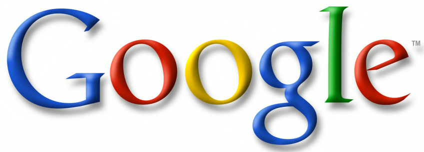

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
ET
VE RI TAS
CHRISTO ECCLESIAE

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

VOOR

1829.

'S GRAVENHAGE,
TER DRUKKERIJ VAN A. D. SCHINKEL.

1840.

Rec. Sept. 17, 1902.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

(No. 1.) Militaire Weduwen en Weezen.

RESOLUTIE. (No. 29.)

BATAVIA, *den 3den Januarij* 1829.

Den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van het Militaire Departement, van den 6den November 1828, no. 3139, (4de afdeeling), daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1o. Bij dispositie op de voorschreven missive van het Militaire Departement, te bepalen, gelijk geschiedt bij deze, dat, gerekend van den 1sten dezer, het voorkomende in de resolutie van den 3den September 1819, (Staatsblad no. 65), ook van toepassing op de Militaire weduwen en weezen zal zijn.

2o. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 2.) Verandering van de hoofden in de algemeene boeken.

BESLUIT. (N°. 20.)

BUITENZORG, *den 5den Januarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen:

a. Eene missive van den Minister voor de Marine en Koloniën, van den 6den November 1827, La. H, n°. 146/44 enz.

b. Enz.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat bij de algemeene boeken van Nederlandsch Indië, zullen geopend worden de hoofden van inkomsten en uitgaven, zoodanig als dezelve zijn aangewezen, op de lijst aan het tegenwoordige besluit geannexeerd; en zulks met intrekking van die, vastgesteld bij besluit van den 20sten Julij 1827, n°. 5.

2°. Enz.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie; zullende extract van hetzelve voor zoo veel art. 1 betreft in het Staatsblad worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

LIJST *der hoofden, bij de algemeene boeken te openen, tot de begrooting behoorende voor* 1828, *tot en met* 1830.

INKOMSTEN.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
I HOOFDSTUK. Verpachtingen van onderscheidene middelen.	1ste HOOFD. Verpachtingen en verhuringen van onderscheidene middelen en domeinen.	Onder dit hoofd worden geboekt, en bij het journaal gesplitst, de volgende afdeelingen: Hoofdgelden der Chinezen, Maleijers enz. Slagten van rundvee, buffels, schapen, geiten en varkens. Kleine lombard.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg. I Hoofdstuk. Verpachtingen van onderscheidene middelen.		Vischmarkten, vischpachten, visscherijen en het regt om vischnetten te stellen. Arak en andere sterke dranken. Verkoop van saguweer en inlandschen tabak. Waijangs, bazaars en warongs, groente kramen en winkels, tolbruggen, sluisgelden, veeren en overtoomen. Diverse kleine eilanden. Hout- en kreupelbosschen. Vogelnest-klippen. Landerijen aan particulieren verhuurd of afgestaan. Amfioenpacht. Diviserse kleine middelen.
II Hoofdstuk. Landelijke inkomsten en andere grondlasten.	2de Hoofd. Landelijke inkomsten en andere grondlasten.	Dit hoofd bevat de volgende afdeelingen: Ongebouwde en gebouwde eigendommen. Tuinen en koffijtuinen. Niepa bosschen. Vischvijvers of tambaks. Vertiening van landerijen.
	3de Hoofd. Verponding.	De opbrengst van dat middel.
III Hoofdstuk. Belastingen en inkomsten van onderscheiden aard.	4de Hoofd. Inkomende en Uitgaande regten en Consumptieregt.	Hieronder worden geboekt: Inkomende en Uitgaande regten. Consumptieregt. Waaggelden en de van wege dat departement te verleenen licentiën voor de kustvaarders.
	5de Hoofd. Belasting op paarden en rijtuigen, particuliere bazaars, tolpoorten en tollen.	Hieronder worden geboekt: Het oorgeld der paarden, de belasting op de rijtuigen, de 5 pCt. op de particuliere bazaars en de opbrengst der tolpoorten en tollen.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg III HOOFDSTUK. Belastingen en inkomsten van onderscheiden aard.	6de HOOFD. Kleinzegel en 's Lands geregtigheden.	Hieronder worden geboekt: Kleinzegel, (waaronder zegels der Algemeene Secretarij.) Collaterale successiën. 's Heeren geregtigheid. Belasting op de slaven. Belasting op jattiehout. Belasting op goud.
IV HOOFDSTUK. Koophandel.	7de HOOFD. Japansche rekening.	De ontvangsten voor den verkoop van koper en kamfer, alsmede alle verdere inkomsten tot deze rekening betrekking hebbende.
	8ste HOOFD. Koffij rekening.	De opbrengst voor den verkoop en verstrekkingen van dit artikel.
	9de HOOFD. Specerij reken.	Als voren.
	10de HOOFD. Vogelnestjes rekening.	Als voren.
	11de HOOFD. Tin rekening.	Als voren.
	12de HOOFD. Hout rekening.	Als voren.
	13de HOOFD. Amfioen reken.	Als voren.
	14de HOOFD. Zout rekening.	Als voren.
	15de HOOFD. Rijst rekening.	Als voren.
	16de HOOFD. Diverse goederen reken.	Als voren.
	17de HOOFD. Suiker rekening.	Alleen voor zoo verre dit een voorwerp van handel uitmaakt, terwijl de verstrekkingen blijven

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg IV HOOFDSTUK. Koophandel.	18de HOOFD. Rekening van koperen duiten of muntwezen.	onder « diverse goederen rekening. » Op dit hoofd worden ingenomen de koperen duiten uit Nederland aangebragt en de meerderheden, welke bij de telling van dezelve door de Gecommitteerden zullen blijken te zijn bevonden.
V HOOFDSTUK. Posterijen.	19de HOOFD. Posterijen.	Onder dit hoofd wordt geboekt: Paardenposterij. Brievenpost, en Particuliere postwagens.
VI HOOFDSTUK. Inkomsten van onderscheiden aard.	20ste HOOFD. Licentiën voor de pho en tophospelen, tributen van Inl. vorsten, Weeskamer-interessen en boete en confiscatiën.	Onder dit hoofd worden geboekt de opbrengsten van die middelen.
	21ste HOOFD. Civile haven-inrigtingen, ankeragie- en loodsgelden.	Als voren.
	22ste HOOFD. 'sLands drukkerij.	Als voren.
	23ste HOOFD. Constructie-winkel.	Als voren.
	24ste HOOFD. Eiland Onrust.	Onder dit hoofd worden geboekt, de opbrengsten van dat etablissement.
	25ste HOOFD. Openbare verkoopingen.	Vendu-regten.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
VII Hoofdstuk. Diverse. Buitengewone inkomsten.	26ste Hoofd. Diverse buitengewone inkomsten.	Onder dit hoofd worden geboekt, huur van 's Lands werven, kielgelden, ijkgelden en waterleidingen, proceskosten, acten van den Burgerlijken stand en landpassen, verkoop van huizen en gronden, geschenken van Inlandsche vorsten en alle diverse inkomsten in de hiervoren staande hoofden niet omschreven.

UITGAVEN.

Hoofdstukken van de begrooting..	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
I Hoofdstuk. Indische Regering.	1ste Hoofd. Indische Regering.	Hier onder worden geboekt: Gouverneur Generaal, Secretaris en kosten van deszelfs huis, Luitenant Gouverneur Generaal en Raden van Indië, Algemeene Secretarij.
II Hoofdstuk. Hoogere en lagere collegiën, tot geen bijzonder departement van administratie behoorende.	2de Hoofd. Algemeene Rekenkamer.	De kosten van dit collegie.
	3de Hoofd. Beheer der Weeskamers.	Als voren.
	4de Hoofd. Constructie-winkel.	De kosten op dit hoofd vallende, worden gebragt op de debetzijde van het 23ste hoofd van inkomsten.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg II HOOFDSTUK.	5de HOOFD. Eiland Onrust.	Als voren van het 24ste.
Hoogere en lagere collegiën, tot geen bijzonder departement van administratie behoorende.	6de HOOFD. Kosten der ambacht-kwartieren.	De kosten van die inrigting. NB. De kosten der houtzaagmolen en houtzagerijen, mede tot dit hoofdstuk der begrooting behoorende, worden gebragt ter debetzijde van het 12de hoofd der boeken en te vinden op de lijst van inkomsten.
III HOOFDSTUK. Civile administratie en policie.	7de HOOFD. Algemeen bestuur.	De kosten van die administratie.
	8ste HOOFD. Diverse uitgaven voor policie, gevangenen en kruis-praauwen.	Hier onder worden geboekt: Algemeene en distrikt policie, kruis-praauwen, gevangenen, kettinggangers en bannelingen en diverse uitgaven van civile administratie en policie.
IV HOOFDSTUK. Justitie.	9de HOOFD. Hoog Geregtshof en verdere kosten van het justitiewezen.	Hieronder sorteren de ondervolgende hoofden: Hoog Geregtshof, Hoog Militair Geregtshof, Raden van justitie, criminele en diverse justitiekosten en Landraden.
V HOOFDSTUK. Financiën.	10de HOOFD. Generale Directie van financiën.	Tractementen en verdere uitgaven ten behoeve der Generale Directie van financiën.
	11de HOOFD. Beheer der geldkassen.	Tractementen aan de ambtenaren en geëmploijeerden bij de

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg. V HOOFDSTUK. Financiën.		onderscheidene Lands kassen, de kosten voor vaatjes, geldzaken, transport en verdere uitgaven, ten behoeve der kassen vereischt wordende.
	12de HOOFD. Beheer der civile pakhuizen, emballagie en gemengde onkosten.	Tractementen aan de Pakhuismeesters en andere geëmploijeerden bij de onderscheidene civile pakhuizen, daggelden aan Gecommitteerden, alle emballagie goederen en transportkosten; wanneer niet uitdrukkelijk daar bij bekend gesteld is, dat dezelve ten dienste van andere departementen en rekeningen zijn ingekocht en verder alle in deze cathegorię vallende uitgaven.
	13de HOOFD. Renten.	De te betalen renten van opgenomen kapitalen.
	14de HOOFD. Nederlandsch-Indische achterstand.	De aflossingen tot vernietiging van den achterstand.
		NB. Voor de hieronder volgende afdeelingen, mede tot het 5de hoofdstuk der begrooting van uitgaven behoorende. worden bij de boeken geene hoofden gegeven en worden dezelve geboekt op de debetzijde van de respective hoofden, welke zijn te vinden op de lijst van inkomsten, als: Kosten op de civile haven inrigtingen, ankeragie- en loodsgelden; kosten op de landelijke inkomsten en andere grondlasten, Kosten op de verpachtingen en verhuringen van onderscheidene middelen; Kosten op het Klein zegel der Algemeene Secretarij, 's heeren

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg V HOOFDSTUK. Financiën.	*Vervolg* 14de HOOFD. Nederlandsch-Indische achterstand.	geregtigheid en de collaterale successiën. Kosten van den japanschen handel. Inkoop en kosten van japansch koper en kamfer. Inkoop en kosten van koffij. Inzaam en kosten van vogelnestjes. Inkoop en kosten van specerijen. Inkoop en kosten van tin. Inkoop en kosten van houtwerken. Inkoop en kosten van amfioen. Zout monopolie. Inkoop en kosten van rijst. Inkoop en kosten van diverse goederen. Daaronder inkoop en kosten op lijnwaden, stofgoud en edele gesteenten, goemoetoedraad en goemoetoetouw. Kosten der Posterijen in het algemeen. Beheer der Openbare verkoopingen. Beheer der Inkomende en Uitgaande regten. Kosten in het algemeen van het Muntwezen. Kosten van 's Lands drukkerij.
VI HOOFDSTUK. Landbouw, eeredienst, kunsten en wetenschappen.	15de HOOFD. Landbouw, eeredienst en onderwijs.	Hier onder sorteren de ondervolgende afdeelingen: Landbouw, paardenstoeterijen, veefokkerij, geneeskundige dienst en vaccine, eeredienst, onderwijs of schoolwezen en de kosten der natuurkundige Commissie.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
VII Hoofdstuk. Waterstaat en civile gebouwen.	16de Hoofd. Waterstaat en civile gebouwen.	Kosten van het personeel en werken, waterleidingen, steen- en pannenbakkerijen, transportwagens en praauwen, brandspuiten en landmeters.
VIII Hoofdstuk. Departement van Oorlog.	17de Hoofd, Departement van Oorlog.	De kosten van dit departement.
IX Hoofdstuk. Departement der Marine.	18de Hoofd. Departement der Marine.	Nederlandsche marine, Koloniale marine.
X Hoofdstuk. Hofhouding van Inlandsche vortsen, schadeloosstellingen en gratificatiën.	19de Hoofd. Hofhouding, gratificatiën en schadeloosstellingen aan Inlandsche vorsten.	De kosten van de lijfwachten der Inlandsche vorsten, de volgens contract bepaalde schadeloosstellingen of gratificatiën in plaats der voorheen door hen genoten inkomsten.
XI Hoofdstuk. Pensioenen en Gestichten van weldadigheid.	20ste Hoofd. Pensioenen in het algemeen.	Civile, militaire weduwen en inlandsche pensioenen.
	21ste Hoofd. Godshuizen en gestichten van weldadigheid.	Hieronder behooren alle uitgaven ten laste van 's lands kas, ten behoeve van die inrigtingen.
XII Hoofdstuk. Remissiën op de Landelijke inkomsten en mindere ontvangsten op andere Lands inkomsten.		De opbrengsten der Landelijke inkomsten en verdere Lands ontvangsten, worden eerst dan bij de boeken behandeld, wanneer uit de geldelijke of materiele verantwoording blijkt, dat daarvoor werkelijk ontvangsten zijn gedaan.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
Vervolg XII Hoofdstuk. Remissiën op de Landelijke inkomsten en mindere ontvangsten op andere Lands inkomsten.		en, daar de remissiën op dezelve altijd ten aanzien van nog verschuldigde sommen plaats heeft, die nog geen' post bij de gemelde verantwoordingen hebben uitgemaakt, zoo kunnen dezelve ook uit dien hoofde bij de boeken in geene aanmerking komen weshalve ook aan dit hoofdstuk der begrooting geen hoofd in het grootboek wordt gegeven, terwijl de terugbetalingen van werkelijke ontvangsten in den geest van het vorenstaande, op de debetzijde van het daarbij betrokken hoofd wordt geboekt.
XIII Hoofdstuk. Uitgaven van onderscheiden aard.	22ste Hoofd. Geschenken aan Inlandsche vorsten, kosten van Gezanten en staatsgevangenen en publieke feesten.	Onderhoud van Inlandsche gezanten en Grooten en staatsgevangenen. Kosten der publieke feesten en geschenken aan Inlandsche vorsten en grooten, alsmede de tractementen voor Inlandsche ceremoniemeesters.
	23ste Hoofd. Civile transport- en reiskosten in het algemeen.	Hieronder worden gebragt de transport-, reis- en verblijfkosten van alle civile ambtenaren of andere personen in Indië in 's Lands dienst reizende, zoomede kosten voor uit Nederland herwaarts gezonden ambtenaren.
	24ste Hoofd. Gratificatiën, nonactiviteits- en verlofstractementen.	De gratificatiën aan civile ambtenaren voor buitengewone diensten, de tractementen aan ambtenaren buiten activiteit en met verlof.

Hoofdstukken van de begrooting.	*Hoofden van het grootboek.*	*Aanwijzing van hetgeen op dezelve zal worden geboekt.*
XIV HOOFDSTUK. Diverse buitengewone uitgaven.	25ste HOOFD. Buitengewone uitgaven.	Alle uitgaven bij de hier vorenstaande hoofden niet omschreven.
	26ste HOOFD. Onvoorziene tegenspoeden.	Hieronder behooren het ontstaan van oorlogen, het stranden van schepen met Gouvernements ladingen en andere in deze categorie vallende tegenspoeden.

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den 5den Januarij* 1828.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 3.) Begieten der wegen te Batavia, Samarang en Soerabaija, door de ingezetenen.

BESLUIT. (N°. 8).

BUITENZORG, *den 6den Januarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Herzien de voordragt van de Indische Regering, d. d. 20 December 1827, n°. 2037, naar aanleiding van Deszelfs aanschrijvingen, d. d. 6 November 1826, n°. 21, en 17 Augustus 1827, n°. 1;

Gezien Deszelfs missive, d. d. 29 Mei l. l., n°. 26, en de daarop gevolgde nadere voordragt van de Regering, d. d. 20 December j. l., n°. 2472;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met buiteneffectstelling van art. 10 van het Reglement, voor de belasting op de paarden en wagens, (Staatsblad

1826, n°. 43, en met inhaesie der besluiten van 17 December 1826, (Staatsblad, n°. 76) en van 25 April 1827, (Staatsblad n°. 49).

Te bepalen, zoo als geschiedt bij deze,

1°. Dat de wegen in de steden en voorsteden van *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija* zullen worden begoten door de zorg der eigenaren, huurders of bewoners der huizen, bebouwde of ledige erven, ieder voor zoo ver de weg zich langs het eigendom of in huur bezeten wordende erf, uitstrekt, met dien verstande, dat dezelve door de bewoners of eigenaren aan beide zijden, ieder voor de helft, zal moeten worden begoten, en dat däár, waar geene overburen zijn, de weg geheel zal moeten worden begoten door de zorg der bewoners aan de andere zijde.

2°. Dat de begieting zal geschieden twee malen 's daags, des morgens vóór 8 en des namiddags vóór 4 ure.

3°. Dat een eigenaar of huurder van een huis of erf, bevonden wordende in deze nalatig te zijn, de weg ten zijnen koste zal worden begoten door de zorg van de Wijkmeesters, en de nalatige bovendien, ten behoeve der stadsarmen, zal verbeuren, voor de eerstemaal, eene boete van *f* 1, en vervolgens telkens reize *f* 3, welke boeten, het zij op de bewoners of bruikers, dan wel op de eigenaren zelve zullen kunnen worden verhaald.

4°. Dat deze bepalingen ook verbindend zullen zijn voor de bewoners van zoodanige Kampongs, als langs de groote wegen, in de nabijheid der drie voormelde steden, gelegen zijn.

5°. Dat te *Batavia*, de Hoofdbaljuw en te *Samarang* en *Soerabaija*, de Assistent-residenten aan deze bepalingen, met naauwgezetheid, en zonder aanzien des persoons, de hand zullen houden, en voor de invordering en uitkeering der geïncurreerde boeten zullen zorg dragen.

6°. Dat voor zoo verre de wegen langs Gouvernements gebouwen of erven loopen, de begieting derzelve door tot dwangarbeid veroordeelden zal plaats hebben.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

En opdat niemand daarvan onwetendheid kunne voorwenden zal deze in de Javasche Courant geïnsereerd, en wijders in de Chinesche en Maleische talen, op de gebruikelijke wijze, alomme worden bekend gemaakt.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 4.) Jaarlijksche uitloting der certificaten van den Nederlandsch-Indischen achterstand.

BESLUIT. (N°. 13.)

Buitenzorg, *den* **15***den Januarij* **1829.**

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt van de Algemeene Rekenkamer de dato 14 dezer, n°. 46/38;

Gelet op § 2 van het 5de artikel van 's Konings besluit, de dato 4 November 1820, (geïnsereerd in het Staatsblad van Neêrlandsch Indië, van 1821, n°. 27a);

Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen, zoo als geschiedt bij deze,

1°. Dat, in opvolging van het bepaalde bij art. 5 van 's Konings Besluit, de dato 4 November 1820, de jaarlijksche uitloting van certificaten van den Nederlandsch-Indischen Achterstand, reeds zal moeten plaats hebben in de eerste acht dagen van de maand Januarij.

2°. Enz.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie, zullende de inhoud, voor zoo veel art. 1 betreft, in het Staatsblad, en wijders in deszelfs geheel in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 5.) Postrid tusschen Wanaijassa en Tjanjor ingetrokken, en een tusschen Batavia en Wanaijassa opgerigt.

RESOLUTIE. (N°. 3.)

Batavia, *den* **27***sten Januarij* **1829.**

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal verleend, bij apostillaire dispositie van den 24sten dezer, n°. 17, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk.

a. In te trekken den thans bestaanden postrid tusschen *Wanaijassa* en *Tjanjor;*

b. Enz.

c. Autorisatie te verleenen tot de oprigting van een' postrid tusschen *Batavia* en *Waijanassa;*

1°. In de assistent-residentie *Krawang*, zullen worden in dienst gesteld vijf postiljons, tegen eene bezoldiging van *f* 12 in de maand, waarvoor zij verpligt zullen zijn, hun eigen paard zich aan te schaffen en te onderhouden, te weten:

Te *Krawang* . . . 2 postillons.
» *Sindangkassie* 2 idem.
» *Waijanassa* . 1 idem.

2°. In de baljuwagie *Batavia*, zullen tot dat einde worden in dienst gesteld 3 postiljons, tegen de ondervolgende bezoldigingen, en onder de verpligting om zich hun eigen paard te moeten aanschaffen en hetzelve te onderhouden, te weten:

Te *Batavia*, of eigenlijk *Weltevrede*, 1 postiljon, tegen *f* 16 per maand.

Te *Bekassie* 2 postiljons, tegen *f* 14 per maand.

d. Voor de nieuw op te rigten postrid tusschen *Batavia* en *Wanaijassa* te arresteren de ondervolgende bepalingen, te weten:

1°. De brieven van *Batavia* en andere residentiën, bestemd voor *Wanaijassa*, zullen te *Batavia* allen in één postpaket worden gesloten, en die van *Wanaijassa* bestemd voor *Batavia* en andere residentiën, ook slechts in één postpaket; zullende de brieven, bestemd voor plaatsen tusschen *Batavia* en *Wanaijassa* gelegen, nadat daarop in het Inlandsch, door de zorg van het postkantoor, het adres zal zijn bekend gesteld, buiten het postpaket afzonderlijk aan de postiljons worden medegegeven.

2°. Den Postmeester te *Batavia* te belasten met de verzending van het postpaket naar *Wanaijassa*, en den Assistent-resident van *Krawang*, met de expeditie van het postpaket naar *Batavia*, en beiden voorts op te dragen het ontvangen der brievenportgelden; terwijl de Schout te *Bekassie* en de Zoutverkooper te *Krawang*, respectivelijk, het toezigt zullen hebben over de aldaar zijnde twee postiljons, zullende zij zorg moeten dragen, dat het postpaket onmiddellijk worde doorgezonden.

3°. Het port der brieven van *Batavia* naar *Waijanassa* en vice versa, zal worden berekend overeenkomstig Staatsblad 1823, n°. 3, met in achtneming van het Gouvernements besluit van den 29sten Julij 1826, n°. 1; voor de tusschen gelegene plaatsen moeten de brieven worden gefrankeerd, en zal men het volle port betalen, als van *Batavia* naar *Wanaijassa*;

4°. Enz.

5°. Deze post zal vertrekken van *Batavia*,

Maandag en Donderdag 's avonds te 6 ure.

En de Assistent-resident van *Krawang* zal het vertrek van den post naar *Batavia* zoodanig regelen, dat hij alhier zal kunnen aankomen Woendag, 's avonds te 8 ure.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 6.) Crediet-verleening in de betaling van Inkomende regten.

BESLUIT. (N°. 15.)

BUITENZORG, *den* 28*sten Januarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gezien de missive van den Directeur Generaal van Financiën, in dato 15 December j. l., n°. 1, daarbij, met overlegging van eene bij hem ontvangene voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 13den bevorens, n°. 1948, voorstel doende, om, in afwachting van definitive bepalingen op het middel der Inkomende en Uitgaande regten, aan den handel zoodanige faciliteiten in de voldoening der verschuldigde Inkomende regten toe te kennen, als welke met het billijke belang van 's Lands schatkist, en eene geregelde administratie bestaanbaar zijn;

Overwegende, enz.;

Willende aan den handel in de betaling der verschuldigde Inkomende regten, al die gemakken vergunnen, als welke met eene goede en geregelde administratie, en het wel begrepen belang van 's Lands schatkist kunnen overeengebragt worden;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met alteratie en ampliatie in zoo verre van het Reglement op de heffing der Inkomende en Uitgaande regten, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal, de dato 28 Augustus 1818, (Staatsblad, n°. 58), en van de instructie voor de Ontvangers van dat middel, gearresteerd bij besluit van 30 October 1818, (Staatsblad, n°. 73), te bepalen.

1°. De voldoening der verschuldigde regten, moet dadelijk na dat dezelve geregeld zijn, in de munt, voor de In- en Uitgaande regten bepaald, plaats hebben.

2°. Iemand uit hoofde van den slechten staat der markt, of om andere redenen, voor de voldoening der verschuldigde Inkomende regten crediet verlangende, zal zijn verzoek per requeste te Batavia aan den Directeur van 's Lands Middelen Domeinen, en elders aan de eerste Plaatselijke civile autoriteit rigten, en hetzelve aan den Ontvanger behandigen, welke het request, voorzien van zijne consideratiën en advijs, en met die van den Controleur, dáár, waar zoodanig ambtenaar aanwezig is, onverwijld zal indienen aan den Directeur, dan wel aan de eerste plaatselijke civile autoriteit voornoemd, om door hen, naar gelang van omstandigheden, het gevraagde crediet te worden toegestaan of geweigerd.

3°. Enz.

4°. Alle in voege voorschreven verleende crediten zullen voor geenen langeren termijn dan drie maanden kunnen worden toegestaan, en zal, na ommekomst der eerste maand, ½ (een half) pCt. interest per maand worden vergoed, waarvan de Ontvangers bij hunne verantwoordingen specifike melding zullen moeten maken; voor al zoodanige personen, als welke in interestrekening met het Gouvernement zijn, zal de interest met den dag van het verleende crediet rekenen.

5°. Van alle toegestane crediten zal door de autoriteit, welke dezelve heeft verleend, kennis worden gegeven aan de Algemeene Rekenkamer.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 7.) Verbod aan Javanen om naar Borneo te vertrekken, en maatregelen, in acht te nemen bij het afgeven van passen, enz.

RESOLUTIE. (N°. 17.)

BATAVIA, *den* 30*sten Januarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens autorisatie, door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij apostillaire dispositie, d. d. 20 dezer, n°. 20, op de voordragt der Regering van den 2den December l. l., n°. 2332, (resolutie 28 November l. l., n°. 2);

Is goedgevonden en verstaan: te bepalen, gelijk geschiedt bij deze,

Eerstelijk. Dat het aan geene Javanen geoorloofd zal zijn, zich naar *Borneo* te begeven, met uitzondering voor de hieronder te noemen personen, als:

a. Schippers van praauwen of vaartuigen, en eigenaars van ladingen naar *Borneo* bestemd, alsmede bedienden van laatsgenoemden;

b. Matrozen dienende aan boord van Europesche of Inlandsche schepen en vaartuigen.

c. Dezulken, die zullen kunnen bewijzen van zichzelven genoegzame eigendommen of middelen te bezitten, om niet genoodzaakt te zijn, van zich, onmiddellijk bij hunne aankomst te *Borneo*, in schulden te dompelen.

Ten tweede. Alverder te bepalen, dat, bij uitgifte van jaarpassen aan Inlandsche vaartuigen, in margine van die passen zullen worden bekend gesteld de namen en geboorteplaatsen der opvarenden.

Ten derde. Dat de gezagvoerders van alle Inlandsche vaartuigen op *Java*, dan wel ter westkust van *Borneo* te huis behoorende, zullen gehouden zijn, om van alle onder hunne equipaadje voorvallende veranderingen, het zij door ontslag, overlijden of ontvlugting, aangifte te doen aan het Hoofd van het Plaatselijke bestuur van de eerste plaats, welke zij zullen aandoen, welke ambtenaar gehouden zal zijn, na gedaan onderzoek, van de voorgevallen verandering op den jaarpas aanteekening te doen, zullende de gezagvoerders voornoemd, wanneer eventueel mogt blijken, dat zij niet

aan deze hunne verpligting hadden voldaan, of wanneer zij het overlijden of de ontvlugting van een' schepeling niet zouden kunnen bewijzen, verbeuren eene boete van *f* 200 voor elk opvarenden, die op hunne jaarpas staat bekend gesteld en die zich niet aan boord van hun vaartuig mogt bevinden.

Ten vierde. Dat zoo veel mogelijk zal worden tegengegaan, dat ingezetenen van *Borneo* van eene geringe klasse, die op *Java* ten handel komen, zich aldaar in het huwelijk begeven, om hunne vrouwen naar *Borneo* mede te voeren, ten zij zulke ingezetenen zijn Arabieren of wel gezeten Boeginezen of Maleijers, en daarvan voldoende bewijzen kunnen produceren.

Ten vijfde. Dat van de verpligting, welke ingevolge § 3, op de gezagvoerders van Inlandsche vaartuigen rust, in de Inlandsche taal, op de in den vervolge uit te reiken jaarpassen, melding zal worden gemaakt.

En zullen de bovenstaande bepalingen, door middel van het Staatsblad en de Javasche courant, algemeen worden bekend gemaakt.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 8.) Policie Reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaija.

BESLUIT. (N°. 32.)

Buitenzorg, *den 2den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal, over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 15 November 1827, n°. 1831, daarbij, vergezeld van de consideratiën en het advijs van den Procureur Generaal, bij missive, de dato 8 October bevorens, n°. 267, aanbiedende een door den Resident van *Soerabaija*, bij missive, de dato 15 September 1827, n°. 3714/2848, voorgedragen concept Policie-Reglement voor de stad en voorsteden van *Soerabaija*.

Gezien de nadere voordragten van den Resident voornoemd, de dato 29 October j. l., n°. 5083/117.

Heeft goedgevonden en verstaan: te arresteren, gelijk geschiedt bij deze, het *Policie-Reglement voor de stad en voorsteden van Soerabaija*, zoodanig als hetzelve aan het tegenwoordige besluit is geannexeerd.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

POLICIE-REGLEMENT voor de Stad en Voorsteden van Soerabaija.

Art. 1. De beheering der policie is en blijft onder dezelfde verpligtingen, als bij het reglement op de administratie der policie en civile en criminele regtsvorderingen onder den Inlander, in Nederlandsch Indië, van den 10den Januarij 1829, breeder is bepaald, en de daarbij genoemde ambtenaren opgedragen.

Overigens zijn aan den Assistent-resident, of den ambtenaar die door den Resident speciaal zal zijn belast met de policie, toegevoegd, de Schout of Onderschout, de Substituut, de Wijkmeesters, Mandoors en verdere beambten of dienaren van policie; terwijl dezelve voorts in zijne functiën zal worden geassisteerd door de Hoofden der Chinezen, Maleijers, Arabieren, Mooren, Bengalezen en andere vreemde Indische volkeren, naarvolgens de bepalingen, vervat in de voor dezelve vastgestelde of nog daar te stellen instructiën.

Art. 2. Wanneer de gewapende magt tot assistentie van de policie zal worden ingeroepen, zal hij altijd aan dezelve moeten worden verleend.

Art. 3. Alle overtredingen bij dit Policie-reglement voorkomende, en waarop geene bijzondere straffen zijn gesteld, zullen kunnen gestraft worden, met gevangenis voor niet langer dan *acht* dagen, of geldboete, niet te bovengaande de som van *f* 25,00; terwijl personen tot de Inlandsche, Chinezen of daarmede gelijkstandige bevolking behoorende, ook zullen kunnen worden gestraft met blokarrest voor niet langer dan *acht* dagen, of met rottingslagen, het getal van *dertig* niet te boven gaande.

Art. 4. De bij artikel 3 vastgestelde straffen van blokarrest en rottingslagen zullen, naar gelang der omstandigheden, afzonderlijk of vereenigd kunnen worden opgelegd.

Art. 5. Alle de bij dit reglement voorkomende overtredingen zullen, zonder vorm van proces, *de plano* worden afgedaan, ten aanzien van Europeanen en derzelver afstammelingen voor den Resident of den Assistent-resident; doch ten opzichte van Inlanders, Chinezen, of daarmede gelijkstandige personen, voor den Resident of den Assistent-resident, met een Inlandsch hoofd, nadat de Hoofd-jaxa de zaak voordragen, de noodige getuigen voorgebragt, en mondeling geconcludeerd zal hebben.

Art. 6. De getuigen zullen, wanneer de omstandigheden zulks vereischen, in handen van den Resident of Assistent-resident, den eed afleggen, van naar waarheid datgeen te verhalen, wat hun van de zaak bekend is; dit echter niet uitdrukkelijk gevorderd wordende, zullen zij onder presentatie van eede gehoord, en daarna de zaak beslist mogen worden.

Art. 7. De Resident of de ambtenaar met de policie belast, zal van de aldus voor hem gebragte en afgedane zaken een naauwkeurig register houden, waarin hij, dag voor dag, zal aanteekenen de namen van de aanbrengers of aanklagers, de namen van de beschuldigden, den aard der overtreding of van het verzuim, de datum waarop zulks is voorgevallen, de bekentenis of ontkentenis en de verdediging van den beschuldigde, de verklaringen van de getuigen, en de uitspraak door gemelden ambtenaar onderteekend.

Ten aanzien van Inlanders en gelijkstandige personen, zal de uitspraak mede door het Inlandsche hoofd onderteekend worden.

Art. 8. Op dit register zullen almede worden gebragt, en, in voege als bij art. 5 en 6 is voorgeschreven, worden beslist alle overtredingen van, en contraventiën tegen plaatselijke keuren, reglementen, inrigtingen en ordonnantiën, waaronder speciaal behooren die, welke gearresteerd zijn voor:

a. De herbergen, tapperijen, koffijhuizen, enz.

b. De broodbakkerijen.

c. Het verhuren van paarden en rijtuigen, en op het rijden der rijtuigen in het algemeen.

d. De aansprekers, doodgravers, doodkistmakers, lijkwagen- en rouwmantelverhuurders.

e. Het beschadigen van bruggen, zeehoofden en beschoeijingen, en voorts alle plaatselijke ordonnantiën, bij sanctie van het Gouvernement daargesteld of nog daar te stellen.

Art. 9. De uitspraken zullen niet kunnen worden uitge-

voerd, alvorens dezelve in iedere zaak door den Resident, of bij zijn afwezigheid door den ambtenaar, die zijne functien waarneemt, zullen zijn goedgekeurd.

Art. 10. Voor zoo verre bij de in artikel 8 bedoelde reglementen, keuren, enz. dienaangaande geene bijzondere bepalingen zijn gemaakt, zal van zoodanige boeten en straffen, als meerder bedragen dan die, welke bij artikel 3 en 4 van dit Policie-reglement zijn vastgesteld, in appel kunnen worden gegaan, voor zoo veel Europeanen en derzelver afstammelingen betreft, bij den Raad van Justitie, en, voor zoo verre de Inlanders, Chinezen en daarmede gelijkstandigen aangaat, bij den Landraad.

Deze appellatoire instantie zal *de plano* moeten worden behandeld en afgedaan.

In geval van appel, zal hetzelve binnen *drie* dagen na de dispositie van den Resident moeten worden aangeteekend, en binnen *acht* dagen daarna moeten zijn verheft en geprosequeerd.

De Resident of de ambtenaar, belast met de policie, zendt als dan een extract uit het register, met al de tot de zaak behoorende stukken, aan den Raad van Justitie of aan den Landraad, naar gelang der personen.

Art. 11. De opgelegde geldboeten en schadevergoedingen, na drie dagen na de uitspraak of bekrachtiging van de uitspraak, door onwilligheid of door onvermogen van den veroordeelde, niet betaald wordende, zullen dezelve, (voor zoo verre bij de in art. 8 bedoelde reglementen, enz. niet anders is bepaald), nadat men zich daarvan, door een behoorlijk relaas van den deurwaarder, zal hebben in het zekere gesteld, worden veranderd in één' dag gevangenis voor iederen *drie gulden*, die de boete beloopt; zullende deze straf den tijd van acht dagen niet te boven gaan, doch alsdan dadelijk kunnen worden opgelegd, zonder dat daartoe eene nadere bekrachtiging van den Resident zal vereischt worden.

Art. 12. Iemands tegenwoordigheid voor de policie benoodigd zijnde, het zij als getuige, beschuldigde, aangeklaagde, of anderszins, zal dezelve door den Resident of Assistent-Resident, op een enkel biljet, tot comparitie worden geappointeerd: onwillig zijnde te compareren, en wanneer voldoende blijkt, dat dezelve behoorlijk gerequireerd is, zal denzelven, 24 uren na den gedane oproeping, door den Resident of Assistent-resident, eene boete kunnen worden opgelegd, niet te bovengaande de som van *f* 25.00, en dezelve

daarna, voor de tweedemaal, bij lijfdwang kunnen worden verpligt, om voor de policie te verschijnen.

Art. 13. Het is aan een' ieder binnen de limiten van de stad en voorsteden verboden, zonder schriftelijke toestemming van de policie, *vuurwapenen* af te schieten, anders dan ingeval van nood of zelfverdediging, zoo mede het afsteken van *vuurwerken*.

Art. 14. Het aanmaken van buskruid is aan alle Inlanders, Chinezen en daarmede gelijkstandige personen uitdrukkelijk verboden, sub pœne van de daarop bij de wetten gestelde straffen. Het is mede verboden, van wettig verkregen buskruid, *vuurwerken* te vervaardigen, anders, dan in de daartoe door de policie toegestane steenen gebouwen; zullende de overtreders, behalve de straffen bij art. 3 en 4 bepaald, aansprakelijk zijn voor de daardoor ontstane schade of ongelukken.

Art. 15. Niemand vermag op straten of wegen, bouwstoffen, puin of andere voorwerpen te plaatsen, waardoor de door- of voorbijgang geheel of gedeeltelijk belemmerd wordt.

Art. 16. Ingeval van opbouwing, reparatie of afbraak van huizen of andere opstallen, zal men, na daarvan aan de policie kennis gegeven te hebben, de daartoe benoodigde bouwstoffen of de afbraak op de straten of wegen mogen plaatsen, onder gehoudenis echter, van zoodanige plaats behoorlijk te doen afzetten, en zorg te dragen, den door de policie bepaalden tijd niet te overschrijden.

Art. 17. Een ieder is verpligt en gehouden, de straat of den weg vóór zijn huis en erf, benevens de goten en riolen zindelijk te houden, en zorg te dragen, dat laatstgenoemde niet verstopt en daardoor voor de bevolking hinderlijk worden.

Het vuilnis zal, in daartoe geschikte bakken of manden, vóór het huis of erf gereed gesteld moeten worden, ten einde tweemaal 's daags door de stadskarren te worden afgehaald, en dit op verbeurte eener boete van *f* 10.00.

Art. 18. Iemand deze medehulp weigerende, of daaraan niet voldoende, zal, na vooraf door de policie daartoe te zijn aangemaand, verbeuren eene boete van *f* 5.00 en daarenboven nog gehouden zijn, aan zijne verpligting te voldoen, zullende echter, bij voortdurende weigering, zulks door de policie op rekening van de nalatigen kunnen aanbesteed worden.

Art. 19. Een ieder, aan wien bewezen wordt, dat hij

vuilnis of morsigheid voor eens anders huis heeft nedergelegd, of dat zulks door zijne huisgenooten is geschied, zal verbeuren eene boete van *f* 5.00, onverminderd de verpligting van zulks te doen weghalen

Art. 20. Ieder ingezetene is gehouden, tweemaal daags den weg *vóór*, *op de zijde*, en *achter* zijn huis of erf, voor zoo ver dáár een publieke weg langs gaat, te doen begieten, op eene boete, voor de eerstemaal, van *één gulden* en daarna van *drie guldens*, telkens dat zulks verzuimd is; zullende in geval van volstrekte verwaarloozing van deze bepaling, het door de policie, op rekening van den bewoner, aanbesteed worden.

Art. 21. Het is aan een' ieder verboden, langs de wegen of straten, paarden, karbouwen, rundvee, schapen, varkens, bokken, geiten, herten of reebeesten, zonder geleiders te laten losloopen; zullende boven en behalve de vergoeding der schade, daardoor aan anderen toegebragt, de eigenaren in overtreding aan dit verbod, verbeuren voor elk paard, buffel, stier, os of koebeest, eene boete van *drie guldens*, en voor ieder schaap, varken, geit, hert, of reebeest, *één' gulden*.

Art. 22. Het is verboden, kwade honden of wilde dieren te laten losloopen, zullende de eigenaar, onverminderd de straffen bij art. 3, van dit Reglement bepaald, nog gehouden en verpligt zijn, de toegebragte schade te vergoeden; zullende, in gevalle van herhaalde overtreding, de policie zich daarenboven van zoodanige dieren meester maken, en daarmede handelen, als bevonden zal worden te behooren.

Art. 23. Al wie, in geval van nood, brand, oproer, verdrinking, braak, roof met geweld, en dergelijke noodlottige gebeurtenissen, zulks vermogende, weigert of nalatig blijft in het geven van gevraagde hulp of dienst, zal daarvoor strafbaar zijn, ingevolge de bepalingen van art. 3 en 4.

Art. 24. Het is aan elk Inlander, Chinees of daarmede gelijkstandige verboden, van des avonds 8 uren tot des ochtends 5 uren zich te begeven langs straten of wegen, dan wel in vaartuigen op rivieren, grachten enz., het zij gewapend of ongewapend, zonder voorzien te zijn van licht.

Art. 25. Alle slaven, welke na *tien* ure des avonds, hoezeer ook van licht voorzien, zonder schriftelijk bewijs van hunnen meester, op de straten of wegen gevonden worden, zullen door de policie opgevat, en op kosten van den eigenaar in de boeijen geplaatst worden, tot dat dezelve

door de eigenaren zullen gereclameerd worden.

Art. 26. Het is aan een' ieder verboden, des avonds of 's nachts, op wegen en straten in eene andere kleeding te verschijnen, dan die welke aan den landaard en kunne, waartoe dezelve behoort, eigen is.

Art. 27. Niemand zal in eenig huis, bijgebouw of anderen opstal, dan wel erf, zonder verlof of zonder weten van den bewoner of eigenaar mogen binnen gaan, of, dáár binnen gekomen zijnde, daarin buiten weten en toestemming van den eigenaar of bewoner vernachten.

Art. 28. Het is aan een' ieder verboden, zonder voorkennis van den Wijkmeester of het Kampongshoofd, waaronder de plaats resorteert, en dan nog niet anders, dan in het midden van de rivier, praauwen, sampans, djangollans of andere vaartuigen, na 7 ure des avonds, achter eens anders huis, pakhuis, stalling of erf, vast te leggen, en aldaar te doen vernachten.

Art. 29. Het is aan een' ieder verboden, hanen, krekels enz. te doen vechten, onverschillig of dit in iemands eigen, dan wel in eens anders huis, of erf, dan wel in de militaire kazernen geschiedt, sub poene van de daarop bij de wet gestelde straffen. Het zal, in het laatstgenoemde geval, voor genoegzaam bewezen gehouden worden, wanneer de policie zoodanige personen, bij het verlaten dier gebouwen met hunne hanen aanhoudt.

Art. 30. Het dobbelen en speelen langs straten en wegen, zoo mede op de bazaars of markten, is uitdrukkelijk verboden.

Art. 31. Het is verboden, op de bruggen te draven of harder te rijden, dan in den stap, het zij met rijtuigen, dan wel te paard, op verbeurte eener boete van ƒ 3.00.

Art. 32. Ieder vrij mensch, die zich voor eenen bepaalden tijd tegen zeker loon, vrijwillig aan een' ander dienstbaar heeft gesteld, zal gehouden zijn, den aldus op zich genomen diensttijd uit te dienen; even gelijk het den dienstbruiker verboden is, zoodanig dienstdoende, vóór en aleer de tijd verstreken is, uit zijne dienst te stellen.

Art. 33. Indien de tijd van dienst niet bepaald is, zal dezelve gehouden worden, voor één maand te zijn ingegaan, en zullen beide verpligt zijn, elkander vóór de helft der maand de dienst op te zeggen.

Art. 34. In geval de dienstbruiker goed mogt vinden, den dienstdoende vóór den bij het voorgaande artikel bepaal-

den termijn van opzeggen, uit zijne dienst te ontslaan, zal hij behalve de volle voldoening van het loon tot het einde der maand, nog gehouden zijn tot het geven van kostgeld.

Art. 35. In geval de dienstdoende buiten den bepaalden termijn van opzeggen, en in het algemeen buiten weten van den dienstbruiker, zijne dienst verlaat, zal hij, daardoor alleen het reeds verdiende loon verbeuren, en naar luid van art. 2 gestraft worden.

Art. 36. Deze bepalingen zullen echter geen effect sorteren, wanneer een van beide den andere wegens mishandeling, dan wel wangedrag, bij de policie aangeklaagd en zulks genoegzaam bewezen heeft..

Art. 37. Een ieder is verpligt, den zijnen dienst verlatende een behoorlijk certificaat uit te reiken, waarin naar waarheid zoo wel het gedrag als de redenen, waarom zoodanig persoon zijn dienst verlaat, zullen bekend gesteld moeten zijn, op verbeurte eener boete van *drie guldens.*

Art. 38. Op gelijke boete is het een' ieder verboden, iemand in zijne dienst te nemen, die niet van zoodanig certificaat, dan wel van een bewijs van zijn Hoofd, voorzien is.

Art. 39. Een ieder is verpligt, bij aankomst van eenig Europeesch of daarmede gelijkstandig, en niet in de afdeeling Soerabaija woonachtig persoon, ten zijnen huize, om aldaar te huisvesten, daarvan binnen *twaalf uren* kennis te geven ten kantore van policie, met opgaaf van de namen van zoodanige personen, op verbeurte eener boete van *f* 25.00 voor ieder verzuim.

Art. 40. Een ieder is verpligt, in geval van verhuizing van de eene naar de andere wijk, daarvan binnen *acht* dagen kennis te geven aan den Wijkmeester, op verbeurte van *f* 10.00 boete.

Art. 41. Alle vaders of moeders, Europeanen of gelijkstandigen, *bij ziekte of afwezendheid van beide of één derzelver, de vroedmeesters of vroedvrouwen*, en eindelijk de huisgenooten, zijn gehouden, om binnen *drie maal vier en twintig uren*, na de geboorte van een kind, daarvan aan den Wijkmeester kennis te geven, om te dienen tot het houden der zielsbeschrijving, op eene boete van *f* 25.00 bij ieder verzuim.

Onder de vroedvrouwen worden diegenen verstaan, welke van den Stads geneesheer of heelmeester een behoorlijk bewijs hebben erlangd, en als zoodanig bij de policie bekend staan.

Art. 42. Ieder ingezeten is verpligt, in geval van overlij-

den van een Europeaan of daarmede gelijkstandig persoon ten zijnen huize, binnen de eerstkomende *twaalf uren* daarvan kennis te geven ten kantore van policie, ten einde daarvan aanteekening worde gehouden op het register der Europeanen, en zulks op verbeurte eener boete van *f* 25.00 guldens.

Art. 43. In de categorie van dit reglement zullen eindelijk vallen, en als zoodanig naar luid van art. 3 en 4 worden gestraft.

a. Alle beleedigingen; door scheldwoorden, gebaarden, hoonende uitdrukkingen, mondeling dan wel schriftelijk, waarbij iemand in zijnen goeden naam en faam op eene verachtende, en in het oog zijner medeburgers vernederende, wijze wordt aangerand.

b. Alle publieke en de goede orde en rust stoorende vechterijen en kijverijen; voorts alle ligte mishandelingen, als het geven van een' klap, slag, schop of stoot, die geene kenteekenen van belang achterlaten.

c. Het werpen van steenen of andere harde ligchamen, dan wel vuilnis tegen personen of tegen huizen, muren of andere publieke en particuliere eigendommen, of langs de straten, wegen of grachten, en in de kanalen of rivieren.

d. Het verkoopen of ter verkoop stellen van met de Godsdienst of goede zeden strijdende geschriften of platen.

e. Het verkoopen of ter verkoop stellen van vervalschte of bedorvene en voor de gezondheid schadelijke dranken of provisiën, ter beoordeeling van den Stads geneesheer.

f. Het dooden of wonden van dieren of beesten aan anderen toebehoorende.

g. Alle geringe dieverijen van eetwaren of goederen, mits dezelve niet gepaard gaan met verzwarende omstandigheden, of niet bij herhaling zijn gepleegd.

h. Het maken van rumoer en geraas des nachts, op 's Heerenwegen, of daags in de nabijheid van de openbare plaatsen voor de Godsdienst bestemd; en voorts al diergelijke en andere met de goede zeden, orde of de rust strijdende ongeregeldheden, en overtredingen, welke vatbaar zijn voor eene straf van enkele policie.

Art. 44. De bij dit Policie-reglement bepaalde boeten, zoomede die, welke ingevolge de reglementen enz., bij art. 8 bedoeld, worden opgelegd, zullen, voor zoo verre daaromtrent geene bijzondere bepalingen gemaakt zijn, in *drie* gelijke deelen verdeeld worden, waarvan *één* gedeelte voor

den aanbrenger, een *tweede* voor de Diaconie Armen, en het *derde* voor den Lande bestemd is.

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den 2den Februarij* 1829.

De minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 9.) Reglement op de Herbergen, enz., in de stad en voorsteden van Soerabaija.

BESLUIT. (N°. 34.)

BUITENZORG, *den 2den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 15 November 1827, n°. 1831 daarbij, vergezeld van de consideratiën en het advijs van den Procureur Generaal, bij missive de dato 8 October van dat jaar, n°. 267, aanbiedende een door den Resident van *Soerabaija*, bij missive de dato 15 September 1827, n°. 3714/2348, voorgedragen concept Reglement op de herbergen, tapperijen, koffijhuizen, enz., in de stad en voorsteden van *Soerabaija;*

Gezien de nadere voordragt van den Resident voornoemd, de dato 29 October j. l., n°. 5033/117;

Heeft goedgevonden en verstaan: te arresteren, gelijk geschiedt bij deze, het *Reglement op de herbergen*, *tapperijen*, *koffijhuizen*, *enz.*, *in de stad en voorsteden* van *Soerabaija*, zoodanig als hetzelve aan het tegenwoordige besluit is geannexeerd.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

REGLEMENT op de Herbergen, Tapperijen, Koffijhuizen, enz., in de stad en voorsteden van Soerabaija.

Art. 1. Alle houders van herberger, logementen, publieke koffijhuizen, kroegen en dergelijke, zullen, in zake hun

bedrijf aangaande, staan onder het onmiddellijke toezigt van den Resident en Assistent-resident van de stedelijke policie, en moeten voorzien zijn van eene schriftelijke vergunning van den Resident, op een zegel van *tien* tot *één honderd* guldens; zullende degene, welke bevonden worden zoodanig eene nering, zonder deze vergunning uit te oefenen, verbeuren eene boete van *één honderd* guldens.

Deze vergunningen zullen op het kantoor van policie moeten zijn geregistreerd, alvorens door de houders daarvan gebruik zal mogen worden gemaakt, op eene boete van *vijftig* guldens.

Art. 2. Onverminderd de bepalingen bij Publicatie van den 28sten Augustus 1818, (Staatsblad n°. 60) gemaakt, omtrent de aankomst en het verblijf op *Java*, en het vertrekken van dáár; en inzonderheid omtrent de huisvesting aan aankomende passagiers te verleenen, zullen de logementhouders en herbergiers verpligt zijn, alle personen, welke des nachts bij hen komen logeren, bekend te stellen op staten of tabellen, welke hun tot dat einde van wege den Resident zullen worden gegeven, en deze staten, behoorlijk ingevuld, elken morgen ten kantore van den Assistent-resident te bezorgen, op eene boete van *vijf en twintig* guldens voor ieder daarop verzwegen persoon.

Art. 3. Van alle verdachte personen zal dadelijk aan de policie kennis worden gegeven, op verbeurte van *vijftig* guldens voor ieder verzuim van dien aard.

Art. 4. Alle sterke dranken, welke in de tapperijen of koffijhuizen, of andere bij deze bedoelde huizen, getapt worden, zullen moeten zijn van eene goede qualiteit, en zulks niet zijnde, dadelijk verbeurd verklaard worden, terwijl de zoodanige, welke vervalscht of van eene voor de gezondheid schadelijke of gevaarlijke hoedanigheid zullen worden bevonden, door den daartoe te committeren Stads geneesheer en heelmeester, zonder oogluiking en vorm van proces; zullen worden weggeworpen, wordende speciaal het verkoopen van *toeak* en *sirie*, alsmede van *zet* of zoogenaamde *klein bier* of *brom*, bij deze verboden.

Art. 5. Behalve in de logementen, zal op boekschulden geen regard geslagen, maar dezelve gehouden worden van nul en van geener waarde. In de tapperijen, koffijhuizen, enz., zal alles voor gereed geld moeten worden afgedaan.

Art. 6. Alle geschillen tusschen de logementhouders of herbergiers en de logerende personen, wegens zindelijkheid,

bediening, enz., zullen ter eerster instantie voor de policie gebragt worden.

Art. 7. Het is aan een' ieder verboden, om eenig molest of geweld aan eenige openbare huizen, bij deze bedoeld, of aan derzelver bewoners te doen, op eene geldboete van *vijftig* guldens, behalve het vergoeden der toegebragte schade, dan wel op zwaarder straffe, naar gelang van zaken.

Art. 8. De Resident zal de permissiën tot het houden van opgenoemde neringen verleenen, schorsen en wederom intrekken, zoo dikwijls hij zulks, tot de handhaving eener goede policie, noodig zal oordeelen; zullende hij echter voor zoover de Stads of gepriviligeerde logementen betreft, hierop vooraf de goedkeuring van het Gouvernement verzoeken; van deze tijdelijke opschorsingen of geheele intrekkingen der toegestane vergunningen zal naauwkeurig aanteekening gehouden worden ten kantore van den Resident, met bekendstelling der redenen, welke daartoe aanleiding hebben gegeven.

Art. 9. Ieder der in deze bedoelde huizen, zal van buiten moeten voorzien zijn van een bord, hangende vóór of boven de deur, waarop met duidelijke letters te lezen zal staan, het bedrijf, hetwelk aldaar wordt uitgeoefend, benevens zoodanige onderscheidene benaming, als de houders, met voorkennis en goedkeuring der policie, daarop zullen verlangen te plaatsen.

Art. 10. Het tegenwoordige Reglement zal op eene zigtbare plaats, in elk der genoemde huizen, moeten worden opgehangen, op eene boete van *f* 50.00 voor de nalatige.

Art. 11. Alle dobbelspelen in koffijhuizen, kroegen, tapperijen en dergelijke huizen zijn, op eene boete van *f* 50.00 verboden.

Art. 12. De houders der voornoemde huizen, wier namen in de door den Resident verleende permissiën bekend zullen zijn gesteld, zullen zelve dit bedrijf moeten uitoefenen, in *die* huizen en op *die* plaatsen, als daarbij vermeld staan, en zullen mitsdien dezelve niet aan anderen mogen overdoen, of door anderen mogen laten waarnemen, noch eigendunkelijk van woonplaats mogen veranderen, op eene boete van *drie honderd* guldens.

Art. 13. De logementhouders en herbergiers zullen hunne gasten, zonder onderscheid, met gepaste beleefdheid behandelen, en door hunne bedienden of lijfeigenen doen behandelen, en voorts altijd, zoo bij den dag als bij nacht, gereed moeten zijn, om vreemdelingen ten dienst te staan,

alles op verbeurte van eene boete van *f* 50.00 telkens.

Art. 14. De logementhouders en herbergiers zijn niet verantwoordelijk voor het goed hunner gasten, dan voor zoover zij zich persoonlijk met de bewaring daarvan mogten hebben belast, of het mogt komen te blijken, dat de kamer van den bestolene niet behoorlijk had kunnen gesloten worden.

Art. 15. De koffijhuizen en tapperijen zullen niet langer mogen worden open gehouden, dan van des morgens vijf ure tot des avonds ten tien ure, op eene boete van *f* 50.00.

Art. 16. In de herbergen, koffijhuizen, tapperijen en dergelijke zal geen bal of maskerade mogen gehouden worden, dan met speciale vergunning der policie, op verbeurte van *één honderd* guldens.

Art. 17. Al de bovengemelde huizen zullen van des avonds zeven ure, behalve de gewone verlichting, van een licht boven de deur voorzien zijn, op verbeurte eener boete van *f* 10.00.

Art. 18. Geene der in deze opgenoemde bedrijven, zullen te gelijk moge worden gedreven, dan voor zoo ver door den Resident, aan elk in het bijzonder, de schriftelijke vergunning, in art. 1 gemeld, zal uitgereikt zijn.

Art. 19. Alle boeten en schadevergoedingen, welke ten gevolge van overtredingen van dit reglement zullen moeten worden betaald, zullen door den Resident worden opgelegd en ingevorderd, behoudens het regt van hooger beroep aan den Raad van Justitie, voor die zich bij de uitspraak van den Resident bezwaard mogten vinden; zullende bij gemelde regtbank, in cas van zoodanig hooger beroep, worden geprocedeerd in voege, als voor summiere zaken staat voorgescheven.

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den 2den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 10.) Reglementen voor de Broodbakkers; op het verhuren van rijdtuigen, en anderen, voor de Stad en voorsteden van Soerabaija.

BESLUIT. (N°. 35.)

BUITENZORG, *den 2den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 18den December l. l., n°. 2446, daarbij, vergezeld van deszelfs consideratiën en advijs, aanbiedende eenige door den Resident van *Soerabaija*, naar de aanmerkingen van het Hof gewijzigd en verbeterd, bij missive van den 29sten October j. l., n°. 5083/191, teruggezonden concept reglementen van policie en orde voor de stad en voorsteden van *Soerabaija*, alsmede de concepten van eene instructie voor de Kapiteins en Luitenants der Chinezen, en eene gelijke voor de Hoofden der Maleijers, Arabieren, Mooren, enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan: te arresteren, zoo als geschiedt bij deze,

a. De navolgende reglementen van policie en orde voor de stad en voorsteden van *Soerabaija*, als:

Een Reglement voor de Broodbakkers;

Idem op het verhuren en het rijden van rijtuigen;

Idem en tarief voor de Aansprekers, Doodgravers, lijkwagens, enz.;

b. De Keuren op het beschadigen van bruggen en zeehoofden;

c. Eene Instructie voor de Kapiteins en Luitenants der Chinezen in en buiten Soerbaija, en

d. Idem voor de Hoofden der Maleijers, Arabieren, Mooren, Bengalezen, enz.;

zoodanig als dezelve aan het tegenwoordige besluit zijn geannexeerd.

Afschrift, Enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

REGLEMENT voor de Broodbakkers te Soerabaija.

Art. 1. De broodbakkers in de residentie *Soerabaija*

zullen staan onder het onmiddellijke opzigt van den Resident, voor wien alle klagten en zaken, het brood betreffende, zullen worden gebragt, en die daarin uitspraak zal doen.

Art. 2. Niemand zal te *Soerabaija* het beroep van broodbakker mogen uitoefenen, zonder daartoe schriftelijk verlof van den Resident te hebben verkregen.

Art. 3. De broodbakkerijen zullen, zoo dikwerf de Resident zulks goedvindt, door hemzelven of door iemand van zijnentwege worden bezocht, en bij bevinding van slecht of bedorven meel of brood, zal zulks worden verbeurd verklaard, ten behoeve der gevangenhuizen, dan wel geheel onbruikbaar zijnde, in zee worden geworpen. Bij bevinding dat de ovens doorgebrand zijn, of van andere soortgelijke gebreken, zullen de broodbakkers op bekomen last, zulks dadelijk doen herstellen, op straffe van sluiting hunner bakkerij.

Art. 4. De broodbakkers zullen niet anders mogen bakken, dan goed wit tarwebroed, krakelingen, tweebak of beschuit, of ander klein gebak.

Het gewigt en de prijzen van het brood zullen nader, en telkens, wanneer dit noodig zal zijn, door den Resident worden bepaald, en ten minste eenmaal 's maands aan de gemeente bekend gemaakt. Tot grondslag van deze prijsbepaling zal worden gelegd de marktprijs van het meel of de tarwe.

Art. 5. Een bakker, wiens brood strijdig met de, in voege voorschreven, door den Resident te maken bepaling, te ligt zal worden bevonden, zal worden gestraft, behalve met de verbeurdverklaring van het brood, met eene boete, voor de eerstemaal van *f* 25. 00, voor de tweedemaal van *f* 50. 00, voor de derdemaal van *f* 100. 00 en voor de vierdemaal zal hij worden gestraft met sluiting zijner bakkerij.

Art. 6. Op gelijke boete is het den broodbakkers verboden, anders te bakken en te verkoopen, dan goed wit tarwebrood, van zuivere tarwe, zonder vermenging met rijst, Turksche tarwe, boonen of dergelijke, en dit wel nadat zulks door eenen daartoe gecommitteerden Geneesheer zal zijn onderzocht en beslist.

Art. 7. Een broodbakker, meerder eischende, dan hij het tarief door den Resident zal zijn bepaald, zal verbeuren eene boete van *f* 100. 00, of zal zijne bakkerij voor altijd worden gesloten.

Art. 8. Geene broodbakkerijen zullen anders, dan in steenen gebouwen worden toegelaten.

Art. 9. De broodbakkers zijn verantwoordelijk voor hunne bedienden.

Art. 10. Onverminderd de visitatiën, welke, volgens art. 3 van dit reglement, ten allen tijde door den Resident of door iemand van zijnentwege, in de broodbakkerijen zullen kunnen worden gedaan, zullen de broodbrakkers gehouden zijn, op den eersten en vijftienden van elke maand ten policie-kantore te leveren een monster van hun brood.

Art. 11. Door het tegenwoordige reglement worden alle vroegere reglementen en bepalingen, op het stuk der broodbakkerijen, verklaard te zijn vervallen, met uitzondering nogtans, voor zoo verre die betrekking hebben op de overschrijvingen, verbanden, enz. van vaste goederen, waaromtrent de thans bestaande wetsbepalingen bij deze worden geinhaereerd.

Gearresteerd.

Buitenzorg, den 2den Februarij 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

REGLEMENT op het verhuren van paarden en rijtuigen, en op het rijden der rijtuigen in het algemeen, te Soerabaija.

Art. 1. Het wordt aan een' ieder vrij gelaten rijtuigen en paarden te verhuren, onder de bepalingen bij dit reglement voorkomende, na daartoe alvorens verkregen te hebben eene schriftelijke vergunning van den Resident; wie zonder eene zoodanige vergunning het bedrijf van wagen-verhuurder uitoefent, zal verbeuren eene boete van *één honderd* guldens.

Art. 2. Alle verhuurders van wagens en paarden staan, in zaken hun bedrijf aangaande, onder het onmiddellijke opzigt van den Resident, voor wien ook alle overtredingen der bepalingen, in dit reglement voorkomende, zullen worden gebragt.

Art. 3. Diegenen, welke reeds op dit oogenblik permissiën tot het houden van wagen-verhuurderijen bezitten, zullen verpligt zijn, zich van eene vergunning als in het 1ste artikel is vermeld, binnen veertien dagen na de afkondiging dezes, te voorzien, sub pœne van anders te zullen vervallen in eene boete van *één honderd* guldens.

Art. 4. Tot het verkrijgen van eene zoodanige vergunning zal aan den Resident naauwkeurig moeten worden opgegeven het aantal paarden en rijtuigen, welke de verzoeker in den loop van het jaar tot gemeld einde wil aanhouden. Voor ieder paard of rijuig, dat boven die opgave wordt aangehouden of verhuurd, zal worden verbeurd eene boete van *één honderd* guldens, telken reize, dat zulks ontdekt wordt.

Indien echter, na een consent verkregen te hebben, de houder het daarin bepaalde aantal paarden en rijtuigen wenscht te vermeerderen, zal hij daartoe nader verzoek aan den Resident moeten doen, opdat de eerst verkregene vergunning zoude kunnen veranderd worden.

Art. 5. De Resident zal, zoo dikwijls hij zulks verkiest, door iemand van zijnentwege kunnen doen opnemen, de wagens, rijtuigen en paarden, welke door de verhuurders worden aangehouden.

Art. 6. Van het uitreiken der bovengemelde permissiën zal ten kantore van den Resident naauwkeurige aanteekening moeten worden gehouden, ten einde te strekken tot controle op de heffing der belasting op de paarden en rijtuigen, in den aanslag van welke de verhuurders derzelven zullen gequotiseerd worden, naar het deswege bepaalde op de heffing van voorschreven belasting.

Art. 7. Iemand de vergunning in art. 1 vermeld verkregen hebbende, zal verpligt zijn, vóór zijne woning op eene zigtbare wijze te doen hangen een bord, waarop met groote letters geschreven zal moeten zijn, *Wagen- en Paardenverhuurderij*, en zulks op eene boete van *vijf en twintig* guldens, te verbeuren telken reize, dat aan dit artikel niet wordt voldaan.

Art. 8. Geene wagens of rijtuigen zullen mogen verhuurd worden, dan na alvorens bij de policie met een zeker merk gebrand te zijn, welk merk tweemaal jaarlijks zal moeten vernieuwd worden, bij welke gelegenheid met zorg zal worden nagezien en onderzocht, of de paarden, rijtuigen en tuigen, die de wagenverhuurder in zijn etablissement bezigt, zich in zoodanigen goeden staat bevinden, als voor de veiligheid en het gerief van het publiek noodzakelijk zijn. Rijtuigen niet aan dit vereischte beantwoordende zullen niet mogen gebrand, veel minder gebruikt worden.

Daarenboven zal elk rijtuig op de drie paneelen een duidelijk zigtbaar nommer moeten voeren, hetwelk op een wit vak met zwart geschilderd zal worden, elke cijferletter ter

grootte van vijf duimen. In de uit te reiken permissiën zullen worden bekend gesteld de nommers van al de rijtuigen, welke mogen worden gehouden, en de Resident zal daarvan almede een doorloopend register doen houden in zijn kantoor.

Art. 9. Een wagenverhuurder ongebrande of ongenommerde rijtuigen aanhoudende, dan wel de nommers of merken eigendunkelijk veranderende, zal verbeuren eene boete van *één honderd* guldens, telkens wanneer zulks zal worden ontdekt.

Art. 10. Een wagenverhuurder één of meer zoodanig genommerde en gebrande rijtuigen willende verkoopen, overdoen, dan wel voor zekeren tijd in gebruik afstaan, zal daarvan vooraf aan den Resident kennis moeten geven, opdat in het register kunne worden bekend gesteld, sub pœne van, dien contrarie handelende, te zullen verbeuren eene boete van *één honderd* guldens voor elk rijtuig, waarover zonder die kennisgave alzoo wordt beschikt.

Bij sterfgeval van eenen verhuurder van paarden en rijtuigen zullen zijne boedelredderaars onder dezelfde verpligting liggen.

Art. 11. Wanneer zoodanige rijtuigen in het bezit komen van personen, die dezelve niet verhuren, maar voor eigen gebruik aanhouden, zal de Resident het merk en nommer daarvan doen afnemen, en dezelve op het register doen afschrijven.

Art. 12. Zoogenaamde boerenwagens behoeven niet gemerkt noch genommerd te worden.

Art. 13. De rijtuigen en paarden kunnen gehuurd worden voor eenen geheelen dag, dan wel voor eenen halven dag, naar verkiezing der huurders.

Art. 14. Voor eenen geheelen dag zal worden gerekend van des morgens zes ure tot middernacht, met eene tusschenpozing van twee uren voor het verspannen der paarden, en voor eenen halven dag van 's morgens zes ure tot des achtermiddags drie ure, dan wel van vijf ure des achtermiddags tot des nachts twaalf ure.

Art. 15. Het volgende tarief wordt bepaald voor het huren van paarden of rijtuigen, binnen de limiten der stad en voorsteden.

Voor een phaëton of rijtuig met twee banken of vier zitplaatsen, met vier paarden bespannen, dan wel voor vier paarden alleen:

Voor eenen geheelen dag, *f* 12.
Voor eenen halven dag, - 6.

Voor een rijtuig met ééne bank of twee zitplaatsen, met vier paarden bespannen:

Voor eenen geheelen dag, *f* 10.
Voor eenen halven dag, - 5.

Voor een rijtuig met ééne bank of twee zitplaatsen, met twee paarden bespannen, of wel voor twee paarden alleen:

Voor eenen geheelen dag, *f* 6.
Voor eenen halven dag, - 3.
Voor eenen boerenwagen met vier paarden, - 6.
Voor eenen boerenwagen met twee paarden, - 3.

Omtrent bendies of chaisen met één paard bespannen, alsmede omtrent rijpaarden wordt aan den huurder en verhuurder overgelaten, om in minnelijke schikking te treden.

Bij het huren van een rijtuig met vier of twee paarden, voor eenen geheelen dag, zal de verhuurder verpligt zijn, eenmaal van paarden te doen verwisselen, op verbeurte van de huurpenningen.

Art. 16. Buiten de limiten der stad en voorsteden, zullen de volgende betalingen mogen gevorderd worden.

Voor een' phaëton of rijtuig met twee banken of vier zitplaatsen, bespannen met vier paarden, dan wel voor vier paarden alleen, voor elken paal, gerekend van de stad af, *f* 1.10.

Voor een rijtuig met ééne bank of twee zitplaatsen, bespannen met vier paarden, voor iederen paal *f* 1.00.

Indien het traject grooter is, dan tien palen, zal de wagenverhuurder verpligt zijn, een span van vier paarden op halfweg te plaatsen, om te verspannen.

Voor een rijtuig met ééne bank of twee zitplaatsen, bespannen met twee paarden, voor eenen geheelen dag, *f* 8.00. Voor eenen halven dag *f* 6.00. Een zoodanig rijtuig zal niet gebruikt mogen worden, om verder te gaan, dan Gonoong-Sarie, Simo, 5 palen afstands van de stad. Op zoodanig eene plaats gekomen zijnde, zullen de paarden niet anders mogen gebruikt worden, dan om met dezelve weder terug te keeren, op eene boete van *vijf en twintig* guldens, te betalen door den huurder.

Art. 17. Voor een phaëton of wagen met vier zitplaatsen, bespannen met vier paarden, verder gaande dan 10

palen, tot en met 21 palen, zal worden betaald, behalve het kostende van eerstgenoemd traject voor elken paal gerekend van den 14den paal af, *f* 2.00.

Idem voor eene wagen met twee zitplaatsen, voor elken paal *f* 1.10.

In dit geval en bij alle verdere trajecten zal voor elke zeven palen, steeds door den verhuurder ter behoorlijker tijd en plaatse, een span van vier paarden vooruit moeten worden gezonden.

Verder dan 21 palen rijdende, zal, voor de eerst daarop volgende 10 palen, voor iederen paal betaald worden:

Voor een' phaëton met vier zitplaatsen, *f* 3.00.

Voor een' wagen met twee zitplaatsen, *f* 2.10.

Zullende van elke volgende veertien palen traject, voor iederen paal één gulden meer, dan, voor de laatste veertien palen, per paal bepaald was, betaald worden.

Art. 18. In alle gevallen, waar de afstand grooter is dan 5 palen, moet bij het terugkeeren nog eens hetzelfde betaald worden, als voor het gaan, zonder dat daarbij in aanmerking kan komen, het gebruik van het rijtuig voor eenen heelen of halven dag, moetende, wanneer de reiziger gebragt is, op de plaats zijner bestemming, het rijtuig en de paarden dadelijk terugkeeren.

Art. 19. Wanneer iemand paarden en rijtuig wenscht bij zich te houden, om daarmede na verloop van eenige dagen terug te keeren zonder dezelve inmiddels te gebruiken, zal hij betalen, voor elk span van vier paarden, *f* 7.00, en voor elk span van twee paarden *f* 5.00 voor elken dag, dat hij de paarden aanhoudt, zullende alsdan de voeding loopen voor rekening van den verhuurder. Echter zal de verhuurder in zijne berekening niet mogen begrijpen, de dagen welke hij volstrektelijk noodig heeft, om de paarden behoorlijk ter bepaalder plaatse te doen gereed staan, en zal dus in geval iemand op eenen verren rid, onzeker zijnde wanneer hij terugkeert, de paarden op de verspanningplaatsen wil doen blijven staan, van dien tijd afgetrokken moeten worden, de dagen welke de verhuurder noodig zou gehad hebben, om de paarden naar die verspanningplaatsen te brengen en weder terug te doen keeren, en voor den alsdan nog overblijvenden tijd zal hij alleen de hierboven bepaalde *f* 7.00 voor elk span van vieren, per dag, mogen reclameren.

Zoo de huurder inmiddels één of meer der alzoo door

hem aangehoude spannen kwam te gebruiken, zal hij daarvoor slechts voor dien dag betalen de gewone huur, en de verhuurder de f 7. 00 à f 5.00 niet mogen in rekening brengen.

Art. 20. Iemand paarden of rijtuigen des nachts hurende, waardoor verstaan wordt, van middernacht tot des morgens zeven uren, om te gebruiken binnen de limiten der stad en voorsteden, zal daarvoor de voor een halven dag vastgestelde huurpenningen moeten betalen.

Art. 21. De wagenverhuurders zullen, boven en behalve het bepaalde bij dit Reglement, niet meerder mogen eischen of berekenen, het zij voor voeding van paarden en bedienden of andere onkosten, welke ook, en zullen de zoodanige welke ontdekt worden, meerder betaling gevorderd te hebben, telken reize verbeuren eene boete van één honderd guldens.

Art. 22. De huur zal steeds vooruit, bij het bestellen of huren der paarden en rijtuigen, aan den verhuurder moeten voldaan worden; in geval van verschil omtrent de hoegrootheid der betaling, zal de Resident in gemoede beslissen, volgens tarief.

Art. 23. Wanneer in de kwade mousson de wegen zoodanig slecht mogten zijn, dat de bepaalde verspanningplaatsen, van vijf palen ieder, te groot waren, en dus meerder spannen gebruikt moesten worden, ten einde den reiziger niet te laten steken, of wel, dat het te vreezen ware, dat de paarden door den zwaren weg zullen verminkt worden, zullen de betalingen, buiten de limiten van de stad en voorsteden, met de helft mogen worden verhoogd.

Art. 24. In een' wagen van vier of twee zitplaatsen zullen niet meer dan vier of twee personen respectivelijk mogen zitten, een enkel kind hiervan uitgezonderd; ook zullen in de beide gevallen niet meer dan twee bedienden achter op mogen worden medegenomen; een en ander op verbeurte eener boete van vijf en twintig guldens voor elk persoon, die meerder bevonden wordt, te betalen door den huurder, of dengenen, welke zich in het rijtuig bevindt.

Art. 25. In een rijtuig van twee personen zal niet meer bagaadje worden medegenomen dan vijftig pond, en in een rijtuig van vier personen, niet meer dan honderd pond, op verbeurte van eene boete van vijftig guldens, telken reize te betalen, door den huurder of dengenen, welke meer last heeft ingeladen. Onder bagaadje worden niet begrepen groote balen, vaten of dergelijke.

Art. 26. Bij iedere huurwagen, door vier paarden getrokken wordende, zal steeds door den verhuurder ten minste één looper moeten worden medegegeven, op verbeurte van eene boete van vijftig guldens.

Art. 27. Bij elke twee paarden, welke door verhuurders op de verwisselplaatsen worden vooruitgebragt, zal steeds door hen een geleider worden mede gegeven, aan welken tevens door hen zal moeten worden ter hand gesteld, de noodige flambouwen en een briefje, aantoonende aan wien de paarden en geleiders toebehooren, en tot welk einde dezelve zich op weg bevinden, een en ander op verbeurte van eene boete van vijf en twintig guldens, wanneer zulks verzuimd is door den verhuurder en van arbitraire correctie voor de bedienden, indien deze daaraan schuld zijn.

Art. 28. Iemand een rijtuig of paarden, bij den halven of heelen dag gehuurd, langer bij zich houdende, zal, indien zulks niet te wijten is aan den koetzier of de slechte gesteldheid van paarden, wagen of wegen, in de beide gevallen moeten betalen het dubbelde van de anders bepaalde huur, buiten de vergoeding der schaden of verliezen welke hierdoor, binnen den tijd van vier en twintig uren aan de paarden mogten geleden worden, mits zulks behoorlijk door deskundigen zal zijn geconstateerd, en voorts eene boete niet te bovengaande honderd en niet minder dan vijf en twintig guldens, een en ander door den huurder of gebruiker van paarden en rijtuig te betalen, en naar omstandigheden door den Resident aan hem op te leggen.

Art. 29. Een huurkoetzier, vóór de ommekomst van den huurtijd, zich zonder verlof met de paarden en het rijtuig verwijderende, zal naar gelang van zaken gestraft worden met arbitraire correctie.

Indien door een' huurder bewezen wordt, dat de verhuurder slechte paarden, onbekwame rijtuigen, tuigen of voerders heeft geleverd, waardoor aan het oogmerk van den huurder, voor zoo verre hij ten minste in billijkheid konde eischen, niet beantwoord is geworden, zal zoodanige verhuurder verstoken zijn van de hem anders competerende huur, echter niet dan nadat zulks door den Resident zal zijn gedecideerd, buiten en behalve de betaling eener boete, beloopende niet minder dan vijf en twintig en niet meer dan honderd guldens, naar omstandigheden door den Resident aan den verhuurder op te leggen.

Art. 30. Indien daarentegen wagens of rijtuigen, paarden,

tuigen, enz., door toedoen van den huurder of anderen beschadigd worden, dan wel geheel verloren raken, zal deze gehouden zijn, op requisitie van den Resident, de schade naar eene door dezen in billijkheid te maken taxatie te vergoeden, buiten en behalve de betaling eener boete beloopende niet minder dan vijf en twintig en niet meer dan twee honderd guldens, wanneer bewezen wordt dat zulks moedwillig of met opzet is geschied, door den Resident aan den huurder of veroorzaker van het feit, naar exigentie van zaken, op te leggen.

Art. 31. Indien een koetzier zich onbetamelijk mogt gedragen jegens den huurder, zal hij, op aanklagte van dezen, daarvoor naar exigentie van zaken gestraft worden.

Art. 32. Het is aan de huurkoetziers verboden, om zich onbehoorlijk of onbetamelijk gekleed op den bok te plaatsen, sub poene van arbitraire correctie en bijaldien zulks niet aan hen is te wijten, maar zij daartoe gedwongen zijn geworden, zullen deze laatsten beloopen eene boete van één honderd guldens, telken reize.

Art. 33. Indien de huurder van een rijtuig of paarden, dan wel andere personen, welke zich in het rijtuig bevinden, het zij den koetzier, het zij de paarden slaan, steken, mishandelen, eerstgemelden van den bok doen afgaan, of hem noodzaken tegen de bepalingen en orders te handelen; zullen de zoodanigen eene boete betalen, naar exigentie van zaken op te leggen, van niet minder dan vijftig en niet meer dan twee honderd guldens, buiten en behalve de vergoeding der schade, zoo als bij artikel 30 is bepaald.

Art. 34. Het staat aan ieder vrij, om de verhuring zijner paarden en rijtuigen te weigeren, met uitzondering van die gevallen, waarin dezelve verlangd worden voor het Gouvernement, aan hetwelk ten allen tijde en bij voorkeur, paarden en rijtuigen zullen moeten worden verhuurd, tegen de vastgestelde prijzen.

Art. 35. Zoo wel de huurkoetziers, als anderen, zonder uitzondering, zullen naauwkeurig in acht nemen, om niet onordelijk wild of brutaal te rijden, en dit speciaal in het oog houden, bij het oprijden van bruggen en het omdraaijen van hoeken sub poene van, bevonden wordende dien contraire te handelen, te zullen gestraft worden met arbitraire correctie, buiten en behalve dat de eigenaren of verhuurders der rijtuigen zullen worden aansprakelijk gehouden, voor de schaden of verliezen, welke derzelver koetziers door

onbetamelijk of wild rijden, aan anderen zoude komen te veroorzaken.

Art. 36. Ter voorkoming van ongelukken, zal, bij het ontmoeten van twee rijtuigen, wie er ook in moge zitten of aan wien dezelve ook toebehooren, en dus zonder distinctie, het eene rijtuig altijd voor het andere in dier voege uithalen, dat het eene aan de regterzijde van het andere blijve, en zulks op alle wegen, zoo binnen als buiten de stad, sub poene van arbitraire correctie voor de koetziers, aan welke bewezen zal worden, dat zij hieromtrent in gebreke zijn gebleven, boven en behalve de vergoeding der schade die daaruit mogt ontstaan, te voldoen door den eigenaar van het rijtuig, op de daarvan door den Resident in billijkheid te formeren taxatie.

Deze bepaling zal almede van toepassing zijn, op personen welke zich te paard bevinden, waarbij de meesters aansprakelijk voor hunne bedienden zullen worden gehouden.

En zal hierbij in geval van onzekerheid, altijd diegene voor den meest schuldige gehouden worden, die bevonden zal worden, tijdens het gebeuren van een ongeluk, aan zijne regterzijde het midden van den weg te hebben overschreden.

Art. 37. Het eene rijtuig zal, een ander rijtuig inhalende, hetzelve wel mogen voorbijrijden, mits de koetzier van het achterste rijtuig dien van het voorste met het klappen der zweep hiervan waarschuwe en beide rijtuigen, zoo veel op zijde halen, als noodig zal wezen, om het voorste zonder haken of vast raken voorbij te rijden.

En zullen de koetziers, welke hieromtrent in gebreke blijven en oorzaak zijn, dat door het voorbijrijden, van twee rijtuigen, schade wordt toegebragt, naar omstandigheden gecorrigeerd worden, buiten en behalve de vergoeding der schade hierdoor veroorzaakt wordende, welke door de eigenaars of verhuurders der rijtuigen zal worden gedragen.

Art. 38. Bij het uitrijden van een hek of poort, en bij het omdraaijen van een hoek zullen alle koetziers, onverschillig aan wien de rijtuigen toebehooren, verpligt zijn te waarschuwen, het zij door eenige hoorbare slagen te doen met de zweep, het zij door eenen voorlooper op eenigen afstand van de paarden vooruit te doen loopen, alles op dezelfde poenaliten, als in de drie voorgaande artikels zijn bepaald.

Art. 39. Geene rijtuigen, onverschillig welke en aan wien ook toebehoorende, zullen mogen blijven stilstaan voor de

ingangen van openbare gebouwen, of plaatsen, noch anders dan op zoodanige breede wegen en straten, waar de plaats zulks gevoegelijk toelaat, en zullen zich dan nog, zoo veel mogelijk, moeten scharen aan den kant van den weg, het eene rijtuig achter het andere: zullende de koetziers welke bevonden worden, door eene tegengestelde plaatsing de passagie belemmerd, dan wel te veel gesloten te hebben, naar exigentie van zaken gecorrigeerd worden, immers wanneer bevonden zal worden, dat dit door hun eigen toedoen is geschied; wanneer echter de huurder of meester, dan wel de personen welke in het rijtuig zitten; hiertoe aan hunne koetziers last hebben gegeven, zullen dezelve verbeuren eene boete van vijftig guldens, buiten de vergoeding der schade aan anderen, door eene tegengestelde plaatsing, veroorzaakt wordende.

En zal deze bepaling voornamelijk in het oog gehouden worden, op plaatsen alwaar vendutiën worden gehouden, voorts bij kerken en eindelijk bij feestelijke gelegenheden.

Art. 40. Het zal niemand, wie hij ook zij, geoorloofd zijn eene lijkstatie op 's heeren wegen of straten, hem te gemoetkomende of vóór hem uitgaande, voorbij te rijden, maar zal een ieder verpligt zijn, in het eerste geval, met zijn rijtuig aan de zijde van den weg stil te blijven staan; tot dat de lijkstatie zal zijn voorbijgegaan.

Art. 41. Een rijtuig, aan wien ook toebehoorende, met of zonder paarden gevonden wordende op 's heeren wegen, zoo wel bij dag als bij nacht, zonder dat zich iemand daarbij bevinde om hetzelve te bewaren of te geleiden, zal daarvoor door den eigenaar betaald worden eene boete van vijftig guldens, bijaldien zulks door zijn toedoen is veroorzaakt, en zulks te wijten zijnde aan den koetzier, zal deze, naar exigentie van zaken, gecorrigeerd worden, sprekende het van zelf, dat onder deze termen niet kunnen begrepen worden zoodanige rijtuigen, welke, pas uitgespannen zijnde, een oogenblik vóór den stal of het huis staan, terwijl de paarden afgeleid worden.

Art. 42. Een ongeluk veroorzaakt wordende doordien een koetzier zich niet op den bok of wel daarop slapende bevindt, zal zoodanige koetzier, naar exigentie van zaken, gestraft worden, buiten en behalve dat de schade, daardoor aan anderen veroorzaakt, door den eigenaar of verhuurder van het rijtuig zal worden vergoed.

Art. 43. Alle huurwagens zullen, zoo wel bij lichte maan

als bij donkere nachten, na zons ondergang, voorzien moeten wezen, of van eene lantaren met twee of drie glazen voor aan de regterzijde van het rijtuig vast gemaakt, met eene brandende kaars daarin, waarvan het licht zigtbaar zal moeten zijn, of van eene bediende, welke eene brandende en vlammende flambouw in de hand houdt, sub poene van eene boete van *f* 5.00 en vergoeding der schade in geval deze veroorzaakt mogt zijn, te verbeuren door den verhuurder of eigenaar van het rijtuig, indien hij aanleiding heeft gegeven tot het verzuim, en arbitraire correctie voor den koetzier, wanneer zulks door zijne schuld is te weeg gebragt, en zullen hierbij geene verontschuldigingen hoegenaamd, als het uitgaan of verliezen van het licht of dergelijke, in aanmerking worden genomen.

Bij donkere nachten zal deze bepaling almede toepasselijk zijn op alle rijtuigen, zonder uitzondering.

Art. 44. Iemand, wie hij ook zij, bevonden wordende met droezige dan wel zieke paarden te rijden, zal de eigenaar of de verhuurder van het rijtuig verbeuren eene boete van één honderd guldens, en de droezige paarden daarenboven dadelijk gedood worden.

Art. 45. De geldboeten bij dit reglement vastgesteld, door onvermogen niet kunnende betaald worden, zal elke honderd guldens, die de boete beloopt, worden vervangen door ééne maand confinement, op water en rijst, dan wel meer of minder, naarmate de boete meer of minder bedraagt.

Art. 46. Bij onvermogen in cas van schadeloosstelling, door eenen verhuurder of eigenaar van een rijtuig te voldoen, zal dit laatste daarvoor executabel zijn, zonder vorm van proces.

Art. 47. Alle vroegere ordonnantiën en bepalingen, ten aanzien der wagenverhuurderijen, en het rijden met paarden en rijtuigen, voor zoo verre dezelve strijdig mogten zijn met de verordeningen in dit reglement bevat, zullen gehouden worden voor vervallen.

Gearresteerd te Buitenzorg, den 2den Februarij 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

REGLEMENT en TARIEF voor de Aansprekers, Doodgravers, Doodkistenmakers, Lijkwagen- en Rouwmantelverhuurders in de Stad en Voorstad van Soerabaija, voor zoo veel betreft de begrafenis van Christenlijken.

Aansprekers.

Art. 1. De aansprekers, vier in getal, ter benoeming van den Resident, zullen een iegelijk, wie hij ook zijn moge, in het bezorgen der begrafenissen, zonder onderscheid, met de gepaste beleefdheid moeten ten dienste staan.

Art. 2. Daarentegen zal ook niemand, wie hij zij, binnen deze stad en voorsteden, iemand anders mogen gebruiken, dan de alzoo benoemde aansprekers, tot het aanzeggen van sterfgevallen, het rondbrengen der begrafenis briefjes, en dergelijke.

Art. 3. De aansprekers zullen verpligt zijn, ieder zijne eige dienst persoonlijk waar te nemen, en die nimmer door eenig ander persoon mogen doen verrigten, dan in gevallen van noodzakelijkheid en uitdrukkelijke vergunning van den Resident.

Art. 4. Ieder der aansprekers zal, op zijne beurt, van den eersten tot den laatsten, naar de volgorde hunner aanstellingen, gedurende ééne maand, de kas houden, en de sterfhuizen bedienen, het werk aannemen en aan zijne makkers overgeven. Ingeval van ziekte zal degene, wiens beurt het is, worden vervangen door dengeen, die op hem volgt, en zal de tweede op hem volgende, naauwkeurig contra-boek moeten houden.

Art. 5. De aftredende kasbouder, zal, op den eersten dag der maand, rekening doen aan zijne makkers, en zullen de alsdan nog uitstaande gelden van de vorige maand, het zij onderling worden overgenomen, dan wel bij de kas der loopende maand worden verhandeld.

Opkomende oneenigheden zullen door den Resident worden beslist.

Art. 6. De aanspreker, die de kas houdt, zal op het einde der maand eene lijst der begrafenissen, in die maand door de aansprekers bediend geweest, aan den Resident indienen.

Art. 7. Een aanspreker, in eenig sterfhuis geroepen wordende, zal, het zij bij dag of bij nacht, terstond dengenen, wiens maand het is, gaan waarschuwen, die zich alsdan ten spoedigste derwaarts zal moeten begeven, zonder een' ander

in zijne plaats te mogen zenden, ten ware hij door ziekte of wettige verhindering daartoe genoodzaakt wierde, in welk geval de volgende onverwijld in zijne plaats zal moeten optreden.

Art. 8. De aanspreker aldus aan het sterfhuis gekomen zijnde, zal van de aldaar aanwezige nabestaanden, of vrienden een briefje vragen, op welke wijze zij den overledene willen hebben bekend gemaakt, en zal de aanspreker zich naar dit briefje moeten rigten.

Art. 9. Tot het doen der bekendmakingen zullen de aansprekers de wijken der stad en voorsteden, alsmede der omstreken onderling behoorlijk verdeelen; zullende, wanneer de bekendmakingen algemeen in al de omstreken moeten geschieden, en het vaste getal van vier aansprekers niet voldoende mogt zijn, daartoe noodhelpers mogen worden gebezigd.

Art. 10. Als de dood van den overledene bekend gemaakt is, zal de aanspreker, die het werk aangenomen heeft, daarvan berigt doen in het sterfhuis en verrigten, hetgeen hem van de aldaar aanwezige nabestaanden of vrienden verder zal worden gelast.

Hij zal vernemen, zoo de begraving bij dag moet geschieden, wanneer hij de doodbriefjes moet komen halen; of, zoo de begraving des avonds zal plaats hebben, de rol vragen van de vrienden, die moeten worden genoodigd, mitsgaders hoeveel aansprekers men verkiest, dat vóór het lijk zullen gaan.

Hij zal voorts alles regelen, wat tot de begrafenis behoort, ten einde die met betamelijke orde en zonder verwarring geschiede.

Art. 11. Indien, tot bezorging der doodbriefjes, eenige personen mogten zijn opgegeven, wier woonplaatsen den aanspreker onbekend zijn, zal deze daarnaar in het sterfhuis vernemen, alwaar hem, door de nabestaanden of vrienden des overledenen, behoorlijk onderrigt zal moeten worden gegeven; zullende anders de aansprekers niet gehouden zijn, om naar personen, bij anderen inwonende, te zoeken.

Art. 12. Wanneer den dienstdoenden aanspreker dertig tot honderd personen ter bestelling van doodbriefjes of ter noodiging worden opgegeven, zal dezelve één' zijner makkers te hulp mogen roepen; van boven de honderd tot honderd vijftig personen, zal een derde aanspreker gebruikt mogen worden; wijders voor iedere vijftig personen een aan-

spreker meer, alles tegen de hierna vastgestelde betaling.

De aansprekers, die het overlijden bekend maken, zullen tevens de uitnoodiging ter begraving doen.

Art. 13. De aansprekers, die de briefjes rondbrengen of de personen noodigen, zullen, zoo wel mannen als vrouwen, die bij de begrafenis om het lijk te dragen verzocht worden, in beleefde en gepaste bewoordingen moeten afvragen, of zij zullen komen of niet, en van dit antwoord aan de vrienden in het sterfhuis de noodige kennis geven, opdat te beter op de dragers, het bezorgen van mantels enz., kan worden gerekend.

Art. 14. De aan de aansprekers opgegevene personen, zullen, zoo vroeg mogelijk en op eene beleefde wijze, door hen worden verzocht, of de briefjes door hen worden bezorgd; ook zullen de aansprekers zich wel hebben te wachten, van onwilligheid te toonen in het noodigen van personen of bestellen van briefjes, welke vergeten mogten zijn en nader worden opgegeven; alles op pœne van arbitraire correctie of ontslag uit hunne bediening; ter bepaling van den Resident.

Art. 15. Indien het mogt gebeuren, dat er meerdere aansprekers worden gevraagd, dan het bepaalde getal, zal de dienstdoende aanspreker daarvan dadelijk moeten kennis geven aan den Resident, die aan hun de personen zal opgeven, welke als noodhelpers zullen mogen dienst doen.

Hetzelfde zal plaats hebben, indien er gebrek aan aansprekers ontstond, door het begraven van verscheidene lijken op denzelfden dag; en zullen de aansprekers geene andere, dan de aldus door den Resident opgegevene, personen als noodhelpers mogen bezigen op pœne van ontslag; blijvende hun echter de vrijheid, eenige personen aan den Resident tot bovengemeld einde voor te dragen.

Art. 16. De aanspreker, die het sterfhuis bedient, zal vóór dat het lijk wordt uitgedragen, het zij bij dag of bij avond, zorgvuldig opletten, wie van de genoodigden, zoo om achter het lijk te gaan, als om hetzelve te dragen, in het sterfhuis successivelijk zijn aangekomen, en daarvan zoo wel op de begrafenis, als op de dragersrol aanteekening houden, zoo om verwarring voor te komen, als om in het sterfhuis, na gedane begraving, te kunnen dienen van berigt; en zullen de aansprekers, inzonderheid bij de avond-begrafenissen, hebben te zorgen, dat de wagens ordelijk en zonder belemmering te veroorzaken, worden geschaard.

Art. 17. Insgelijks zal gemelde aanspreker, nadat het lijk is uitgedragen, de begrafenisrol onverwijld moeten aflezen, met alle naauwkeurigheid en behoorlijke onderscheiding van de namen en qualiteiten der genoodigden, sub pœne van ontslag of arbitraire correctie, naar bevind van zaken.

Art. 18. Iedere aanspreker zal boven den post van zijne deur doen plaatsen een vierkant schild, waarop, met witte letters op eenen zwarten grond, duidelijk geschreven staat het woord *aanspreker*, met zijnen naam daaronder.

Art. 19. Ieder aanspreker zal mogen rekenen voor het bekend maken *f* 6.00; voor het noodigen ter begraving *f* 4.00; doch wanneer algemeene bekendmaking plaats vindt, zal voor het noodigen niet mogen worden gerekend, alzoo dit gelijktijdig kan geschieden, terwijl wanneer geene bekendmaking, maar alleen uitnoodiging ter begraving wordt gedaan, slechts voor dit laatste, dat is *f* 4.00, kan worden gerekend.

Voorts, voor het gaan vóór een lijk in een' wagen, *f* 3.00; voor als boven, te voet gaande, *f* 6.00; bij den avond de helft meer; en is onder de betaling voor het gaan vóór een lijk, in een' wagen zittende, niet begrepen de wagenhuur.

Voor het ten sterfhuize in gereedheid brengen van het noodige, het bestellen van het graf enz., zal de aanspreker mogen rekenen *f* 6,00; welke som, naar mate van de meerdere moeite bij groote begrafenissen, naar de edelmoedigheid van dengenen, die het bestel van het sterfhuis heeft, zal kunnen worden vermeerderd.

Voor het maken en inschrijven van de opleesrol, mits op iedere bladzijde 10 regels of namen worden gesteld, voor ieder vel *f* 2.00.

De aansprekers zullen deze gelden vorderen van de vrienden, erfgenamen of executeuren, dan wel van hen, die het bestel der begrafenis hebben gehad, en zullen niet meer mogen vorderen, op pœne van arbitraire correctie, ter bepaling van den Resident.

Art. 20. De aanspreker, die een graf gaat bestellen, zal daarvoor in rekening mogen brengen, eenen huurwagen, doch zal daarvoor een wagen kunnen worden gegeven, door dengenen, die aan het sterfhuis het bestel heeft over de begrafenis.

De aanspreker zal gehouden zijn, aan den doodgraver, duidelijk op te geven den naam en voornaam, den ouderdom, de woonplaats, de geboorteplaats en de qualiteit van

den overledene, mitsgaders den naam of de namen van de executeuren of van dengenen, die den boedel aanvaardt, benevens de namen der overgeblevene naaste bloedverwanten, dat is van man, vrouw en kinderen.

In geval de overledene niet is gehuwd geweest, of geene kinderen heeft nagelaten, zal de aanspreker daarvan almede kennis moeten geven, alles op pœne van arbitraire correctie, ter bepaling van den Resident.

Art. 21. De aanspreker, die de bekendmaking gaat doen, of de briefjes rond brengt, zal altijd aan den Resident kennis geven, wanneer en wie er zal begraven worden, op pœne als voren.

Art. 22. De aansprekers, die vóór een lijk gaan, zullen, twee aan twee, voor iederen paal eenen huurwagen met ééne zitbank in rekening mogen brengen.

Wanneer het lijk van het sterfhuis gaat, zullen echter alle aansprekers kunnen worden afgedankt, behalve één, die, voor het naar huis keeren, eenen huurwagen met ééne zitbank zal mogen in rekening brengen.

Art. 23. De aansprekers zullen zich wel zorgvuldig hebben te wachten, van dubbele wagenhuur in rekening te brengen, dat is, wanneer zij twee commissiën met hetzelfde rijtuig doen, zullen zij niet voor iedere commissie afzonderlijke wagenvracht mogen rekenen: en zal degene, dien zulks gebeurt, zich, bij overtreding van deze bepaling, kunnen beklagen bij den Resident, wanneer, naar bevinding, de aanspreker niet alleen de te veel gerekende wagenhuur zal moeten teruggeven, maar daarenboven, ter bepaling van den Resident, worden gestraft.

Dragers.

Art. 24. Het staat aan een' ieder vrij, andere dan de gewone dragers te bezigen, mits de gewone dragers deswege schadeloos stellende, door betaling van de helft van het hieronder bepaalde draagloon.

Art. 25. Voor iederen drager zal kunnen worden gevorderd *f* 2.55, zonder meer, op zoodanige straf, als door den Resident zal worden bepaald; en zal voor 4 dragers niet meer mogen worden gerekend, dan één wagen, sub pœne als voren, ten ware het getal dragers niet door 4 konde worden gedeeld, als bij voorbeeld, 18, wanneer 5 wagens kunnen worden in rekening gebragt, enz.

Makende deze bepaling eene uitzondering op het Regle-

ment voor de wagenverhuurderijen, houdende dat niet meer dan twee personen in één' wagen mogen zitten.

Art. 26. Het transporteren van lijken zal ook met vaartuigen mogen geschieden, echter niet buiten voorkennis van den Resident, op eene boete van *f* 100.00.

Art. 27. De helft der dragers zal altijd bij het lijk te voet moeten gaan, en zulks bij verwisseling, tot aan de begraafplaats toe.

Art. 28. De dragers zullen echter gehouden zijn, de behoeftigen met hunne diensten bij te staan.

Doodgravers.

Art. 29. Er zal moeten worden begraven bij dag van zes tot zes uren, doch zullen lijken kunnen worden bijgezet, des avonds tot acht uren, en met flambouwen; zullende, in allen gevalle, geene lijken vroeger, dan 12 uren na het afsterven, mogen worden begraven, ten zij door de policie in bijzondere gevallen anders wordt bevolen.

Art. 30. De roeven en doodkleeden zullen, gelijk tot nu toe heeft plaats gehad, door den Koster der hervormde kerk aan het sterfhuis worden bezorgd, en door denzelven ook weder moeten worden afgehaald; en zal daarvoor aan hem moeten betaald worden . . . . *f* 2.00

Voorts zal hij ten behoeve der kerkmiddelen rekenen:

Voor een kleed, 1ste soort	*f*	12.00
» » » 2de »	-	4.00

Art. 31. De doodgraver zal mogen in rekening brengen

Voor eene lijkbaar	*f*	3.00
Voor het maken van een gewoon graf . . .	-	6.00
Voor het openen en sluiten van een' huurgrafkeld.	-	40.00
Voor het openen en sluiten van een' eigen grafkeld.	-	30.00

waaronder zal zijn begrepen alles, wat voormaals afzonderlijk werd berekend, als: het opruimen van voetwater, leveren van steenen, kalk, schragen enz.

Van deze gelden echter zal, door den doodgraver, aan den Kerkmeester, ten voordeele der kerkmiddelen, worden verantwoord, op den eersten van iedere maand,

Voor de begraving in een ordinair graf . .	*f*	2.00
Voor de begraving in een' eigen grafkelder .	-	5.00
Voor de begraving in een' huur grafkelder .	-	10.00

Zullende de doodgraver, indien hij meerder mogt in rekening brengen, deswege worden gestraft, met eene geldboete van *f* 100.00.

Art. 32. De doodgraver zal altijd zelf moeten tegenwoordig zijn, bij het ter aarde bestellen van een lijk, of iemand van zijnentwege daarbij plaatsen, waarvoor hij aansprakelijk zal zijn. Wanneer bevonden mogt worden, dat iets ongeregelds of onordelijks daarbij plaats heeft gehad, zal de doodgraver worden gestraft, ter bepaling van den Resident, met ontzetting van zijnen post, of anders naar bevind van zaken.

Art. 33. De doodgraver zal altijd zorgen, dat de lijken niet minder dan zes voet onder de aarde worden begraven.

Art. 34. De doodgraver zal het kerkhof, zoo veel het jaargetijde en weder zulks gedogen, altijd zuiver houden van hoog gras en heesters, en zorgen dat op hetzelve geene schade worde aangerigt.

Art. 35. De doodgraver zal zorgen, dat de graven niet gestoord noch de lijken bestolen worden, sub pœne van ontzetting van zijnen post, onverminderd de actie van den Officier van justitie.

Art. 36. De doodgraver, geen aanspreker zijnde, zal zich niet mogen inlaten met de bestellingen, die de aansprekers aangaan, en zal, bij overtreding van deze bepaling, de aansprekers moeten schadeloosstellen, voor het nadeel hun toegebragt, en daarenboven verbeuren eene boete van *f* 25.00 telken reize.

Art. 37. De doodgraver zal, alvorens een lijk ter aarde te bestellen, behoorlijke opgave vorderen van den naam, den voornaam, de qualiteit, den ouderdom, de executeuren en de nagelatene vrouw en kinderen van den overledene, en daarvan naauwkeurig en duidelijk aanteekening houden, ingevolge het voorschrift door den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand aan hem te geven; zullende hij het lijk niet mogen doen begraven, vóór dat deze opgaven aan hem zijn gedaan of gewaarborgd, en vóór dat aan hem zal zijn afgegeven de licentie door den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand te verleenen, ingevolge art. 139 van het deswegens bestaand Reglement, waarvoor hij aansprakelijk zal worden gehouden, op pœne van arbitraire correctie, te bepalen door den Resident.

Art. 38. De doodgraver zal echter, in geen geval, een lijk van het kerkhof mogen terugzenden, maar bij ontstentenis van bovengemelde opgave, daarvan dadelijk kennis geven aan den Resident en deszelfs bevelen vragen, op pœne als voren.

Art. 39. De doodgraver zal de eigenaars van de grafkelders en graven aanzeggen, om dezelve te doen repareren en te zuiveren, en een iegelijk bescheiden en beleefd behandelen, op pœne van arbitraire correctie.

Lijkwagens.

Art. 40. Het zal aan een' ieder geoorloofd zijn, rouw- of lijkwagens te houden en te verhuren, mits dezelve zijn ingerigt naar de volgende bepalingen, en met uitdrukkelijk verlof van den Resident.

Art. 41. De lijk- of rouwwagens zullen moeten zijn op vier wielen, waarvan de twee voorste halfonder door moeten kunnen draaijen, de vloer lang 7 voet, op den vloer, twee klampen, omtrent zes duim hoog, en op twee voet afstands van ieder einde, voorzien van de noodige houten nagels of pennen; de tent op vier stijlen, vier voet hoog, in het midden vijf voet, spits als een dak toeloopende, overdekt en omhangen met de noodige rouwkleeden en franjes, als naar gebruik.

De wagens zullen moeten worden getrokken door zes, vier, of twee zwarte of zeer donker bruine, goed gedresseerde, sterke paarden, van ten minste 4 voet hoog, met zwarte en met zwart ijzer beslagen tuigen en met lange rouwkleeden, als naar gebruik; blijvende het aan de keus van dengenen, die het bestel van de begrafenis heeft, te bepalen, met hoeveel paarden 6, 4 of 2, het lijk ter aarde zal worden besteld, ten ware de overledene deswege zelf bepalingen mogt hebben gemaakt.

De lijk- of rouwwagens zullen, even als de huurwagens, staan onder het onmiddellijke toezigt van den Resident en zullen de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 21, 29, 31, 32, 40 en 44, van het Reglement op de wagenverhuurderijen, alsmede op de rouwwagens toepasselijk zijn.

Art. 42. De prijzen van eenen lijk- of rouwwagen zullen zijn als volgt:

Voor een' lijkwagen met zes paarden . . .	f 35.00
» lijkwagen met vier paarden . . .	- 21.00
» lijkwagen met twee paarden . . .	- 10.00

Kinderlijkwagens een derde minder.

Wanneer de begraving des avonds plaats heeft, zal een derde meer mogen worden gerekend.

Wanneer het lijk moet worden afgehaald van plaatsen buiten de limiten van de stad en voorstad van *Soerabaija*,

zoo als dezelve thans bepaald zijn, zal mede een derde meer kunnen worden gerekend, dan wel naar gelang van den afstand, zoo veel meer, als de billijkheid zal medebrengen. Bij geschil hieromtrent zal de Resident beslissen.

Art. 43. De verhuurders van lijk- en rouwwagens zullen zorgen, dat de bestelde wagens in tijds aan het sterfhuis zijn.

Art. 44. De rouw- en lijkwagens zullen met het lijk stapvoets rijden, en alsdan zal bij ieder paard een in het zwart gekleede looper moeten zijn geplaatst, die hetzelve bij den toom leidt.

De koetzier zal mede in het zwart moeten zijn gekleed.

Art. 45. Niemand zal eene lijkstaatsie mogen belemmeren, of aan dezelve eenige hindernis toebrengen, het zij door tusschen den trein te loopen of te rijden, of door den weg te belemmeren of te sluiten met rijtuigen, of op eenige andere wijze; maar zal een iegelijk verpligt zijn, voor eene lijkstaatsie uit den weg te gaan, ten einde aan dezelve behoorlijke ruimte te verschaffen; zullende diegene, die overtuigd zal worden, aan eene lijkstaatsie eenige hindernis of stoornis te hebben toegebragt, door den Resident arbitrair worden gestraft, naar bevind van zaken.

Doodkistenmakers.

Art. 46. De doodkistenmakers zullen gehouden zijn, een schriftelijk verlof tot het uitoefenen van dit bedrijf, aan den Resident te verzoeken, en, na hetzelve verkregen te hebben, met groote en duidelijk witte letters op een zwart veld boven hunne deur te zetten, *doodkistenmaker*, met den naam daaronder.

Art. 47. Een ieder zal doodkisten mogen maken, onder de voorwaarden bij dit reglement bepaald.

Art. 48. Alle doodkisten zullen moeten zijn gemaakt van kajatenhout, en zullen voor dezelven worden betaald de ondervolgende prijzen:

1°. Voor eene doodkist met lofwerk, koperen schroeven en hengsels, cherubs, gedreven wapenen, letters enz., en binnen bekleed met linnen, vast gespijkerd met zwart lint . . . . *f* 120.00

2°. Voor eene doodkist met paneelen, met linnen bekleed . . . . - 80.00

3°. Voor eene doodkist als boven, 2de soort - 50.00

4°. Voor eene dito dito, 3de soort . . . . - 35.00

5°. Voor eene doodkist met effen paneelen . - 25.00

6°. Voor eene doodkist zonder paneelen met linnen bekleed . . . . f 20.00

7°. Voor eene doodkist als boven, onbekleed binnen en buiten geverwd . . . . - 15.00

Voor doodkisten, minder dan vier voet lang, en gemaakt op de wijze voorschreven, zal slechts ²/₃ van de bovenstaande prijzen worden betaald.

En zal degene, die bevonden zal worden tegen dit tarief te hebben gehandeld, naar bevind van zaken worden gestraft, ter bepaling van den Resident.

Art. 49. Een doodkistenmaker, aangenomen hebbende eene kist te maken, zal gehouden zijn, dezelve binnen den besproken tijd te leveren, sub pœne eener geldboete van de dubbelde waarde der bestelde kist, en arbitraire correctie boven dien, naar bevind van zaken.

Art. 50. De doodkistenmaker zal, bij iedere kist, de noodige schragen en bankjes, benevens knechts en koelies tot het digt schroeven, te huisbrengen en stellen der kist enz., moeten leveren, zonder daarvoor iets meer in rekening te mogen brengen, dan bij het tarief is vastgesteld, op pœne van arbitraire correctie.

Rouwmantel verhuurders.

Art. 51. Het verhuren van rouwgoederen zal, bij uitsluiting, worden vergund aan twee personen door den Resident daartoe te benoemen.

Art 52. Elk hunner zal boven zijne deur doen plaatsen een zwartschild, waarop met groote letters de woorden: *rouwgoed te huur*, met den naam daaronder.

Art. 53. Voor het rouwgoed zal mogen worden gerekend de navolgende huur, als:

Voor een rouwkleed, met toebehooren,	. .	f 60.00
» paradebed, 1ste soort,	. . . . .	- 60.00
» » 2de dito,	. . . . .	- 40.00
» » 3de dito,	. . . . .	- 20.00
» groot vloerkleed,	. . . .	- 60.00
» middelbaar dito,	. . . .	- 40.00
» klein dito,	. . . .	- 20 00
» kleed met de tafel,	. . . . . .	- 20.00
» paar deurgordijnen,	. . . . . .	- 3.00
» » venster dito,	. . . .	- 3.00
» » muurkleeden,	. . . .	- 3.00
» » spiegelkleeden,	. . . . . .	- 3.00

Voor een open hoed, met een lange lamfer,		f	4.00
»	rouwhoed, ...	-	2.00
»	kroontje voor een kinder lijk, . . .	-	10.00
»	twee dragersbanken, ...	-	5.00
»	een jongens baaitje en een hoofddoek, .	-	1.00
»	» meiden baaitje en kleedje, ...	-	1.00
»	» paar kandelaars knapen, ...	-	2.00
»	» rouwmantel, ...	-	2.00
»	het strooijen van wit zand, ...	-	2.00

zonder meer, op pœne van eene geldboete ten bedrage van de dubbelde huur.

Art. 54. De verhuurders van rouwgoederen zullen een iegelijk beleefd en vriendelijk moeten behandelen, en de rouwgoederen op de eerste aanvraag gereed hebben en bezorgen op pœne van arbitraire correctie, ter beslissing van den Resident.

Art. 55. De rouwgoederen zullen in behoorlijken staat, goed zwart en zindelijk moeten wezen, op pœne als boven.

Algemeene bepalingen.

Art. 56. In geval er eenig verschil mogt ontstaan over eenige artikelen of punten in dezen vervat, zal hetzelve door den Resident worden onderzocht en beslist. Zoomede zal een ieder, die vermeent reden tot klagen over het een en ander te hebben, zich vervoegen bij den Resident, die daarin zal voorzien.

Art. 57. Alle vroegere bepalingen, reglementen en instructiën voor aansprekers, doodgravers, doodkistenmakers, lijkwagen- en rouwmantelverhuurders worden bij dezen verklaard te zijn vervallen, en gesteld buiten effect.

Art. 58. En opdat niemand hiervan onwetendheid zoude kunnen voorwenden, zal het tegenwoordige reglement, in de Nederduitsche en Maleische talen worden aangeplakt, en aan ieder der belanghebbenden, worden uitgereikt, tot informatie en narigt.

Gearresteerd.

Buitenzorg, den 2den Februarij 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

***KEURE** tegen het beschadigen der bruggen, zeehoofden en beschoeijingen in de residentie Soerabaija.*

Art. 1. Alle ontgraving van gronden, behoorende tot zeehoofden en beschoeijingen, bruggen of andere werken van den Waterstaat, zoomede het lossen en plaatsen van beschadigende voorwerpen op de werken voornoemd, is verboden, op eene boete van *f* 25.00, buiten en behalve de vergoeding van de schaden, door de overtreding van dit verbod aangebragt.

Art. 2. Het snijden of uittrekken van gras, langs de buitenzijde of de oppervlakte der kaaijen, langs de *Kaliemaas* tot aan de hoofden, is verboden, op eene boete van *f* 10.00 (tien guldens).

Art. 3. Het berooven en beschadigen der paal- en schoeiwerken, alsmede het krengen, kielen of weeren van vaartuigen aan de schoeipalen der kaaijen of aan de jukpalen en leuningen der bruggen is verboden, op eene boete van *f* 25.00 of des noods arbitraire correctie aan den lijve, naar exigentie van zaken, buiten en behalve de vergoeding der schade door de overtreding aangebragt.

Art. 4. Het opslaan, alsmede het lossen en laden van goederen op de kaaijen, langs de *Kaliemaas*, de hoofden daaronder begrepen, is verboden, anders dan op zoodanige plaatsen, als daarvoor door den Ingenieur Civiel zullen worden aangewezen, op eene boete van *tien* guldens, en dadelijk weder inscheping ten koste van den eigenaar; zijnde hiervan echter uitgezonderd die gevallen, waarin eene dadelijke ontlossing op de daartoe niet bepaalde plaatsen, tot behoud der lading, onverwijld noodzakelijk is, dan hetgeen door eene schriftelijke verklaring van den Havenmeester aan den Ingenieur Civiel moet geconfirmeerd worden.

Art. 5. Het lossen en laden van ballast der koopvaardijschepen wordt, met uitsluiting van alle andere plaatsen, toegestaan aan en op het ooster zeehoofd, nagenoeg tegen over den grooten trap bij het fort, op de boete van *tien* guldens en verbeurte van den ballast of vervoer naar elders, ten koste van den eigenaar, indien zulks op eene andere plaats geschiedt, buiten voorkennis van den Ingenieur Civiel. Zullende het plaatsen van ballast uit 's Lands vaartuigen, van het begin der werf tot aan de roode brug, aan de westzijde der rivier, kunnen geschieden, in geval die schepen, ge-

ballast, zoo ver de rivier kunnen opkomen; in het tegenovergestelde geval kan dezelve op eerstgenoemde plaats gedeponeerd worden.

Art. 6. Zullen geene vaartuigen aan particulieren of het Gouvernement behoorende, zich aan de paal- of schoeiwerken, uitgezonderd de daartoe gestelde weerpalen, mogen vastmaken; ook zal door niemand, wie zulks en hoedanig dit ook zijn moge, den rijweg of het zoogenaamde jaagpad, door het plaatsen van eenigerhande voorwerpen, betimmering, enz., mogen worden belemmerd, op boete als voren.

Art. 7. In geval van te doene reparatiën aan zeehoofden en rivierwerken, zullen ter plaatse, waar zulks moet geschieden, gedurende dien tijd, geene vaartuigen hoegenaamd zich aldaar mogen plaatsen, veelmin eenige goederen mogen laden of lossen; zullende de Havenmeester, op bekomen kennisse van den Ingenieur, dadelijk hierin moeten voorzien, en zullen de eigenaars of gezagvoerders van schepen, zoomede alle andere personen, voor hunne onderhoorige moeten instaan, en de bij vorige artikelen bepaalde boeten moeten voldoen. En zijn tot de bekeuring bevoegd de Officieren van policie en justitie, de Havenmeester, de Civile Ingenieur en de Opziener; zijnde de beslissing daarvan aan den Resident, als magistraat der plaats. De boete komen ten voordeele, voor de eene helft, voor den aanbrengen, en zal de wederhelft door de armen genoten worden.

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den 2den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

INSTRUCTIE voor den Kapitein en Luitenants der Chinezen, in en buiten Soerabaija.

Art. 1. De Kapitein der Chinezen is het hoofd, en aan hem is ieder Chinees, zonder onderscheid, ondergeschikt en achting en eerbied verschuldigd.

Art. 2. De Kapitein wordt, in de uitoefening van deszelfs functiën, bijgestaan door drie Luitenants, welke onmiddellijk onder zijne bevelen staan en aan hem gehoorzaamheid verschuldigd zijn.

Art. 3. De Kapitein staat onmiddellijk onder de bevelen

van den Resident, en is gehouden en verpligt denzelven en den Assistent-resident voor de Policie, van al de ter zijner kennis gekomen overtredingen, wanbedrijven en misdaden tusschen Chinezen, dan wel tusschen hen en andere alhier zijnde volkeren, voorgevallen, binnen de eerstkomende vier en twintig uren een rapport in te dienen.

Art. 4. Ieder Chinees is verpligt, de ter zijner kennis gekomen overtredingen, dan wel zijne eigene klagten, zonder verwijl kennelijk te maken aan het Hoofd van de kampong, deze aan den Luitenant van zijn wijk, terwijl de laatste onmiddellijk den Kapitein zal verwittigen.

Art. 5. In geval van brand, oproer of dergelijke ongelukkige voorvallen, zal de Kapitein het Chinesche kamp niet mogen verlaten, maar onmiddellijk den Luitenant van de wijk, waar hij zijne woning heeft, met 12 Chinezen ter beschikking stellen van den Assistent-resident, belast met de policie, en zullen vervolgens de overige Luitenants in hunne respective wijken, en de Hoofden in de kampongs, zich gedurende dien tijd op de been moeten houden; ten einde aldaar zoodanige maatregelen te nemen, als de omstandigheden zullen vorderen.

Art. 6. Het Chinesche kamp zal zijn zamengesteld uit al de door Chinezen bewoonde huizingen, het zij in het zoogenaamde Chinesche kamp zelf, dan wel in de andere gedeelten der stad of voorstad *Soerabaija.*

Art. 6a. Het Chinesche kamp zal verdeeld worden in drie wijken, en elke wijk in zoo vele blokken als dezelve uit kampongs te zamen gesteld is.

Art. 7. Elke wijk wordt beheerd door eenen Luitenant, en elk blok door een Hoofd, *kapala kampong* genoemd, allen onmiddellijk echter onder de bevelen van den Kapitein blijvende staan.

Art. 8. Aan den Boedelmeester wordt speciaal het toezigt opgedragen over de in de buiten-dessas wonende Chinezen.

Art. 9. Ten einde alle verwarring of misverstand tusschen de verschillende wijken voor te komen, zal ieder Luitenant verpligt zijn, bij het nommer, waarvan ieder huis voorzien moet zijn, een bijzonder teeken te plaatsen, waardoor ieder Luitenant dadelijk zijn wijk kan onderscheiden.

Art. 10. In de maand Januarij van ieder jaar zullen de Luitenants der Chinezen in hunne respective wijken eene algemeene opname doen van al de te *Soerabaija* en in de voorstad woonachtige Chinezen, daaronder begrepen de kin-

deren van den mannelijke sekse boven de veertien jaren oud, en daarvan aanteekening houden op eene daartoe aan te leggen rol, met bekendstelling van hunne namen, toenamen en beroep, te gelijk daarbij aanduidende, wie het hoofd des huisgezins is, en uit hoe vele mannen hetzelve bestaat.

Art. 11. Aan elk Chinees boven de 14 jaren oud, zal door den Luitenant van de wijk, waartoe dezelve behoort, een briefje worden uitgereikt, inhoudende deszelfs naam, nommer van het huis, het blok, en eindelijk de wijk, waartoe dezelve behoort. Dit briefje zal hij op de eerste aanvrage moeten kunnen vertoonen, bij gebrek waarvan, hij zal gestraft worden, ingevolge de bepaling van art. 3 van het Policie-reglement.

Art. 12. De Hoofden van de verschillende blokken zullen door den Kapitein, op voordragt van de Luitenants, worden aangesteld.

Art. 13. Deze Hoofden zijn verpligt om, zonder verwijl, en op verbeurte hunner betrekking en correctie naar exigentie van zaken, alle bevelen van den Kapitein en de Luitenants met de meeste zorg ten uitvoer te brengen.

Art. 14. Zij zijn bijzonderlijk belast met de indeeling van en toeverzigt over het wachtsvolk.

Art. 15. Een ieder Chinees is verpligt, in geval van verhuizing, daarvan dadelijk kennis te geven aan den Luitenant van de wijk, waartoe hij behoort, op verbeurte eener geldboete van één tot vijf en twintig guldens.

Art. 16. Van alle Chinezen boven de 14 jaren oud, zal geheven worden een hoofdgeld van 50 cents 's maands of ƒ 6.00 's jaars, door den kapitein in te vorderen.

Art. 17. Diegene, die verzuimt of weigert deze belasting te voldoen, zal verbeuren eene boete van vijf tot dertig guldens.

Art. 18. Van deze belasting zullen de behoeftigen uitgezonderd zijn.

Art. 19. Chinezen naar China vertrekkende, en in het algemeen zij, die deze plaats verlaten, met oogmerk om zich elders neer te zetten, zullen, behalve de reispas, zich moeten voorzien van een certificaat van den Kapitein.

Art. 20. Dit certificaat zal moeten inhouden den naam, toenaam, beroep van den vertrekkende, zijne laatste woonplaats, de plaats, werwaarts hij zich ter woon wil nederzetten, en met welk vaartuig hij derwaarts vertrekt; en zal

zijn onderteekend door den Kapitein of één' der Luitenants, daartoe door hem gecommitteerd.

Voor dit certificaat zal betaald worden 50 cents.

Ar. 21. Dit certificaat zal tot het verkrijgen der pas aan het bureau der policie moeten vertoond, en door den ambtenaar, met dezelve belast, geviseerd worden.

Art. 22. De Anachoda of Hoofd van den jonk, aan wien het bewezen wordt, dat hij Chinezen, zonder van zoodanig certificaat voorzien te zijn, als passagiers heeft aangenomen, zal daarvoor verbeuren eene boete van *drie honderd* guldens.

Art. 23. Elk Chinees, die van hier vertrekt, zonder vooraf daarvan kennis gegeven te hebben, aan den Kapitein dier natie, zal verbeuren eene boete van *f* 25, of bij onvermogen gestraft worden, naar luid van art. 8 van het policie-reglement.

Art. 24. Ieder Anachoda of Hoofd van eenig vaartuig, is verpligt en gehouden, vier en twintig uren vóór zijn vertrek daarvan aan den Kapitein der Chinesche natie kennis te geven, met opgave tevens van zijnen naam, dien van het vaartuig, en die van de tot zijn equipaadje behoorende manschappen, en eindelijk van de passagiers, de plaats, werwaarts hij vertrekt, en den vermoedelijken tijd, wanneer hij zal terugkeeren; bij verzuim der kennisgave van zijn vertrek binnen den bepaalden tijd, zal hij verbeuren eene boete van vijf en twintig guldens, en bij die der gevorderde opgave eene van *één honderd guldens.*

Art. 25. Van bovengemelde opgave zal de Kapitein verpligt zijn, op een daartoe ingerigt boek aanteekening te houden, ten einde zulks met de terugkomst van zulk vaartuig te kunnen confronteren.

Art. 26. Dientengevolge zal, dadelijk na de aankomst van eenig Chineesch vaartuig, een Luitenant, geassisteerd van den bode, zich naar dat boord begeven, ten einde hetzelve te monsteren, en met behulp van den Anachoda of Hoofd van het vaartuig, eene lijst opmaken van alle de zich aan boord bevindende personen.

Art. 27. Deze lijst met bekendstelling van het beroep en de plaats, waar de nieuw aangekomen zich wenschen neer te zetten, zal onverwijld aan den Resident door den Kapitein der Chinesche natie opgezonden worden.

Art. 28. De alzoo aangekomene Chinezen zullen zich van de stad *Soerabaija* niet mogen verwijderen, alvorens een schriftelijke vergunning, om zich in deze kolonie te mogen

vestigen, van den Resident verkregen te hebben, waarvoor zij aan den Kapitein der Chinezen zullen betalen *éëne* Spaansche mat.

Art. 29. Het is ten ernstigste aan iederen Chinees verboden, een' nieuw aangekomene, zonder voorkennis en verlof van den Kapitein, te herbergen, op verbeurte eener boete van *vijf* tot *vijftig* guldens.

Art. 30. De Kapitein der Chinezen is verpligt, jaarlijks, tegen het vertrek der jonken, aan den Resident in te dienen eene lijst, houdende de namen van alle luije, onnutte en ondeugende, tot de Chinesche natie behoorende personen, ten einde dezelve, zonder vorm van proces, naar *China* terug te kunnen zenden.

Art. 31. Al degenen, die verzuimen op de door den Kapitein bepaalde wachten te trekken, dan wel daarop getrokken, dezelve heimelijk verlaten, zullen, voor de eerste maal, gestraft worden met eene boete van *één'* gulden, en voor de tweede en volgende malen met blokarrest, den tijd van 8 dagen niet overschrijdende.

Art. 32. De Kapitein vermag alle tot de Chinesche natie behoorende personen, die des nachts als suspect of wel dronken opgevat, dan wel die vechtende of andere baldadigheden doende betrapt worden, voor eenmaal vier en twintig uren in het blok te sluiten, zijnde hij nogtans verpligt, binnen dien tijd daarvan aan de policie kennis te geven.

Art. 33. Zoo wel van de geborenen als van de overledenen zal dadelijk, en wel binnen den tijd van 12 uren, door de naastbestaanden of inwonenden kennis gegeven worden aan het Hoofd van het blok, waaronder zij ressorteren, welk Hoofd zulks zal moeten rapporteren aan den Luitenant, ten einde deze daarvan kennis geve, aan den Kapitein, bij wien daartoe de noodige registers zullen aangelegd worden.

Art. 34. Ook zal er geen huwelijk kunnen of mogen voltrokken worden, dan na daarvan aan den Kapitein kennis gegeven, en van dezen een bewijs daarvan ontvangen te hebben, terwijl het aan den Kapitein opgedragen is, zorgvuldig te waken, dat hieromtrent de aangenomene gewoonten dier natie in het oog gehouden worden.

Art. 35. Al wie aan de bepalingen van art. 33 en 34 niet voldoet en alzoo in gebreke blijft, de noodige aangifte daarvan te doen, zal verbeuren eene boete van *één'* tot *vijftig* guldens, onverminderd de verpligting, om daar-

aan alsnog te moeten voldoen, en opzigtelijk de bepaling bij art. 34 zal zoodanig opgevolgd huwelijk bij den Kapitein als onwettig aangeteekend, en daarvan dadelijk aan de Wees- en Boedelkamer tot informatie kennis gegeven worden.

Art. 36. Er zal een Raad bestaan, te zamengesteld uit den Kapitein, de drie Luitenants en de Boedelmeester, aan wien de functiën van Secretaris tevens zijn opgedragen, en verders geadsisteerd door eenen Bode.

Art. 37. Deze Bode, welke bovendien aan den Kapitein in het bijzonder is toegevoegd, zal een maandelijks tractement genieten van *f* 20, betwelk zal moeten worden gevonden uit de boeten en de opbrengsten van het hoofdgeld, bedoeld bij art. 42. dezer Instructie.

Art. 38. Al de bij deze Instructie vastbepaalde boeten, zullen door den Kapitein dadelijk ingevorderd worden, terwijl die, welke tot een minimum en maximum gebragt zijn, door den gemelden Raad, bij meerderheid van stemmen, zullen bepaald worden, en zal de Bode gelast worden dezelve onmiddellijk in te vorderen.

Art. 39. Bij onwilligheid of nalatigheid tot het voldoen dezer boete, zal er bij parate executie tegen hen geprocedeerd worden.

Art. 40. Ingeval van onvermogen, zal gemelde Raad, naar luid van art. 3 van het Policie-reglement, de boeten in zoodanige straf veranderen, als dezelve zal vermeenen te behooren.

Art. 41. Alle overtredingen in dit Reglement voorkomende, waarbij gerenvooijeerd wordt tot de bepalingen van art. 3 van het Policie-reglement, zullen door gemelden Raad kunnen opgelegd worden.

Art. 42. De boeten bij dit Reglement voorkomende, alsmede de opbrengsten van het hoofdgeld en andere hierbij bepaalde inkomsten, zullen verdeeld worden als volgt:

$^3/_5$ voor den Kapitein voor bureau-onkosten, waaronder begrepen de Bode.

$^1/_5$ voor het Chinesche hospitaal, en

$^1/_5$ voor het Land.

Gearresteerd.

BUITENZORG, den 2den Februarij 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

INSTRUCTIE voor het Hoofd der Maleijers, Arabieren, Mooren, Bengulezen en andere kustvolkeren, welke zich met der woon te Soerabaija hebben nedergezet.

Art. 1. Aan het Hoofd der Maleijers, Arabieren, Mooren, Bengalezen en andere van den vasten wal herwaarts overgekomen en zich te *Soerabaija* nedergezet hebbende onchristen volkeren, wordt op eene door den Resident aan te bieden voordragt, door het Gouvernement iemand uit hen benoemd, welke den tijtel voert van Kapitein der overwalsche vreemdelingen, met uitzondering van de Chinezen.

Art. 2. De Kapitein dier vreemdelingen wordt in de uitoefening zijner functiën bijgestaan door twee Hoofden en één' Schrijver, uit de opgemelde volkeren, welke onder zijne bevelen staan en aan hem gehoorzaamheid verschuldigd zijn.

Art. 3. De Kapitein staat onmiddellijk onder de bevelen van den Resident en is gehouden en verpligt, denzelven en den Assistent-resident voor de policie, den Regent of Hoofdjaxa van al de ter zijner kennis gekomen overtredingen, wanbedrijven en misdaden tusschen Maleijers, Arabieren, Mooren, Bengalezen, en andere van den vasten wal herwaarts overgekomen en zich alhier nedergezet hebbende volkeren, dan wel tusschen hen en andere alhier zijnde volkeren voorgevallen, binnen de eerstkomende vier en twintig uren rapport in te dienen.

Art. 4. Ieder tot de bovenstaande volkeren behoorende is verpligt, de ter zijne kennis gekomen overtredingen, dan wel zijne eigene klagten, zonder verwijl kennelijk te maken aan het Hoofd, waaronder hij behoort.

Art. 5. In geval van brand, oproer of dergelijke noodlottige voorvallen, zal de Kapitein zich zoo veel mogelijk in het midden van het Maleische kamp begeven, geassisteerd door één der twee Hoofden, terwijl het andere Hoofd met *zes* der tot zijne natie behoorende, ter beschikking zal zenden aan den Assistent-resident belast met de policie.

Art. 6. Door Maleisch kamp worden al de huizingen verstaan, welke door Maleijers of Mooren of andere der bovengemelde natiën bewoond worden.

Art. 7. In de maand Januarij van elk jaar is de Kapitein verpligt, eene opname te doen van al de te *Soerabaija*, of in de voorstad, wonende Maleijers, Arabieren, Mooren, enz., daaronder begrepen de kinderen van de mannelijke

sekse boven de 12 jaren oud, en daarvan aanteekening houden op een daartoe aan te leggen register, met bekendstelling van hunne namen en toenamen, beroepen, te gelijk daarbij aanduidende, wie het hoofd des huisgezins is, en uit hoe vele mannen hetzelve bestaat.

Art. 8. De Hoofden zullen, op voordragt van den Kapitein, door den Resident benoemd worden.

Art. 9. Zij zijn bijzonderlijk belast met de indeeling van, en het toeverzigt over het wachtsvolk.

Art. 10. Ieder der overwalsche vreemdelingen, met uitzondering van de Chinezen, is verpligt, in geval van verhuizing, daarvan dadelijk kennis te geven aan het Hoofd, waartoe hij behoort, op verbeurte eener boete van *één* tot *vijf en twintig* guldens.

Art. 11. Alle overwalsche vreemdelingen, met uitzondering van de Chinezen, die deze plaats verlaten, met oogmerk om zich elders neder te zetten, zullen, behalve de reispas, zich moeten voorzien van een certificaat van den Kapitein.

Art. 12. Dit certificaat zal moeten inhouden den naam, toenaam en het beroep van den vertrekkende, zijne laatste woonplaats, de plaats werwaarts hij zich ter woon wil nederzetten, en zal zijn onderteekend door den Kapitein.

Voor dit certificaat zal betaald worden 25 cents.

Art. 13. Dit certificaat zal, tot het verkrijgen van eene reispas, aan het kantoor van policie moeten vertoond, en door den ambtenaar, met dezelve belast, geviseerd worden.

Art. 14. De Juragans van Inlandsche vaartuigen, aan wie het bewezen wordt, dat zij overwalsche vreemdelingen, zonder van zoodanig certificaat voorzien te zijn, als passagiers hebben aangenomen, zullen daarvoor verbeuren eene boete van *drie honderd guldens.*

Art. 15. Elk overwalsche vreemdeling, die van hier vertrekt, zonder vooraf daarvan kennis gegeven te hebben aan den Kapitein, zal verbeuren eene boete van *f* 25.00 of, bij onvermogen, gestraft worden, naar luid van art. 3 van het Policie-reglement.

Art. 16. Ieder Juragan of Hoofd van een overwalsch vaartuig, is verpligt en gehouden, *vier en twintig* uren vóór zijn vertrek, daarvan kennis te geven aan den Kapitein der overwalsche vreemdelingen, met opgave tevens van zijnen naam, dien van het vaartuig en van de passagiers, tot die natie behoorende, en de plaats, werwaarts hij vertrekt.

Bij verzuim der kennisgave van zijn vertrek binnen den bepaalden tijd, zal hij verbeuren eene boete van *vijf en twintig* guldens, en, bij die der gevorderde opgaven, eene van *één honderd* guldens.

Art. 17. Van bovengemelde opgave zal de Kapitein verpligt zijn, op een daartoe ingerigt boek aanteekening te houden.

Art. 18. Het is ten ernstigste aan ieder overwalsch ingezeten verboden, eenen nieuw aangekomene, zonder voorkennis en verlof van den Kapitein, te huisvesten, op verbeurte eener boete van *vijf* tot *vijftig* guldens.

Art. 19. Al degenen, die niet tot de schutterlijke dienst gedesigneerd zijn, zullen, even als alle andere inlanders, verpligt zijn, kampongs-wacht te doen; terwijl de zoodanige, welke zich hieraan niet willen onderwerpen, telken reize verbeuren eene geldboete van *éénen* gulden en, bij onvermogen, gestraft worden, met blokarrest voor den tijd van vier dagen.

Art. 20. De Kapitein vermag al de tot de overwalsche natiën, (met uitzondering van Chinezen) behoorende personen, die des nachts als suspect of wel dronken opgevat, dan wel die vechtende of andere baldadigheden doende, betrapt worden, voor *eenmaal vier en twintig* uren in het blok te sluiten. Zijnde hij nogtans verpligt, binnen dien tijd daarvan aan de policie kennis te geven.

Art. 21. Zoo wel van geborenen, als van de overledenen zal dadelijk, en wel binnen den tijd van 12 uren, door de naastbestaanden, óf inwonenden kennis gegeven worden aan het Hoofd, waaronder zij ressorteren, ten einde deze daarvan kennis geve aan den Kapitein, bij wien daartoe de noodige registers zullen aangelegd worden.

Art. 22. Omtrent de huwelijken onder de overwalsche vreemdelingen, zullen de deswegens bestaande en door hen aangenomen Mahomedaansche wetten en gebruiken gevolgd moeten worden; terwijl echter, bij het voltrekken daarvan, kennis gegeven moet worden aan den Kapitein.

Art. 23. Al wie aan de bepalingen van art. 21 en 22 niet voldoet, en alzoo in gebreke blijft de noodige aangifte daarvan te doen, zal verbeuren eene boete van *één* tot *vijftig* guldens, onverminderd de verpligting, om daaraan alsnog te moeten voldoen.

Art. 24. Al de bij deze instructie vastgestelde boeten, zullen door den Kapitein dadelijk ingevorderd worden, ter-

wijl die, welke tot eenen minimum en maximum gebragt zijn, door den Assistent-resident, als belast met de policie, zullen bepaald worden.

Art. 25. Bij onwilligheid of nalatigheid tot het voldoen dezer boeten zal er, bij parate executie, tegen hem geprocedeerd worden.

Art. 26. In geval van onvermogen, zal genoemde Assistent-resident, naar luid van art. 3 van het Policie-reglement, de boeten in zoodanige straf veranderen, als dezelve vermeenen zal te behooren.

Art. 27. De boeten bij dit reglement voorkomende, en andere hierbij bepaalde inkomsten, zullen verdeeld worden als volgt.

$^{3}/_{5}$ voor den Kapitein, waaronder begrepen het salaris van een' Schrijver.

$^{1}/_{5}$ voor het Inlandsch armengestìcht ter dezer plaatse; en

$^{1}/_{5}$ voor het land.

Gearresteerd.

Buitenzorg, den 2den Februarij 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 11.) Nieuwe grensscheiding van de Baljuwagie Batavia en de Residentie Bantam.

BESLUIT.

Buitenzorg, *den 7den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 2den dezer, n°. 180, daarbij aanbiedende het gezamenlijke rapport van den Resident van *Bantam* en den Hoofdbaljuw van *Batavia*, van den 9den Januarij, n°. $^{131}/_{106}$, houdende voorstelling van de nieuwe grensscheiding tusschen hunne afdeelingen, onder overlegging van eene figurative schets daarvan, door den ingenieur *Tromp* geformeerd.

Heeft goedgevonden en verstaan: de nieuwe westelijke

uiterste grensscheiding der Hoofdbaljuwagie van *Batavia*, te bepalen in dier voege;

1°. De rivier *Tjikandi*, nader bij derzelver monding *Tanara* genaamd, die tot dus verre tot grensscheiding tusschen de beide residentiën heeft verstrekt, zal, gerekend van derzelver bron, de grenslijn, zoo als thans bestaat, blijven uitmaken tot aan zeker spruitje de *Wasakka* genaamd, hetwelk achter en langs de kampong *Djingot* vloeit.

2°. Dertig roeden zuidelijk van den oever der rivier *Tjikandi* of *Tanara*, langs het spruitje, de *Wasakka* gemeten, zal een paal A geplaatst worden.

3°. Van de paal A zal, in eene noordoostelijke rigting, eene regte lijn worden getrokken, snijdende den ouden weg naar *Mauk*, op eenen afstand van drie en veertig roeden van den oever der rivier, en eindigen aan de paal B, te plaatsen op den nieuwen weg naar *Mauk*, achter de woning van den Commies-ontvanger te *Tanara*, op eenen afstand van 63½ roeden zuidelijk van den oever der rivier.

4°. Van de paal B in eene regte oostelijke lijn tot aan het zeestrand; zullende al hetgeen noordelijk van deze lijnen ligt, tot de residentie *Bantam* en het zuidelijke gedeelte tot de Hoofdbaljuwage van *Batavia* behooren.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 12.) Inkomende en Uitgaande regten.

BESLUIT. (N°. 45).

BUITENZORG, *den* 10*den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 26sten Januarij j. l., n°. 118,

Gelet op Deszelfs besluit, van den 22sten Junij 1827, (Staatsblad n°. 63);

Heeft goedgevonden en verstaan: het besluit, van den 22sten Junij 1827, (Staatsblad n°. 63), waarbij is vastgesteld, dat het additionele regt van 5 pCt. op de Inkomende en Uitgaande regten over alle havens van *Java* en *Madura* zal worden geheven, mede van toepassing te verklaren, zoo als geschiedt bij deze, op alle havens van de buitenetablissementen, *Riouw* daarvan uitgezonderd; en zulks te

rekenen van den eersten der maand, volgende op die, waarin het tegenwoordige besluit aldaar zal zijn bekend gemaakt.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 13.) Verpleeggelden in de hospitalen.

RESOLUTIE. (N°. 4).

BATAVIA, *den 10den Februarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal verleend, bij apostillaire dispositie van den 6den dezer, n°. 12.

Is goedgevonden en verstaan: met alteratie in zoo verre van het tarief, gearresteerd bij besluit van den 3den October 1827, te bepalen, dat de schippers, oppertimmer- en opperstuurlieden der Nederlandsche Marine, voortaan voor verpleeggelden in de hospitalen zullen voldoen *f* 1.33½ daags.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 14.) Requesten van Chinezen enz. ook door den steller te onderteekenen.

RESOLUTIE. (N°. 12).

BATAVIA, *den 13den Februarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Op voorstel van den waarnemenden Algemeenen Secretaris;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat alsnog in het Staatsblad zal worden geïnsereerd, art. 2 der resolutie van den 5den September 1828, n°. 38, luidende als volgt:

Te bepalen, dat op geene requesten van Chinezen, Inlanders en gelijkstandige personen aan het Gouvernement of eenig Departement of Collegie gediend, eenig regard geslagen, veelmin gedisponeerd zal worden, in geval zoodanige geschriften niet behoorlijk ook door den steller geteekend zijn.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 15.) Belasting voor de Schutterijen te Batavia, Samarang en Soerabaija.

BESLUIT. (N°. 29.)

Buitenzorg, *den* 17*den Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 10den dezer, n°. 256, handelende over de doelmatigheid en billijkheid dat de ingezetenen van de drie hoofdplaatsen *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, ten aanzien van hunne verpligtingen tot instandhouding van de Schutterij, in alle opzigten gelijk worden gesteld, en mitsdien voorstel doende, om het reeds bepaalde zoo ver te wijzigen, dat de contributie te dier plaatsen, naar denzelfden maatstaf geregeld zij.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met alteratie in zoo ver van de deswege bestaande bepalingen, vast te stellen, zoo als geschiedt bij deze,

1°. Dat de belastingschuldigen aan de Schutterij te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, voortaan zullen worden verdeeld in acht klassen, waarvan

De	1ste	zal	betalen	eene	jaarlijksche	contributie	van	*f* 6.
»	2de	»	»	»	»	»	»	- 12.
»	3de	»	»	»	»	»	»	- 18.
»	4de	»	»	»	»	»	»	- 36.
»	5de	»	»	»	»	»	»	- 54.

De 6de	zal	betalen	eene	jaarlijksche	contributie	van	f	72.
» 7de	»	»	»	»	»	»	-	96.
» 8ste	»	»	»	»	»	»	-	120.

en dat deze contributiën zullen moeten worden voldaan vooruit, bij termijnen van drie maanden:

2°. Dat onder de eerste klasse zullen worden aangeslagen de zoodanigen, wier tractement of pensioen jaarlijks f 600.00, en daarbeneden bedraagt.

Onder	de	2de	klasse	van	f	601	tot	f	1,200 's jaars.
»	»	3de	»	»	-	1,201	»	-	2,400 »
»	»	4de	»	»		2.401	»	-	4,800 »
»	»	5de	»	»	-	4,801	»	-	7,200 »
»	»	6de	»	»	-	7,201	»	-	9,600 »
»	»	7de	»	»	-	9,601	»	-	12,000 »
»	»	8ste	»	»	-	12,001,	en		daar boven.

Zullende de ambtelooze ingezetenen, wier inkomen niet kan worden geconstateerd, naar eenen billijken maatstaf in de eene of andere der hierboven vermelde klassen worden gerangschikt, kunnende degene, die zich met den aanslag bezwaard mogt achten, zich, onder overlegging van het bewijs van betaalde contributie, aan het Gouvernement adresseren.

Ten tweede. Te verklaren, dat al de gepensioneerde Officieren van de Land- en Zeemagt, zonder onderscheid, zullen gehouden zijn aan de schutterijkas te fourneren.

Ten derde. Dat voorschreven bepalingen van en met 1°. April aanstaande zullen werken.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 16.) De verdeeling van het 1 per mille op vendutiën en loterijen aan Commissiën opgedragen.

RESOLUTIE. (N°. 9).

BATAVIA, *den* 18*den Februarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, d. d. 4 dezer, n°. 22, daarbij enz.,

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van het bepaalde bij art. 5 en 6 der resolutie van den 16den September j. l., n°. 24, (Staatsblad n°. 66), te bepalen, dat de bemoeijenissen, welke bij die resolutie aan de Diakoniën der Hervormde Gemeente, te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, zijn opgedragen, omtrent de verdeeling van het *een per mille* op de opbrengst van alle publieke vendutiën en loterijen op *Java* en *Madura*, zullen overgaan aan, op gemelde hoofdplaatsen te benoemen, Centrale Commissiën van weldadigheid, zamengesteld uit twee leden van den Hervormde, twee leden van de Roomsch Katholijken en één lid van den Lutherschen Godsdienst, en respectivelijk voorgezeten door den Hoofdbaljuw van *Batava*, en de Residenten van *Samarang* en *Soerabaija.*

2°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 17.) Bekendmaking van het Koninklijke besluit omtrent de tractementen enz., der Christenleeraren.

BESLUIT. (N°. 8.)

BATAVIA, *den 23sten Februarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 25 Februarij l. l., n°. 40, daarbij aanbiedende een afschrift van 's Konings besluit van 5 October l. l., n°. 205;

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Willende overgaan tot de wegneming van alle onzekerheid, ten aanzien van den geldelijken voet, waarop de leeraren der onderscheidene Christelijke gemeenten, welke door het Gouvernement erkend en bezoldigd worden, naar de

Oost-Indische bezittingen vertrekken en aldaar het Leeraars ambt zullen uitoefenen; mitsgaders tot het daarstellen van bepalingen, omtrent de wijze op welke zij daarna zullen worden gepensioneerd;

Gezien het gezamenlijke rapport van onzen Minister voor de Marine en Koloniën, en van Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de zaken der Hervormde kerk, enz., van den $^{3}/_{12}$ Augustus l. l., n°. $^{69}/_{17}$;

Gezien de rapporten van Onzen Minister van Financiën van den 22sten Augustus l. l., n°. $^{71}/_{978}$ en van Binnenlandsche Zaken van den 27 September daaraanvolgende, n°. 131.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Aan de Leeraren der onderscheidene Christelijke gezindheden, welke door Ons zullen worden benoemd, om naar Oost-Indië te vertrekken, ten einde aldaar na verkregene aanstelling van het Indische bestuur bij de Christelijke gemeente werkzaam te zijn, zal voortaan worden toegelegd,

a. Een provisioneel tractement van *honderd vijftig guldens* (*f* 150.00) 's maands, in te gaan met den dag, waarop het schip, hetwelk hen naar *Batavia* zal overvoeren, zee zal kiezen, en te eindigen met dien, waarop zijn in Indië zullen ontschepen.

b. Eene gratificatie, ter bekostiging van derzelver uitrusting, ten bedrage van *duizend acht honderd guldens*, (*f* 1800.00) eens, mitsgaders een voorschot van vier maanden, op het sub *a* vermelde tractement, voor zich, en, bijaldien zij gehuwd zijn en kinderen hebben, twee maanden voorschot voor de vrouw, en ééne maand voor ieder kind, hetwelk hen vergezellen zal, zullende deze voorschotten bij hunne komst in Indië worden verrekend, en

c. Vrij transport naar Batavia voor zich en hun gezin, met de gewone scheepsvoeding.

Art. 2. In te gaan met den dag waarop zij hun beroep in Indië zullen aanvaarden, zal het tractement der Christen leeraren bedragen eene somme van *vijf honderd guldens* (*f* 500.00) 's maands, met het genot, daarenboven, van vrije woning of van eene schadeloosstelling voor huishuur.

Art. 3. In geval er geene gelegenheid is, om vrije woning aan den leeraar en zijn gezin te bezorgen, zal de hierboven vermelde schadeloosstelling zich regelen naar de standplaats der leeraren, in diervoege dat, te dezer zake, maandelijks zal worden uitbetaald:

Aan eenen leeraar te Batavia *honderd twintig guldens* (*f* 120.00).

Aan eenen leeraar te Samarang, *honderd guldens* (*f* 100.00).

Aan eenen leeraar te Soerabaija, *honderd guldens* (*f* 100.00).

Aan eenen leeraar op de plaatsen buiten Java, *zestig guldens* (*f* 60.00).

Art. 4. Aan de zoodanige der Christen-leeraren, welke gehuwd zijn, zal van den dag, waarop zij hun beroep in Indië zullen aanvaarden, daarenboven worden betaald *vijftig guldens* per maand, en *tien guldens* 's maands voor ieder kind, mits voor de zoons, niet verder dan tot den ouderdom van *vijftien* jaren, en voor de dochters, tot dat zij dien van *achttien* jaren zullen hebben bereikt of gehuwd zullen zijn.

Art. 5. Aan de in Oost-Indië aankomende nieuwe leeraren zal worden uitbetaald de helft van het tractement en de toelagen, hierboven bij de artikelen 2 en 4 vastgesteld, en zulks gerekend van den dag hunner ontscheping tot dien, waarop zij hun beroep zullen aanvaarden.

Art. 6. Aan nieuwe in Oost-Indië aankomende Christen leeraren gehuwd zijnde, en kinderen hebbende, zal als tegemoetkoming in de kosten, welke hunne vestiging zal veroorzaken, worden uitbetaald.

Negen honderd guldens (*f* 900.00) voor zich.
Vijftig (50) pCt. van die som, voor de vrouw.
Tien (10) pCt. van die som, voor *een* kind.
Zeventien (17) pCt. van die som, voor *twee* kinderen.
Drie en twintig (23) pCt. van die som, voor *drie* kinderen.
Acht en twintig (28) pCt. van die som, voor *vier* kinderen.
Twee en dertig (32) pCt. van die som, voor *vijf* kinderen.
Vijf en dertig (35) pCt. van die som, voor *zes* kinderen.
Zeven en dertig (37) pCt. van die som, voor *zeven* kinderen.
Acht en dertig (38) pCt. van die som, voor *acht* kinderen.

Art. 7. Aan nieuwe in Oost-Indië aankomende Christen leeraren, vaders van huisgezinnen, waarvan de moeder overleden, of niet bij het gezin aanwezig is, zal, ten bedoelden einde, worden uitbetaald,

Negen honderd guldens (*f* 900.00) voor zich.
Twintig (20) pCt. van die som, voor een kind.
Vijf en dertig (35) pCt. van die som, voor *twee* kinderen.
Vijftig (50) pCt. van die som, voor *drie* kinderen.
Vijf en vijftig (55) pCt. van die som, voor *vier* kinderen.
Negen en vijftig (59) pCt. van die som, voor *vijf* kinderen.
Twee en zestig (62) pCt. van die som, voor *zes* kinderen.

Vier en zestig (64) pCt. van die som, voor *zeven* kinderen.

Vijf en zestig (65) pCt. van die som, voor *acht* kinderen.

Art. 8. De bij de artikelen 5 en 6 bedoelde gratificatiën zullen echter niet worden goed gedaan voor vrouwen, welke niet uit *Nederland* zijn mede gekomen, en voor kinderen, die, op eenigerhande wijze, bij het Gouvernement voor geld werkzaam zijn.

Art. 9. Aan nieuwe in Oost-Indië aankomende Christen leeraren, welke ongehuwd zijn, zal mede, tot het einde in artikel 6 vermeld, als gratificatie worden voldaan *zeven honderd vijftig guldens* (750.00) ééns.

Art. 10. Aan de onderscheidene Christen leeraren in Oost-Indië zal worden verleend eene tractements-verhooging van *honderd vijftig guldens* (*f* 150.00) 's maands, voor degenen wier standplaats op *Java* is, en voor de overige van *honderd guldens* (*f* 100.00) 's maands, alles na ommekomst van hunne eerste *vijf* jaren dienst, welke dienst gerekend zal worden te zijn ingegaan, met den dag waarop zij hun beroep in *Indie* zullen hebben aanvaard.

Art. 11. Na de verstrijking van een tweede vijftal dienst jaren, zal aan dezelve leeraren andermaal, eene verhooging van tractement van *honderd vijftig guldens* (150.00) of *honderd guldens* (*f* 100.00) 's maands, worden toegekend, zonder meer.

Art. 12. Wanneer een Christen leeraar de Oost-Indische kerk ten minste tien jaren getrouw zal hebben gediend, te rekenen van den dag, waarop hij tot het doen der reize naar *Batavia* zal zijn in zee gezeild, en hij als dan verlangt naar het Vaderland terug te keeren, zal hem zulks vrijstaaan, onder genot van een pensioen en van eenen vrijen overtogt voor zich en zijn gezin.

Art. 13. Het voorschreven pensioen zal berekend worden naar den maatstaf van *een honderd guldens*, voor elk jaar Indischen dienst, voor gehuwden, of weduwenaren met onverzorgde kinderen, en van *tachtig Guldens* voor elk jaar Indische dienst voor ongehuwden, of weduwenaren die geene kinderen tot hun last hebben.

Doch zal hetzelve, in geen geval, de som van *drie duizend guldens* (3000.00) 's jaars mogen overschrijden.

Art. 14. Deze pensioenen zullen gerekend worden in te gaan met den dag, op welken de bediening wordt nedergelegd, en zal daarop, bij vertrek naar het Vaderland, een voorschot van *vier* maanden worden uitbetaald.

Art. 15. Zoodanige Christen leeraren, welke, vóór hun vertrek naar *Indië*, in *Nederland* hebben gediend, zullen zich na hunne terugkomst kunnen aanmelden ter bekoming van zoodanig pensioen boven het Indische, als waarop de Europesche dienstjaren hun aanspraak mogten geven.

Art. 16. De Christen leeraren, in het Vaderland teruggekomen en aldaar op nieuw aan eene gemeente verbonden wordende, zullen boven hun Indisch pensioen, kunnen genieten, de voordeelen aan die standplaats verknocht.

Art. 17. Wanneer Christen leeraren, *veertig* jaren in Oost-Indië, gediend hebbende, aldaar mogten verkiezen te blijven, zullen zij, na gedaan verzoek, verklaard worden *Emeritus salvo honore et stipendio.*

En zullen afschriften dezes worden gezonden aan Onzen Minister voor de Marine en Koloniën, aan Onzen Minister van Staat, belast met de Generale Directie voor de zaken der Hervormde kerk enz., en aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, ter uitvoering zooveel ieder aangaat; alsmede aan Onzen Minister van Financiën, en aan de Algemeene Rekenkamer, tot informatie en narigt.

Gegeven te 's Gravenhage, den 5den October des jaars 1828, van Onze Regering het vijftiende.

(Was Get.) WILLEM,

Van wege den Koning

(Was Get.) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarij,

(Was Get.) L. H. ELIAS SCHOVEL.

Voor kopij konform.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor de Marine en Koloniën,

(Get.) QUARLES VAN UFFORD.

Is goedgevonden en verstaan:

Bovenstaand Koninklijk besluit aan het algemeen bekend te maken door middel van de Javasche Courant, en hetzelve voorts te doen insereren in het Staatsblad.

Accordeert met het register der handelingen en besluiten van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 18.) Geene andere dan Pilaar matten enz. in 's Lands kassen te ontvangen.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 24sten Februarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,

IN RADE;

Doet te weten:

Dat, na verkregen autorisatie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, bij resolutie der Regering van heden, n°. 49.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat bij 's Lands kassen geen andere soorten van Spaansche Matten zullen worden aangenomen, dan de zoogenaamde Pilaar matten, zonder onderscheid, alsmede de schild matten, doch deze alleen voor zoo ver zij op de keerzijde zijn gestempeld met de beeldtenis van den Koning van Spanje.

2°. Enz.

En opdat niemand hiervan onwetendheid zoude voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Gegeven te Batavia, den 24sten Februarij 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

Bij afwezendheid.

De Raad van Indië,

CHASSE.

Ter ordonnantie van Denzelven.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 19.) Bepalingen voor den Huistaks door de Inlanders te betalen.

RESOLUTIE. (N°. 57.)

BATAVIA, *den 24sten Februarij 1829.*

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie, van den 18den dezer, n°. 8, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie in zoo verre van art. 10, van het besluit van den 4den Januarij 1819, n°. 1, (Staatsblad n°. 5), in verband met de §§ 38, 39, 40 en 41, van het Reglement voor de Landelijke inkomsten, in het jaar 1814 uitgevaardigd, alsmede van de resolutie van den 28sten December 1824, n°. 9, (Staatsblad n°. 47), de volgende bepalingen te arresteren.

Art. 1. Alle Inlandsche ingezetenen van Java, geene landbouwers of ambtenaren zijnde, zullen worden begrepen onder de huistaks.

Art. 2. Alle Javanen, geene landbouwers of ambtenaren zijnde, zullen in die huistaks worden aangeslagen naar eene klassificatie loopende van *één* tot *vijf* guldens 's jaars.

Art. 3. Alle overige Inlandsche ingezetenen, daaronder ook Chinezen, geene landbouwers of ambtenaren zijnde, zullen in die huistaks worden aangeslagen naar eene klassificatie, loopende van *f* 1.00 tot *f* 20.00 's jaars.

Art. 4. In de residentiën *Samarang* en *Soerabaija*, zal de aanslag geschieden door Commissiën, bestaande uit ter goeder naam en faam staande personen (Europeanen, bij voorkeur te kiezen uit de zoodanige, welke gewoon zijn met de Inlanders en Chinezen om te gaan en met hunne bedrijven bekend zijn, tot dat einde door de Residenten respectivelijk aan het Gouvernement voor te dragen, welke Commissiën den aanslag zullen doen met overleg van de Regenten en Hoofden, waaronder de Inlandsche natiën behooren, en van hunne verrigtingen aan de Residenten verslag zullen doen, die in deze verder het noodige zullen verrigten ter voldoening aan het tegenwoordige besluit.

Art. 5. In de overige residentiën (met uitzondering provisioneel van *Batavia*, *Soerakarta*, *Djocjokarta*, *Madura* en *Sumanap*, en de *Preanger Regentschappen*),

zal de aanslag worden gedaan door den Resident, met overleg van de Regenten en Inlandsche hoofden, waaronder elke natie is gesteld.

Art. 6. Deze belasting zal moeten zijn voldaan vóór ultimo December van het jaar, waarover de aanslag loopt.

Art. 7. De heffing zal geschieden van de Javanen door de Dessa'shoofden, van alle andere natiën door derzelver respective Hoofden; zullende de zoodanige, welke geene Hoofden hebben, worden geacht te behooren onder die der Javanen.

Art. 8. De Javaansche Dessa'shoofden, welke de huistaks van de Javanen heffen, zullen blijven in het genot van 8 ten honderd; zullende de Hoofden der overige Inlandsche ingezetenen daarvoor genieten zoodanig gedeelte in de geheven huistaks, als nader, op de voordragt der Residenten, zal worden bepaald, of zal aan hen worden toegekend zoodanige schadeloosstelling voor het derven van niet beschrevene inkomsten, als nader bevonden zal worden te behooren.

Art. 9. Van den aanslag zal worden gehouden een register, overeenkomstig het aan dit besluit geannexeerde model L^a. A.

Art. 10. Na voldoening der belasting zal aan den belastingschuldige daarvan worden gegeven een bewijs, overeenkomstig het bij dit besluit gevoegde model L^a. B; zullende zoodanig bewijs ook dessa's-gewijze kunnen worden verleend, bijaldien zich daartegen geene zwarigheden opdoen. Dit bewijs zal door den Ontvanger der belasting voor voldaan geteekend moeten worden.

Art. 11. De Residenten zullen, bij het doen van den aanslag, het belang en de omstandigheden der belastingschuldigen, zoo veel mogelijk, in aanmerking nemen.

Art. 12. Door deze huistaks komen te vervallen alle heffingen van hoofdgelden en belastingen, door vreemde Inlandsche natiën aan hunne Hoofden.

Art. 13. De vorenstaande bepalingen zullen provisioneel niet worden toegepast op de Vorstenlanden, en de residentiën *Batavia*, *Madura* en *Sumanap*, en de *Preanger Regentschappen*.

2°. Te bepalen, dat provisioneel en tot zoo lang de rust op *Java* niet zal zijn hersteld, de Javanen onder de hierboven gemaakte bepalingen niet zullen zijn begrepen, doch dat intusschen de huistaks van hen op den thans bestaanden voet zal moeten worden geheven.

3°. De Residenten op *Java* aan te schrijven, om, bij opkomende zwarigheden in de uitvoering van de voorschrevene bepalingen, met den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, deswege te corresponderen en om ook, door tusschenkomst van den Directeur, aan het Gouvernement zoodanige voorstellen te doen, als met die bepalingen in verband staan.

4°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

Model L°. A.

RESIDENTIE | REGENTSCHAP

LEGGER DER HUISTAKS.

DISTRICT | DESSA

District.	Nommers.	Namen der		Namen der Belasting-schuldigen.	Nering of Stand.	Bedrag van den Aanslag.	Inkomsten der Hoofden.	Totaal van elk District.	Aanmerking.
		Dessa's.	Hoofden.						

Model litt. B.

RESIDENTIE . . . . No. REGENTSCHAP . . . .

HUIS-TAKS.

District . . . . Dessa . . . .

Deze dient ten bewijze, dat ,
inwoner van de dessa , over den jare
aan huistaks verschuldigd is, de som van
guldens

den 182 .

Ontvangen, *De Resident*,

(No. 20.) Begrafenissen met buitengewone statie van Chinesche vrouwen.

BESLUIT. (No. 37.)

BUITENZORG, *den 25sten Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 23 dezer, no. 358, daarbij enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan: bij ampliatie op art. 64 van het Reglement voor het collegie van Boedelmeesteren te *Batavia*, gearresteerd bij besluit van den 31sten Mei 1828, (Staatsblad no. 46), te bepalen;

Dat voor begrafenissen met buitengewone statie, van alle Chinesche vrouwen (geen moeder zijnde van een' Officier hunner natie) zal moeten worden betaald, eene somma van *f* 500, ten behoeve van het Chinesche hospitaal te *Batavia*.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 21.) Bepaling van het Reglement voor het beheer en toezigt van den Waterstaat en 's Lands gebouwen in Nederlandsch Indië.

BESLUIT. (No. 19.)

BUITENZORG, *den 26sten Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Directeur van 's Lands

Producten en Civile Magazijnen, d. d. 3 Januarij j. l., n°. 17, daarbij, onder terugzending van het hem bij marginaal renvooi, d. d. 8 November j. l., n°. 15, ten fine van consideratiën en advijs in handen gesteld *Concept Reglement voor het beheer en toezigt van den Waterstaat en 's Lands Gebouwen in Nederlandsch Indië*, kennis gevende van de bij hem omtrent dat stuk ontstane bedenkingen, en mitsdien, onder kopijelijke overlegging van de daaromtrent door hem met den Ingenieur der Civile Gebouwen en Werken gehoudene correspondentie, aanbiedende, een dientengevolge verbeterd Concept; waarbij tevens zijn in acht genomen de bij missive, d. d. 4 Augustus l. l., n°. 368, door de Algemeene Rekenkamer gedane aanmerkingen.

Gelezen de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 17 dezer, n°. 298, ter voldoening aan het marginaal renvooi, d. d. 5 Januarij, n°. 1, terug aanbiedende het hiervoren omschreven, naar aanleiding der bedenkingen van de Regering, en in overeenstemming met den Directeur voornoemd veranderde concept, wordende door den Luitenant Gouverneur Generaal, daarbij teruggezonden al de daartoe betrekkelijke stukken;

Gezien deszelfs besluit, d. d. 9 Februarij 1827, (Staatsblad n°. 13);

Overwegende de noodzakelijkheid, om in de daarbij gearresteerde Wetsbepalingen, zoodanige wijzigingen te brengen als op grond der verkregen ondervinding wenschelijk zijn voorgekomen;

Heeft goedgevonden en verstaan: met intrekking in zoo ver van de vroeger bij besluit, d. d. 9 Februarij 1827, (Staatsblad n°. 13), gearresteerde provisionele Wetsbepalingen;

Te arresteren, zoo als geschiedt bij deze, het *Reglement voor het beheer en toezigt van den Waterstaat en 's Lands gebouwen in Nederlandsch Indië*, zoodanig als hetzelve aan het tegenwoordige besluit is geannexeerd.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie, zullende de inhoud in het Staatsblad, zoo mede in de Javasche courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

***REGLEMENT** voor het beheer en toezigt van den Waterstaat en 's Lands gebouwen in Nederlandsch Indië.*

EERSTE AFDEELING.

Alemeene Bepalingen.

Art. 1. Het toezigt en de dagelijksche beheering over 's Lands civile en militaire gebouwen, (met uitzondering van kruidmagazijnen en zoodanige militairen gebouwen, welke binnen forten en vestingwerken in Nederlandsch Indië gelegen zijn), alsmede over de havens, rivieren, kanalen, sluizen, waterkeeringen, bruggen en wegen, wordt op *Java* en *Madura*, en in de buiten-etablissementen, toevertrouwd aan de respective Gouverneurs, Residenten of hoogste Plaatselijke civile gezaghebbers, met uitzondering van *Batavia*, alwaar zulks door een Hoofd-ingenieur zal worden waargenomen.

Art. 2. De, in het vorige artikel, gemelde autoriteiten, corresponderen over al hetgeen hun bij de tegenwoordige Wets-bepaling is opgedragen, met den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, aan welken Hoofdambtenaar de intendentie over alle 's Lands gebouwen en werken, in het vorige artikel omschreven, blijft opgedragen, ten zij in onvoorziene tegenspoeden en andere gevallen van onweerstaanbare magt, waardoor 's Lands gebouwen, havens, zeehoofden, dijken of andere werken geheel of gedeeltelijk worden vernield, of door ouderdom instorten, en waarvan binnen vier en twintig uren, na het geval, regtstreeks aan het Gouvernement omstandig kennis moet worden gegeven; onverminderd de, in de derde en vierde afdeelingen, voorgeschreven verpligtingen.

Art. 3. Het beheer van 's Lands gebouwen en werken wordt verdeeld in:

Gewoon onderhoud.

Zware reparatien, *en*

Verbeteringen en vernieuwingen.

a. Onder *gewoon onderhoud* wordt verstaan te behooren: alle dagelijksche reparatiën aan daken, zolders, vensters, vloeren, waterputten, bruggen en wegen; het aanwitten, olieverwen en teeren der gebouwen, zeehoofden, bruggen, enz., het uitmodderen en schoonhouden van grachten, kanalen en rivieren; het in bewering stellen van dijken en bruggen en, in het algemeen alles, wat door de plaatselijke

gebruiken wordt gerangschikt onder gewoon onderhoud en locative reparatiën.

Bij de uitbesteding van het gewone onderhoud zal daaronder echter niet worden begrepen het verwen en teren der gebouwen, zeehoofden, bruggen enz., maar zal zulks afzonderlijk worden nagekomen, waarbij in acht zal dienen te worden genomen, dat zoodanige verwing of betering, zoo breedvoerig en duidelijk als mogelijk is, worde omschreven.

b. Alle reparatiën, niet begrepen in § *a* hierboven, als: het vernieuwen van daken en vloeren, het insteken van balken, het ankeren, maken van borstweren, het herstellen of vernieuwen van muren en beschoeijingen, en gedeeltelijk vernieuwen van zeehoofden, dijken, bruggen enz., worden gerekend te behooren onder *zware reparatien.*

c. Onder *verbeteringen* zullen worden begrepen: alle veranderingen, waardoor eenige der Lands eigendommen, in het eerste artikel omschreven, buiten derzelver primitiven staat wordt gesteld, en onder *vernieuwingen* alle zulke werken, waardoor dezelve geheel of gedeeltelijk moeten worden hersteld.

Art. 4. Geene nieuwe gebouwen, havens, kanalen, zeehoofden en andere groote inrigtingen, niet toegestaan bij de 5 jarige begrooting door den Koning gearresteerd, zullen voortaan in Nederlandsch Indië mogen worden aangelegd. Hiervan zijn echter uitgezonderd de vernieuwingen der thans bestaande Gouvernements gebouwen en werken, door de gevallen in art. 2 vervat, en welker herstelling dringend geboden wordt.

Art. 5. Onder de onmiddellijke bevelen der hoogste plaatselijke civile autoriteiten en van den Hoofdingenieur, welke volgens art. 1 met het toezigt en de dagelijksche beheering van 's Lands gebouwen en werken, in hetzelve artikel omschreven, zijn belast, zullen worden aangesteld, Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners, zoo als bij de tweede afdeeling is bepaald.

TWEEDE AFDEELING.

Van het personeel en de tractementen van den Hoofdingenieur, Ingenieurs en verder geëmploijeerden, alsmede der indemniteiten voor bureau en schrijfbehoeften.

Art. 6. Te *Batavia* zal worden aangesteld een Hoofdingenieur, tevens belast met 's Lands gebouwen en civile werken in de afdeelingen *Buitenzorg* en *Krawang*, en in de

residentie *Bantam*, met overeenstemming van de respective Assistent-residenten en Resident. Hij is voorts belast met de functie van Rooimeester te *Batavia*, onder het genot der emolumenten, bepaald bij de instructie, vastgesteld voor den Rooimeester te *Batavia*, bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 8 Februarij 1825, n°. 23, (Staatsblad n°. 7), welke in volle kracht en werking blijft.

Deszelfs vast tractement wordt bepaald maandelijks à *f* 900.00 (*negen honderd* guldens). Onder de onmiddellijke bevelen van den Hoofdingenieur te *Batavia*, zal worden aangesteld een Ingenieur der 3de klasse, tevens belast met de functiën van tweeden Rooimeester te *Batavia;* deszelfs vast tractement wordt bepaald op 's maands . . . . . *f* 350.00

Ter assistentie op zijn bureau zal den Hoofdingenieur worden toegevoegd.

Een dessinateur	- 200.00
Een klerk	- 100.00
Twee boodschappers, à *f* 8 ieder	- 16.00
Voor bureau-, schrijf- en teekenbehoeften, zal hem worden te goed gedaan maandelijks .	- 50.00

Voor het toezigt over de werken worden gen. Hoofdingenieur toegevoegd,

Een Opziener der 1ste klasse, voor de gebouwen te *Weltevrede*, en in het kampement *Rijswijk*, op een maandelijksch tractement van .	- 170.00
En voorts onder genot van vrije woning.	
Een Opziener der 2de klasse, voor de overige Lands gebouwen	- 200.00
Een Opziener der wegen in het eerste perceel	- 200.00
Een Opziener der wegen in het tweede perceel	- 250.00
Een Opziener der wegen te Meester Cornelis, tevens belast met het toezigt over het visschen van grind	- 90.00
Een Opziener der zeehoofden	- 50.00
Vier Mandoors à *f* 15 ieder	- 60.00
Een Sluiswachter	- 13.20

Art. 7. Onder de onmiddellijke bevelen van den Resident van *Samarang* zal worden aangesteld een Ingenieur der 3de klasse, tevens belast met de functiën van Rooimeester te *Samarang*, onder het genot der emolumenten bepaald bij de hiervoren aangehaalde resolutie van den 8sten Februarij 1825, n°. 23, welke voor de stad en voorsteden van *Samarang*, bij deze toepasselijk verklaard en in wer-

king gesteld wordt; deszelfs vast tractement is bepaald 's maands . . . . *f* 450.00

Ter zijner assistentie zal den Ingenieur te *Samarang* worden toegevoegd,

Een Opziener der derde klasse, op een tractement van 's maands, ... - 150.00

Voor bureau- en schrijfbehoeften, zal hem worden te goed gedaan, 's maands . . . . . - 20.00

Art. 8. Onder de onmiddellijke bevelen van den Resident van *Soerabaija*, zal worden aangesteld,

Een Ingenieur der tweede klasse, belast met de functiën van Rooimeester, onder het genot der emolumenten bij meergemelde resolutie van den 8sten Februarij 1825, n°. 23 bepaald, welke almede voor de stad en voorsteden van *Soerabaija*, bij deze, toepasselijk verklaard en in werking gesteld wordt.

Deszelfs vast tractemement is bepaald op . . *f* 500.00

Ter zijner assistentie zal hem worden toegevoegd.

Een Opziener der derde klasse, op een tractement van . . . . - 150.00

Voor bureau- en schrijfbehoeften, zal hem worden te goed gedaan 's maands . . . . . . - 20.00

Art. 9. Voor de residentiën *Cheribon*, *Tagal* en *Pekalongang*, zal worden aangesteld een Opziener der eerste klasse, welke zijn gewoon verblijf zal houden te *Tagal* en van daar zal voldoen aan de requisitiën van de Residenten der drie voornoemde plaatsen; zullende hij, in geval zijne tegenwoordigheid op twee plaatsen te gelijker tijd wordt ingeroepen, de werken beginnen ter plaatse, waar hij vermeent dat de meeste spoed wordt vereischt, daarvan kennis gevende aan den Resident, naar wien hij zich in de tweede plaats zal begeven.

Deszelfe vast tractement is bepaald op . . *f* 250.00

Voor bureau- en schrijfbehoeften, zal hem worden te goed gedaan, 's maands . . . . . - 10.00

Art. 10. Aan den Gouverneur der *Moluksche Eilanden* wordt toegevoegd, een Aspirant-ingenieur, op een maandelijks tractement van . . . . *f* 250.00

Voor schrijfbehoeften, 's maands . . . . . - 15.00

Art. 11. Aan den Gouverneur van *Makasser* zal worden toegevoegd, een Aspirant-ingenieur, op een maandelijks tractement van . . . . *f* 250.00

Voor schrijfbehoeften, 's maands . . . . . - 10.00

Art. 12. Bij ontstentenis van een Hoofdingenieur, zal die post door een' Ingenieur der 1ste klasse kunnen worden waargenomen, terwijl de posten van Aspirant-ingenieurs door Opzieners van de eerste, tweede of derde klasse zullen kunnen worden vervuld.

Art. 13. Geene Opzieners, Aspiranten noch Ingenieurs, zullen voortaan in 's Lands dienst kunnen worden opgenomen, dan na alvorens door eene Commissie, voorgezeten door den Hoofdingenieur te *Batavia*, en verder bestaande uit twee deskundige leden, door den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen te benoemen, een examen te hebben afgelegd.

De kandidaat opziener zal dáár aan de Commissie moeten doen blijken, dat hij de noodige vereischten in de civile en waterbouwkunde, en genoegzame kennis van de verschillende bouwstoffen bezit, om met vrucht den Lande te kunnen dienen in de betrekking, naar welke hij aspireert.

De Aspirant Ingenieur zal dáár bij de commissie moeten doen blijken, dat hij de grondbeginselen van de matematische wetenschappen kent, dat hij de landmeetkunde verstaat en dat hij theoretische kennis heeft, zoo van de civile als van de hijdraulische bouwkunde.

En de Ingenieur, dat hij, behalve het vooromschrevene voor den Aspirant-ingenieur, de noodige werkdadige kennis bezit in de civile en waterbouwkundige vakken; dat hij de bestekken, begrootingen en hetgeen den aanleg van een werk vooraf gaat, weet op te maken, zoomede dat hij alle ontworpen plans in die vakken weet ten uitvoer te brengen.

Bij eventuële verhooging in betrekking van Opziener der derde tot de tweede en eerste klasse, zullen voortaan examens op de voorschreven wijze moeten worden afgelegd.

Van het gehouden examen wordt een proces-verbaal in duplo door de leden der Commissie opgemaakt, waarvan een exemplaar den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen zal worden overhandigd en het andere bij den Hoofdingenieur blijft berusten; staande de vergadering wordt den kandidaat een bewijs van het resultaat van het examen, door al de leden der Commissie onderteekend, ter hand gesteld.

Dit examen zal niet gevergd worden van al zoodanige Opzieners, Aspiranten of Ingenieurs van den Waterstaat, of der civile gebouwen, welke, blijkens een bewijs van het Ministerie van Binnenlandsche zaken en van den Waterstaat

in het Moederland, in die administratie zijn werkzaam geweest, en voor dat vak in de Oost-Indische Bezittingen door den Minister voor de Marine en Kolonien, zijn aangenomen.

Dit examen zal evenwel betrekking kunnen hebben op de thans in dienst zijnde en gecontinueerd wordende Ingenieurs of Opzieners, welke zijn gehouden om, na ommekomst van één jaar, gereed te zijn, om des gerequireerd, het examen op de boven omschreven wijze af te leggen.

Art. 14. Voor den Hoofdingenieur, Ingenieur en Aspirant-ingenieur zal nader een costuum worden bepaald.

DERDE AFDEELING.

Pligten, werkzaamheden en verantwoordelijkheid der Ingenieurs en Opzieners.

Art. 15. De Ingenieurs te *Samarang* en *Soerabaija*, de Aspiranten te *Amboina* en *Makasser* en de Opziener te *Tagal* zijn, onder de onmiddellijke bevelen van de respective Gouverneurs of Residenten, in welker onderhoorigheid zij aangesteld zijn, belast met het uitvoeren van alle werken, in artikel 1 vermeld.

De Hoofdingenieur te *Batavia* zal onmiddellijk met den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen corresponderen.

Art. 16. Zij zullen zich door inspectiën als anderszins overtuigen, dat 's Lands gebouwen zindelijk bewoond en goed bewaard worden, en dat aan dezelve niets veranderd of gebroken of bijgebouwd wordt, en verders de overige werken, in artikel 1 omschreven, zorgvuldig bewaken.

De Hoofdingenieur, Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners zullen, ten allen tijde toegang hebben, tot zoodanige gebouwen, zoo militaire als civile, als waarover hun het toezigt is opgedragen, wordende de respective bewoners of bruikers bij deze gelast, die ambtenaren in hunne inspectiën niet hinderlijk te zijn, en de respective Militaire Kommandanten uitgenoodigd, zorg te dragen, dat hun, bij de inspectiën van kazernen of andere militaire gebouwen, geene verhinderingen of beleedigingen worden toegebragt.

Art. 17. de Hoofdingenieur, Ingenieur-aspiranten en Opzieners zullen de gewone 5 jarige begrootingen opmaken en indienen, met alle noodige bescheiden, ingevolge de dien aangaande bestaande of nog te maken bepalingen.

Art. 18. Alvorens de voorschreven begrootingen op te ma-

ken, zullen zij eene opname doen van alle Lands gebouwen en werken in hunne afdeeling.

Art. 19. Van de opname, in het vorige artikel bevolen, zullen zij een proces-verbaal opmaken in duplo, bevattende:

a. den aard der werken, en de reden van derzelver noodzakelijkheid.

b. De specificatiën der benoodigde sommen voor arbeidsloonen en materialen, met bekendstelling voor deze laatste der geldswaarde, berekend voor de in te koopen materialen naar de naauwkeurigste gronden, welke in het proces verbaal zullen moeten worden aangehaald, en voor degene, uit 's Lands voorraad te ontvangen, achtervolgens de Gouvernements tarieven.

Zoodanige specifike begrootingen moeten duidelijk en gedetailleerd worden opgemaakt, daarbij in het oog houdende, dat geen enkel artikel daarin mag voorkomen, waarvan de geldswaarde niet is berekend, zelfs niet oude materialen. Wanneer men met de prijzen van eenige opjecten niet bekend is, zal men met deskundigen trachten te raadplegen, of volgen de prijzen van soortgelijke voorwerpen vroeger gebruikt.

c. Aanwijzing van het beste tijdstip tot de uitvoering der werken.

d. Den staat van bevinding der gebouwen en werken, met vermelding waardoor de gebreken, vervallen of schaden ontstaan zijn.

Onverminderd de opname bij dit artikel beschreven, zullen de in art. 16 genoemde ambtenaren, na alvorens van den Directeur, Gouverneur of Resident de noodige instructiën te hebben gevraagd en erlangd, jaarlijks, vóór of uiterlijk op 1° Julij, eene naauwkeurige opname doen van alle, in het volgende jaar te impenderen, kosten aan 's Lands gebouwen en werken, waarover zij het opzigt hebben, en het proces-verbaal van die opname en hunner bevinding, (in voege voorschreven ingerigt), aan den Directeur, Gouverneur of Resident indienen, met eenen vergelijkenden staat der volgens hunne opname, uit te voeren werken, met hetgeen bij de 5 jarige begrooting is toegestaan, ten einde de benoodigde gelden en materialen kunnen worden disponibel gesteld, zonder overschrijding en in behoorlijk verband met de 5 jarige begrooting.

Art. 20. Wanneer één der gevallen, in artikel 2 voorzien, ter kennisse van den Hoofdingenieur, Ingenieur,

Aspirant of Opziener komt, maakt hij daarvan onverwijld verslag aan de autoriteit, onder wie hij gesteld is, en wint derzelver bevelen in; en bij aldien de Hoofdingenieur, Ingenieur, Aspirant of Opziener door verwijdering of anderszins, deze bevelen niet onverwijld konde vragen, maakt hij, zonder uitstel, al zulke voorzieningen, als het geval *voor het oogenblik of zonder uitstel* in het belang van den Lande mogt vereischen, waarvan door hem dadelijk een omstandig proces-verbaal wordt opgemaakt, hetwelk binnen vier en twintig ure, als het berigt zijner verrigtingen en bevindingen, aan den Directeur, Gouverneur of Resident toegezonden wordt.

Art. 21. Wanneer aanzienlijke verbeteringen moeten plaats hebben of vernieuwingen worden vereischt, dan wel nieuwe werken worden ontworpen, moet de Hoofdingenieur, Ingenieur, Aspirant of Opziener, in wiens afdeeling de werken worden gemaakt of ontworpen, aan den Directeur, Gouverneur of Resident indienen al zulke plannen, profils, opstand- en andere detailteekeningen, alsmede de bestekken en begrootingen van kosten, welke geschikt zijn, om de meest mogelijke duidelijkheid te verspreiden omtrent den aard van het voorgestelde werk.

De plannen of teekeningen zullen, indien dezelve worden goedgekeurd, door den Secretaris van het Gouvernement worden geauthentiseerd en bij den Directeur, Gouverneurs of Resident, dien het werk aangaat, ter hunner verantwoording worden bewaard.

Art. 22. De Hoofdingenieur, Ingenieur, Aspiranten en Opzieners moeten, zoo wel in de werken bij aanneming uit te voeren, als in degene, welke, bij mangel van aannemers of per economie, in daghuur worden gemaakt, een goed opzigt houden, zorgende in het eerste geval, dat het contract en de bestekken stiptelijk achtervolgd worden, de aannemers geene slechte materialen gebruiken, en de werken binnen den bepaalden tijd worden voltooid; en in het tweede geval, boven en behalve het voormeld opzigt, dat eene strenge waakzaamheid over de ambachtslieden en arbeiders worde gehouden.

Art. 23. Nadat een nieuw of kapitaal werk zal zijn voltooid, wordt door den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, den Gouverneur of Resident eene Commissie benoemd van twee of meer deskundige personen, om ten overstaan van diegenen, die de directie en het opzigt

over het werk gehad hebben, zoo naauwkeurig mogelijk te onderzoeken, of het werk naar behooren is uitgevoerd; zullende van de bevinding proces-verbaal worden opgemaakt.

Door dit proces-verbaal wordt de verantwoordelijkheid van den ambtenaar, welke met de executie van het werk belast is, in geenen deele verminderd; doch blijft hij aansprakelijk voor al de gebreken, welke naderhand mogten blijken, door zijn toedoen of verzuim te zijn ontstaan.

Deze processen-verbaal moeten door den Hoofdingenieur, Ingenieur, Aspirant of Opziener, of die met de uitvoering van het werk belast is, aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, Gouverneur of Resident worden gezonden.

Art. 24. Bijaldien een aannemer of leverancier materialen of andere bouwstoffen levert, welke niet volgens het contract, dan wel ongeschikt of van eene slechte qualiteit worden bevonden, zal de Ingenieur, Aspirant of Opziener zoodanige ongeschikte bouwstoffen afkeuren en weigeren, en, in geval de aannemer of leverancier zwarigheid mogt maken zoodanige bouwstoffen door goede, geschikte te doen vervangen, zal daarvan verslag worden gedaan aan de 1ste Plaatselijke autoriteit, om hare beslissingen te erlangen, wordende de Ingenieur, Aspirant en Opziener uitdrukkelijk gelast, om, in geval deze beslissing hun toescheen nadeelig voor den Lande te zijn, dezelve kopijelijk met hunne aanmerkingen den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen in te zenden, zonder nogtans dat zij bevoegd zijn, om in de beslissing der 1ste plaatselijke civile autoriteit eenige verandering of vertraging te brengen.

Art. 25. Indien de werken in daghuur worden verrigt, zal de ambtenaar, met de directie en het toezigt over dezelve belast, dagelijks aanteekening houden van de ambachtslieden en arbeiders, welke werkzaam zijn geweest, mitsgaders van de verbruikte materialen en bouwstoffen, en daarvan vervolgens weeklijsten, volgens model Lª. A, opmaken, met aantooning van het geldelijke bedrage; welke weeklijst op elken zaturdag aan den Gouverneur of Resident zal worden ingediend.

De Hoofdingenieur te *Batavia* zal zoodanige weeklijsten onmiddellijk aan den Directeur Generaal van financiën of aan den Onderinspecteur der militaire administratie toezenden, ter fiattering voor de uitbetaling.

Art. 26. De uitbetalingen aan het werkvolk en der ma-

terialen, op die lijsten voorkomende, zullen geschieden door een' afzonderlijk persoon, welke te *Batavia* door den Directeur Generaal van finantiën, en elders door den Gouverneur of Resident zal worden gecommitteerd; deze persoon zal om de drie maanden moeten worden vervangen, en zoodanige Gecommitteerden zullen geheel vreemd moeten zijn aan het Departement der civile werken en gebouwen en waterstaat.

De weeklijsten zullen door dezen Gecommitteerden worden geteekend voor de gedane uitbetaling naar behooren.

Art. 27. De inkoopen van materialen, meerder dan ƒ50.00 bedragende, zullen op de weeklijsten slechts binnen 's lijns worden bekend gesteld; moetende daarvoor eene afzonderlijke rekening worden opgemaakt, en de gelden onmiddellijk uit 's Lands algemeene kas aan den belanghebbenden, of op speciale magtigingen van denzelven, worden uitbetaald.

Art. 28. De Hoofdingenieur, Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners zullen, in de maand Januarij van elk jaar, respectivelijk aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, Gouverneur of Resident indienen de volgende verantwoordingsstukken, als:

Verantwoording van gereedschappen, volgens model Lª. B.

Idem van teekenbehoeften en instrumenten, volgens model Lª. C.

Idem van bureau meubelen, volgens model Lª. D.

Welke vervolgens aan de Algemeene Rekenkamer zullen worden doorgezonden.

Art. 29. Na den afloop van ieder in daghuur uitgevoerd werk zal de Hoofdingenieur, Ingenieur, Aspirant of Opziener de overschietende uit 's Lands voorraad ontvangene materialen enz., specifiek en met vermelding der werken, waarvoor dezelve ontvangen zijn, weder bij 's Lands verzamel- of bewaarplaatsen moeten inleveren.

Art. 30. De Hoofdingenieur, Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners moeten buiten hunne afdeelingen al zulke werkzaamheden, verrigten, als waartoe zij door den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, in zijne qualiteit van Intendant van 's Lands gebouwen, zullen gelast worden, en wijders hunne consideratiën en advijs mededeelen op al zoodanige onderwerpen en stukken, als welke door hem of van wege het Gouvernement in hunne handen worden gesteld.

Ar. 31. De Hoofdingenieur, Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners, op reis zijnde, zullen declaratiën van reis- en

verblijfkosten vermogen in te dienen, overeenkomstig het reglement op de reis- en verblijfkosten van civile ambtenaren, gearresteerde bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 31sten Maart 1828, no. 34, (Staatsblad no. 25).

Art. 32. De Hoofdingenieur, Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners zullen, bij de aanvaarding hunner functiën, voor de Raden van justitie, Gouverneurs of Residenten afleggen den eed, omschreven bij besluit van den Commissaris Generaal, d. d. 10 December 1827, no. 3, (Staatsblad no. 115).

Art. 33. De Hoofdingenieur en Ingenieurs op de drie hoofdplaatsen en de Aspiranten en Opzieners te *Tayal*, *Makasser* en *Amboina* zijn, ieder in den zijnen, in het algemeene jegens den Lande en in het bijzonder jegens den Directeur, Gouverneur of Resident, verantwoordelijk voor alle verzuimen, nalatigheden en verkeerde gestiën, waardoor het land benadeeld wordt, het zij in het geval van overgekomen schade aan eenige der Lands gebouwen of werken in artikel één omschreven, welke door tijdelijke inspectiën en betere bewaking zoude zijn voorgekomen geworden.

VIERDE AFDEELING.

Van de pligten, werkzaamheden en verantwoordelijkheid der Gouverneurs, Residenten en Hoofdingenieur, met betrekking tot 's Lands gebouwen en werken, in artikel één omschreven.

Art. 34. Onmiddellijk nadat bij de Residenten op *Java* zullen zijn ontvangen de stukken, in artikel 17 tot 21 voorgeschreven, zenden zij dezelve, vergezeld van hunne consideratiën en advijs, van de bestekken, begrootingen en van de suppletoire conditiën, welke zij zouden vermeenen in het belang van den Lande te moeten stellen, boven degenen bij de algemeene verordeningen, op de wijze van aanbestedingen in het algemeen gearresteerd, aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, welke deze stukken met zijne aanmerkingen den Gouverneur Generaal in Rade aanbiedt.

De Hoofdingenieur te *Batavia*, zendt de boven bedoelde stukken onmiddellijk aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen.

Art. 35. Nadat de Residenten of Hoofdingenieur, op de in het vorige artikel vermelde stukken, van den Directeur bevelen tot de uitvoering zullen hebben ontvangen, zullen zij overgaan tot de publieke aanbesteding, zoo van het

gewone onderhoud, als de zware reparatiën, verbeteringen en vernieuwingen.

De Gouverneurs en Residenten op de buitenbezittingen gaan over tot de publieke aanbesteding, op de wijze hierna omschreven, zonder voorafgaande autorisatie; en zenden, na den afloop, al de stukken in art. 34 vermeld, met eene expeditie van het proces-verbaal van de opening der briefjes en der aanbesteding, aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, om daarop de goedkeuring van den Gouverneur Generaal in Rade te erlangen.

Art. 36. De uitbestedingen zullen geschieden, ingevolge het provisionele Reglement op het houden van publieke uitbestedingen voor leverenciën, transporten enz., gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, d. d. 10 Mei 1827, (Staatsblad nº. 52), of volgens de nader deswege te maken bepalingen.

De bestekken en conditiën in de Nederduitsche, Maleische en Chinesche talen, zullen intusschen voor een ieder ter inzage op het bureau van de plaatselijke autoriteit moeten liggen.

Art. 37. Bij de te doene uitbestedingen zal de Gouverneur, Resident, Hoofdingenieur, Ingenieur of wie de uitbesteding doet, dresseren proces-verbaal, volgens model Lª. E, en hetzelve, vergezeld van de ingekomene inschrijvingsbiljetten, den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen toezenden, die hetzelve met zijne consideratiën aan het Gouvernement ter approbatie zal aanbieden.

Bij terugontvangst van het geapprobeerde proces-verbaal zal de uitbesteder het contract met den aannemer definitief sluiten, en hetzelve daarna in duplo aan den Directeur inzenden, om te worden voorzien van het apostil van 's Gouvernements approbatie.

De Gouverneurs en Residenten van de buiten-bezittingen, zullen 's Gouvernements approbatie op de processen-verbaal der aanbestedingen echter niet behoeven af te wachten, alvorens de contracten te sluiten of eenig werk te doen uitvoeren; gemelde autoriteiten kunnen de processen-verbaal dadelijk van de contracten doen vergezeld gaan, en hun wordt de bevoegdheid toegekend om, wanneer de tijd voor de uitvoering dáár is, dezelve te doen gevolg nemen, mits daarvoor bij de vijfjarige begrooting fondsen zijn opgebragt en deze niet worden overschreden.

Art. 38. In de gevallen, bij art. 2 vermeld, indien de

Gouverneur of Resident zich ter plaatse bevindt., beveelt hij dadelijk zulke voorzieningen, als de staat der vernielde of beschadigde gebouwen en werken, zoo in het belang van den Lande, als in dat der omliggende gebouwen of eigendommen vordert, waarvan hij, boven de bij artikel twee omschreven regtstreeksche kennisgave aan den Gouverneur Generaal, het gebeurde met zijne provisoire verrigtingen aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen rapporteert, om daarop de goedkeuring van het Gouvernement te ontvangen; zoo de Ingenieur, Aspirant of Opziener, ingevolge art. 20, reeds de vereischte voorzieningen mogt hebben gemaakt, zendt de Gouverneur of Resident zijn rapport, met het proces-verbaal van den Ingenieur, Aspirant of Opziener: inmiddels dat hij in persoon eene inspectie ter plaatse kan doen.

Art. 39. Wanneer eenig werk, bij mangel van aannemers, in daghuur moet worden uitgevoerd, en de voltooijing van hetzelve vermoedelijk in ééne maand kan afloopen, stellen 's Lands Ontvangers of de Residenten, als zoodanig fungerende, de begroote sommen voor de dagloonen en voor het inkoopen van materialen en bouwstoffen, in eens bij 's Lands kas in uitgaaf, ten behoeve van den Gouverneur of Resident, door welken dezelve, in een speciaal daartoe aan te leggen register, in ontvang wordt genomen, daarop in uitgaaf stellende het bedrag der achtdaagsche lijsten van dagloonen, zoo mede het bedrag der materialen, bouwstoffen en alle andere uitgaven, naar mate dezelve worden gedaan.

Indien de werken meer dan eene maand moeten duren, stellen 's Lands Ontvangers of de Residenten, als zoodanig fungerende, maandelijks, in eens, bij hunne kas in uitgaaf de vermoedelijk benoodigde sommen en handelen voor het overige als hierboven gezegd is.

Art. 40. Na de voltooijing der bij daghuur uit te voeren werken, voegen de Gouverneurs of Residenten, pro memorie, bij de uitgaven het bedrag, volgens Gouvernements tarieven, van alle uit 's Lands voorraad ontvangene materialen, en zenden alsdan het register, dan wel afschrift van hetzelve, met de quitantiën der gedane betalingen en authentieke bestekken en begrootingen, aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, welke na gemaakt gebruik, hetzelve onverwijld aan de Algemeene Rekenkamer inzendt, vergezeld van het proces-verbaal, voorgeschreven bij art. 23 hierboven; door welke Kamer het register en verdere stukken,

na verificatie, met haar besluit, aan den Gouverneur of Resident terug wordt gezonden.

In de buitenbezittingen worden afschriften van het Register opgezonden, welke bij de Algemeene Rekenkamer blijven berusten.

Art. 41. De overschietende sommen, na voltooijing der werken, worden dadelijk in 's Lands kas gestort en op het register, in het vorige artikel vermeld, voor balans in uitgaaf gesteld.

Art. 42. Onder geen voorwendsel mogen de Gouverneurs, Residenten of Hoofdingenieur de geautoriseerde sommen overschrijden, zonder speciale autorisatie van het Gouvernement.

Art. 43. De Residenten of hoogste Plaatselijke civile autoriteiten, aan welke bij deze geene Aspiranten of Opzieners zijn toegevoegd, zullen al de bepalingen, bij deze wet voorkomende voor de Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners, achtervolgen; nogtans wanneer zij in het belang van den Lande vermeenen, het behulp van eenen Ingenieur, Aspirant of Opziener noodig te hebben, zullen zij zich deswege vervoegen tot den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, welke bevoegd is een' der in activen dienst zijnde Ingenieurs, Aspiranten of Opzieners derwaarts in commissie te zenden.

Art. 44. De Gouverneurs, Residenten of Hoogste Plaatselijke civile autoriteiten zijn, jegens den Lande, verantwoordelijk voor het goede beheer en toezigt van 's Lands gebouwen en werken, in art. 1 omschreven, welke in hunne jurisdictie zijn gelegen; zij zullen in geen geval oorzaak van onwetendheid kunnen voorwenden.

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den 26sten Februarij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

Bijlage A.

N°.

LIJST van ingekochte materialen en verwerkte arbeidsloonen tot het
ingevolge besluit van Zijne Excellentie den Heer Luitenant Gouverneur Generaal, in dato
n°. , van en met den tot en met den 18

DATUMS.	Timmerlieden.			Metselaars.							Opzigters.	Mandoors.	Koelies.	Somma.		INGEKOCHTE MATERIALEN.	Generaal Totaal.	
	Bazen.	1ste Knechten.	2de dito.	Bazen.	1ste Knechten.	2de dito.								Guldens.	Cents.		Guld.	Cts.
Per dag Cents.																		
																Somma . . . . *f* Somma van werkloon . . -		
Totaal . .																Generaal Totaal *f*		

De ondergeteekende verklaart , dat de hierbovenstaande lijst van werklieden en leverancie van materialen in allen opzigte juist en naar waarheid is opgemaakt, dat de gespecificeerde dagloonen aan het voorsz. werk ten volle en alle verdiend, en dat de daggelden inderdaad aan de arbeiders betaald zijn tot de sommen, waarop dezelve zijn gebragt, en niet hooger gesteld, dan in de plaats, waarin zij verdiend zijn gewoonlijk betaald worden, en hierbij de meeste menage in acht is genomen, en dienvolgens daarop de vereischte betaling zal kunnen en mogen geschieden ten bedrage van

Gezien bij mij Te den 18

'S LANDS GEBOUWEN EN WERKEN.

RESIDENTIE

Bijlage B.

VERANTWOORDING VAN GEREEDSCHAPPEN.

Benaming der Gereedschappen.	Op den 1sten Januarij 182 voorhanden.	Gedurende 182 ontvangen.		Gedurende 182 afgeleverd.		Restant onder ultimo 182 .	*Aanmerkingen.*
		Getal.	Van waar.	Getal.	op welke wijze.		
Hamers	10	4	Pakhuizen te	0	»	14	
Bijtels	8		. . . . .	4	aan de	4	
Schaven	14	6	idem.	0	»	20	
Vijlen	6	0	»	1	gebroken.	5	

Opgemaakt te

De

Bijlage C.

'S LANDS GEBOUWEN EN WERKEN.

RESIDENTIE

Verantwoording van Teekenbehoeften, verbruikt gedurende het jaar 182 .

Benaming der Goederen.	Op primo Januarij 182 voorhanden.	Gedurende 182 ontvangen.		Gedurende 182 afgeleverd.		Restant onder ultimo 182 .	Aanmerkingen.
		Getal.	Van waar.	Getal.	op welke wijze.		
Oliphants papier . . .	270 vellen.	70	D d C G.	50	verbruikt.	290	

Opgemaakt te

De

Bijlage D.

'S LANDS GEBOUWEN EN WERKEN.

RESIDENTIE

Verantwoording van Bureaumeubelen, over het Dienstjaar 182 .

Benaming der Goederen.	Op primo Januarij 182 voorhanden.	Gedurende 182 ontvangen.		Gedurende 182 afgeleverd.		Restant onder ultimo 182 .	Aanmerkingen.
		Getal.	Van waar.	Getal.	op welke wijze.		
Tafels	3	1	aangemaakt.	»	»	4	
Stoelen	12	6	idem.	6	als onbruikbaar afgeschreven.	12	

Opgemaakt te

De

Bijlage E.

DIENSTJAAR 182

AANNEMER

AANNEMINGSPRIJS

RESIDENTIE

PROCES-VERBAAL

VAN OPENBARE AANBESTEDING

van

Op heden den

Ingevolge besluit van Zijne Excellentie den Heer Luitenant Gouverneur Generaal, van den
in het bijwezen van den
en volgens de bepalingen vervat in het Reglement op de beheering der werken van de Waterstaat en Civile gebouwen, gearresteerd bij besluit van Zijne Excellentie den Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië, van den 26sten Februarij 1829, n°. 19, overgegaan tot het openen der verzegelde inschrijvingsbiljetten van de gegadigden, welke zich bereid hebben betoond tot het aannemen der werken hierboven gemeld, volgens het daarvan opgemaakte bestek en waarvan de publieke aanbesteding, zoo door affixie van biljetten als advertentiën in de Javasche Courant, tegen heden

Bij opening van voorschreven verzegelde en ten deze geannexeerde biljetten, is bevonden, dat dezelve behelsden
inschrijvingen, waarvan is opgemaakt dezen volgenden Staat van inschrijving.

Namen der Inschrijvers.	Woonplaatsen.	Bedrag der Inschrijving.

Waaruit is gebleken, dat het minst is ingeschreven door
, wonende te
, voor eene som van
En het werk vervolgens opgehangen zijnde op eene somma van en telkens verhoogd
, is hetzelve gemijnd door
wonende te , voor eene som van
, welke tot borgen heeft gesteld , wonende te en
wonende te
En heeft de bovengemelde aannemer tot rigtige nakoming van de, in het vorengemelde en in dit proces-verbaal geannexeerde bestek, omschreven bepalingen hetzelve eigenhandig onderteekend.

Gedaan te , ten dage en ure als boven is gemeld

De Aannemer De De

ACTE VAN BORGTOGT.

Op heden den , heeft
aannemer der werken, in het hiervorenstaande proces-verbaal en het aan hetzelve geannexeerde bestek omschreven, voor eene somma van , tot borgen gesteld ,
wonende te en , wonende te
, die beide verklaren de door den aannemer ten deze aangegane verbindtenis te kennen en zich vrijwillig te stellen tot borgen van de bovengenoemde
, zich in solidum met denzelven verpligtende tot de rigtige en volledige executie van de gezegde aanneming, renunciërende van alle de beneficiën, welke hun in deze zouden kunnen te baat komen, en hebben de voorschreven borgen en deze verbindtenis met hunne onderteekening bekrachtigd.

Gedaan te , op den datum hierboven vermeld.

Onderteekening der borgen.

Approbeert Zijne Excellentie de Luitenant Gouverneur Generaal de bovenstaande acte van borgtogt, en verklaart de hierboven gemelde persoon , wonende te ,
tot aannemer der werken, in het bovengemelde proces-verbaal en daaraan geannexeerde bestek omschreven.

Gedaan te Batavia, den

De Algemeene Secretaris,

(N°. 22.) Bepaling dat weduwen van Luitenants geene huishuur voor Lands woningen zullen betalen, en Kapiteins weduwen slechts *f* 10 per maand.

RESOLUTIE. (N°. 5.)

BATAVIA, *den 27sten Februarij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal verleend, bij appostillaire dispositie van den 25sten dezer, n°. 19;

Gelet op het besluit van den 4den Augustus 1827, n°. 2;

Is goedgevonden en verstaan: met alteratie in zoo ver van art. 21, van het Reglement voor de huisvesting der Officieren van de Landmagt in Indië, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 28sten Julij 1827, (Staatsblad n°. 74), te bepalen, dat, gerekend van den 1sten Januarij j. l., de gepensioneerde weduwen van 1ste en 2de Luitenants, zoomede die wier echtgenooten aangemelde rangen waren geassimileerd, geene huishuur zullen behoeven te betalen voor de Lands woningen, welke zij eventueel occuperen en dat de huishuur voor de Kapiteins weduwen en die welker echtgenooten aan gemelden rang waren geassimileerd, *casu quo* slechts zal bedragen *f* 10.00 in stede van *f* 20.00 per maand, zoo als dezelve tot dus ver moeten voldoen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 23.) Wegens de onderstandgelden, te verleenen uit de Militaire weduwen- en weezenkas aan kinderen van hertrouwde weduwen enz.

RESOLUTIE. (N°. 10.)

BATAVIA, *den 6den Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal verleend, bij apostillaire dispositie van den 24sten Februarij j. l., n°. 15,

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Te bepalen, dat zoowel de nu reeds uit de Militaire weduwen- en weezenkas gebenificeerde kinderen van hertrouwde weduwen, als die, welke in het vervolg zouden mogen worden bedeeld, voortaan, en wel te rekenen van den 1sten April aanstaande, niet meer zullen genieten, dan de helft van het onderstandgeld, bepaald bij art. 13 van het Koninklijke besluit van den 14den Januarij 1815, (Staatsblad van Nedérlandsch Indië van het jaar 1819, n°. 3), en de gratificatie, vastgesteld bij art. 11 van het Reglement op de inrigting en administratie der weduwen- en weezenkas van de Officieren der Landmagt in Indië, gearresteerd bij resolutie van den 8sten October 1822, n°. 7, (Staatsblad n°. 41); onder dien verstande nogtans, dat, indien de moeder van zoodanige kinderen mogt komen te overlijden, zij alsdan in het genot zullen treden van dezelfde voorregten, als aan de ouderlooze kinderen van overledene Officieren der Landmagt zijn verzekerd.

3°. Te bepalen, dat de ouderlooze kinderen van de Officieren der Landmagt in Indië, bij voortduring in het genot zullen blijven van het volle onderstandgeld, bepaald bij art. 13 van het hierboven aangehaalde Koninklijke besluit en van de gratificatie, vastgesteld bij art. 11 van het in het vorig art. genoemd reglement, zoo als dat onderstandgeld en die gratificatie tot dus ver door hen zijn genoten.

4°. Voor zoo veel noodig te verklaren, dat de bij art. 7 van het meergenoemde Koninklijke besluit bedoelde korting op de onderstand gelden, toe te kennen aan ouderlooze kinderen of aan kinderen wier moeder komt te hertrouwen, voor hetgeen door hunnen vader te weinig aan

de Militaire weduwen- en weezenkas is gefourneerd, moet ingaan met den dag, waarop de uitbetaling van die onderstandgelden een aanvang neemt, wanneer namelijk de contribuant op dat tijdstip reeds één jaar is overleden; terwijl, in het tegenovergesteld geval, de dag waarop het overlijden van den contribuant verjaart, moet worden afgewacht, alvorens tot die korting over te gaan.

5°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnemende Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 24.) Vendusalaris te Batavia, Samarang en Soerabaija.

BESLUIT.

BUITENZORG, den 9*den Maart* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Provisioneel, en als ter proeve, met alteratie van het besluit d. d. 22 December 1827, n°. 21, en bij ampliatie van het deswege bepaalde bij de Instructie voor de Vendukantoren te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de verkoopingen van voorwerpen van handel, voortbrengselen zijnde van Nederlandsch Indië, ten behoeve van gevestigde kooplieden, uit de eerste hand plaats hebbende en niet minder dan *f* 10,000 bedragende, slechts zullen onderworpen zijn aan het volgende vendusalaris, als:

a. Van 1 pCt., zonder waarborg van het Gouvernement of dat hetzelve eenige bemoeijing met de invordering hebbe.

b. Van 1¼ pCt., bij verkoopingen voor gereed geld, onder 's Gouvernements waarborg, zullende in dat geval de goederen dadelijk door de koopers ontvangen worden, en de betaling geschieden binnen tien dagen.

c. Van 2 pCt., op drie maanden crediet naar gewoonte.

d. Van ½ pCt., voor het mindere rendement van *f* 10,000.

Ten tweede. Enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 25.) Pedatties met breede wielen gepermitteerd op den grooten weg boven Buitenzorg enz.

RESOLUTIE. (N°. 19.)

BATAVIA, *den* 13*den* *Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 3 dezer, n°. 18;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. In voldoening aan den last bij het tweede gedeelte der bovenstaande missive vervat, in afwachting van nadere bepalingen op het rijden van pedatties in het algemeen, nu reeds, met alteratie in zoo verre van art. 1, der resolutie van den 31sten December 1827, n°. 11, te bepalen, «dat «provisioneel en tot zoo lang het zal blijken, dat 's heeren «weg hierdoor niet te veel beschadigd, of voor de passage «van gewone rijtuigen onbruikbaar wordt, het aan de voer«ders van pedatties of karren met breede of wagenwielen zal «geoorloofd zijn, gebruik te maken van de groote- of heeren«wegen boven *Buitenzorg*, alsmede (doch alleen voor zoo «veel het district Buitenzorg betreft), van den grooten of «westerweg naar *Batavia*, een en ander onder uitdrukkelijke «voorwaarde, dat de voerders steeds verpligt zullen zijn, «een der uiterste kanten of zijden van den weg te houden, «zonder nogtans de paggers te beschadigen.»

En zal, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 26.) De aanslag der Verponding over Java en Madura voor drie jaar gearresteerd.

RESOLUTIE. (N°. 48.)

BATAVIA, *den* 13*den* *Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade,

Krachtens de autorisotie door den Minister van Staat,

Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie van den 6den dezer, n°. 11;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Den aanslag van de belasting der verponding over de eilanden *Java* en *Madura* te arresteren, gelijk geschiedt bij deze, voor den tijd van 3 jaren, gerekend te zijn ingegaan met den 1sten Januarij van dat jaar, en zullende eindigen met ultimo December 1831.

Ten tweede. Te bepalen,

a. Dat de belastingschuldigen, welke zich over den aanslag hunner vastigheden mogten verlangen te bezwaren, gehouden zullen zijn, derzelver bezwaren vóór ultimo Mei aanstaande in te dienen; na verloop van welken tijd geene doleantiën zullen aangenomen, of daarop eenig regard geslagen worden, doch de uitgeschreven belasting over het bepaalde tijdvak worden ingevorderd, met uitzondering evenwel van onvoorziene gevallen; zullende in alle gevallen de belastingschuldigen, hangende de beslissing der doleantie, overeenkomstig art. 57, van de ordonnantie op het middel der Verponding, gearresteerd bij Publicatie van den 28sten Januarij 1823, (Staatsblad n°. 5), verpligt zijn, om ten bepaalden tijde, den eersten termijn der belasting, waarvoor zij bij de registers zijn aangeslagen, te voldoen.

b. Dat voor zoo veel het Hoofdbaljuwschap te *Batavia* en *Ommelanden* betreft, de doleantiën zullen worden onderzocht en beoordeeld door eene Commissie *ad hoc*, welke zich tevens zal moeten overtuigen, dat de doleantie geschiedt met toestemming der houders van het verband op de vastigheden, wordende tot voors. Commissie bij deze gecommitteerd.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen.
De Hoofdbaljuw te *Batavia*.
De Baljuw der *Ommelanden*.
De Ingenieur der Civile Gebouwen, en
De gezworen Landmeter alhier.

En voorts tot assistentie toegevoegd één der Hoofdcommiezen bij de Directie van 's Lands Middelen en Domeinen, daartoe door den Directeur te designeren.

c. Dat speciaal de Landmeter zal worden belast met het opnemen der erven, waarover de doleantie geschiedt, en aan denzelven de bevoegdheid zal zijn toegekend, om, ten koste van den reclamant, daggelden, volgens de

salaris-lijst voor de Landmeters bepaald, in rekening te brengen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 27.) Marine Departement.

BESLUIT. (N°. 24.)

Buitenzorg, *den* 17*den Maart* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene aan hem ingediende nota door den Kapitein ter Zee, Kommandant en Directeur van Zijner Majesteits Zeemagt in *Oost-Indië*, in dato 3 Augustus 1828, strekkende ten betooge van de nuttigheid en noodzakelijkheid, dat het kommandement en de administratie der Marine, in deze bezittingen, van elkander worden afgescheiden, en respectivelijk onder het beheer van eenen afzonderlijken ambtenaar gesteld, ten einde daardoor de geldelijke en materiële verantwoording bij het Departement der Marine, in het belang van den Lande, op eenen meer vasten en geregelden voet te brengen;

Gezien de voordragt der Regering, te dezer zake, ingediend bij missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 12 Februarij, n°. 279, onder overlegging eener missive van den Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 19 Januarij l. l., n°. 128, houdende advijs om overeenkomstig het vorenstaande te besluiten;

Gezien de in der tijd ten deze gedane voorstellen door de Commissie, benoemd bij besluit van 4 Augustus 1826, n°. 1;

Gezien het advijs der Generale Directie van Financiën, de dato 8 dezer, n°. 125, daarbij, onder referte aan de rapporten door de bovengenoemde Commissie ingediend, advijserende om tot het nemen van de voorgestelde maatregelen, ter regeling van het onderwerpelijke punt over te gaan;

Heeft goedgevonden en verstaan: met intrekking van het deswege bestaande, en behoudens de nadere goedkeuring des Konings, te bepalen;

1°. Dat het kommandement en de administratie der Marine in Indië voortaan zullen zijn afgescheiden, en dat laatstgemelde zal worden beheerd door eenen, afzonderlijk daartoe te benoemen ambtenaar, onder den titel van *Hoofdadministrateur*, en onder genot eener maandelijksche bezoldiging van *f* 1000.

2°. Dat gemelde ambtenaar speciaal zal belast zijn met de navolgende werkzaamheden:

a. Het opmaken en bewaken der nieuwe begrootingen, en der besluiten waarop dezelve gegrond zijn.

b. Het bewerken der maandelijksche crediten, door hem in te dienen.

c. Het ordonnanceren op 's Lands kassen op *Java* en *Madura*.

d. Het ordonnanceren op de Marine magazijnen, en het regulariseren van alle op zijne aanvragen, of met zijne voorkennis, gedane verstrekkingen uit de Militaire en Civile magazijnen, ten dienste der Marine, of, omgekeerd, uit de Marinepakhuizen, ten dienste van het Civile of Militaire departement.

e. Het opmaken der eischen ter voorziening van 's Lands Marinepakhuizen.

f. Het administratief beheer over de Haven- en Equipaadjemeesters, Marinepakhuismeesters en Constructeurs, voor zoo ver de equipaadjewerven, marinepakhuizen en timmerwerven aanbelangt.

g. Het bewaken der begrootingen voor reparatiën van schepen en vaartuigen, volgens de processen-verbaal der examinatie en inspectie, door de daartoe benoemde Commissie opgemaakt, en door het Gouvernement goedgekeurd.

h. De bewaking van de administratie van Onrust, en de doelmatige verzorging van het noodige aldaar, als ook van de inkomsten van dat etablissement.

i. De zorg voor de administrative en maritime verantwoording der Koloniale schepen en vaartuigen, zoo wel op Java als op de buiten etablissementen gestationneerd.

k. Het bijeen brengen en opmaken der generale onkostrekeningen der Nederlandsche Marine, en de zorg voor derzelver justificatie, door behoorlijke, op de bestaande besluiten en verordeningen gegronde, bijlagen.

3°. Dat de verhouding van den Hoofdadministrateur der Marine tot den Kommandant en Directeur, en mede de verpligtingen, welke op eerstgemelden ambtenaar, naar aanleiding van de vorenstaande bepalingen, berusten, bij een

nader te arresteren instructie zullen worden geregeld en vastgesteld; wordende het Marine departement bij deze gelast, om onmiddellijk zoodanige instructie te ontwerpen en ter goedkeuring aan de Regering in te zenden.

4°. Dat de Hoofdadministrateur der Marine in geen geval eenig militair gezag over de Marine zal kunnen voeren, en mitsdien den Kommandant en Directeur, bij tijdelijke afwezigheid, niet zal kunnen vervangen, ten zij hij werkelijk Officier der Marine zij, en er zich geen ander Officier, óf van de Koninklijke, óf van de Koloniale Marine, van een' hoogeren rang, op Java bevinde; zullende anders het kommandement aan zoodanigen Officier worden opgedragen.

5°. Dat het hoofdbureau der Marine, zoo als hetzelve thans bestaat, bij den Hoofdadministrateur zal overgaan, en aan den Kommandant en Directeur der Marine in Indië, geen ander personeel tot zijne assistentie zal worden toegevoegd, dan hetgeen, waarover hij, in zijne qualiteit van Kommandant van Zijner Majesteits Eskader in Indië, kan beschikken.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie en narigt, als ten fine van executie, zullende dit besluit in het Staatsblad en in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 28.) Huisvesting van Officieren.

BESLUIT. (N°. .)

BUITENZORG, *den 17den Maart* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 28sten Januarij l. l., n°. 138, in overeenstemming met den Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur Generaal, en naar aanleiding eener missive van het Militaire Departement, van den 27sten December j. l., n°. 3685, voorstel doende, om tot beter verstand van het zestiende artikel van het Reglement voor de huisvesting der Officieren, eene nadere bepaling vast te stellen;

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen: zoo als geschiedt bij deze, dat Officieren tot herstel hunner in de dienst gekrenkte gezondheid, zich van hun garnizoen af-

wezig of met verlof bevindende, het genot van vrije woning of bij ontstentenis daarvan, de daarvoor bepaalde indemniteit zullen blijven behouden, doch dat op Officieren, om andere redenen zich met verlof bevindende, het deswege bepaalde bij het laatste gedeelte van voorschreven art. zal blijven toegepast.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 29.) Slavenhandel.

RESOLUTIE (No. 37).

BATAVIA, *den 20sten Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade,

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie, van den 14den dezer no. 12;

Is goedgevonden en verstaan:

1o. Enz.

3o. Bij ampliatie van art. 18, der Publicatie van den 14den December 1825, (Staatsblad no. 44), «te verklaren, «dat onder verboden slavenhandel ook is begrepen het «aanvoeren van kinderen, beneden de tien jaren, met oog- «merk om dezelve in of tot dienstbaarheid op te voeden, «met bepaling, dat op geenerhande wijze van dezelve eenige «registratie zal geschieden, maar dat dezelve, aangebragt «zijnde, bij de policie of den Magistraat zullen worden aan- «gehouden, om bij eerstkomende gelegenheid te worden «teruggevoerd naar de plaats, van waar zij gekomen zijn.»

Extract enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 30.) Koffijtuinen.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 20sten Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië,

IN RADE;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat bij eene resolutie op heden in Rade van Indië, krachtens autorisatie van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Commissaris Generaal genomen;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Voor het loopende jaar 1829, te inhæreren de voorwaarden bij art. 1 der Publicatie van den 31sten Januarij 1826, (Staatsblad n°. 4), voor de verhuring der koffijtuinen op *Java* over het jaar 1826 vastgesteld, behoudens de na te melden alteratie.

Ten tweede. Met alteratie in zoo verre van art. 14 der voorwaarden voor de verhuring der koffijtuinen, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal van den 7den November 1817, (Staatsblad n°. 55), te bepalen, dat de koffij van de huurders der tuinen door het Gouvernement, gedurende het jaar 1829, zal worden aangenomen tegen den prijs van *f* 17.00 de pikol, of 17 cents per katje, wanneer die koffij in voldoening van de landrenten der koffijtuinen wordt opgebragt, doch dat het gansche product van wege den Lande tegen niet meer, dan *f* 15.00 de pikol, of 15 cents per katje, zal worden aangenomen, van zoodanige huurders als hunne koffij te koop zullen komen aanbieden.

Ten derde. Enz.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 20sten Maart achttien honderd negen en twintig.

De Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.

Bij afwezendheid.

De Raad van Indië,

CHASSÉ.

Ter ordonnantie van Denzelven.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 31.) Brievenpost.

RESOLUTIE. (N°. 24.)

BATAVIA, *den 24sten Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal verleend, bij appostillaire dispositie van den 18den dezer, n°. 19;

Is goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie van de resolutie van den 26sten December l. l., n°. 1, (Staatsblad n°. 94), te bepalen,

1°. Dat de brieven, welke niet hebben kunnen worden besteld, uit hoofde verzuimd is, in acht te nemen, het voorgeschrevene bij § c, van het 2de gedeelte van art. 1 der gemelde Resolutie, zullen begrepen worden te vallen in de termen van art. 4; wordende nogtans ten overvloede verklaard, dat de verzending van het postkantoor, bedoeld bij het slot van laatstgenoemd artikel, niet eerder zal plaats hebben, dan zes maanden na de aankondiging in de courant, achtervolgens art. 14 van het Reglement op de posterijen (Staatsblad 1823, n°. 3, enz.)

2°. Dat nogtans geen postgeld zal worden gevorderd van zoodanige der bovenbedoelde brieven, welke nog niet zijn afgezonden van het postkantoor, bij hetwelk dezelve oorspronkelijk zijn ontvangen; kunnende de ambtenaren, belast met de expeditie der posten, zich voor gemagtigd houden, om zoodanige brieven niet af te zenden en alzoo aan te houden, mits hun stellig gebleken zij, dat verzuimd is,

voor dezelve in acht te nemen het bepaalde bij § c van het 2de gedeelte, van art. 1 hierboven genoemd.

3°. Dat deze en alle andere onbesteld liggende brieven op de postkantoren ten toon zullen worden gesteld, in daartoe geschikte glazen kasten.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 32.) Fourages voor Officieren der Landmagt

BESLUIT. (N°. 14.)

BUITENZORG, *den 27sten Maart* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van het Militaire Departement, van den 18den dezer, n°. 921, daarbij, ingevolge aanschrijving van den 2den bevorens, n°. 63, in overeenstemming met den Luitenant Generaal Opperbevelhebber van het Leger, dienende van consideratiën en advijs op een aan hetzelve tot dat einde toegezonden Concept-Reglement op het genot der indemniteit van fourages voor paarden, aan de Officieren der Landmagt.

Gelezen de consideratien en het advijs van den Inspecteur en Chef der Militaire Administratie, van den 19den dezer, n°. 310,

Heeft goedgevonden en verstaan: met intrekking van alle daaromtrent reeds bestaande bepalingen, te arresteren, zoo als geschiedt bij deze, het algemeene Reglement op het genot der indemniteit van fourages voor de Officieren der Landmagt in Indië, zoodanig als hetzelve aan het tegenwoordige besluit is geannexeerd.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende den inhoud in het Staatsblad worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

ALGEMEEN REGLEMENT *op het genot der Indemniteit van fourages voor de Officieren der Landmagt in Indië.*

Art. 1. De Officieren zullen de indemniteit genieten, naar het volgende tarief voor de uitdeeling der rations fourages.

	RANGEN.	Voet van vrede. Trekpaarden.	Rijpaarden.	Totaal.	Voet van oorlog. Trekpaarden.	Rijpaarden.	Totaal.
	Luitenant Generaal	12	6	18			
	Generaal Majoor	8	4	12			
	Kolonel Kommandant eener groote militaire afdeeling	6	2	8			
Officieren van de Generale en Algemeene Staven, van het materieel der Artillerie en van de Genie.	Kolonel	6	2	8			
	Luitenant Kolonel of Majoor	4	2	6			
	Kapitein, 1ste en 2de Luitenants	2	2	4			
	Officier met materieel der artillerie te Amboina belast	2	2	4			
	Idem, idem in het Cheribonsche	0	2	2			
	Idem, idem in het Bantamsche	0	2	2			
	Officier der pionniers, dienst doende als Ingenieur	2	2	4			
Officieren der Militaire Administratie.	Inspecteur en Chef der Militaire administratie	6	2	8			
	Onderinspecteurs der 1ste en 2de klasse.	4	2	6			
	Adjunct Inspecteurs der 1ste en 2de klasse	2	2	4			
	Fung. onderinspecteur te Banjermassing	0	2	2			
	Idem ter Westkust van Borneo	0	2	2			
	Idem te Riouw	0	2	2			
	Officieren van de infanterie en artillerie, in tijd van oorlog toegevoegd aan de militaire administratie	0	0	0	0	2	2
Officieren van Gezondheid.	Chirurgijn en chef	6	2	8			
	Dirigerend officier van gezondheid	2	2	4			
	Chirurgijn of Apothekar majoor	2	2	4			
	Idem, idem der 2de klasse	0	2	2			
	Chirurgijn der 3de klasse bij het regiment huzaren n°. 7	0	2	2			
	Idem, idem te velde geëmploijeerd	0	0	0	0	1	1
Plaatselijke Staf.	Luitenant kolonel of Majoor	2	2	4			
	Kapitein, 1ste en 2de Luitenant	0	2	2			
	Kommandant van het Bantamsche	0	2	2			
	Idem van het Cheribonsche	0	2	2			
	Idem militaire wacht Fort Oranje	0	2	2			

	RANGEN.	Voet van vrede. Trekpaarden.	Rijpaarden.	Totaal.	Voet van oorlog. Trekpaarden.	Rijpaarden.	Totaal.
Plaatselijke Staf.	Kommandant van Boelekomba en Bonthain	0	2	2			
	Idem Banjermassing . . .	0	2	2			
	Idem Pontianak	0	2	2			
	Idem Sambas	0	2	2			
	Idem Menado	0	1	1			
	Idem Bionw	0	2	2			
	Idem bovenlanden van Padang .	0	2	2			
	Idem benedenlanden Idem . .	0	2	2			
	Adjudant bij den Kommandant van Banka	0	2	2			
	Idem Idem Padang . . .	0	2	2			
	Idem Idem Palembang . .	0	2	2			
	Idem Idem Ternate . . .	0	2	2			
	Idem Idem Banda . . .	0	2	2			
Infanterie, artill., Huzaren, [illegible], pionniers, depôts jong. soldaten en artillerie-trein, en invaliden.	Kolonel	6	2	8			
	Luitenant Kolonel en Majoor . . .	4	2	6			
	Kapitein, 1ste en 2de Luitenant . .	0	2	2			
	Kwartiermeester	2	2	4			
	Adjudant	2	2	4			
	Kolonel	4	2	6			
	Luitenant Kolonel en Majoor . . .	2	2	4			
	Kapitein, 1ste en 2de Luitenant der artillerie, infanterie en pioniers .	0	0	0	0	1	1
	Kwartiermeester	0	2	2			
	Adjudant	0	2	2			
	Kwartiermeester bij den garnizoens-administratie-raad te Banda	0	2	2			
	Idem Idem te Ternate	0	2	2			
	Idem Idem te Muntok	0	2	2			
	Idem Idem te Padang	0	2	2			
	Idem Idem te Palembang . . .	0	2	2			
	Officieren van kleeding en wapening der 18de afdeeling nationale infanterie . .	0	2	2			
	Kommandant van het algemeene depôt te Weltevreden	0	2	2			
	Idem Idem werf-depôt te Soerabaija . .	0	2	2			
	Betaalmeester bij mobile kolonne en garnizoens raden van het leger te velde . .	0	0	0	0	2	2
Ambtenaren en geëmployeerde der militaire administratie.	Directeur van het Militaire hospitaal te Weltevreden	0	2	2			
	Idem Idem te Simpang	0	2	2			
	Magazijnm. van het algem. militaire kleedings magazijn te Batavia .	2	2	4			

RANGEN.	Voet van vrede.			Voet van oorlog.			
	Trekpaarden.	Rijpaarden.	Totaal.	Trekpaarden.	Rijpaarden.	Totaal.	
Magazijnmeester van het kleedings magazijn der 1ste groote militaire afdeeling.	0	2	2				
Almoeseniers en Veldpredikers . . , .	0	0	0	0	2	2	
Kapitein, 1ste of 2de Luitenants van de infanterie	0	0	0				
Artillerie, pioniers, depôts en invaliden, 60 jaren en daarenboven oud, of door voor den vijand bekomen wonden verpligt wordende paarden te houden .	0	2	2				
Wagenmeester Generaal . , ...							Volgens hunne rangen bij den Plaatselijken staf.
Provoost Generaal							
Wagenmeester							

Art. 2. De rations fourages zullen niet in natura worden verstrekt, maar wel aan de Officieren gevalideerd, naar rato van *f* 10 's maands per ration, waarvoor dezelve alsdan verpligt zijn in het onderhoud hunner paarden te voorzien.

Art. 3. De betaling der indemniteit zal steeds over volle maanden gerekend worden, in dier voege, dat voor minder dan eene halve maand niets, en daarentegen voor meerder dan eene halve maand, voor eene volle maand zal gevalideerd worden.

Art. 4. Aan Officieren op non-activiteit gesteld, zullen geen fourage-gelden worden toegekend.

Art. 5. Officieren met verlof, doch welke zich uit de Nederlandsch Indische Bezittingen niet verwijderen, zullen in het genot van de aan hunne rangen toegekende fourage-gelden verblijven.

Art. 6. Op marsch zijnde Officieren, aan welke de rations fourages, volgens het marsch-reglement verstrekt worden, zullen buitendien in het volle genot blijven, van de indemniteit van fourages, waartoe zij, volgens het bovenstaande tarief, geregtigd zijn.

Art. 7. Officieren in commissie gezonden of verplaatst wordende, dan wel naar eene expeditie vertrekkende, zullen insgelijks de indemniteit blijven genieten.

Art. 8. Officieren, welke den ouderdom van vijftig jaren bereikt hebben dan wel wegens vóór den vijand bekomen wonden,

vermeenen aanspraak te hebben op de indemniteit van fourages, zullen zich met hunne reclames tot de Administrateurs van hun korps vervoegen, welke de autorisatie tot uitbetaling van den Inspecteur en chef der militaire administratie, door het intermediair van den Onderinspecteur zullen vragen, alvorens de betaling derzelve geëffectueerd worde. De reclames, welke op grond van bekomene wonden geschieden, zullen door een certificaat van den 1sten aanwezenden Officieren van gezondheid en die op ouderdom, door een extract uit het stamboek, moeten verzeld zijn.

Gearresteerd,

BUITENZORG, *den 27sten Maart* 1829. (N°. 14).

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 33.) Inkomende Regten.

RESOLUTIE. (N°. 7.)

BATAVIA *den 31sten Maart* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Bij explicatie der Publicatie van den 14den Februarij 1824, (Staatsblad n°. 9), en met alteratie, voor zoo veel noodig, van de bij art. 1 derzelve bepaalde wijze van heffen der Inkomende regten naar de getaxeerde waarde der goederen, te bepalen, dat de Inkomende regten op alle vreemde goederen van wol of katoen, bij dezelve Publicatie bedoeld, zullen worden berekend naar de waarde van die goederen, overeenkomstig de prijzen, op de driemaandelijks gearresteerd wordende prijscourant voorkomende, en dat mitsdien buiten die prijscourant geene zoodanige goederen zullen mogen worden getaxeerd.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUY.

(N°. 34.) Inkomende en Uitgaande Regten.

BESLUIT. (N°. 5.)

BATAVIA, *den* 3*den April* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.

Krachtens de apostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 24 Maart j. l., n°. 20;

Gelet op de resolutie van den 10den Maart j. l.; n°. 20;

Is goedgevonden en verstaan: te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de bij Publicatie van den 11den Maart 1823, n°. 12, voor den tijd van zes jaren, ingevoerde verhooging van 5 pCt. op de Inkomende en Uitgaande regten, welke te Batavia ten behoeve der zeewerken worden geheven, en welke verhooging bij besluiten van den Commissaris Generaal, de dato 4 Januarij en 22 Junij 1827, van toepassing is gemaakt op de overige havens van *Java* en *Madura*, provisioneel zal blijven voortduren tot dat daaromtrent nader zal worden beslist.

Accordeert met het register der handelingen en besluiten van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 35.) Registers van den Burgerlijken stand.

RESOLUTIE. (N°. 15).

BATAVIA, *den* 7*den April* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Hoofdbaljuw van Batavia, van den 19den Maart l. l., n°. 1143/902, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: bij dispositie op bovenstaande missive van den Hoofdbaljuw van Batavia, de dato 19 Maart j. l., n°. 1148/902, in het algemeen te bepalen, dat de respective Officieren voor den Burgerlijken stand bevoegd zijn, om, daartoe verzocht wordende, van de geboorte of andere acten en verdere stukken, welke bij het opmaken van trouw of andere acten van den Burgerlijken

stand, door de comparanten worden overgelegd, afschriften of extracten aan de belanghebbenden uit te reiken, zoo lang dezelve ten kantoren van voormelde Officieren berusten, doch dat, na de overbrenging van dezelve ter griffie van de Raden van Justitie, de belanghebbenden zich ter bekoming van zoodanige afschriften of extracten aan de Griffiers bij gemelde Raden van Justitie zullen behooren te adresseren, welke alsdan tot de afgifte derzelve bevoegd zullen zijn.

Extract enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 36.) Weeskamers.

RESOLUTIE. (N°. 60).

BATAVIA, *den 7den April* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij apostillaire dispositie, van den 26sten Maart j. l., n°. 14;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van art. 46 der Instructie voor de Weeskamers, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal, van den 23sten October 1818, n°. 40, (Staatsblad n°. 72), te bepalen, dat wanneer degenen, die gelden bij de Weeskamers hebben opgenomen, drie maanden achterlijk zijn in de voldoening der door hen verschuldigde renten, de Weeskamers alsdan verpligt zullen zijn, de beleeningen van de zoodanigen op te zeggen, en zoo noodig, tegen hen, tot aflossing van kapitaal en voldoening van renten, door middel van regten te procederen.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(No. 27.) Weltevreden. Monument. Plantentuin. Willemsbrug.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 7den April* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,

IN RADE;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo onlangs de eerste steen is gelegd van het, ter vereeuwiging van de glorierijke overwinning in Waterloos velden, alhier op te rigten monument, en bij deze gelegenheid de doelmatige strekking is ingezien, om zoo wel aan het plein van Weltevrede, waar dit monument zal staan, als aan den nieuw aangelegden communicatieweg en de nieuwe brug die het Koningsplein met evengenoemd plein vereenigt, zoo wel als aan het groote Gouvernements gebouw op Weltevrede en den Plantentuin achter dat gebouw aangelegd, zoodanige benamingen te geven, als waardoor hetgeen tot oprigting van dit gedenkstuk heeft aanleiding gegeven, zoo wel als het tijdstip van de nuttige werken, die onder het tegenwoordige bestuur zijn ten einde gebragt, ook voor de nakomelingschap bewaard blijve:

Zoo is het, dat bij Resolutie op heden in Rade genomen, en op de voordragt, daartoe door het genootschap van Waterloo gedaan, is bepaald.

Dat het plein, de brug, de nieuwe weg, het gebouw en de tuin bovengemeld, voortaan de volgende namen zullen voeren als:

Het plein, den naam van plein van Waterloo.
De brug, idem de Willemsbrug.
De weg, idem Belle Alliance.
Het gebouw, idem het Paleis.
De plantentuin, idem de tuin Du Bus.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze alom, waar zulks te *Batavia* gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chineesche talen.

Gegeven te Batavia, den zevenden April achttien honderd negen en twintig.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

Bij afwezendheid.

De Raad van Indië,

CHASSÉ.

Ter ordonnantie van Denzelven.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 38.) Hospitalen.

BESLUIT. (N°. 20).

BUITENZORG, *den* 11*den April* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Inspecteur en Chef der Militaire administratie, de dato 2 Maart j. l., n°. 62, daarbij aanbiedende een concept Algemeen Reglement voor de verpleging in de hospitalen van Civile en Militaire Ambtenaren, en personen van onderscheidene rangen;

Gelezen de consideratiën en het advijs van het Militair Departement, de dato 16 Maart j, l., n°. 896;

Den Luitenant Generaal Opperbevelhebber van het Leger gehoord, (missive de dato 24 daaraanvolgende, n°. 764);

Heeft goedgevonden en verstaan: met intrekking van al de hieromtrent vroeger genomen bepalingen, te arresteren, zoo als geschiedt bij deze, het *Reglement voor de verpleging in de Hospitalen, van Civile en Militaire Ambtenaren en onderscheidene personen;* zoodanig als hetzelve bij het tegenwoordig besluit is gevoegd.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie, zullende de inhoud in het Staatsblad, alsmede in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

REGLEMENT voor de verpleging in de Hospitalen van Civile en Militaire Ambtenaren en onderscheidene personen.

Art. 1. In 's Lands groote en garnizoens hospitalen zullen ter verpleging worden opgenomen:

a. De Officieren, Onderöfficieren en manschappen van Zijner Majesteits Land- en Zeemagt, zoo wel actief als op nonactiviteit of gepensioneerd.

b. Civile en militaire ambtenaren en geëmploijeerden, zoo wel actief als nonactief, op wachtgeld of gepensioneerd.

c. Particuliere personen.

d. De opvarenden van Nederlandsche en vreemde particuliere schepen.

e. Behoeftigen.

f. Vrouwen van Onderöfficieren en manschappen der Land- en Zeemagt, op autorisatie van den Kommandant der groote militaire afdeeling of van het etablissement, welke dezelve, naar omstandigheden, ter zijner beoordeeling kan verleenen.

g. Personen van het Oudemannen-huis te *Samarang.*

h. Bedienden van Officieren, of van civile en militaire ambtenaren en geëmploijeerden.

i. Gecondemneerden of gedetineerden.

Art. 2. De personen, in voorgaand artikel bedoeld, moeten, bij hunne komst in het hospitaal, voorzien zijn van een biljet van ingang in het hospitaal, vermeldende:

a. De namen, voornamen, ouderdom, geboorteplaats, laatste woonplaats van den zieken.

b. De plaats. waar dezelve in garnizoen was, of zijn verblijf had, tijdens zijn vertrek naar het hospitaal.

c. Deszelf gehuwden of ongehuwden staat.

d. Zoo mogelijk de namen zijner ouders.

e. Den aard der ziekte.

f. Voorts de goederen, welke hij mede in het hospitaal neemt.

Art. 3. Dit biljet moet geteekend zijn door de personen, vermeld in het 1ste artikel onder Lª. *a*. *b*, *d* en *i*, door den Kommandant van het korps, den bodem, het vaartuig, of Chef van den dienst, en dáár, waar een Officier van gezondheid of doctor aanwezig is, tevens door denzelven, voorts door den Plaatselijken kommandant. zoo veel de Officieren, Onderöfficieren en manschappen der Landmagt. Militaire ambtenaren en geëmploijeerden, gecondemneerden of gedetineerden aangaat, en door den Havenmeester, zoo veel de Officieren, Onderöfficieren en manschappen der Zeemagt aanbetreft.

Het biljet der personen in het 1ste artikel onder La. *c*, *e* en *g* bedoeld, moet geteekend zijn, door den Plaatselijken geneesheer of heelmeester, terwijl bij die der bij La. *e* vermelden van de hoogste Plaatselijke civile autoriteit nog moet gevoegd zijn een certificaat, dat die personen, werkelijk behoeftig zijn en gratis ter verpleging in het hospitaal behooren te worden opgenomen.

Het biljet der personen in het 1ste artikel, onder La. *f* bedoeld, moet geteekend zijn door den eerst aanwezenden Officier van gezondheid van het garnizoen, korps of vaartuig, en voorts de autorisatie tot opname van den Kommandant der groote militaire afdeeling, of van het etablissement daarop bekend gesteld zijn.

Het biljet der personen, bij La. *h* vermeld, moet geteekend zijn door den heer van den bediende en den eerstaanwezenden Officier van gezondheid of plaatselijken heelmeester.

Voor de personen bij La. *c*. vermeld, moet uiterlijk binnen 24 uren, na hunne admissie in het hospitaal, een borgtogt gesteld worden voor de voldoening aller kosten, die hunne verpleging zal veroorzaken.

Aangaande de personen, sub *d* vermeld, is de Kommandant of Gezagvoerder verpligt, om, uiterlijk binnen den tijd van 24 uren, na de admissie van den zieke in het hospitaal aldaar te produceren een schriftelijk bewijs van den koopman, commissionnair, of andere bekend of geaccrediteerd persoon, aan wien het schip is geconsigneerd, zich verpligtende of verbindende tot de voldoening van alle onkosten, die de verpleging en bezorging der reeds geadmitteerde, of nog te admitteren zieken van zoodanigen bodem, zullen veroorzaken, aannemende het montant van dien op de eerste requisitie in 's Lands kas te zullen storten.

Art. 4. De zieken worden in de hospitalen verpleegd, en behandeld naar verdeeling in de volgende drie klassen,

1ste klasse.

Europesche en Inlandsche officieren, en kadets der Land- en Zeemagt, zoo wel actief als op nonactiviteit of gepensioneerd.

Adjudanten-onderöfficieren der Landmagt, Elèves van de Geneeskundige dienst.

Schippers, oppertimmer- en opperstuurlieden der Nederlandsche marine.

Schippers, stuur- en oppertimmerlieden der Koloniale marine.

Civile en Militaire ambtenaren en geëmploijeerden *f* 100 's maands, en daarenboven aan tractement genietende,
Civile en Militaire ambtenaren, en geëmploijeerden op non-activiteit, wachtgeld of pensioen geplaatst, *f* 50 en daarboven aan pensioen, nonactiviteit of wachtgeld genietende.

Particuliere personen, gezagvoerders en stuurlieden van particuliere schepen en vaartuigen.

2de Klasse.

Europesche onderöfficieren en manschappen der Land- en Zeemagt.

Conducteurs der artillerie.

Civile en militaire ambtenaren en gepensioneerden, beneden *f* 100 's maands aan tractement genietende.

Civile en militaire ambtenaren en geëmploijeerden, op nonactiviteit, wachtgeld of pensioen geplaatst, minder dan *f* 50 's maands aan pensioen, nonactiviteit of wachtgeld genietende.

Europesche onderöfficieren en matrozen van particuliere schepen en vaartuigen, vrouwen, behoeftigen, vrouwen van Onderöfficieren en manschappen der Land- en Zeemagt.

De personen van het Oudemannen-huis te *Samarang*.

Europesche bedienden van Officieren, civile of militaire ambtenaren en geëmploijeerden, Europesche gecondemneerden of gedetineerden.

De personen in de voorschreven categorie vallende van Ambonesche, Bengaalsche, of andere met de Europezen gelijkstaande natiën.

3de Klasse.

Inlandsche onderöfficieren en manschappen der Land- en Zeemagt.

Inlandsche onderöfficieren en matrozen, van Particuliere schepen en vaartuigen.

Inlandsche vrouwen, van Onderöfficieren en manschappen der Land- en Zeemagt.

Inlandsche bedienden van Officieren, Civile en Militaire ambtenaren en geëmploijeerden, Inlandsche gecondemneerden of gedetineerden.

Art. 5. Voor de bovenstaande verpleging zal het ondervolgende aan het Land worden voldaan, per dag.

Eerste klasse.

Een Hoofdöfficier der Land- en Zeemagt . . *f* 3.00
Een Kapitein der Land- of Luitenant der 1ste

klasse van de Zeemagt . . . . *f* 2.00

Een 1ste of 2de Luitenant der Landmagt, Luitenant der 2de klasse en Adelborst der Zeemagt . - 1.33

Een gepensionneerd Officier de helft van het vorenstaande.

De Inlandsche officieren, welke dezelfde tractementen, als de Europesche genieten, zullen dezelfde verpleeggelden en de zoodanigen, die slechts de helft der tractementen genieten, ook slecht de helft der verpleeggelden betalen, zullende zij, wanneer zij gepensionneerd zijn, slechts de helft van het vorenstaande betalen.

Een Officier op nonactiviteit een gedeelte van het vorenstaande in evenredigheid van het gedeelte van het tractement hetgeen hij geniet.

Een Adjudant-onderöfficier, zijne soldij en vivres.

Een kadet der Landmagt, zijne soldij en vivres.

Een schipper, oppertimmer- en opperstuurman der Nederlandsche marine . . . . - 1.33

Een schipper, oppertimmer- en stuurman der Koloniale marine . . . . - 1.33

Een Civiel of Militair ambtenaar en geëmploijeerde, *f* 325 en daarboven 's maands aan tractement genietende . . . . - 3.00

Een zelfde, *f* 230 en daarboven tot *f* 325 's maands genietende . . . . - 2.00

Een zelfde, *f* 100 en daarboven tot *f* 230 's maands genietende . . . . - 1.33

Een boomwachter der Inkomende en Uitgaande regten te *Batavia*, een vierde gedeelte zijner bezoldiging.

Een Civiel of Militair ambtenaar en geëmploijeerde op pensioen, nonactiviteit of wachtgeld geplaatst, in deze klasse vallende, de helft van zijn pensioen, nonactiviteits-tractement of wachtgeld.

Een particulier persoon . . . . - 2.20

Een Gezagvoerder en stuurman van een particulier Nederlandsch of door het Gouvernement ingehuurd schip . . . . - 1.50

Een Gezagvoerder en stuurman van een vreemd schip . . . . - 2.20

Wanneer Onderöfficieren tot Officier bevorderd, in dezelfde maand hunner bevordering in de hos-

pitalen verpleegd worden, wanneer zij lieden nog geen genot van tractement als Officier hebben, zullen zij, als adjudant-onderöfficier of kadet, voor dien tijd, worden behandeld.

Tweede klasse.

Een Onderöfficier of man van minderen rang der Landmagt, zijne soldij en vivres.

	Een conducteur der artillerie van de 1ste klasse	f 1.33
	Idem idem 2de idem	- 0.83
	Idem idem 3de idem	- 0.66½
Onderöfficieren en manschappen der Koloniale marine.	Een bootsman	- 0.88½
	» schieman	- 0.66½
	» scheepskonstabel	- 0.66½
	» bootsmansmaat	- 0.55½
	» schiemansmaat	- 0.44½
	» konstapelsmaat	- 0.44½
	» kwartiermeester	- 0.44½
	» scheepskok	- 0.55½
	» tweede timmerman	- 1.00
	» opperzeilmaker	- 0.78½
	» tweede idem	- 0.45½
	» matroos der eerste klasse	- 0.33½
	» idem der tweede klasse	- 0.26½
	» idem der derde klasse	- 0.20
Onderöfficieren en manschappen der Nederlandsche marine.	» ziekenoppasser majoor	- 0.40
	» ziekenoppasser	- 0.33½
	» klerk	- 0.44½
	» bottelier	- 0.44½
	» botteliers maat	- 0.35½
	» tweede stuurman	- 0.80
	» derde dito	- 0.67
	» vierde dito	- 0.58
	» stuurmans leerling	- 0.31
	» bootsman	- 0.58
	» eerste bootsmans maat	- 0.49
	» tweede dito	- 0.44½
	» derde dito	- 0.40
	» schieman	- 0.53½
	» eerste schiemans maat	- 0.44½
	» tweede idem	- 0.40
	» derde idem	- 0.35½
	» kwartiermeester van de kapiteins	

Onderöfficieren en manschappen der Nederlandsche marine.

sloep	ƒ 0.44½
Een kwartiermeester van de barkas . .	- 0.44½
» kwartiermeester	- 0.40
» konstabel majoor	- 0.71
» konstabel	- 0.49
» konstabels maat	- 0.40½
» schoolmeester en zieken majoor . .	- 0.44½
» hofmeester	- 0.44½
» kajuitskok	- 0.49
» officiers dito	- 0.40
» scheeps dito	- 0.44½
» koks maat	- 0.35½
» provoost	- 0.35½
» tweede timmerman	- 0.62
» derde dito	- 0.44½
» vierde dito	- 0.40
» opperzeilmaker	- 0.67
» tweede dito	- 0.49
» derde dito	- 0.44½
» vierde dito	- 0.31
» eerste kuiper	- 0.44½
» tweede dito	- 0.35½
» eerste smit	- 0.44½
» tweede dito te gelijk geweermaker . .	- 0.40
» schilder	- 0.35½
» bakker	- 0.35½
» kleedermaker	- 0.40
» schoenmaker	- 0.40
» scheerder	- 0.31
» kapelmeester	- 0.44½
» muzikant	- 0.35½
» matroos der eerste klasse	- 0.33½
» dito der tweede klasse	- 0.29
» dito der derde klasse	- 0.24½
» officiers jongen	- 0.18
» scheepsjongen	- 0.13½
» sergeant	- 0.62
» korporaal	- 0.35½
» tamboer	- 0.24½
» pijper	- 0.24½
» marinier	- 0.24½

NB. De verpleeggelden der Onderöfficieren en manschappen van de Koloniale en Nederlandsche marine voor de ver-

schillende rangen, hiervoren bekend gesteld, worden slechts voldaan bij verpleging. In garnizoens hospitalen wordt voor ieder Onderöfficier en man van minderen rang in deze klasse vallende, voldaan per dag . . . . *f* 0.66½

Een civiel of militair ambtenaar of geëmploijeerde in deze klasse vallende, *f* 50 en daar beneden 's maands aan tractement genietende, een vierde gedeelte van zijn tractement.

Een zelfde, boven *f* 50 's maands aan tractement genietende, de helft van zijn tractement.

Werklieden bij den constructiewinkel te Soerabaija.	Een Europesche baas	*f* 0.83½
	» meester knecht	- 0.66½
	» daglooner	- 0.33½
	» portier	- 0.20
	» kweekeling genietende *f* 40 's maands	- 0.30
	» idem *f* 30 's maands	- 0.25
	» idem - 20 dito	- 0.16½

Een boomwachter der Inkomende en Uitgaande regten te *Batavia* een vierde gedeelte zijner bezoldiging.

Een civiel of militair ambtenaar, of geëmploijeerde op pensioen, nonactiviteit of wachtgeld gesteld, twee derde gedeelten van zijn pensioen, nonactiviteitstractement of wachtgeld.

Een Europeesch onderöfficier en man van minderen rang, van een particulier Nederlandsch of door het Gouvernement ingehuurd schip . . . . *f* 1.50

Een zelfde, van een vreemd schip . . . . . - 2.2

Een Europeesch bediende van een officier, civiel of militair ambtenaar en geëmploijeerde . . . . - 0.66½

Een Europeesch behoeftige wordt gratis verpleegd.

Eene vrouw van een' Onderöfficier of man van minderen rang van de Land- of Zeemagt idem.

Een persoon van het Oudemannen-huis te *Samarang* idem.

Een Europeesch gecondemneerde of gedetineerde idem.

De in deze klasse vallende persoon, van Amboneesche, Bengaalsche of andere met Europeanen gelijkstaande natiën, worden even als deze behandeld.

Buiten en behalve de onkosten hiervoren bepaald, moet voor ieder lijk der personen, in de 1ste en 2de klasse vallende, met uitzondering alleenlijk van die der adjudanten-onderöfficiers, kadets, Onderöfficieren en manschappen der Landmagt, en van de zoodanigen welke gratis behandeld

worden, of niets voor hunne verpleging behoeven te betalen, voor begrafeniskosten worden betaald *f* 11.

Derde klasse.

Een Inlandsch Onderöfficier of man van minderen rang der Landmagt; zijn soldij en vivres.

Inlands. manschappen der Marine.	Een mandoor	*f* 0.35½
	» roerganger	- 0.22
	» matroos	- 0.17½

Een Inlandsche bediende van eenen Officier, civiel of militair ambtenaar of geëmploijeerde. . . . *f* 0.40

Een Inlandsche Onderöfficier of man van minderen rang van een particulier Nederlandsch of door het Gouvernement gehuurd schip . . . . *f* 1.00

Een zelfde van een vreemd schip . . . . . - 1.50

Eene Inlandsche vrouw van een' Onderöfficier en man van minderen rang der Land- en Zeemagt wordt gratis behandeld.

Een Inlandsch gecondemneerde of gedetineerde wordt gratis behandeld.

Buiten het vorenstaande moet, voor begrafeniskosten van ieder lijk *f* 0.50 worden voldaan, waarvan echter uitgezonderd zijn die Onderöfficieren en manschappen, van de Landmagt en van zoodanige personen, welke gratis worden verpleegd.

Art. 5. De bij het voorgaande artikel bepaalde onkosten voor verpleging zullen op de volgende wijze aan het Land worden voldaan:

De Officieren der Landmagt, militaire ambtenaren en geëmploijeerden, laten dezelve van hunne tractementen bij wege van korting op de betalingsrolle staan.

De Adjudanten-onderöfficiers, Kadets, Onderöfficieren en manschappen der Landmagt laten dezelve ten behoeve van het Land verblijven, daar zijlieden, gedurende hunne verpleging in de hospitalen, bij hunne korpsen op de betalingsrollen voor niets uitgetrokken worden.

Van de onkosten der Officieren, Kadets, Onderöfficieren en manschappen worden alle drie maanden, door de Directeurs der hospitalen, staten opgemaakt voor iederen bodem of vaartuig afzonderlijk, en van eene verzameling op dezelve voorzien, welke door den Onderinspecteur, door het intermediair van het Militaire departement, aan het Marine departement worden aangeboden, voor welker bedrag dit de-

partement gedebiteerd en het eerstgemelde gecrediteerd wordt.

De onkosten van de civile ambtenaren en geëmploijeerden, als ook van de gepensioneerden, zoo wel civile als militaire, zullen door de Algemeene Ontvangers van 's Lands kas, bij de uitbetaling der tractementen, worden ingehouden, ten welken einde de Directeurs der hospitalen hun, van iederen ambtenaar en geëmploijeerde, eene gekwiteerde rekening zullen geven, welke de Algemeene Ontvangers aan de belanghebbenden in stede van de betaling zullen geven.

De rekeningen wegens de verpleging van particuliere personen en particuliere schepelingen zullen, door de Directeurs, aan de schuldenaren, dan wel degenen, welke zich voor de voldoening der onkosten verbonden hebben, worden ingezonden en van dezelve het bedrag daarvan ingevorderd, waartoe, ingeval van vertraging of onwilligheid, de weg van regten moet worden gebezigd.

Art. 6. De Officieren van gezondheid, elèves, ambtenaren, geëmploijeerden, bedienden en oppassers bij de hospitalen zullen, ingeval van ziekte, in de hospitalen gratis behandeld worden, zonder daarvoor iets te voldoen.

Art. 7. Gedurende hun aanwezen in het hospitaal worden de zieken behandeld en verpleegd, gelijk in de reglementen voor de Geneeskundige dienst en voeding is voorgeschreven.

Met den aankoop van tabak en andere benoodigdheden, zullen, door de hospitaals-directie, aan de volgende zieken de onderstaande betalingen worden gedaan.

Lijders in de 1ste klasse vermeld *niets*.

Lijders in de 2de klasse vallende per dag:

Europesche Onderöfficieren der Land- en Zeemagt	f 0.10
» manschappen » » »	- 0.05

Lijders in de 3de klasse vallende:

Inlandsche Onderöfficieren der Land- en Zeemagt	- 0.06
» manschappen » » »	- 0.03½

Deze hospitaals-soldijen zullen om de vijf dagen, en wel den 1sten, 6den, 11den, 16den, 21sten en 26sten van iedere maand, aan de zieken, ten overstaan van den Officier van gezondheid der wacht, worden betaald.

Art. 8. Den 1sten, 6den, 11den, 16den, 21sten en 26sten van iedere maand zullen de herstelde zieken uit de hospitalen gezonden, en daarbij voorzien worden van een biljet, inhoudende dezelfde renseignementen, als het biljet van ingang, bij art. 2 vermeld, met bijvoeging, in geval de zieke ter rejoignering van zijn korps, schip enz eene marsch

moet ondernemen, van de reis-route en van de aan hem betaalde reisgelden.

Dit biljet moet geteekend zijn door den Directeur van het hospitaal, eerstaanwezenden Officier van gezondheid bij hetzelve, en geviseerd zijn door den Onderinspecteur der afdeeling of van het etablissement, dan wel, op plaatsen waar die niet is, door den militairen of plaatselijken Kommandant.

Art. 9. Op de biljetten van de herstelde Officieren, Onderofficieren en manschappen der Land- en Zeemagt, zal, door den eerstaanwezenden Officier van gezondheid, het getal dagen bekend gesteld worden, gedurende welke zij-lieden, na hunne terugkomst bij hun korps of schip, vrij van dienst zullen blijven.

Art. 10. Ten aanzien der herstelde Officieren en manschappen der Zeemagt, zal in het oog worden gehouden, dat dezelve eenige dagen langer, dan die der Landmagt, na hun herstel, in het hospitaal zullen verblijven.

Art. 11. De Officieren of manschappen van korpsen, het zij hulptroepen, dan wel tijdelijk opgerigt, en als anderszins niet tot het gewone leger behoorende, zullen eveneens als de Officieren en manschappen van het leger behandeld worden.

Art. 12. In de hospitalen zullen, ten einde behoorlijk ter aarde te worden besteld, worden opgenomen alle lijken, welke van Zijner Majesteits schepen van oorlog naar den wal worden gezonden, mits dezelve voorzien zijn van admissie-biljetten, geteekend door den kommandant en eerstaanwezenden Officier van gezondheid van het schip en door den Havenmeester, en bevattende alle renseignementen omtrent den overledene, welke voor naar het hospitaal gaande zieken voorgeschreven zijn bij het 2de artikel.

De begrafeniskosten, vermeld bij het artikel, zullen hiervoor op de staten bij het artikel voorgeschreven in rekening gebragt worden.

Gearresteerd.

Buitenzorg, *den* 11*den April* 1829.

De minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 39.) Inkomende en Uitgaande regten.

RESOLUTIE. (N°. 28.)

BATAVIA, *den* 17*den April* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Op voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, dato 8 dezer, n°. 517;

Gelet op de besluiten van den Luitenant Gouverneur Generaal buiten Rade, de dato 19 Februarij j. l., en 3 dezer, n°. 1 en 5.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: met alteratie van het besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal buiten Rade, de dato 3 dezer, n°. 5, te bepalen, gelijk geschiedt bij deze, dat de daarbij vastgestelde voortduring der heffing der 5 pCt. additioneel op de Inkomende- en Uitgaande regten op *Java* en *Madura*, ten behoeve der zeewerken, ook van toepassing zal zijn op al de havens van de buitenetablissementen, *Riouw* uitgezonderd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 40.) Belasting op de Wagens en Paarden.

RESOLUTIE. (N°. 10.)

BATAVIA, *den* 1*sten Mei* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 13den April j. l., n°. 557, daarbij enz.;

En hierover gedelibereerd zijnde,

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie in zoo verre van het Reglement voor de belasting op de wagens en paarden, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 28sten Augustus 1826, (Staatsblad n°. 43), te bepalen.

1°. Dat, in den loop der maand November, door of van wege de residenten op *Java* en *Madura*, en, voor zoo veel *Batavia* betreft, door den Hoofdbaljuw, aan alle Wijkmeesters, Dessa's of Dorpshoofden zullen worden uitgereikt de rollen of kohieren, ingerigt volgens het model, bij gemeld reglement gearresteerd.

2°. Dat bij de voormelde kohieren zal moeten worden ingevuld het getal rijtuigen en paarden, dat een iegelijk op 1°. Januarij van het in te gane jaar zal aanhouden; wordende nogtans aan elk de bevoegdheid gelaten, om, nog vóór den ingang van het nieuwe jaar, zijne opgaven te veranderen; terwijl, in geval bevonden wordt, dat de belastingschuldige geene paarden nog wagens heeft aangegeven, of dat hij een minder getal heeft opgegeven dan hij werkelijk op dat tijdstip bezit, terstond op hem zal worden toegepast het voorkomende bij art. 21 van het voormelde reglement.

3°. Dat deze kohieren, behoorlijk ingevuld, vóór of uiterlijk op den 31sten December daaraanvolgende, zullen worden bezorgd te *Batavia* aan den Hoofdbaljuw, en elders ten kantore van den Resident of de eerste Plaatselijke autoriteit, ten einde door dezen gearresteerd en met hunne handteekening bekrachtigd te worden.

4°. Dat de gemelde kohieren, voor zoo veel *Batavia* aangaat, door den Hoofdbaljuw moeten worden ingezonden aan den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, om door dezen aan den Algemeenen Ontvanger ter inning der belasting te worden ter hand gesteld.

5°. Dat, voor zoo veel de andere residentiën en districts-residentiën betreft, de bij art. 3 bedoelde kohieren zullen worden ter hand gesteld aan zoodanige personen, als met de perceptie der belasting belast worden, hetgeen echter, zoo veel mogelijk, zal moeten geschieden door de Ontvangers en Ondercollecteurs.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 41.) Amfioen-pacht.

BESLUIT. (N°. 9).

TJISEROEPAN, *den* 2*den Mei* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt der Indische Regering, medegedeeld bij missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 30sten April l. l., n°. 717, naar aanleiding van het deswege voorgestelde door den Directeur van 's Lands middelen en domeinen, bij deszelfs rapport van den 11den April l. l., n°. 546, om het misbruik voor te komen, dat er gemaakt wordt van de passen, welke door den hoofdpachter en de onderpachters der amfioen worden verleend, tot den vervoer van dat artikel;

Heeft goedgevonden en verstaan: bij ampliatie van de bestaande pachtvoorwaarden voor den verkoop van amfioen, te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat voortaan, bij vervoer van opium, van de eene plaats of district naar de andere, de passen, waarvan dezelve moet vergezeld zijn, zullen moeten vertoond worden aan de Officieren van policie, en door deze afgeteekend; dat bij aankomst van de amfioen ter bestemde plaatse, de passen op nieuw door de Officieren van policie zullen moeten afgeteekend en aan de Residenten ingezonden worden, die dezelve daarna aan den hoofdpachter, dan wel aan deszelfs agent te *Samarang* of *Soerabaija*, zullen doen toekomen.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 42.) Raden van Justitie.

RESOLUTIE. (N°. 23).

BATAVIA, *den* 6*den Mei* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan: te verklaren, gelijk geschiedt bij deze, dat de bepalingen omtrent de vacantiën voor den Raad van Justitie te *Batavia*, vervat in de resolutie van den 10den Mei 1819, n°. 14, (Staatsblad n°. 43),

ook van toepassing zullen zijn op de Raden van Justitie te *Samarang* en *Soerabaija*.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 43.) Kadets en Onderöfficieren.

BESLUIT. (N°. 10.)

Buitenzorg, *den* 15*den* *Mei* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Heeft goedgevonden en verstaan: met alteratie van Deszelfs besluit, van den 10den April 1828, n°. 23, (Staatsblad n°. 27), te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat het voorkomende bij artikel 2 van hetzelve, niet verder toepasselijk zal zijn op de Kadets en Onderöfficieren van het leger, welke tot Officieren worden bevorderd.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 44.) Algemeene Rekenkamer.

BESLUIT. (N°. 17.)

Buitenzorg, *den* 19*den* *Mei* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, van den 17den April l. l., n°. 633, daarbij, naar aanleiding eener voordragt van de Algemeene Rekenkamer, van den 11den Februarij l. l., n°. 113/31, en onder mededeeling der daarop ingewonnen advijzen, zoo van de Generale Directie van Financiën, als van den Raad van Indië *Goldman*, voorstellende eene explicatie van art. 25, en eene ampliatie van art. 69 van het reglement voor de Algemeene Rekenkamer te geven, ten einde de controle over de verstrekkingen volledig te maken;

De Algemeene Rekenkamer nader gehoord, missive van den 22sten April l. l., no. 282/26,

Gelet op art. 25 en 69 van het reglement voor de Algemeene Rekenkamer;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Bij explicatie van art. 25 van het Reglement voor de Algemeene Rekenkamer, te verklaren, zoo als geschiedt bij deze, dat de bij dat artikel voorkomende woorden van *inkoopen* en *verbruiken* moeten worden beschouwd te zijn het hoofd der begrooting, waarop de primitive inkoop wordt gebragt, en dat ten welks laste de verstrekking nader plaats heeft.

Ten tweede. Met ampliatie van art. 69 van voorschreven Reglement, te bepalen, dat buiten en behalve de daarbij voorkomende staten, door de verschillende departementen en autoriteiten, maandelijks, aan de Algemeene Rekenkamer opgave zal moeten geschieden van alle verstrekkingen in natura, waarvan de verbruiker niet de primitive inkooper is; dat is, welke komen ten laste van een ander hoofd der begrooting, dan waarop het inkoops kostende is afgeschreven.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 45.) Crediten.

BESLUIT. (No. 8.)

BUITENZORG, *den 25sten Mei* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van de Regering, van den 6den Mei l. l., no. 752, daarbij, naar aanleiding eener voordragt van de Generale Directie van Financiën, van den 11den April l. l., no. 288, het voorstel doende, om artikel 4 van het besluit van den 28sten Januarij l. l., no. 15, op de daarbij aangewezen wijze, te altereren;

De Algemeene Rekenkamer gehoord, (missive van den 15den Mei no. 322/6;

Gezien deszelfs besluit voormeld;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met alteratie van art. 4 van het besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 28sten Januarij l. l., no. 15, te-

bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat gemeld artikel voortaan zal moeten worden gelezen en uitgelegd als volgt:

«Alle in voege voorschreven verleende crediten zullen «voor geenen langeren termijn dan drie maanden kunnen «worden toegestaan, en zal op dezelve worden vergoed een «half percent intrest 's maands, gerekend te zijn ingegaan «met den dag, volgende op dien, waarop, naar luid van «artikel 1, de regten moesten zijn betaald. De Ontvangers «zullen, bij hunne verantwoordingen, van deze interessen «specifiek melding moeten maken.»

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende de inhoud in het Staatsblad, zoo mede in de Javasche courant worden geïnsereerd.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(No. 46.) Militair Departement.

BESLUIT. (No. 5).

Batavia, den 23sten Mei 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gezien de missive van den Minister voor de Marine en Koloniën, van den 6den November 1828, La. K, no. 239, geheim;

Herzien deszelfs besluit van den 5den Mei 1827, no. 20, houdende bepalingen omtrent de inrigting van het Militaire Departement;

Heeft goedgevonden en verstaan: bij alteratie en ampliatie van genoemd besluit te bepalen.

Dat het Militaire Departement onder de benaming van *Bureau van den Algemeenen Staf*, zal worden geplaatst onder de onmiddellijke bevelen van den Generaal Kommandant der Troepen.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 47.) Costuum voor den Hoofdingenieur.

BESLUIT. (N°. 3.)

TJIERINGIEN, *den 9den Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien deszelfs besluit, van den 26sten Februarij l. l., waarbij de definitive organisatie van het beheer van den Waterstaat en de Civile gebouwen is geregeld;

Heeft goedgevonden en verstaan: voor den Hoofdingenieur, de Ingenieurs en verdere geëmploijeerden van den Waterstaat en der Lands gebouwen, te bepalen het navolgende costuum.

Voor den Hoofdingenieur.

Groot costuum.

Een' donker blaauwen lakenschen of kasimieren frak, gevoerd met zijde van dezelfde kleur, zwarte zijden fluweele kraag en opslagen, geborduurd met zilveren oranje en eikentakken, ter breedte van vijf Nederlandsche duimen, zilveren knoopen met de gekroonde letter W, wit vest, korte broek van dezelfde kleur, beide met kleine knoopen, volgens hetzelfde model als de grootere aan den frak.

Driekanten hoed met zwarte veer, zilveren lis van zes trensen, en knoop als aan den frak, degen met verguld gevest.

Klein costuum.

De frak in alles met het groote costuum gelijk, wit vest met knoopen als bij het groote costuum, blaauwe of witte pantalon met laarzen.

De hoed zonder veer, met zilveren lis en knoop als aan den frak, en met vrijlating om eene muts te dragen, belegd met zilver galon ter breedte van vijf Nederlandsche duimen.

Degen als bij het groote costuum.

Voor de Ingenieurs der 1ste klasse.

In alles als voren, met uitzondering dat de mouwen slechts met éénen geborduurden zoom, ter breedte van zeven Nederlandsche strepen, zullen belegd zijn; de hoed zonder veer, met zilveren lis van vier trensen en knoop als

aan den frak, de muts belegd met zilver galon, ter breedte van drie Nederlandsche duimen.

Voor de Ingenieurs der 2de en 3de klasse.

In alles gelijk met dat voor de Ingenieurs van de 1ste klasse bepaald, met uitzondering, dat de mouwen niet met eenig borduursel zullen belegd zijn en de lis op den hoed uit twee trensen zal bestaan.

Voor de Aspirant-ingenieurs.

In alles als voren, met deze uitzondering, dat zoo wel de kraag als de mouwen met éénen geborduurden zoom, ter breedte van zeven Nederlandsche strepen, zullen belegd zijn; voorts de lis op den hoed van twee trensen van zilver galon, breed één' Nederlandschen duim.

Voor de Opzieners der 1ste klasse.

In alles als voren, met uitzondering, dat noch de kraag noch de mouwen met eenig borduursel zullen belegd zijn; blaauwe of witte pantalon met laarzen, en degen met koper gevest, hangende in een zwarten lederen bandelier.

Driekanten hoed met lis van twee trensen van kemelshaar, breed één' Nederlandschen duim, en knoop als aan de frak, met vrijlating om eene muts te dragen, belegd met zilver galon, ter breedte van twee Nederlandsche duimen.

Voor de Opzieners der 2de en 3de klasse.

In alles als voren, zonder hoed, en voorts het galon op de muts, ter breedte van één' Nederlandschen duim.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 48.) Zeebrieven en Scheepspassen.

RESOLUTIE. (N°. 23).

BATAVIA, *den* 10*den Junij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Minister voor de Marine en Koloniën, van den 3den November j. l., n°. 58/309, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden;

1°. Bij ampliatie van art. 8, van het Reglement op de

zeebrieven en scheepspassen, gearresteerd den 28sten Augustus 1818, (Staatsblad n°. 59), te bepalen, gelijk geschiedt bij deze, dat de gezagvoerder van een vaartuig voor hetwelk, door het Nederlandsch Indische Gouvernement, een zeebrief is verleend, bij aankomst in eene veeemde haven, alwaar een Nederlandsch Consul resideert, verpligt zal wezen, den zeebrief van zijn vaartuig binnen drie malen 24 uren, na zijne aankomst, aan dien Consul te vertoonen en door denzelven te doen viseren; op eene boete van *f* 1.00 voor elken last, waarop het vaartuig gemeten is.

2°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 49.) Schutterlijke contributie.

BESLUIT.

Buitenzorg, *den* 18*den Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Op de voordragt der Regering, d. d. 12 dezer, n°. 936, naar aanleiding eener missive van den Krijgsraad der Bataviasche Schutterij, d. d. 27 Mei j. l., n°. 48;

Gezien deszelfs besluit, d. d. 17 Februarij l. l., n°. 29;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met alteratie in zoo ver van het besluit van den 19den Februarij l. l., n°. 29, (Staatsblad n°. 15), te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de belastingschuldigen aan de Schutterij te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, wier inkomen jaarlijks *f* 300 en minder bedraagt, van de contributie zullen zijn vrijgesteld.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 50.) Transporten van troepen of bannelingen.

RESOLUTIE van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 19 Mei 1829, n°. 27, goedgekeurd bij appostil van den Minister van Staat, Commissaris Generaal d. d. 10 Junij 1829, n°. 17.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 24sten Februarij j. l., n°. 1284, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Te verklaren, dat de verpligtingen, welke, naar aanleiding van het Reglement op het lossen en laden van Gouvernements goederen, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 22sten Maart 1827, (Staatsblad n°. 35), op de Havenmeesters rusten, zich zullen uitstrekken tot en toepasselijk zijn op het debarkeren en embarkeren van troepen en transporten van bannelingen, zullende mitsdien de Havenmeesters, of iemand hunnent wege, alvorens een schip uit te klaren, waarmede troepen of bannelingen moeten worden verzonden, zich behooren te verzekeren, dat aan art. 19 van gedacht Reglement is voldaan, speciaal met betrekking tot het logies der aan boord gezondene manschappen of bannelingen.

2°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 51.) Geneeskundige dienst.

BESLUIT.

BUITENZORG, *den 23sten Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt der Regering, de dato 19 dezer n°. 998, naar aanleiding van het voorstel van den Chef van de Geneeskundige dienst, de dato 12 bevorens, n°. 443.

Gezien, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan.

1°. Te bepalen, dat de plaatselijke Commissiën van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt, welke naar aanleiding van art. 13 van deszelfs besluit, de dato 16 Julij 1827, n°. 23, (Staatsblad n°. 68), in de hoofdplaatsen zullen zijn zamengesteld als volgt:

Voor Batavia.

Uit den dirigerenden Officier van gezondheid der 1ste groote Militaire afdeeling, als President; den eersten en tweeden Stads geneesheer als leden, en den Stads Apotheker als Secretaris.

Voor Samarang en Soerabaija.

Uit den dirigerenden Officier van Gezondheid der afdeeling, als President; den Stads geneesheer en den Chirurgijn majoor van het hospitaal, als leden, mitsgaders respectivelijk als Secretaris, de apothekers *C. Benoit* en *Rosenmeijer.*

2°. Enz.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 52.) Hospitalen.

RESOLUTIE. (N°. 16.)

Batavia, *den 23sten Junij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie, door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostil van den 18den dezer, n°. 15, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: ten gevolge van het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 15 Mei j. l., n°. 10, (Staatsblad n°. 43),

In te trekken, gelijk geschiedt bij deze, de bepaling voorkomende in het 5de artikel van het Reglement voor de verpleging in de hospitalen enz., gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, de dato 11 April j. l., n°. 20, (Staatsblad n°. 38), luidende als volgt:

Wanneer Onderöfficieren tot Officier bevorderd, in dezelfde maand hunner bevordering in de hospitalen verpleegd worden, wanneer zij nog geen genot van tractement als Officier

hebben, zullen zij als Adjudant-onderofficier of Kadet voor dien tijd worden behandeld.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 53.) Belasting der lijfeigenen.

BESLUIT. (N°. 31.)

BUITENZORG, *den 25sten Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelezen eene missive der Regering, de dato 18 dezer, n°. 796, daarbij, met hare consideratiën, inzendende het advijs van het Hooge Geregtshof, de dato 1 dezer, n°. 285, op eene missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, de dato 18 mei bevorens, n°. 709, strekkende om bij eene nadere interpretatie van art. 2 der Publikatie van 11 September 1820, (Staatsblad n°. 39*a*), te beslissen, of de boete, daarbij gesteld op het niet voldoen, binnen den vastgestelden termijn, van de bepaalde jaarlijksche belasting van *éénen* spaanschen daalder per hoofd van elken lijfeigene, moet worden geheven voor elk jaar, waarover de belasting niet is voldaan;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1. Bij interpretatie van artikel 2 der Publicatie van den 11den September 1820, (Staatsblad n°. 39*a*), te verklaren, dat voortaan voor elken lijfeigene, waarvoor de bepaalde jaarlijksche belasting niet binnen den vastgestelden termijn zal zijn voldaan, en zoo de betaling der belasting over meer dan één jaar wordt verzuimd, voor elk jaar verzuim, de boete zal worden geheven.

2. Met alteratie van het bovengenoemde artikel te bepalen, dat de daarbij bedoelde geldboete zal zijn twintig guldens voor de Europeanen, tien guldens voor de Chinezen en vijf guldens voor de Inlanders.

3. Te bepalen, dat het tegenwoordige besluit met den 1sten Januarij 1830 in werking zal worden gebragt, kun-

nende de belasting op lijfeigenen, van welke de betaling tot op dit oogenblik over meer dan één jaar mogt zijn verzuimd, nog gedurende de termijnen, dat deze belasting over dit loopend jaar moet worden voldaan, met bijbetaling van eenmaal de bepaalde boete, worden aangezuiverd.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 54.) Prijs- en buitgelden.

BESLUIT. (N°. 19).

BUITENZORG, *den 26sten Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Kapitein ter Zee, Kommandant en Directeur van Zijner Majesteits Zeemagt in Oost-Indië, van den 25sten Junij 1828, n°. 1654 houdende, om daarbij aangevoerde redenen voordragt, onder aanbieding van een exemplaar van Z. M. besluit van den 13den December 1818, n°. 44, omtrent het nemen van prijsschepen, en het verdeelen der prijs- en buitgelden, om hetzelve toepasselijk te verklaren op de Indische Zeemagt, en speciaal op de vaartuigen der Koloniale marine, bij het nemen van suspecte of andere zeeroovers vaartuigen;

Gezien de consideratiën en het advijs der Generale Directie van financiën, van den 10den Julij 1828, n°. 316;

Gezien het advijs der regering daarbij, onder overlegging eener missive van het Hooge Geregtshof, van den 23sten Maart l. l., voordragende, om het in den hoofde dezes genoemde besluit op Nederlandsch Indië van toepassing te verklaren, en tevens aanbiedende een ontwerp van reglement op de judicature in zaken betreffende buiten en prijzen, mitsgaders zee- en strandvonden.

Gezien de nadere consideratiën en het advijs van het Marine departement, van den 22sten April l. l., n°. 1117;

Gezien het daarop ingewonnen advijs der regering, van den 12den dezer, n°. 934, onder overlegging eener missive van het Hooge Geregtshof, van den 1sten bevorens.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat omtrent het nemen van prijsschepen en het verdeelen der prijs- en buitgelden in Nederlandsch Indië zullen gevolgd worden de bepalingen, gearresteerd bij

Koninklijk besluit van den 13den December 1818, n°. 44, luidende aldus:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Overwegende, dat het noodig is, vaste bepalingen omtrent het nemen van prijsschepen, en het verdeelen der prijs- of buitgelden, daar te stellen; dat vele ten dezen opzigte bij vroegere besluiten gemaakte bepalingen, ten gevolge van den tegenwoordigen vorm van algemeen bestuur, komen te vervallen, en dat de nog ten deze opzigte in kracht zijnde fransche verordeningen, in het bijzonder het besluit van den 2den Prairial, XIde jaar, (22 Mei 1803), niet langer behooren in vigueur te blijven;

Op het rapport van Onzen Minister van Marine;

Gehoord den Raad van State, en

Gelet op het advijs van Onze Ministers van Justitie en van Buitenlandsche zaken;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Alle prijzen, welke genomen zullen worden door eenige van 's Rijks schepen of vaartuigen van oorlog, of ten dienste van hetzelve gehuurd, en door 's Rijks equipaadjen bemand, zullen zijn ten voordeele Onzer Vlagöfficieren, Kapiteins ter zee, verdere Officiers en schepelingen, volgens de hierna volgende bepalingen, na aftrek van een vierde ten voordeele van 's Rijks kasse, en welk een vierde Wij Ons voorbehouden, om, in bijzondere gevallen, aan den nemer of nemers van eenig vaartuig, daarenboven, af te staan. Wanneer de scheeps equipaadjen ageren in eene gezamenlijke expeditie met een gedeelte Onzer landarmee, zal de verdeeling en uitreiking der genomen prijzen en gemaakten buit nader door Ons geregeld worden.

Art. 2. Alle prijzen en buit, genomen en gemaakt door schepen en vaartuigen voorzien van commissiën van *lettres de marque*, zullen vrijelijk verkocht, en daarover naar goedbevinden beschikt kunnen worden door de kooplieden, eigenaars, reeders of andere personen, aan welke zoodanige *lettres de marque* vergund zijn.

Art. 3. Dadelijk na de neming van eenig schip of vaartuig, zal de lading worden verzegeld, of voor zoo verre dezelve niet zoude kunnen verzegeld worden, geïnventariseerd, en zal daarvan eene behoorlijke acte worden opgemaakt, en

wel worden toegezien, dat geene goederen van boord gebragt, geconsumeerd of onbruikbaar gemaakt worden.

Art. 4. Alle verkoop van prijzen, genomen door 's Rijks schepen of vaartuigen van oorlog, gelijk ook die, welke gezamenlijk met particuliere kapers genomen worden, alsmede de verdeeling der daaruit voorkomende prijsgelden, zal geschieden onder het bestuur en van wege het Departement van de Marine, voor zoo verre dezelve hier te lande worden opgebragt; in de koloniën zal zulks geschieden op last en van wege de Gouverneurs of hoogst bevelvoerenden aldaar.

Art. 5. Ten opzigte van de gelden, welke mogen worden geïncasseerd, wegens het rantsoeneren van schepen, gelijk ook de bergloonen van hernomen schepen, zal op gelijke wijze worden gehandeld.

Art. 6. Er zal geen onderscheid worden gemaakt, of de schepen, welke op zee worden veroverd of geoccupeerd, vooraf geheel of gedeeltelijk verlaten zijn, dan niet; noch ook, of dezelve effectivelijk in zee veroverd, dan wel eerst op strand gejaagd zijn; zullen ook als op zee veroverde schepen worden geconsidereerd de zoodanige, welke, na door storm of geweld naar binnen gejaagd te zijn, aldaar door de Wacht- of andere 's Lands schepen veroverd zouden mogten worden.

Art. 7. Na den verkoop, het incasseren der gelden en het opnemen en approberen door den Minister voor de Marine, van de verkoopsrekening of liquidatie van het zuivere provenu der genomen schepen en goederen, zal, nadat uit het onzuivere provenu der prijzen of prijsgoederen, in de eerste plaats de proceskosten, en verdere al zoodanige kosten, als noodig zijn geweest tot conservatie, inventarisatie en verkoop van voorschreven goederen, zullen zijn betaald, het zuivere provenu, zonder eenigen verderen aftrek, dan het een vierde ten behoeve van 's Rijks Schatkist, (te weten, gelijk boven bij artikel 1 is gezegd, wanneer de prijzen of buit genomen of gemaakt zijn, niet door particuliere *lettres de marque* of commissievaarders, maar door 's Rijks schepen of vaartuigen), worden geëxtradeerd aan degenen, die daartoe zullen zijn bevonden geregtigd te zijn; zullen de drie overige gedeelten van het zuivere provenu van zoodanig een' prijs of gemaakten buit, worden verdeeld over de equipagiën, en daarvan worden geformeerd eene behoorlijke buitrolle, volgens de hierachter volgende bepalingen.

Art. 8. Niemand zal aanspraak op eenig gedeelte van de

prijs- of buitgelden hebben, dan die werkelijk op het oogenblik van het nemen aan boord is geweest, zoodanig zelfs, dat de Officier, aan wien het bevel van een schip is opgedragen, niet zal deelen in de prijsgelden, welke door het schip of vaartuig onder zijn bevel, mogten gemaakt zijn, ten ware hij bij de neming werkelijk aan boord zij geweest, terwijl, in het tegenovergestelde geval, aan de Officier, die in deszelfs plaats, op het oogenblik van de neming, het bevel zal gevoerd hebben, de portiën, voor een' kommanderenden Officier bepaald, zullen toegekend worden.

Art. 9. De portiën zullen verdeeld worden ingevolge de rangen, welke een schepeling bij den aanvang van het gevecht, of bij de neming, indien er geen gevecht heeft plaats gehad, zal gehad hebben.

In het gevecht gesneuveld, of aan de in hetzelve bekomen wonden overleden zijnde, zal zijne portie aan zijne wettige erfgenamen worden uitgereikt.

Art. 10. De prijsgelden zullen verdeeld worden over de gezamenlijke schepen van eene vloot, eskader of divisie, wanneer de prijs in het gezigt genomen wordt; (waardoor verstaan wordt, dat de Kommandant van de vloot, eskader of divisie, de Kapitein van het vlaggenschip of de wachthebbende Officier aldaar aan boord, op hun woord van eer verklaren, gezien te hebben, dat zoodanig een prijs, door een van 's Rijks schepen of vaartuigen genomen is, met bijvoeging, voor zoo verre de laatste betreft, dat zij daarvan dadelijk aan den boven hen in rang geplaatsten Officier rapport hebben gedaan), zoodanig echter, dat, over de equipaadje van het schip, hetwelk de prijs nemen zal, dubbelde portiën zullen gerekend worden.

Een schip of vaartuig, een' prijs, buiten het gezigt der overige schepen, makende, wordt het prijsgeld verdeeld alleen over de equipaadje van dat schip, na aftrek der portiën voor den Kommandant van de vloot, enz., volgens de hierachter voorkomende bepalingen; wel verstaande echter, dat een zoodanig schip of vaartuig, tot eene vloot, eskader of divisie behoorende, om alleen in de prijsgelden te deelen, van hetzelve door den Kommandant zal behooren gedetacheerd, en niet bij toeval afgeraakt zijn.

Art. 11. Een prijs, door twee of meer schepen of vaartuigen van oorlog, genomen wordende, zullen de buitgelden daarvan verdeeld worden over de gezamenlijke manschappen der equipaadjen, welke aan het nemen van zoodanig een

prijs deel genomen hebben, volgens eene algemeene buitrolle derzelve; wanneer een prijs, door een schip, hetwelk met een ander te gelijk navigeert, in het gezigt van hetzelve genomen wordt, zullen de prijsgelden tusschen de twee schepen verdeeld worden, zoodanig echter, dat de equipagie van het schip, hetwelk de prijs zal gemaakt hebben, dubbele portiën zal genieten.

Art. 12. Wanneer een chaloup, barkas of ander vaartuig, met een detachement van een schip van oorlog bemand, een prijs in het gezigt van hetzelve maakt, zullen al de manschappen van zoodanige chaloup of barkas ook eene dubbele portie der prijsgelden genieten; wanneer zulks geschiedt buiten het gezigt, worden de prijsgelden verdeeld alleen onder de manschappen, welke de bemanning van de chaloup of vaartuig hebben uitgemaakt, na aftrek, voor den Kommandant van het eskader, schip of vaartuig, welke zoodanige expeditie zal bevolen hebben, van een derde van het kwart, volgens de gemaakte bepalingen, den Kommandant van het detachement toekomende.

Art. 13. Een prijs, door een Rijks schip of vaartuig, gezamenlijk met een particulieren kaper of commissievaarder genomen wordende, zal het netto provenu verdeeld worden tusschen de eigenaars of reeders van den kaper en de manschappen van de equipaadje van het oorlogschip of vaartuig, elk naar mate van het getal manschappen, waarmede zoodanige schepen of vaartuigen zijn bemand geweest op het oogenblik van het maken van den prijs.

Onze Minister van Marine is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk, met de daarbij behoorende bepalingen, zal worden geplaatst in het Staatsblad.

Gegeven te Brussel, den 13den December des jaars 1818, en van Onze regering het zesde.

(Was Get.) WILLEM,
Van wege den Koning
(Was Get.) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.
Accordeert met deszelfs origineel.
De Griffier ter Staats Secretarij,
(Was Get.) D'HAMECOURT, Lg.
Voor kopij konform.
De Secretaris bij het Ministerie van Marine,
(Get.) STRATENUS.

BEPALINGEN omtrent de verdeeling der prijs- of buitgelden.

Art. 1. De Kommandant van een schip of vaartuig van oorlog (of de Officier, het bevel over zoodanig schip of vaartuig, bij afwezendheid van den Kommandant, voerende), welke werkelijk zal aan boord zijn bij het nemen van eenigen prijs, zal *twee achtste parten* der aan de equipaadje toegelegde prijs- of buitgelden hebben; ingevalle een zoodanige prijs zal genomen zijn door eenig schip of vaartuig van oorlog, onder het kommando eener vlag of vlaggen, zal de Vlagöfficier of Vlagöfficieren, die werkelijk aan boord zijn, of de neming besturen of ondersteunen, een *derde* van de gezegde *twee achtste parten* hebben; zullende het gezegde een *derde* van de *twee achtste parten* betaald worden aan den Vlagöfficier of Vlagöfficieren, in zulke evenredigheden en onder zoodanige bepalingen, als hierna volgen:

a. Dat een Kommandant van een schip zal gerekend worden, onder het kommando van eene vlag te zijn, wanneer hij werkelijk zal ontvangen hebben eenige order onmiddellijk van, of werkzaam is in de uitvoering van eenige order, door een' Vlagöfficier uitgevaardigd, en dat, in gevalle hij order ontvangt, om zich bij een' Vlagöfficier op eene station te voegen, hij gerekend zal worden te zijn onder het bevel van zoodanigen Vlagöfficier, de station kommanderende, van den tijd, dat hij binnen de grenzen der station aankomt, en zal hij geacht worden onder het bevel der Vlagöfficieren van zoodanige station te blijven, tot dat hij eenige order zal ontvangen hebben onmiddellijk van, of werkzaam zijn in de uitvoering van eenige order, door eenig ander Vlagöfficier, of van wege het Ministerie van Marine uitgevaardigd.

b. Dat een Vlagöfficier, kommandant en chef, wanneer er geen ander Vlagöfficier dienstdoende op de vloot, het eskader of de divisie, is, voor zich uitsluitend zal hebben *een derde* van de gezegde *twee achtsten* van de prijzen, genomen door de schepen en vaartuigen onder zijn bevel.

c. Dat een Vlagöfficier ouder in rang, dan degeen, die werkelijk kommandeert, gezonden om eenige station te kommanderen, regt zal hebben, om als kommandant en chef te deelen in al de prijzen, genomen door schepen en vaartuigen aldaar geëmploijeerd, van den tijd af, dat hij

binnen de grenzen van zoodanige station aangekomen zal zijn; maar indien een jonger Vlagöfficier gezonden wordt, om eenen ouderen af te lossen, zal hij niet geregtigd wezen, om als kommandant en chef in eenige prijzen, door het eskader genomen, te deelen, dan wanneer het kommando aan hem werkelijk opgedragen zal zijn, maar hij zal daarin alleen als een jonger Officier deelen, tot dat hij het kommando aanvaart, overeenkomstig het bepaalde bij § *k*.

d. Dat een Kommandant en chef of ander Vlagöfficier, bestemd voor of behoorende tot eenige station, en door, of in eenige andere station passerende, niet geregtigd zal zijn in eenen prijs, genomen buiten de grenzen van de station, voor welke hij bestemd is of behoort.

e. Dat wanneer een Vlagöfficier, minder in rang, gezonden wordt, om een' Vlagöfficier, hooger in rang op eenige station te versterken, de hoogere Vlagöfficier geen regt zal hebben op eenig aandeel in prijzen, genomen door den Vlagöfficier minder in rang, vóór dat deze binnen de grenzen van de station zal aangekomen zijn, of werkelijk eenige orders onmiddellijk van hem zal ontvangen, of in de uitvoering van eenige order, door denzelven uitgevaardigd, werkzaam zal zijn geweest.

Doch dat zoodanig Vlagöfficier zal geregtigd zijn, tot zijn bepaald aandeel in alle prijzen, gemaakt door het eskader, tot welks versterking hij gezonden is, van den tijd af, dat hij binnen de grenzen van het kommando van zoodanig Vlagöfficier, hooger in rang, zal aankomen.

f. Dat een Vlagöfficier, eene station verlatende, het zij om naar huis te keeren of om een ander kommando op zich te nemen, of anderszins (uitgenomen ter zake van eene bijzonder dringende dienst, met oogmerk om tot de station terug te keeren, zoodra als zoodanige dienst volvoerd zal zijn), geen aandeel zal hebben in prijzen, genomen door achtergelaten schepen of vaartuigen, nadat hij het kommando zal overgegeven hebben, of nadat hij de grenzen van de station zal gepasseerd zijn, in gevalle hij het kommando zonder opvolger verlaat.

g. Dat een Vlagöfficier, minder in rang, eene station verlatende, uitgezonderd wanneer hij gedetacheerd is, op orders van zijn' Kommandant en chef buiten de grenzen daarvan, tot eene bijzondere dienst, met orders, om tot zoodanig station terug te keeren, zoodra de dienst volvoerd zal zijn, geen aandeel zal hebben in prijzen, genomen door

de schepen en vaartuigen, op de station verblijvende, nadat hij de grenzen daarvan gepasseerd zal zijn; en op gelijke wijze zullen de Vlagöfficieren, op de station blijvende, geen aandeel hebben in de prijzen, genomen door zoodanigen Vlagöfficier, of door de schepen en vaartuigen onder zijn onmiddellijk bevel, nadat hij de grenzen van de station zal verlaten hebben, uitgenomen wanneer hij gedetacheerd is, zoo als boven gezegd is.

h. Dat, wanneer het gebeuren mogt dat schepen of vaartuigen, onder het kommando van eene vlag, welke tot afgescheidene stations behooren, gezamenlijke nemers zijn, de Kapitein van elk schip een derde van het aandeel, waartoe hij geregtigd is, zal betalen aan den Vlagöfficier of Vlagöfficieren van de station, waartoe hij behoort, maar de Kommandanten der schepen of vaartuigen, onder ééne vlag behoorende, zullen het gedeelte van derzelver aandeel behouden.

i. Dat indien een Vlagöfficier gezonden wordt, om in eene haven of reede van het Rijk te kommanderen, deze geen aandeel zal hebben in de prijzen, genomen door schepen of vaartuigen, welke van die haven gezeild zijn of zullen zeilen, zoodra zij buiten deszelfs bereik zullen zijn.

k. Dat, wanneer meer Vlagöfficieren dan één, zich op eene vloot of eskader bevinden, het *een derde part* van de *twee achtste parten* van de prijzen, genomen door schepen of vaartuigen van de vloot of eskader, verdeeld zal worden in de volgende evenredigheden, te weten: indien er slechts twee Vlagöfficieren zijn, die, welke *en chef* kommandeert, *twee derde parten* van het *derde der twee achtsten*, en de andere het overblijvende *derde part*; maar indien het getal der Vlagöfficieren meer dan twee is, zal de Kommandant en chef hebben *eene helft*, en de *andere helft* zal gelijkelijk onder de andere Vlagöfficieren verdeeld worden.

Art. 2. De overige Officieren, als: Kapitein-luitenant, Luitenant der eerste en tweede klasse, Kapitein of Luitenants der mariniers, welke, bij het nemen van den prijs, werkelijk aan boord zullen geweest zijn, zullen gezamenlijk deelen in gelijke portiën *twee achtste parten* der prijs- of buitgelden, aan de equipaajde toegekend, terwijl alleen aan diengeen', welke de functiën van eersten Officier bij den aanvang van het gevecht zal hebben waargenomen, eene dubbele portie zal worden toegekend.

Art. 3. De navolgende personen, welke zich werkelijk,

bij het nemen van den prijs aan boord van het schip hetwelk een' prijs zal gemaakt hebben, zullen bevonden hebben, zullen ook gezamenlijk, in gelijke portiën, deelen *een achtste* der prijs- of buitgelden, aan de equipaadje toegekend.

Opperchirurgijn.
Opperschrijver.
Chirurgijn majoor.
Schrijver.
Victualiemeester.
Opperstuurman.
Opperschipper.
Konstabel majoor.

Met bepaling echter, dat de Opperchirurgijn en Opperschrijver, in dit *een achtste* der prijs- of buitgelden, elk *eene en eene halve portie* zullen genieten.

Art. 4. De overige *twee achtste deelen* der prijs- of buitgelden zullen, onder de overige equipaadje, in portiën, volgens de onderstaande klassen, verdeeld worden.

Eerste klasse.

Vijf portiën.

Adelborst der 1ste klasse.
Oppertimmerman.
Tweede stuurman.
Tweede schipper.
Bootsman.
Schieman.
Sergeant-majoor der mariniers.

Tweede klasse.

Drie portiën.

Adelborst der 2de klasse.
Tweede chirurgijn.
Adjunct-schrijver.
Derde stuurman.
Vierde dito.
Konstabel.
Opperzeilmaker.
Tweede timmerman.
Eerste kuiper.
Eerste smid.
Sergeant der mariniers.

Derde klasse.

Anderhalve portie.

Derde chirurgijn.
Assistent-schrijver.
Ziekentrooster.
Schoolmeester.
Tweede en derde zeilmaker.
Bootsmansmaat.
Schiemansmaat.
Kwartiermeester.
Hofmeester.
Kok.
Bottelier.
Derde en vierde timmerman.
Tweede kuiper.
Tweede smid of geweermaker.
Kapitein d'armes.
Schilder.
Bakker.
Korporaal der mariniers.

Vierde klasse.

Eene portie.

Buitengewoon adelborst.
Stuurmans leerling.
Zeilmakers leerling.
Provoost.

Ziekenoppasser majoor.
Konstabelsmaat.
Koksmaat.
Bottelliersmaat.
Scheerder.
Matroos.
Marinier.
Tamboer.
Muzijkant.

Vijfde klasse.

Eene halve portie.

Officiers jongen.
Scheeps jongen.
Pijper.

Op vaartuigen, waarvan de equipaadje, volgens de monster-rolle, geene honderd koppen bedraagt, zullen de Officiers met de bij art. 3, genoemde personen, of die hunne functiën waarnemen (bij voorbeeld, een tweede chirurgijn in plaats van een' chirurgijn majoor; een adjunct-schrijver in plaats van een' schrijver of victualiemeester, gelijk mede de tweede schipper, tweede stuurman en de konstapel, wanneer er geen opperschipper, opperstuurman of konstapel-majoor aan boord zijn), te zamen de *twee achtsten gedeelten* genieten, zoodanig echter, dat de Officieren altoos dubbelde portiën zullen bekomen.

De *vier overige achtste gedeelten*, of de *helft* der prijsgelden, zullen verdeeld worden onder de overige equipaadje, op de wijze, als bij art. 4 is bepaald. Terwijl de kommandant, van welke sterkte de equipaadje ook zijn moge, altijd *twee achtste gedeelten*, of *één vierde* der aan dezelve toegekende prijsgelden, zal bekomen.

Passagiers, hetzij civile, het zij militaire personen, zich aan boord, bij het nemen van een' prijs, bevonden hebbende, zullen genieten *ééne portie*, ten ware zij eenig bevel, op bepaalde order van den kommandant, mogten gevoerd hebben, in welk geval zij gebragt zullen worden in die klasse, waarvan zij de functiën zullen hebben waargenomen, of, voor zoo verre zij in dat geval den rang van Officier bekleeden, zullen zij met de Officieren van gelijken rang in de prijsgelden deelen.

2o. Te arresteren het reglement op de Judicature en Manier van procederen in zaken betreffende prijsschepen en de verdeeling van prijs- en buitgelden, gelijk hetzelve aan deze is geannexeerd, onder bepaling dat het in werking zal komen, van en met den 1sten Augustus aanstaande.

3o. Te bepalen, dat telkens wanneer een geroofd vaartuig op de zeerovers wordt hernomen, door het Gouvernement zal worden bepaald, hoe veel de eigenaar van het hernomen

vaartuig voor bergloon van hetzelve aan den hernemer zal uitkeeren, kunnende dit bergloon nimmermeer bedragen dan een vijfde, en nimmer minder dan een tiende gedeelte der hernomen waarde, zijnde nogtans de eigenaar gehouden, om, boven dit bergloon, te vergoeden alle schaden, welke het hernemen, wanneer dit door een particulier vaartuig heeft plaats gehad, kan veroorzaakt hebben.

En zal afschrift dezes worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie als ten fine van executie, zullende dit besluit in het Staatsblad worden geïnsereerd, en door middel der Javasche Courant aan het algemeen bekend gemaakt.

Buitenzorg, *den 26sten Junij* 1829.
Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

REGLEMENT omtrent de Judicature over de prijzen en den buit, welke door Zijner Majesteits schepen van Oorlog, of door schepen bij particulieren uitgerust, en op bekomen commissiën, of Letters de Marque *uitgevaren, zullen worden genomen en gemaakt, en naar eenige der Nederlandsche Bezittingen in Indië, opgebragt; — omtrent Zeeroverijen, mitsgaders over prijzen en buit, welke door 's Lands of andere schepen en vaartuigen, tot tegengang van den verboden handel in de Zeeën en Wateren, of op de Kusten, onder het Nederlandsche Gouvernement in Indie uitgerust, achterhaald, genomen en als voren opgebragt zullen zijn; alsmede over Zee- en Strandvonden.*

Art. 1. Wanneer een van Zijner Majesteits schepen van oorlog, of eenig schip bij particulieren uitgerust, en op bekomen commissie of *lettres de Marque* uitgevaren, eenige schepen of goederen van den vijand zal hebben veroverd, in de zeeën en vaarwaters beoosten de Kaap de Goede Hoop, zullen zoodanige schepen of goederen, op de best mogelijke wijze, moeten worden gesecureerd en opgebragt naar de eerste hoofdbezitting in Nederlandseh Indië, welke men bezeilen kan.

Art. 2. Wanneer zoodanige veroverde schepen of goederen op eene der hoofdbezittingen worden opgebragt, zal de Gouverneur of Resident overwijld de noodige orders stellen, dat de alzoo opgebragte schepen en goederen wel en ge-

trouwelijk worden bewaakt en bewaard; en den Fiskaal daarvan kennis geven, ten einde deze van den Raad van justitie of den President eene Commissie verzoeke, ten overstaan van dewelke dezelve schepen, met al wat daarop en in is, geïnventariseerd, ontlost en onttakeld, mitsgaders de noodige informatiën genomen zullen worden.

Art. 3. De inventarisatie zal geschieden met naauwkeurige beschrijving van het schip, deszelfs naam, maaksel, tuigaadje, wapening en scheepstoebehooren; waartoe de Havenmeester gehouden is, aan de Commissie de noodige assistentie te verleenen, voorts met naauwkeurige aanteekening van al, wat in hetzelve gevonden wordt, met bekendstelling der soorten, nommers en merken. De goederen in koffers, vaten en pakken, zullen op de voegelijkste wijze verzegeld worden met het kleinzegel van den Raad van juistitie, hetwelk op den inventaris moet worden bekend gesteld; voorts zal de inventaris, het zij er een of meerdere gemaakt worden, telkens door elk lid der Commissie, dengenen die dezelve heeft geassisteerd, en den Griffier of Gezworenklerk worden onderteekend, om aldus nevens het proces-verbaal ter griffie te worden gedeponeerd.

Art. 4 De Commissie zal aan zich doen afgegeven, ten einde in tijd en wijle te dienen, waar en zoo het behoort, alle scheepsboeken en papieren, chertepartijen, brieven en andere stukken of documenten, bij de voorschreven prijzen behoorende, al hetzelve bij den inventaris behoorlijk bekend stellende, om, nevens denzelven, ter griffie bewaard te worden, voorts bij het hoofd of den gezagvoerder van het schip of vaartuig, of anders zich aan boord bevindende personen, buiten het scheepsvolk, zoodanige voorloopige informatiën nemen, als noodig zijn, om den een en den ander onderscheidenlijk te kennen, ten einde, naar bevind van zaken, nader worde geprocedeerd, als naar regten.

Art. 5. Al het in voege voorschreven geïnventariseerde zal voorts in gereglde orde ontlost, en aan wal overgebragt worden, in een of meerdere wel verzekerde Gouvernements gebouwen, met het kleinzegel van den Raad van buiten verzegeld, om aldus van Gouvernementswege behoorlijk en naar vereischte bewaakt te worden.

Art. 6. Bijaldien eenige gereede penningen, paarlen, gesteenten, kleinodiën of ander goud of zilver, gemunt, of ongemunt, gelijk ook eenige andere kostbare prijsgoederen worden gevonden, zullen dezelve niet mogen worden gelost,

dan na daarvan in voege voorschreven naauwkeurige inventaris zij gemaakt, en na behoorlijk met 's Raad's klein cachet te zijn verzegeld; om aldus ten spoedigste, tegen behoorlijk recepis, gedeponeerd te worden in de consignatiekas van den Raad van justitie en aldaar te verblijven, als bij voorgaand artikel is vermeld.

Art. 7. Wanneer er goederen, aan onmiddellijk bederf onderhevig, zijn, zullen dezelve op autorisatie des regters, op zoodanige wijze, als bij regterlijke vendutie, ter plaatse van de opbrenging gebruikelijke is, dadelijk ten behoeve der belanghebbenden, in het openbaar worden verkocht, en de daarvan provenierende penningen, op behoorlijk recepis, ter plaatse bij het vorige artikel aangewezen, worden gedeponeerd, om aldaar te verblijven tot het uiteinde van het proces.

Art. 8. Dezelve Commissie zal vervolgens, onder assistentie van den Griffier of Gezworenklerk, ten bijwezen van den Fiskaal, overgaan tot het nemen van nadere en meer volledige informatiën; daartoe, in de eerste plaats, hoorende den kommandant, gezaghebber of schipper, en wie meerder eenige belangrijke verklaring geven kan, van het schip of vaartuig, hetwelk de buit of prijs gemaakt heeft; van elk hunner, onder presentatie van eede eene zoo naauwkeurige en omstandige beschrijving, als mogelijk is, van al het verkende en voorgevallene afvorderende; welke verklaringen, na gedane voorhouding en bijvoeging der op de resumtie gemaakte veranderingen of bijvoegsel, door den deposant, Commissarissen en den Griffier of Gezworenklerk geteekend zullen worden, daarna ook hoorende den commanderenden Officier of anderen gezaghebber van het prijs gemaakte schip, met allen die daartoe behooren en eenige belangrijke opgave geacht worden te kunnen doen, van dezelve eerst hunne opgave, zoo als zij die doen, bij het proces-verbaal opteekende, en daarna hen hoorende, naar aanleiding van hetgeen behoort te worden gevraagd, tot toelichting omtrent het door partij gerelateerde, of naar aanleiding hunner overgegevene scheepsboeken, papieren en andere bescheiden, om ook van dat alles ten verbale aanteekening te houden; voorts ook, des noodig, partijen, met of tegen elkander hoorende, en den opbrenger, in tegenwoordigheid van den opgebragte, den eed doende presteren.

Art. 9. Waar, uithoofde van het verschil in de taal, een tolk wordt vereischt, zal daartoe door de Commissie een bekwaam

persoon worden benoemd, om zoo wel al het gesprokene over te brengen, als de overgelegde documenten te vertalen; mits alvorens, telken reize, in tegenwoordigheid de personen, die geboord worden, den eed afleggende voor de getrouwe vertolking en overbrenging.

Art. 10. Nadat de zaak aldus behoorlijk zal zijn geïnstrueerd, zal de Commissie het proces-verbaal, door elk lid der Commissie en den Griffier of gezworenklerk onderteekend, mitsgaders al de toebehoorende stukken, ten fine van rapport, ter eerste vergadering van den Raad aldaar overbrengen.

Na dadelijk genomene resumtie van dat alles, zal het in zijn geheel, met uitzondering der inventarissen en recepissen, bij art. 6 en 7 vermeld, onverwijld worden gesteld in handen van den Fiskaal, om daarmede te handelen als naar behooren.

Art. 11. Ten eersten regtdage daarna, zal de Fiskaal ter plaatse, de zaak daartoe gedisponeerd vindende, *ratione officio*, en wel hij alleen, zoo de verovering is gedaan door een Zijner Majesteits schepen of anderszins, zoo de verovering is gedaan door een particulier schip, met behoorlijke commissie of *lettres de marque* voorzien, de Fiskaal en de reeders, boekhouders of derzelver gemagtigden, als gevoegden, bij request verzoeken autorisatie, om bij edicte, (naar stijl en usante te publiceren en te affigeren) te daagvaarden, elk en een' iegelijk, die zoude willen komen tot reclame of beschutte van de voorschreven prijzen en prijsgoederen. In geval van contumacie, zullen de verdere citatiën op gelijke wijze worden gedaan, van veertien tot veertien dagen, en zal, na het verleenen van het derde default *ex superabundantie*, met intimatie op het overgeleverd *intendit*, en verdere stukken en bescheiden daartoe behoorende, welke alle *in originali* moeten worden overgelegd, alsmede, zoo wanneer iemand op de gedane citatie als partij compareert, na resumtie van al het door hem betoogde en mogelijk nog nader geproduceerde, door het collegie van justitie worden gedisponeerd. En zulks wel, om, bijaldien des eischers aanspraak wordt bevonden en geoordeeld te wezen gefundeerd, de voorzegde prijzen en prijsgoederen, bij definitief vonnis te adjudiceren aan dengenen, die daartoe zullen blijken geregtigd te zijn.

Art. 12. Het collegie van justitie zal toezien, dat, wanneer het vonnis is gewezen bij contumacie, zoo kort im-

mer mogelijk na het afloopen der procedures, en anders, indien de gecondemneerde binnen tien dagen na de pronunciatie van het vonnis niet heeft geappelleerd, dadelijk daarna, de voorschreven prijzen en prijsgoederen worden verkocht, in gelijker voege, als bij art. 7 is gezegd, onder voorwaarde, dat van dezelve goederen en koopmanschappen, alle verschuldigde landelijke en plaatselijke regten, lasten of imposten, promptelijk en naar behooren zullen worden voldaan. Zullende ten aanzien van zoodanige artikelen, waarvan het Gouvernement den uitsluitenden handel aan zich heeft behouden, of omtrent den verkoop van welke speciale bepalingen bestaan, de daaromtrent plaats hebbende restrictiën in acht moeten worden genomen.

Art. 13. Bijaldien eenige schepen of vaartuigen onder vijandelijke vlag varende, door Zijner Majesteits schepen of vaartuigen van oorlog, vechtenderhand worden genomen en opgebragt, zal daarop *de plano* en zonder figuur van proces uitspraak worden gedaan, uiterlijk binnen den tijd van tien dagen, na de voorzegde opbrenging, en zulks op conclusie van eisch, door den Fiskaal het collegie van justitie ingediend, met overlegging van behoorlijk proces-verbaal, ter requisitie van den Fiskaal, ten overstaan van eene Commissie uit voorzegd collegie van justitie ingewonnen en opgemaakt, mitsgaders onderteekend, als bij art. 10 is geordonneerd.

Art. 14. Na gevallene condemnatie, zal het collegie van justitie den verkoop van zoodanige prijzen en prijsgoederen, onder dezelfde voorwaarden, als in art. 12 vermeld, onverwijld doen bewerkstelligen en de gelden daaruit geprofiteerd, doen afgeven, voor zoo ver prijzen betreft, die door Zijner Majesteits schepen van oorlog gemaakt zijn, aan den Kommandant en Directeur der marine, ten einde, na voorgaanden approbatie van den Gouverneur Generaal, de verdeelingen, der buitgelden ingevolge de bepalingen bij Zijner Majesteits besluit van den 13den December 1818, n°. 44 gemaakt, ten spoedigste geschieden, en voor zoo ver aangaat prijzen, welke door commissievaarders zijn veroverd, aan de reeders of andere geïnteresseerden bij dezelve.

Aangaande Zeerooverijen.

Art. 15. Ten aanzien van zeerooverij, zal, met opzigt tot degenen, die zich daaraan schuldig maken, of daarin medewerken, mitsgaders ter zake van alle berooving, uitplundering of dieverij aan schepen of ladingen, in volle zee

gepleegd, onverschillig of zij al vechtende op heeterdaad, danwel nader, of bij verrassing zijn genomen, achterhaald en als voren opgebragt tegen dezulken bij de Raden van justitie worden geprocedeerd, volgens het Reglement op de regtsvordering in criminele zaken, alleen met dit onderscheid, dat door den Fiskaal, op de ontvangene kennis wegens den opbrengst tot het beleggen der inquesten, afzonderlijk eene Commissie op een of meer leden van het collegie zal worden verzocht, ten einde dezelve ook te gelijk omtrent de opgebragte vaartuigen, met het zich daarop en in bevindende, de inventarisatie, onttakeling en ontlossing bewerkstellige, in voege als bij de artikelen 3, 4, 5, 6 en 7 is voorgeschreven, om vervolgens door gedachte Raden van justitie, nopens dezelve gevangenen regt te spreken, en te vonnissen, volgens 's Lands vastgestelde wetten, en anderszins op gronden van het Regt der volken, en overeenkomstig het aangenomen Staatsregt in Europa in het algemeen en dat van het Rijk der Nederlanden in het bijzonder.

Art. 16. Belangende schepen en goederen op zeerovers veroverd, zal generalijk en naar gelang van zaken, door de collegiën van justitie worden in acht genomen, hetgeen hiervoren ten aanzien van prijzen en prijsgoederen aan dezelve is voorgeschreven.

Over de ter zake van ongeoorloofden handel opgebragte prijzen en des meer.

Art. 17. Aanbelangende prijzen en des meer, welke door 's Lands of andere, tot tegengang van den verboden handel, in de zeeën en wateren, of op de kusten onder het Nederlandsche Gouvernement in Indië uitgeruste schepen en vaartuigen achterhaald, genomen, en opgebragt zullen zijn, zal alles worden in acht genomen, hetgeen hiervoren, ten aanzien van prijzen en prijs-goederen, van art. 2 tot 14, de collegiën van justitie en de fiskaals is voorgeschreven.

Art. 18. In dezen zal door de Raden van justitie regt worden gesproken, volgens de bepalingen door de Hooge Regering dezer Landen, op den ongeoorloofden of smokkelhandel reeds gemaakt of nog te maken. En zulks zonder onderscheid of de achterhaalde en opgebragte handelaar tot eene met den Nederlandschen Staat bevredigde, dan wel in oorlog zijnde natie behoort.

Art. 19. Bijaldien zoodanig opgebragte handelaar tevens in eenige betrekking tot het Gouvernement in Indië onder

den eed van trouw mogten staan, zoo dat hij ter zake van overtreding zijner verpligtingen, als misdadig en strafbaar kan geoordeeld worden, zal omtrent denzelven worden geprocedeerd, als bij art. 15 en 16 is voorgeschreven.

Algemeene bepalingen, omtrent de voorenstaande zaken.

Art. 20. Wanneer, in eenige der voorgezegde gevallen, de opbrengst niet is geschied in eene der hoofdbezittingen, waar een Raad van justitie aanwezig is, en de verdere opzending niet zonder gevaar, ook voor het schip of vaartuig en deszelfs lading, geschieden kan, zal de Gouverneur of Resident der plaats, de inventarisatie, onttakeling en ontlossing door Gecommitteerden van zijnentwege laten geschieden, met in achtneming van al het daaromtrent, bij art. 2, 3, 4, 5, 6 en 7, voorgeschrevene; zullende de daarbij vermelde bewaring van gelden en goederen, in 's Lands kas, onder de administratie van gemelden ambtenaar staande, geschieden. Hij zal de daarvan opgemaakte processen-verbaal, inventarissen, enz.', opzenden aan den Raad van justitie, waaronder zijne residentie ressorteert; insgelijks degenen, die tot dezelve vaartuigen behooren, ondervragen en naar derzelver gesteldheid, al of niet in verzekerde bewaring, ook derwaarts opzenden; alsmede, zoo wanneer de opbrenger is een commanderend Officier van een Zijner Majesteits schepen, en de order zijner destinatie niet toelaat, om of zelf derwaarts op te komen, of een' Officier van boord te zenden, van denzelven onverwijld behoorlijk beëdigde verklaringen tot gelijke opzending inwinnen. En zal wijders door den fiskaal worden geprocedeerd, naar gelang der omstandigheden, volgens de vorenstaande bepalingen.

Art. 21. Van de vonnissen der Raden van justitie, welke niet in de gevallen, bij art. 13 vermeld, *de plano*, en bij art. 15, 16 en 19 beschreven, bij eene criminele teregtzitting zullen zijn gewezen, vermag te worden geappelleerd aan het Hooge Geregtshof van Nederlandsch Indië.

Art. 22. De vonnissen echter, die volgens art. 15, 16 en 19 zijn geveld, zullen, zoo wanneer zij eene straf opleggen, waaromtrent bij het Reglement op de criminele regtsvordering, voor derzelver executie, eene revisie bij het Hooge Geregtshof wordt gevorderd, ten dien zelfden einde, alvorens aan hetzelve Hof met den meesten spoed overgezonden en bij hetzelve Hof, onverwijld, gerevideerd en afgedaan worden.

Additionele bepalingen omtrent zee- en strandvonden.

Art. 23. Aangaande zeedriften, zee- en strandvonden, waardoor verstaan worden, alle gestrande of opgebragte goederen, die de zee niet uit zichzelve voortbrengt, maar door hooge vloeden of schipbreuken, bij de zee zijn verloren of geworpen, voorts bekomen en gevischt of aan strand gevonden worden, zelfs ook de wrakken van gestoote schepen kleinere en grootere, zonder dat derzelver eigenaar daarop gevonden wordt, waar die ook op de stranden of kusten der Nederlandsche bezittingen in Indië worden gevonden, of op eenige der reeden opgebragt, dan wel in eenige haven binnen gebragt, zal omtrent derzelver bewaking, inventarisatie en berging, mitsgaders de procedures, ten profijte van den Lande, door de Gouverneurs, Residenten en Officieren van justitie respectivelijk in alles stiptelijk het vorenstaande Reglement worden gevolgd.

Blijvende niettemin aan den nader opkomenden eigenaar, onder behoorlijk bewijs van eigendom, de volle vrijheid, om zijn gebroken en verloren goed wederom te mogen aanvaarden, dan wel het provenu daarvan te erlangen, mits betalende de kosten op derzelver berging gevallen.

Art. 24. Het is overigens elk ander particulier verboden, om aan het een of ander van dergelijke zee- of strandvonden, van welken aard ook de hand te slaan, met oogmerk, om zich hetzelve toe te eigenen, terwijl elk integendeel gehouden is, daarvan, binnen vier en twintig uren, de noodige kennis te geven, aan dengenen, die het plaatselijke gezag voert, op poene eener boete van tien tot honderd en vijftig guldens, onverminderd de criminele vervolging, in geval de verzwijging met misdaad of strafbare misdadige oogmerken mogt vergezeld zijn geweest.

Aldus gearresteerd,

Den 26sten Junij 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 55.) Reis- en verblijfkosten voor Officieren en Militaire ambtenaren.

B E S L U I T. (N°. 20.)

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van de Regering, de dato 6 Februarij l. l., n°. 202, daarbij ter goedkeuring aanbiedende de door haar genomen resolutie, de dato 30 Januarij, n°. 18, betreffende de werking van het vigerende Reglement op de reis- en verblijfkosten voor de Officieren en Militaire ambtenaren, naar aanleiding van eenige bedenkingen, deswege in het midden gebragt, door de Algemeene Rekenkamer, bij missive van 12 December l. l., n°. $^{627}/_{38}$;

De Rekenkamer daarop gehoord, missive 16 Februarij l. l., n°. $^{122}/_{35}$;

Gezien eene missive van den Inspecteur en Chef van de Militaire Administratie, Chef der 4de afdeeling van het Militaire Departement, de dato 2 Maart l. l., daarbij eenige wijzigingen en veranderingen voordragende in het Reglement op de reis- en verblijfkosten der Officieern, enz., gearresteerd bij besluit van 27 Mei 1828, n°. 12, (Staatsblad n°. 41).

Gezien de consideratiën en het advijs

a. Van de Algemeene Rekenkamer, de dato 6 Maart l. l., n°. $^{161}/_{36}$;

b. Van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de dato 23 Maart l. l., n°. 1884 en 28 Maart, n°. 2024;

c. Van de Regering, de dato 10 dezer, n°. 911; alsmede de daarbij overgelegde missive van het Militaire Departement, de dato 8 en 21 April j. l., n°s. 1186 en 1346, (4de afdeeling), mitsgaders van de Generale Directie van Financiën, de dato 28 April l. l., n°. 326;

Gelet op deszelfs besluit, de dato 27 Mei 1828, n°. 12, (Staatsblad n°. 41);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van art. 2 § *b*, van het gemelde Reglement, te bepalen:

a. Dat Officieren, welke van elders naar het leger te velde, in commissie, worden gezonden, aanspraak hebben op de reis- en verblijfkosten, bepaald bij art. 7 en 14 van hetzelve Reglement.

b. Dat, na verloop van de eerste twintig dagen, na hunne aankomst bij het leger, zij zullen vallen in de termen van Officieren bij het leger te velde dienst doende.

c. Dat alle Officieren, welke binnen den omtrek van het tooneel des oorlogs dienst doen, en geen vivres genieten, aanspraak kunnen maken op *f* 3 daags, voor voedingsgelden.

d. Dat mitsdien de Officieren te velde, welke in commissie worden gezonden, binnen den omtrek van het tooneel des oorlogs, zullen mogen declareren, drie gulden daags voor voedingsgeld, wanneer zij geen vivres genieten, terwijl dezelve, wanneer zij zich buiten gemelden omtrek in commissie moeten begeven, aanspraak hebben op de reis- en verblijfkosten, bepaald bij art. 7 en 14 van het Reglement; zullende echter, bij de declaratie van de voedingsgelden, de gewone reisorder moeten worden overgelegd.

e. Dat wanneer een Officier in het genot van reis- of verblijfkosten is, hij over dien tijd geene indemniteit van huishuur zal genieten.

2°. Bij ampliatie van art. 3 van het Reglement te bepalen dat Officieren, Kadets en Militaire beambten, welke op de eene of andere plaats, werwaarts zij zich hebben moeten begeven, om van dáár naar hunne bestemming te gaan, genoodzaakt zijn te verblijven, om naar scheepsgelegenheid, dan wel verdere bevelen te wachten, of aldaar ziek worden, gedurende dien tijd zullen aanspraak hebben op de verblijfkosten, bij art. 7 van het Reglement bepaald, mits van de oorzaak van dit oponthoud op de reisorder melding gemaakt worde, zullende nogtans op plaatsen, alwaar hospitalen aanwezig zijn, en de Officieren, Kadets enz. daarvan gebruik kunnen maken, aan dezelve geene verblijf-kosten worden gevalideerd, zoo lang zij wegens ziekte op die plaatsen moeten vertoeven.

3°. Bij ampliatie van art. 6 van het Reglement te bepalen, dat de reis- en verblijfkosten door een' Officier, Kadet en Militairen beambte, ook in rekening mogen worden gebragt, wanneer hij verplaats wordt, van en met den dag, waarop hij de plaats verlaat, waar hij te velde dienst deed.

4°. Te bepalen, dat de Adjudanten-onderöfficieren de reis- en verblijfkosten zullen genieten, zoo als dezelve voor de Kadets bij het Reglement bepaald zijn.

5°. Met afwijking in zoo verre van art. 12 van het Reglement, te bepalen, dat de militairen en militaire

beambten, wanneer zij te paard reizen, niet meer behoeven af te leggen, dan 20 palen 's daags.

6°. De bepaling, voorkomende bij art. 14, krachtens welke door diegenen, welke verplaatst worden, of van garnizoen veranderen, gedurende acht dagen de verblijfkosten kunnen worden genoten, bij art. 7 toegestaan, te stellen buiten effect.

7°. Bij ampliatie van art. 16 van het Reglement te bepalen, dat in alle orders tot reizen moet worden bekend gesteld, waarom de reis moet geschieden, het zij wegens verplaatsing, commissie, ziekte, verlof als anderzins, met bekendstelling tevens, of de Officier met of zonder troepen reist, ten einde de Algemeene Rekenkamer kunne beoordeelen, of er termen zijn, om de reis- en verblijfkosten te declareren; zullende die Kamer, in geval van twijfel, kunnen vorderen, dat er eene speciale autorisatie van het Gouvernement worde overgelegd.

8°. Met intrekking van art. 18 van het Reglement te bepalen, dat aan de Officieren, Kadets en Militaire beambten, welke wegens verplaatsing of verandering van garnizoen, of in commissie moeten reizen, op hunne aanvragen, de noodige voorschotten zullen worden gegeven, met dien verstande, dat het voorschot niet meer zal zijn, dan de helft van het vermoedelijke bedrag der declaratiën, en wel in zilveren munt, kunnende alsdan de wederhelft, bij de verevening der declaratiën, op den gebruikelijken voet voor het geheele bedrag worden voldaan.

9°. Te bepalen, dat aan de Officieren en andere militairen, welke uit hoofde van in de dienst bekomen ziekten, moeten reizen, bedoeld bij art. 20 van het Reglement, de reis- en verblijfkosten ten volle zullen worden gevalideerd.

10°. Met alteratie in zoo verre van art. 23 van het Reglement, te bepalen, dat de declaratie, waarvan het model bij dat artikel is gearresteerd, niet door de Civile autoriteiten behoeft te worden geviseerd, dan in geval de reisorder niet door de Militaire kommandanten mogt kunnen worden geviseerd; dat ook dien ten gevolge niet meer behoeven te worden gecertificeerd, de soort en de hoeveelheid der gebruikte transportmiddelen; wordende nogtans aan de belanghebbenden uitdrukkelijk aanbevolen, om zich te gedragen overeenkomstig art. 19 van het Reglement.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende

dit besluit in het Staatsblad, zoo mede in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

BUITENZORG, *den 26sten Junij* 1829.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 56.) Pepercultuur.

BESLUIT. (No. 18.)

BUITENZORG, *den 30sten Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 10den Julij 1828, no. 1269, daarbij ingevolge de missive van Hem Commissaris Generaal, van den 19den December te voren, no. 15, aanbiedende eene aan de Regering door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, bij missive van den 11den April j. l., no. 575, ingediende Concept-Instructie voor de pepercultuur op *Java*, benevens eene nota van aanmerkingen, door den Raad van Indië, *Chassé*, medegedeeld, vergezeld van de bedenkingen van de Hoofdcommissie van Landbouw, bij missive van den 21sten Mei, no. 2;

Gezien de consideratiën en het advijs van den Resident van *Passaroeang*, van den 25sten Julij l. l., La. A, en van den Oud-Inspecteur Generaal der koffijcultuur *Von Winckelmann*, van den 4den Augustus l. l.;

Den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, nader gehoord, (missive van den 9den Augustus l. l., no. 1223),

Gezien de missive van de Hoofdcommissie van Landbouw, van den 12den dezer, La. R;

Heeft goedgevonden en verstaan: te arresteren, zoo als geschiedt bij deze, de navolgende

Instructie voor de Pepercultuur op Java.

Art. 1. De huurders van 's Gouvernements koffijtuinen, zullen op plaatsen, alwaar de koffijboom, door ondervinding bewezen is, niet te slagen, na verkregene toestemming van de Plaatselijke autoriteit, de bevoegdheid hebben, om denzelven door peperranken te doen vervangen.

Art. 2. Op plaatsen, alwaar geene tuinen bestaan, het zij door de ongeschiktheid van grond of klimaat, zal met

de bevolking minnelijke overeenkomsten getroffen worden, ten einde aldaar de pepercultuur in te voeren.

Art. 3. Tén einde oude onvruchtbare koffijtuinen tot den aanplant van peper te bereiden, zullen de nog aanwezige koffijboomen, met wortel en al uitgeroeid, de grond op nieuw omgewerkt, en de dadap gelaten worden.

Art. 4. De gestorvene en uitgeroeide dadapboomen zullen kunnen vervangen worden door kapokboomen (pohon randoe) van ten minste twaalf voeten lengte.

Art. 5. In oude tuinen zullen de dadapboomen door uitkapping en bijvoeging van nieuwe stokken, zoodanig geregeld worden, dat dezelve op een' afstand van 12 à 14 voeten van elkander zijn.

Art. 6. Op plaatsen, alwaar tot nog toe geene koffijtuinen bestaan hebben, of waar die cultuur door plaatselijke of bijzondere omstandigheden is te niet gegaan, zullen tot de pepercultuur bij voorkeur de beste gronden verkozen worden, en wel die, zoo nabij mogelijk grenzende aan de plantenaarde (virginal earth), dan wel hoog bruinen grond met zanddeelen vermengd, alsmede ligte roode klei met zand, zullende daarentegen zware klei, witte leem, sawa en rawa gronden zorgvuldig moeten vermeden worden.

Art. 7. De uitgestrektheid der te ontginnen gronden zal vooraf moeten worden bepaald en afgestoken, naar het getal der aan te planten boomen, de noodige ruimte voor de lanen en dwarswegen daaronder begrepen, ten einde aan de eene zijde allen nutteloozen arbeid te vermijden, en aan den anderen kant geene teleurstelling te ondergaan.

Art. 8. Eindelijk zal men in de keuze der gronden bedacht moeten zijn, op de mindere of meerdere moeijelijkheid van het transport der producten.

Art. 9. De gronden zullen vroegtijdig genoeg moeten ontgind worden, om het geboomte, de alang alang of glaga, na omgekapt of uitgeroeid te zijn, te kunnen laten droog worden en daarna verbranden.

Art. 10. De wortels der boomen moeten worden uitgegraven en verbrand, en de grond moet bij herhaling worden bewerkt, tot dat het onkruid met wortel en al is uitgeroeid, en de aarde genoegzaam verbrijzeld is, op de wijze als naarstige landlieden gewoon zijn hunne gagavelden te bestellen, en welke het voordeel oplevert, dat de peperplantjes niet alleen beter groeijen, maar ook dat aan den planter, in het vervolg, veel arbeid wordt bespaard. Op

afhellende, zoo wel als in boschlanden nogtans, moet men de gronden niet meer dan hoogst noodig omspitten of patjollen, vermits daardoor veroorzaakt zoude worden, dat de beste vruchtbare aarde door de regens wierd weggespoeld.

Art. 11. De gronden behoorlijk bereid zijnde, zullen daarin lanen [of wegen ter breedte van twee roeden worden aangelegd, namelijk één over de geheele lengte van den tuin van twee roeden doorsneden van anderen, op eene behoorlijke verwijdering van elkander, van een en een halve roede.

Art. 12. De voor de pepertuinen bestemde grond zal vervolgens worden voorzien van een heining of levende paggers, waartoe gebezigd kunnen worden de levende takken van eenige soorten van dadap, randoe (kapokboom) kaijoe jaran, kadongdongboom, *andellem*, ganda roessa en babassaran (witte moerbeziën boom).

Deze takken moeten behoorlijk geplant en met bamboes ingeknepen en gebonden worden, dan ook kan men zich tot het omheinen der tuinen bedienen van den *djarak tjina*, mits tusschen dezelve, op afstanden van 12 voeten, de dadad of randoe boom plantende, ten einde stevigheid aan de paggers te geven.

De heining of pagger moet op eenen gelijken afstand (8 voeten) van de peperboomen geplant worden, als de boomen onderling van elkanderen staan en 4 voeten hoog zijn.

Art. 13. De randoeboomen, tegen welke de peper opgroeijen moet, zullen in het midden van de maand November moeten geplant worden, en de jonge peper ranken met medio December, ten einde beide nog genot van den regentijd kunnen hebben.

Art. 14. Even als zulks bij de Instructie voor de koffijcultuur is bepaald, zullen ook de pepertuinen, na den afloop van den aanplant, van heiningen, poorten en kleine greppels voorzien worden, om het indringen van hoorn- of ander schadelijk vee te beletten, en ook aan den ingang eene paal geplaatst worden, met het nommer, den naam des tuins, de dessa waartoe dezelve behoort en het aantal boomen.

Art. 15. De randoe (kapokboomen) kunnen, op schrale gronden, op zes voet, op middelbare gronden op acht voet, en op zeer vette gronden op negen à tien voeten van elkander geplant worden, en de lengte hebben van ten minste zes voet.

Art. 16. Tot den aanplant zullen genomen worden de tweejarige ranken van oude peperplanten, welke eene vinger dikte of iets minder hebben, en welke gaaf en ongekwetst zijn.

Geen genoegzame voorraad derzelve kunnende verkregen worden, zullen er in tijds kweekerijen aangelegd worden in de nabijheid der gronden tot pepertuinen bestemd.

Tot deze kweekerijen moeten goede vruchtbare gronden verkozen worden, en derzelver toebereiding geschieden, als voor moestuinen gebruikelijk is; vervolgens moeten in kleine groeven de grootste volrijpe peperkorrels, 2 à 3 duim van elkander, nevens ligte boomtakken, gelegd worden, even als zulks met erwten en boonen gebruikelijk is.

Tien maanden na deze poting kunnen dezelve op eenen afstand van drie à vier duimen van de dadap of kapok boomen overgeplant worden, na vooraf de wortels derzelve eenigzins ingekort te hebben.

Het is echter noodig, hierbij op te merken, dat het verkieslijker is, om jonge takken van oude peperranken te bezigen, vermits deze reeds het vierde jaar, en de ranken uit zaad geteeld, daarentegen, eerst in het zesde of zevende jaar vrucht dragen.

Art. 17. Jonge peperranken plantende, zal zulks in volgendervoege moeten geschieden:

Een zeker getal ranken, ter lengte van 2 à 3 voet gesneden hebbende, graaft men een gat aan den voet der randoe- of dadapboomen, van vier voeten omtrek en één voet diepte; na deze gaten gedurende eenen geheelen dag aan den invloed der lucht te hebben blootgesteld, moeten des avonds de jonge ranken, in eene half horizontale rigting, ter diepte van 4 à 6 duimen, daarin gelegd worden, en na dezelve vervolgens met eene laag van 3 à 4 duim aarde vast overdekt en aangestampt te hebben, bindt men met zachte banden van *gemoeitie* of *de bast van ware* of *andere boomen*, de peperranken tegen de randoe- of dadapboomen aan, zorg dragende, dat die banden niet zoo sterk aangehaald worden, dat zij den bast der peperranken kwetsen kunnen.

Jonge peperloten, uit zaad verkregen, plantende, moeten dezelve eerst getopt en de wortels gepunt worden, waarna men daarmede handeld als boven omschreven is.

Gedurende de eerste week moeten de ranken tegen de hitte der zon beschut worden, hetwelk niet beter kan geschieden, dan door dezelve met de bast van pisangboomen

te dekken, ook moeten de planten aan den zuidkant der schutboomen worden aangelegd.

Art. 18. Jonge peperplanten vereischen, in den beginnen, dat de grond vochtig worde gehouden, hetwelk even als bij de sirie, het uitloopen der wortels bevordert; ook is zulks soms in de drooge mousson noodzakelijk, vooral wanneer de randoeboomen bij sterke hitte ontbladerd zijn, om welke reden men verpligt zal zijn, om op zoodanige plaatsen, in welker nabijheid geene rivieren of kanalen bestaan, hier en daar putten te graven, om de planten des avonds te bevochtigen.

In de bovenlanden is zulks echter minder noodzakelijk, alzoo de naregens in die streken langer aanhouden, en het luchtgestel koeler en ook vochtiger is.

Art. 19. Na volbragten aanplant, zal het den daaraan deelhebbende dessa-volkeren vergund worden, den tuin gedurende het eerste jaar met ligte producten te beplanten, als, jagon, talas, tabak en indigo, echter zorgende, de peperplanten niet te nabij te komen, noch daarin klimmende gewassen te planten.

Art. 20. Om de drie maanden moet bij elken randoeboom de onderste takken worden weggenomen, ten einde het opschieten derzelve te bevorderen, terwijl maandelijks de peperranken met zorg tegen de boomen moeten opgeleid en met sterke, doch geenszins snijdende, banden aan dezelve vast gemaakt worden.

Art. 21. Behoudens het gestadig wegkappen der onderste takken, kan men den randoeboom deszelfs vrijen groei tot op de hoogte van 25 voeten laten.

Art. 22. De groei der peperranken daarentegen, moet op 14 voeten beperkt worden, alzoo het door ondervinding bewezen is, dat dezelve, eenmaal te hoog opgeschoten zijnde, weinig of geene vruchten draagt.

Art. 23. Wanneer het echter mogt komen te gebeuren, dat ranken eene buitengewone hoogte hebben bereikt, daardoor een verwaarloosd aanzien hebben verkregen, en derhalve geene vruchten meer dragen, zullen dezelve dadelijk tot 10 voeten moeten ingekort en eene nieuwe jongen rank daarneven geplant worden.

Art. 24. Er zal steeds zorgvuldig moeten gewaakt worden, dat zich aan den voet der randoe-(kapokboomen) geene roode of witte mierennesten verzamelen, als aller schadelijkst voor de peper zijnde.

Ook zal men, bij het schoonmaken der tuinen, zorgvuldig moeten toezien, dat zich geene vreemde klimmende planten met de peperrank vereenigen en daarmede opschieten, maar zullen dezelve daarentegen afgestoken en met de wortels uitgetrokken moeten worden.

Art. 25. Men zal steeds zorg dragen een genoegzaam aantal op zichzelve staande bamboes-ladders in de tuinen te hebben, ten einde de boomen, zoo bij het besnoeijen als plukken, onder bereik te hebben.

Art. 26. Het onderhoud der pepertuinen zal op denzelfden voet en voorwaarde geschieden als voor de koffij-cultuur is bepaald.

Art. 27. De vruchten zullen niet vermogen geplukt te worden, alvorens dezelve hoogrood van kleur zijn, het plukken van groene en gele beziën mitsdien ten strengste verboden wordende.

Art. 28. Zoodra de vruchten tot genoegzame rijpheid gekomen zijn, zullen de tuinen van gras en onkruid moeten gezuiverd wezen, ten einde geene der afvallende beziën verloren gaan.

Art. 29. De geplukte beziën zullen successivelijk gedroogt worden, op daartoe opzettelijk vervaardigde *wannen*, bekend onder den naam van *tetampa*, op welke de peper gedurende vier weken aan de zonne hitte moet worden blootgesteld.

Art. 30. Men zal zorg dragen, dat geene te groote hoeveelheid opeengestapeld worde, om kneuzing en broeijing voor te komen.

Art. 31. Genoegzaam gedroogd zijnde, wordt de peper door het wannen van hare onzuivere deelen en stof ontdaan en, genoegzaam gezuiverd zijnde, andermaal gedurende acht dagen aan de zon blootgesteld.

Art. 32. De zoogenaamde staartpeper (*rienoe*) vereischt zoo wel in cultuur, als bewerking bij het droogen, dezelfde behandeling als de gewone peper.

Art. 33. Ten einde witte peper te verkrijgen, wordt de gewone *zwarte* na de eerste drooging, gedurende eenige uren, in een tamelijk sterk kalkwater geweekt, waarna dezelve met zuiver water begoten, gedroogd, vervolgens gestampt, en door het wannen van de zwarte huid ontdaan wordt.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie, zullende de

inhoud in het Staatsblad, als mede in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 57.) Koffijcultuur.

BESLUIT. (N°. 20).

BUITENZORG, *den 30sten Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelet op deszelf besluit van den 14den Januarij l. l., n°. 27, betrekkelijk het beheer van en het toezigt over de koffijcultuur in de *Preanger Regentschappen;*

Gezien, enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. De instructie voor de koffijcultuur, gearresteerd bij besluit van den 27sten November 1827, ten aanzien der koffijtuinen in de *Preanger Regentschappen*, te ampliëren met de navolgende bepalingen.

a. Vooreerst, en tot zoo lang de tuinen in eenen goeden staat zijn, zal ieder planter, om het andere jaar, moeten aanplanten 150 in stede van 75 nieuwe boomen.

b. Behalve de geregelde tuinen, zal in de *Preanger Regentschappen* moeten worden geplant boschkoffij, en wel voornamelijk in die districten, waarin successivelijk gebrek aan gronden voor geregelde tuinen zal ontstaan.

c. En zal steeds moeten worden gezorgd voor eene genoegzame beplanting van *Dadapboomen* of van *palma christi.*

d. In jong aangelegde tuinen, waarin de *Dadapstok* goed opkomt, zal geen *palma christi* mogen worden geplant.

e. In geval afgekapte koffijboomen niet, of niet genoegzaam meer door dadapboomen worden beschermd, zoo dat de koffijboomen aan hitte en wind zouden bloot staan, zal tusschen de afgekapte koffijboomen *palma christi* (ook wel genaamd *kliekinboom*) worden geplant.

f. Schoon bij art. 14 der Instructie van 27 November 1827 is voorgeschreven, dat de koffijboomen, naar mate van de schraal- of vetheid van den grond, op afstanden van 8 tot 10 voeten moeten worden geplant, zoo zal men echter in de *Preanger Regentschappen* in het ooghouden, dat op vette gronden de boomen tot op afstanden van 10, 11 en 12 voeten moeten geplant worden.

g. Hoezeer bij art. 25, 27 en 28 van genoemde Instructie het schoon houden der tuinen uitdrukkelijk is aanbevolen, zal echter hierin, met betrekking tot de *Preanger Regentschappen*, alwaar het koffijproduct zeer welig opschiet, en weinig of geen onkruid gevonden wordt, met spaarzaamheid worden te werk gegaan, ten einde de tuinen zelve niet, door te veel schoon houden, beschadigd worden.

h. Met referte aan art. 30, 31 en 32 van meergenoemde Instructie, wordt bij deze ten strengste verboden het plukken van onrijpe vruchten, het stropen van de takken, en het tot zich trekken derzelve. Zullende alle overtreding in deze worden gestraft.

2°. Te bepalen,

a. Dat te *Tjigangsa*, gelegen aan de *Paleboean Ratoe* of *Wijnkoopersbaai*, aan het zuiderzeestrand der *Preanger Regentschappen*, zullen worden opgerigt een koffij- en een zoutpakhuis.

b. Dat gelijke pakhuizen zullen worden opgerigt te *Pangandaran* aan de *Penandjangbaai*.

c. Enz.

d. Dat voor iedere bergsche pikol van 225 ponden goede koffij, welke in de voormelde nieuw op te rigten koffijpakhuizen zal worden geleverd, door het Gouvernement zal worden betaald *f* 7.

3°. Te arresteren,

a. Enz.

b. De Instructie voor de Controleurs der koffijcultuur in de *Preanger Regentschappen*, zoo als dezelve almede bij het tegenwoordige besluit is gevoegd;

4°, *a*. Het personeel in de *Preanger Regentschappen* te bepalen, als volgt:

Een' Resident.

Een' Assistent-resident, tevens Inspecteur over de koffijcultuur.

Een' 1sten Commies der 1ste klasse.

Een' 2den Commies.

Een' 3den Commies tevens Vendumeester.

Een' Controleur der koffijcultuur van de 1ste klasse, voor het Regentschap *Sumadang*.

Een' der 2de klasse voor het Regentschap *Bandong*.

Een' der 2de » » » » *Tjanjor*.

Een' der 3de » » » » *Limbangan*.

Een' Pakhuismeester te *Karang Sambong*.

Een' Klerk bij denzelven.
Een' Pakhuismeester te *Tjikao.*
Een' Klerk bij denzelven.
Een' Pakhuismeester te *Tjigangsa.*
Een' Klerk bij denzelven.
Een' Zoutmandoor bij idem.
Twee vaste koelies bij denzelven.
Twee boodschappers te paard.
Een' Pakhuismeester te *Pangandaran.*
Een' Klerk bij denzelven.
Een' Zoutmandoor bij idem.
Twee vaste koelies.
Twee boodschappers te paard.

b. Enz.

c. Te bepalen, dat geene pikolgelden aan den Resident, Assistent-resident tevens Inspecteur, noch aan de Pakhuis-meesters zullen worden uitgekeerd.

d. Te bepalen, dat aan de betrekking van 2den Commies aan het residentiebureau zal zijn verbonden, die van Pakhuismeester in het algemeen, daaronder begrepen het zout, voor zoo veel betreft het verkoop-pakhuis te *Tjanjor.*

e. Te bepalen, dat de Controleur te *Bandong* tevens zal zijn belast met de waarneming van het zoutpakhuis aldaar.

f. Te bepalen, dat ingelijker voege de Controleur te *Limbangan* de functiën van Zout-pakhuismeester aldaar zal waarnemen.

g. Enz.

5°. Enz.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

INSTRUCTIE voor de Controleurs der Koffijcultuur in de residentie Preanger Regentschappen.

Art. 1. De Controleurs der koffijcultuur staan, als plaatselijke ambtenaren, onder het gezag van den Resident, doch zijn onmiddellijk ondergeschikt aan den Inspecteur der koffijcultuur, wiens bevelen zij als zoodanig zullen opvolgen, met wien zij over alles, wat hunne dienstbetrekkingen aangaat, ten aanzien van deze en andere cultures, waarvan het toezigt mede aan den Inspecteur is opgedragen, zullen

corresponderen, en aan wien zij alle periodique stukken, daartoe betrekkelijk zullen inzenden.

Art. 2. Aan hen zal worden opgedragen de zorg en het toezigt over al hetgeen de coffijcultuur betreft, zoo wel omtrent den aanleg en het onderhoud der koffijtuinen, als de inzameling der vruchten en derzelver behandeling.

Art. 3. Zij zullen aan den Inspecteur voordragen alle middelen, welke hun gepast voorkomen ter vermeerdering van dit product en verbetering der koffijcultuur, in het geheel opvolgende de Instructie voor dezelve gearresteerd, bij besluit van den Commissaris Generaal, d. d. 27 November 1827.

Art. 4. Zij zullen niet alleen den aanleg der nieuwe tuinen gadeslaan, maar ook speciaal hebben te letten, dat daartoe zoo veel mogelijk de meest geschikte gronden worden gekozen, welke van de woning der planters niet meer dan 10, op het hoogst 12 palen, verwijderd zijn, en dat omtrent de wijze van aanleg, het planten van jonge boompjes, den pluk en inzameling der vruchten, de bij art. 3 gemelde instructie gevolgd worde.

Art. 5. Zij zullen bijzonderlijk nagaan.

1o. Of de tuinen en het getal der koffijboomen alle in den legger hunner afdeeling bekend staan.

2o. Of de verdeeling der werkzaamheden, wat de koffij en andere cultures aanbetreft, over de districten en huisgezinnen billijk is.

3o. Of er eene genoegzame waarborg is voor eene goede rigtige leverancie in 's Lands pakhuizen, zoo wel als voor het rigtige gewigt van het door den gemeenen man geleverde; of de gewigten, waarmede gewogen wordt, zoo als behoort zijn geijkt; of de volle betaling aan hen, volgens de bestaande bepalingen toekomende, wordt gegeven, en, in het algemeen, of van de eene zijde aan het land het verschuldigde gewordt, en aan den anderen kant of de gemeene man het zijne geniet.

4o. Of door ieder huisgezin het getal koffijboonen wordt aangeplant en onderhonden, hetwelk bij de wet bepaald is.

Art. 6. Zij zullen tweemaal in het jaar de rondes naar de koffijtuinen moeten doen, tegen het rijp worden der vruchten en het naderen van den regentijd, om bijzonder na te zien, dat de koffijtuinen van onkruid gezuiverd zijn, hetwelk de planter verpligt is te doen, nadat de vruchten zijn ingeoogst, moetende zij bij die rondes de gronden uitkiezen, dewelke bestemd zijn voor de nieuwe aanplan-

tingen; voorts zullen zij almede de rondes moeten doen op de volgende tijdstippen, als:

1°. In de maand October, om toe te zien dat de boomen, welke zich bevinden op de gronden, bestemd tot de nieuwe aanplantingen, zijn omgekapt en de gronden zelve behoorlijk gezuiverd zijn van onkruid, en eindelijk in zoodanigen staat zijn gebragt, dat men met het invallen der regens een begin kan maken met het in den grond steken van dadapstokken, dewelke vooraf geplant dienen te worden, ten einde zij, in groei meer gevorderd zijnde, schaduw aan de jonge plantjes kunnen geven.

2°. In de maand Maart,

a. Om na te gaan of de aanplantingen behoorlijk volbragt zijn, volgens de bestaande bepalingen.

b. Om het gewas op te nemen.

c. Om de taxatie van hetzelve te doen, voor zoo verre de vruchten tot dien trap van rijpheid gevorderd zijn, dat men voor geen misgewas te vreezen heeft.

d. Om de boomen te tellen en dezelve te sorteren, zoodanig als zij in den legger der koffijtuinen moeten bekend staan.

e. Om de uitgestorvene of slechte boomen in jonge koffijtuinen op te nemen en die even gelijk de dadap in den regentijd door een gelijk getal nieuwe te doen verwisselen.

f. Om, naar mate het de tijd van plukken is, bijzonderlijk gade te slaan, dat de pluk, het drooge en ontbolsteren der vruchten, behoorlijk geschiede, volgens de bestaande bepalingen.

Art. 7. Bij het doen der taxatiën, vermeld in § *c* art. 6, zullen zij het volgende in aanmerking nemen.

1°. De werkelijke leverancie van het vorige jaar en den vruchtbaren staat der koffijtuinen te dier tijd.

2°. Den tegenwoordigen vruchtbaren staat der tuinen en in hoe verre zij zich meer of minder voordeelig, dan in het vorige jaar voordoen, met de oorzaken, welke tot een en ander hebben aanleiding gegeven.

Ten einde zich van dit laatste zoo veel mogelijk te verzekeren, zullen de Controleurs de onder hun opzigt staande koffijtuinen, zoo veel mogelijk, in persoon naauwkeurig moeten gadeslaan en ter plaatse zelve van hunne bevinding aanteekening houden.

Daarna zullen zij met de verschillende Mandoors moeten raadplegen en derzelver gevoelen omtrent den staat der

tuinen, de uitzigten van den oogst, en de hoeveelheid, welke zij gissen hierna te zullen kunnen leveren, moeten afvragen.

Van hun gevoelen en taxatie zullen zij aanteekening houden, en daarna omtrent deze zelfde zaak de Troepshoofden ondervragen, vervolgens het Districtshoofd en eindelijk de Gecommitteerden.

Na dit alles zullen de Controleurs de taxatie voorloopig vaststellen, met in achtneming echter dat, daardoor de Hoofden doorgaans minder wordt opgegeven, zij de door dezelve gedane taxatie zullen moeten nagaan en op de wezenlijke hoogte brengen, ten einde voor te komen, dat zij onverschillig bij de levering van de door hen opgegevene hoeveelheid vruchten blijven berusten, maar zich integendeel beijveren, om den inzaam door allerlei gepaste middelen aan te moedigen en de nalatigheid bij den pluk en het noodeloos verspillen of verloren gaan der vruchten voor te komen, zoomede om eene al te sterke plaatselijke consumptie van koffij tegen te gaan.

Zij zullen daarna de taxatie der Mandoors, Troeps- en Districtshoofden, die van de Gecommitteerden en de hunne nederschrijven, en de taxatie alsdan altoos naar de bevorens door hen beredeneerde taxatie, of wel gemiddeld naar de opgave der Mandoors, Troeps- en Districtshoofden en Gecommitteerden, naar hunne bevindingen en overeenkomstig de Resolutie van 9 September 1823, n°. 16 opmaken en aan den Inspecteur indienen.

De opgave der taxatie zal districtsgewijze worden bekend gesteld in de leggers der koffijtuinen, waarvan het model hieraan geannexeerd is, en vergezeld moeten gaan van een gemotiveerd rapport, hetwelk de redenen van het verschil bij het vorige jaar, het zij in meerder- of minderheid, zal moeten openleggen.

REGENTSCHAP

LEGGER DER KOFFIJTUINEN VAN 1829.

Namen der		Namen der tuinen.	Jaartal van aanleg der tuinen.	Namen der troepen. *	Namen der mandoors. *	Getal planters.	Getal vruchtdragende boomen door ieder district onderhanden.	GETAL AANWEZIGE BOOMEN.							Geschiktheid der gronden van iedere tuin. *	Staat der tuinen en het gewas. *	Taxatie van het gewas van 1828.	Werkelijke leverancie.	Taxatie van het gewas van 1829.	Algemeene aanmerkingen.
								Vruchtdragende.	Jonge boomen, welke nog niet vruchtbaar zijn, als berekend tot den aanplant van				Oude uitgestorvene of kwijnende boomen, dewelke tot afschrijving worden voorgedragen.	Totaal.						
Districten.	Tuinen.								1825	1826	1827	1828								

De tuinen moeten districtsgewijze worden opgeteld en met recapitulatie op het laatste blad worden overgebragt om het totaal per Regentschap aan te wijzen, op welke recapitulatie de kolommen op deze met * geteekend niet behooren gebragt te worden.

Art. 8. Behalve de bij art. 6 voorgeschrevene hoofdrondes, zullen zij afzonderlijke inspectiën doen in de distrikten, alwaar hunne tegenwoordigheid mogt vereischt worden.

Art. 9. Zij zullen bij het doen hunner rondes naauwkeurig navraag doen, of de planters wel rigtig het geld ontvangen voor de door hen in de groote en kleine pakhuizen geleverde koffij, en andere producten onder de leverancie begrepen.

Art. 10. Zij zullen eens in de drie maanden al de kleine pakhuizen in hunne afdeelingen opnemen, en de boeken der Inlandsche pakhuisschrijvers nazien, of de saldo's werkelijk overeenkomstig de boeken zijn; of het gewigt goed is, en of er ten aanzien van het wegen eerlijk wordt te werk gegaan; zij zullen aanteekening op de boeken der Inlandsche pakhuisschrijvers van hunne bevinding ter nederstellen, en bij hunne maandelijksche ronde-rapporten aan den Inspecteur hiervan melding maken.

Art. 11. Zij zullen, na elke door hen gedane ronde of inspectie-reis, een afzonderlijk schriftelijk rapport aan den Inspecteur inzenden van hunne bevindingen, met aanwijzing der plaatsen, dewelke zij bezocht hebben.

Art. 12. Buitendien zijn zij verpligt, tweemalen of ten minste éénmaal 's jaars, al de plaatsen in hunne afdeelingen te bezoeken, en van hunne bevindingen en opmerkingen een kort verslag in te zenden aan den Inspecteur.

Art. 13. Vóór of op den 1sten Mei van ieder jaar zullen zij, ingevolge Besluit d. d. 29 Junij 1824, nº. 20, de voordragten tot nieuwe aanplantingen en afschrijvingen van oude uitgestorvene of slechte, kwijnende, boomen aan den Inspecteur inzenden, op eene lijst waarvan aan hen door den Inspectenr een model zal worden gegeven.

Zij zullen verpligt zijn, om behoorlijke boeken aan te leggen en bij te houden, waarin regelmatig zullen zijn bijeengebragt de minuten van al hunne rapporten en andere stukken, alsmede van al de periodique staten, welke zij aan den Inspecteur moeten inzenden, zoodanig ingerigt, dat dezelve eene naauwkeurige aantooning van al hunne werkzaamheden bevatten.

Art. 14. Zij zullen het toezigt houden over de rijst-kultuur en zich met ijver toeleggen, om dezelve uit te breiden en te verbeteren, door het aanleggen van nieuwe waterleidingen, als anderszins, alles overeenkomstig de middelen der landbouwers, en zich naauwkeurig bekend maken met

de marktprijzen der producten, dewelke niet in 's Lands pakhuizen geleverd worden.

Art. 15. Zij zullen bijzonderlijk onderzoeken:

a. De tegenwoordige bestaande landmaat der rijstvelden in hunne respective districten.

b. Den toenemenden of verminderden staat der rijstcultuur, den gunstigen of minder gunstigen toestand en de vooruitzigten van het gewas en de mindere of meerdere moeijelijkheden voor de ingezetenen, om het rijst-product van de hand te zetten.

c. Of de Dorpshoofden en andere Inlandsche ambtenaren zich, ten aanzien van den gemeenen man, ook eenige willekeurigheden of kwellingen veroorloven.

d. Of het beploegen, zaaijen en beplanten der rijstvelden op de behoorlijke tijden geschiedt.

e. Of ook rijstvelden door onverschilligheid of luiheid der landbouwers braak blijven liggen; zullende zij van dit een en ander bij hunne maandelijksche verslagen gewag maken en het noodige ter voorziening voordragen.

Art. 16. Zij zullen zich al verder beijveren, om de indigo-cultuur uit te breiden en te verbeteren, op zoodanige plaatsen, alwaar de gronden geschikt voor dezelve zijn, en voor zoo verre de inwoners niet bij de koffijcultuur gebezigd worden, en tevens zorgen, dat de planters hiertoe bestemd, goede soort van die verfstof vervaardigen; overeenkomstig de monsters, deswege aan de Regenten gegeven, moetende zij hiertoe inroepen de tusschenkomst der Gecommitteerden tot die cultuur en die der Districtshoofden, ten einde den planter aan te moedigen om goede qualiteit van indigo in 's Lands pakhuizen te leveren.

Art. 17. Zij zullen het toezigt houden over de leverancie der areen-suiker en zorgen dat plantaadjen van *areenboomen* worden aangelegd, op zoodanige plaatsen, alwaar de grond daartoe geschikt is en in de nabijheid der woningen der planters, dewelke daartoe bestemd zijn; moetende zij nogtans naauwkeurig waken, dat deze bijkomende cultuur niet nadeelig zij voor die der koffij, welke laatste altijd als de hoofdcultuur moet worden beschouwd.

Art. 18. Ten aanzien der pepercultuur zullen zij de bepalingen opvolgen, welke voorkomen bij de Instructie, gearresteerd bij besluit van den 30sten Junij 1829, n°. 18.

Art. 19. Zij zullen het toezigt houden over de transportmiddelen, bestemd tot den afvoer der producten,

dewelke in 's Lands pakhuizen geleverd worden, en van hunne bevindingen dienaangaande, zoo wel als van den staat der afvoerwegen, een schriftelijk rapport aan den Inspecteur indienen.

Art. 20. Ten einde geene misleiding in de koffijrapporten en staten te veroorzaken, zullen zij op eigen gezag geene merkpalen, het zij van oude en afgeschrevene dan wel van weinig belovende koffijtuinen, naar nieuw aan te leggen plantaadjen mogen doen verplaatsen, noch ook de merkpalen van verschillende koffijtuinen tegen elkander doen verwisselen.

Art. 21. Zij zullen niet bevoegd zijn, bevelen aan de Regenten of mindere hoofden uit te vaardigen, blijvende echter hiervan uitgezonderd de Gecommitteerden over de koffij- en andere cultures, benevens de Mandoors van de tuinen, dewelke hunne bevelen, voor zoo veel aangaat derzelver werkzaamheden, zullen opvolgen; zullende zij Controleurs den Resident van alles kennis geven, met aanwijzing van hetgeen zij vermeenen, dat tot redres dient te worden gedaan, en indien verzuim, nalatigheid of kwade trouw mogt plaats hebben, zullen zij zulks almede bij een beredeneerd vertoog den Resident kennelijk maken, met de noodige voordragt ter voorziening.

Art. 22. Zij zullen, met het einde van ieder jaar, een' naauwkeurige bevolkingstaat hunner afdeeling aan den Resident inzenden, opgemaakt volgens een daartoe door den Resident aan hen te geven model; moetende de Districtshoofden hun de behulpzame hand bieden; om dien staat volgens het wezenlijk getal zielen op te maken; de Controleurs zullen die staten nimmer van de Regenten mogen afvragen.

Art. 23. Zij zullen de Inspecteurs van financiën op hunne inspectiereizen vergezellen en aan die ambtenaren alle inlichtingen geven, overeenkomstig de instructie voor dezelve bepaald, bij besluit van den Commissaris Generaal, d. d. 16 Mei 1828, n°. 19.

Art. 24. De Controleurs zullen zich gedragen naar de bepalingen reeds gemaakt of te maken, omtrent het aannemen van geschenken, of het zich toeëigenen van meerdere inkomsten, dan bij de wet zijn toegestaan.

Art. 25. De bepalingen, voorkomende bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 22sten November 1827, omtrent de organisatie der Controleurs van de Landelijke inkomsten, blijft in zijn geheel toepasselijk op die in de

residentie Preanger Regentschappen, voor zoo ver die bepalingen niet uitsluitend en eigenaardig behooren tot de middelen der Landelijke inkomsten en het Landelijke stelsel, in andere residentiën van Java vigerende.

Art. 26. Zij zullen in handen van den Resident den eed van trouw en van geheimhouding, zoo mede dien van zuivering, voor zoo verre deze laatste de Controleurs der 1ste en 2de klasse aanbetreft, afleggen, gelijk dezelve zijn voorgeschreven bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 10den December 1827, nº. 66.

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den 30sten Junij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(Nº. 58.) Chineesch hospitaal.

RESOLUTIE. (Nº. 44.)

BATAVIA, *den 30sten Junij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie van den 17den dezer, nº. 23;

Is goedgevonden en verstaan:

1º. Met alteratie van art. 3, van het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 31sten Mei 1828, (Staatsblad nº. 46), den Gouverneur der Moluksche eilanden aan te schrijven, om de belasting ten voordeele van het Chinesche hospitaal te Batavia, aldaar in te voeren.

2º. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 59.) Kampement Weltevrede.

RESOLUTIE. (N°. 11.)

BATAVIA, *den 3den Julij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie van den 25sten Junij l. l., n°. 22;

Is goedgevonden en verstaan: te verklaren, gelijk geschiedt bij deze, dat *Weltevrede* voortaan niet meer *Kampement* genaamd, maar als eene gewone garnizoens plaats beschouwd moet worden, en als zoodanig, voor zoo veel de burgerlijke policie aangaat, zal staan onder het onmiddellijke beheer en toezigt van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, zullende voorts het *Reglement op de goede orde*, *de zindelijkheid en policie voor het Kampement van Weltevrede*, in 1817 gearresteerd, in werking blijven, voor zoo verre de daarbij gemaakte bepalingen door de tegenwoordige niet van zelve komen te vervallen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 60.) Vaartuigen onder Nederlandsche vlag varende. Zeebrieven.

BESLUIT. (N°. 24.)

BUITENZORG, *den 6den Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Op voordragt van de Regering, van den 30sten Junij l. l., n°. 1065, naar aanleiding van het voorstel van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen;

Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat alle eigenaars of gezagvoerders van Inlandsche vaartuigen en Chinesche wankangs of andere diergelijke vaartuigen, welke de vergunning hebben erlangd

om onder Nederlandsche vlag te varen, en daardoor bevoorregt zijn met gewone regten, gehouden zullen zijn, om wanneer zij van eene vreemde haven, in den Indischen archipel gelegen, naar eene Nederlandsch Indische haven uitklaren, alsdan hunnen Nederlandschen zeebrief of jaarpas door de autoriteit der vreemde plaats te doen viseren, dan wel zich te voorzien van uitklaringen, behoorlijk door eene autoriteit geteekend, met vermelding onder welke vlag zij uitklaren, zonder welke zij, in de Nederlandsch Indische haven, zullen worden beschouwd, als varende onder vreemde vlag en onderhevig aan de regten voor vreemde schepen vastgesteld.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 61.) Hoofdgeld der Chinezen.

RESOLUTIE. (N°. 21.)

BATAVIA, *den 7den Julij* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij apostillaire dispositie van den 27sten Junij l. l., n°. 17;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van art. 42 der Instructie voor den Kapiten en de Luitenants der Chinezen, in en buiten Soerabaja, gearresteerd bij besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 2den Februarij j. l., n°. 35, te bepalen, dat de verdeeling van het hoofdgeld der Chinezen voortaan zal plaats hebben, als volgt:

als $^2/_5$ voor den Kapitein.
$^2/_5$ voor den Lande.
$^1/_5$ voor het Chinesche hospitaal.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 62.) Vuurwapenen.

BESLUIT. (N°. 16).

BUITENZORG, den 8sten *Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt der Regering, van den 4den dezer, n°. 1078, naar aanleiding der voorstellen, zoo van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, als van den waarnemenden Chef van het bureau van den Algemeenen Staf, respectivelijk van den 5den Junij l. l., n°. 813, en 25 daaraanvolgende, n°. 951;

Gelet op deszelfs besluit van den 8sten Augustus 1828, n°. 26 (Staatsblad n°. 58);

Heeft goedgevonden en verstaan: het verbod van den invoer van vuurwapenen, voorgeschreven bij het Reglement, gearresteerd bij besluit van den 8sten Augustus 1828, n°. 26, (Staatsblad n°. 58), mede op de geweer- en pistoolsloten, en in het algemeen op alles wat tot de remonte dier wapens behoort, toepasselijk te verklaren, zoo als geschiedt bij deze.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 63.) Logementen, herbergen, enz.

BESLUIT. (N°. 14.)

BUITENZORG, *den* 11*den Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 20sten October j. l., n°. 1998, daarbij vergezeld van de consideratiën en het advijs van den Raad van Indië, *Goldman*, inzendende, een aan de Regering door den Resident van *Samarang*, bij missive van den 25sten Maart 1828, n°. 1, aangeboden Concept-reglement op de logementen, herbergen, publieke koffijhuizen en tapperijen, in de stad en voorsteden van *Samarang*.

Gezien de consideratiën en het advijs van den Hoofdbaljuw van Batavia, van den 27sten October j. l., n°. $^{549}/_{434}$;

Heeft goedgevonden en verstaan: te arresteren het navolgende

Reglement op de Logementen, Herbergen, publieke Koffijhuizen en Tapperijen, in de stad en voorsteden van Samarang.

Art. 1. Alle houders van Logementen, Herbergen, publieke Koffijhuizen, Tapperijen, enz. zullen moeten voorzien zijn van eene schriftelijke vergunning van den Resident, en staan in zaken, hun bedrijf aangaande, onder het onmiddellijke toezigt van den Resident en Assistent-resident. Degenen, welke bevonden worden zoodanig eene nering zonder deze vergunning uit te oefenen, zullen verbeuren eene boete van *één honderd* guldens, en zullen de door den Resident verleende permissiën ten kantore van de policie moeten zijn geregistreerd, alvorens door de houders daarvan gebruik zal mogen worden gemaakt, op eene boete van *vijftig* guldens.

Art. 2. De tegenwoordige logementhouders en herbergiers, alsmede alle andere houders van koffijhuizen, tapperijen en dergelijke, zullen zich, binnen den tijd van acht dagen, nadat dit Reglement zal zijn bekend gemaakt, aan den Resident adresseren, om de bovenbedoelde vergunning te verkrijgen of, verkregen hebbende, te doen registreren, zullende diegenen, welke hierin nalatig zijn, beschouwd worden als van hunne tegenwoordige nering te hebben afgezien.

Art. 3. De logementhouders en herbergiers, alsmede alle andere bijzondere personen *zonder onderscheid*, zullen geene vreemdelingen, komende van eene plaats buiten *Java*, mogen huisvesten, zonder daarvan aangifte aan den Assistent-resident te doen, op eene boete van *drie honderd* guldens, en zal deze aangifte moeten geschieden ten minste binnen de *vier en twintig* uren, na de aankomst van één' zoodanig vreemdeling, op eene boete van *vijftig* guldens.

Art. 4. Onverminderd deze bepalingen zullen de logementhouders en herbergiers verpligt zijn, een schriftelijk rapport van alle personen, welke, bij hun komen logeren, ten kantore van den Assistent-resident te bezorgen: op dit rapport zal worden bekend gesteld, de naam, voornaam en qualiteit der aangekomen personen, alsmede de vermoedelijke tijd van hun verblijf, en zal dit rapport, behoorlijk door den logementhouder of herbergier geteekend, ten minste binnen *twee uren* na de aankomst van den passagier aan den Assistent-resident worden ingediend; van personen,

welke na *acht ure* des avonds aankomen, zal het rapport den volgenden morgen te *zeven ure*, op het kantoor van de policie worden bezorgd. Alle overtredingen van dit artikel zullen worden beboet met *f* 25.00.

Art. 5. Van alle verdachte personen zal dadelijk aan den Assistent-resident kennis moeten worden gegeven, op eene boete van *één honderd* guldens voor ieder verzuim van dien aard.

Art. 6. De tapperijen, kroegen en diergelijke huizen, zullen des avonds te *negen ure* zijn gesloten, op eene boete van *vijf en twintig* guldens.

Art. 7. Alle dranken, zonder onderscheid, welke in de logementen, herbergen, tapperijen, of andere bij deze bedoelde huizen, getapt worden, zullen moeten zijn van eene goede qualiteit, en zullen dezelve, ingeval van klagten, door eene Commissie, door den Resident te benoemen, onderzocht en, bij afkeuring, ten voordeele van de armen dadelijk verbeurd verklaard worden.

Zoodanige dranken echter, welke vervalscht of van eene voor de gezondheid schadelijke hoedanigheid worden bevonden, zullen door vermelde Commissie, geassisteerd door den Stadsgeneesheer, dadelijk uitgestort worden, en zullen de logementhouders, herbergiers, enz. daarenboven verbeuren eene boete van *vijftig* guldens.

Art. 8. Alle geschillen tusschen de logementhouders of herbergiers en de logerende personen, wegens zindelijkheid, bediening enz., zullen voor de policie worden gebragt; en zal door den Resident of Assistent-resident daaromtrent definitivelijk worden beslist.

Art. 9. Het is aan een' ieder, zonder onderscheid, ten sterkste verboden, om eenig molest of geweld aan de openbare huizen, bij deze bedoeld, te doen, of den houder derzelve, dan wel deszelfs bedienden of overige bewoners, op eenige wijze te beleedigen, op verbeurte eener boete van *één honderd guldens;* militairen, beneden den rang van Officier, deze bepalingen overtredende, zullen door middel van het Militaire departement worden gecorrigeerd, en Inlanders, bij onvermogen om de gemelde boete te betalen, zullen met acht dagen gevangenis of 30 rottingslagen worden gestraft, alles behalve het vergoeden der toegebragte schade.

Art. 10. De logementhouder, herbergier enz., die bevonden wordt zich op eene onbetamelijke wijze tegen eener

zijner gasten te hebben gedragen, zal met *f* 100 beboet, en derzelver Inlandsche bedienden, in dit geval met dertig rottingslagen of acht dagen gevangenis worden gestraft, zullende ten aanzien van de logementhouders, herbergiers enz., hieromtrent het navolgend art. 11 door den Resident, naar omstandigheden, kunnen worden toepasselijk gemaakt.

De Assistent-resident zal de klagten dienaangaande onderzoeken, en daarvan aan den Resident rapporteren.

Art. 11. De Resident heeft de bevoegdheid, om de permissiën tot het houden van opgenoemde neringen, of voor eenigen tijd, of definitivelijk, in te trekken, zoo dikwijls hij zulks voor de handhaving eener goede policie noodig zal oordeelen; zullende hij echter, voor zoo verre de logementen en herbergen betreft, hierop vooraf de goedkeuring van het Gouvernement verzoeken.

Art. 12. Behalve in de logementen, herbergen en koffijhuizen, zal op boekschulden geen regard worden geslagen, maar dezelve zullen worden gehouden voor nul en van geener waarde. In de tapperijen enz. zal alles contant worden betaald.

Art. 13. Alle dobbelspelen in tapperijen en dergelijke huizen zijn verboden, op verbeurte eener boete van *één honderd guldens* door den houder der tapperijen enz. te verbeuren, behalve zoodanige straffen, als daartegen bij bijzondere bevelen van het Gouvernement zijn of zullen worden bepaald.

Art. 14. De houders van genoemde huizen, wier namen in de door den Resident verleende permissiën bekend zijn gesteld, zullen hun bedrijf niet aan anderen mogen overdoen, of door anderen mogen laten waarnemen, noch van woonplaats mogen veranderen, zonder dat daarvan aan den Resident is verzoek gedaan, op verbeurte eener boete van *vijftig guldens.*

De Resident zal een zoodanig verzoek, naar gelang van zaken, mogen weigeren, behoudens het regt van den belanghebbende, om zich deswege aan het Gouvernement te adresseren.

Art. 15. Ieder der in deze bedoelde huizen zal van buiten voorzien zijn van een *bord*, hangende vóór of boven de deur, waarop, met duidelijke letters te lezen zal staan, het bedrijf, hetwelk aldaar wordt uitgeoefend, benevens zoodanige onderscheidene benaming, als de houders, met voorkennis en goedkeuring der policie, daarop zullen verlangen te plaatsen.

Van zons ondergang tot derzelver opgang, zullen zij verpligt zijn, een licht gevende lantaarn boven hunne huisdeur aan de straat te onderhouden.

Art. 16. De logementhouders en herbergiers zullen altijd, zoo bij dag als bij nacht, gereed moeten zijn, om vreemdelingen ten dienste te staan, op eene boete van *vijftig guldens* bij iedere nalatigheid ten dien aanzien te verbeuren.

Art. 17. Geene der in deze opgenoemde bedrijven zullen te gelijk mogen worden gedreven, dan bij speciale permissie van den Resident.

Art. 18. Het tegenwoordige Reglement zal op eene zigtbare plaats, in elk der genoemde huizen moeten worden opgehangen, op eene boete van *vijftig guldens* voor den nalatige.

Art. 19. Indien een logementhouder, herbergier enz. weigert, de hem opgelegde boete te voldoen, zal de hem verleende permissie dadelijk worden ingetrokken.

Alle boeten, voorkomende in dit Reglement, zullen door een', daartoe door den Resident te benoemen, persoon, bij wege van *parate executie* worden ingevorderd; zullende in geval van onvermogen, Europeanen of derzelver afstammelingen met gevangenis van vier tot acht dagen, en Inlanders of daarmede gelijk gestelde personen met gevangenis voor denzelfden tijd, dan wel naar gelang van zaken, met rottingslagen, het getal van dertig niet te bovengaande, worden gestraft.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 64.) Vendusalaris.

BESLUIT. (N°. 13.)

BUITENZORG, *den* 13*den Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt van de Regering, d. d. 11 dezer, n°. 1141, ten gevolge van het voorstel van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, d. d. 9 Junij l. l., n°. 826, aangeboden bij missive van de Generale Directie van Financiën, d. d. 29 Junij j. l., n°. 542;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met alteratie op de bestaande bepalingen voor de Vendu-

kantoren in Nederlandsch Indië, als provisionelen maatregel te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat voortaan van alle onbewerkt goud of zilver, het zij in staven, stof of anderszins, alsmede losse juweelen en ruwe diamanten en paarlen, en alle soorten van vreemde muntspeciën, bij publieke vendutie geveild wordende, geen ander vendusalaris zal worden betaald dan 1 pCt. door den kooper, en indien de gemelde artikelen worden opgehouden 1/4 pCt. door den verkooper, en dat, ingeval van verkoop, niets zal worden gebragt ten laste van den verkooper, onder uitdrukkelijke bepaling nogtans, dat de koopers zullen gehouden zijn, om, ten genoegen van het Vendukantoor, te stellen voldoende borgtogten voor de behoorlijke betaling van den koopschat, na ommekomst van den termijn van het verleende crediet.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 65.) Inkomende en Uitgaande regten.

BESLUIT. (N°. 23.)

BUITENZORG, *den 14den Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen, enz.

Heeft goedgevonden, en verstaan:

1°. Enz.

2°. Te bepalen, dat in den vervolge de *Cochin-Chinasche* vaartuigen in alle opzigten zullen worden gelijk gesteld met schepen van *Siam* komende, en dat mitsdien van dezelve dezelfde regten, als van Nederlandsche schepen zullen worden gevorderd.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 66.) Schutterlijke contributie.

BESLUIT.

BUITENZORG, *den 14den Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 8 Julij j. l., n°. 1113;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de invordering van de achterstallige contributie aan de kassen der schutterijen, bij gebreken van behoorlijke betaling, bij parate executie, even als alle andere belastingen, door de Fiskaals bij de Raden van Justitie op de drie hoofdplaatsen zal geschieden.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 67.) Uitbestedingen.

BESLUIT. (N°. 13.)

Buitenzorg, *den* 17*den Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de dato 8 April l. l., n°. 2147, daarbij aanbiedende een Concept Reglement op het houden van uitbestedingen in Nederlandsch Indië, ter vervanging van het Provisionele Reglement, gearresteerd bij besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 10den Mei 1827, (Staatsblad n°. 52), bevattende zoodanige wijzigingen en ampliatiën, als, op grond van eene tweejarige ondervinding, den Directeur voornoemd wenschelijk en doelmatig zijn voorgekomen;

Gezien de consideratiën en het advijs van de Generale Directie van Financiën, de dato 22 April l. l., n°. 304;

Gezien het advijs der Regering, de dato 11 Junij l. l., n°. 925, onder overlegging eener missive van het Hooge Geregtshof, de dato 4 Mei bevorens, n°. 246;

Den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen nader gehoord, (rapport 27 Junij l. l., n°. 3801;)

Heeft goedgevonden en verstaan: met intrekking van het Provisionele Reglement, gearresteerd bij besluit van hem Commissaris Generaal, de dato 10 Mei 1827, (Staatsblad n°. 52), te arresteren, het *Reglement op het houden van uitbestedingen in Nederlandsch Indië*, gelijk hetzelve aan dit besluit is geannexeerd.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie en narigt, als ten

tine van executie; zullende dit besluit, benevens het reglement, in het Staatsblad worden geïnsereerd, en door middel van de Javasche courant aan het algemeen bekend gemaakt.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

REGLEMENT op het houden van uitbestedingen in Nederlandsch Indië.

Art. 1. In alle leverancieën en inkoopen voor 's Lands dienst, het bouwen en aanleggen van nieuwe gebouwen en werken, het onderhoud en vernieuwen van 's Lands gebouwen en werken, den inhuur van scheepsruimte, idem van andere transportmiddelen te water en per as, idem den inhuur van ambachts- en werklieden, zal in het algemeen, en indien zulks slechts eenigzins uitvoerlijk is, en daartegen geene gewigtige redenen bestaan, niet anders mogen worden voorzien, dan bij publieke uitbesteding.

Art. 2. De uitbestedingen worden onderscheiden in:

a. Gewone uitbestedingen;

b. Buitengewone uitbestedingen; doch derzelver verschil bestaat alleen daarin, dat de eerstgenoemde, aan welke steeds de voorkeur moet worden gegeven, in de Javasche courant moet worden aangekondigd.

Art. 3. De *gewone uitbestedingen* zullen worden aangekondigd in de Javasche courant, en voorts op de wijze hieronder voor de buitengewone uitbestedingen voorgeschreven, tenzij men met genoegzame zekerheid weet of veronderstellen kan, dat daarvoor geen gading is onder de Europeanen en derzelver afstammelingen, welke de courant niet lezen, noch onder de Inlanders en Chinezen.

De *buitengewone uitbestedingen* zullen het publiek worden bekend gemaakt door de Plaatselijke autoriteit, (speciaal ten behoeve der Europeanen en derzelver afstammelingen) en wijders telkens, wanneer bij Inlanders en Chinezen mededinging kan worden voorondersteld, door de Officieren der Chinezen en de Inlandsche hoofden; zullende de bekendmakingen daartoe betrekkelijk in de Inlandsche en Chinesche talen worden vertaald, ter lezing gelegd en aangeplakt, terwijl niets zal worden verzuimd om de publiciteit en gevolgelijk zoo veel mogelijk de mededinging te bevorderen.

Art. 4. Op *Java* en *Madura* zullen geene buitengewone uitbestedingen worden gehouden, dan om met spoed in

eene behoefte van kleinen omvang te voorzien, mitsgaders voor zoodanige behoeften, als waaromtrent men met genoegzame zekerheid stellen kan, dat daarvoor geene gading is onder Europeanen of derzelver afstammelingen, en eindelijk in die gevallen, wanneer de tijd geene aankondiging in de Courant mogt toelaten.

De uitbestedingen op de buitenbezittingen vallen allen in de termen om te worden bekend gemaakt, zoo als voor de buitengewone uitbestedingen is bepaald, ten ware, in een zeldzaam geval, de tijd eene voorafgaande aankondiging in de Javasche courant mogt toelaten, hetwelk alsdan zal moeten geschieden.

Art. 5. De aankondigingen en bekendmakingen hierboven bedoeld, zullen telkens de uitbesteding eenen geruimen en voor de gadinghebbenden voldoenden tijd, om zich te kunnen voorbereiden voorafgaan, althans voor die uitbestedingen, tot welke het te vermoeden is, dat zich op andere plaatsen mededingers kunnen opdoen.

Art. 6. Gemelde aankondigingen en bekendmakingen moeten bevatten:

a. Al de voorwaarden, indien dezelve niet van te grooten omvang zijn; zullende in dit laatste geval daarbij worden bekend gesteld, waar en bij wien de overige voorwaarden ter lezing liggen.

b. Waar en bij wien te zien zijn monsters, dan wel bestekken, plans, profils en wat des meer is, zoo mede plaatselijke aanwijzingen en explicatiën te verkrijgen zijn.

c. Voor de levering van goederen: de juiste hoeveelheid, die van ieder artikel benoodigd is, dan wel, indien zulks niet bepaaldelijk kan worden opgegeven, in allen geval de hoeveelheid, waarop de levering van ieder artikel begroot wordt, ten einde de gadinghebbenden in staat te stellen, om over de uitgebreidheid der leverancie of aanneming te kunnen oordeelen.

Alhier wordt nogtans uitdrukkelijk bepaald, dat telkens, wanneer de benoodigde hoeveelheden niet bepaaldelijk, maar bij begrooting worden opgegeven, het Gouvernement geenszins gehouden zal zijn, die hoeveelheden in ontvang te nemen; verbindende het Gouvernement zich in dat geval niet verder, dan om in de behoefte van de onderwerpelijke artikelen bij uitsluiting te doen voorzien door den aannemer, gedurende het tijdvak, waarover de levering is uitbesteed, en waartegen de aannemer ook gehouden is,

in die behoefte te voorzien, al mogt dezelve de begrootte hoeveelheid overschrijden.

d. Of de toewijzing zal plaats hebben in *één* perceel, dan wel in hoeveel percelen, en waaruit ieder perceel zal bestaan, zoo als hieronder in het tweede gedeelte van art. 19 breeder is omschreven.

e. Wanneer en in welke munt de betaling zal geschieden, zoo mede of, en *casu quo* hoeveel in voorschot zal worden verleend; dan wel, dat de wijze en tijd van betaling en de voorschotten bij de uitbesteding eenparig zullen worden geregeld.

f. De plaats, dag en het uur, waar en wanneer de uitbesteding zal plaats hebben, door wien dezelve zal worden gehouden, en bij wien de inschrijvingsbiljetten moeten worden ingediend.

g. De premie die de definitive aannemer aan den minsten inschrijver zal moeten uitkeeren.

h. Dat het tegenwoordige Reglement bij de inschrijving en uitbesteding moet en zal worden in acht genomen.

Art. 7. De uitbestedingen zullen worden gehouden te *Batavia*, door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, en *elders* op *Java* en *Madura*, zoo mede op de *Buitenbezittingen* door de eerste Civile autoriteiten; zullende gemelde autoriteiten deswege handelen in overleg met de Departementen, ten wier behoeve de uitbesteding geschiedt, en inzonderheid, wat het Departement van Oorlog en het Departement van Marine aangaat, met overleg van de Inspecteurs en Onderinspecteurs der Militaire administratie of van de Haven- en Equipagemeesters, dan wel van de Officieren, die als zoodanig fungeren; zijnde deze Militaire en Marine autoriteiten gehouden de Civile autoriteiten ter zake voorschreven de volledigste informatiën en assistentie te verleenen.

Art. 8. Aan de Chefs der Departementen van Oorlog en Marine is nogtans vrijgelaten 's Gouvernements autorisatie te vragen, om ten behoeve van genoemde Departementen de uitbestedingen zelve te houden, of door hunne ondergeschikten te doen houden, als inzonderheid:

Voor Artillerie behoeften.
» Kleeding, Harnachement en Equipement.
» Fortificatiën.
» Het bouwen en repareren van Schepen en Vaartuigen.
» Scheepsbehoeften.

Art. 9. Aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen en de Civile autoriteiten hier boven bedoeld, is het overgelaten de uitbestedingen voor het onderhoud van 's Lands civile gebouwen en werken en voor de uitvoering van kleine werken te doen houden door de Ingenieurs en Opzieners van de civile gebouwen en werken.

Art. 10. Ter voorziening in alle dagelijksche benoodigdheden van het Gouvernement, (de levering van artikelen van Europeschen oorsprong daarvan uitgezonderd). zoo mede ter voorziening in het onderhoud van 's Lands Gebouwen en Werken, zullen de Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, en de eerste Civile autoriteiten jaarlijks, of wanneer noodig, uitbestedingen mogen aankondigen en houden, zonder voorafgaande speciale autorisatie van het Gouvernement, behoudens de magt van den Directeur voornoemd, om zoodanige artikelen, welke hij vermeent dat niet plaatselijk moeten worden uitbesteed of geleverd, al ware reeds eene uitbesteding voor dezelve in de Courant aangekondigd, elders uit te besteden, of van elders te doen aanbrengen, als rijst, arak en andere artikelen.

De uitbestedingen, welke hierboven niet zijn bedoeld, mogen niet worden gehouden noch aangekondigd, dan na verkregene autorisatie van het Gouvernement, zullende de autorisatie tot eenen inkoop, tot de inhuring van een schip of scheepsruimte, tot de uitvoering van eenig werk, en alle dergelijke autorisatiën, tevens worden verstaan als van zelve te bevatten qualificatie en last tot uitbesteding.

Art. 11. Bij alle uitbestedingen voor de levering van goederen en provisiën zal steeds getracht worden, den aannemer of leverancier te verbinden tot de levering der artikelen regtstreeks aan de verbruikers, naar mate en tot zoodanige hoeveelheid, als telkens noodig zal zijn, en zonder tusschenkomst van 's Lands pakhuizen.

Art. 12. Indien een of ander inschrijver of mededinger zich daartoe niet mogt willen verbinden, dan zal kunnen worden toegestaan eenen kleinen voorraad in 's Lands pakhuizen te deponeren van die artikelen, waarvan de levering wordt aangenomen, mits zulks geschiede geheel voor risico van den aannemer en in den geest van de resolutie der Indische Regering van den 8sten Augustus 1828, n°. 7. Dit gebruik van 's Lands pakhuizen zal nogtans zooveel mogelijk worden vermeden, terwijl het inwilligen van ge-

melde voorwaarde eerst in de tweede plaats in aanmerking zal komen.

Art. 13. Ten einde te bevorderen, dat tot matige prijzen worde ingeschreven, zullen de autoriteiten met het houden der uitbestedingen belast, bij de voorwaarden bepalen, «dat de minste inschrijver van den definitiven aannemer eene premie zal erlangen.»

Gemelde autoriteiten worden mitsdien bij deze gemagtigd, het bedrag van de premie te bepalen; dezelve zal echter niet meerder mogen zijn, dan een half procent van de som, welke den aannemer is toegestaan, dan wel van de som, welke hij waarschijnlijk zal komen te ontvangen, volgens de begrootte uitgebreidheid der geheele aanneeming. Aan gemelde autoriteiten wordt wijders overgelaten, om naar omstandigheden de premie zoo ver beneden het maximum van een half procent te regelen, als zij zullen vermeenen te kunnen geschieden, zonder de bedoeling der premie te missen, zij zijn echter niet gemagtigd de premie geheel weg te laten, dan op daartoe bekomen autorisatie, behoorende in het algemeen aan iedere uitbesteding eene premie ten voordeele van den minsten inschrijver te zijn verbonden.

Art. 14. De uitbestedingen zullen worden gehouden bij inschrijving, opveiling en mijning, en mitsdien zullen de inschrijvers bij de uitbesteding tegenwoordig behooren te zijn, dan wel gemagtigden dienen te zenden, zullende eene onderhandsche, mits schriftelijke procuratie of qualificatie voldoende zijn, om als gemagtigde te worden erkend.

Art. 15. De inschrijvingen kunnen geschieden op twee wijzen, te weten:

1°. Bij biljet, en

2°. Bij monde,

in voege, als hier onder zal worden beschreven: zullende al deze inschrijvingen van dezelfde kracht, waarde en verbindtenis zijn, met uitzondering alleen dat, in cas van premie, en indien de minste inschrijver zijne inschrijving bij monde gedaan heeft, hij slechts de helft der premie zal erlangen, terwijl de wederhelft zal worden uitgekeerd aan den volgenden minsten inschrijver bij biljet.

Art. 16. De inschrijvingen bij biljet zijn vrij van zegel, en moeten worden ingediend, vóór dat op den dag der uitbesteding zal zijn verklaard, dat de tijd om dezelve in te dienen is verschenen, en welke moet worden geacht däär te

zijn, wanneer het hierna bepaalde bij art. 22, § *h* zal zijn geobserveerd.

De biljetten dienen duidelijk te bevatten, den naam en woonplaats van den inschrijver, zijne handteekening, den prijs voor ieder artikel of werk afzonderlijk, zijnde het niet noodig voor ieder artikel of werk een afzonderlijk biljet in te dienen, en de namen van des inschrijvers gemagtigden. De biljetten dienen te zijn gesloten, en op het adres aan te wijzen de uitbesteding, waarvoor dezelve worden ingediend, terwijl het aan den inschrijver is overgelaten, al of niet zijnen naam op het adres bekend te stellen.

Van de biljetten, waarbij deze aanbevelingen niet volkomen zijn opgevolgd, zal nogtans gebruik kunnen worden gemaakt, mits daartegen overigens geene beletselen zijn, zullende intusschen de inschrijvers, welke wegens de vorm in gebreken zijn, de gevolgen van dien aan zichzelve moeten verwijten.

Art. 17. De inschrijving bij monde zal alleen worden toegestaan aan Inlanders en Chinezen en gelijkstandige personen, wordende de Europeanen en hunne gelijken verzocht, telkens bij biljet in te schrijven, daar de inschrijving bij monde geene andere bedoeling heeft, dan om degenen die bezwaarlijk biljetten kunnen indienen, en de Nederlandsche taal niet magtig zijnde personen, in mededinging te doen toetreden.

De inschrijving bij monde zal geschieden op de plaats en het uur voor de uitbesteding bepaald, bij mondelingsche opgaven in een gesloten vertrek, alwaar de gadinghebbenden één voor één zullen worden binnen gelaten, en zich wijders niemand zal mogen bevinden, dan de autoriteit, door wie de uitbesteding wordt gehouden en de ambtenaren, mitsgaders de Inlandsche en Chinesche officieren, welke hen assisteren, ten einde voor te komen, dat de opgaven van den eenen ter kennisse komen van eenen anderen of van iemand anders, die zich niet binnen het vertrek bevindt.

Art. 18. Zoo lang de tijd, voor het aannemen van inschrijvingen, nog niet is verklaard te zijn verschenen, hebben de inschrijvers de vrijheid om andermaal in te schrijven.

Niemand vermag zijne eenmaal gedane en ingediende inschrijving of inschrijvingen weder in te trekken; blijvende dezelve allen verbindend; die, welke bij monde gedaan zijn, niet uitgezonderd.

Art. 19. Ieder inschrijver is verbonden, dat gedeelte van

de aanneming of levering te volbrengen, hetwelk hem als minste inschrijver of bij mijning toevalt, en kan zich daarvan niet onttrekken, omdat hem niet meerder is toegevallen, al mogt hij zulks bij zijn biljet ook uitdrukkelijk als een voorbeding hebben bekend gesteld, wordende zulke reserves bij deze verklaard voor nul en als van geener waarde.

Ten einde tevens voor te komen, dat de leveranciën en aannemingen niet aan een te groot getal verschillende leveranciers en aannemers toevallen, waardoor in 's Lands administratie te veel omslag zoude ontstaan, en tevens het aandeel van ieder aannemer en leverancier zoude kunnen worden beperkt, buiten evenredigheid tot de daaraan verbondene moeite, zoo wordt bij deze vastgesteld, dat telkens bij de uitbestedingen van leveranciën en aannemingen, en inzonderheid voor de levering van diverse artikelen, zal worden bepaald en bij de voorwaarden bekend gemaakt als volgt, (b. v. voor de leverancie van diverse artikelen),

1°. Of de levering van al de artikelen slechts door één, dan wel door meer verschillende leveranciers zal kunnen geschieden, en mitsdien, of de toewijzing zal plaats hebben in één perceel, voor al de artikelen te zamen, dan wel in hoeveel perceelen, en welke artikelen ieder perceel zullen uitmaken, en

2°. Dat mitsdien geen inschrijver zich kan bepalen tot de levering van enkele artikelen, maar zijne inschrijving moet uitstrekken over al de artikelen van ieder perceel respectivelijk.

Zullende wijders ieder artikel in het bijzonder worden opgeveild, en de leverancie worden gegund, aan dengenen, die de verschillende artikelen van één perceel bij mijning of bij inschrijving het goedkoopst aangenomen heeft te leveren, hetwelk zal worden beoordeeld, door eene berekening van de totale som, welke voor de bedoelde artikelen, door ieder aannemer zoude worden genoten, over den geheelen tijd der leverancie, naarvolgens de bij de voorwaarden bekend gemaakte hoeveelheden, als bepaaldelijk of waarschijnelijk benoodigd.

Art. 20. Degeen, aan wien eene aanneming of levering is toegewezen, is gehouden om, voor de behoorlijke nakoming van zijne verbindtenis, ten minste twee goede borgen te stellen, ten genoegen van de autoriteit, die de uitbesteding heeft gedaan; welke borgen zich benevens den aannemer, ieder in het bijzonder, zoo wel als te zamen,

moeten verbinden voor het geheel, onder afstand van de in regten bekende exceptiën van uitwinning en schuldsplitsing, mitsgaders van alle andere exceptiën en ijveren des regts, hoe ook genaamd, welke hun als borgen anders te stade zouden kunnen komen.

Art. 21. Staande, en vóór de uitbesteding zal echter de capaciteit en solvabiliteit van den aannemer en de borgen niet worden onderzocht, dan in geval daaraan genoegzaam met zekerheid mogt worden getwijfeld, in welk geval de afwijzing van den mededinger en der aangeboden borgen gemotiveerd zal worden bekend gesteld bij de aanteekening en bij het proces-verbaal, bedoeld in § *f* art. 22, en in art. 23 hieronder; maar indien, na de voorloopige toewijzing, mogt blijken dat de aannemer en zijne borgen geen voldoende zekerheid daarstellen voor het volbrengen van de aanneming, dan zal, zoomede wanneer zij niet naar behooren aan de gesloten verbindtenis mogten voldoen, in het aangenomene, door het Gouvernement ten hunnen perikel worden voorzien, zoo als hetzelve zal vermeenen te behooren, het zij bij eene nadere uitbesteding, dan wel op eene andere wijze, zullende al het nadeel, hetwelk daardoor mogt worden geleden, op den aannemer en zijne borgen worden verhaald, terwijl zij geene aanspraak zullen hebben op het voordeel, dat eventuëel daaruit zoude kunnen voortvloeijen; daarvan niet uitgezonderd het geval, wanneer de aannemer of de medeborgen mogten zijn overleden of anders absent geraakt, devolverende hunne verpligtingen op hunne erfgenamen, dan wel op degenen, welke in de administratie of beheering van derzelver boedels mogten worden gesteld. En wordt alhier ten overvloede uitdrukkelijk verklaard, dat geen aannemer van zijne verbindtenis zal zijn ontslagen, indien, bij voorbeeld, ter zake van eene uitbesteding voor transportmiddelen, het schip of schepen welke hij bestemd had om zijne aanneming te volbrengen, daartoe van 's Lands wege door deskundigen ongeschikt worden bevonden; zijnde hij gehouden, daartoe, binnen den bepaalden tijd, een ander geschikt schip of andere geschikte schepen beschikbaar te stellen.

Art. 22. Bij het houden der uitbestedingen zullen de autoriteiten, aan wie dit is opgedragen, speciaal de volgende bepalingen in acht nemen.

a. Alles wat, naarvolgens de bepalingen van dit Reglement, niet noodzakelijk bekend moet zijn, behoort met de meeste

geheimhouding te worden behandeld, waarvoor zij persoonlijk worden verantwoordelijk gesteld.

b. Zij zullen de uitbestedingen niet door een ander noch door een hunner ondergeschikten mogen doen houden, dan in geval bijzondere omstandigheden hen volstrekt mogten beletten zulks zelve te doen, terwijl alsdan van de redenen van dien zal moeten blijken in het hieronder te noemen proces-verbaal.

c. Zij zullen zich bij de uitbesteding doen assisteren door een' hunner ondergeschikte ambtenaren, en, zoo noodig, door een' afslager, indien de functiën van den afslager niet door genoemden ambtenaar of door een hunner klerken kunnen worden waargenomen; zoo mede zullen zij zich doen bijstaan door Inlandsche en Chinesche officieren, hoofden of schrijvers, telkens wanneer het (zoo als doorgaans het geval zal zijn) te vermoeden is, dat zich onder de mededingers Inlanders en Chinezen zullen bevinden.

d. Zij zullen aanvankelijk onderzoeken, of er geene Inlanders of Chinezen zijn, die bij monde wenschen in te schrijven, en *casu quo* deswege handelen, zoo als bij art. 17 van dit Reglement is voorgeschreven, van de mondelingsche opgaven dezer gegadigden aanteekening houdende, en door den tegenwoordigen ambtenaar aanteekening doende houden, op welke laatste aanteekening de Inlander of Chinees, door wien de opgave gedaan is, zijne handteekening zal stellen.

e. Zij zullen vervolgens de mededingers gezamenlijk voor zich laten komen, en onderzoeken, of allen, die ingeschreven hebben tegenwoordig zijn; hun afvragen of zij de voorwaarden verstaan hebben, en of zij met den gang der veiling en mijning bekend zijn; gemelde voorwaarden doen voorlezen in eene voor de mededingers verstaanbare taal, en hun voorts de explicatiën geven, welke verzocht worden of blijken noodig te zijn, tevens de voorwaarden, plannen, bestekken, profils, monsters en wat des meer zij, ter visie leggende.

f. Zij zullen, indien de tijd en wijze van betaling en de voorschotten niet bij de voorwaarden zijn bepaald, deze punten met de mededingers eenparig regelen en gelijkstellen; op dat de opveiling en mijning naar behooren zullen kunnen geschieden.

g. Naar aanleiding van deze regeling en der gegevene explicatiën, zullen zij aan de inschrijvers afvragen, of een

hunner ook andermaal wenscht in te schrijven, en *casu quo* daartoe de meest mogelijke assistentie verleenen, zelfs door de biljetten voor hen dadelijk te laten schrijven, om alzoo met de uitbesteding voort te gaan, kunnende zulks de belangen van den Lande bevorderlijk zijn.

Indien niemand opgeeft nader te willen inschrijven, dan zal het er voor gehouden worden, dat de inschrijvingen zijn geschied, naarvolgens de pas geregelde wijze van betaling en voorschotten; onverminderd nogtans het regt van het Gouvernement, om aan deze inschrijvers zoo wel als aan ieder ander inschrijver de aanneming of levering op te dragen, naar volgens de letter van zijne inschrijvingen.

h. Wijders zullen de autoriteiten die de uitbestedingen houden aan alle aanwezigen ten duidelijkste afvragen, of er geene meerdere inschrijvingen zijn in te dienen; onder opmerking, dat alleen degenen, die ingeschreven hebben, ter mijning worden toegelaten, en in de uitbesteding deel kunnen nemen; zij zullen mitsdien alle inschrijvingen, welke aangeboden worden, nog aannemen, en eindelijk verklaren dat de tijd voor het indienen van inschrijvingen verschenen is.

i. Zij zullen als nu de inschrijvingsbiljetten in het publiek openen, zijnde het verboden dezelve eerder te openen.

k. Zij zullen voorts voor zichzelve kennis nemen van de onderscheidene inschrijvingsprijzen; zorgvuldig wakende, dat niemand anders daarvan visie kunnen bekomen.

l. Zij zullen wijders beproeven, de aanneming of levering te erlangen voor minder, dan den minst ingeschreven prijs.

m. Zij zullen, tot dat einde, de uitbesteding instellen met zoodanigen prijs voor ieder artikel, werk of perceel afzonderlijk beneden de minste inschrijving, als zij zullen vermeenen te behooren, den ingestelden prijs successivelijk door den afslager, of den als zoodanig fungerenden ambtenaar langzaam doende verhoogen met zoodanige som, als met den aard der uitbesteding zal overeenkomen, tot iets beneden den minst ingeschreven prijs; terwijl de opveiling niet andermaal zal geschieden bij cumulatie van eenige of alle werken en artikelen, ten ware deze tweeledige opveiling bij de voorwaarden mogt zijn bepaald en gereserveerd.

n. Zij zullen aan den eersten mijner, voorloopig en onder de nadere goedkeuring van het Gouvernement, de aanneming of levering toewijzen, mits de uitbesteding naarvolgens dit Reglement hebbe plaats gehad, en onder dien verstande,

dat door hem zij ingeschreven, kunnende niemand tot mijning worden toegelaten, dan degenen, die in tijds zullen hebben ingeschreven, het zij in geschrift of bij monde.

o. Indien niet tot eenen minderen dan den minst ingeschreven prijs mogt worden gemijnd, zal de voorloopige toewijzing, onder de bovenstaande bepalingen, geschieden aan den minsten inschrijver.

p. Mogten echter twee of meerder inschrijvers tot denzelfden en minsten prijs hebben ingeschreven, dan zal de toewijzing niet plaats hebben volgens § *o*, maar, onder mededeeling dezer omstandigheid, de opveiling worden herhaald, en aan den mijner de aanneming of levering worden toegewezen; dan wel, indien geen dezer inschrijvers mogt willen mijnen beneden den ingeschreven prijs, aan één' hunner,. ter keuze van het Gouvernement, tot den door hem ingeschreven prijs, terwijl bij deze veiling niemand tot mijning zal worden toegelaten, dan de bedoelde inschrijvers.

q. Alle soortgelijke questiën en speciaal die van *twee aan bod* zullen telkens, staande de uitbesteding, door eene nadere veiling op voormelde wijze worden beslist, blijvende ieder mijner intusschen aan zijne mijning verbonden. En mogt bij deze nadere opveiling andermaal de questie van *twee aan bod* ontstaan, alsdan zal de toewijzing geschieden, in de eerste plaats, aan den vorigen aannemer of leverancier van hetzelfde werk of dezelfde leverancie, mits het Gouvernement over hem tevreden en hij medemijner zij, dan wel, in de tweede plaats, aan den minsten inschrijver van allen, indien hij medemijner is; of, in de derde plaats, aan een' der andere medemijners, ter keuze van het Gouvernement.

r. Dadelijk, nadat de voorloopige toewijzing zal hebben plaats gehad, zal de autoriteit, die de uitbesteding heeft gehouden, al de inschrijvingen doen voorlezen, en dezelve ter visie stellen van de onderscheidene inschrijvers. Ieder inschrijver zal nogtans kunnen verzoeken, dat aan zijn biljet die publiciteit niet worde gegeven, mits hem niet bij inschrijving noch bij mijning eene aanneming of levering is toegevallen, en die verzoeken zullen worden toegestaan.

s. Van al het bovenstaande moet door den ambtenaar, die bij de uitbesteding assisteert, successivelijk pertinente aanteekeningen worden gehouden, welke aanteekeningen als nu onverwijld door de autoriteit, die de uitbesteeding gedaan heeft, mitsgaders door de aannemers en ook door hunne borgen, zoo die tegenwoordig zijn, benevens door den

ambtenaar, die dezelve heeft geschreven, en de Inlandsche en Chinesche hoofden die de uitbesteding hebben bijgestaan, respectivelijk met hunne handteekeningen zullen worden bekrachtigd.

Art. 23. Van de alzoo afgeloopen uitbesteding zal vervolgens een proces-verbaal worden opgemaakt, naarvolgens het model nevens dit Reglement gevoegd sub La. A, hetwelk door de autoriteit, die de uitbesteding gehouden heeft, en door den ambtenaar, welke hem daarin heeft bijgestaan, zal worden onderteekend.

Aan den Hoofdingenieur, de Ingenieurs, Aspiranten en Opzieners van 's Lands gebouwen, wordt het nogtans overgelaten, om van de, volgens art. 9, door hen bewerkstelligd wordende uitbestedingen, het proces-verbaal te dresseren, bedoeld bij dit Reglement, dan wel daarvoor het model te volgen, gearresteerd bij besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië, de dato 26 Februarij 1829, no. 19.

Art. 24. Gemeld proces-verbaal, zal aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, dan wel, (indien de uitbesteding door eene Militaire of Marine autoriteit mogt zijn gehouden, krachtens daartoe verleende autorisatie (naarvolgens art. 8 van dit Reglement), aan den Chef van het Militaire of Marine departement worden ingediend, vergezeld van:

1o. De inschrijvings biljetten.

2o. De voorwaarden.

3o. Eenen vergelijkenden staat, houdende tot welke prijzen de artikelen het laatst zijn uitbesteed of aangeschaft, en tot welke prijzen de levering derzelve nu is aangenomen; ingerigt volgens model La. B, hier annex. (N. B. ook voor het onderhoud van 's Lands werken en gebouwen zal een dergelijke staat worden overgelegd, zoo mede voor den inhuur van scheepsruimte en transportmiddelen; voor nieuwe werken en wat des meer zij, zal dezelve echter achterwege blijven).

4o. Eene voordragt, houdende alle informatiën en consideratiën, welke ter zake dienstig kunnen zijn, en onder overlegging van een duplicaat, zoo als bij de resolutie der Indische Regering, van den 6den Maart 1829, no. 14, is voorgeschreven; eindelijk een bepaald advijs, hetwelk ten,

5o. Ingeval een ander departement bij de uitbesteding is betrokken, moet zijn voorzien van de correspondentie of van zoodanige andere bescheiden, als kunnen doen blijken, dat

het overleg, bij art. 7 hierboven voorgeschreven, naar behooren heeft plaats gehad, en op welke punten van het advijs de gevoelens *casu quo* verschillen.

Art. 25. De Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, dan wel de Chefs van het Militaire of Marine departement respectivelijk, zullen de behandeling der zaak aan de bepalingen van dit Reglement toetsen, en, indien dezelve vatbaar is om aan 's Gouvernements dispositie te worden onderworpen, al de stukken aan het Gouvernement indienen met zoodanige gemotiveerde voorstellen als zij zullen vermeenen te behooren.

Art. 26. Wanneer 's Gouvernements autorisatie zal zijn bekomen, om met de aannemers of leveranciers de noodige contracten aan te gaan, kan aan de aanneming of levering inmiddels dien overeenkomstig worden gevolg gegeven.

Art. 27. De contracten zullen in duplo worden geschreven en ingezonden aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, dan wel aan de Chefs van het Militaire of Marine departement, beide op zegels van gelijke grootte, volgens het tweede gedeelte van art. 41 van de Ordonnantie op het Kleinzegel, van den 16den October 1817, (Staatsblad nº. 50), in verband met de resolutie der Indische Regering, van den 25sten Februarij 1820, nº. 8, (Staatsblad nº. 10), welke zegels door de aannemers zullen worden bekostigd, volgens art. 21 van de Ordonnantie hierboven genoemd.

Art. 28. Gemelde contracten bij den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, dan wel bij de Chefs van het Militaire of Marine departement ontvangen zijnde, zullen, na examinatie, aan het Gouvernement in duplo worden aangeboden, voorzien van hunne consideratiën en advijs, en om, indien daartegen geene bedenkingen zijn, met een apostil van 's Gouvernements approbatie te worden bekrachtigd.

Art. 29. Voorts zal één dezer goedgekeurde contracten door den Algemeenen Secretaris aan de Algemeene Rekenkamer worden geëxpedieerd, terwijl het andere exemplaar door middel van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, dan wel door middel van de Chefs van het Militaire of van het Marine departement, zal worden geretourneerd aan den contractant van 's Gouvernementswege, ten einde door denzelven aan den aannemer te worden ter hand gesteld.

Art. 30. Genoemde Hoofdambtenaren zullen de geapprobeerde contracten, als bevattende het resultaat der gehoudene uitbestedingen, door middel van de Javasche Courant bekend maken, telkens wanneer die publicke mededeeling van eenig belang kan worden beschouwd.

Art. 31. Op de buitenbezittingen zullen de autoriteiten, welke tot het houden van uitbestedingen gemagtigd zijn, al dadelijk de noodige contracten onder nadere approbatie aangaan en mitsdien daartoe niet vooraf behoeven te provoceren de autorisatie, bedoeld bij art. 26 van dit Reglement.

Zij zullen voorts ten spoedigste de contracten in duplo ter approbatie inzenden, voorzien van de bescheiden en van hunne consideratiën en advijs, zoo als bij art. 24 hierboven is voorgeschreven; welke stukken tevens moeten doen blijken, dat de uitbesteding volgens dit Reglement heeft plaats gehad.

Zij zijn gemagtigd, om inmiddels aan de aanneming of levering gevolg te doen geven, naar luid van het voorloopig aangegane contract; mits zulks zij voor de levering van provisiën en goederen, die beterkoop plaatselijk zijn uitbesteed, dan dezelve van elders zouden kunnen worden gezonden; zoo mede voor het onderhoud van 's Lands werken en gebouwen, voor reparatiën, welke geen uitstel gedoogen en wat desmeer zij; alles onder dien verstande, dat geen der bedoelde contracten gevolg zal nemen, dan wanneer 's Gouvernements approbatie niet mogt kunnen worden afgewacht, en behoudens hunne verantwoordelijkheid voor het niet overschrijden der fondsen, welke bij de begrooting van 's Lands uitgaven zijn opgebragt.

Art. 32. Indien het Gouvernement, om *gewigtige* redenen, niet mogt kunnen goedvinden, om volgens eene voorloopige toewijzing te laten contracteren, dan zal voor de onderwerpelijke aanneming of levering eene nieuwe uitbesteding plaats hebben, overeenkomstig de bepalingen van dit Reglement, hetwelk speciaal zal worden ter kennis gebragt van degenen, aan wie de voorloopige toewijzing heeft plaats gehad, opdat zij worden aangespoord in de nadere uitbesteding deel te nemen; blijvende het wijders ter kenze van het Gouvernement, de uitbesteding te doen aankondigen, zoo als voor de gewone, dan wel zoo als voor de buitengewone uitbestedingen is bepaald.

Ditzelfde zal ook plaats hebben, indien om *gelijke* redenen het Gouvernement niet mogt kunnen goedvinden, de op de

buitenbezittingen voorloopig aangegane contracten goed te keuren; zullende die contracten nogtans worden beschouwd van volle kracht te zijn geweest, tot dat 's Gouvernements declinatoire dispositie zal zijn ontvangen, en de contractant van 's Landswege persoonlijk aan het Gouvernement verantwoordelijk zijn voor de schade, daar door aan den Lande toegebragt.

Art. 33. Het Gouvernement behoudt zich nogtans in beide genoemde gevallen voor, om, in stede van bij nadere uitbesteding, op eene andere wijze, zonder aannemers, in de onderwerpelijke behoefte te doen voorzien, terwijl in dat buitengewone geval, mits de voorschriften van dit Reglement naar behooren zijn opgevolgd, uit 's Lands kas aan dengeen, met wien het contract voorloopig is aangegaan, of aan wien de toewijzing voorloopig heeft plaats gehad, de premie zal worden uitgekeerd, welke anders door den minsten inschrijver zoude zijn genoten, met dien verstande nogtans, dat, indien de voorloopige toewijzing ware geschiedt of het contract ware aangegaan tot eenen bovenmatigen prijs, de bedoelde premie alsdan zal worden gemodificeerd en naar eenen billijken of den begrooten prijs zal worden berekend en geregeld.

Art. 34. Wanneer door het Gouvernement tot eene tweede of nadere uitbesteding is besloten, zullen de autoriteiten, aan wie het houden van die uitbesteding is opgedragen, aanvankelijk beproeven voor den Lande te waarborgen, dat althans de prijs van de jongst gehoudene uitbesteding of niet gevolgde toewijzing, bij de nadere uitbesteding en toewijzing niet worde overschreden.

Art. 35. Zij zullen mitsdien trachten, dat degeen, die volgens de vorige toewijzing, aannemers zouden zijn, dan wel andere gadinghebbenden, zich vooraf schriftelijk verbinden, de aanneming of levering te zullen nakomen tot den bedoelden, dan wel tot eenen anderen bepaalden prijs, in geval zulks bij de te houden uitbesteding niet tot eenen minderen prijs mogt worden toegewezen.

Om de bedoelde verbindtenis te erlangen, zullen zij nimmer eene toezegging van preferentie mogen doen, dan op speciale last van het Gouvernement; behoudende het Gouvernement zich bij uitsluiting voor, die preferentie te bepalen en toe te staan, in geval 's Lands belang niet op de volgende wijze mogt kunnen worden gewaarborgd.

Zij zullen echter daartoe onder anderen aanwenden de

toezegging van eene premie, welke door den eventuelen definitiven aannemer zal moeten worden uitgekeerd aan dengeen, die zich in voege voorschreven vooraf heeft verbonden, en welke premie zal kunnen bedragen tot twee procent van de gezamenlijke aannemingspenningen, ter regeling van de autoriteit, aan wie het houden der nadere uitbesteding is opgedragen, dan wel zoodanige andere som, als het Gouvernement speciaal mogt gelieven te bepalen.

Art. 36. In deze omstandigheden zal, overeenkomstig § *g* art. 6 van het Reglement, en terwijl de minste inschrijver der laatste uitbesteding alsnu, zoo wel als in het geval, bedoeld bij art. 33, zijne aanspraak op de premie heeft verloren, bij de nadere aankondiging of bekendmaking nog worden geïnsereerd, dat de definitive aannemer, behalve de gewone premie ten behoeve van den aanstaanden minsten inschrijver, ook nog zal hebben uit te keeren eene buitengewone premie (in het laatst voorgaande artikel bedoeld) ten bedrage van *f . . . . . aan dengeen, die door het Gouvernement zal worden aangewezen als op deze premie regt te hebben.*»

Gearresteerd.

BUITENZORG, *den* 17*den Julij* 1829.

De minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

Model L°. *A.*

PROCES-VERBAAL.

Van de gehoudene uitbesteding te . . . . , voor . . . . . . , ten behoeve van . . . .

Op heden den . . . . . , 's voormiddags te . . ure, heb ik Resident van Cheribon te *Tankil*, in tegenwoordigheid van de mede ondergeteekenden, het navolgende publiek uitbesteed, te weten:

. . . .

. . . .

. . . .

en zulks overeenkomstig de nevensgaande aankondiging vide ook de Javasche courant van den . . . . . , n. (.), of bekendmaking en voorwaarden, welke bekendmaking en voorwaarden aan de Inlandsche en Chinesche ingezetenen door hunne Hoofden zijn medegedeeld, *den*

wel, *niet aan* de Inlandsche en Chinesche ingezetenen speciaal door hunne Hoofden zijn medegedeeld, om reden dat . . . .
. . . .

Voorts wordt, overeenkomstig § . van art. 22 van het Reglement op het houden van uitbestedingen, alhier het volgende aangeteekend, te weten:

Dat . . . .
. . . .
. . . .

Wijders wordt alhier nog bekend gesteld, dat . . .
. . . .

De inschrijvingen, de veiling en de mijning worden aangewezen bij de volgende tabelle:

BENAMING VAN IEDER ARTIKEL OF VAN IEDER WERK.		AANGENOMEN BIJ INSCHRIJVING.								Prijzen, waarvoor ingesteld.		De ingestelde prijs telkens verhoogd met		Prijzen, waarop gemijnd is.		Namen der Mijners of der minste inschrijvers, in geval niet gemijnd is.
		Volgens biljet door				Volgens mondelingsche opgave door										
		A. voor		B. voor		C. voor		D. voor								
		gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
	Per kan, pond, enz.															

Ik heb vervolgens de aanneming of levering voorloopig toegewezen aan de volgende:

1°. Aan *A.*

van . . . .

» . . . .

2°. Aan *B.*

van . . . .

» . . . .

terwijl ik geene toewijzing heb gedaan voor . . . . , om reden dat . . . .

En is hiervan dit proces-verbaal opgemaakt en door ons onderteekend.

Te . . . . . . den . . . .

Model L[a]. *B.*

VERGELIJKENDE STAAT.

Benaming van ieder artikel, of van ieder werk.		Prijzen van 1826.		Prijzen van 1827.		Prijzen van 1828.		Prijzen, waarvoor thans toegewezen voor 1829.		De waarschijnlijke redenen van't verschil in de prijzen met die van 1829.
	Per kan, pond, enz.	f		f		f		f		

(N°. 68.) Hospitalen.

BESLUIT. (N°. 8.)

TJIPANNAS, *den* 23*sten* *Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 16den dezer, n°. 1171, daarbij enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie op het Reglement voor de verpleging in 's Lands hospitalen, gearresteerd bij besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 11den April j. l., n°. 20, (Staatsblad n°. 38), de verpleeggelden in de hieronder vermelde rangen bij Zijner Majesteits Koloniale marine vast te stellen als volgt:

Voor een' stuurmansleerling ad . . .	44½ cs.	's daags.
» een' bottelier ad	44½	»
» een' 3den timmerman ad . . .	66½	»
» een' 3den zeilmaker of zeilmakersleerling	44½	»
» een' scheepsjongen	15½	»

En bij de Nederlandsche marine, een scheepsklerk à *f* 1.33 cents.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 69.) Costuum voor de Controleurs.

BESLUIT. (N°. 10.)

TJIPANNAS, *den* 24*sten* *Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelet op deszelfs besluit, van den 30sten Junij l. l., n°. 20, waarbij, onder anderen, het personeel voor de ambtenaren in de Preanger Regentschappen is vastgesteld;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Het bepaalde bij deszelfs besluit van den 14den April 1828, n°. 23, omtrent het costuum voor de Controleurs der Landelijke inkomsten, mede in alles van toepassing te verklaren voor de Controleurs der koffijcultuur in de Preanger Regentschappen, zoo als geschiedt bij deze.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 70.) Schutterijen.

BESLUIT. (N°. 13.)

TJIPANNAS, *den 24sten Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt der Regering, van den 14den dezer, n°. 1160, naar aanleiding der missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, van den 29sten Junij l. l., n°. 2379/1760;

Gezien de Publicatie van den 28sten Augustus 1818, (Staatsblad n°. 60);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie van art. 17 en 21, der Publicatie van den 28sten Augustus 1818, te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat alle personen, zoo wel particulieren als ambtenaren, zullen gehouden en verpligt zijn, om bij hun vertrek van de eene plaats of residentie naar eene andere in Nederlandsch Indië, of daarbuiten gelegen, het zij over land of over zee reizende, zich bij de Plaatselijke autoriteit voor hen en de hunnen van behoorlijke reispassen te voorzien, welke aan dezelve op een door hen te betalen zegel van ƒ2.00 (twee guldens), zullen worden uitgereikt, onder verbeurte eener boete van ƒ25.00 tot ƒ100.00, te incurreren, zoo wel door den zonder pas reizende, en als zoodanig aangehouden wordenden persoon, als door den gezaghebber of de scheepsoverheid, die zoodanig eenen passagier zonder pas aan heeft genomen en naar eene andere plaats of residentie overgebragt zal hebben; zullende zoodanige reispassen slechts voor één jaar geldig zijn.

2°. Alle Plaatselijke autoriteiten te bevelen, gelijk geschiedt mits deze, om aan alle personen, het zij particulieren of ambtenaren, de door hen verlangd wordende reispassen niet uit te reiken, vóór en aleer zij zullen vertoond hebben, voor zoo verre zij actief dienstdoende leden der Schutterij mogten zijn, dat zij hunne wapenrusting en equipementstukken behoorlijk hebben verantwoord, en wat aangaat de contribuërende leden der Schutterijen, dat zij het door hen verschuldigde aan de contributiekas, tot en met den laatsten dag der maand, in dewelke zij vertrekken, behoorlijk voldaan hebben.

3°. De Havenmeesters te gelasten, om voor het nakomen der voormelde bepalingen te waken, door geene schepen

uit te klaren, dan na zich zoo veel mogelijk verzekerd te hebben, dat al de met zulk eenen bodem vertrekkende, en hierboven bedoelde personen, behoorlijk van passen voorzien zijn.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 71.) Koloniale Marine.

BESLUIT. (N°. 17).

Tjipannas, *den 24sten Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de missive van den Kapitein ter Zee, Kommandant en Directeur van Zr. Ms. Zeemagt in Oostindië, van den 18den April l. l., n°. 1079, daarbij, ter voldoening aan het derde lid van het besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 17den Maart bevorens, n°. 24, ter goedkeuring inzendende de Concept-Instructiën voor den Kommandant en Directeur voornoemd, en voor den Hoofdadministrateur der Marine, opgemaakt naar de grondslagen, vervat in evengemeld besluit; wordende daarbij nog, onder mededeeling van eenige inlichtingen, ten aanzien van sommige punten in de aangeboden concept-instructie voorkomende, het voorstel gedaan, om het almede overgelegd concept-tarief voor de als maximum te verstrekken scheepsbehoeften aan de oorlogsvaartuigen bij Zr. Ms. Koloniale Marine, van verschillende charters, en voor de daarbij uitgedrukte tijdperken (hetwelk sedert eenigen tijd is ingevoerd en achtervolgd wordt) te approberen;

Gezien, enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te arresteren, gelijk geschiedt bij deze, de Instructiën voor den Kommandant en Directeur van Zr. Ms. Zeemagt in Oost-Indië en voor den Hoofdadministrateur der Marine, gelijk dezelve aan het tegenwoordige besluit zijn geannexeerd.

2°. Goed te keuren het in den hoofde dezes vermelde concept-tarief voor de als maximum te verstrekken scheepsbehoeften aan de oorlogsvaartuigen bij Zr. Ms. Koloniale Marine, van verschillende charters, en voor de daarbij uitgedrukte tijdperken, met bepaling tevens, dat de verantwoording der scheepsbehoeften, zonder verdere examinatie of

afsluiting van commissiën van Zeeöfficieren zal opgenomen en op dien voet en wijze bij de Algemeene Rekenkamer geliquideerd worden, voor zoo ver zulks sedert de invoering nog niet mogt hebben plaats gehad.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

INSTRUCTIE voor den Kommandant en Directeur van Zr. Ms. Zeemagt in Oost-Indië.

Art. 1. De Kommandant en Directeur van 's Konings Zeemagt in *Oost-Indië* staat onder de onmiddellijke bevelen van den Gouverneur Generaal, en voert, als zoodanig, het gezag over alle schepen en vaartuigen, welke tot het Nederlandsch-Oostindisch Eskader en tot de Koloniale Marine behooren.

Art. 2. Hij doet aan den Gouverneur Generaal al zoodanige voordragten, als welke tot instandhouding eener voldoende Zeemagt in Indië noodzakelijk zijn, de voorstellen tot aanbouw of inkoop van oorlogsvaartuigen daaronder begrepen, regelt de bewegingen dezer Zeemagt, naar gelang der bevelen, welke hem daartoe door den Gouverneur Generaal zullen worden gegeven, dan wel naar gelang der behoefte van de dienst en der te doene bekruisingen of te verleenen convoijen en transporten in dezen archipel, en geeft van deze beschikkingen in tijds kennis aan den Hoofdadministrateur der Marine, ten einde denzelven in staat te stellen, om voor de benoodigde gelden en goederen, alsmede voor victualie, enz., op de aangewezene plaatsen te kunnen zorgen.

Art. 3. Aan den Kommandant en Directeur wordt het plaatsen der kommanderende en mindere Officieren op de Koloniale oorlogsvaartuigen opgedragen, onder gehoudenheid om, telkens bij vacature of overplaatsing van eerstgemelde, het Gouvernement daarvan te informeren.

Art. 4. De zamenstelling der equipaadjen of alle mutatiën in derzelver *états majors*, onderöfficieren en manschappen noodzakelijk, geschieden op last van den Kommandant en Directeur, waaromtrent hij echter verpligt is, zich stiptelijk te houden aan de, door het Gouvernement voor ieder charter, bepaalde monsterrollen of bemanningslijsten.

Art. 5. De Kommandant en Directeur echter geene afzon-

derlijke stamboeken of equipaadjerollen aanhoudende, welke bij het hoofdbureau der Marine alleen berusten en bijgehouden worden, zal bij het doen van plaatsingen, overplaatsingen, dan wel bij het completeren van equipaadjen, als anderszins, zich alle noodige inlichtingen door den Hoofdadministrateur der Marine doen geven.

Art. 6. Ingeval door tusschenkomende omstandigheden van de door het Gouvernement bepaalde monsterrollen of bemanningslijsten zoude moeten worden afgeweken, waaronder ook specialijk het openen of daarstellen van bovenrollen behoort, zal, bijaldien zulks de gewone kosten, aan eene complete vaste rol verbonden, mogt overtreffen, hiertoe steeds de autorisatie van den Gouverneur Generaal door den Kommandant en Directeur behooren verzocht te worden, welke autorisatie alleen den Hoofdadministrateur der Marine zal kunnen regtigen, om zoodanige meerdere uitgaven, als welke uit de bedoelde afwijking der bepaaalde monsterrollen zoude kunnen voortvloeijen, te valideren.

Art. 7. Aan den Kommandant en Directeur is opgedragen de zorg voor de inwendige dienst der schepen en vaartuigen, specialijk ook om toe te zien, dat de wapening, uitrusting, schafting en geneeskundige dienst, (voo zoo veel zulks te zijner beoordeeling staat), in behoorlijke orde zij. Zullende hij, bij zijne van tijd tot tijd te doene inspectiën, nagaan, of de kommanderende Officieren, aan de bestaande instructiën en aan derzelver daaruit voortvloeijende verpligtingen voldoen, en, het tegendeel bevindende, daarvan aan den Gouverneur Generaal rapporteren.

Art. 8. Telken zes maanden zal de Kommandant en Directeur een conduite-rapport van de Officieren, Kadets, stuurlieden en leerlingen, zoo volledig mogelijk indienen, aan den Gouverneur Generaal, en alsdan tevens de voordragten doen tot bevordering bij het korps der Koloniale Marine, ingeval bij hetzelve vacatures bestaan.

Art. 9. Hij zal zorgen dat de kommanderende Officieren geene verandering in den romp, het tuigen en de wapening der bodems maken, maar, na gedane reize, eenig rapport ontvangende van verbeteringen, welke de kommanderende Officieren, gedurende de reize, hebben bevonden noodzakelijk te zijn, ten aanzien der zeilaadje enz. de bevoegheid hebben, deswege zoodanige advijsen van de Constructeurs of Equipaadjemeesters in te winnen, als hij ter zake noodig zal oordeelen, en daarna die advijsen, met zijne conside-

ratiën voorzien, aan het Gouvernement aanbieden, met eene opgave der kosten; omtrent welk een en ander hij tevens met overleg van den Hoofdadministrateur der Marine zal te werk gaan.

Art. 10. Bij het binnenvallen van eenig Koloniaal oorlogsvaartuig ter reede van Batavia, zal het scheepsjournaal aan den Kommandant en Directeur ter examinatie en beoordeeling worden aangeboden, en zulks ten aanzien der journalen van de wachtschepen plaats vinden, bij de ommekomst van ieder dienstjaar, onverminderd de examinatie der scheepjournalen, welke aan de Divisie-kommandanten der Koloniale Marine, bij derzelver instructie, is opgedragen.

Art. 11. Alle aanvragen voor gelden en behoeften ten dienste van het Nederlandsch Oost-Indische eskader, zullen aan de voorafgaande beoordeeling van den Kommandant en Directeur onderworpen en van zijn visa voorzien worden, waarna de autorisatie tot verstrekking of betaling, overeenkomstig de bestaande wetten en verordeningen, door den Hoofdadministrateur der Marine zal worden verleend.

Art. 12. Alle aanvragen voor scheepsbehoeften ten dienste der oorlogsvaartuigen, behoorende tot de Koloniale Marine, waarvan de verstrekking door de Haven- en Equipaadjemeesters, overeenkomstig derzelver instructie, is geautoriseerd geworden, zullen mede aan de beoordeeling van den Kommandant en Directeur onderworpen zijn, en bij bevinding dat de verstrekking boven de werkelijke behoefte der vaartuigen is gedaan geworden, de Haven en Equipaadjemeesters, die zulks aangaat, daarvoor verantwoordelijk gesteld en hun naar omstandigheden de vergoeding van het alzoo te veel verstrekte opgelegd worden.

Art. 13. Op plaatsen buiten *Java* en *Madura* gelegen, zullen de verstrekkingen geschieden door de hoogste civile autoriteiten, op aanvragen zoo van de kommanderende Officieren der Nederlandsche als der Koloniale Marine, echter ter nadere en personele verantwoordelijkheid van gemelde Officieren, als zullende dezelve niet vóór dat het visa van den Kommandant en Directeur daarop gesteld zal wezen, door den Hoofdadministrateur kunnen aangenomen of gevalideerd worden, zijnde van dit visa uitgesloten de aanvragen voor gelden, levensmiddelen, geneesmiddelen en ziekenkost der Koloniale vaartuigen, die onmiddellijk ter beoordeeling en goedkeuring van den Hoofdadministrateur overgaan.

Art. 14. De Kommandant en Directeur van 's Rijks Zee-

magt in Oost-Indië alléén het militaire gezag uitoefenende, zal, als zoodanig, bevelen uitvaardigen aan de Divisie- en Stationskommandanten de militaire dienst betreffende, doch die welke de administrative dienst aangaan, geheel aan den Hoofdadministrateur der Marine overlaten; echter op verzoek en vertoog van dezen laatsten gehouden zijn, tot handhaving der administratie en de verantwoording der vaartuigen, zoodanig met zijn militair gezag in het midden te treden, dat aan het doel in deze worde beantwoord; zullende deze bevelen echter, voor zoo veel de buitenbezittingen betreft, nimmer mogen strijden met de bepaling, voorkomende in art. 64 van het Reglement op het beleid der regering, (Staatsblad 1827, nº. 89.)

Art. 15. Bij het doen van inspectiën van vaartuigen, zal de benoeming der daartoe noodige Commissie steeds door den Kommandant en Directeur geschieden, en hij in dat geval, de Haven- en Equipaadjemeesters, Constructeurs of andere geëmploijeerden, met medeweten van den Hoofdadministrateur der Marine, benoemen.

Deze Commissiën zullen van hare bevinding opmaken een drieledig proces-verbaal, namelijk:

Eén voor de te doene reparatiën aan den geïnspecteerd wordenden bodem.

Eén voor te doene voorzieningen aan de tuigaadjen.

En *één* voor de suppletie der inventarisgoederen en scheepsbehoeften; ieder der processen-verbaal zal, voorzien van eene begrooting van kosten, *in triplo* opgemaakt en aan den Kommandant en Directeur ingediend worden, welke, daarop geene reflectiën hebbende, dezelve aan de Hoofdadministrateur zal doen toekomen ten einde de voordragt tot reparatie en voorziening aan het Gouvernement te doen.

Art. 16. De reparatiën en voorziening van eenigen bodem volbragt zijnde, zal de Kommandant en Directeur zoodanige inspectie van het verrigte kunnen bevelen, als hij noodig zal oordeelen, terwijl de kommanderende Officieren der schepen en vaartuigen zelve, desnoods, voor den goeden staat, waarin zich hunne onder hebbende bodems na die reparatie en voorziening behooren te bevinden, verantwoordelijk kunnen worden gesteld.

Art. 17. De Kommandant en Directeur zal de strikste bevelen geven, dat de onder zijne orders staande kommanderende Officieren zich geene aanmatigingen veroorloven, bij reparatiën, voorzieningen, als anderszins, boven hetgeen

door de Commissiën van inspectie als noodig geconstateerd of bij de tariven toegestaan geworden is, blijvende de controle op die bepaalde verstrekkingen en voorzieningen wijders aan de zorg van den Hoofdadministrateur der Marine overgelaten, die bij overtreding, des noods, de hulp en medewerking van den Kommandant en Directeur inroepen zal.

Art. 18. De Kommandant en Directeur zal zich onthouden van bevelen te geven, welke strijdig zijn met de administrative bepalingen en reglementen, echter in buitengewone gevallen, zal hij naar omstandigheden kunnen handelen, en zulks met overleg van den Hoofdadministrateur, ten zij deze zich niet *in loco* mogt bevinden; zullende hij Kommandant en Directeur daarvan als dan niettemin aan den Hoofdadministrateur nader moeten kennis geven, en in allen gevalle, de goedkeuring van het Gouvernement moeten vragen.

Art. 19. Aan den Kommandant en Directeur is opgedragen het doen van een jaarlijksch verslag van de verrigtingen der oorlogsbodems onder zijne bevelen, terwijl hij driemaandelijks en wel onder ultimo Maart, Junij, September en December eenen generalen staat der Koloniale zeemagt onder zijn bevel, van derzelver wapening en bemanning enz., aan het Gouvernement zal indienen, ingerigt volgens bijgevoegd model.

Art. 20. Het werk aan de Commissie tot verbetering enz., der Indische zeekaarten verknocht, waarvan het presidium aan den Kommandant en Directeur is opgedragen, blijft geheel onder de zorg van hem Kommandant en Directeur; de financiële verantwoording van het depôt van kaarten en boeken, zal echter aan het opzigt van den Hoofadministrateur der Marine onderworpen zijn.

Art. 21. Het beheer en toevoorzigt der bakens in het vaarwater van Straat Sunda, naar de reede van Batavia, blijft aan den Kommandant en Directeur opgedragen. Zullende de processen-verbaal van inspectie en de calculative begrootingen van reparatie, voorziening of vernieuwing, aan den Kommandant en Directeur ingezonden en, na examinatie en beoordeeling, door denzelven aan den Hoofdadministrateur der Marine afgegeven worden, ten einde, met aanwijzing der fondsen, de noodige voordragt dien aangaande aan den Gouverneur Generaal te kunnen doen.

Art. 22. Deze instructie voor den Kommandant en Directeur van 's Rijks Zeemagt in Oost-Indië, alleen betrekking hebbende op zijne verhouding als zoodanig met den Gou-

verneur Generaal van Nederlandsch Indië, zal zoodanige instructie, als hem door het Ministerie van Marine ter zake van de dienst en het beheer van het Nederlandsch Oost-Indische Eskader is verleend, niettemin in volle kracht en werking blijven.

Art. 23. De Kommandant en Directeur zal, bij de aanvaarding zijner functiën, in handen van den Gouverneur Generaal, afleggen den navolgenden Eed:

«Ik verklaar en zweer, dat ik om tot Kommandant en «Directeur der Zeemagt in Oost-Indië te worden benoemd, «aan niemand wie hij zij, het zij in of buiten het bestuur, «onder wat naam of voorwendsel ook, eenige giften of gaven «beloofd of gegeven heb, noch beloven of geven zal.»

«Dat ik naar mijn best vermogen alles zal aanwenden, «om Zijner Majesteits schepen en vaartuigen en derzelver «equipaadjen steeds in goeden staat te onderhouden en te «doen onderhouden.»

«Dat ik, in alle zaken aan mijn militair gezag onder-«worpen, het belang van den Lande op de best mogelijke «wijze zal behartigen en zorgvuldig waken tegen alle pligt-«verzuim, overtredingen of verkeerde praktijken van de «Officieren tot de Marine onder mijn bevel behoorende.»

«En, dat ik met alle getrouwheid zal nakomen de be-«velen, welke mij door den Gouverneur Generaal zullen «worden gegeven, alsmede de voorschriften in mijne in-«structie voorkomende, of welke daarin nog nader zullen «worden gemaakt.»

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

Gearresteerd.

Tjipannas, *den 24sten Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

INSTRUCTIE voor den Hoofdadministrateur der Marine.

Art. 1. De Hoofdadministrateur der Marine staat onder de onmiddellijke bevelen van den Gouverneur Generaal en voert als zoodanig het administrative beheer over de Haven- en Equipaadjemeesters, Marine-pakhuismeesters en Construc-

teurs, voor zoo ver de equipaadjewerven, marine-pakhuizen en timmerwerven aanbelangt; welke allen, het maritime-etablissement op het eiland *Onrust*, als timmerwerf beschouwd, daaronder begrepen, staan onder zijne] [directe bevelen.

Art. 2. De Hoofdadministrateur der Marine zal een civiel persoon zijn, zullende die functie evenwel kunnen worden opgedragen aan een' Hoofdöfficier der Marine, in welk geval daaruit geene verhooging van rang voor zoodanig Hoofdöfficier zal voortvloeijen.

Art. 3. De Hoofdadministrateur zal dientengevolge geen militair gezag over de Marine kunnen voeren, noch den Kommandant en Directeur bij tijdelijke afwezendheid, kunnen vervangen, ten zij hij werkelijk Officier der Marine zij, en er zich geen ander Officier of van de Nederlandsche of van de Koloniale marine van eenen hoogeren rang op Java bevinde; zullende anders het kommandement aan zoodanigen Officier worden opgedragen.

Art. 4. Niettemin zal, bij kortstondige verhindering van den Kommandant en Directeur, tot het uitoefenen van zijn militair gezag, met voorkennis en goedkeuring van den Gouverneur Generaal, de Hoofdadministrateur der Marine door hem kunnen verzocht worden, de stukken daartoe betrekkelijk, namens hem Kommandant en Directeur, te teekenen, in welk geval de bevelen en aanschrijvingen daarin vervat, als van den Kommandant en Directeur zelven komende, zullen worden beschouwd, en dezelve ook voor de verantwoordelijkheid van den Kommandant en Directeur blijven.

Art. 5. De Hoofdadministrateur der Marine doet aan den Gouverneur Generaal al zoodanige voordragten, als welke tot instandhouding van het personeel en materieel van 's Lands werven en marinemagazijnen in Indië door hem noodzakelijk geoordeeld worden. Bij vacature der Haven- en Equipaadjemeesters, Constructeurs, marine-pakhuismeesters en verdere geëmploijeerden bij 's Lands werven en magazijnen der Marine, die van *Onrust* daaronder begrepen, draagt hij alzoo aan den Gouverneur Generaal geschikte personen voor, tot vervulling dezer vacatures, daarbij echter in acht nemende, om geene Zeeöfficieren tot vervulling van sedentaire posten voor te dragen, welke door den Kommandant en Directeur geoordeeld worden voor de active dienst te moeten worden aangehouden.

Art. 6. De Hoofdadministrateur zal van tijd tot tijd op autorisatie van den Gouverneur Generaal eene inspectie-reis doen tot het inspecteren der werven en magazijnen op Java, en zich daarbij verzekeren dat de administratie van de tot het Departement der Marine behoorende ambtenaren, volgens de bestaande instructiën waargenomen en 's Lands goederen bij de marine-pakhuizen en werven aanwezig, behoorlijk beheerd worden; zullende hij van alle verbeteringen, die hij vermeent, dat daarin zouden kunnen en behooren gedaan te worden, gemotiveerde voordragten aan den Gouverneur Generaal inzenden.

Art. 7. Bij absentie van den Hoofdadministrateur zal deszelfs administratief gezag kunnen devolveren op den Kommandant en Directeur, dan wel hierin zoodanig door den Gouverneur Generaal worden voorzien, als dezelve naar gelang van omstandigheden zal vermeenen te behooren; terwijl in alle gevallen, bij zoodanige afwezendheid, de ordonnantiën van verstrekking of betaling en verdere rekenbare stukken door den Hoofdcommies bij het hoofd-bureau der Marine zullen worden geteekend, zullende hiervan telkens de Generale Directie van Financiën behooren te worden geïnformeerd.

Art. 8. De Hoofdadministrateur der Marine doet verantwoording aan de Algemeene Rekenkamer van alle betalingen uit 's Lands kas en verstrekkingen uit 's Lands marine-pakhuizen of van 's Lands werven, op zijne ordonnantiën ten behoeve van het Marine-departement gedaan.

Voor zoo ver betreft de administratie van andere ambtenaren, tot het Departement der Marine behoorende, als de Equipaadjemeesters, Directeurs en Constructeurs der timmerwerven, Marine-pakhuismeesters en verdere comptabele ambtenaren op *Onrust*, alsmede, voor zoo veel betreft de administratie der Officieren, welke in eenig opzigt aan den Lande comptabel zijn, zorgt hij voor de restitutiën, vergoedingen enz., welke te dier zake aan zoodanige ambtenaren of Officieren zouden kunnen komen te incumberen.

Art. 9. Het hoofdbureau der Marine staat geheel en bij uitsluiting onder het gezag van den Hoofdadministrateur; daar echter geene stamboeken of equipaadjerollen bij het bureau van den Kommandant en Directeur worden gehouden, als alleen bij het hoofdbureau berustende en bewerkt wordende, zal de Hoofdadministrateur, op verzoek van den Kommandant en Directeur, al zoodanige inlichtingen om-

trent het personeel en de mutatiën aan boord der oorlogschepen en vaartuigen geven, als de Kommandant en Directeur zal behoeven, om dagelijks over de sterkte der equipaadjen te kunnen oordeelen en zoodanige voorzieningen, completeringen of mutatiën te kunnen bevelen, als de dienst vereischen zal en met de voorhanden zijnde middelen uitvoerlijk zullen wezen.

Zullende alzoo, omgekeerd, geene plaatsingen, verplaatsingen of mutatiën, van welken aard ook, door den Kommandant en Directeur worden bewerkstelligd, zonder dat de Hoofdadministrateur der Marine daarvan kennis draagt, ten einde de aanteekening, daaruit voortvloeijende, bij de stamboeken en equipaadjerollen te kunnen doen bijhouden.

Art. 10. De Hoofdadministrateur der Marine waakt in het algemeen voor het naleven en in stand houden van alle bevelen en verordeningen, welke door het Gouvernement omtrent het administrative gedeelte der Zeemagt in Indië, verleend zijn of nog verleend zullen worden, en zal, in die bijzondere gevallen, waarin tot handhaving van dien, specialijk aan boord der Nederlandsche en Koloniale oorlogschepen, het militaire gezag van den Kommandant en Directeur zoude moeten tusschen beide treden, zulks, onder vertoog van de noodzakelijkheid van dien, aan den Kommandant en Directeur verzoeken, opdat aan het doel zonder vertraging en behoorlijk voldaan worde.

Art. 11. Hoezeer de Haven- en Equipaadjemeesters ambtshalve en volgens derzelver instructiën verpligt zijn, de Koloniale oorlogsvaartuigen, bij het binnen vallen op en vertrekken van eenige reede onder hun ressort, te monsteren, zal de Hoofdadministrateur der Marine, zulks noodzakelijk oordeelende en ter plaatse present zijnde, dusdanige monstering bijwonen of in persoon bewerkstelligen.

Art. 12. De Hoofdadministrateur der Marine zal zorg dragen, dat de Haven- en Equipaadjemeesters, Directeurs en Constructeurs van 's Lands werven, Marine-pakhuismeesters en de comptabele ambtenaren op *Onrust*, alsmede al de kommanderende Officieren van 's Konings Koloniale schepen en vaartuigen aan derzelver administrative verpligtingen voldoen en de voor hen gearresteerde instructiën, daartoe betrekkelijk, stiptelijk achtervolgen; echter zich niet inlaten met het militaire gedeelte van de dienst aan boord der oorlogsvaartuigen, hetwelk aan de zorg, het beheer en de inspectie van den Kommandant en Directeur is

opgedragen, terwijl hij den Kommandant en Directeur, bij bevinding dat eenig gedeelte van het materieel, scheepsbehoeften, levensmiddelen als anderszins, niet behoorlijk wordt beheerd of verantwoord, dan wel het financiële niet in de vereischte orde is, daarvan zal informeren, met verzoek daarin de noodige voorziening te willen daarstellen; zijnde overigens de Hoofdadministrateur ook bevoegd en verpligt, den Gouverneur Generaal van de in deze nalatig blijvende ambtenaren of zeeöfficieren verslag te doen.

Art. 13. Bij bevolen aanbouw van schepen en vaartuigen, ten gevolge van de daartoe te doene voordragten van den Kommandant en Directeur, zal de Hoofdadministrateur der Marine de inkomende plans en teekeningen, benevens de opgave der benoodigde houtwerken en materialen, den Gouverneur Generaal ter approbatie aanbieden, met eene begrooting der kosten en aanwijzing der fondsen, waaruit dezelven kunnen gevonden worden, en bij goedkeuring zorgen, dat de aanbouw met spoed geschiede en de vereischte materialen in tijds worden bij een gebragt, en van den tijd, wanneer de afzetting kan plaats hebben, kennis geven aan den Gouverneur Generaal, ten einde met den naam, aan zoodanig schip of vaartuig te geven, bekend gemaakt te worden.

Art. 14. De aanbouw van schepen en vaartuigen door den Kommandant en Directeur, tot instandhouding der Zeemagt noodzakelijk geoordeeld, niet op 's Lands werven maar bij particuliere aanneming geschiedende, zal hij het bestek of de conditiën, waarop die aanbouw zal geschieden, aan de goedkeuring van den Gouverneur Generaal onderwerpen en overigens handelen, als in het vorige artikel is bepaald.

Art. 15. De Hoofdadministrateur zal zorg dragen, dat de gemaakte en door het Gouvernement geapprobeerde begrootingen van reparatiën en voorzieningen van de Nederlandsche en Koloniale schepen en vaartuigen, bedoeld bij art. 15 der Instructie voor den Kommandant en Directeur, niet worden overschreden.

Art. 16. De Hoofdadministrateur zal, bij een naauwkeurig toezigt op de administratie van het etablissement op het eiland *Onrust*, tevens zoo veel mogelijk zorgen, dat de inkomsten van dat etablissement meer en meer uitgebreid worden.

Art. 17. Alle reparatiën van schepen en vaartuigen bij

het etablissement *Onrust* zullen, op zijne schriftelijke vergunning en, voor zoo veel 's Lands schepen en vaartuigen betreft, na bekomen autorisatie van den Gouverneur Generaal, vermogen bewerkstelligd te worden, terwijl de Directeur of Militaire kommandant van dat etablissement, bij dringenden spoed vereischende reparatiën, zich zal gedragen naarvolgens het bepaalde bij art. 6 van de voor hem gearresteerde Instructie, (Staatsblad 1825, n°. 25).

Art. 18. De Hoofdadministrateur zal gehouden zijn, bij aankomst van oorlogschepen en vaartuigen der Koloniale marine op de reede van Batavia, nadat de boeken door de kommanderende Officieren, ingevolge art. 33 hunner Instructie, aan het Marine departement zullen zijn ingezonden, deze boeken dadelijk te doen nagaan, tegen de bij het Marine departement gehouden wordende contrôles te vergelijken, bij bevinding van misslagen die te doen herstellen, en hen naar gelang der omstandigheden de daaruit voor den Lande voortspruitende nadeelen te doen vergoeden.

Art. 19. De Hoofdadministrateur zal mede waken, dat de verantwoordingen der kommanderende Officieren overeenkomstig de bepalingen, vervat in art. 34, 35 en 36 van hunne Instructien, (Staatsblad 1822, n°. 51), bij ommekomst van ieder maand, behoorlijk worden ingezonden; zullende hij ten dien aanzien ten strikste handhaven hetgeen daaromtrent is voorgeschreven bij art. 12 en 13 der Instructie voor de Haven- en Equipaadjemeesters en zal hij bovendien de nalatigen aan den Kommandant en Directeur opgeven, ten einde des noods door andere Officieren in hunne kommandementen te kunnen worden vervangen.

Art. 20. De Hoofdadministrateur zal bevoegd en gemagtigd zijn, om uit den overtolligen voorraad marine goederen, bijzonder van de *menado-gemoetie* touwwerken, tegen betaling van de bij de tarieven bepaalde of nog te bepalen prijzen en verhoogingen, verstrekkingen te doen ten gerijve van de particuliere scheepvaart en handel; onder gehoudenheid nogtans, om daarvan driemaandelijks eene opgave aan het Gouvernement te doen en daarop approbatie te verzoeken.

Art. 21. De Hoofdadministrateur zal vooral gehouden zijn, alle bij hem inkomende stukken, waaruit eene betaling of verstrekking aan een Koloniaal of Nederlandsch schip of vaartuig blijkt, naauwkeurig te examineren en, indien mogt consteren, dat de bestaande Reglementen, Instructiën en

tarieven waren overschreden, dadelijk de noodige maatregelen nemen tot het doen vergoeden van het te veel genotene, door dengenen die de aanvrage daartoe gedaan of derzelver verstrekking of betaling geautoriseerd heeft; terwijl, bijaldien de Civile autoriteit, welke tot deze betaling of verstrekking heeft last gegeven, van de aanvrage mogt zijn afgeweken, de Algemeene Rekenkamer daarop zal worden aandachtig gemaakt.

Art. 22. De Hoofdadministrateur zal toezien, dat bij deszelfs administratie behoorlijk worden achtervolgd en inacht genomen, hetgeen daaromtrent bij de Instructie voor de Algemeene Rekenkamer bepaald is, speciaal bij art. 32, 43, 44, 56, 57, 61, 64, 66 en 69, gedeeltelijk reeds bij deze Instructie aangehaald.

Art. 23. De Hoofdadministrateur zal, naar aanleiding van het bepaalde bij art. 3, van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 16den Augustus 1828, n°. 29, (Staatsblad n°. 59), belast zijn met het houden der uitbestedingen van goederen, welke uitsluitend te Batavia voor de Marine zullen benoodigd zijn; en zorgen dat de door het Gouvernement daaromtrent gemaakte bepalingen en voorschriften worden achtervolgd en in acht genomen; terwijl van alle contracten, welke door de Civile autoriteiten gesloten worden, het zij te Batavia het zij op andere plaatsen langs de kusten van Java en Madura, en waarbij artikelen voorkomen, die op Marine-ordonnantiën zullen moeten worden betaald, door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen aan den Hoofdadministrateur der Marine moeten kennis gegeven worden.

Art. 24. De Hoofdadministrateur zal toezien, dat de nalatenschappen van overledene Officieren en manschappen der Koloniale marine worden behandeld en aan de Weeskamers overgegeven en verevend, volgens het Reglement, gearresteerd bij besluit van den Gouverneur Generaal, van den 3den Mei 1825, n°. 15, (Staatsblad n°. 20), en de daarop gemaakte of nog te maken explicatiën, alteratiën en ampliatiën.

Art. 25. De stamboeken bij het hoofdbureau gehouden wordende, zullen de paspoorten der Koloniale zeelieden, welke door den Kommandant en Directeur uit de dienst worden ontslagen, ook bij het hoofdbureau opgemaakt en aan den Kommandant en Directeur ter teekening ingediend worden, waarna van de verleende ontslagen bij de stam-

boeken de noodige aanteekening zal gehouden en de paspoorten, na door den Hoofdadministrateur te zijn gecontrasigneerd, aan de belanghebbenden uitgereikt worden; (zie model Lª. A). (*)

Art. 26. De Hoofdadministrateur heeft het toezigt op de verantwoording der administratie van het depôt van zeekaarten en boeken, en zorgt, dat deze verantwoording behoorlijk worde ingediend, en dat het depôt, op aanvrage der Commissie tot verbetering der Indische zeekaarten, van het noodige voorzien worde; terwijl van alle verstrekkingen, welke ingevolge het besluit van den Gouverneur Generaal, van den 14den Junij 1823, nº. 3, kunnen bewerkstelligd worden, aan den Hoofdadministrateur zal worden kennis gegeven, ten einde daarvoor de noodige ordonnantiën van storting ten laste der belanghebbenden te kunnen uitreiken.

Art. 27. Van alle bijlagen, welke tot grond eener betaling, storting of regularisatie gediend hebben, zal de Hoofdadministrateur één stel ter zijner verantwoording aanhouden, op deze bijlagen, zoo wel als op die, welke aan de Algemeene Rekenkamer verzonden worden, zal door hem worden bekend gesteld en onderteekend, de datum en het nommer der daarop verleende ordonnantie, het bedrag der geordonnanceerde som, de kas waarop geordonnanceerd, mitsgaders de begrooting, afdeeling en het crediet waarop de uitgave is geïmputeerd geworden.

Art. 28. De Hoofdadministrateur zal in tijds, en wel op het bij het Reglement op 's Lands drukkerij bepaalde tijdstip, aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen eene opgave inzenden, van alle voor deszelfs departement benoodigde imprimés, en bij ontvangst derzelve, daaruit de kommanderende Officieren mitsgaders de Equipaadje-, Pakhuismeesters en Constructeurs der timmerwerven (*Onrust* uitgezonderd) van de benoodigde gedrukte stukken voorzien; de Hoofdadministrateur zal tevens, voor zoo ver de Marine betreft, belast zijn met het opmaken en inzenden van het naamregister, bedoeld bij art. 28 van het Reglement op 's Lands drukkerij.

Art. 29. De *vijfjarige* en jaarlijksche buitengewone begrootingen, voor de Marine in Indië, worden door den Hoofdadministrateur opgemaakt, volgens de bestaande of nog in te voeren bepalingen; terwijl de sterkte der aan te houden

(*) De in deze Instructie vermelden modellen zijn niet in het Staatsblad opgenomen.

Zeemagt, gedurende de bedoelde tijdperken, hem door het Gouvernement zal medegedeeld worden.

De indiening dezer begrootingen geschiedt op de door het Gouvernement voorgeschreven of nog voor te schrijven tijdstippen. En deze begrootingen eenmaal gearresteerd zijnde, zal hij waken, dat geene betalingen gedaan of aanvragen gevalideerd worden, waarvoor geene fondsen daarop zijn toegestaan, en dat in geen geval de toegestane sommen worden overschreden.

Art. 30. De Hoofdadministrateur zal, tot dat einde, aanhouden imputatie-registers (volgens model Lª. A*), en wel voor iedere der gearresteerde of nog te arresteren begrootingen afzonderlijk; waarbij in de credit-zijde wordt bekend gesteld, hetgeen voor iedere afdeeling toegestaan is, of daarop, volgens art. 69 der Instructie voor de Algemeene Rekenkamer, wordt ingenomen; en in debet-zijde hetgeen werkelijk op de toegestane sommen gedisponeerd is, het zij door verleende ordonnantiën op 's Lands kassen, het zij door de regularisatie van de verstrekkingen, door andere departementen, ten behoeve der Marine gedaan.

Art. 31. Bij expiratie van ieder dienstjaar, en wel bij het afsluiten der begrootingen, uiterlijk onder ultimo Maart van het daaropvolgende jaar (overeenkomstig het bepaalde bij resolutie in Rade, van den 5den December 1828, nº. 31), zal door den Hoofdadministrateur aan den Gouverneur Generaal worden ingediend een vergelijkende staat der sommen bij de gearresteerde begrootingen toegestaan en daarop gedisponeerd, en wel onder iedere afdeeling dezer begrootingen afzonderlijk, met aanwijzing van hetgeen ongedisponeerd is gebleven, en korte vermelding der redenen, welke daartoe aanleiding gegeven hebben.

Art. 32. Maandelijks, en wel op het tijdstip, bepaald bij art. 56 der Instructie voor de Algemeene Rekenkamer, zendt hij aan dat collegie de aanvragen voor de benoodigde fondsen ten dienste der Koloniale en Nederlandsche marine, mitsgaders voor het etablissement *Onrust*; en wel voor ieder dezer *drie* departementen één afzonderlijke aanvrage, ingerigt volgens de modellen Lª. B, C en D.

Art. 33. De aangevraagde crediten, op de verschillende landskassen op *Java* en *Madura* toegestaan zijnde, zal hij zorg dragen dat dezelven niet worden overschreden, en tot dat einde aanhouden een imputatieregister op de geopende crediten, volgens model Lª. E.

Art. 34. De Hoofd-administrateur zendt, telken drie maanden, aan de Algemeene Rekenkamer (ingevolge art. 61 harer Instructie) eenen staat, aanwijzende de beschikte en nog beschikbaar gebleven sommen op de toegestane crediten der verloopen drie maanden, en wel volgens model Lª. F.

Art. 35. Door den Kommandant en Directeur aan den Hoofdadministrateur, in het algemeen kennis moetende gegeven worden van alle gewone en buitengewone bewegingen der Nederlandsche en Koloniale oorlogsvaartuigen, mitsgaders van de overplaatsingen en verzendingen van Officieren en manschappen, zal de Hoofdadministrateur diensvolgens zorgen, om, bij het aanvragen van credieten, zoo wel voor *Java* en *Madura*, als voor de buitenbezittingen, daarop naar gelang der behoefte te calculeren.

Art. 36. Alle verstrekkingen, door andere departementen en uit andere magazijnen ten behoeve der Marine of van het etablissement *Onrust* gedaan, worden voor zoo ver dezelve door den Hoofdadministrateur juist en niet strijdig met de bestaande wetten en bepalingen worden bevonden, geregulariseerd en ten laste van het Marine departement genomen; naarvolgens het bepaalde bij besluit van den Gouverneur Generaal, in dato 29 Februarij 1828, nº. 1, (Staatsblad nº. 11.) De Hoofdadministrateur houdt daarvan een register, ingerigt volgens model Lª. G.

Art. 37. Wederkeerig zal hij zorg moeten dragen, dat alle uit de Marine-magazijnen of van 's Lands werven, mitsgaders door de Nederlandsche of Koloniale vaartuigen, ten behoeve van andere departementen gedaan wordende verstrekkingen, door het departement, ten wiens behoeve die verstrekkingen zijn geschied, geregulariseerd worden op den voet, zoo als bij het in het voorgaande artikel aangehaalde besluit bepaald is, waarvan door den Hoofdadministrateur een register wordt aangehouden, ingerigt volgens model Lª. H.

Art. 38. Maandelijks zendt hij aan de Algemeene Rekenkamer, en zulks wel in achtervolging van het bepaalde bij art. 69 harer Instructie, staten volgens de modellen Lª. I, K en L, aanwijzende het bedrag der op voorschreven wijze gedane onderlinge regularisatiën, met aantooning tevens der begrootingen en derzelver afdeelingen, waarop het bedrag der plaats gehad hebbende verstrekkingen of ontvangsten moet worden afgeschreven of ingenomen.

Art. 39. Bijaldien aan boord van een Nederlandsch of Koloniaal oorlogsvaartuig militaire passagiers geëmbarkeerd

worden, zal van wege het Departement van oorlog of door de Kommandanten in de groote Militaire afdeelingen, aan den Kommandant van het in te schepen detachement, moeten medegegeven worden behoorlijke nominative lijsten van de manschappen, welke geëmbarkeerd en in scheepsschafting zullen moeten worden genomen; en wijders van de zoodanigen, welke, hoezeer tot gemeld detachement behoorende, echter *niet* in schafting mogen worden gebragt. Welke lijsten door den detachements Kommandant aan den kommanderenden Officier van het oorlogsvaartuig, tot de inscheping der militairen bestemd, moeten overhandigd worden, die alsdan de daarop vermelde manschappen dienovereenkomstig in extra schaffing zal brengen.

Art. 40. Bij het debarkeren van een detachement militairen, is de kommanderende Officier van een Koloniaal oorlogsvaartuig en de Schrijver en Victualiemeester van een Nederlandsch oorlogschip gehouden, om op te maken en aan het hoofdbureau in te zenden, behoorlijke extraconsumtielijsten afzonderlijk voor hetgeen aan ieder detachement verstrekt is, waarbij, als justificatoire bijlagen, moeten gevoegd worden de nominative lijsten in het voorgaande artikel vermeld.

Art. 41. Bij het embarkeren van civile passagiers zullen èn de kommanderende Officieren der koloniale oorlogsvaartuigen èn de Schrijvers en Victualiemeesters van die tot het Nederlandsche eskader behoorende, kunnen volstaan, met aan den Hoofdadministrateur der Marine in te zenden extramaandelijksche consumtie- en veranderingslijsten, specifiek aanwijzende, hetgeen door hen ten behoeve dier passagiers verstrekt is, en welke civile passagiers in extra-schafting zijn genomen.

Art. 42. De Hoofdadministrateur zal daarna zorg dragen, dat deze verstrekkingen door het Civile departement en dat van Oorlog ten behoeve der Marine worden geregulariseerd, op den voet, bepaald bij besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, in dato 29 Februarij 1828, n°. 1, (Staatsblad n°. 11.)

Art. 43. De Schrijvers en Victualiemeesters der Nederlandsche oorlogsvaartuigen zullen mede gehouden zijn, om bij het einde van ieder kwartaal eene aanvrage in te zenden voor de hun competerende zoogenaamde kop- en halvestuivergelden, ter zake van in schafting geweest zijnde Koloniale militaire of Civile passagiers, voor ieder van dezelve afzonderlijk; welke aanvragen, na verificatie, door den Hoofd-

administrateur ter ordonnancering aan het Departement van Oorlog en aan den Directeur Generaal van Financiën zullen aangeboden worden.

Art. 44. De Hoofdadministrateur zal voor alle betalingen en stortingen ten laste en ten behoeve van het Departement der Koloniale en Nederlandsche Marine, mitsgaders voor het etablissement *Onrust*, van welken aard en hoe gering dezelve ook mogen zijn, op Java en Madura voorvallende, ordonnantiën in *simplo* verleenen, aan welke ordonnantiën, voor ieder dienstjaar en voor ieder der gemelde dier departementen, eene nieuwe volgorde van nommers zal worden gegeven.

Art. 45. Van de door hem verleend wordende ordonnantiën van betaling en storting, zullen bij het hoofdbureau der Marine worden aangehouden behoorlijke registers, afzonderlijk voor ieder der door het Gouvernement gearresteerde of nog te arresteren begrootingen, en wel de registers van betalingen volgens model La. M, en die van stortingen volgens model La. N.

Art. 46. De Hoofdadministrateur zal, onder ultimo van elke maand, aan de Ontvangers van 's Lands kassen op Java en Madura, inzenden eenen specifieken staat van de ordonnantiën van betaling of storting door hem op gemelde kassen afgegeven. De Ontvangers zullen deze staten vergelijken met de door hen voor rekening van het Marine departement gedane betalingen en ontvangsten, en den Hoofdadministrateur ten spoedigste en naauwkeurig bekend maken, in hoe ver de daarop bekend gestelde betalingen of stortingen hebben gevolg genomen.

Art. 47. De Hoofdadministrateur zal mede ordonnantiën verleenen op de Marine-magazijnen en werven, voor al zoodanige ontvangsten en verstrekkingen, welke *niet* vallen in de termen van art. 20 der Instructie voor de Haven- en Equipaadjemeesters, gearresteerd bij resolutie in Rade van den 3den December 1822, no. 10, (Staatsblad no. 51), en van deze door hem Hoofdadministrateur verleende ordonnantiën houden een register, volgens model La. O.

Art. 48. Wanneer een Koloniaal schip of vaartuig zich in de wateren van Java en Madura bevindt en wegens spoedig vertrek, dan wel alleen ter bekoming van afbetaling, van eenen kruistogt binnen vallende, de kasordonnantiën van het Marine departement niet zal kunnen afwachten, zal, te *Samarang* en *Soerabaija*, worden achtervolgd het bepaalde

bij art. 10 der Instructie voor de Haven- en Equipaadjemeesters, en op alle andere plaatsen, na voorafgaande examinatie en accoord bevinding, door de hoogste Civile autoriteit voor de uit te betalen sommen *bons* op 's Lands kassen verleend worden; zullende de aldus uitbetaalde tractement- en soldijstaten, behoorlijk gequiteerd, en aan het Marine departement moeten ingezonden worden, ten einde door kas-ordonnantiën te worden verwisseld, *bijaldien namelijk de berekening accoord bevonden wordt, voor zoo ver zulks van dengeen, die de betaling heeft gedaan of geautoriseerd, afgehangen heeft, en de staat van het crediet op eene zoodanige plaats zulks zal toelaten.*

Art. 49. De Hoofdadministrateur zal, bij het einde van iedere maand, nagaan en vergelijken de generale aanvragen van hetgeen tot toetuiging en reparatie der oorlogsschepen en vaartuigen op dagelijksche *bons*, door de Equipaadjemeesters, Directeur en Constructeur der werven ter *nadere verantwoording* uit de Marine magazijnen is ontvangen, en, bij accoord bevinding, daarop vervolgens autorisatie verleenen, tot inname of afschrijving bij hunne boeken.

Art. 50. Alle aanvragen tot betalingen en verstrekkingen, van welken aard en door wien gedaan, zullen voor de Nederlandsche en Koloniale Marine, mitsgaders voor het etablissement *Onrust*, steeds voor ieder deze drie departementen afzonderlijk opgemaakt, en voor zoo veel de Koloniale Marine betreft, door middel van de Haven- en Equipaadjemeesters aan het hoofdbureau der Marine, daar waar zich dezelve bevinden, ingediend worden.

Art. 51. Alle rekeningen en verdere stukken, waarop door den Hoofdadministrateur der Marine eenige betaling moet worden gedaan, zullen, voor zoo ver de Koloniale Marine betreft, *in duplo*, en voor de Nederlandsche Marine *in triplo*, aan hem ingezonden worden; als moetende de triplicaatrekening voor de Nederlandsche Marine gevoegd worden bij de onkostrekeningen, vermeld bij art. 76 dezer Instructie.

Art. 52. Ten aanzien van de verstrekkingen van *vivres*, behoeften, reparatiën enz., zal te Batavia, Samarang en Soerabaija, achtervolgd worden het 17de, 20ste en 31ste artikel van de Instructie voor de Haven- en Equipaadjemeesters, met inachtneming der splitsing van de aanvragen voor zoodanige artikelen, welke door de aannemers worden geleverd; voorgeschreven bij resolutie van den Luitenant

Gouverneur Generaal in rade, van den 8sten Augustus 1828, n°. 1; op alle andere plaatsen langs Java en Madura, waar zich geene Havenmeesters bevinden, welke Officieren van de Koloniale Marine zijn, geschieden de aanvragen voor verstrekking ten behoeve van de Koloniale oorlogsvaartuigen, aan de hoogste Civile autoriteiten, welke gehouden zijn, daaraan zoo spoedig mogelijk te voldoen; zijnde de Officier, die de aanvrage doet, daarvoor verantwoordelijk.

Art. 53. De kommanderende Officieren der Koloniale oorlogsvaartuigen, als behoorlijk voor hunne kruistogten uitgerust wordende, zullen niet dan in de hoogste noodzakelijkheid vermogen, om op plaatsen langs Java en Madura, alwaar zich geene Equipaadjemeesters bevinden, eenige aanvrage van scheepsbehoeften te doen, en zullen, in zoodanig onvoorzien geval, gehouden zijn, daarvan aan den Kommandant en Directeur rapport te maken, die alsdan den Hoofdadministrateur bepaaldelijk zal opgeven, of de plaats gehad hebbende omstandigheden zulks *al* dan *niet* hebben vereischt; in ieder ander geval zal geene zoodanige aanvrage gevalideerd, maar door den Hoofdadministrateur dadelijk ten laste van den aanvrager gebragt worden.

Art. 54. De Hoofdadministrateur der Marine zal, ten behoorlijken tijde, en met inachtneming der bestaande bepalingen, eenen jaarlijkschen eisch opmaken, en aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen inzenden, van de Marine goederen en houtwerken, die hij oordeelt tot voorziening der Marine pakhuizen en werven, mitsgaders voor het etablissement *Onrust* benoodigd te zijn; daarbij steeds in het oog houdende de aanwezige restanten en hetgeen op vroeger gedane eischen verwacht wordt; zullende de respective Haven- en Equipaadjemeesters zich beijveren, om, ieder voor zoo veel de onder hem ressorterende departementen aangaat, derzelver juiste behoefte te leeren kennen, ten einde den Hoofdadministrateur daarmede in tijds bekend te maken.

Art. 55. Even zoo zal hij den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen bekend stellen met de benoodigde Marine goederen voor de Nederlandsche en Koloniale oorlogsvaartuigen, op de onderscheidene buitenbezittingen gestationneerd, en zal, nadat deze opgaven door het Gouvernement zullen geapprobeerd zijn, zorgen, dat de opgegeven artikelen zoo veel mogelijk uit den voorraad der Marine magazijnen verzonden worden, waartoe hem de vereischte

scheepsgelegenheden door den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen zullen worden aangewezen.

Art. 56. Bijaldien het één of ander der te verzenden goederen, niet in de Marine magazijnen mogt aanhanden wezen, zal hij daarvan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen informeren, ten einde, het zij door verstrekking uit de civile magazijnen, het zij des noods door inkoop of uitbesteding, daarin worde voorzien.

Art. 57. Ten einde voor te komen. dat eenige objecten naar de buitenetablissementen verzonden worden, waarvan aldaar nog een genoegzame voorraad mogt aanhanden zijn, zal de Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, telkens en bij iedere aanvrage, tot voorziening van een der buitenetablissementen, aan den Hoofdadministrateur opgeven de soorten en hoeveelheden Marine goederen, welke volgens de laatste bij hem Directeur ontvangen berigten, op een dusdanig etablissement aanwezig zijn.

Art. 58. De Marine op de buitenbezittingen geene pakhuizen bezittende, zullen de op die wijze verzonden wordende goederen, door het Civile departement overgenomen en beheerd worden, onder dien verstande, dat dezelve evenwel tot geen ander einde, dan tot de voorzieningen der Nederlandsche en Koloniale oorlogsschepen en vaartuigen zullen mogen worden gebezigd.

Art. 59. De Kommandant en Directeur in tijds den Hoofdadministrateur zullende bekend maken met de verdeeling der stations op de kusten van Java en Madura, met de vaartuigen, die met derzelver bekruising zullen belast worden en de plaatsen, alwaar dezelve zullen binnen vallen, zal de Hoofdadministrateur dien overeenkomstig zorgen, zoodanige plaatsen van de noodige levensbehoeften te voorzien, en, tot dat einde, daarvan opgave en aanvrage doen aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen.

Art. 60. Bijaldien er onverhoopt, door buitengewone verstrekkingen of door andere niet te berekenen omstandigheden, in de magazijnen, pakhuizen of op de stapelplaatsen der Marine en het etablissement *Onrust*, geen genoegzame voorraad, ter bestrijding van de vereischt wordende verstrekkingen mogt voorhanden zijn, zal de Hoofdadministrateur, wegens het ontbrekende, eene gemotiveerde aanvrage inzenden aan den Gouverneur Generaal, ten einde den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen zonde

kunnen worden geautoriseerd, om op de best mogelijke wijze daarin te voorzien.

Art. 61. Bij de indienststelling van eenig schip of vaartuig en na de formatie der equipaadje, door of op last van den Kommandant en Directeur, overeenkomstig de door het Gouvernement gearresteerde monsterrollen of bemanningslijsten, zal aan den Kommandant van hetzelve, door den Hoofdadministrateur der Marine worden uitgereikt een scheepsrol, volgens model Lª. O*, waarop naauwkeurig moeten bekend staan de folio's, namen, toenamen, ouderdom, geboorteplaats, qualiteiten, gagie, tijd van in dienst komst en van engagement van de op dien bodem dienende manschappen; zullende, bij ommekomst van een of twee jaren, die scheepsrol door eene nieuwe vervangen en, naar gelang der alsdan bestaande sterkte, de mutatiën daarin uit de oude of vorige rol overgebragt worden.

Art. 62. Ten einde zich te verzekeren, dat de in het voorgaande artikel bedoelde bemannings-lijsten behoorlijk worden achtervolgd, in de uitgereikte scheepsrollen geene veranderingen worden gemaakt, en overigens de voorvallende mutatiën geregeld worden aangeteekend, zal, voor ieder oorlogsvaartuig, bij het hoofdbureau der Marine worden aangehouden eene contra-scheepsrol, volgens hetzelfde model en dezelfde inrigting, als voor de scheepsrol is bepaald.

Art. 63. De Hoofdadministrateur zal voorts bijzonder letten, dat manschappen eenmaal in de vaste rol van eenig oorlogsvaartuig geplaatst zijnde, zonder last of approbatie van den Kommandant en Directeur, niet in die van andere vaartuigen worden overgeplaatst, dan bij de uiterste noodzakelijkheid en waarop in zoodanig geval door den Officier, op wiens autorisatie eene dusdanige overplaatsing mogt hebben plaats gehad, met opgave der redenen, de nadere goedkeuring van den Kommandant en Directeur moet worden gevraagd; zullende de Hoofdadministrateur wijders toezien, dat de folio's, aan de manschappen in de scheepsrol gegeven, bij *bevordering* niet worden verwisseld.

Art. 64. De Hoofdadministrateur zal in gelijkervoege en wel door middel van de Haven- en Equipaadjemeesters, de kommanderende Officieren der oorlogsvaartuigen voorzien van een schippersboek, ingerigt volgens model Lª. P, waaruit door de kommanderende Officieren, bij ommekomst van ieder kwartaal, zal worden opgemaakt en aan het Marine

departement ingezonden, eene *driemaandelijksche verantwoording van scheepsbehoeften*, volgens model Lª. Q, voorzien van al zoodanige justificatoire stukken tot bijlagen, als waaruit het ontvangene, verbruikte, afgekeurde en verloren geraakte, voldoende zal kunnen blijken.

Art. 65. De Hoofdadministrateur zal de kommanderende Officieren der Koloniale marine mede voorzien van behoorlijke tractements- en soldijboeken, volgens modellen Lª. R en S, zullende de Haven- en Equipaadjemeesters en de Civile autoriteiten, welke, volgens art. 48 en 81 dezer Instructie, het regt hebben om betalingen aan de kommanderende Officieren der Koloniale Marine te doen, gehouden zijn, om, alvorens eenige betaling te bewerkstelligen, zich door inzage dezer tractements- en soldijboeken te verzekeren, dat op de ter betaling gepresenteerd wordende tractement- en soldijstaten, al de inhoudingen voor delegatiën, contributiën, schulden als anderszins vermeld staan, welke, blijkens gemelde boeken, op de tractementen en soldijen der Officieren en manschappen moeten worden gedaan; waarvoor zij niet alleen verantwoordelijk gesteld worden, maar tevens gehouden zullen zijn, om, bij ontdekking van een deswege door henzelven begaan verzuim, het bedrag der geomitteerde inhouding dadelijk in 's Lands kas te storten; behoudens hun regt tot terugbetaling op de Officieren, welke het volle tractement genoten mogten hebben.

Art. 66. De Hoofdadministrateur zal tot het houden van een naauwkeurig toezigt op de administrative en maritime verantwoordingen van de Koloniale schepen en vaartuigen, zoo wel op Java en Madura, als op de buitenbezittingen gestationneerd, bij het hoofdbureau der Marine doen aanhouden.

a. Eene contrôle op alle gedane betalingen en inhoudingen aan de Ambtenaren, Officieren, Kadets enz., behoorende tot het Departement der Koloniale Marine, volgens model Lª. T.

b. Eene contrôle op alle gedane betalingen en inhoudingen van de Europesche en Inlandsche zeevarenden, uitmakende het *personeel* der Koloniale Marine, volgens modellen Lª. U en U*.

c. Eene contrôle op de ontvangene, verbruikte of afgegeven scheepsbehoeften, volgens model Lª. P.

d. Een contrôle op de ontvangene en verbruikte levensmiddelen, volgens model Lª. V.

Art. 67. Te min verantwoordde of te zoek gemaakte goe-

deren, waarvoor de restitutie aan de comptabelen moet opgelegd worden, berekend hij alsof dezelve *nieuw* waren, tegen tariefs- of marktprijs, zoo als de omstandigheden zulks zullen vereischen, met vrijlating niettemin aan den belanghebbende, om, indien hij zich door deze vergoeding mogt bezwaard achten, zijne redenen en gronden daartegen in te brengen, en kwijtschelding of vermindering te verzoeken, als wanneer daarover, naar omstandigheden, zal worden gedisponeerd.

Art. 68. De Hoofdadministrateur verleend alle kortingen op de tractementen en tafelgelden der Ambtenaren en Officieren tot het Departement der Koloniale Marine behoorende, of op de Indische toelagen der Officieren en Adelborsten der Nederlandsche Marine bij de Koloniale marine gedetacheerd, ter zake van schulden aan den Lande of aan particulieren, daarbij in het oog houdende, de reglementen en wetten door het Gouvernement op dat stuk vastgesteld.

Art. 69. De Hoofdadministrateur zal zorg dragen, dat de kommanderende Officieren van behoorlijke lijsten worden voorzien van alle te doene kortingen op de tractementen en soldijen der Officieren en manschappen, op hunne onderhebbende bodems dienende.

Art. 70. Voor alle, door den Hoofdadministrateur gedane, mitsgaders van alle op de buitenetablissementen door de hoogste Civile autoriteiten geëffectueerde en nader ter zijner kennisse gebragte inhoudingen, het zij voor delegatiën in Indië, het zij voor particuliere schulden, welke volgens het bepaalde bij art. 3 van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 15den Mei 1827, nº. 15, buiten de kassen moeten verhandeld worden, zullen de belanghebbenden door hem geinformeerd worden bij eenen advijsbrief, ingerigt naar model Lª. W.

Art. 71. De kashouders zullen, op vertoon van zoodanige advijsbrieven, zich dadelijk dienen te overtuigen of de daarbij vermelde inhouding werkelijk heeft plaats gehad en de uitbetaling daarvan alsdan tegen de gequiteerde advijsbrieven onmiddellijk doen gevolg nemen, onder korting van de aan hun bij het, in het voorgaande artikel aangehaalde besluit, toegekende 2 pCt.

Art. 72. Van deze alzoo uitgereikte advijsbrieven zal de Hoofdadministrateur telken drie maanden eene opgave indienen aan den Directeur Generaal van financiën, ingerigt volgens model Lª. X.

Art. 73. Van de inhoudingen, gedaan wegens schulden aan de Vendukantoren of Weeskamers, zendt hij mede om de drie maanden eene opgave aan den Directeur Generaal van financiën, ingerigt volgens model La. Z, ten einde door civile kas-ordonnantiën aan gemelde departementen weder te kunnen uitgekeerd worden.

Art. 74. De Hoofdadministrateur zal zorgen, dat behoorlijk worde in acht genomen het bepaalde bij art. 1 van het besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 6den November 1826, no. 13, ten aanzien van het inhouden van *een derde* gedeelte der soldijen van in Koloniale zeedienst overgegane manschappen der Nederlandsche Marine, welke in Nederland procuratiën gepasseerd hebben tot ontvangst van maandgelden bij de Nederlandsche zeemagt, tot onderstand van derzelver huisgezinnen; en van deze inhoudingen maandelijks opgave doen aan den Directeur Generaal van financiën bij de delegatie-staten, vermeld bij art. 88 dezer Instructie.

Art. 75. De Hoofdadministrateur mede belast zijnde met het opmaken en formeren der onkostrekeningen van de schepen, uitmakende het Nederlandsche eskader in Oost-Indië, zal tot dat einde voor iederen bodem en voor ieder dienstjaar aanhouden een register, volgens model La. AA, waarop in *debet* zijde alle betalingen en verstrekkingen en in *credit* zijde alle afleveringen en stortingen worden geregistreerd.

Art. 76. Driemaandelijks formeert hij hieruit voor iederen bodem behoorlijke onkostrekeningen in *simplo*, opgemaakt volgens model La. BB, en zendt dezelve, voorzien van de noodige justificatoire bijlagen, aan de Algemeene Rekenkamer, om daarmede te handelen overeenkomstig het bepaalde bij besluit van den Gouverneur Generaal, van den 16den Februarij 1824, no. 14.

Art. 77. Ten einde het Ministerie van Marine en Koloniën in Nederland voorloopig met de onkosten van een repatriërend oorlogschip bekend te maken, zal de Hoofdadministrateur, bij het verschijnen van ieder kwartaal, een gelijk stel onkostrekeningen, als door hem, blijkens het voorgaande artikel, aan de Algemeene Rekenkamer moet ingediend worden, opmaken en bij het Marine departement aanhouden, om bij het vertrek van iederen bodem naar Nederland, door middel van den Kommandant en Directeur, aan den kommanderenden Officier van zoodanigen bodem,

ter verdere afgifte aan het Ministerie van Marine en Koloniën, te worden mede gegeven; op deze onkostrekeningen, welke echter niet van justificatoire bijlagen zullen vergezeld zijn, behooren te zijn verhandeld, alle betalingen en verstrekkingen voor zoo ver dezelve, op het tijdstip van het vertrek van het daarbij betrokken oorlogsvaartuig, bij den Hoofdadministrateur bekend waren of hebben kunnen verhandeld worden; terwijl van alle nadere bekend wordende betalingen of verstrekkingen eene suppletoire onkostrekening zal geformeerd en bij gelegenheid, mede door middel van den Kommandant en Directeur, aan het Ministerie opgezonden worden.

Art. 78. De in het voorgaande artikel vermelde onkostrekeningen zullen door den Kommandant van het vaartuig voor accoord moeten geteekend worden, ten welken einde dezelve gehouden zijn zal, om deze onkostrekeningen vóór zijn vertrek, en wel bij het hoofdbureau der Marine, met zijne handteekening, en accoordbevinding te voorzien; terwijl hem, des verkiezende, gelegenheid zal moeten gegeven worden, om zich van de juistheid der opgebragte posten te overtuigen, waartoe hij zich in tijds en schriftelijk aan den Kommandant en Directeur zal hebben te adresseren.

Art. 79. De hoogste Civile autoriteiten op de buitenbezittingen zullen verder gehouden zijn, om, naar aanleiding van het bepaalde bij besluit van Commissarissen Generaal, van den 1sten October 1816, n°. 38, (Staatsblad n°. 15), aan den Hoofdadministrateur in te zenden eenen generalen staat van alle door een tot het Nederlandsch Oost-Indische eskader behoorend oorlogsvaartuig, in hunne gouvernementen of residentiën gemaakte kosten, welke staat door den kommanderenden Officier van zoodanigen bodem voor accoord moet zijn geteekend.

Art. 80. Op de buitenetablissementen (*Amboina* uitgezonderd, alwaar de Equipaadjemeester zulks ambtshalve moet nagaan), zal de hoogste Civile autoriteit, *alvorens eenige betaling aan den kommanderenden Officier* van eenig Koloniaal oorlogschip of vaartuig te doen, gehouden zijn, zich te overtuigen dat de administratie over de verloopen maand behoorlijk aan het Marine departement is ingezonden.

Art. 81. Alle aanvragen om betaling of verstrekking ten behoeve van Koninklijk Nederlandsche en Koloniale schepen en vaartuigen, op plaatsen buiten *Java* en *Madura* gele-

gen, zullen in *kwadruplo* moeten opgemaakt en aan de hoogste Civile autoriteit aangeboden worden, die, na dezelve zoo veel mogelijk geëxamineerd en met de bestaande reglementen accoord bevonden te hebben, de betaling en verstrekking zal doen gevolg nemen.

Op *Amboina*, alwaar zich een Equipaadjemeester bevindt, zullen gemelde aanvragen vooraf aan dien ambtenaar moeten gepresenteerd worden, die dezelve examineert, verifieert en, na accoord bevinding en registratie, aan de hoogste Civile autoriteit aanbiedt, ten einde de betaling of verstrekking te doen bewerkstelligen.

Art. 82. De geldelijke aanvragen, in het voorgaande artikel vermeld, zullen door de Civile autoriteiten, welke de betalingen hebben gedaan, of daartoe bij ordonnantie last hebben gegeven, na voor voldaan te zijn geteekend, *in duplo* aan den Hoofdadministrateur worden ingezonden, en de *twee* anderen, door hen worden aangehouden, om daarvan bij hunne verantwoordingen het noodige gebruik te maken. Bij de inzending der evengemelde aanvragen aan het hoofdbureau der Marine, zullen de Civile autoriteiten den Hoofdadministrateur naauwkeurig opgeven, in hoe verre aan dezelve is voldaan geworden.

Art. 83. Bij de materiële verstrekkingen op de buitenbezittingen ten behoeve der Nederlandsche en Koloniale vaartuigen, wordt door de Civile autoriteiten achtervolgd het bepaalde bij besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 29sten Februarij 1828, nº. 1, (Staatsblad nº. 11), met dien verstande, dat, vermits de Marine op de buitenetablissementen geene ambtenaren heeft, welke de bevoegdheid bezitten om de bedoelde verstrekkingen te regulariseren, gemelde Civile autoriteiten de opgemaakte globale en specifike verzamelingstaten, voorzien van *alle* justificatoire bescheiden, zullen inzenden aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, ten einde dien ambtenaar in staat te stellen, voor de verdere regularisatie met het Marine departement het noodige te verrigten, en wijders de geregulariseerde specifike verzamelingstaten te voegen bij de aan de Algemeene Rekenkamer ingediend wordende verantwoordingen, van de daarbij betrokken Civile autoriteiten.

Art. 84. Goederen, welke door de Koloniale en Nederlandsche oorlogsvaartuigen op de buitenbezittingen aan de Civile of Militaire magazijnen worden afgeleverd, zullen

door eene, daartoe door de hoogste Civile autoriteit te benoemen Commissie geinspecteerd, de geheel onbekwaam bevonden wordende, bij publieke veiling verkocht en de reparabele of nog bruikbare, tegen taxatie bij de Civile of Militaire magazijnen ingenomen worden; zullende zoodanige bruikbare goederen, welke niet mogten benoodigd zijn, voor de te doene verstrekkingen, bij voorkomende scheepsgelegenheid, naar Java worden gezonden, ten einde door het Departement van Marine op de getaxeerde waarde weder te worden overgenomen.

Art. 85. Van de processen-verbaal, vendurollen en taxatielijsten van op die wijze afgekeurde, verkochte of bij de Civile en Militaire magazijnen ingenomen goederen, zal door de hoogste Civile autoriteit één stel aan den Hoofdadministrateur der Marine moeten gezonden worden, ten einde de regularisatie daarvan te kunnen doen plaats hebben en de oorlogsvaartuigen, voor de door dezelve afgeleverde objecten, bij de controles van het hoofdbureau te kunnen crediteren.

Art. 86. Daar het van het hoogste belang is, dat het hoofdbureau der Marine zoo spoedig mogelijk bekend gesteld worde met al de ten behoeve van het Marine departement op de buitenbezittingen gedane geldelijke betalingen en materiële verstrekkingen, zoo zullen de hoogste Civile autoriteiten, op hunne personele verantwoordelijkheid gehouden zijn, al de in de voorgaande artikelen vermelde stukken zoo spoedig mogelijk, immers met iedere scheepsgelegenheid, naar Java op te zenden; zullende de Hoofdadministrateur der Marine, bijaldien deze autoriteiten daaromtrent in gebreke mogten blijven, het Gouvernement daarvan kennis geven, met verzoek daarin te willen voorzien.

Art. 87. Buiten en behalve de in deze Instructie reeds genoemde registers, controles enz., zullen door den Hoofdadministrateur nog worden aangehouden, de navolgende boeken, als:

a. Een generaal stamboek van alle Officieren, Kadets, Stuurlieden enz., ingerigt volgens model La. CC.

b. Een generaal stamboek van de Europesche Onderofficieren en manschappen tot de Koloniale marine behoorende, volgens model La. DD.

c. Een boek, waarin al de ambtenaren, respectivelijk behoorende onder de administratie der Marine, ieder een hoofd zullen hebben, aanwijzende derzelve qualiteit, trac-

tementen en emolumenten, het besluit hunner aanstelling, den tijd waarop zij in functie getreden zijn, dien van hun ontslag of overlijden, en het bedrag der maandelijksche inhoudingen voor delegatiën, voorschotten enz., ingerigt volgens model Lª. EE.

d. Een registratieboek van al de Koloniale schepen en vaartuigen, met vermelding van derzelver oorsprong, aanbouw, vertimmeringen, bewegingen en verrigtingen, volgens model Lª. FF.

e. Een registratieboek voor alle bij hem inkomende voldane aanvragen, volgens model Lª. GG.

f. Een register op alle uitbetaalde Indische tafelgelden aan de Officieren der Nederlandsche Marine, volgens model Lª. HH.

Art. 88. Wijders zullen door den Hoofdadministrateur worden ingediend,

1°. *Aan het Gouvernement.*

Wekelijks.

a. Een rapport der verrigte werkzaamheden op 's Lands timmerwerven.

Maandelijks.

b. Een generaal rapport van het etablissement *Onrust.*

Om de zes maanden.

c. Een staat in duplo van alle veranderingen, voorgevallen bij het personeel der Koloniale Marine, gedurende het afgeloopen halfjaar, volgens model Lª. II.

d. Een staat in duplo van al door de Weeskamers ter liquidatie gebragte boedels van overledene Officieren, onderofficieren en manschappen der Koloniale Marine.

Jaarlijks.

e. Een staat in duplo van de, krachtens besluit van den Gouverneur Generaal, in dato 2 Januarij 1821, n°. 10, uitbetaalde gelden voor halve afrekening aan Nederlandsche in Koloniale Zeedienst overgegane manschappen, volgens model Lª. KK.

2°. *Aan den Directeur Generaal van Financiën.*

Op den 10den van elke maand.

Een staat van alle bij het Departement der Marine gedane

inhoudingen voor delegatiën in Nederland, gedurende eene afgeloopen maand (volgens model Lª. LL.)

Aan de Algemeene Rekenkamer, op het bij art. 89 dezer Instructie bepaalde tijdstip.

Eerstelijk. Afschriften van de ondervolgende bij het Marine departement aangehouden wordende registers, afgesloten onder ultimo van ieder kwartaal.

a. Van de registers der verleende ordonnantiën van betaling op 's Lands kassen van *Java* en *Madura*, ten behoeve der Nederlandsche en Koloniale Marine, mitsgaders ten behoeve van het etablissement *Onrust.*

b. Van de registers der verleende ordonnantiën van storting ten behoeve der Nederlandsche en Koloniale Marine, mitsgaders ten behoeve van het etablissement *Onrust.*

c. Van de registers der geregulariseerde verstrekkingen, gedaan uit de magazijnen van andere departementen, ten behoeve der Nederlandsche en Koloniale Marine, mitsgaders ten behoeve van het etablissement *Onrust.*

d. Van de registers der geregulariseerde verstrekkingen, gedaan door de Koloniale en Nederlandsche Marine, ten behoeve van andere departementen.

e. Van de registers der op de buitenbezittingen gedane betalingen en geregulariseerde verstrekkingen ten behoeve van de Nederlandsche en Koloniale Marine, voor zoo ver de stukken daartoe betrekkelijk bij het Marine departement ingekomen zijn, of hebben kunnen verhandeld worden.

Bij welke registers zullen overgelegd worden al de verificatoire bescheiden, welke tot grond der geordonnanceerde betaling, storting of regularisatie hebben gediend.

Ten tweede. Een staat van alle gedane inhoudingen op de tractementen en emolumenten der Ambtenaren en Officieren, mitsgaders op de soldijen der Europesche Onderofficieren en manschappen, behoorende tot het departement der Koloniale Marine, ingerigt volgens Model Lª. MM.

Ten derde. De gedurende het afgeloopen kwartaal bij hem ingekomen geëxamineerde en gecontroleerde verantwoordingsstukken der Koloniale schepen en vaartuigen, als:

a. De maandelijksche verantwoordingen van levensmiddelen.

b. De maandelijksche kruidrapporten.

c. De maandelijksche veranderingslijsten.

d. De driemaandelijksche verantwoordingen van scheeps- en artillerie behoeften, waarbij de maandelijksche, verbruik-

lijsten en verdere daartoe betrekkelijke stukken als justificatoire bescheiden zullen worden overgelegd.

Art. 89. De in het voorgaande artikel vermelde stukken zullen aan de Algemeene Rekenkamer worden ingezonden, binnen 45 dagen na den afloop van ieder kwartaal, en zulks op eene boete van *f* 10 (*tien*) guldens voor iederen dag verzuim.

Art. 90. De betalingen en regularisatiën, welke na den afloop van een dienstjaar nog bewerkstelligd worden, zoomede de stukken, welke na de inzending der verantwoordingen over het vierde kwartaal van dat dienstjaar nog van de buitenetablissementen mogten inkomen, zullen op voorschreven wijze, successivelijk, *suppletoir* aan de Algemeene Rekenkamer worden verantwoord.

Art. 91. De Hoofdadministrateur zal, na de specificatiën of verantwoordingen, met derzelver bijlagen, van de marine pakhuizen, epuipaadje- en timmerwerven te hebben ontvangen, en na daarvan het noodige gebruik te hebben gemaakt, die almede aan de Algemeene Rekenkamer indienen, uiterlijk 15 dagen nadat dezelve bij hem zullen zijn ontvangen, met opgave van den tijd, waarop dezelve bij hem zijn ingekomen, en mededeeling der aanmerkingen, welke daarop bij deszelfs departement zijn gevallen.

Art. 92. De Hoofdadministrateur der Marine en de hem ondergeschikte Hoofdcommies, zullen, bij de aanvaarding hunner bedieningen, de eerste in handen van den Gouverneur Generaal, en de andere in handen van den Raad van justitie, afleggen den navolgenden eed.

Voor den Hoofdadministrateur.

«Ik verklaar en zweer, dat ik, om tot Hoofdadministra-«teur der Marine te worden benoemd, aan niemand wie «hij zij, het zij in of buiten het bestuur, onder wat naam «of voorwendsel ook, eenige giften of gaven beloofd of «gegeven heb, noch belooven of geven zal.»

«Dat ik, naar mijn best vermogen alles zal aanwenden, «om Z. M. marinewerven en magazijnen steeds in goeden «staat te onderhouden en te doen onderhouden; dat ik in «alle zaken aan mijn administratief beheer toevertrouwd, «het belang van den Lande op de best mogelijke wijze zal «behartigen en zorgvuldig waken tegen alle pligtverzuim, «overtreding of verkeerde practijken van de Officieren en «Ambtenaren tot de Koloniale Marine behoorende, ter zake

«van de aan hunne zorg en verantwoording toevertrouwde «gelden en goederen; en dat ik met alle getrouwheid zal «nakomen de bevelen, welke mij door den Gouverneur Ge«neraal zullen worden gegeven, alsmede de voorschriften bij «mijne Instructie voorkomende, of welke daarin nog nader «zullen worden gemaakt.»

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

Voor den Hoofdcommies.

«Ik verklaar en zweer! enz.»

«Dat ik de bevelen mij door den Hoofdadministrateur der «Marine gegeven wordende, getrouwelijk zal achtervolgen, «dat ik denzelven in zijne werkzaamheden zoo veel mogelijk «zal behulpzaam zijn en naar mijn best vermogen alles zal «bijdragen tot bevordering van 's Lands belangen en Zr. Ms. «dienst; dat ik daarbij met alle vlijt en naarstigheid zal «waken, dat de administratie van het hoofdbureau der Marine «steeds op eenen geregelden en effen voet worde bijgehou«den, en dat ik ten dien einde zal zorgen, dat de boeken «en registers, tot de administratie betrekking hebbende «steeds behoorlijk worden bijgeschreven; de verantwoording «en verdere periodieke stukken, door het hoofdbureau vol«gens deze Instructie in te dienen, op de bepaalde tijdstippen «gereed zijn, en dat in een en ander (buiten onvermijdelijke «noodzakelijkheid) geen achterstand ontsta.»

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

Art. 93. Door deze Instructie wordt geene verandering gemaakt in de Instructiën, vermeld sub 2, 3, 4 en 5, behoorende tot de resolutie van den Gouverneur Generaal, in Rade, de dato 3 December 1822, nº. 10, (Staadsblad nº. 51), dan voor zoo verre eenige daarin voorkomende bepalingen bij deze Instructie of vroegere veranderingen expresselijk mogten zijn ingetrokken of gealtereerd.

Gearresteerd, enz.

TJIPANNAS, *den 24sten Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

GENERAAL RAPPORT *der Sterkte en Bemanning van de Schepen en Vaartuigen, uitmakende Zijner Majesteits Koloniale Zeemagt in Nederlandsch Indië, volgens de laatste ingekomen berigten.*

Datum der laatste ingekomen maandelijksche rapporten.	Scheeps Maaksel.	Scheeps Naam.	RANG EN NAAM der KOMMANDANTEN.	Destinatie of tegenwoordige Legplaats.	STAAT DER EQUIPAADJEN.																										STAAT DER VAARTUIGEN.						Officieren buiten Kommandement van schepen en geëmploijeerd op onderscheidene Marine etablissementen.	*Aanmerkingen.*
														Onder-officier.		Matrozen.			In het Hospitaal.		Moeten sterk zijn.		Ontbroken in de vaste Rol.		Overkompleet of boven Rol.		Gedetachd. van de Ned. bij de Kol. Marine.										
					Kapitein 2de Rang.	Kapitein Luitenants.	Luitenants 1ste klasse.	Luitenants 2de klasse.	Kadets.	Chirurgijn Majoor.	Chirurgijns 2de en 3de kl.	Stuurlieden.	Stuurmans Leerling.	Europeanen.	Inlanders.	Europeanen.	Inlanders.	*Totaal.*	Europeanen.	Inlanders.	Europeanen.	Inlanders.	Europeanen.	Inlanders.	Europeanen.	Inlanders.	Officieren.	Onder-officieren.	Matrozen.	Romp en Belimmering.	Masten en Rondhouten.	Tuigaadje.	Geschut en Ammunitie.	Victualie voor	Water voor		

BATAVIA, *den*

De Kapitein ter Zee, Kommandant en Directeur van Zr. Ms. Zeemagt in Oost-Indië,

(N°. 72.) Weeskamers in Nederlandsch Indië.

BESLUIT. (N°. 6.)

BUITENZORG, *den 29sten Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien, enz.
Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Het tarief voor de heffing van leges bij de Weeskamer te *Batavia*, naar aanleiding der dispositie van Hem Commissaris Generaal, de dato 13 April l. l., n°. 16, gearresteerd bij artikel 1 der resolutie van de Regering, de dato 28 April l. l., n°. 27, voor zoo veel de toepassing zal mogelijk zijn, verbindend te verklaren voor de Weeskamers in Nederlandsch Indië.

2°. Enz.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

Behoort bij Resolutie van den 28sten April 1829, n°. 17.

SALARISLIJST voor de Weeskamer te Batavia, *waarna de berekeningen zullen geschieden en geheel komen ten voordeele van den Lande.*

Art. 1. 5 % op alle gelden, welke bij de kamer ten behoeve van boedels, welke onder haar beheer komen zullen worden ontvangen, ter zake van afbetaald wordende boekschulden, uitstaande gelden, huishuur, rendementen, verkochte, vaste dan wel losse goederen, of van welken aard de ontvangst ook moge wezen.

Art. 2. 2½ % op alle, inboedels gevonden wordende contanten, mitsgaders op effecten, schuldkennissen en obligatiën, gerekend naar de nominale waarde, en onverkocht aan te houden, onroerende of roerende goederen, gerekend naar de getaxeerde waarde; zullende, bij de eventuële realisatie van deze laatste, nader op het rendement gelijke 2½ % gedeclareerd worden.

Art. 3. 2½ % op alle overgebragt wordende saldo's van militaire nalatenschappen.

Art. 4. 2½ % op alle bij de kamer overgebragt wor-

dende gelden van minderjarigen, onbekende fideicommissaire erfgenamen of van welken aard ook dezelve mogen wezen.

Art. 5. ¼ % voor het inboeken van alle inkomende gelden, van welken aard zulks ook zijn moge.

Art. 6. *f* 1 per blad van elken inventaris van boedels, welke door de kamer worden aanvaard, mits 24 regels bevattende en onnoodige extentiën vermeden worden.

Art. 7. *f* 10.20 voor elk testament, grooter dan acht bladzijden, hetwelk ter registratie wordt ingezonden.

Art. 8. *f* 5.10 voor idem als even, niet meerder dan acht bladzijden bevattende.

Art. 9. 50 *cts.* per bladzijde van alle favorabele dispositiën op gepresenteerde requesten om inlichting of uitkeering van gelden enz., mits elke bladzijde vier en twintig regels bevatte.

Art. 10. *f* 3 voor de apostillaire approbatiën op de gediende boedelrekening, ingevolge art. 18 van de Algemeene Instructie voor de Weeskamers.

Art. 11. ¼ % voor alle splitsingen en overschrijvingen van gelden, gebaseerd op autorisatie der kamer, dan wel uit den aard der zaak noodig zijnde.

Art. 12. *f* 7.65 voor alle certificaten tot trouwen benoodigd, ingevolge art. 23 der Algemeene instructie; aan Onderofficieren en onvermogenden zal zulks *pro deo* worden verleend.

Art. 13. 50 *cts.* per bladzijde van alle kopijen van testamenten, inventarissen, extract-vendurollen enz., welke door de belanghebbenden mogten worden verlangd, mits vier en twintig regels bevattende.

Art. 14. 75 *cts.* per bladzijde van elke rekening, journaalswijze uit de boeken getrokken, mits vier en twintig regels bevattende.

Art. 15. 25 *cts.* voor het nazien van elk jaar, ten behoeve van belanghebbenden of derzelver behoorlijke representanten, omtrent welken aard zulks ook zijn moge.

Mij bekend.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(No. 73.) Bannelingen.

BESLUIT. (No. 7.)

BUITENZORG, *den 29sten Julij* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 16den dezer, no. 1169, daarbij enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met referte tot art. 9 van het Reglement voor de behandeling van Inlanders en daarmede gelijkstaande personen, tot dwangarbeid veroordeeld, en op de tucht- en werkplaatsen arbeidende, (Staatsblad 1828, no. 16), te bepalen, zoo als geschiedt bij deze,

1o. De gecondemneerden tot dwangarbeid, welke zich bevinden, of zich in het vervolg zullen bevinden te *Batavia*, *Soerabaija*, op *Onrust*, bij het etablissement van landbouw te *Krawang* en te *Banjoewangie*, zullen voor voeding genieten:

Rijst en zout naar genoegen, om den anderen dag 1/4 pond gedroogde visch, of 1/4 pond karbouwen vleesch en een weinig groenten, waaronder uijen en spaansche peper. Naar mate van het aantal personen, hetwelk zich in eén lokaal ophoudt, zal tot verlichting worden toegestaan eene zekere hoeveelheid olie.

2o. Bovendien zal aan iederen gecondemneerde voor siriegeld worden betaald één gulden 's maands, om aan hun wekelijks bij gedeelten te worden uitgekeerd.

3o. De staatsgevangenen of de zulken, welke niet tot dwangarbeid zijn veroordeeld, zullen op denzelfden voet worden gevoed en betaald, wel te verstaan voor zoo veel zij behooren tot gemeene Inlanders of daarmede gelijkstaande personen.

4o. Het Gouvernement zal voor elk geval bepalen, op welken voet een staatsgevangene of banneling zal worden behandeld, en daarbij verklaren, of zij ten aanzien van de kosten van voeding aan de gecondemneerden zullen worden geassimileerd.

5o. De voeding en verlichting, bij art. 1 beschreven, zal in het openbaar, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, worden uitbesteed, doch Cipiers of Opzie-

ners der bannelingen of gecondemneerden daaraan geen deel mogen hebben; en zal de Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, daarvan, met zijne bedenkingen en voorstellen, verslag doen.

6°. Tot zoo lange zullen de voeding en betaling der tot dwangarbeid veroordeelden en der gevangenen en gedetineerden, geschieden naar de bestaande voorschriften.

7°. Enz.

8°. Dienonverminderd en hangende de bepalingen, welke achtervolgens art. 4 ten hunnen aanzien persoonlijk zullen worden gemaakt, *al dadelijk* te bepalen, dat aan ieder der op *Onrust* zich bevindende gerelegeerden of staatsbannelingen, zal worden betaald *f* 2 's maands, voor den tijd dat geene schepen aan *Onrust* ter vertimmering liggen; zullende die toelage ophouden, wanneer zij in de gelegenheid zijn, om aan een in timmering liggend schip te werken, en alzoo te verdienen het loon, bij besluit van den 31sten Januarij 1828, n°. 16, vastgesteld.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie en narigt, als ten fine van executie; zullende het tegenwoordige besluit in het Staatsblad en in de Javasche courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 74.) Verponding.

RESOLUTIE. (N°. 1.)

BATAVIA, *den 4den Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij apostillaire dispositie van den 1sten dezer, n°. 15, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie in zoo verre van § *a* van het tweede lid der resolutie van den 13den Maart j. l., n°. 48, (Staatsblad n°. 26), den termijn van doleantie, wegens te hoogen aanslag in de belasting der verponding, voor zoo veel aangaat de Inlanders en Chinezen, te verlengen, tot den 1sten September aanstaande, met last aan alle plaatselijke civile autoriteiten op *Java*, om aan deze termijnsverlenging de meest

mogelijke publiciteit te geven, onder de Inlandsche en Chinesche bevolking.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 75.) Handteekeningen van Chinezen.

RESOLUTIE. (N°. 41.)

Batavia, *den 7den Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van de Algemeene Rekenkamer, van den 8sten Julij j. l., n°. 461/33, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat voortaan de handteekeningen van Chinezen en Inlanders, op stukken betreffende eene handeling tusschen hen en het Gouvernement, door twee onzijdige Europeanen, of daarmede gelijkstandige personen, zullen moeten worden bekrachtigd, voor zoo veel zulks doenlijk zal zijn.

2°. Al de Gouverneurs, Residenten, Departementen, Collegiën en verdere Autoriteiten aan te schrijven, om aan de hiervoren staande bepaling met de meeste naauwgezetheid de hand te houden en te doen houden.

Extract dezer zal worden verleend aan de Algemeene Rekenkamer en al de autoriteiten voornoemd, tot informatie en narigt.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 76.) Spillagie op het Zout.

RESOLUTIE. (N°. 42.)

Batavia, *den 7den Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de appostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 1sten dezer, n°. 13;

Is goedgevonden en verstaan:

Bij dispositie op de missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 13den Julij j. l., n°. 4122, provisioneel en in afwachting der nader op het stuk der spillagiën enz. en van het debiet van zout, te maken bepalingen.

1°. Enz.

2°. Met wijziging van art. 3 der resolutie van den 23sten September 1823, n°. 8, (Staatsblad n°. 31), te verklaren, dat de spillagie op het zout, welke volgens het Reglement op de spillagie enz., van den 14den Mei 1827, als maximum aan de Zoutpakhuismeesters kan worden toegestaan, niet meer, zoo als bij dat art. is bepaald, bij het einde van elk trimester zal worden afgeschreven, maar dat zulks eerst dan zal geschieden, wanneer de minderheden, het zij door het ledig vallen of door eene opname der pakhuizen, zullen zijn bewezen in der daad te bestaan.

3°. Te bepalen, dat de spillagie op het zout telkens zal moeten worden afgeschreven, wanneer eene minderheid zal kunnen worden geconstateerd; zullende tot dat einde van het in elk pakhuisgebouw ontvangen en uit hetzelve verstrekte zout, afzonderlijk aanteekening moeten worden gehouden, en de groote der minderheid bij het ledig vallen van ieder pakhuis, en bij den afloop van iedere aanzienlijke hoeveelheid zout, moeten worden bevestigd, terwijl het zout, hetwelk ontvangen wordt, zoo veel de pakhuisruimte zulks toelaat, afgescheiden van den voorraad zal moeten worden bewaard en de vroegere voorraad het eerst afgeleverd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 77.) Zoutmaten.

BESLUIT. (N°. 15.)

Buitenzorg, *den* 11*den Augustus* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 6den dezer, n°. 1277, daarbij enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met handhaving van het bestaande gebruik om het zout bij voortduring te doen meten en niet te laten wegen, te bepalen, dat het Gouvernement steeds het zout zal koopen en verkoopen, ontvangen en afleveren, bij de nominale pikol en nominale koijang, te weten, bij de heele, halve, kwart en achtste maat van 30 heele maten op éénc koijang, zullende, ofschoon de grootte der maten oorspronkelijk is en blijft bepaald, volgens de volume van ééne pikol middelbaar zout, (zoo dat een heele maat, een pikol, en 30 zulke maten, een koijang zoude kunnen worden genoemd), niemand gehouden zijn, om voor de nominale pikol zout, de zwaarte van ééne pikol of 125 ponden zout uit te leveren.

2°. Te bepalen; dat de grootte der zoutmaten zal blijven bepaald naarvolgens de oorspronkelijke maten, welke in den Constructiewinkel te Soerabaija zijn vervaardigd, en aldaar steeds tot het vergelijken en verifiëren der zoutmaten zijn aangehouden, mits dezelve evenwel cijlindrisch van gedaante zijn, of ingeval zulks het geval niet zij, dat er nieuwe slapers in dien vorm worden vervaardigd; zullende voorts van deze oorspronkelijke maten in den Constructiewinkel voor iedere Residentie ééne of meerdere zoutmaten worden aangemaakt, welke derwaarts zullen worden gezonden en aldaar als slapers zullen blijven gedeponeerd, om niet te worden gebruikt, dan alleen tot het vergelijken en ijken der andere zoutmaten.

3°. Te bepalen, dat de zoutmaten zoodanig zullen worden beslagen, dat het hout aan den rand niet bloot ligge, en niet even als thans aan afslijting zij blootgesteld, en dat insgelijks het hout, waarmede de maten worden afgestreken, zal worden beslagen, op dat die afstrijkers steeds lijnregt kunnen zijn, zullende voorts de groote maten of die van ¹/₄ pikol en grooter, moeten zijn voorzien van eene zoogenaamde brug en stijl.

4°. Te bepalen, dat de zoutmaten ten minste éénmaal in de drie maanden zullen worden nagezien, en, zoonoodig, hersteld en geijkt.

5°. Met referte tot de bestaande voorschriften (Staadsblad 1823, n°. 41 en resolutie van den 16den October 1827, n°. 21), bij deze uitdrukkelijk te bepalen, dat niet dan bij dringende noodzakelijkheid, ander dan voorjarig zout uit de hoofddepôts zal worden afgeleverd of verzonden, tot welken

einde het zout zoodanig moet worden opgeschuurd, dat het oude zout, steeds voor de hand zij, zullende voorts door alle ambtenaren, welke in de administratie van het zout direct of indirect zijn betrokken; zorgvuldig worden toegezien, en bijgedragen, op dat het zout behoorlijk zuiver en droog zij, en voorts bij 's Lands pakhuizen zoodanig worde opgeschuurd, dat hetzelve dien goeden staat behoude, en in dien staat door de koopers van het zout worde ontvangen.

6°. Ten einde de meting van het zout goed en eenparig te doen geschieden, te bepalen:

a. Dat de heele en halve pikolmaten zullen worden gevuld door het zout bij uitsluiting met mandjes (niet met scheppen) gelijk vloeijend en c. c. ter hoogte van een half voet boven de maat in de maat te storten, zullende men het zout mitsdien niet hooger of lager, noch plotselings in de maat laten vallen, en de maten ook niet vullen door het zout daarin te werpen.

b. Dat de maten, terwijl dezelve gevuld worden, waterpas moeten staan en niet mogen worden bewogen.

c. Dat eene gevulde maat insgelijks niet mag worden verplaatst, of nedergezet, veel minder geschud, om daarna te worden afgestreken.

d. Dat gevolgelijk, voor dat de maat zal zijn bewogen, het zout lijnregt zal worden afgestreken, zoo dat de afstrijker geen zout boven den rand van de maat late, en ook het zout niet met eene holte afstrijke.

e. Dat de maat, die eens afgestreken is, niet meer zal worden aangevuld.

f. Dat de maten van mindere grootte dan eene heele en halve pikol, als daar zijn, die van $^1/_4$ en $^1/_8$ pikol zoodanig zullen worden gevuld, dat derzelver inhoud in evenredigheid gelijk zij aan den inhoud van de grootere maten, volgens het hiervoren bepaalde.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 78.) Inkomende en Uitgaande Regten.

RESOLUTIE. (N°. 23).

BATAVIA, *den* 11*den Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat,

Commissaris Generaal, verleend bij apostillaire dispositie van den 30sten Julij j. l., n°. 13;

Is goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van de vroegere bepalingen te verklaren, dat de resolutie van den 4den October 1819, n°. 20, (Staatsblad n°. 76), waarbij is bepaald, dat de Chinesche jonken van *Tjingliem* komende, met betrekking tot de heffing der Inkomende en Uitgaande regten, zullen gelijk staan met die van *Emoeij*, en dat gevolgelijk van eene groote jonk, van *Tjingliem* afkomstig, zal worden gevorderd *f* 4000, en van eene kleine *f* 2000, in den vervolge van toepassing zal zijn op jonken van *Tjingliem*, welke ter *Westkust* van *Borneo* zullen worden gelost.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 79.) Buskruid.

RESOLUTIE. (N°. 31.)

Batavia, *den* 11*den Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de appostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 5 dezer, n°. 5;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Al verder te bepalen, dat van de eigenaren of gezagvoerders van koopvaardijschepen en vaartuigen, welke, ingevolge het bepaalde bij besluit van den Commissaris Generaal, de dato 8 Augustus 1828, n°. 26, (Staatsblad n°. 58), hun buskruid of ammunitie zullen bergen in het daartoe te bestemmen lokaal buiten den boom te *Samarang*, bij wijze van huur zal worden geheven *drie* ten *honderd* van de waarde der alzoo geborgen voorwerpen, berekend naar 's Gouvernements tarief; zullende de opbrengst van deze

heffing strekken om de kosten en onderhoud van voormeld gebouw goed te maken.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(No. 80.) Reiskosten.

BESLUIT. (No. 11.)

Buitenzorg, *den* 13*den Augustus* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de missive der Regering, d. d. 11 dezer, no. 1304;

Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat ambtenaren, die, uithoofde van onbehoorlijk gedrag of van nalatigheid, in de waarneming hunner betrekkingen, of om andere redenen, door hun eigen toedoen veroorzaakt, naar *Batavia* of elders worden opgezonden, gehouden zullen zijn, in de kosten van derzelver overvoer zelve te voorzien, en die kosten alzoo bij zoodanige omstandigheden, in geen geval, ten laste van het Gouvernement zullen vermogen te komen.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(No. 81.) Vuurwapenen.

BESLUIT. (No. 20).

Buitenzorg, den 17*den Augustus* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelezen de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 31 Julij j. l., no. 1255, daarbij, onder inzending eener voordragt van den waarnemenden Chef van den Algemeenen Staf, de dato 11 bevorens, no. 1040, strekkende tot het arresteren van de nieuw ontworpen *tarieven voor de vuurwapenen en andere remontstukken*, kennis

gevende, dat de Regering zich met het voorstellen van gemelden Chef heeft vereenigd;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met intrekking van het tarief van wapenreparatiën, gearresteerd bij besluit van den 5den Januarij 1818, n°. 3, goed te keuren, zoo als geschiedt bij deze, de navolgende tarieven, als:

1°. Een tarief der prijzen voor remont- of verwisselstukken, voor de onderscheidene vuurwapenen, wanneer zij uit 's Lands magazijnen ontvangen worden;

2°. Een dito voor het van pas maken derzelve;

3°. Een dito voor de reparatiën;

4°. Een dito van de remont- of verwisselstukken voor de infanterie- en kavalleriesabels, en

5°. Een dito voor het van pas maken derzelve en der reparatiën aan de blanke wapenen:

met bepaling, dat van dezelve een genoegzaam aantal exemplaren zal worden gedrukt, ten einde aan de verschillende korpsen, administratiën en directiën uitgereikt te worden.

Ten tweede. Te bepalen, dat, wanneer bij het van pas maken der remont- of verwisselstukken eenige buiten toedoen der geweermakers, mogten breken, dezelve alsdan voor rekening van den Lande zullen kunnen in uitgaaf gebragt worden; vermits in zoodanige gevallen de gebrokene, door de administrateurs der korpsen, weder in de artillerie magazijnen worden ingeleverd.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie, en ter insertie in het Staatsblad.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

———

TARIEF *der prijzen van de Remont- of Verwisselstukken, voor de onderscheidene Vuurwapenen, bij het Leger in gebruik, wanneer zij uit 's Lands Magazijnen worden ontvangen.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				Aanmerkingen.
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Nederlandsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Bajonetten (compleet).	1	58	1	76	1	58									
Banden boven		36				46				57		56			
Banden midden met kordonbeugel		25				54									
Banden onder		10				21									
Band- of Laadstokveren		4		4		4									
Beugels		48		60		69		48		66		43		43	
Beugelschroeven . .		3		4		3		3		3		3		3	
Bovenbandjes aan de laden				12				12							
Draagstangen voor karabijnen										52					
Essen of zijplaten . .		4		15		14		15		13		12		12	Voor kavallerie pistolen model 1820.
Greepbeugel . . .												31			
Idem Schroeven . .												16			
Hanen, compleet . .		83		76		70		62		66		66		66	
Haanlippen . . .		9		9		9		10		8		8		8	
Haan- of Steenschroeven		9		10		9		10		8		8		8	
Haanschroeven kleine		2		2		2		2		2		2		2	
Kappen												28		28	
Kapschroeven . . .												3		3	
Kolfplaten		36		80		36		35		63					Met stift voor de Nedl. infanterie en dragonders geweren.
Kolfplaatschroeven .		4		4		4		4		4					
Kordonbeugels boven)		8		8		8		8							
Idem (onder) . . .		10		8		10		8							
Kordonbeugel stift .		3				3									
Kroppen van de beugels		25				44				42					
Kruis- of Slotschroeven		3		4		3		3		3		3		3	
Ladehouten heele Nootebomen.	2	10	2	10	2	10	1	40		78		35		35	
Ladehouten groote halve idem.		73		73		73		50							
Ladehouten kleine id. id.		48		48		48		32							
Laadstokken . . .		75		75		75		49		48		22		22	

TARIEF *der prijzen van de Remont- of Verwisselstukken, voor de onderscheidene Vuurwapenen, bij het Leger in gebruik, wanneer zij uit 's Lands Magazijnen worden ontvangen.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				Aanmerkingen.
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Nederlandsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Laadstokpijpjes. boven				32				13						13	
Laadstokpijpjes. midden				15				13							
Laadstokpijpjes. onder				25				17							
Laadstokveren		4		4		4		4							
Loopen gegarneerd	5	95	6	16	5	95	5	57	4		1	85	1	85	
Pandeksels		34		42		34		45		30		30		30	
Pannen, koperen		20				20		20		17		14			
Pennetjes, stalen		1		1		1		1		1		1		1	
Ringen tot Karabijnen										4					
Schroefjes tot boven banden												1			
Sloten, compleet	3	74	4	17	3	74	3	96	3	51	3	51	3	51	
Slotplaten		70	1	11		70		62		62		62	1		
Slotschroeven, kleine gesmede		2		2		2		2		2		2		2	
Sneller voor de tuimelaar								13							
Spanhaken voor den haan								13							
Staart van de beugel		25				25				24					
Staartschroeven		27		27		27		22		27		24		24	
Stangen		9		10		9		10		8		8		8	
Stifjes tot bovenbandjes												4			
Stoedels		12		14		12		10		12		12		12	
Stormringen		13				13									
Trekkers		8		9		8		8		8		6		6	
Trekkerplaatjes				12				6				6		6	
Tuimelaars		17		21		17		15		13		13		15	
Veren pandeksel		25		25		25		18		18		18		18	
Veren slag		27		30		27		23		22		22		22	
Veren stang		9		10		9		10		9		9		9	
Veerhaken	1	49	1	49	1	49	1	49	1	33	1	33	1	33	
Schroevendraaijers		45		45		45		45		45		45		45	
Aftrekkers		70		70		70		70		70		70		70	
Kogelvormen	12	88	12	88	12	88	12	88	12	88	12	88	12	88	
Een gew., Karabijn of pistool, compleet	19	4	15	23	19	39	16	80	15	44	11	27	11		

TARIEF *van prijzen, door de korpsen aan de Geweermakers te betalen voor het pasmaken van de Remont- of Verwisselstukken der onderscheidene vuurwapenen bij het Leger in gebruik.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				*Aanmerkingen.*
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Nederlandsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Bajonetten		10		10		10									
Band- of Laadstokveren		4		4		4						4			
Beugels		30		30		30		30		30		20		20	
Beugelschroeven . .		5		5		5		5		5		5		5	
Beugelstiften . . .												5			
Bovenbanden . . .		6				6				6		6			
Bovenbandjes aan de Laden															
Draagstangen . . .										10					
Essen of zijplaten . .		5		5		5		5		5		5		5	Bij de kavallerie pistolen model 1820.
Greepbeugels . . .												20			
Idem schroeven . .												10			
Hanen, compleet . .		25		25		25		25		25		25		25	
Haanlippen . . .		7		7		7		7		7		7		7	Id.
Haanschroeven, groote		6		6		6		6		6		6		6	
Idem, kleine . . .		5		5		5		5		5		5		5	
Kappen												10		10	
Kapschroeven . . .												5		5	
Kolfplaten		10		10		10		10		10					
Kolfplaatschroeven .		5		5		5		5		5					
Kordonbeugels . .				5				5							
Kordonbeugels (onder) met stift . . .		5				5									
Kordonbeugels van de middenband . .		5				5									
Kordonbeugel-stiften .		10				10									
Kroppen van de beugels		10				10				10		10			
Kruis- of slotschroeven		10		10		10		10		10		10		10	
Laadstokken . . .		5		5		5		5		5		5		5	Bij de kavallerie pistolen model 1820.
Laadstokbeugels . .												10			
Laadstokkoppen . .												5			
Laadstokjes. boven,				10				10						10	
Laadstokjes. midden,				10				10							Id.
Laadstokjes. onder,				10				10							

TARIEF *van prijzen, door de korpsen aan de Geweermakers te betalen voor het pasmaken van de Remont- of Verwisselstukken der onderscheidene vuurwapenen bij het Leger in gebruik.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				Aanmerkingen.
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Nederlandsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl,	ct.	gl.	ct.	
Laden (heele) en opstellen	2		2		2		2		2		1	50	1	50	
Loopen		30		30		30		25		25		15		15	
Middenbanden, zonder kordonbeugels . .		5				5									
Onderbanden . . .		5				5									
Pannen, koperen . .		25				25		25		25		25			
Pandeksels		20		20		20		20		20		20		20	
Pennetjes, stalen . .		2		2		2		2		2		2		2	
Ringen tot draagstangen															
Sloten, compleet . .		50		50		50		50		50		50		50	
Slotplaten		70		70		70		70		70		70		70	
Slotschroeven, kleine gesmede		5		5		5		5		5		5		5	
Snellers voor de tuimelaars								10							
Spanhaken voor den haan								10							
Staarten van den beugel		30				30				50		50			
Staartschroeven . .		25		25		25		25		25		25		25	
Stangen		10		10		10		10		10		10		10	
Stoedels		15		15		15		15		15		15		15	
Stormringen . . .		6				6									
Stiften tot bovenbanden (ijzer) . . .												5			
Schroeven van de stift												5			
Schroeven tot Laadstokbeugels . . .												8			
Trekkers		10		10		10		10		10		10		10	
Trekkerplaatjes . .				12				12						12	
Tuimelaars . . .		30		30		30		30		50		50		30	
Veren: Pandeksels .		15		15		15		15		15		15		15	
Veren: Slag . . .		20		20		20		20		20		20		20	
Veren: Stang . . .		5		5		5		5		5		5			

PRIJZEN ***der Reparatien voorkomende aan de Geweren, Karabijnen en Pistolen, bij het Leger in gebruik.***

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				*Aanmerkingen.*
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Engelsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Een' nieuwen draad in de slotplaat snijden, wanneer dezelve uitgesleten is . . .		8		8		8		8		8		8		8	
Het snijden van een' draad in den haan.		8		8		8		8		8		8		8	
Het staalblad van het pandeksel gelijk vijlen		12		12		12		12		12		12		12	
Het vastzetten van den haan		10		10		10		10		10		10		10	
Den voet van het pandeksel een weinig opvijlen		5		5		5		5		5		5		5	
Een pandeksel verstalen		26		26		26		26		26		26		26	
De stelling van de pan bevijlen, om het pandeksel goed sluitende te maken . .		6		6		6		6		6		6		6	
De rusten van den tuimelaar op nieuw vijlen en den klaauw van den stang daarmede in verband brengen		10		10		10		10		10		10		10	
Een' nieuwen draad in den tuimelaar snijden		5		5		5		5		5		5		5	
Eene stang op nieuw vijlen		5		5		5		5		5		5		5	
Het overharden van een stangveer . .		3		3		3		3		3		3		3	
Het overharden van een slag- of pandekselveer		8		8		8		8		8		8		8	

PRIJZEN *der Reparatien voorkomende aan de Geweren, Karabijnen en Pistolen, bij het Leger in gebruik.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				Aanmerkingen.
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Engelsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Het gelijk vijlen van het speeleinde der pandekselveer, waar de voet van het pandeksel op dezelve schuurt		5		5		5		5		5		5		5	
Het uitboren van alle slotschroeven, die in de gaten afgebroken zijn		8		8		8		8		8		8		8	
Het slot aan den loop doen sluiten en de schuring van het pandeksel wegnemen		12		12		12		12		12		12		12	
Het slot schoon en behoorlijk gangbaar maken		20		20		20		20		20		20		20	
Het harden van een slot, compleet . .		40		40		40		40		40		40		40	
Eene punt aan de bajonet slijpen . .		5		5		5									
Een nieuwe stift aan de bajonetschaft zetten		5		5		5									
Het dresseren van een bajonet		10		10		10									
Een schroefje in den stormring zetten .		5		5		5									
Een' nieuwen draad aan of in den laadstok snijden		4		4		4		4		4		4		4	
Het dresseren van den laadstok		5		5		5		5		5		5		5	
Het solderen van een visier op den bovenband		10				10				10		10			

PRIJZEN *der Reparatien voorkomende aan de Geweren, Karabijnen en Pistolen, bij het Leger in gebruik.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				*Aanmerkingen.*
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Engelsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Het afvijlen van den boven-, midden- en onderband . . .		3				3				3		3			
Den draagstang regt buigen en weer behoorlijk van pas maken										5					
Een' nieuwen draad voor de kruisschroef in den staart van den beugel of in het trekkerplaatje snijden		8		8		8		8		8		8		8	
Een' nieuwen haak in de krop van den beugel solderen . .		15				15				15					
De trekker wat afvijlen, opdat dezelve juist tegen de stang zou komen . . .		4		4		4		4		4		4		4	
Band- en laadstokveren weder behoorlijk doen sluiten . .		3		3		3						3		3	Voor kavallerie pistolen model 1820.
Een' nieuwen haft op den loop zetten . .		25		25		25									
Het verbussen van den loop		30		30		30		30		30		30		30	
Voor het uitboren van eene staartschroef, wanneer dezelve bij den hak in den loop is afgebroken . .		50		50		50		50		50		50		50	
Den loop boven aan de monding gelijk vijlen en de braam van binnen dezelve wegnemen		10		10		10		10		10		10		10	

PRIJZEN *der Reparatien voorkomende aan de Geweren Karabijnen en Pistolen, bij het Leger in gebruik.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				Aanmerkingen.
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Engelsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Het dresseren van den loop		25		15		15		15		15		15		15	
Eene staartschroef op nieuw vijlen en adjusteren		15		15		15		15		15		15		15	
Het maken van eene groote halve bovenlade		70		70		70									
Het maken van eene kleine halve bovenlade		50		50		50									
Het lijmen van de lade		8		8		8		8		8		8		8	
Het lijmen van een stukje in de lade .		11		12		12		12		12		12		12	
De laadstokgroef verwijderen		6		6		6		6		6		6		6	
Het hout van binnen de legging van het slot een weinig wegnemen, waar de slagveer schuurt . .		6		6		6		6		6		6		6	
Voor alle solderingen.		10		10		10		10		10		10		10	
Voor de van pas gemaakte verwisselstukken, ontvangt de geweermaker nog de hier nader opgegeven prijzen, voor het harden, enz.															
Voor het harden van een' slotplaat, pandeksel, haan zonder lip of schroef, tuimelaar, stoedel en stang, voor ieder .		5		5		5		5		5		5		5	

PRIJZEN *der Reparatien voorkomende aan de Geweren, Karabijnen en Pistolen, bij het Leger in gebruik.*

BENAMING.	Voor Geweren.						Voor				Voor Pistolen.				Aanmerkingen.
	Infanterie, Nederlandsch Model.		Infanterie, Engelsch Model.		Dragonder, Engelsch Model.		Buksen.		Karabijnen.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
De haanschroef, bovenlip trekker en alle slot- en garnituur schroeven ieder		3		3		3		3		3		3		3	
Voor het schoonmaken van een Geweer, Karabijn of Pistool. met kleine roestvlakken . .		15		15		15	1	15		15		10		10	
Voor het schoonmaken van een Geweer, Karabijn of Pistool. over het geheel, doch ligt verroest . . .		25		25		25		25		25		20		20	
Voor het schoonmaken van een Geweer, Karabijn of Pistool. zwaar verroest .		35		35		35		35		35		30		30	
Het nommeren van een Geweer, Karabijn of Pistool		13		13		13		10		10		10		10	

TARIEF *van prijzen van de Remont- of Verwissel-stukken, voor Infanterie- en Kavalleriesabels.*

BENAMING.	Infanterie Sabels.						Ligte Kavallerie Sabels.				Aanmerkingen.
	Model nº. 1.		Model nº. 2.		Sappeurs.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
					(a)						(a) Deze bepaling is toegepast op den Sappeur-sabel, oud model. Het kostende der onderdeelen van den Sappeur-sabel, nieuw model, is bij den Algemeenen Staf niet bekend en kan alzoo voor alsnog niet opgegeven worden. Indien echter eene zoodanigen sabel tegen betaling wordt verstrekt, zal daarvoor eene som van *f* 8.59 gerekend worden.
Een Beugel . .						48	2	35		95	
» Gevest . .	1	55	1	55	1	90	3	52	2	15	
» Greep . .					1	42		46		48	
» Haakband .		24				28					
» Kap . . .								70		71	
» Kling . .	1	75	1	65	2	80	3	77	4		
» Oorband .		24				28					
» dito ijzeren				16							
» Ring . .								10		10	
» dito voor greep .										6	
» Scheede .		90		90	1	23	3	30	3	77	
» Scheedevoering . .								24		24	
» Sleep . .								28		28	
» Sabel, compleet. .	4	20	3	86	4	97	12	75	11	62	

TARIEF *van prijzen, door de korpsen aan de Geweermakers te betalen, voor het pasmaken der Remontstukken, als ook voor het doen van onderscheidene reparatiën, voorkomende bij de blanke wapenen, bij de Armee in gebruik.*

BENAMING.	PRIJZEN VOOR										Aanmerkingen.
	Infanterie Sabel.						Ligte Kavallerie Sabel.				
	Model n°. 1.		Model n°. 2.		Sappeurs.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Eene nieuwe kling opstellen		15		20		35		30			
Een' bengel met stootplaat, een' kop, een greep of een band van pas maken, en de kling weder opstellen, voor ieder . .								20			
Eene nieuwe scheede van pas maken		5		5		5		5			
Een schroefje voor den trechter van pas maken .								5			
Een' nieuwen sleep aan de scheede solderen, daarna opvijlen, alsmede de scheede voor zoo verre dezelve zwart geworden is								50			
Een boven- of onderband aan de scheede solderen, van pas maken opvijlen, alsmede het zwart geworden gedeelte der scheede								50			
Een' ring van pas maken, solderen en opvijlen.								10			
Een' boven- of onderband aan de scheede van pas maken, lijmen en krammen		10		8		10					

TARIEF ***van prijzen, door de korpsen aan de Geweermakers te betalen, voor het pasmaken der Remontstukken, als ook voor het doen van onderscheidene reparatiën, voorkomende bij de blanke wapenen, bij de Armee in gebruik.***

BENAMING.	PRIJZEN VOOR										*Aanmerkingen.*
	Infanterie Sabel.						Ligte Kavallerie Sabel.				
	Model n°. 1.		Model n°. 2.		Sappeurs.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
Eene kling, zwaar beroest, schoonmaken . .		20		20		20		50			
Eene kling, minder beroest, schoonmaken . .		15		15		15		25			
Eene kling, ligt beroest, schoonmaken		10		10		10		15			
Eene punt aan de kling slijpen		10		10		10		10			
Een nieuwe angel aan de kling zetten en dezelve weder opstellen . . .		25		30		50		45			
Den angel der kling verlengen en dezelve weder opstellen.		15		18		20		20			
Het koperdraad van de greep vernieuwen en de kling weder opstellen . .											
Voor eene soldering aan het gevest, het schoonmaken van hetzelve, en de kling weder opstellen . .		15		15		20		25			
Een ijzeren pennetje voor den greep leveren en klinken				10		10		10			
Een' trechter op de scheede van pas maken .								8			
De scheede op nieuw vormen (remandrimeren) wanneer het soldeersel hierdoor los gaat, moet											

TARIEF ***van prijzen, door de korpsen aan de Geweermakers te betalen, voor het pasmaken der Remontstukken, als ook voor het doen van onderscheidene reparatiën, voorkomende bij de blanke wapenen, bij de Armee in gebruik.***

BENAMING.	PRIJZEN VOOR										Aanmerkingen.
	Infanterie Sabel.						Ligte Kavallerie Sabel.				
	Model nº. 1.		Model nº. 2.		Sappeurs.		Nederlandsch Model.		Engelsch Model.		
	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	gl.	ct.	
zulks voor rekening van den werkman hersteld worden								25			
Voor iedere soldering aan scheede en dezelve daarna opvijlen en schoonmaken								15			
De scheede zwaar beroest, schoonmaken en opvijlen								40			
De scheede minder beroest, schoonmaken en opvijlen								30			
De scheede ligt beroest, schoonmaken en opvijlen.								20			
Een' kling vastklinken.		10		10				10			
Een' buffel-lederen bovenband met riempje leveren en aanzetten . .				10							
Een buffel-lederen riempje alleen, leveren en aanzetten				5							
Eene scheede geheel overnaaijen		15		15							
Eene scheede gedeeltelijk overnaaijen . . .		5		5							
Een' koperen knoop aan den bovenband, leveren en solderen		15									

(N°. 82.) Algemeene Rekenkamer.

BESLUIT. (N°. 26.)

BUITENZORG, *den 20sten Augustus* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Heeft goedgevonden en verstaan: met alteratie in zoo ver van art. 2 van het Reglement voor de Algemeene Rekenkamer, gearresteerd bij besluit van den 20sten Julij 1827, n°. 4, te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat de gemelde Kamer voortaan door eenen vasten President zal worden voorgezeten.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 83.) Inkomende en Uitgaande regten.

BESLUIT. (N°. 28.)

BUITENZORG, *den 25sten Augustus* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien een advijs der Regering, van den 21sten dezer, houdende, onder overlegging eener missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 25sten Julij l. l., n°. 1118, eenige bedenkingen omtrent het regt verstand van het bepaalde, bij besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 14den Julij l. l., n°. 23;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Bij wijze van explicatie, en tot regt verstand van het bovengenoemde besluit van den 14den Julij l. l., n°. 23, te bepalen, dat door de daarbij vermelde voordeelen aan de Cochin-chinasche vaartuigen toegekend, alleenlijk moet verstaan worden, dat van schepen en vaartuigen te Cochin-china te huis behoorende; varende onder Cochin-chinasche vlag, en met Cochin-chinasche voortbrengselen in de Nederlandsche Bezittingen in Indië komende, of van dáár naar Cochin-china uitklarende, dezelfde regten als van Nederlandsche schepen zullen worden gevorderd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 84.) Geneeskundige dienst.

RESOLUTIE (N°. 17).

BATAVIA, *den 26sten Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Overeenkomstig de apostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 20sten dezer, n°. 13;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met referte tot het besluit van Zijne Exellentie den Commissaris Generaal, van den 14den April 1827, (Staatsblad n°. 45), van en met den 1sten October aanstaande, in te trekken de toelagen van *f* 50 's maands, welke alsnog door sommige Officieren van gezondheid voor de uitoefening van de Civile geneeskundige dienst worden genoten.

2°. Aan de Officieren van gezondheid met het toezigt over de koepokinënting belast, gerekend van en met den 1sten October aanstaande toe te leggen eene indemniteit van reis- en verblijfkosten van *f* 25 's maands; zullende door deze indemniteit komen te vervallen de reis- en verblijfkosten, die zij op hunne inspectie-reizen, ingevolge het Reglement, vermogen te declareren.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 85.) Reis- en verblijfkosten voor de Civile ambtenaren.

RESOLUTIE. (N°. 32).

BATAVIA, *den 26sten Augustus* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 5den dezer, n°. 7;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Als nu expeditie te doen verleenen aan de resolutie van den 3den October 1828, n°. 43, en die, zoo veel

noodig, te doen plaatsen in het Staatsblad en de Javasche courant.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

Batavia, *den 3den October* 1828. (N°. 43.)

Gelezen eene missive van den Commissaris Generaal, van den 2den dezer, n°. 17;

Gelet enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Bij explicatie, voor zoo veel noodig, van art. 5 van het Reglement op de reis- en verblijfkosten der Civile ambtenaren, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 31sten Maart 1828, n°. 34, (Staatsblad n°. 25), en met ampliatie van de omschrijving van het hoofd der laatste kolom van het daarbij gearresteerd tarief, te bepalen, dat de in gemelde kolom toegestane scheepsruimte niet alleen strekken zal voor de bagaadje van over zee reizenden, maar tevens tot logies voor de personen, aan welke van Gouvernementswege passage wordt verleend.

2°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 86.) Prescriptie van pretentiën, Comptabele ambtenaren en Cautionnementen.

BESLUIT. (N°. 7).

Batavia, *den 1sten September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt van de Indische Regering, van den

29sten November l. l., n°. 2305, strekkende tot het nemen van eenige bepalingen, het zij tot instandhouding, dan wel tot wijziging van de Publicatie van den 28sten Julij 1797 betrekkelijk de prescriptie van schulden tusschen particulieren, en van de resolutie van den 3den November 1791, omtrent den tijd, gedurende welke comptabele ambtenaren, of derzelver erfgenamen, verantwoordelijk blijven voor hunne gehouden administratie;

Gezien de daarbij overgelegde advijsen van den Procureur Generaal bij het Hooge Geregtshof, van den 20sten October l. l., n°. 175, van de Generale Directie van Financiën, van den 2den October l. l., n°. 464 en van de Algemeene Rekenkamer, van den 24sten October l. l., n°. 522¹⁶/₃₀;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met renovatie en ampliatie in zoo verre der Publicatie van den 28sten Julij 1797, te bepalen, dat het daarbij vastgestelde zal blijven in volle kracht, ten aanzien van particuliere pretentiën, welke niet geregtelijk of notariëel zijn beschreven, doch dat de daarbij gestelde prescriptie voor pretentiën op levende personen, wordt verlengd op twee jaren, met uitdrukkelijke verklaring, dat de voorschrevene Publicatie, in geenen deele van toepassing moet worden beschouwd op aan den Lande comptabele ambtenaren, voogden, executeuren en administrateuren, als welke voor hunne gehad hebbende administratiën, overeenkomstig de bijzondere bepalingen der wet, zullen aansprakelijk blijven.

2°. Te bepalen, dat, met intrekking der resolutie van den 3den November 1791, de wegens geldelijke of materiële administratie aan den Lande comptabele ambtenaren, derzelver erfgenamen en regtverkrijgenden, gedurende den tijd van vijf jaren, na aftreding of overlijden, zullen aansprakelijk blijven voor de door hen gevoerde administratie, en dat, na verloop van dien tijd, geene pretentiën dienaangaande door het Gouvernement van hen zullen kunnen worden ingehouden, doch zullen worden verhaald op dengeen, die oorzaak is van het in deze plaats gehad hebbende verzuim.

3°. Te bepalen, dat de door comptabele ambtenaren gestorte cautionnementen, bij ommekomst van den voorschreven termijn van vijf jaren, aan hen zullen worden gerestitueerd, doch des verkiezende, dadelijk na liquidatie

bij de Algemeene Rekenkamer, mits onder behoorlijke cautie de restituendo, over den nog loopenden tijd, ten genoegen van den Directeur Generaal van Financiën.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(No. 87.) Koffij.

BESLUIT. (No. 22).

Buitenzorg, *den 4den September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Op de voordragt der Indische Regering, van den 25sten Augustus l. l., no. 1377, en de daarbij overgelegde adviesen van de Generale Directie van financiën en van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, allen betrekkelijk de uitbreiding van de koffij-cultuur, en den aanslag der koffijtuinen in de Gouvernements landen;

Heeft goedgevonden en verstaan te bepalen:

Dat voortaan al de koffij, die uit de Vorstenlanden vervoerd wordt, moet vergezeld zijn van een bewijs, door den Percepteur der tolpoorten geteekend, dat daarvan de regten voldaan zijn, met vermelding tevens van de hoeveelheid van het product en van het bedrag der betaalde regten, alles sub poene van confiscatie.

En zal afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(No. 88.) Zeebrieven.

RESOLUTIE. (No. 48.)

Batavia, *den* 16*den September* 1829.

Den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de apostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, d. d. 5 dezer, no. 22;

Is goedgevonden en verstaan, bij dispositie op het voorstel van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, d. d. 18 Augustus j. l., no. 1,263,

1o. Te bepalen, dat de bepalingen, vastgesteld bij het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal.

d. d. 6 Julij j. l., n°. 24, (zie Staatsblad n°. 60), gerekend zullen worden in te gaan met den 1sten Januarij 1830.

2°. Den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen aan te schrijven, om het noodige te verrigten, ten einde de bedoelde bepalingen worden bekend gesteld, *in dorso* der gedrukte jaarpassen en zeebrieven, en wijders duidelijk aan de Inlandsche en Chinesche belanghebbenden worden bekend gemaakt.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 89.) Sluikhandel.

BESLUIT. (N°. 15.)

Buitenzorg, *den* 17*den September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Op de voordragt der Indische Regering, d. d. 8 dezer, n°. 1465, onder overlegging eener missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, d. d. 18 Mei l. l., n°. 723, strekkende tot het nemen van eenen maatregel ter wering van den sluikhandel in lijnwaden en amfioen, en ter betere verzekering van 's Lands wettige inkomsten;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen; dat alle kisten met lijnwaden en amfioen, bij vervoer van de eene plaats naar de andere, vooraf bij het kantoor der Recherche zullen moeten worden geopend en onderzocht, waarna dezelve digt gemaakt zijnde, zullen worden geplombeerd, zullende van dit onderzoek aan de belanghebbenden een certificaat worden uitgereikt, inhoudende de hoeveelheid, soort en de hoedanigheid der vervoerd wordende goederen, hetwelk dezelve steeds zal moeten vergezellen, ten einde bij den invoer te kunnen worden vertoond.

2°. Enz.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 90.) Consumptieregt.

BESLUIT. (N°. 16.)

BUITENZORG, *den 19den September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de voordragt der Regering, d. d. 16 dezer, n°. 1522, naar aanleiding van het voorstel van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, d. d. 22 Augustus l. l., n°. 1295;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie in zoo verre van de bepalingen op het Consumptieregt van de ruwe katoen te *Padang*, voorkomende bij besluit van 20 Februarij 1827, n°. 29, (Staatsblad n°. 22), te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat ingeval van het toekennen van crediet voor die regten, een interest zal worden voldaan ten bedrage van een half ten honderd (½ %.)

2°. Door voormelde bepalingen in het algemeen op alle crediten voor verschuldigde Consumptieregten van toepassing te verklaren.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 91.) Lampongsche districten.

BESLUIT. (N°. 19.)

BUITENZORG, *den 23sten September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De Lampongsche districten van de residentie *Bantam* af te scheiden, en tot eene afzonderlijke assistent-residentie te verklaren, zoo als geschiedt bij deze.

Art. 2. Den zetel des bestuurs in de Lampongsche districten, in het distrikt *Tribang* over te plaatsen.

Art. 3. Enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 92.) Plaatselijk bestuur.

RESOLUTIE. (N°. 22.)

BATAVIA, *den 23sten September* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, de dato 1 dezer, n°. 1339, daarbij enz.

En hierover gedelibereerd zijnde;

Is goedgevonden en verstaan, te bepalen, dat op plaatsen alwaar vroeger een Resident met het bestuur was belast, doch waar thans Assistent-residenten zijn geplaatst, om het even of zoodanige afdeeling op zich zelve staat, dan wel onder eene andere residentie is getrokken, de Assistent-resident bevoegd en gehouden zal zijn, om, bijgestaan door den Commies van zijn kantoor, de acten op te maken, welke volgens art. 35 der Instructie voor de raden van justitie, op plaatsen waar geen zoodanige Raad gevestigd is, voor den Resident en deszelfs Secretaris moeten verleden worden; wordende bij ontstentenis van eenen Commies, de Assistent-resident gemagtigd zich ten deze door eenen anderen ambtenaar te doen bijstaan.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 93.) Burgerlijke stand.

BESLUIT. (N°. 25).

BUITENZORG, *den 23sten September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gezien eene missive van den Luitenant Gouvernenr Generaal, d. d. 22 Julij l. l., n°. 1187, daarbij met de consideratiën en het advijs der Regering en van het Hooge Geregtshof, en onder overlegging van de stukken, deswege zoo van den Hoofdbaljuw van Batavia, als van onderscheidene Residenten ontvangen, mededeelende, verschillende questiën, welke zich

hebben opgedaan, bij het in werking brengen van het Reglement op het houden der registers van den Burgerlijken stand, geärresteerd bij besluit van Hem Commissaris Generaal, d. d. 18 Junij 1827, met vermelding tevens van de zwarigheden, welke in de geregelde en behoorlijke uitvoering daarvan worden ondervonden; komende de vraagpunten, welke bij de voormelde stukken en ter opheldering en beslissing zijn voorgesteld, in substantie op de volgende neder.

1°. Zijn onder de Christenen, van welker geboorte, overlijden en huwelijken, en overeenkomstig art. 1 van het besluit, waarbij het Reglement op de registers van den Civilen stand is gearresteerd, registers moeten worden gehouden, ook begrepen de Inlandsche Christenen van Depok en Toegoe, waarbij, als vallende onder dezelfde termen, mogen gevoegd worden die van Amboina, Menado, Timor en andere eilanden?

2°. Of als getuigen bij het passeren der acten van den Burgerlijken stand alleen kunnen worden toegelaten Christenen en Joden, dan wel ook, Onchristenen, Mahomedanen, Heidenen of Chinezen?

3°. Moeten de procuratiën van personen, die zelve niet kunnen compareren, altans notarieel worden gepasseerd?

4°. Of het geoorloofd zij, doorhalingen in de acten te doen, en zoo neen, hoedanig alsdan begane abuizen moeten worden hersteld?

5°. Door wien moeten de extracten uit de registers van den Burgerlijken stand worden afgegeven?

6°. Hoedanig moet gehandeld worden ten aanzien der inschrijving van kinderen, die vóór het in werking brengen van het Reglement op den Burgerlijken stand zijn geboren doch niet gedoopt?

7°. Hoe moeten ingeschreven worden, kinderen buiten huwelijken geboren, die door de vaders, ingevolge een in Indië bestaand gebruik, worden geadopteerd, het zij de moeder van den Christelijken Godsdienst zij, dan wel van eene andere?

8°. Hoe moet gehandeld worden, ten aanzien van kinderen, door Christenen bij Onchristenvrouwen verwekt, bijzonder wanneer de aangifte niet door den vader, maar door de moeder geschiedt?

9°. Hoe moet gehandeld worden, ten aanzien der inschrijving van aangiften van ambtenaren en particuliere personen, die op zoodanige afstanden woonachtig zijn, dat zij met

geene mogelijkheid dezelve binnen drie dagen kunnen doen?

10°. Op welke wijze kan men zich verzekeren, dat een vondeling een kind van Europesche afkomst is?

11. Welke boete verbeurt degeen, die de geboorte van een kind niet binnen den bepaalden termijn aangeeft?

12°. Zijn er tot het voltrekken van een huwelijk twee, dan wel drie afkondigingen noodig?

13°. Hoedanig moet het domicilium verstaan worden, bij de bepaling dat de huwelijken ter plaatse van hetzelve moeten worden voltrokken?

14°. Waar moeten bewaard worden de bewijsstukken, behoorende bij de acten van afkondiging en voltrekking van huwelijken?

15°. Moet er van het overlijden, aangifte gedaan worden binnen 24 uren, dan wel binnen 3 maal 24 uren?

16°. Moet men alleen van het overlijden, dan wel ook van het begraven aangifte doen?

17°. Moet een bewijs van verlof tot begraving kosteloos, dan wel, tegen zekere betaling, afgegeven worden?

18°. Op welke wijze moeten aangegeven worden de sterfgevallen binnen gasthuizen, hospitalen en gestichten?

19°. Hoedanig moet gehandeld worden ten aanzien der inschrijving van de kennisgave van het overlijden van militairen in hospitalen, welke ingevolge art. 143 § 3, ter laatste woonplaats van dezelve moet gedaan worden?

Gelet op het advijs van den Procureur Generaal bij het Hooge Geregtshof, d. d. 31 Augustus l. l., n°. 333, onder overlegging van het deswege uitgebragt rapport door den Advocaat Fiskaal bij den Raad van Justitie te Batavia, d. d. 27 dier maand, n°. 371;

Heeft goedgevonden en verstaan: de bovengenoemde vraagpunten, in derzelver volgorde behandelende.

Ad. 1°. Te verklaren, dat er geene voldoende redenen zijn voorgekomen, om de Inlandsche Christenen op Java te ontheffen van de nakoming der voorschriften, vervat in het Reglement op den Burgerlijken stand, en mitsdien ter wegneming van allen twijfel omtrent art. 1 van Reglement, te bepalen,

Dat aan de aangiften en inschrijvingen, bij voorschreven Reglement bevolen, onderworpen zijn alle Christenen, op Java, zijnde Inlanders, of van Inlandsche afkomst, en dat, ten hunnen aanzien, wat betreft geboorten, huwelijken en

sterfgevallen, ook moet gehandeld worden overeenkomstig de voorschriften van dat Reglement.

Ad. 2°. Te bepalen, dat tot getuigen, van welke men bij de acten van den Burgerlijken stand gebruik maakt, zullen kunnen gekozen worden alle, die de vereischten bezitten, om in regten te getuigen, onverschillig of het Christenen dan Onchristenen zijn; moetende het aan de prudentie der ambtenaren van den Burgerlijken stand worden overgelaten, om, zoo veel mogelijk, zich te verzekeren van de geloofwaardigheid der getuigen, terwijl dan ook, even zeer hier als elders, valsche getuigen naar de voorschriften der wet vervolgd en gestraft kunnen worden.

Ad. 3°. Bij ampliatie van art. 8 van het Reglement, te bepalen, dat in de steden en voorsteden, binnen den omtrek' van tien palen, de bij dat artikel bedoelde procuratiën altijd notarieel zullen moeten zijn; edoch, dat op eenen afstand van meer dan 10 palen van de plaats, waar een Notaris resideert, onderhandsche procuratiën zullen voldoende zijn, mits voor elken geconstitueerde afzonderlijk op een behoorlijk zegel geschreven, en inhoudende de vereischte opgaven, welke de constituant zelf gecompareerd zijnde, mondeling zoude hebben gedaan; moetende eindelijk de handteekeningen door de naastbijzijnde Plaatselijke autoriteit worden gelegaliseerd.

Ad. 4°. Ter wegneming van allen twijfel omtrent den zin van art. 16, in verband beschouwd met art. 99 van het Reglement, hierbij aan te teekenen, dat de bepaling, bij het eerste dier artikelen voorkomende, krachtens welke in de acten van den Burgerlijken stand, welke eenmaal op de registers ingeschreven zijn, op eigen gezag niets vermag te worden veranderd, op zoodanige veranderingen moet worden toegepast, welke na de finale redactie eener acte, op grond van eene erkende fout in de zamenstelling der acte, of van eene verkeerde aangifte, mogten verlangd worden, en in dat geval niet door den ambtenaar van den Burgerlijken stand, maar alleen door de regtbanken mogen worden toegestaan, terwijl, zoodanige omissiën, welke hangende de opmaking eener acte begaan en ontdekt zijn, dadelijk in tegenwoordigheid van partijen, in margine kunnen worden hersteld en, even gelijk de acte zelve, onderteekend moeten worden.

Ad. 5°. Met intrekking van art. 46, en met ampliatie en alteratie van art. 44 van het Reglement te bepalen:

Dat niet de President van het Hooge Geregtshof, maar de Presidenten van de Raden van justitie de handteekeningen der ambtenaren van den Burgerlijken stand zullen legaliseren, zijnde het voldoende, dat, voor verzending naar buiten 's Lands, de handteekening van den President, of van den hoogsten Civilen gezaghebber, worde gelegaliseerd door den Gouverneur Generaal.

Dat *niet* de Presidenten der Raden van justitie, maar wel de Griffiers bij dezelve, als de bewaarders van de dubbelen der registers, daarvan extracten kunnen uitgeven.

Dat, daar bij art. 1 is bepaald, dat de Resident zelf den Burgerlijken stand waarneemt, bij ontstentenis van eenen Secretaris of Assistent-resident, dan ook de door dezen ambtenaar als zoodanig uitgegevene extracten, *perse* dienen te worden gelegaliseerd door den President van den Raad van justitie; wordende mitsdien art. 44 nog met de navolgende bepaling geamplieerd:

«De teekening en qualiteit van dengeen, die de authen-«tisatie gedaan heeft, zal ook worden gelegaliseerd door «de Presidenten van de Raden van justitie, naar mate de «extracten zullen zijn verleend door ondergeschikte ambte-«naren van den Burgerlijken stand, dan wel door de hoogste «Plaatselijke autoriteit zelve, of door de Griffiers bij de Raden «van justitie.»

Ad. 6°. Te verklaren, dat omtrent dit punt bereids eene beslissing genomen is bij besluit van Hem Commissaris Generaal, d. d. 24 Julij l. l. 15; Courant-n°. 90.

Ad. 7°. Te verklaren dat, vermits bij artikelen 76, 77 en 78 van het Reglement, volkomen is voorzien ten aanzien van de wettige erkenning van een onecht kind, er geene termen bestaan, om ten deze eenige nadere dispositie te nemen.

Ad. 8°. Te verklaren, dat de ten deze voorgestelde vraag voldoende beantwoord is door art. 71 van het Reglement, houdende, dat, in geval de moeder niet gehuwd is, zij geene bevoegdheid heeft om te verklaren, wie de vader van haar kind is, daar de verklaring van vaderschap alleen van den vader zelven mag aangenomen worden, en dat, de vader onbekend zijnde, de jong geboorne onder den naam van zijne moeder geregistreerd zal worden; kunnende van deze laatste bepaling ook door vrouwen, geen Christen of Jodin zijnde, worden gebruik gemaakt.

Ad. 9°. Te bepalen, dat, ten einde voor den vervolge

de zwarigheid voor te komen, welke de werking van het Reglement ontmoet in de groote afstanden, op welke de ambtenaren, die met het houden der registers van den Burgerlijken stand belast zijn, van velen der ingezetenen wonen, die verpligt zijn aangiften van geboorten, sterfgevallen of huwelijken te doen, de belanghebbenden, wanneer zij op meer dan tien palen afstand wonen, van de plaats, waar de ambtenaar van den Burgerlijken stand resideert, zullen kunnen volstaan met hunne aangiften schriftelijk aan dien ambtenaar te zenden, met vrijlating aan dezen, om wanneer hij aan de echtheid van de aangifte twijfelt, daarvan kennis te geven aan het Plaatselijke bestuur, ten einde daaromtrent onderzoek te doen.

Ad. 10°. Te kennen te geven dat, hoezeer het te vondeling leggen hier te lande eene min bekende zaak zij, het nogtans bij voorkomende gevallen daarvoor moet worden gehouden, dat van elk gevonden jong geboren kind, onverschillig of het een Christen, Joodsch of Inlandsch kind zij, de aangifte overeenkomstig de bepaling van art. 80 en volgende van het Reglement zal moeten plaats vinden, zijnde uit dien hoofde bij het Reglement, het woord vondeling in *eenen algemeenen zin* gebruikt geworden.

Ad. 11°. Bij alteratie van art. 66 van het Reglement, de daarbij bedoelde boeten vast te stellen van twintig tot drie honderd guldens, en wijders te bepalen, dat de verminderde boete, waarvan in art. 81 wordt gewag gemaakt, dezelfde zal zijn, als die bij art. 66 voorgeschreven.

Ad. 12°. Ter nadere explicatie van de art. 100, 104 en 110 van het Reglement, te verklaren, dat er steeds drie huwelijksafkondigingen zullen behooren plaats te hebben.

Ad. 13°. Bij explicatie van art. 117 in verband met art. 121 van het Reglement te verklaren, dat de huwelijken moeten voltrokken worden ter hoofdplaats van het domicilium van één' der aanstaande echtgenooten, voor den ambtenaar van den Burgerlijken stand, die zich dáár bevindt, en waar aangifte en aankondiging hebben plaats gehad.

Ad. 14°. Bij explicatie van art. 105 en 106, in verband met art. 41 van het Reglement, te bepalen: dat, even als andere registers van den Burgerlijken stand bij de Raden van justitie worden bewaard, ook de registers van huwelijksaangiften en afkondigingen bij de Raden van justitie behooren te worden gedeponeerd.

Ad. 15°. Ter wegneming van allen twijfel omtrent de

bepalingen van art. 104, in verband met art. 138, het slot van het eerstgenoemde artikel aldus te veranderen: «en de aangifte zal in allen gevalle binnen *driemaal* 24 uren aan den ambtenaar van den Burgerlijken stand moeten gedaan zijn.»

Ad. 16°. In het tweede gedeelte van art. 138 te supprimeren de woorden *en begraven*, kunnende het als voldoende beschouwd worden te bepalen, dat het overlijden van iemand zal moeten worden gestaafd door twee geloofwaardige getuigen.

Ad. 17°. Bij explicatie van art. 139, in verband met art. 49 van het Reglement, te bepalen, dat het verlof, tot de begraving daarbij bedoeld, alleen kosteloos *aan behoeftigen* zal worden uitgereikt.

Ad. 18°. Bij alteratie van het eerste lid van art. 193 te bepalen, dat, wanneer een sterfgeval heeft plaats gehad in burgerlijke en militaire gasthuizen en gevangenhuizen, of andere openbare gestichten, de Hoofden, Gezagvoerders, Bestuurders, Cipiers of Opzigters van die gestichten zullen kunnen volstaan met daarvan telken dag *schriftelijk* aan den Ambtenaar van den Burgerlijken stand aangifte te doen, door middel van eene nominative lijst, bevattende de noodige opgave voor de registers.

Ad. 19°. Ter wegneming van allen twijfel, hierbij aan te teekenen, dat de bepalingen van art. 143 § 3 niet toepasselijk zijn op militairen *buiten Indië* te huis behoorende, en dat mitsdien de extracten uit de registers niet buiten de Indische bezittingen behoeven gezonden te worden, dan ter requisitie van de belanghebbenden.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie en narigt, als ten fine van executie, zullende dit besluit in het Staatsblad worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 94.) Costuum.

BESLUIT. (N°. 19).

BUITENZORG, *den 24sten September* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelet op de ongelijkheid, welke er in de breedte van het borduursel der onderscheiden costumen bestaat;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat het borduursel der onderscheiden tot dus verre vastgestelde costumen, de breedte van vijf Nederlandsche duimen niet zal vermogen te overschrijden. Wordende de ambtenaren, wie zulks aangaat, uitgenoodigd en gelast, zich hiernaar in den vervolge te regelen.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 95.) Schoolboeken-fonds.

RESOLUTIE. (N°. 25).

BATAVIA, *den 25sten September* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de apostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 19den dezer, n°. 14, op de missive van de Regering van den 17den te voren, n°. 1537:

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van het deswege bestaande, te bepalen, dat voortaan het schoolboeken-fonds geheel onder het beheer van de Hoofdcommissie van onderwijs zal zijn gesteld, zoodanig dat al de gelden, uit den verkoop van boeken voortspruitende, aan haar zullen worden verantwoord en onder hare berusting zullen blijven, om daaruit de inkoopen van nieuwe schoolboeken, regtstreeks uit *Nederland* te bewerkstelligen, te bestrijden, en zulks onder gehoudenis, dat zij van hare handelingen in deze behoorlijke rekening en verantwoording zal moeten doen aan de Algemeene Rekenkamer.

2°. Al verder te bepalen,

a. Dat de Bibliothecaris van het schoolboeken-fonds verpligt zal zijn, eene naauwkeurige aanteekening te houden van al de, op autorisatie der Hoofdcommissie van onderwijs te doene verstrekkingen uit hetzelve, aan de onderwijzers op de Gouvernementsscholen of aan particulieren.

b. Dat hij van elke verstrekking eene specifike opgave zal moeten inzenden aan den Thesaurier der Hoofdcommissie van onderwijs, met vermelding van de prijzen, volgens welke de verstrekking heeft plaats gehad.

c. Dat hij de gelden, profluerende uit den verkoop van

boeken aan particulieren te *Batavia*, zal in ontvangst nemen en, onder overlegging van eene opgave, als in de vorige § bedoeld, aan den Thesaurier der Hoofdcommissie van onderwijs zal verantwoorden.

d. Dat aan geene particulieren, buiten *Batavia* woonachtig, eenige boeken uit het schoolboeken-fonds zullen worden verstrekt, vóór dat zij het daarvoor verschuldigde aan de Hoofdcommissie van onderwijs zullen hebben overgemaakt.

e. Dat de onderwijzers op de Gouvernementsscholen driemaandelijks eene rekening en verantwoording zullen inzenden, van de aan hen gedane verstrekkingen uit het schoolboeken-fonds te *Batavia*, aan de Hoofdcommissie van onderwijs, en op de overige plaatsen aan de plaatselijke Subcommissiën van onderwijs; zullende deze Subcommissiën gehouden zijn, om de alzoo bij hun ontvangene verantwoordingen aan de Hoofdcommissie in te zenden en om te gelijker tijd aan deze laatste over te maken, bij wissels op 's Lands kas te *Batavia*, de gelden door de onderwijzers voor den verkoop van boeken ontvangen, gedurende het kwartaal, waarover de verantwoording loopt.

f. Dat geene kostelooze verstrekking van boeken uit het schoolboeken-fonds, het zij om te dienen tot prijzen, dan wel aan behoeftige leerlingen op de Gouvernements-scholen, zal mogen plaats hebben, dan op autorisatie van de Hoofdcommissie of van de Subcommissiën van onderwijs; zullende de onderwijzers gehouden zijn, om de deswege te verleenen autorisatiën bij hunne verantwoordingen over te leggen.

g. Dat de Thesaurier der Hoofdcommissie van onderwijs behoorlijk boek zal houden van alle gedane verstrekkingen uit het schoolboeken-fonds, van de daarvoor geïnde gelden, zoo mede van alle inkoopen van *Nieuwe* boeken en van de daarvoor gedane betalingen.

h. Dat alle verzendingen van boeken uit het schoolboeken-fonds ten dienste van Gouvernementsscholen naar plaatsen, buiten *Batavia*, zullen geschieden door tusschenkomst van den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, tot welk einde de Bibliothecaris de te verzenden boeken, behoorlijk ingepakt, tegen reçu, aan den Pakhuismeester van 's Lands kleedingmagazijnen te *Batavia* zal afgeven.

i. Dat de Bibliothecaris, behalve de opgave bij § B bedoeld, elke verzending of verstrekking van boeken aan

Gouvernements onderwijzers zal doen vergezeld gaan van een factuur, waarop zoo wel het inkoops kostende van elk werk, als de prijs, waarvoor hetzelve moet worden gedebiteerd, zal moeten zijn uitgedrukt.

k. Dat de Gouvernements onderwijzers de aan hen verstrekte boeken niet stuksgewijze zullen behoeven te verantwoorden, maar in geldswaarde, zullende zij mitsdien het bedrag van elke verstrekking innemen tegen den prijs, waarvoor de boeken moeten worden van de hand gezet en daartegen overstellen het montant der gedebiteerde boeken, der gratis verstrekte boeken aan behoeftige leerlingen, en der restanten onder hunne berusting, alles op denzelfden voet berekend.

3°. Met alteratie in zoo ver van § B art. 1 van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 29sten November 1826, (Staatsblad n°. 72), te bepalen, dat de boeken, waarvan het inkoops kostende bedraagt *f* 1 (*een gulden*) en meer, ook aan de particulieren, tegen betaling van het dubbele van den inkoopsprijs, zullen kunnen worden verstrekt.

4°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 96.) Begieten der wegen.

RESOLUTIE. (N°. 3.)

Batavia *den 2den October* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie, door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie van den 29sten dezer, n°. 9, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 6 Januarij l. l., n°. 8, (Staatsblad n°. 3), te bepalen, dat, te rekenen van 1°. Januarij aanstaande (1830), de wegen in de stad en voorsteden van Batavia weder van Gouvernementswege, als voorheen, zullen worden begoten.

2°. Te bepalen, dat, ter goedmaking van de daardoor den Lande te veroorzaken kosten, de belasting op de paarden en wagens, gearresteerd bij het besluit van den Commissaris Generaal, d. d. 28 Augustus 1826, n°. 42, (Staatsblad n°. 43), voor zoo veel de Hoofdbaljuwage Batavia betreft, met 25 pCt. zal worden verhoogd, en zulks te rekenen van 1°. Januarij 1830.

3°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 97.) Verponding. Huistaks.

RESOLUTIE. (N°. 28).

Batavia, *den 2den October* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 7 September j. l., n°. 756, daarbij enz.;

Is, na deliberatie goedgevonden en verstaan:

Bij nadere uitlegging, voor zoo veel noodig, der artikelen 16 en 17 van de ordonnantie op het middel der verponding, de dato 28 Januarij 1823, (Staatsblad n°. 5), en ten vervolge op de resolutie van den 24sten Februarij j. l., n°. 57, (Staatsblad n°. 19), te verklaren,

a. Dat de belasting op het middel der Verponding geheel is afgescheiden van het middel, bekend onder den naam van Huistaks, en beide deze belastingen dien ten gevolge met elkanderen niets gemeens hebben.

b. Dat het middel der huistaks is eene belasting op het bedrijf der ingezetenen en dezelve dus, boven en behalve de belasting der verponding, moet worden geheven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 98.) Regtspleging voor Regenten en Inlandsche grooten.

BESLUIT. (N°. 19.)

BUITENZORG, *den* 8*sten October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 6 April l. l., n°. 1, daarbij, naar aanleiding van de, bij appostillaire dispositie van Hem Commissaris Generaal, aan de Indische Regering gerenvoijeerde stukken, ten gevolge van het in Rade geresolveerde, onder overlegging van en overeenkomstig het advijs door het Raadslid *Bousquet* uitgebragt, voordragt doende, om de Javasche Regenten en andere met dezelve in rang gelijk staande of eenen hoogen rang bekleedende Inlandsche Ambtenaren, zoo lang zij in functie zijn, mitsgaders alle andere Inlandsche Grooten, buiten functie, geenen minderen rang, dan dien van Tommongong bezittende, voor den vervolge te onttrekken aan de judicature der Inlandsche Regtbanken, voorkomende bij het bestaande Reglement op de administratie der Policie en de Criminele en Civile regtsvordering onder den Inlander, In Nederlandsch Indië, van 10 Januarij 1819, en dezelve te doen te regt staan voor groote Landraden, in elk der drie groote afdeelingen van het eiland *Java* op te rigten, welke Regtbanken zouden moeten bestaan uit de Regenten der respective afdeelingen, en zitting hebben op de hoofdplaatsen *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, gepresideeed op de eerstgemelde plaats, door den Hoofd-baljuw, en op de beide laatstgenoemde plaatsen, door de respective Reisdenten in persoon;

Gezien het advijs van het Hooge Geregtshof, de dato 3 Junij l. l., n°. 295, strekkende, om op grond van de daarbij aangevoerde en ontwikkelde redenen, in het bovengenoemde voorstel, gelijk het is liggende, niet te treden, maar om evenwel, uitgaande van het beginsel, dat de Regenten en alle Inlandsche Grooten voor de bestaande Inlandsche Regtbanken niet kunnen of behooren te worden betrokken, ten hunnen opzigten in de bestaande Wet, omtrent de Civile en Criminele regtspleging onder den Inlander, eene verandering te maken, door te bepalen, dat voortaan de Raden van Justitie hunne dagelijksche regters zullen zijn;

Gezien een nader advijs der Regering, d. d. 29 September l. l., nº. 1,589, strekkende enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1º. Te bepalen,

a. Dat, met alteratie in zoo verre van de algemeene wetgeving, omtrent de civile en criminele regtspleging onder den Inlander, voortaan de Regenten en andere Inlandsche Grooten provisioneel, tot dat daaromtrent nader definitivelijk zal worden gestatueerd, zoo in het civile als in het criminele, ter eerster instantie, zullen te regt staan, voor de respective Raden van Justitie van de drie afdeelingen *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, en, voor zoo veel het civile betreft, in hooger beroep zullen kunnen komen voor het Hooge Geregtshof.

b. Dat alle criminele procedures, waarin Regenten of Inlandsche grooten gewikkeld zullen worden, op het verzoek der beklaagden, niet in het openbaar, maar met gesloten deuren, zullen worden gehouden.

c. Dat zoo wel in zoodanige procedures als in civile zaken, waarin gemelde Inlanders zullen zijn betrokken, alvorens uitspraak te doen, de advijsen van den Hoofd-Jaxa en den Hoofd-Panghoeloe zullen worden ingewonnen, ten einde die uitspraken in den geest van het Reglement op de regtsvordering onder den Inlander, en in het belang van den betrokkene, voor zoo veel met de beginselen van het algemeene regt eenigzins bestaanbaar is, naar Inlandsche gewoonten en zeden te wijzigen.

d. Dat niemand eenige vordering tegen zoodanige personen bij den regter zal mogen voorbrengen of indienen, zonder voorkennis en toestemming van het Gouvernement.

2º. Enz.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

Nº. 99.) Algemeene boekhouding.

BESLUIT. (Nº. 8.)

Buitenzorg, *den* 10*den October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelet op het derde lid van deszelfs besluit van den 5den Januarij 1829, nº. 20;

Gelet op deszelfs besluit van den 4den Augustus l. l., nº. 23;
Gezien eene missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 2 dezer, nº. 809; daarbij, ter voldoening aan de aanschrijving van Hem Commissaris Generaal, de dato 5 September l. l., nº. 10, inzendende een concept Reglement voor de Algemeene Boekhouding van Nederlandsch Indië, opgemaakt naar aanleiding der bedenkingen, vervat in de stukken, verhandeld bij het in den hoofde dezes eerstgenoemde besluit;
Heeft goedgevonden en verstaan: te arresteren, gelijk geschiedt bij deze het volgende

Reglement voor de Algemeene Boekhouding van Nederlandsch Indië.

Art. 1. Onder het oppertoezigt van den Directeur Generaal van Financiën zal met de opmaking der boeken worden belast een ambtenaar, aan wien het daartoe vereischt personeel zal worden toegevoegd en zullen gemelde boeken moeten worden ingerigt en bewerkt, naar de voorschriften in dit Reglement vervat.
Art. 2. Voor elke der thans bestaande zes financiële afdeelingen, te weten:
De 1ste afdeeling *Java* en *Madura.*
» 2de idem *Moluksche Eilanden.*
» 3de idem *Makasser* en *onderhoorigheden.*
» 4de idem *Borneo en Riouw.*
» 5de idem *Banka* en *Palembang.*
» 6de idem *Padang* en *onderhoorigheden.*
zullen afzonderlijke boeken worden gehouden.
Art. 3. De boeken van ieder der hiervoren omschreven afdeelingen zullen bestaan, uit.
a. Een journaal, waarin alle ontvangsten en uitgaven, daarbij verhandeld, duidelijk zullen moeten worden omschreven.
b. Een grootboek, en
c. Een register voor de diverse debiteuren en crediteuren.
Art. 4. Deze boeken zullen moeten bevatten alle financiële gebeurtenissen van Nederlandsch Indië, gedurende het tijdvak, waarvoor dezelve loopen, onverschillig of zij tot pecuniële, dan wel tot materiële voorwerpen betrekking hebben.
Art. 5. Dien ten gevolge zullen tot memoriaal, waaruit de boeken zullen worden zamengesteld, dienen:

a. De verantwoordingstukken der respective Kashouders.

b. De verantwoordingen der civile Pakhuismeesters.

c. De verantwoordingen van de hoofd-depôts en de verkoop-zoutpakhuizen.

d. De verantwoordingen van de houtstapelplaatsen, al welke stukken om de drie maanden aan de Algemeene Rekenkamer worden gezonden en voorts

e. Zoodanige andere rekeningen, periodike stukken, verbalen enz. als de Boekhouder oordeelen mogt, tot zijn werk benoodigd te hebben.

De hiervoren bedoelde stukken zullen, vóór dat de liquidatie bij de Algemeene Rekenkamer is geschiedt, tegen reçu, geteekend door een der ambtenaren bij de boekhouding, op de eerste aanvraag worden afgegeven.

Art. 6. Ten aanzien der materiële verstrekkingen aan de onderscheiden departementen en administratiën, zullen bij de boekhouding worden geraadpleegd de staten van regularisatie, waarvan de opmaking is bevolen bij besluit van 29 Februarij 1828, (Staatsblad n°. 11), en van 19 Mei 1829, (Staatsblad n°. 44), tot welk einde een duplicaat van gemelde staten, als bijlage, bij de pakhuisrekeningen zal worden gevoegd.

Art. 7. Nadat de verantwoordingen van een kwartaal bij de boekhouding zullen zijn gejournaliseerd, zal door den Boekhouder daarvan kennis worden gegeven aan den Directeur Generaal van Financiën, ten einde deze de Algemeene Rekenkamer kunne uitnoodigen, om de confrontatie van de bij haar aangehouden wordende registers met de Algemeene boeken, in het locaal der boekhouding, te doen gevolg nemen, en de te ontdekken verschillen te doen effen stellen.

Art. 8. Ten einde deze confrontatie gemakkelijk te maken, zullen, bij de specificatie in het journaal, dezelfde onderdeelen worden aangenomen, welke bij de begrooting zijn gearresteerd, en door de Algemeene Rekenkamer worden bewaakt, terwijl de hoofden bij de algemeene boeken, vreemd aan de begrooting, zich zullen regelen naar de rekeningen, waarmede de balans van het afgeloopen jaar is gesloten, en naar den aard der transactiën, welke bij de boeken van een loopend jaar worden verhandeld.

Art. 9. Opdat de baten en lasten van een afgeloopen dienstjaar zoo naauwkeurig mogelijk op zich zelve kunnen worden aangewezen, zullen de boeken van een afgeloopen

jaar met ultimo Junij van het daarop volgende worden afgesloten.

De achterstallige lasten en inkomsten, tot het afgeloopen jaar behoorende, doch eerst in het daarop volgende betaald of geïnd wordende, zullen mede in de inkomsten en lasten bij de boeken van het afgeloopen jaar begrepen worden, tot welk einde de respective Kashouders gehouden zullen zijn, om maandelijks aan de boekhouding in te zenden staten van geïnde achterstallige inkomsten en betaalde achterstallige lasten; zullende deze staten moeten worden getrokken uit dezelfde stukken, waaruit de verantwoordingen voor de Algemeene Rekenkamer worden opgemaakt.

Art. 10. De in het voorgaande artikel bedoelde achterstallige inkomsten zullen, even als zulks voor de lasten is bepaald, niet langer dan tot ultimo Junij van elk volgend jaar, ten voordeele van het afgeloopen jaar worden gebragt; zullende de achterstallige inkomsten, nog na het hiervoren bepaalde tijdstip te ontvangen, bij de boeken van het loopende jaar worden behandeld, onder het hoofd van *buitengewone inkomsten*, terwijl voor zoodanige uitgaven, als nog na ultimo Junij ten laste van het afgeloopen jaar mogten plaats hebben, speciaal het hoofd der begrooting zal worden aangewezen, waarop dezelve moeten worden afgeschreven.

Art. 11. De bij art. 9 voorgeschreven inzending der staten van achterstallige inkomsten en lasten, heeft alleen betrekking tot Java en Madura, zullende die der buitenbezittingen worden genomen uit de verantwoording stukken dier bezittingen, voor zoo verre dezelve op het tijdstip van het sluiten der boeken zullen zijn ontvangen.

Alle overige achterstallige lasten en inkomsten, welke bij de *nader* te ontvangen verantwoordingen mogten voorkomen, zullen worden behandeld bij de boeken van het loopende jaar, als tot dat jaar behoorende.

Art. 12. Nadat alle verantwoordingsstukken, waaruit de boeken der respective afdeelingen worden zamengesteld, zullen zijn geboekt, en de achterstallige inkomsten en lasten, in voege voorschreven, opgenomen, zal successivelijk van iedere afdeeling afzonderlijk worden opgemaakt een staat van baten en lasten, aantoonende de zuivere inkomsten en lasten van een afgeloopen jaar in elke afdeeling, en sluitende met het resultaat der meerdere of mindere opbrengsten.

Art. 13. De in het voorgaande artikel bedoelde staat van baten en lasten zal worden vergezeld van staten van werke-

lijke inkomsten en lasten, vergeleken met de bij de begrootingen daarvoor opgebragte sommen; zullende de bij de begrootingen opgebragte posten, voor zoo verre de lasten betreft, aan de boekhouding door de Algemeene Rekenkamer, met gemeen overleg van den boekhouder, *hoofdstuksgewijze* worden opgegeven.

Art. 14. Tot leiddraad bij het opmaken van den staat van baten en lasten zullen dienen de raming van inkomsten en de begrooting van lasten, en zal vooral naauwkeurig worden gelet, dat geene posten aan of per balans worden afgesloten, welke eigenlijk of tot de baten of tot de lasten behooren, ten einde de inkomsten en lasten, welke deze staat aanwijst, zoo naauwkeurig mogelijk te kennen.

Art. 15. De staten, bij de voorgaande artikelen 12 en 13 bedoeld, zullen onverwijld worden ingediend aan de Generale Directie van financiën, zonder daarmede te wachten tot dat de boeken finaal zullen zijn gesloten.

Art. 16. De boeken van de bij art. 2, vermelde afdeelingen zullen afzonderlijk, doch gelijktijdig worden afgesloten. De posten, waarvoor de afdeelingen onderling staan gedebiteerd en gecrediteerd, zullen bij die gelegenheid tevens worden effen gesteld, door dezelve op de respective hoofden en rekeningen, ten voor- of nadeele dier afdeelingen, tot welke zij betrekking hebben, over te brengen, zullende daarna door de boekhouding worden opgemaakt een aantooning van den stand der financiën van het Gouvernement Generaal in geheel Nederlandsch Indië.

Art. 17. De stukken, den financiëlen stand van Nederlandsch Indië, in het voorgaande artikel bedoeld, aantoonende, zullen bestaan uit de volgende staten, te weten:

a. Eene staatrekening, aanwijzende het voor- of nadeelige slot der balans van het voorgaande jaar; het bedrag der baten en lasten, en dat der voor- en nadeelige balans posten van het daarop volgend jaar, en sluitende met het resultaat, waarmede het Gouvernement Generaal, gedurende het afgeloopen jaar, voor- of achteruit is gegaan, (voor de specificatie der baten en lasten zal kunnen worden verwezen tot het stuk, hetwelk, volgens art. 14 reeds vroeger aan de Generale Directie van Financiën moet zijn aangeboden.

b. Eene balans, aanwijzende de voor- en nadeelige saldo's van de openstaande rekeningen, welke onder ultimo van een jaar nog niet zijn afgeloopen en sluitende met het bedrag van hetgeen het Gouvernement Generaal op het gegeven tijdstip minder of meerder schuldig is, dan te goed heeft.

c. Een staat, waarbij de op de balans, bij § *b* bedoeld, voorkomende debetposten zullen worden gesplitst in beschikbare en onbeschikbare middelen, de credietposten in schuld dadelijk te vereffenen, en schuld op tijd te vereffenen.

d. Een staat van de saldo's der debiteuren en van die der crediteuren.

Art. 18. Onder beschikbare middelen zullen worden begrepen de gelden in 's Lands kassen onder ultimo van een jaar aanhanden; de geldswaarde der restanten van zoodanige producten, als gewoonlijk bij openbare verkoopingen in massa worden verkocht, en waarvan het provenu, in een volgend jaar wordt ontvangen, en voorts de saldo's der debiteuren, omtrent welker betaling in een volgend jaar, geen twijfel valt; terwijl onder onbeschikbare middelen zullen worden begrepen de restanten van alle andere rekeningen, welke, hoezeer geldswaarde hebbende, en tot huishoudelijk gebruik benoodigd, of anderzins het Gouvernement aankomende, echter toch niet in de cathegorie van de evengemelde goederen kunnen worden gesteld.

Art. 19. Bij de schuld op tijd te vereffenen, welke op den staat bij § *c* van art. 17 voorgeschreven, afzonderlijk moet worden bekend gesteld, zal worden gevoegd het bedrag der nog onafgeloste pretentiën ten laste van den Indischen achterstand loopende, en welke bij de boeken niet voorkomen, ten einde daardoor met het gezamenlijke bedrag der schulden van het Gouvernement bekend te worden, welke, volgens de bestaande verbindtenissen, uit het excedent der inkomsten jaarlijks moeten worden afgelost.

Art. 20. Behalve de boeken, welke volgens art. 3 moeten worden gehouden, zal bij de boekhouding voor iedere afdeeling afzonderlijk nog worden aangehouden een gespecificeerd grootboek, bestemd om, in stede van kopij journalen en grootboeken, met de staten bij art. 12, 13 en 17 voorgeschreven, aan het Ministerie voor de Koloniën naar Nederland te worden gezonden.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 100.) Invoer van wapenen op Sumatra.

B E S L U I T. (N°. 13).

BUITENZORG, *den* 15*den October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Op de voordragt der Regering, van den 30sten September l. l., n°. 1605;

Gezien de consideratiën en het advijs van den Luitenant Generaal, Luitenant Gouverneur Generaal, van den 10den dezer, n°. 915;

Gelet op deszelfs besluit, van den 8sten Augustus 1828, n°. 26, (Staatsblad n°. 58);

Heeft goedgevonden en verstaan:

Bij uitzondering op het algemeene verbod op den invoer van wapenen, voorgeschreven bij besluit van den 8sten Augustus 1828, n°. 26, (Staatsblad n°. 58), den vrijen invoer van geweren ter westkust van *Sumatra*, provisioneel toetestaan, zoo als geschiedt bij deze.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 101.) Ongefrankeerde zeebrieven.

R E S O L U T I E. (N°. 43.)

BATAVIA, *den* 20*sten October* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 22sten September j. l., n°. 5520;

Gelet op de resolutie van den 26sten December 1828, n°. 1;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Ten overvloede, en met verandering in zoo ver van art. 2 der resolutie van den 26sten December 1828, n°. 1, omtrent de brieven die aan eene gedwongene frankering zijn onderworpen, (Staatsblad n°. 94), te bepalen, dat het voorkomende bij § *c* van dat artikel; van geen toepassing zal zijn op ongefrankeerde zeebrieven, bedoeld bij het slot van art. 1

van het Reglement op de overzeesche correspondentie, van den 2den Februarij 1818, (Staatsblad n°. 64.

Extract, enz.

Accordeert met voorschreven Register.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 102.) Postkantoren.

RESOLUTIE. (N°. 47.)

Batavia, *den 20sten October* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie op het Reglement op den Brieven- en wagenpost, van den 14den Januarij 1823, n°. 9, (Staatsblad n°. 3), te bepalen, dat als nog ten spoedigste bij alle postkantoren, alwaar zulks nog niet mogt bestaan, zullen worden aangelegd, expeditie-boeken, op welke, bij het afgeven der postbrieven, door de belanghebbenden, voor de ontvangst zal moeten worden geteekend, en die tot dat einde aan de brievenbestelders, van wege het postkantoor, zullen worden medegegeven, onder uitdrukkelijke bepaling, dat dit tot geene vermeerdering van personeel hoegenaamd zal mogen aanleiding geven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 103.) Postgelden.

RESOLUTIE. (N°. 61.)

Batavia, *den 28sten October* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 27sten Augustus j. l., n°. 5024, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: uit aanmerking van de plaats gehad hebbende aanlegging van den grooten postweg, loopende van *Grissee* tot *Soerabaija*, waardoor een afstand van acht palen is uitgewonnen, met wijziging in zoo ver van het besluit van den 5den Mei 1817, n°. 14, (Staatsblad n°. 27), te bepalen, dat de berekening der postgelden voor verstrekt wordende postpaarden, waartoe de, bij het voormelde besluit vastgestelde, tafel van de onderlinge afstanden der plaatsen, tot rigtsnoer strekt, voortaan naar evenredigheid van die verandering zal moeten plaats hebben.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 104.) Houtwerken Tarief.

BESLUIT. (N°. 2.)

BUITENZORG, *den 30sten October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gezien, het aan Hem Commissaris Generaal, door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, en Hoofdingenieur van den Waterstaat en 's Lands gebouwen, bij missive van den 28sten dezer, n°. 426, toegezonden concept-tarief, voor de berekening der geldswaarde van Gouvernements houtwerken, opgemaakt ingevolge besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 12 Maart 1828, n°. 2, en gewijzigd naar § 1 van het besluit van Hem Commissaris Generaal, d. d. 2 Junij j. l., n°. 22;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te arresteren, het tarief voor de berekening der geldswaarde van Gouvernements houtwerken, zoodanig als hetzelve aan het tegenwoordige besluit is gevoegd.

2°. Te bepalen, dat gemeld tarief met 1 Januarij aanstaande in werking zal worden gebragt.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie, zullende deze in het Staatsblad worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

HERLEIDINGS TAFEL *van Rijnlandsche voeten, duimen en lijnen, tot Nederlandsche ellen, palmen, duimen en strepen.*

Rijnlandsche duimen en lijnen.	Nederlandsche duimen en strepen.	Rijnlandsche voeten.	Nederlandsche ellen.	Rijnlandsche voeten.	Nederlandsche ellen.	Rijnlandsche voeten.	Nederlandsche ellen.	Rijnlandsche voeten.	Nederlandsche ellen.
D. L.	D. S.		E.P.D.S.		E.P.D.S.		E.P.D.S.		E.P.D.S.
1	2,2	1	0,3,1,3,9	26	8,1,6,2,7	51	16,0,1,1,2	76	23,8.5,9.9
2	4,4	2	0,6,2,7,9	27	8,4,7,6,6	52	16,3,2,5,2	77	24,1,7,3,8
3	6,5	3	0,9,4,1,8	28	8,7,9,0,6	53	16,6,3,9,1	78	24,4,8,7-8
4	8,7	4	1,2,5,5,8	29	9,1,0,4,5	54	16,9,5,3,1	79	24.8,0,1,7
5	1,0,9	5	1,5 6,9,7	30	9,4,1,8,5	55	17,2,6,7,0	80	25,1,1,5,7
6	1,3,1	6	1,8,8,3,7	31	9,7,3,2,4	56	17.5,8,1,0	81	25 4,2,9,6
7	1,5,3	7	2,1,9,7,6	32	10,0,4,6,4	57	17,8,9,4,9	82	25,7,4,3,6
8	1,7,4	8	2,5,1,1 6	33	10,3,6,0,3	58	18,2,0,8,9	83	26.0,5,7,5
9	1,9,6	9	2.8,2,5,5	34	10,6,7,4,3	59	18,5,2,2,8	84	26,3,7,1,5
10	2,1,8	10	3,1,3,9,5	35	10,9,8,8,2	60	18,8,3,6,8	85	26,6,8,4,5
11	2,4,0	11	3,4 5,3,4	36	11,3,0,2,1	61	19,1,5,0,7	86	26,9,9,9,4
1	2,6,2	12	3,7,6,7,4	37	11,6,1,6.0	62	19,4,6,4,7	87	27,3,1,3.3
2	5,2,3	13	4,0,8,1,2	38	11,9,3,0.0	63	19,7.7,8.6	88	27,6,2,7,3
3	7,8,5	14	4.5.9,5,3	39	12,2,4,3,9	64	20,0,9,2,6	89	27,9,4,1,2
4	10.4,6	15	4,7.0,9,2	40	12,5,5,7,9	65	20,4,0,6,5	90	28,2,5.5,2
5	13.0 8	16	5,0,2,3,2	41	12.8,7,1,8	66	20,7,2,0,5	91	28.5,6,9,1
6	15,7,0	17	5.3,3,7,1	42	13,1,8,5,8	67	21,0,3,4.4	92	28,8,8,3,1
7	18,3,1	18	5,6,5,1,1	43	13,4,9,9.7	68	21,3,4,8,4	93	29,1,9,7.0
8	20,9.3	19	5 9,6,5,0	44	13 8,1,3,7	69	21,6,6,2,3	94	29 5,1,1,0
9	23,5,5	20	6,2,7,9.0	45	14.1,2,7,6	70	21,9,7,6 3	95	29,8,2,4,9
10	26 1,6	21	6.5.9,2,9	46	14,4.4,1,6	71	22,2,9,0,2	96	30,1,3,8,9
11	28 7,8	22	6.9,0,6,9	47	14,7,5,5,5	72	22,6,0,4,1	97	30.4,5,2,8
12	31,3,9	23	7,2,2,0,8	48	15,0,6,9,4	73	22,9,1,8,0	98	30;7.6.6,8
		24	7,5,3,4,7	49	15,3,8,3,3	74	23,2,3,2,0	99	31.0.8,0,7
		25	7,8 4,8,6	50	15,6,9,7,3	75	23,5,4,5,9	100	31,3,9,4,7

HERLEIDINGS TAFEL *van Nederlandsche ellen, palmen, duimen en strepen, tot Rijnlandsche voeten, duimen en lijnen.*

Nederlandsche palmen, duimen en strepen.	Rijnlandsche voeten, duimen en lijnen.	Nederlandsche ellen.	Rijnlandsche voeten, duimen en lijnen.	Nederlandsche ellen.	Rijnlandsche voeten, duimen en lijnen.
P. D. S.	V. D. L.		V. D. L.		V. D. L.
1	0,46	1	3, 2, 2, 7	26	82, 9, 9,6
2	0,92	2	6, 4, 5, 3	27	86, 0, 0,5
3	1,38	3	9, 6, 8, 0	28	89, 2, 2,9
4	1,83	4	12, 8,10, 7	29	92, 4, 5,6
5	2,29	5	15,11, 1, 4	30	95, 6, 8,3
6	2,75	6	19, 1, 4, 0	31	98, 8,11,
7	3,21	7	22, 3, 6, 7	32	101,11, 1,7
8	3,67	8	25, 5, 9, 4	33	105, 1, 4,3
9	4,13	9	28, 8, 0, 1	34	108, 3, 7,0
1	4,60	10	31,10, 2, 8	35	111, 5, 9,7
2	9,20	11	35, 0, 5, 4	36	114, 8, 0,4
3	1, 1,80	12	38, 2, 8, 1	37	117,10, 3,0
4	1, 6,30	13	41, 4,10, 8	38	121, 0, 5,7
5	1,10,90	14	44, 7, 1, 5	39	124, 2, 8,4
6	2, 3,50	15	47, 9, 4, 1	40	127, 4,11,1
7	2, 8,10	16	50,11, 6, 8	41	130, 7, 1,7
8	3, 0,70	17	54, 1, 9, 5	42	133, 9, 4,4
9	3, 5,30	18	57, 4, 0, 2	43	136,11, 7,1
1	3, 9,90	19	60, 6, 2, 9	44	140, 1, 9,8
2	7, 7,70	20	63, 8, 5, 5	45	143, 4, 0,5
3	11, 5,60	21	66,10, 8, 2	46	146, 6, 3,1
4	1, 3, 3,50	22	70, 0,10, 9	47	149, 8, 5,8
5	1, 7, 1,30	23	73, 3, 1, 6	48	152,10, 8,5
6	1,10,11,20	24	76, 5, 4, 2	49	156, 0,11,2
7	2, 2, 9,10	25	79, 7, 6, 9	50	159, 3, 1,8
8	2, 6, 6,90				
9	2,10, 4,80				
10	3, 2, 2,70				

TARIEF VOOR DE BEREKENING DER GELDSWAARDE VAN HOUTW

Tabel I. *Vierkante balken met derzelver prijzen, per cub in guldens en cents.*

Dikte in Nederlandsche duimen.	LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN. 7.		8.		9.		10.		11.		12.		13.		14.	
	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.
30	28		31	50	35		38	50	42		45	50	49		52	50
35	31	50	35		38	50	42		45	50	49		52	50	56	
40	35		38	50	42		45	50	49		52	50	56		59	50
45	38	50	42		45	50	49		52	50	56		59	50	63	
50	42		45	50	49		52	50	56		59	50	63		66	50
55	45	50	49		52	50	56		59	50	63		66	50	70	
60	49		52	50	56		59	50	63		66	50	70		73	50
65	52	50	56		59	50	63		66	50	70		73	50	77	
70	56		59	50	63		66	50	70		73	50	77		80	50
75	61		64	50	68		71	50	75		78	50	82		85	50
80	66		69	50	73		76	50	80		83	50	87		90	50
85	71		74	50	78		81	50	85		88	50	92		95	50
90	76		79	50	83		86	50	90		93	50	97		100	50
95	81		84	50	88		91	50	95		98	50	102		105	50
100	86		89	50	93		96	50	100		103	50	107		110	50

Dikte in Ned. duim.	LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN. 16.		17.		18.		19.		20.		21.		22.		23.		24.	
	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.
30	59	50	63		66	50	71	50	76	50	81	50	86	50	91	50	96	50
35	63		66	50	70		75		80		85		90		95		100	
40	66	50	70		73	50	78	50	83	50	88	50	93	50	98	50	103	50
45	70		73	50	77		82		87		92		97		102		107	
50	73	50	77		80	50	85	50	90	50	95	50	100	50	105	50	110	50
55	77		80	50	84		89		94		99		104		109		114	
60	80	50	84		87	50	92	50	97	50	102	50	107	50	112	50	117	50
65	84		87	50	91		96		101		106		111		116		121	
70	87	50	91		94	50	99	50	104	50	109	50	114	50	119	50	124	50
75	92	50	96		99	50	104	50	109	50	114	50	119	50	124	50	129	50
80	97	50	101		104	50	109	50	114	50	119	50	124	50	129	50	134	50
85	102	50	106		109	50	114	50	119	50	124	50	129	50	134	50	139	50
90	107	50	111		114	50	119	50	124	50	129	50	134	50	139	50	144	50
95	112	50	116		119	50	124	50	129	50	134	50	139	50	144	50	149	50
100	117	50	121		124	50	129	50	134	50	139	50	144	50	149	50	150	

[Vervo]lg van Tabel I. *Vierkante balken met derzelver prijzen, per cubiek el, in guldens en cents.*

LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN.																				
[2]6.	27.		28.		29.		30.		31.		32.		33.		34.		35.			
Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.		
50	111	50	116	50	121	50	126	50	131	50	136	50	141	50	146	50	150			
	115		120		125		130		135		140		145		150					
50	118	50	123	50	128	50	133	50	138	50	143	50	148	50	150					
	122		127		132		137		142		147		150							
50	125	50	130	50	135	50	140	50	145	50	150									
	129		134		139		144		149		150									
50	132	50	137	50	142	50	147	50	150											
	136		141		146		150													
50	139	50	144	50	149	50	150													
50	144	50	149	50	150															
50	149	50	150																	
50	150																			

[Tab]el II. *Gezaagde planken, met derzelver prijzen per vierkante el, in guldens en cents.*

[Dik]te in [Neder]landsche [du]imen.	Breedte in Nederlandsche duimen.	LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN.											
		7.		8.		9.		10.		11.		12.	
		Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.
1	30	1	8½	1	8½	1	14	1	19	1	24½	1	30
1	35	1	8½	1	14	1	19	1	24½	1	30	1	35
1	40	1	14	1	19	1	24½	1	30	1	35	1	40½
1	45	1	19	1	4½	1	30	1	35	1	40½	1	46
1	50	1	24½	1	30	1	35	1	40½	1	46	1	51
2	30	1	31½	1	40½	1	49	1	58	1	66½	1	75½
2	35	1	40½	1	49	1	58	1	66½	1	70½	1	84
2	40	1	49	1	58	1	66½	1	75½	1	84	1	93
2	45	1	59	1	66½	1	75½	1	84	1	93	2	. ½
2	50	1	66½	1	75½	1	84	1	93	2	1½	2	10½

Dikte in Nederlandsche duimen.	Breedte in Nederlandsche duimen.	LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN.											
		7.		8.		9.		10.		11.		12.	
		Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.	Guldens.	Cents.
3	30	1	59½	1	72	1	84	1	96	2	8½	2	20½
3	35	1	72	1	84	1	96	2	8½	2	20½	2	32½
3	40	1	84	1	96	2	8½	2	20½	2	32½	2	45
3	45	1	96	2	8½	2	½	2	32½	2	45	2	57
3	50	2	8½	2	20½	2	32½	2	45	2	57	2	69
4	30	1	88	2	4	2	19½	2	35	2	51	2	66½
4	35	2	4	2	19½	2	35	2	51	2	66½	2	82
4	40	2	19½	2	35	2	51	2	6½	2	82	2	98
4	45	2	35	2	51	2	66½	2	82	2	98	3	13½
4	50	2	51	2	66½	2	82	2	98	3	13½	3	29
5	30	2	16½	2	35½	2	55	2	74	2	93	3	12½
5	35	2	35½	2	55	2	74	2	93	3	12½	3	31½
5	40	2	55	2	74	2	93	3	12½	3	31½	3	50½
5	45	2	74	2	93	3	12½	3	30½	3	50½	3	70
5	50	2	93	3	12½	3	31½	3	50½	3	70	3	89
6	30	2	46	2	68½	2	91½	3	14	3	37	3	59½
6	35	2	68½	2	91½	3	14	3	37	3	59½	3	82½
6	40	2	91½	3	14	3	37	3	59½	3	82½	4	5
6	45	3	14	3	37	3	59½	3	82½	4	5	4	28
6	50	3	37	3	59½	3	82½	4	5	4	28	4	50½
7	30	2	74½	3	½	3	27	3	53	3	79½	4	5½
7	35	3	½	3	27	3	53	3	79½	4	5½	4	32
7	40	3	27	3	53	3	79½	4	5½	4	32	4	58
7	45	3	53	3	79½	4	5½	4	32	4	58	4	84½
7	50	3	79½	4	5½	4	32	4	58	4	84½	5	10½
8	30	3	3	3	33	3	62½	3	92½	4	22	4	52
8	35	3	33	3	62½	3	92½	4	22	4	52	4	81½
8	40	3	62½	3	92½	4	22	4	52	4	81½	5	11½
8	45	3	92½	4	22	4	52	4	81½	5	11½	5	41½
8	50	4	22	4	52	4	81½	5	11½	5	41½	5	71
9	30	3	30½	3	63½	3	96½	4	29½	4	63	4	96
9	35	3	63½	3	96½	4	29½	4	63	4	96	5	29
9	40	3	96½	4	29½	4	63	4	96	5	29	5	62

Dikte in Nederlandsche duimen.	Breedte in Nederlandsche duimen.	LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN. 7. Guldens.	7. Cents.	8. Guldens.	8. Cents.	9. Guldens.	9. Cents.	10. Guldens.	10. Cents.	11. Guldens.	11. Cents.	12. Guldens.	12. Cents.
9	45	4	29½	4	63	4	96	5	29	5	62	5	95
9	50	4	63	4	96	5	29	5	62	5	95	6	28
10	30	3	60½	3	97	4	34	4	71	5	7½	5	44½
10	35	3	97	4	34	4	71	5	7½	5	44½	5	81
10	40	4	34	4	71	5	7½	5	44½	5	81	6	18
10	45	4	71	5	7½	5	44½	5	81	6	18	6	54½
10	50	5	7½	5	44½	5	81	6	18	6	54½	6	91½
11	30	3	87	4	27	4	67	5	7	5	47	5	87
11	35	4	27	4	67	5	7	5	47	5	87	6	27
11	40	4	67	5	7	5	47	5	87	6	27	6	67
11	45	5	7	5	47	5	87	6	27	6	67	7	7
11	50	5	47	5	87	6	27	6	67	7	7	7	47
12	30	4	17½	4	61½	5	5	5	49	5	92½	6	36½
12	35	4	61	5	5	5	49	5	92½	6	36½	6	80
12	40	5	5	5	49	5	92½	6	36½	6	80	7	24
12	45	5	49	5	92½	6	36½	6	80	7	24	7	67½
12	50	5	92½	6	36½	6	80	7	24	7	67½	8	11½
13	30	4	46	4	93½	5	41	5	88	6	35½	6	83
13	35	4	93½	5	41	5	88	6	35½	6	83	7	30
13	40	5	41	5	88	6	35½	6	83	7	30	7	77½
13	45	5	88	6	35½	6	83	7	30	7	77½	8	24½
13	50	6	35½	6	83	7	30	7	77½	8	24½	8	71½
14	30	4	72½	5	23	5	73	6	23½	6	74	7	24½
14	35	5	23	5	73	6	23½	6	74	7	24½	7	75
14	40	5	73	6	23½	6	74	7	24½	7	75	8	25½
14	45	6	23½	6	74	7	24½	7	75	8	25½	8	75½
14	50	6	74	7	24½	7	75	8	25½	8	75½	9	26
15	30	5	1	5	55	6	9	6	63	7	17	7	71
15	35	5	55	5	9	6	63	7	17	7	71	8	25
15	40	6	9	6	63	7	17	7	71	8	25	8	79
15	45	6	63	7	17	7	71	8	25	8	79	9	33
15	50	7	17	7	71	8	25	8	79	9	33	9	87

Tabel III. *Gezaagde latten en ribben, met derzelver prijzen per el lengte, in cents en 100 gedeelten.*

Dikte in Nederlandsche duimen.	LENGTE IN NEDERLANDSCHE ELLEN.											
	7.		8.		9.		10.		11.		12.	
	Cents.	100 ged.	Cents.	100 ged.	Cents.	100 ged.	Cents.	100 ged.	Cents.	100 ged.	Cents.	100 ged.
1	2	49	2	57	2	65	2	75	2	81	2	89
2	4	82	5	4	5	26	5	48	5	70	5	92
3	7	82	8	25	8	68	9	12	9	55	9	98
4	11	49	12	21	12	92	13	64	14	35	15	7
5	15	78	16	85	17	92	19		20	7	21	14
6	20	89	22	41	23	94	25	47	27		28	52
7	26	51	28	55	30	59	32	62	34	66	36	70
8	32	41	35	3	37	66	40	28	42	91	45	54
9	39	40	42	70	46		49	29	52	59	55	89
10	47	56	51	65	55	75	59	84	63	94	68	4
11	54	91	59	76	64	61	69	47	74	32	79	17
12	60	63	66	9	71	56	77	3	82	50	87	97
13	74	90	81	76	88	65	95	53	102	41	109	29
14	81	56	89	18	96	80	104	42	112	4	119	67
15	96	33	105	43	114	53	123	63	132	73	141	83

Tabel IV. *Ronde en ligte houtwerken, met derzelver prijzen.*

Dolken, de cubiek inhoud berekend zijnde, wordt de prijs genomen naarvolgens de lengte en dikte (middellijn op tabel I voorkomende; of wel het vierkant der middellijn, met aftrekking van $^3/_{14}$ van de uitkomst.

Leggerduigen, 1ste soort, het honderd . . .	*f* 33.00
Idem, 2de » »	- 26.40
Heele aamduigen, het honderd	- 19.80
Halve aamduigen, »	- 13.20
Kruidvatduigen, »	- 12.00
Sierappen, »	- 11.00

Tabel V. — *Diverse Houtsoorten.*

Het sonnokling en sonnokambang wordt berekend met eene verhooging van 50 pCt., boven den prijs van het jatiehout.

Het soeron- en waliekoekonghout wordt berekend met eene vermindering van 25 pCt., beneden het jatiehout.

Het ijzerhout en de bintanger-masthouten zullen, bij gebruik, verstrekking of afstand, berekend worden tegen het inkoops kostende, (op de plaats, waar dezelve door de bevolking geleverd worden), met eene prijsverhooging van 100 pCt.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den 30sten October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

NOTA van ophelderingen, behoorende tot het tarief voor de berekening der geldswaarde van Gouvernements Houtwerken.

Het tarief voor de berekening der geldswaarde van de houtwerken is berekend volgens het nieuwe stelsel van maten (metrische); wordende hetzelve voorafgegaan door eene herleidings tafel van Rijnlandsche voeten, duimen en lijnen in Nederlandsche ellen, duimen en strepen, en eene van Nederlandsche ellen, palmen, duimen en strepen in Rijnlandsche voeten en lijnen.

Bij de zamenstelling van het tarief, is tot eenheid genomen de cubiek el jatiehout van vierkante balken van 7 ellen lang en 30 duimen dik, en die daar beneden; voor zware balken van en 8 ellen lang en 31 duimen dik, tot en 18 ellen lang en 70 duimen dik, is eene gelijke verhooging van een achtste per iedere el meerdere lengte en per 5 duimen meerdere dikte aangenomen, en voor de balken van 19 ellen lang en 71 duimen dik en daarboven, is de verhooging per iedere el meerdere lengte en 5 duimen meerdere dikte, van een achtste of *f* 3.50 vermeerderd tot *f* 5.00, welke verhooging niet hooger dan tot *f* 150 doorloopt; zullende wanneer de geldswaarde, volgens gemelde verhooging *f* 150 of meerder per cubiek el zoude bedragen, de bere-

kening geschieden naar den vasten prijs van *f* **150** per cubiek el, daar voor als maximum aangenomen, volgens welke basis de tabel I is opgemaakt.

De geldswaarde der gezaagde planken, voorkomende op tabel II, is berekend per vierkante el, voor welken prijs is gesteld de geldswaarde van het hout van den cubieken inhoud der plank, met verhooging van 5 strepen verlies voor iedere zaagsne, en *zestig* cents zaagloon voor iedere vierkante el.

De geldswaarde der gezaagde latten (tabel III) is gerekend per el lengte, voor welke de prijs genomen is even als voor de gezaagde planken, namelijk de waarde van het hout per cubiek el, met 5 strepen verhooging voor verlies aan iedere zaagsnee en *zestig* cents kosten van zaagloon per vierkante el.

De tabellen IV en V zijn overgenomen uit de resolutie van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 6 Maart 1827, (Staatsblad n°. 13), en vereischen geene ophelderingen.

Bij de berekening van zoodanige houtwerken, waarvan de dimensiën in de tabellen niet voorkomen, moet genomen worden voor die tot 24 duimen meerdere lengte hebben, de geldswaarde der voorgaande: voor die van en 25 tot en 75 duimen meerdere lengte hebben, de gemiddelde waarde der twee, waar tusschen dezelve vallen; en voor die van 76 duimen meerdere lengte hebben, de geldswaarde der eerstvolgende bekende dimensiën; voor die 1 duim meerdere dikte of breedte hebben, de geldswaarde der voorgaande; voor die 2 of 3 duimen meerdere dikte of breedte hebben, de gemiddelde geldswaarde der twee, waar tusschen dezelve vallen; en voor die 4 duimen meerdere dikte of breedte hebben, de geldswaarde der eerstvolgende bekende dimensiën, hetwelk hierop neerkomt, dat tot en vier en twintig honderdste el meerdere lengte en 1 duim meerdere dikte of breedte vervalt; dat van vijf en twintig honderdste el tot en vijf en zeventig honderdste el, de gemiddelde prijs wordt genomen; en dat zes en zeventig honderdste el meerdere lengte of 4 duimen meerdere dikte of breedte voor een geheel moet berekend worden.

Zoo is, bijv., de geldswaarde van eene cubiek el hout, uit een balk lang 9 ellen en 46 duimen, dik 54 duimen, gelijk aan den gemiddelden prijs van 9 en 10 ellen lang en 55 duimen dik.

Generale Aanmerking.

De geldswaarde der houtwerken te *Batavia* en dáár be-

westen verstrekt of verbruikt wordende, moeten met 50 pCt. verhoogd worden, voor transport en andere ongelden, bij het overbrengen derzelve.

Hiervan zijn uitgezonderd het ijzerhout, de bintangermasthouten en zoodanige andere houtwerken, die regtstreeks van de buitenkantoren aangebragt worden.

(N°. 105.) Regterlijke vervolging.

BESLUIT. (N°. 2.)

BATAVIA, *den 31sten October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien het besluit van Zijne Majesteit, d. d. 5 October 1822, (Staatsblad n°. 44), houdende voorziening, omtrent de conflicten van attributiën tusschen de administrative en regterlijke autoriteiten;

Overwegende, dat dezelfde beginselen, waarop de daarbij voorkomende bepalingen gegrond zijn, ook op Nederlandsch Indië van toepassing kunnen worden gemaakt;

Overwegende, de noodzakelijkheid dat de waarborg, bij opgemeld besluit, aan alle ambtenaren in Nederland verzekerd, tegen regterlijke vervolgingen, in zaken hunne ambtsbetrekkingen betreffende, ook, en voornamelijk in deze gewesten aan 's Lands ambtenaren gegeven worde, als staande dezelve alhier nog meer onmiddellijk onder de bescherming van het Gouvernement, en zijnde de onschendbaarheid van hun karakter ten naauwste aan de behoorlijke uitoefening hunner pligten verbonden;

Overwegende, dat tot dus verre noch bij het Reglement op het beleid der Regering, noch ook bij de speciale, zoo regterlijke als andere instructiën stellige en duidelijke voorzieningen zijn daargesteld, tot handhaving van de onschendbaarheid der Gouvernementsambtenaren in de uitoefening hunner functiën;

Overwegende, dat het bestaan van de mogelijkheid, dat een ambtenaar ter zake van de vervulling zijner pligten, door particulieren, voor den dagelijkschen regter in procedures worde gewikkeld, strijdig is met den geest en de strekking van art. 27 van het vigerende Reglement op het beleid der Regering, waarbij aan den Gouverneur Generaal het oppertoezigt over alle 's Lands dienaren is opgedragen,

en, ten gevolge waarvan, aan dien hoogen ambtenaar toekomt de beoordeeling van, en de beslissing over de handelingen der openbare ambtenaren, in de uitoefening hunner administrative functiën.

In aanmerking nemende de onzekerheid en onvolledigheid, welke, omtrent een zoo belangrijk punt, bij de hier vigerende wetgeving bestaat, vermits, hoezeer uit art. 66, 67 en 68 van de Instructie voor het Hooge Geregtshof, in verband met andere bepalingen, wel blijkt, dat het de bedoeling van het Indische Gouvernement geweest is, om aan 's Lands ambtenaren eenen waarborg tegen regterlijke vervolgingen, in zake hunne ambtsbetrekkingen betreffende te verleenen, de bevorderingen echter van die artikelen steeds eenigen twijfel kunnen overlaten, of dezelve wel even zeer op civile, dan wel criminele zaken toepasselijk zijn, terwijl de belangen van de dienst vorderen dat 's Lands ambtenaren, even min in het civile als in het criminele worden geconvenieerd, wegens hetgeen zij in de uitoefening hunner functiën hebben verrigt;

Overwegende, dat in art. 57 van 's Hofs instructie, door de daarbij aan den Gouverneur Generaal behouden uitspraak in verschillen tusschen politike en regterlijke collegiën en ambtenaren, over de competentie, ligt opgesloten, dat politike collegiën en ambtenaren den gewonen regter kunnen beschouwen te zijn *incompetent*, wanneer de Gouverneur Generaal, over deze competentie oordeelende, de bevoegdheid heeft, zoo wel om den competenten regter aan te wijzen, als, om naar den aard der zaak, de regtbank incompetent te verklaren, om kennis van dezelve te nemen;

Gezien de consideratien en advijsen der Indische Regering, vervat in de missiven, d. d. 5 en 14 October l. l., n°. 1633 en 1661;

Den Procureur Generaal bij het Hooge Geregtshof gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen,

Art. 1. Door het Hooge Geregtshof en de Raden van Justitie zullen, op eigen gezag, niet mogen worden aangenomen eenige klagten of bezwaren, door wie het ook zijn moge ingebragt, tegen 's Gouvernements ambtenaren, ten einde deswege door particulieren te worden geroepen, tot verantwoording, tot vergoeding van schaden, tot betering van gepretenteerde injuriën, of dergelijke.

Art. 2. Wanneer iemand mogt vermeenen, door het gedrag van eenen Gouvernementsambtenaar te zijn bena-

deeld, verkeerd behandeld of beleedigd, zal hij zich bij requeste vervoegen tot den Gouverneur Generaal, welke zoodanige klagte zal stellen in handen van den Procureur Generaal, op wiens uitgebragt advijs de afdoening in Rade zal worden bepaald.

Art. 3. Bij aldien het blijken mogt, dat er werkelijk redenen tot klagten zijn gegeven, en dezelve niet in verband staan met de uitgeoefende functiën van zoodanig ambtenaar, of daarvan zeer wel kunnen worden afgescheiden, zal de requestrant, indien de klagte tot eene civile vergoeding moge strekken, met zijn verzoek worden gerenvoijeerd naar den gewonen weg van regten, ten einde op de gewone wijze, onder vertooning van zoodanige regtbank van het besluit van overwijzing, even als alle civile procedures, te worden behandeld en afgedaan, en bijaldien de klagte mogte zijn ter zake van misdrijf, zal dezelve nader worden gesteld in handen van den Procureur Generaal, ten einde die *of* zelve, *of* door zijne ondergeschikte Fiscaals, tegen den beschuldigde te vervolgen, of te doen vervolgen.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie; zullende deze in het Staatsblad, zoo mede in de Javasche courant worden geïnsereerd.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(No. 106.) Costuum voor de Leden der Regering enz.

BESLUIT. (No. 3.)

Batavia, *den 31sten October* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Willende overgaan tot het bepalen der costumes voor de Leden der Indische Regering, de Algemeene Secretarissen, den Directeur Generaal en de Directeur van Financiën en den Secretaris bij de Generale Directie;

De Regering gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan: de gedachte costumes te bepalen, als volgt.

Voor de Leden der Indische Regering.

Een gekleede donkerblaauwe fluweelen Rok, gevoerd met

witte zijde, op den kraag, de mouwen, langs het boordsel, op de zakken en van achteren langs het boordsel der panden, geborduurd, ter breedte van vijf Nederlandsche duimen, met gouden oranje- en eikentakken, en waaraan vergulden knoopen met de gekroonde letter W.

Wit *satijn* of *zijden* vest met panden; korte broek van dezelfde kleur en stoffaadje als van den rok, beide met kleine knoopen, volgens hetzelfde model als de grootere aan den rok;

Driekanten hoed met *witte* veeren; gouden lis van 6 trensen en knoop als aan den rok, degen met verguld gevest.

Voor den Algemeenen Secretaris.

Een gekleede donkerblaauwe lakenschen of kasiemieren rok, gevoerd met zijde van dezelfde kleur, op dezelfde wijze, *doch in zilver* als van de Raden van Indië, geborduurd;

Zwarte zijden broek;

Driekante hoed met zwarte veer, en zilveren lis van 6 trensen;

Degen met zilveren gevest, en overigens gelijk aan het costuum voor de Leden der Regering bepaald.

Voor den tweeden Algemeenen Secretaris.

Met den Algemeenen Secretaris gelijk, met dit onderscheid, dat het *boordsel* alleen met éénen *zoom*, in stede van met *borduursel* zal belegd zijn, en hetzelve zich noch op de zakken, noch langs het boordsel van achteren zal uitstrekken; en wijders de lis op den hoed uit slechts *vier* trenssen zal bestaan.

Voor den Directeur Generaal van Financien.

Aan het costuum der Leden van de Regering gelijk, met het navolgend onderscheid als:

a. Dat de rok van *laken* of *kasimier* zal zijn;

b. Dat het borduursel der *eiken takken* zal zijn van zilver,

c. Dat de broek zal zijn van zwarte zijde.

Voor de twee Directeuren.

Gelijk aan het costuum van den Directeur Generaal, met dit onderscheid;

a. Dat de voering zal zijn van dezelfde kleur;

b. Dat het borduursel zich niet op de *zakken* noch ook langs de panden van achteren zal uitstrekken.

c. Dat de veeren van den hoed zwart zullen zijn.

Voor den Secretaris bij de Generale Directie van Financien.

Gelijk aan dat van de beide Directeuren, met dit onderscheid, dat alleen kraag en mouwen zullen geborduurd zijn, en wijders de lis op den hoed uit *vier* trenssen zal bestaan.

Afschrift dezes zal worden verleend aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie; zullende de inhoud in het Staatsblad, zoo mede in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 107.) Lijnwaden.

RESOLUTIE. (No. 6.)

BATAVIA, *den 28sten October* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, de dato 15 dezer, no. 1426, enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1o. Te bepalen, dat van Nederlandsche lijnwaden, wanneer de certificaten van oorsprong ontbreken, dan wel in het geval, dat dezelve niet aan de gegeven voorschriften naar vereischte voldoen, bij derzelver invoer alhier, voorloopig zal worden geheven een inkomend regt van 6 %, met vrijlating aan de belanghebbenden, om de bedoelde certificaten, binnen zestien maanden, na de aankomst der lijnwaden, in behoorlijke orde te vertoonen, wanneer de betaalde regten aan dezelven zullen worden teruggegeven, nogtans onder de uitdrukkelijke verklaring, dat, zoo bij ommekomst van dezen termijn, de certificaten van oorsprong niet zijn voorgebragt, het verschil tusschen de reeds betaalde 6 % Inkomende regten en die, welke op vreemde lijnwaden gesteld zijn, zal moeten worden voldaan, zoo dat het er in dat geval voor zal worden gehouden, dat de ingevoerde lijnwaden van vreemden oorsprong zijn, en voorts dat geene lijnwaden tegen betaling van 6 % Inkomende regten en dus zonder van het bewijs van oorsprong te zijn voorzien, zullen mogen worden ingevoerd, ten zij door een gevestigd handelshuis op *Java*, ten genoege van den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten, behoorlijke borgtogt zal zijn gesteld,

voor de voldoening *casu quo* van het evenvermelde verschil, hetwelk dadelijk moet worden betaald na ommekomst van het verleend uitstel van 16 maanden, wanneer de gevorderde bewijzen niet binnen dien tijd zullen zijn overgelegd.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 108.) Costuum.

BESLUIT.

BUITENZORG, *den* 7*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 7 Julij l. l., n°. 1099, naar aanleiding van een, door den Hoofdbaljuw van *Batavia* gedaan, voorstel om de *Schouten*, in den vervolge te onderscheiden door den titel van *Hoofdschout* en *Schout;*

Gelet op deszelfs missive, d. d. 9 October l. l., n°. 10;

Gezien de missive van den Hoofdbaljuw, d. d. 13 October l. l., n°. 3795/2825;

Herzien de voordragt der regering de dato 21 Mei l. l., n°. 835;

De Generale Directie van financiën gehoord, (missive 23 October l. l., n°. 849);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Aan den *Schout van Tangerang*, toe te kennen den titel van *Hoofdschout*, zoo als geschiedt bij deze.

2°. Voor den *Hoofdschout* van *Tangerang* en de *Schouten* en *Onderschouten*, in het algemeen, vast te stellen het navolgende costuum, als:

Voor den Hoofdschout.

Een' donker blaauwen lakenschen of kasimieren frak, waaraan vergulden knoopen met de letter W.

Wit vest met vergulde knoopen, doch kleiner dan aan den frak; pantalon van dezelfde kleur en stoffaadje, met

laarsen en met vrijlating, om, in stede van eene witte, eenen blaauw lakenschen pantalen te dragen.

Driekanten hoed met gouden lis en oranje kokarde.

Degen met koperen gevest, hangende aan een zwart lederen koppel, onder het vest gedragen.

Voor de Schouten en Onderschouten.

Alles als voren, met dit onderscheid.

a. Dat in stede van een' driekanten hoed eene muts met zilver galon, ter breedte van twee Nederlandsche duimen, zal worden gedragen.

b. Dat, in stede van den degen, zij een sabel met koperen schede en gevest zullen voeren.

c. Dat de koppel op de borst zal voorzien zijn van eene zilveren plaat met 's Konings wapen en het woord *Schout* of *Onderschout*, naar gelang van den rang die zij bekleeden.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 109.) Salpeter.

RESOLUTIE (N°. 25.)

Batavia, *den* 10*den November* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen eene missive van den Resident der westkust van *Borneo*, d. d. 7 Augustus j. l. n°. 13, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Den invoer van *Salpeter* ter westkust van *Borneo*, aan elk en een iegelijk te verbieden, gelijk geschiedt bij deze, op straffe van verbeurdverklaring en eene boete van *twee honderd en vijftig* guldens.

En zal deze Resolutie zoo in de Javasche Courant als in het Staatsblad worden geplaatst.

Extract, enz.

Accordeert met voorschreven register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 110.) Pachten.

BESLUIT. (N°. 23.)

BUITENZORG, *den* 16*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 12 dezer, n°. 1824, daarbij enz.

Heeft goedgevonden, en verstaan:

Met ampliatie in zoo verre van art. 15 van het Provisionele Reglement op de Judicature en Manier van procederen in zaken betreffende de pachten, gearresteerd bij besluit van den Gouverneur Generaal, de dato 16 December 1819, n°. 13, (Staatsblad n°. 83), te bepalen, dat wanneer de pachter zelf tot boete wordt verwezen, het aandeel, hetwelk hij anders zou genieten, aan de naar aanleiding der dispositie van Hem Commissaris Generaal, de dato 4 Februarij l. l., n°. 22, opgerigte respective Centrale commissiën van weldadigheid zal worden toegewezen.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 111.) Bazaars.

BESLUIT. (N°. 1.)

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 12 dezer, n°. 1824, daarbij, met de consideratiën en het advijs der Regering, aanbiedende het door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen ontworpen en door de Generale directie van financiën, bij missive van den 23sten October j. l., n°. 848, ingezonden Reglement en Tarief voor de onderscheidene bazaars, gelegen in de stad en voorsteden en de ommelanden van *Batavia*, alsmede in de afdeelingen *Buitenzorg* en *Krawang*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te arresteren het navolgende

Reglement en Tarief voor de onderscheidene Bazaars, gelegen in de Stad en Voorsteden van de Baljuwage Batavia, *alsmede in de afdeelingen* Buitenzorg *en* Krawang.

Art. 1. De bepalingen en voorschriften, voor zoo veel aangaat het houden van bazaars thans bestaande en hoofdzakelijk die, voorkomende bij de Resolutie der Indische Regering van den 8sten December 1801, worden bij deze ingetrokken en gesteld buiten effect.

Art. 2. Boven en behalven de Gouvernements bazaars te *Weltevrede*, (*Passer Baroe*) *Buitenzorg* en *Krawang*, en den nieuw op te rigten bazaar op het plein van het voormalige Gouvernementshuis op Molenvliet, *Passer Kantoor Baroe*, worden de volgende particuliere bazaars of landmarkten bij deze voor wettig verklaard, als:

In de stad en voorsteden.

De bazaar, buiten de Diestpoort passer Pientoeketjiel.

Om de Oost.

De bazaars Tjilingtjing.
» Poeloe-gadong.
» Pondok-gedée.

De bazaars Bakassie.
« Tjelingsie.

Om de Zuid.

De bazaars Weltevrede.
» Tanabang.
» Meester Cornelis
» Tanjong-oost.
» Tanjong-west.
» Tjimangies.
» Tjibinong.
» Pondok-laboe (Simplicitas.)

De bazaars Tjampea.
» Sading-oost of Leuwiliang.
» Doerian Baroe of Pondok-terrong.
» Bollang.
» Tjikado.
» Parang-panjang of Krekel.

Om de West.

De bazaars Parang-corret.
» Assam.
» Tangerang.

De bazaars Grinding (nu passer Baroe.)
» Mauk.
» Tjantiga.

Art. 3. Geene andere bazaars, dan de bovengemelde, zullen voor wettig gehouden, noch geduld worden en zullen alle bazaars, welke zonder uitdrukkelijke toestemming der Regering, op particuliere landen of elders mogten worden

opgerigt, niet alleen dadelijk en zonder vorm van proces door de Plaatselijke autoriteit geamoveerd en vernietigd worden, maar de eigenaren of houders van dezelve tevens verbeuren eene geldboete van 1000 tot 5000 guldens, naar gelang van omstandigheden, voor elken zoodanigen ongepermitteerden bazaar; welke boete zal verdeeld worden, zoo als is bepaald bij art. 32.

Art. 4. De bazaars zullen moeten gehouden worden ter plaatse, waar dezelve thans gevestigd zijn; wordende het aan de eigenaren ten strengste verboden, om dezelve, zonder vooraf verkregene toestemming van de Regering, te verleggen of te verplaatsen, ook niet van naam te veranderen of uit te breiden, noch te vergrooten, alles onder verbeurte eener boete van ƒ 25 tot ƒ 100; zullende de tegenwoordige uitgebreidheid of jurisdictie der bazaars voor rekening van de eigenaren door den gezworen Landmeter opgemeten en opgenomen worden en, met overleg van de respective eigenaren, de Plaatselijke autoriteit en den Rooimeester eens voor altijd bepaald, en van iederen bazaar eene duidelijke kaart geformeerd worden, welke kaart bij het plaatselijke bestuur zal berusten; zullende de limiten, in zoodanige rigtingen of uitgangen, als de eigenaren met het plaatselijke bestuur zullen overeenkomen, door plaatsing van eenen rooden paal moeten worden kenbaar gemaakt.

Art. 5. De marktdagen voor de onderscheidene, bij art. 2 vermelde, bazaars worden, behoudens de reeds verkregen wettige regten van de eigenaren der bazaars, bepaald als volgt; zullende op verbeurte eener boete van ƒ 1000, op geene andere of meerdere dagen markt of bazaar mogen gehouden worden.

Voor de Gouvernements bazaar te Weltevrede, op maandag en vrijdag.

Idem op Molenvliet, op dingsdag en donderdag.

Idem te Buitenzorg alle dagen.

Voor de Gouvernements bazaar te Krawang, op maandag en donderdag

Idem te Kadawong, op vrijdag.

Idem te Tjassem, op maandag en donderdag.

Idem te Pamanoekan, op vrijdag en dingsdag.

Idem te Soebang, op zaturdag en woensdag.

Idem te Tanjong-poera, op woensdag en zaturdag.

De particuliere bazaar buiten de Diestpoort, alle dagen der week.

Idem te Tjilintjing, op dingsdag.
Idem te Poeloe-gadong, op vrijdag.
Idem te Pondok-gedée, op maandag.
Idem te Bakassie, op zaturdag.
Idem te Tjilingsie, op dingsdag.
Idem te Weltevrede, op zondag en dingsdag.
Idem te Meester Cornelis, op donderdag.
Idem te Tanjong-oost, op woensdag.
Idem te Tanjong-west, op zondag.
Idem te Tjimangies, op vrijdag.
Idem te Tjibinong, op zaturdag.
Idem te Tanabang, op woensdag en zaturdag.
Idem te Pondok-laboe (Simplicitas), op vrijdag.
Idem te Tjampea, op zondag.
Idem te Sading-oost of Leuwiliang, op donderdag.
Idem te Doerian baroe of Pondok-terrong, op woensdag.
Idem te Bollang, op zaturdag.
Voor de particiculiere bazaar te Tjikadoe, op donderdag.
Idem te Parang-panjang of Krekel, op vrijdag.
Idem te Parang-corret, op zondag.
Idem te Assam, op donderdag.
Voor den particulieren bazaar te Tangerang, op dingsdag.
Idem te Grinding (Passer-baroe), op zaturdag.
Idem te Mauk, op woensdag.
Idem te Tjantiga, op zondag.

Onder dien verstande nogtans dat, overeenkomstig oud gebruik, de markt of passertijd, reeds op den avond vóór den marktdag eenen aanvang mag nemen.

Art. 6. De bazaar of markthouders zullen zich, ten aanzien der te heffen marktgelden, moeten gedragen naar het volgende tarief, en mitsdien mogen heffen van alle goederen, waren en vee, welke op den marktdag ter markt worden gebragt, onverschillig of die al dan niet op dien dag aldaar verkocht worden.

Voor een pattattie, praauw pappang of praauw djoekoen, geladen met aard-, of boomvruchten . . . . 20 cents.

Met dien verstande, dat wanneer dezelfde goederen, uit zoodanige praauw weder pikelans gewijze op de bazaar ter verkoop worden gesteld, daarvan alsdan de gewone geregtigheid zal moeten betaald worden.

2 Voor een pikelan lijnwaden . . . . . 12 »
3 Idem idem, van een dozijn groote hoenders 3 »

4	Idem idem, kleine idem	4	cents
5	Idem idem, eenden of wild	4	»
6	Idem idem, van 100 eijeren	4	»
7	Idem idem, per dozijn bottels olie . .	6	»
8	Idem idem, areen suiker	4	»
9	Idem idem, versche visch	6	»
10	Idem idem, drooge visch	5	»
11	Idem idem, varkens vleesch	10	»
12	Idem idem, brandhout	1	»
13	Idem alle pikelans voor de inpakking, als trate-, jatie- en waroe-bladen . . .	1	»
14	Idem een groote pikelan rampa rampa .	8	»
15	Idem een kleine pikelan idem idem . .	4	»
16	Idem alle pikelans of dragten van rijst, dedak, mandwerken, kwee kwee, aard- en boomvruchten, sirie, enz. in deze niet genoemd	4	»
17	Idem een bok, geit of schaap, bij het op de markt komen	3	»
	En bij verkoop	10	»
18	Voor een' buffel, koe of paard, bij het op de markt komen.	10	»
	En bij verkoop	50	»

Wordende door een' pikelan verstaan de vracht, die door één' man gedragen wordt, dan wel het geen door één' man op de bazaar wordt gebragt.

Art. 7. Van goederen, waren, levensmiddelen, vee als anderszins, welke buiten de bepaalde marktdagen over of langs de bazaar worden vervoerd of gedragen, zal door of van wege den eigenaar van den bazaar, geene heffing hoegenaamd mogen plaats hebben; alsmede niet van hetgeen in kampongs en in warongs, buiten de limiten van den bazaar gelegen, verkocht wordt.

Art. 8. Het zal aan niemand veroorloofd zijn, om op den marktdag buiten den bazaar ter afstand van een' paal, gerekend van den omtrek of de limiten van den bazaar, zijne goederen, waren of dragten uit te stallen of te verkoopen, dan wel dáár passer te houden, zullende degene, die zich daaraan schuldig mogten maken, eene boete kunnen worden opgelegd van *f* 3 tot *f* 25, naar gelang der omstandigheden:

Een potia of pachter, welke zich, ondanks deze bepaling, mogt veroorloven, heffingen te doen van goederen of waren,

welke op den marktijd buiten den omtrek van zijnen bazaar uitgestald of verkocht zijn geworden, zal gestraft worden met eene boete van *f* 25 tot *f* 100 naar gelang der omstandigheden; de Plaatselijke autoriteiten zullen zoo wel voor de handhaving der regten van den bazaarhouder in deze hebben te waken, als tegen alle verkeerde handelwijzen van de zijde der bazaarhouders.

Art. 9. Aan de heffingen bij artikel 6 vermeld, zijn alleen onderhevig alle personen, welke op den marktdag hunne goederen onder loodsen of afdaken ter verkoop brengen; voor alle goederen welke op den bazaar in vaste winkels worden uitgestald, zal de bazaarhouder daarentegen, voor zoo veel betreft de particuliere bazaars, zoodanige heffing, of grondhuur mogen vorderen, als hij met den bewoner of huurder zal kunnen overeenkomen; voor den Gouvernements bazaars wordt deze huur bepaald, als volgt:

Voor huur van iederen voet grond, gerekend in de breedte der opstallen langs den weg, indien de huurder daarop voor eigen rekening een huisje of pedak wil opbouwen, 's maands vijftien cents; en voor huur van een pedak of huisje, den grond daaronder gerekend, 's maands 40 cents voor iederen voet, welke de opstal in de breedte beslaat.

Onder deze huur zal alsdan begrepen zijn de geregtigheid of belasting op alle goederen, die de huurders van huizen of erven op de bazaars in hunne huizen of winkels te koop stellen. Indien echter de huurders dier huizen of pedakken hunne goederen óf waren buiten hunne winkels op andere plaatsen van den bazaar ter verkoop uitstallen, zal de bazaarhouder daarvoor afzonderlijk mogen heffen, op den voet als hierboven bij art. 6 is bepaald.

Art. 10. De eigenaar, pachter of houder der bazaars zullen zich, ten aanzien der heffingen, waartoe zij geregtigd zijn, stiptelijk naar vorenstaande bepalingen behooren te gedragen, en voor elke overtreding ten dezen aanzien verbeuren eene boete van *f* 10 tot *f* 100 door de plaatselijke autoriteit naar exigentie van zaken te bepalen.

Het blijft nogtans aan hen overgelaten, om, wanneer zij zulks met hun belang kunnen overeenbrengen, de heffingen bij art. 6 uitgeschreven, naar goedvinden te verminderen en aldus de bazaargangers met minder, doch in geen geval met meerder te belasten.

Art. 11. De belastingschuldigen, welke zich opzettelijk onttrekken aan de voldoening der verschuldigde bazaar-

geregtigheid, zullen verbeuren eene boete van *één* tot *vijf en twintig* guldens; zullende des noods, tot verhaal der boete, de door den overtreder op de markt gebragte goederen en waren excutabel kunnen verklaard worden, nadat de behoorlijke waardering derzelve door de Plaatselijke autoriteit, met overleg van den eigenaar, zal zijn geschied.

Art. 12. De bazaarhouders zullen niet vermogen iemand te dwingen, om zijne ter markt gebragte goederen aan hem of hunne medestanders te verkoopen, en tevens niemand mogen beletten zijne goederen, vee als anderszins op den bazaar uit te stallen en te koop aan te bieden, wel te verstaan, wanneer de belasting daarvoor wordt voldaan; zullende de bazaarhouder voor alle verkeerde en willekeurige handelingen, kwellingen en vexatiën, waaraan hij of zijne medestanders zich ten dezen opzigte mogten schuldig maken, worden gestraft met eene boete van *f* 100 tot *f* 1,000 guldens, door den regter naar bevind van zaken te bepalen.

Art. 13. De bazaarhouders zullen verpligt zijn, op elken bazaar op een houten bord, het tarief te schilderen van de belasting, welke zij vermogen te heffen, en wel in de Hollandsche Maleische en Chinesche, en voor zoo veel noodig in de Sundasche talen; zoodanig geplaatst, dat hetzelve door den gemeenen man kan worden gelezen; zullende een gelijk bord tevens op eene zigtbare plaats in de Kongsie moeten worden opgehangen, alles op verbeurte eener geldboete van *honderd* tot *vijf honderd* guldens, ter discretie van den regter, voor elk verzuim.

Art. 14. De eigenaren van de bazaars, dan wel derzelver pachters of bazaarhouders, zullen zich ten aanzien van het opbouwen, vertimmeren of afbreken van huizen of loodsen op de bazaars, stiptelijk hebben te gedragen naar de voorschriften en bepalingen der policie of van den Rooimeester, op verbeurte eener geldboete van *f* 25 tot *honderd* guldens voor elke overtreding.

Art. 15. Zij zullen de door de bazaars loopende wegen niet mogen belemmeren, of op eene andere wijze bederven of afsluiten, en tevens verpligt zijn, om, bij de verhuring van percelen gronds, de voorschriften te volgen, die hun door den Rooimeester of van wege de policie zullen gegeven worden; zullende al hetgeen zonder voorafgaande kennisgave aan den Officier der policie en daartoe erlangd verlof, is gemaakt of opgebouwd, voor hunne rekening worden afgebroken en hersteld, zoo als het had behooren te wor-

den gemaakt en opgerigt, onverminderd de boete bij art. 14 bepaald.

Art. 16. Even zoo zullen de huurders of houders der bazaars zorg hebben te dragen, dat zoo wel op, als buiten de marktdagen, de groote wegen, welke over hunne bazaars loopen niet belemmerd, en veel minder de communicatiën gestremd worden door het plaatsen van warongs, kraamtjes of het doen staan of zitten van uitvensters op de bedoelde wegen, maar de zoodanigen van dáár moeten verwijderen, des noods tot dat einde de hulp der policie inroepende. En worden de potias of huurders van bazaars voor de nakoming der bovenstaande bepaling verantwoordelijk gesteld, met verbeurte eener boete van *f* 25 à *f* 100, naar gelang der omstandigheden op te leggen, voor iederen keer, dat op dezelve inbreuk zal worden gemaakt.

Art. 17. De huurders of houders der bazaars zullen ook nog verpligt zijn, al de wegen, zoo wel groote als andere, welke over hunne bazaars loopen, ten genoege van de plaatselijke autoriteit, in eenen behoorlijken rijdbaren en begaanbaren staat te onderhouden, aan het op dezelve vallende regenwater behoorlijke afleiding te geven, en alle vuiligheid daarvan te weren, alles op verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 100, naar gelang der omstandigheden. En zullen de bewoners der bazaars tot opgemeld einde aan den huurder of houder de behulpzame hand moeten bieden, en bij onwil of nalatigheid, op klagte van laatstgemelde, aan hen eene boete van *f* 3 tot *f* 25 kunnen opgelegd worden.

Art. 18. Voor zoo veel aangaat de particuliere bazaars Buiten de Diestpoort, te Weltevrede, Tanna-abang, Meester Cornelis, Tangerang, Grinding, (Passer Baroe), en de Gouvernements bazaars te Weltevrede, (passer Baroe), Kantoor Baroe, (op Molenvliet), en Buitenzorg, wordt bepaald dat alle gebouwen, loodsen of opstallen, welke op deze bazaars worden opgerigt, zullen moeten zijn gedekt met pannen, op verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 100, buiten en behalve de demolitie van de gebouwen, loodsen of opstallen, welke in contraventiè met het hierboven bepaalde zijn opgetrokken of daargesteld geworden na de uitvaardiging dezer wet.

Art. 19. De pachter van de amfioen, het slagten van vee en varkens, de pandjeshuizen, van de waijangs, de arak, en van de pho en thopo tafels (deze laatste voor zoo veel aangaat de bazaars, waar deze spelen, volgens de pachtconditiën, indien dit middel verpacht wordt, zijn toegelaten,

zullen op elken bazaar zonder onderscheid hunne kongsies en verkoop of speelplaatsen mogen houden, mits aan den eigenaar of pachter van den bazaar de gewone grondhuur of huishuur betalende, even gelijk zulk bepaald is bij art. 9; zullende nogtans op elken bazaar niet meer dan ééne madatkit, ééne arakslijterij en één pandjeshuis mogen aanwezig zijn, op verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 100, te incurreren door den pachter van ieder dezer middelen.

Art. 20. Geene der overige pachters van 's Lands middelen zullen, voor zoo veel zulks niet speciaal bij de pachtvoorwaarden is bepaald, het regt hebben, om op de bazaars eenige heffingen te doen, op verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 100.

Art. 21. De pachters van de amfioen, het slagten van varkens, van rundvee, en der waijangs, zullen nogtans verpligt zijn, voor het regt bij art. 19 bedoeld, aan den eigenaar of pachters van de bazaars aan particulieren toebehoorende, uit te keeren twee derde gedeelten van de zuivere winst welke ieder middel in het bijzonder aan hen komt op te leveren, ten ware zij met den eigenaar of pachter van den bazaar daaromtrent, bij wijze van uitkoop of anderszins mogten overeenkomen, met uitdrukkelijke bepaling, dat, bijaldien zoodanige overeenkomst niet mogt kunnen worden getroffen, de eigenaar, huurder of pachter van den bazaar het regt zal hebben, om van zijnen kant die pachters, in de opbrengst hunner pacht te surveilleren, zonder nogtans in dat geval hen hinderlijk te mogen zijn, en nog veel minder te beletten, om amfioen op den bazaar te verkoopen, waijang te laten spelen of vee te slagten enz., sub poene eener boete van *f* 25 tot *f* 500, naar gelang van omstandigheden.

Aan de pachters van de Gouvernements bazaars zullen deze twee derde gedeelten van de winsten niet behoeven uitgekeerd te worden.

Art. 22. Het zal in geen geval aan de pachters van den verkoop van amfioen in het klein, en der pandjeshuizen vrijstaan, om op eigene autoriteit hunne verkoop- of beleeningplaatsen te verlaten, dan wel den bazaar geheel en al van eene madatkit of een pandjeshuis te doen versloken zijn, en zulks onder verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 100.

Art. 23. De eigenaars, pachters of houders der bazaars zullen verpligt zijn, de bazaars steeds ten hunne kosten rein en zindelijk te houden, op verbeurte eener boete van *f* 25, telken reize te betalen. Ten aanzien van het, buiten

de marktdagen, op de bazaars los en zonder geleiders rondloopend vee, zullen dezelfde bepalingen gelden, als voor alle groote of 's heeren wegen dienaangaande zijn vastgesteld.

Art. 24. De afwateringen, slooten, rioelen of goten voor en langs de huizen op de bazaars loopende, zullen door de bewoners der respective huizen en, bij ontstentenis van dezelve, door den bazaarhouder worden schoon en open gehouden, op verbeurte eener geldboete van *vijf* guldens door den bewoner van zoodanig huis, (rondom het welk de waterleidingen en slooten onbruikbaar zullen bevonden worden), te voldoen, en nog *tien* guldens boete daarenboven door den pachter of bazaarhouder, wegens deszelfs nalatigheid in deze, te betalen.

Art. 25. De eigenaars der particuliere bazaars zijn gehouden, om telkens, bij den verhuur of de verpachting hunner bazaars, aan het Plaatselijke bestuur of aan den Officier van policie opgave te doen van den naam van den huurder of pachter en die van deszelfs bedienden, welke met de heffing der bazaar-geregtigheden belast worden, op verbeurte eener boete *f* 50 tot *f* 100, voor elk verzuim.

Hetzelve zal moeten worden in acht genomen door den potia of primitiven huurder, in geval deze een gedeelte, dan wel het geheel der pacht weder aan andere of onderpachters afstaat of verhuurt, en zulks sub poene eener gelijke boete, door den primitiven huurder te incurreren.

Art. 26. Het opriglen van loodsen, het aanzien hebbende van eenen bazaar, is verboden op verbeurte eener boete van *f* 100, door den landeigenaar te voldoen, en vernietiging daarenboven van de opstallen, met verdere bepaling, dat in de onderscheidene warongs, met toestemming van het Plaatselijke bestuur, thans op particuliere landen gevestigd of nader op te ligten, alleenlijk zullen mogen worden verkocht lijnwaden, levensmiddelen, ververschingen enz., doch dat bij dezelve niet zullen mogen opgerigt of gehouden worden topbanen, amfioenkitten, dobbel- en rongingspelen, en diergelijken.

Art. 27. De bij het voorgaande artikel bedoelde gewone warongs zullen, in den vervolge, op particuliere landen en elders niet mogen worden opgerigt, zonder dat daartoe vooraf van den Officier van policie verlof zal zijn verkregen, op verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 100.

Art. 28. Zoogenaamde bijeenkomsten tot het drijven van handel, het zij op particuliere landen, het zij op 's heeren

wegen, of in kampongs, zullen niet geduld worden. De Hoofden of Wijkmeesters der kampongs, in dewelke of in welker nabijheid zulke onwettige bijeenkomsten zullen plaats gevonden hebben, zullen, bij ontdekking, eene boete incurreren van *f* 25 tot *f* 100.

Art. 29. De ambtenaren der policie zullen verpligt zijn, om ten minste tweemalen 's jaars, voor zoo veel noodig, geassisteerd door derzelver Inlandsche en Chinesche ondergeschikte officieren, op elken, bij deze voor wettig verklaarden bazaar, en wel op eenen bazaardag onderzoek te doen, of in hoe verre de voorschriften bij dit reglement gegeven, waaronder voornamelijk het tarief bij art. 6 vermeld, door den bazaarhouder worden achtervolgd; de ingeslopen misbruiken zullen dadelijk door hen moeten worden hersteld, en ten aanzien van de zoodanigen, door wien de bepalingen bij het Reglement voorkomende niet zijn opgevolgd of daarvan is afgeweken, gehandeld worden als, naar bevind van zaken, en naar luid van dit Reglement, zal noodig en bestaanbaar worden geoordeeld.

Art. 30. De vorenstaande bepalingen zijn van toepassing op de onderscheidene Gouvernements bazaars, gelegen in de baljuwage Batavia en in de afdeelingen Buitenzorg en Krawang, voor zoo ver dezelve bij de speciale pachtvoorwaarden niet door anderen zullen worden vervangen of gealtereerd.

Art. 31. In geval van onvermogen of onwilligheid tot betaling der opgelegde boete, zal dezelve veranderd worden in gevangenisstraf; wordende *f* 50 gelijk gesteld met eene halve maand detentie.

Art. 32. De bij dit Reglement bepaalde boeten zullen, voor zoo veel de particuliere bazaars aangaat, genoten worden, voor een derde, door den aanbrenger of aanhaler, het tweede een derde gedeelte door den Officier, die tot de calange procedeert, en het overige een derde door de Centrale commissie van weldadigheid; zullende ten opzigte der Gouvernements bazaars gevolgd worden de bestaande bepalingen ten aanzien van de verdeeling der boeten, wegens fraude en overtredingen in pachtzaken.

Art. 33. Van alle particuliere bazaars, welke bij art. 2 voor wettig zijn verklaard, zal overeenkomstig de Publicatie der voormalige Indische Regering, de dato 4 Februarij 1800, jaarlijks worden geheven 5 pCt. van het bedrag, hetwelk dezelve aan de eigenaren komt op te brengen,

met uitzondering nogtans van de bazaar Grinding, van welken, naar luid van gemelde Publicatie, slechts de helft of 2½ pCt. zal worden gevorderd; zullende de eigenaren verpligt zijn, om voor ultimo October van elk jaar aan het Plaatselijke bestuur in te zenden eene opgave, onder presentatie van eede, van de inkomsten of huurpenningen, die zij van hunne respective bazaars, voor het alsdan loopend jaar, zullen komen te genieten, welke opgave, nadat daarvan een geheel zal zijn geformeerd, vóór den 15den November door het Plaatselijk bestuur aan den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen zal moeten worden ingezonden, ten einde door dezen, tot de inning der belasting voor ultimo December, het noodige kan worden verrigt.

2°. Te bepalen, dat de Gouvernements bazaars, gelegen in de stad en voorsteden van *Batavia*, alsmede in de afdeelingen *Buitenzorg* en *Krawang* over het jaar **1830**, naarvolgens het boven gearresteerde Reglement zullen worden verpacht.

3°. Te bepalen, dat het bovenstaande Reglement en tarief in de Inlandsche en Chinesche talen zal worden overgezet, en aan den volke bekend gemaakt.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 112.) Pachten.

BESLUIT. (N°. 10.)

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 12 dezer, n°. 1824, daarbij, met consideratie en advijs der Regering, aanbiedende de door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen ontworpen, en door de Generale Directie van Financiën, bij missive van den 26sten October j. l. en 2den dezer, n°s. 863 en 886, ingezonden Algemeene Pachtvoorwaarden voor het jaar 1830, en speciale Voorwaarden voor het grootste gedeelte der pachten te *Batavia*.

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te arresteren de volgende

Algemeene Pachtvoorwaarden over het jaar **1830**, *mitsgaders de speciale Voorwaarden voor de volgende pachten te* Batavia, *als:*

1°. *De vischmarkt.*
2°. » *verkoop in het klein van arak, rhum of tjoe.*
3°. *Het slagten van varkens.*
4°. » » » *rundvee, buffels, schapen en geiten.*
5°. » *hoofdgeld der Chinezen.*
6°. *De waijangs.*
7°. » *overvaart bij Antjol.*
8°. » *tolbrug bij Piseng.*
9°. » *overvaart bij Tana-Tingie en Tangerang.*
10°. » *kolksluis.*
11°. » *overtoom bij de Waterplaats.*
12°. » *overvaart bij den Ribals-gang.*
13°. » » *Krokot bij Klinting.*

ALGEMEENE VOORWAARDEN, *waarop 's Lands Middelen op* Java en Madura *over den jare* **1830** *zullen worden verpacht.*

Art. 1. De verpachting van 's Lands middelen geschiedt voor den tijd van één jaar, ingaande met den *eersten Januarij* nu aanstaanden, en eindigende met den *laatsten December* **1830**, beide deze dagen hieronder begrepen.

De difinitive afstand der pachten zal in alle gevallen niet geschieden, dan na erlangde goedkeuring der Indische Regering, welke aan zich voorbehoudt, om, na de veiling, de pacht al dan niet aan den meestbiedende te gunnen.

Art. 2. De limiten van elke pacht worden bij afzonderlijke voorwaarden omschreven.

Art. 3. De middelen zullen, zoo veel mogelijk van elkander afgescheiden, in afzonderlijke percelen, eerst bij den opslag en daarna nogmaals bij den afslag, worden geveild en aan den eerstmijnende, boven het hoogste bod bij den opslag gedaan, worden toegewezen. Zoo wel de hoogste bieder bij den opslag, als de eerstmijnende bij den afslag, zullen moeten bekend staan als gegoede ingezetenen en staande voets twee of meerdere borgen moeten aanwijzen, ten genoegen van de Plaatselijke autoriteit, onder wie de pacht behoort. Bij gebreke van dit laatste zal dadelijk tot eene tweede veiling worden overgegaan; en in dat geval aan den voorgaanden hoogsten bieder de verpligting worden

opgelegd, om bij te passen, hetgeen de pacht minder haalt dan zijn bod geweest is.

Art. 4. Het slagten van varkens zal volstrekt in geen geval met het slagten van rundvee en buffels mogen worden zamengevoegd of gecombineerd verpacht; en is ook onder deze algemeene voorwaarden niet begrepen de pacht van den verkoop der amfioen in het klein, als zijnde voor dezelve afzonderlijke voorwaarden gearresteerd

Art. 5. Aan den hoogsten bieder zal worden uitgekeerd eene belooning of plokpenning van een ten honderd, berekend over de maandelijksche som, welke door hem is geboden, mits hij voor die som, bij het doen van het aanbod behoorlijken borgtogt gesteld hebbe. De voormelde premie zal dadelijk en staande de verpachting door den Resident, en te Batavia door den Directeur van 's Lands middelen en domeinen, aan den belanghebbende worden uitgereikt en ten laste komen van dengenen, aan wien de pacht bij den afslag definitief zal worden toegewezen.

Art. 6. Van de opveiling, en zoo wel provisionele als definitive toewijzingen van elk middel of van elk perceel, zal een afzonderlijk proces-verbaal worden opgemaakt, hetwelk door den Resident, en te Batavia door den Directeur van 's Lands middelen en domeinen, den hoogsten bieder en deszelfs borgen zal worden onderteekend.

Art. 7. *De processen-verbaal van de provisionele toewijzing zullen vrij van zegel zijn*, doch het proces-verbaal van definitive toewijzing zal *in duplo* worden opgemaakt, het oorspronkelijk of de minuut om te blijven berusten te Batavia onder den Directeur van 's Lands middelen en domeinen en elders onder den Resident die de verpachting doet, en het duplicaat of de grossen, om aan den pachter te worden uitgereikt. Deze processen-verbaal zullen worden voorzien van de noodige omslag-zegels, waarvan de kosten ingevolge art. 21 van de Zegel-ordonnantie, door den pachter moeten worden gedragen, zonder dat van denzelven iets meer voor de uitgifte, of om andere redenen, zal mogen worden ontvangen.

Art. 8. De borgen zullen verstaan worden zich, zoo te zamen als ieder afzonderlijk, te verbinden, zoo wel voor de betaling der pachtpenningen, boeten, onkosten en anderszins, alsmede voor de goede en getrouwe nakoming, zoo wel der algemeene als der bijzondere pachtvoorwaarden, alles onder uitdrukkelijken afstand der bestaande voorregten van

uitwinning en schuldsplitsing aan borgen toegekend, en onder verband naar de wetten.

Art. 9. De pachters zullen gehouden zijn aan den Lande den verschuldigden pachtschat op te brengen vóór of op den 25sten van elke maand, voor twee derden in gouden of zilveren munt; zullende zij het overig gedeelte in koper kunnen voldoen; met dien verstande nogtans, dat de pachtschat voor de maand Januarij voor of op den 25sten van dezelfde maand zal moeten zijn voldaan, en zoo vervolgens, ten zij dat in de bijzondere pachtvoorwaarden hieromtrent andere bepalingen gemaakt zijn.

Art. 10. De pachter in gebreke blijvende, zijnen pachtschat op den bepaalden tijd te voldoen, zal vervallen in eene geldboete, beloopende een tiende gedeelte zijner maandelijks verschuldigde pachtpenningen, ten voordeele van den Lande.

Art. 11. Het aanbieden of geven van eenige geschenken, het zij als uitkeering, belooning, of onder welke benaming ook, aan Gouvernements ambtenaren, wordt aan de pachters uitdrukkelijk verboden, op straffe, dat de pachter, in geval van overtreding van dat verbod, van zijne pacht zal worden ontzet, dan wel met eene geldboete of confinement, naar bevind van zaken, gestraft.

Een ambtenaar, zich aan het doen beloven, of aannemen van geschenken schuldig makende, zal van zijnen post worden ontzet; onverminderd alle regterlijke vervolgingen, tot welke de zaak wijders aanleiding zoude kunnen geven.

Art. 12. Het is den pachters verboden, op eigen gezag over de tolgeregtigheden of andere inkomsten van hunne pacht te transigeren; zij zullen insgelijks in geene schikking mogen treden met personen, welke op de pachten gefraudeerd of in overtreding daarvan gehandeld hebben, evenmin als zij de fraudes of overtredingen, welke ter hunner kennis komen, mogen verzwijgen, op verbeurte eener geldboete van twintig tot vijf honderd guldens, ter discretie van den regter.

Art. 13. Des niet te min is het geoorloofd, om wegens overtredingen in de zaken de pacht betreffende, het zij dezelve door de pachters zelve, of door anderen bedreven worden, in schikking te treden, en wegens dezelve, ten overstaan des regters, te transigeren, nadat zoodanige zaak, ten verzoeke van den gecalangeerde, door den regter, daartoe termen bestaande, zal zijn verklaard civiel en compensibel.

Art. 14. Een pachter, gedurende den loop der pacht

komende te overlijden, of zich te verwijderen, zonder behoorlijke schikkingen met het Plaatselijke bestuur, aangaande zijne pacht, te hebben gemaakt, zal de pacht vervallen op zijne borgen of degenen, welke in de beheering of de bereddering van deszelfs boedel mogen gesteld worden, ten zij in bijzondere gevallen, met voorkennis en toestemming der borgen, door den Resident, onder wien de pacht zal behooren, hierin anders mogt worden voorzien.

Doch zullen de borgen in geen geval van hunne verbindtenissen kunnen ontslagen worden.

Art. 15. Een pachter in de betaling van zijnen pachtschat achterlijk zijnde, en ten gevolge daarvan in civile hechtenis gerakende, zal door het Gouvernement van zijne pacht, desgeraden oordeelende, dadelijk na zijne in hechtenis neming, vervallen kunnen worden beschouwd.

In zoodanig geval zal de pacht op nieuw in het openbaar worden opgeveild en verkocht, zullende al het nadeel, hetwelk bij dezen tweeden verkoop mogt worden geleden, op den ontslagen pachter en deszelfs borgen worden verhaald; terwijl noch de pachter, noch de borgen, eenige aanspraak zullen hebben op de mogelijke meerdere opbrengst der pacht.

Art. 16. Geen afslag, veel min kwijtschelding van pachtpenningen, zal aan den pachter worden verleend, dan alleen in geval, waarin eenig pachter, door geheel ontevoorziene en niet te verhoeden toevallen, in de inning van zijne pachtgeregtigheid belet mogt zijn geworden.

Het verzoek daartoe zal door den belanghebbende aan den Resident, onder wien de pacht behoort, en te Batavia aan den Directeur van 's Lands middelen en domeinen worden aangeboden.

De Directeur of Resident zal alsdan niet alleen onderzoek doen naar de waarheid van het door den pachter bijgebragte, maar tevens door twee deskundige personen, één door hem en één door den pachter te benoemen, ingemoede doen waarderen de schade in voege voorschreven door den pachter geleden.

In geval de twee benoemde deskundigen niet in gevoelen overeenstemmen, zullen zij dadelijk eenen derden verkiezen, en met dezen gezamenlijk, des noods bij meerderheid van stemmen, hunne bevinding uitbrengen.

De Resident zal daarna onverwijld het verslag dezer deskundigen, met de overige in zijne handen gestelde bescheiden, vergezeld van zijn berigt, consideratiën en advijs, aan den

Directeur van 's Lands middelen en domeinen inzenden, om vervolgens door hem, voorzien van zijne bedenkingen, aan het Gouvernement te worden aangeboden. Wanneer, na het gedane onderzoek, niet mogt blijken, dat de schade door den pachter geleden de helft van den door hem te betalen pachtschade te boven gaat, zal de pachter op geen' afslag aanspraak kunnen maken, behoudens evenwel die gevallen, waarin de schade veroorzaakt zijn mogt *door hoogere magt* (force majeure) altijd ter beoordeeling van het Gouvernement.

Art. 17. Wanneer de pachters in gebreke mogten blijven, hunnen pachtschat, of de pachtschuldigen de door hen verschuldigde pachtpenningen, te voldoen, zal tegen hen worden geprocedeerd, overeenkomstig het Provisionele Reglement op de Judicature en Manier van procederen in zaken betreffende de pachten van den Lande, gearresteerd den 16den December 1819, nº. 13, (Staatsblad nº. 83.)

Art. 18. De geldboeten, bij deze voorwaarden bepaald, door onvermogenden niet kunnende worden betaald, zullen dezelve veranderd worden (in geval er geene verzwarende omstandigheden bij de begane overtreding hebben plaats gehad) ten aanzien van Europeanen en gelijkstandige personen, in gevangenisstraf, en voor elke honderd guldens, die de boete beloopt, in plaats gesteld worden eene halve maand gevangenzetting.

Doch met betrekking tot Inlanders, Mooren, Arabieren en Chinezen en andere onchristenen, insgelijks voor elke honderd guldens, die de boete beloopt, ééne maand gevangenisstraf en zelfs, naar gelang der omstandigheden, aan de beoordeeling des regters overgelaten, aan de schuldigen en gecondemneerden worden opgelegd dwangarbeid, om aan de openbare werken, dan wel aan boord der schepen, of in 's Gouvernements pakhuizen, voor den kost zonder loon, met of zonder kettingslag, te arbeiden; zullende echter, in geen geval, noch gevangenisstraf, noch eenige dwangarbeid, veel minder kettingslag, voor eenen langeren tijd dan drie achtereenvolgende jaren worden opgelegd.

Een en ander met dien verstande, dat, ten aanzien der boeten, welke één honderd guldens en daarbeneden bedragen, eene gevangenisstraf zal kunnen worden opgelegd, niet te bovengaande ééne maand, maar zonder dat daarvoor vereischt wordt, de bepaling van het aantal dagen in evenredigheid te brengen met het evengenoemde maximum van gevangenisstraf.

Art. 19. De pachters zullen dadelijk, bij de toewijzing der pacht, een domicilium citendi et executandi moeten aanwijzen ten genoegen van den Resident, onder wien de pacht behoort.

Art. 20. Het staat den pachter vrij, zoo veel onderpachters en ondergeschikten in zijne dienst te nemen, als hij ten behoeve zijner pacht noodig zal oordeelen, mits aan het Plaatselijke bestuur of aan den Officier van policie hunne namen en veranderingen in dat personeel voorvallende, opgevende, op verbeurte eener boete van *f* 50 tot *f* 100, voor elk verzuim.

Art. 21. De pachters zijn verpligt, om de markten en daarop staande gebouwen, mitsgaders de ponten, schuiten en verdere tot hunne pacht behoorende gereedschappen, welke aan hun van 's Landswege in gebruik zullen worden afgestaan, zorgvuldig te onderhouden, en in denzelfden staat, als zij dezelve ontvangen hebben, aan hunne opvolgers over te doen.

Dien ten gevolge zullen zij alle daaraan voorvallende verbeteringen, gedurende hunnen pachttijd, ten hunne kosten laten doen, en hierin nalatig bevonden wordende, zullen al de noodzakelijke verbeteringen door het Plaatselijke bestuur bevolen en onverwijld en zonder hooger beroep, voor rekening des nalatigen pachters, gemaakt worden.

Art. 22. Bij het einde der pacht zullen de voorschreven gebouwen, ponten, schuiten en gereedschappen, ten overstaan van eene Commissie, door den Resident te benoemen, aan den nieuwen pachter worden overgegeven, en zal al het ontbrekende of gebrokene, voor rekening van den afgetreden pachter en zijne borgen, hersteld worden; zullende hiervan behoorlijke aanteekening gehouden worden.

De pachter onwillig of nalatig zijnde de voor zijne rekening gemaakte kosten, bij dit en het voorgaande artikel bedoeld, te voldoen, zal daartoe bij middel van parate executie kunnen worden geconstringeerd.

Art. 23. Een pachter is, bij het aanvaarden zijner pacht, niet gehouden eenige kosten, door zijnen voorganger gemaakt, te vergoeden.

Bij de overgave der pacht zal ook hij niets mogen beschadigen of vernielen, dat gedurende zijnen pachttijd bijgevoegd of verbeterd is geworden, op verbeurte eener geldboete van vijf en twintig tot honderd en vijftig guldens, ter discretie van den regter, en het betalen der kosten voor het

herstellen van zoodanige toegebragte schade of deterioratie.

Doch bijaldien de gebouwen ter plaatse, waar de pacht wordt uitgeoefend, het particuliere eigendom eens afgetreden pachters zijn, zullen dezelve telkens door den opvolger moeten worden overgenomen voor den prijs, door zijnen voorganger daarvoor betaald en door den Resident goedgekeurd, onder korting nogtans van tien ten honderd, of zoo veel minder, als, bij de afzonderlijke pachtvoorwaarden van vroegere tijden, door de respective Residenten, is vastgesteld.

Art. 24. De onderscheidene pachters zullen verpligt zijn, om het tarief van de heffingen, waartoe zij ingevolge de speciale pachtvoorwaarden geregtigd zijn, openlijk op de markt, in de kongsie en op alle plaatsen, waar betaling voor pachtgeregtigheden geschieden of gevorderd worden, op te hangen, en wel in de Nederduitsche, Chinesche, Maleische en, voor zoo veel noodig, in de Javasche talen, op dat hetzelve door een' ieder kan worden gelezen, op verbeurte eener boete van honderd tot vijf honderd guldens, ter discretie van den regter, voor elk verzuim.

Art. 25. Tot verhoeding van brand zullen die kramen, waarin laksa en andere eetwaren gekookt worden, en waartoe dus gestadig vuur gebezigd wordt, eene afzonderlijke plaats moeten hebben, zoo veel doenlijk aan eenen waterkant en eenigzins verwijderd van al de overige verkoopplaatsen van den bazaar.

Art. 26. De pachters zullen, op verbeurte eener geldboete van vijftig tot vijf honderd guldens, geene pandhuizen, bazaars, warongs of overvaarten, verkoopplaatsen van arak of sterke dranken mogen houden of oprigten, dan die, welke hun bij de verpachting zijn aangewezen, dan wel aan dezelve nader mogten zijn toegestaan; daarentegen is het ook aan niemand veroorloofd, om de pachters in de uitoefening van hun verkregen regt eenig beletsel toe te brengen, op verbeurte eener geldboete van drie tot vijftig guldens, onverminderd alle verdere vergoeding van kosten, schade en intressen.

Art. 27. Van de betaling der overvaarten, tollen, sluizen, bruggen en overtoomen zijn geheel vrijgesteld: de plaatselijke Resident, de Assistent-resident, de Inlandsche Regenten en Rijksgrooten, met hun gevolg, de Opzieners of Controleurs der Landelijke inkomsten, en voorts in het algemeen alle Opzieners in dienst van het Gouvernement geëmploijeerd, mitsgaders de dienaren der policie, mits telkens behoorlijk voorzien zijnde van eene schriftelijke vrijstelling, door of

namens den Resident afgegeven; voorts alle militaire transporten, Gouvernements postkarren, couriers, estaffetten en ledig terugkeerende postpaarden, alle Gouvernements goederen zonder onderscheid, het zij dezelve in dienst van het Gouvernement staan, dan wel aan de aannemers van bruggen en wegen toebehooren en met grind en puin of andere bouwstoffen, ter verbetering der bruggen en wegen, beladen zijn, of ten behoeve van 's Gouvernements werken gebezigd worden, mits de noodige bewijzen overleggende, dat al deze goederen, praauwen en karren werkelijk aan het Gouvernement toebehooren, of ten dienste van hetzelve gebezigd worden.

Art. 28. De pachters der tolbruggen, sluizen en overvaarten en hunne ondergeschikten zullen, bij zware afwateringen, aan de vaartuigen en vlotten, zoodra zulks gevorderd wordt, den noodigen bijstand en hulp verleenen. Zij zullen dus moeten zorgen, dat de tot hun veer benoodigde ponten en vaartuigen, met derzelver touwen, gereedschappen en verder toebehooren, zich in eenen goeden staat bevinden, en dat, zoo wel bij dag als bij nacht, het vereischte werkvolk tot het overzetten van personen en goederen aanwezig is, opdat, zonder dringende noodzakelijkheid, volstrekt geen nutteloos oponthoud veroorzaakt worde; alles op verbeurte eener boete van vijf tot vijftig guldens, ter discretie van den regter.

De pachters én hunne borgen zijn verantwoordelijk voor alle schade en verliezen, welke door den slechten staat der veeren zullen voortvloeijen, onverminderd de betaling eener geldboete van vijf tot vijftig guldens, ter discretie van den regter, voor elke overtreding.

Art. 29. Om de pachters der tolbruggen, sluizen en overvaarten des te beter van hun regt te verzekeren, zal het aan niemand, onder welk voorwendsel ook, vrijstaan, om personen, niet onmiddellijk tot zijn gezin behoorende, of goederen van vreemdelingen, binnen den afstand van één' paal van een wettig opgerigt veer, met zijne schuit of vlot over te zetten, noch tot overvoer van personen en goederen zijne vaartuigen of vlotten te leenen, of te verhuren, alsmede zijne draag- en trekbeesten achter de vaartuigen van het veer vast te binden en alzoo de rivier te laten overzwemmen, ten zij de pachter zulks uitdrukkelijk toesta, op verbeurte eener geldboete van drie guldens, ten voordeele van den pachter.

Art. 30. Iemand zich aan de betaling eener pacht onttrokken hebbende, en weigerachtig blijvende dezelve te voldoen, nadat aan hem de bijzondere voorschriften en bepalingen zullen zijn bekend gemaakt, zal de tienvoudige pachtgeregtigheid betalen, welke hij getracht heeft te ontduiken en weigerachtig gebleven is te voldoen. Deze boete zal in geen geval minder mogen bedragen, dan drie guldens.

Art. 31. De pachters, hunne ondergeschikten en zaakgelastigden, zullen zich steeds orderlijk en bescheiden gedragen, en vooral bij het verleenen van verlofbriefjes, bij het ophalen van pachtpenningen, bij het doen van nasporingen en onderzoek, de meest mogelijke bereidvaardigheid betoonen, en alle noodige ophelderingen en teregtwijzingen geven, om zoo veel mogelijk klagten en geschillen voor te komen; alles op verbeurte eener boete van vijf tot vijf en twintig guldens, door den pachter te voldoen.

Art. 32. De pachters zullen, uithoofde of onder voorwendsel van het door hen gepachte middel, zich geene meerdere noch verdere regten mogen aanmatigen, veel minder eene hoogere tol of belasting mogen heffen, dan aan hen uitdrukkelijk bij de algemeene en bijzondere pachtvoorwaarden is toegestaan; zij zullen ook geene verpligte dienst, onder welke benaming het ook zij, van de omliggende dessa's of kampongsvolkeren mogen vorderen, maar al het tot uitoefening hunner pacht benoodigde werkvolk vrijwillig moeten aannemen, en aan hetzelve een redelijk te bedingen prijs geven, alles op de straffen bij de wet op knevelarij bepaald. Het zal desniettemin aan den pachter vrijstaan, om met de belanghebbende personen zoodanige schikkingen aan te gaan, als zij onderling, onder nadere goedkeuring van het Plaatselijke bestuur, zullen goedvinden.

Art. 33. Alle *geschillen*, welke tusschen den pachter en andere personen opzigtelijk de onderwerpelijke pacht ontstaan kunnen, zullen door het Plaatselijke bestuur, zonder uitstel en zonder hooger beroep, dadelijk beslist worden; *overtredingen* der pachtvoorwaarden vallen in de termen van het bepaalde op de Judicature en Manier van procederen in zaken betreffende de pachten.

Art. 34. De pachters zijn aansprakelijk voor de overtredingen hunner ondergeschikten en alle geldboeten, waartoe laatstgemelden veroordeeld worden, zullen op de pachters zelve en hunne borgen verhaald worden.

Art. 35. De pachters en hunne onderhoorigen zullen zich met de meeste naauwgezetheid moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo ver daaraan, bij de bijzondere voorwaarden, geene nadere wijziging gegeven is, of niet deze strijdig zullen bevonden worden, alsmede aan alle zoodanige nadere bepalingen, die het Gouvernement opzigtelijk de militaire kantonnementen in den vervolge zoude willen nemen.

Art. 36. Zoo wel de algemeene als bijzondere pachtvoorwaarden zullen in de Inlandsche en Chinesche talen, overgezet en aan den volke bekend gemaakt worden.

2°. Te bepalen, dat zoo wel de algemeene als speciale pachtvoorwaarden in de Inlandsche en Chinesche talen zullen worden overgezet, en aan den volke bekend gemaakt.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht van de Vischmarkt te Batavia.

Art. 1. De pachter zal mogen heffen de ondergemelde geregtigheid van alle visch, zonder onderscheid, het zij versche, heel of gesneden, gedroogde, gezoute, gepekelde, trassie of bladjang, of wat benaming men daaraan ook zoude kunnen geven, en dus ook van alle soorten van garnalen, van waar dezelve mogten ingevoerd worden.

Art. 2. Aan deze pacht echter zullen zijn uitgesloten, alle gezoute gedroogde of ingelegde visch, garnalen en zeegewassen, troeboek of vischkuiten die uit Europa, Amerika of van elders, dan van Java en Madura, over zee komen of met jonken uit China worden aangebragt, wel te verstaan, indien daarvan de Inkomende regten bij den invoer worden geheven.

Art. 3. Insgelijks zullen van deze pacht uitgesloten zijn de tripangs, agar agar, en voorts de vischlijmen en haaijevinnen.

Art. 4. Versche zeevisch zal alleen mogen aangebragt worden op de markt en op de daartoe bestemde plaatsen; alle versche zeevisch, welke elders buiten licentie van den pachter ter verkoop mogt aangebragt worden, zal worden geconfiskeerd en de eigenaar daarenboven verbeuren eene boete van *vijf*, tot *vijftig* guldens.

Art. 5. Van alle versche visch, welke uit de sero's om de Oost en om de West gelegen, worden geland en niet ter markt gebragt, alsmede van die komende uit de vijvers in dien omtrek, zal, door den pachter, dezelfde geregtigheid mogen geheven worden, als in het 7de artikel wordt bepaald, en zulks bij taxatie en onder de volgende bepaling.

a. Dat de pachter die geregtigheid zal mogen heffen aan de jambatang-kaporan bij de Antjolsche vaart en buiten de voormalige Utrechtsche poort, op den weg naar de fluit.

b. Dat hij op de beide plaatsen zal moeten houden gemagtigden, die den daar aangebragten visch naar billijkheid zullen moeten taxeren.

c. Dat de pachter gehouden zal zijn, bijaldien die taxatie aan de aanbrengers te hoog voorkomt, den aangebragten visch voor den getaxeerden prijs over te nemen, tegen eene dadelijke betaling.

Art. 6. Allen, die visch aanbrengen, op de wijze in het vorige artikel bedoeld, zijn gehouden, een der twee opgemelde tolhuizen te passeren, aldaar van den pachter de licentie te nemen, en aan deze bepaling niet voldoende, zal de eigenaar verbeuren eene boete van *vijf*, tot *vijftig* guldens.

Art. 7. De pachter zal van den verschen visch, die alhier aangebragt en verkocht wordt, ook van die, waarvan in artikel 5 wordt gewag gemaakt; het zij de aanbrengers hier ter plaatse woonachtig zijn, het zij dezelve te Bantam, Tagal, of op andere plaatsen van het eiland Java te huis behooren, mogen heffen eene belasting van tien cents op iederen gulden, waarvoor de visch zal worden verkocht, zonder iets meer te mogen eischen of afnemen, onder welk pretext of benaming dit ook zoude mogen geschieden, subpoene eener boete van *vijf* tot *vijf honderd* guldens, boven en behalve de tiendubbele restitutie van het meerdere genotene aan de personen, welke mogten zijn verkort. De pachter wordt geacht in alle gevallen verantwoordelijk te wezen voor de handelingen zijner bedienden.

Art. 8. Van alle soorten van aangebragt wordende gedroogde, gezoute, ingelegde, geprepareerde of andere visch, garnalen of zeegewassen, geene versche zijnde, en die hierboven, bij artikel 2 en 3, van deze pacht niet zijn uitgesloten, zal de pachter mogen heffen eene belasting van *zes ten honderd* op den marktprijs ten tijde van den aanbreng.

En zal de pachter, in geval hij met den aanbrenger het over den marktprijs niet kan eens worden, zich moeten vergenoegen met te nemen, zes ten honderd in natura.

Art. 9. Voorts zullen de vischverkoopers, die op de markt zitten, maandelijks aan den pachter moeten betalen eene recognitie van *vijf* guldens voor iedere bank, en verpligt zijn die te voldoen, vóór of op den 6den van iedere maand, zonder zulks te mogen uitstellen.

Art. 10. De pachter zal verpligt zijn, de visschers te protegeren en te beletten dat dezelve beroofd worden, noch zal hij toelaten, dat, met zijne kennis, gestolen visch verkocht worde, op verbeurte van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens.

Art. 11. De pachter zal ook niet mogen de visschers, welke kleine visschen op de markt brengen, te verkorten door eenige kunstgrepen, waardoor zij belet worden hun visch te verkoopen, en zal hij, hiervan overtuigd wordende, verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *een honderd* guldens.

Art. 12. De pachter zal, gedurende zijne pacht, verpligt wezen, de markt behoorlijk te onderhouden en te zijne kosten de daaraan voorvallende reparatiën te laten doen, en hierin nalatig bevonden wordende, zullen alle reparatiën dadelijk door het Plaatselijke bestuur bevolen worden, ten koste van den pachter. Terwijl de pachter voor de voldoening dier kosten des noods bij parate executie zal kunnen worden achtervolgd.

Art. 13. Alle visch, die door de visschers ter markt gebragt wordt, zal op vendutie bij den afslag worden verkocht, en zulks bij stuivers of centen en niet bij realen; en het zal niet worden toegelaten, dat eenige onderhandsche verkoop daarvan geschiede, het zij direct uit de praauwen, dan wel daarbuiten: de pachter is gehouden, op de nakoming van deze bepaling te waken, zullende hij, die zoodanigen verkoop anders doet, verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens. Zoodanige boete zal mede door den pachter worden verbeurd, bijaldien hij of zijne bedienden de visschers mogten noodzaken, om visch buiten publicke veiling op de markt aan hem af te geven of te verkoopen.

Art. 14. De eigenaars of aanbrengers zullen, aanstonds na den verkoop, door den pachter voor hunnen visch worden betaald, doch zal de pachter voor prompte betaling mogen korten *vijf* cents van iederen gulden.

Art. 15. Bij den verkoop van visch zal geen nieuw koopje worden afgeslagen, vóór dat het laatst voorgaande van de bank zal zijn weggevoerd.

Art. 16. Visschers, uit zee komende, zullen gehouden zijn, direct naar de markt te varen, zonder op andere plaatsen aan te leggen of hunnen visch onder weg te verkoopen, sub poene telken reize eener boete van *acht* guldens, ten zij dezelve tot dit aanleggen elders door wind of weêr genoodzaakt worden

Art. 17. Wanneer, bij den verkoop van visch, twee of meer personen te gelijk mijnen, zal de afslager dien koop wederom op nieuw afslaan, ten minste voor een derde hooger, dan de eerste maal zal zijn geschied.

Art. 18. Insgelijks zal, wanneer reeds bij den eersten of tweeden afslag de visch gemijnd wordt, het koopje op nieuw, in voege voorschreven, worden afgeslagen.

Art. 19. De pachter of de afslager, dan wel iemand van de hunnen, zullen geen' visch mogen mijnen op eene boete telken reize van *vijftig* guldens.

Art. 20. Insgelijks zullen noch de pachter noch de afslager (onder of vóór het afslaan van den visch), zich bedienen mogen van eenige kunstgrepen of kwade praktijken, ten einde den visch voor eenen onbehoorlijken prijs te koopen, of met de juragans of opkoopers eenige overeenkomst te treffen, ten prejudice van de visschers of koopers, op verbeurte telken reize van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

Art. 21. De pachter of bazaarwachters zullen voorts hun eigen volk, het zij slaven of andere bedienden, niet mogen emploijeren tot het afbrengen van den visch uit de vaartuigen naar de markt; zullende het aan de verkoopers vrijstaan, daartoe te gebruiken, wie zij zullen goedvinden, en, daarin door den pachter of zijne bedienden belet wordende, zal de pachter verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

Art. 22. Wijders zal onder deze pacht behooren de recognitie tot het schoonhouden van de markt, en zal mitsdien de pachter mogen heffen van iederen vischverkooper *veertig* cents, en van toekangs-talie of touwverkoopers *één'* gulden 's maands, zonder meer, op verbeurte eener boete van *dertig* guldens.

Art. 23. En zal bij pachter gehouden en verpligt wezen, van deze recognitie de gemelde vischmarkt in een' allezins zuiveren en zindelijken staat te onderhouden, dagelijks de-

zelve te laten spoelen en vegen en van alle onreinheid of hetgeen eenige stank kan veroorzaken, doen zuiveren, op verbeurte bij nalatigheid eener boete van *vijf en twintig* tot *vijftig* guldens, telken reize.

Art. 24. Degenen die gedroogden en gezouten visch, dan wel garnalen, op de straat en langs de wegen verkoopen, zullen verpligt zijn, tegen betaling van *zeven* cents, voor iederen dag een licentie-briefje van den pachter der vischmarkt te nemen, en indien hij pachter ontdekt mogt worden, geld te hebben ontvangen, buiten en behalve deze *zeven* cents en de 6 percent bij art. 8 bepaald, van diegenen, die dezen visch verkoopen, zal hij verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

Art. 25. Ook zal geen versche visch, zonder een licentie-briefje van *zeven* cents voor elken dag en voor elk persoon, verleend door den pachter van de vischmarkt, mogen ten verkoop gesteld of rondgedragen worden, op verbeurte eener boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens, en confiscatie van den visch daarenboven, ten behoeve van den pachter.

Art. 26. Degenen, die van elders komen om te visschen, en een' tijd lang hier verblijven, zullen door den pachter jaarlijks worden voorzien met bamboezen, alang alang, en rottings voor hunne hutten, zonder daarvoor eenige compensatie, het zij in geld het zij in visch, te erlangen, zoo als tot heden toe het gebruik is geweest, en zal de pachter verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *één honderd* guldens, voor iederen keer, dat hij mogt ontdekt worden, betaling van dezelve voor bamboezen enz. te hebben ontvangen. De visschers zullen hunne hutten op geene andere plaatsen mogen opzetten, dan op die, welke hen daartoe van wegen het Plaatselijk bestuur zullen worden aangewezen.

Art. 27. De visschers zullen tot het houden van langanangs of gemagtigden op de markt, niet kunnen verpligt worden. De pachter zulks doende, zal hij verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

Art. 28. De pachter zal in geene praauw, die met visch geladen is, mogen overstappen of dezelve visiteren, maar suspicie hebbende omtrent sluikhandel, zal hij daarvan aan den Hoofdbaljuw kennis geven; inmiddels zal hij het suspecte vaartuig wel mogen aanhouden, nogtans voor zijne risico, en gehouden zijn, de schade en het tijdverlies te vergoeden welke door deze aanhouding mogten zijn ver-

oorzaakt, in geval bij examinatie de suspicie ongegrond bevonden wordt.

Art. 29. Het zal aan ieder visscher vrijstaan, voor zijn eigen gebruik, aan te houden zoo veel visch, als de waarde van *één' gulden* uitmaakt, zonder daarvan eenige geregtigheid te betalen.

Art. 30. De huur van tobben, bennen enz., die de pachter aan de visschers bezorgd, wordt bepaald op *zeven* cents des morgens en *zeven* cents des namiddags en zal de pachter, indien hij meer eischt of ontvangt, verbeuren eene boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens.

Art. 31. Het zal aan de verkoopers van verschen visch worden toegestaan, hunne banken op te zetten op patuakan, den bazaar buiten de voormalige Diest-Poort en op zoodanige andere plaatsen in de stad en voorsteden, als het Plaatselijke bestuur zal toestaan, mits maandelijks aan den pachter betalende twee guldens, voor het licentie-briefje; daartoe aan hen te verleenen; zullende dit briefje tevens uitdrukken de plaats der zitting, en buiten deze van geene waarde zijn.

Art. 32. Aan de voornoemde vischverkoopers, zoo wel als aan diegenen, welke hunne banken op de groote bazaars hebben, zal het toegestaan zijn, hunnen visch ter verkoop op de straten rond te dragen, mits daarvoor betalende aan den pachter *zeven* cents des daags, en voorzien zijnde van een briefje, waaruit deze gedane betaling blijkt.

Art. 33. De verkoopers van den verschen visch, zonder het voorschreven licentie- of betaling briefje, verschen visch ter verkoop rondbrengende, dan wel zonder licentie-briefje of op de ongelicentieerde plaatsen, tot hetzelfde einde met hunne banken ergens zich nederzettende, zal hunne visch worden gekonfiskeerd en de eigenaar eene boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens, daarenboven verbeuren, ten behoeve van den pachter.

Art. 34. Opdat van de zijde van den pachter geene vexatien kunnen plaats hebben, en de visschers de wezenlijke waarde, waarvoor hunne visch verkocht wordt, mogen ontvangen, zal een schrijver of afslager van wege het plaatselijke bestuur zijn aangesteld, om de belangen der visschers, bij de verkooping, waar te nemen, aan wien van iederen gulden van het bedrag van een' verkoop van visch *één* cent zal worden toegestaan: deze schrijver zal aan den Hoofdbaljuw verantwoordelijk zijn.

Art. 35. De pachter zal zich eindelijk stiptelijk moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den 17den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN voor de pacht van den verkoop van arak, rum of tjoe in het klein, in de stad Batavia en Ommelanden.

Art. 1. Het regt om arak, rum of tjoe in het klein, of in mindere hoeveelheden dan een' halven legger, te verkoopen, zal uitsluitend behooren aan den pachter; waaronder nogtans niet begrepen is de verkoop van bandrik en brom of eenige andere soortgelijke dranken, welke door de Javanen toebereid en als sterke dranken gebezigd worden. Tot meerdere opheldering van dit artikel wordt hierbij verklaard, dat de benaming van eenen halven legger alleen betrekking heeft op de hoeveelheid en niet op de fustage, of het vaatwerk, waarin de arak wordt vervoerd; behoudens nogtans het regt van den pachter, om te waken en te doen waken, dat de arak, rum of tjoe aldus in kleiner vaatwerk, dan van eenen halven legger vervoerd wordende, naderhand niet weder in het klein binnen het grondgebied zijner pacht worden ingevoerd en verkocht.

Art. 2. Mitsdien zal door niemand anders eenige verkoop van arak, rum of tjoe in het klein mogen gedaan worden, sub pœne van confiscatie der alzoo verkochte arak, rum of tjoe en eene boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

Art. 3. De pachter zal gehouden zijn, om goede, deugdzame en onvervalschte arak, van de eerste, tweede of derde qualiteit, welke de proef houdt, te verkoopen en, anders handelende, telken reize worden gestraft met eene boete van *vijf* tot *vijftig* guldens en confiscatie van zoodanigen arak, welke vervalscht is, en de proef niet houdt.

Art. 4. Geen arak, rum of tjoe in het klein, zal door den pachter of zijne bedienden mogen worden verkocht, dan op de daartoe bepaalde en hieronder vermelde plaatsen, op eene boete van *vijftig* tot *vijf honderd* guldens.

Op den Gouvernements bazaar (passer baroe) te Weltevreden en (passer kantoor baroe) op Molenvliet, alsmede op alle gepriviligeerde bazaars in de Ommelanden.

Op	den bazaar buiten de Diestpoort	op	2	plaatsen.
»	tongkangia in de Chinesche kamp	»	6	»
»	de bazaar soré	»	1	plaats.
»	patoeakan	»	9	plaatsen.
»	palequan	»	3	»
»	quan timteeng	»	3	»
»	jambatang-lima	»	1	plaats
»	kalie-bezaar	»	1	»
»	blandongan	»	1	»
»	to-kotiga	»	1	»
»	toassabeo	»	1	»
»	dalam pientoe-bezaar	»	1	»
»	loear pientoe-bezaar	»	3	plaatsen.
»	jambatang-batoe	»	1	plaats.
»	jambatang-sintie	»	1	»
»	loear pientoe-antjol	»	2	plaatsen.
»	dalam pientoe-antjol	»	1	plaats.
»	kampong malakka-kietjiel . .	»	1	»
»	dalam pientoe-pagerman . . .	»	1	»
»	de ankerwerf	»	6	plaatsen.
»	kampong-baroe	»	1	plaats.
»	paja-gallan	»	1	»
»	tian-bandera	»	1	»
»	bazaar-pisang	»	1	» en
»	tangkee	»	1	»

Art. 5. Het is den pachter verboden, om soldaten, het zij Europesche of Inlandsche, beneden den rang van Onderöfficier, in de taphuizen toe te laten, of aan dezelven arak, rum of tjoe te verkoopen, als met toestemming van, en overeenkomstig de deswege te maken bepalingen door, het Militaire departement, op eene boete, hiertegen handelende, van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens, telken reize te verbeuren.

Art. 6. Om den pachter te beter van zijn regt te verzekeren, wordt het stoken van arak, rum en tjoe elders, dan in gepriviligeerde branderijen verboden, op verbeurte eener geldboete van *honderd* tot *vijf honderd* guldens voor iedere aanhaling, en tevens bepaald, dat, op verbeurte eener gelijke boete, geen arak, rum of tjoe, in welke hoeveelheid ook, uit de stokerijen, dan wel uit eenige andere

plaats, zal mogen worden vervoerd, of naar boord van schepen gebragt, dan met voorkennis en op schriftelijk bewijs van den pachter; zullende deze bewijzen, inhouden de hoeveelheid vervoerde arak, en de plaatsen van waar, en waarheen de vervoer geschiedt.

Art. 7. De pachter zal voor hoeveelheden van een' halven legger en daarboven, het verleenen van het gevorderde schriftelijke bewijs niet mogen weigeren, noch zich, voor het verleenen van hetzelve, iets doen betalen, op eene boete van *vijftig* tot *twee honderd* guldens, in ieder dier gevallen, telkens te verbeuren.

Art. 8. Alle arak, rum of tjoe in mindere hoeveelheden, dan van een' halven legger, welke niet van den pachter zal zijn ingekocht, en voorts alle arak, rum of tjoe, welke zonder het vereischte bewijs van den pachter zal worden vervoerd, zal, bij aanhaling, worden geconfisqueerd, en de bezitter of vervoerder daarenboven gecondemneerd in eene boete, gelijk staande met de waarde van den aangehaalden arak, rum of tjoe, mits in geen geval minder zijnde dan *vijftig* guldens, en wanneer de vervoer uit eene stokerij heeft plaats gehad, van *vijf honderd* guldens.

Art. 9. Bij de voorgaande artikelen is alleen bedoeld Inlandsch gefabriceerde rum. Onder de pacht is echter ook begrepen alle andere rum, het zij West Indische, het zij Europesche; zullende deze laatste soorten, buiten toestemming van den pachter, het zij door kooplieden, winkeliers of bij openbare veiling niet minder mogen worden verkocht, dan bij kavelingen van twee dozijn flesschen.

Art. 10. De pachter is voorts gehouden zich te gedragen naar de bepalingen, vervat in de algemeene pachtvoorwaarden.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht voor het slagten van varkens te Batavia.

Art. 1. De pachter zal het regt hebben van alle var-

kens, die in of aan de gewone varkensslagterij nabij het Chinesche hospitaal worden geslagt, te heffen, eene geregtigheid van *één* gulden en *vijftig* cents voor ieder varken.

Art. 2. Voor alle andere varkens, die in de stad, voorsteden, en in de ommelanden worden geslagt, zal, alvorens dit geschiede, van den pachter moeten verkregen worden een licentie-briefje, waarvoor betaald zal worden, voor ieder varken *één* gulden en *vijf en zeventig* cents.

Art. 3. De pachter zal voorts het regt hebben, om van elk varken, hetwelk levendig naar de reede gebragt wordt, om aldaar geslagt, dan wel uitgevoerd te worden, te heffen eene belasting van *tachtig* cents.

Art. 4. De pachter zal geregtigd zijn, de bij art. 2 vermelde belasting van *één* gulden en *vijf en zeventig* cents te heffen van ieder varken, dat op de Gouvernements en particuliere gepriviligeerde bazaars geslagt wordt. Hij zal nogtans verpligt zijn, om van de zuivere winsten welke deze heffing op iederen particulieren gepriviligeerden bazaar aan hem opleveren, twee derde gedeelten uit te keeren aan den houder van zoodanigen bazaar, voor zoo veel deze hiertoe geregtigd is, ten ware hij met denzelven daaromtrent bij wijze van uitkoop of anderszins mogt overeenkomen; met uitdrukkelijke bepaling, dat, bijaldien zoodanige overeenkomst niet mogt kunnen worden getroffen, de bazaarhouder het regt zal hebben, om, van zijnen kant hem pachter in de opbrengst van de pacht op zijnen bazaar te surveilleren, zonder nogtans in dat geval hem hinderlijk te mogen zijn in de inning der geregtigheid.

Op de Gouvernements bazaars zullen deze twee derde gedeelten niet aan den pachter behoeven te worden uitgekeerd, maar de winsten geheel blijven ten voordeele van den pachter van het slagten van varkens.

Art. 5. Niemand, wie hij ook zij, zal van de betaling der belasting, hiervoren vermeld, uitgezonderd zijn, en mitsdien ook niet de landeigenaren, particuliere personen en leveranciers van het Gouvernement.

Art. 6. Niemand zal alzoo varkens mogen slagten, of naar de reede vervoeren, vóór en aleer de geregtigheid, in artikel 1, 2 en 3 den pachter toegekend, is voldaan, en hij, uit het verkregen licentie-briefje, de voldoening daarvan kan doen blijken, op verbeurte van het geslagte, of naar de reede vervoerd wordende varken zonder licentie-briefje, en eene boete van vijfmaal de waarde der pacht.

Art. 7. De pachter zal, buiten en behalve de hem bij deze pachtvoorwaarden toegekende heffing, niets anders, hoe ook genaamd, mogen vorderen of aannemen, op verbeurte eener geldboete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens voor elke overtreding.

Art. 8. Opdat de ingezetenen niet verpligt worden, zich ver van hunne woonplaatsen te verwijderen, zal de pachter in elk district eene gemagtigde moeten hebben, ten einde de licentien te verleenen, en de pacht-geregtigheid te ontvangen.

Art. 9. De slagter zal in de stad, de varkens tot slagten bestemd, naar de slagterij brengen des avonds voor de slagting. Met het slagten van varkens zal begonnen worden des morgens ten vier uren, en worden voortgegaan tot dat al de varkens, die des avonds te voren aan de slagterij gebragt zijn, zullen zijn geslagt. Iemand buiten dien tijd, zonder voorkennis, of bekomene licentie van den pachter, slagtende, zal behalven de betaling der geregtigheid, verbeuren eene geldboete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens.

Art. 10. De slagters zullen hun vleesch niet hooger mogen verkoopen, dan tegen den prijs, welke alle maanden door het Plaatselijke bestuur zal worden bepaald, en aan de gemeente bekend gemaakt.

Art. 11. Ieder slagter zal verpligt zijn, zijne bank en stal in de slagterij, vóór en aleer hij van dáár vertrekt, te zuiveren en schoon te maken, op eene boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens.

Art. 12. Een ieder, die een licentie-briefje heeft, om varkenvleesch te verkoopen, zal gehouden zijn zich zelf te voorzien van een blok, geijkte schalen en gewigten, mitsgaders andere gereedschappen, die tot het slagten en verkoopen vereischt worden. Zij die gebruik maken van ongeijkte schalen en gewigten, zullen incurreren de poenaliteiten, gesteld op het gebruik van ongeijkte maten en gewigten.

Art. 13. Niemand zal eenig geslagt varken, of gedeelte van dien, met vet mogen bekleeden, maar zullen dezelven moeten gelaten worden in hunnen natuurlijken staat. Ook zullen geene zieke varkens mogen geslagt, veel minder het vleesch van varkens, welke gestorven zijn, verkocht worden, op verbeurte eener boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens, door den slagter of verkooper, en eene gelijke boete door den pachter te betalen, in geval hij hiervan

kennis gedragen en zulks niet belet, of daarvan geene aangifte gedaan heeft.

Art. 14. Niemand zal vermogen eenig varkensvleesch, dat naar de reede is gezonden, aan den wal terug te brengen, op verbeurte eener boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens, zullende voorts het zoodanig teruggebragte vleesch in zee moeten worden geworpen.

Art. 15. De varkensslagterijen, alsmede de mesterijen, zullen moeten gehouden worden ter plaatse, waar dezelve thans bestaan, voor zoo veel door het Plaatselijke bestuur daarin geene veranderingen wordt gemaakt; blijvende de bepaling der plaatsen geheel aan hetzelve overgelaten.

Art. 16. De pachter zal jaarlijks aan de gezamenlijke varkensslagters eene somma van *twee honderd en veertig* guldens schenken, zoo wel tot het onderhoud van de kongsie, als tot goedmaking der gewone feesten, welke daarin gegeven worden.

Art. 17. Aan de belasting zullen niet onderhevig zijn varkens, welke op de jagt, of in het wild geschoten worden, ten zij die geheel of gedeeltelijk ter verkoop worden aangeboden.

Art. 18. Eindelijk zal de pachter zich moeten gedragen naar de algemeene Pachtvoorwaarden, voor zoo verre dezelve op de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN voor de pacht van het slagten van rundvee, buffels, hertebeesten, schapen en geiten te Batavia.

Art. 1. De pachter zal het regt hebben, om van al het vee, in den hoofde dezer genoemd, en in de stad Batavia en Ommelanden geslagt, of naar de reede gebragt wordende, om aldaar geslagt dan wel uitgevoerd te worden, te heffen de volgende belasting.

Voor ieder rundbeest, het zij koe, os of buffel *f* 1.60.
Kalf . . . . - 1.60.
Hertebeest . . . . - 1.60.

Schaap . . . . f 1.60.
Bok of geit . . . . - 0.55.

Art. 2. Voorts zal de pachter van al het vee, in den hoofde dezer genoemd, hetwelk in of aan de vleeschhal wordt gebragt, nog mogen heffen de volgende geregtigheid.

Voor ieder rundbeest, het zij koe, os of buffel f 1.40.
Kalf . . . . - 1.40.
Hertebeest . . . . - 1.40.
Schaap . . . . - 1.20.
Bok of geit . . . . - 0.50.

Art. 3. De pachter zal geregtigd zijn, de bij art. 1 vermelde belasting te heffen van al zoodanige buffels, rundvee, enz., welke op de Gouvernements en particuliere gepriviligeerde bazaars geslagt worden.

Hij zal nogtans verpligt zijn, om van de zuivere winsten, welke deze heffing op iederen particulieren, gepriviligeerden bazaar aan hem opleveren, twee derde gedeelten uit te keeren aan den houder van zoodanigen bazaar, voor zoo ver deze hiertoe geregtigd is, ten ware hij met denzelven daaromtrent, bij wijze van uitkoop of anderszins, mogt overeenkomen; met uitdrukkelijke bepaling, dat, bij aldien zoodanige overeenkomst niet mogt kunnen worden getroffen, de bazaarhouder het regt zal hebben om van zijnen kant hem pachter, in de opbrengst van de pacht op zijnen bazaar, te surveilleren, zonder nogtans in dat geval hem hinderlijk te mogen zijn in de inning der geregtigheid.

Op de Gouvernementsbasaars zullen deze twee derde gedeelten niet aan den pachter behoeven te worden uitgekeerd, maar de winsten geheel blijven ten voordeele van den pachter van het slagten van rundvee en buffels.

Art. 4. Niemand, wie hij ook zij, zal van de betaling dezer belasting zijn uitgezonderd, en mitsdien ook niet de landeigenaren, particulieren personen, en leveranciers van het Gouvernement. Ook de Inlanders, welke gezonde buffels slagten voor eigen gebruik, bij gelegenheid van godsdienstige en andere plegtigheden, worden verstaan aan deze geregtigheid onderworpen te zijn.

Art. 5. Voor buffels echter, welke moeten geslagt worden, om dat dezelven verminkt zijn geworden, zal de eigenaar kunnen volstaan, met aan den pachter het vel van het geslagte beest te geven, zonder meer. In zoodanig geval nogtans, zullen de eigenaars dit moeten doen constateren, ten genoegen van den pachter.

Art. 6. Niemand zal eenig vee, in den hoofde dezer vermeld, het zij aan de hal, of buiten dezelve, mogen slagten, of naar de reede levendig vervoeren, vóór en al eer de geregtigheid, in art. 1 vermeld, daarvan aan den pachter is voldaan, en daarvan uit het verleende licentie-briefje kan doen blijken, op verbeurte eener boete van *vijf* tot *vijftig* guldens voor ieder beest.

Art. 7. De pachter zal gehouden zijn, eenen gemagtigde te hebben in ieder district van de baljuwage, en op plaatsen door het Plaatselijke bestuur te bepalen, opdat de ingezetenen niet worden verpligt, zich van hunne woonplaatsen ver te verwijderen, ten einde een licentie-biljet te verkrijgen, en aan den pachter de verschuldigde geregtigheid te betalen.

Art. 8. De pagter en zijne gemagtigden zullen geen verlof verleenen mogen, tot het slagten van eenig in den hoofde dezer genoemd vee, wanneer aan hen niet genoegzaam zal zijn gebleken, dat hetzelve een wettig eigendom van dengenen is, die de licentie tot slagten vraagt, tot staving waarvan deze aan den pachter zal behooren te vertoonen een bewijs van den Wijkmeester, dan wel van twee getuigen. In geval van eenig gegrond vermoeden, dat zoodanig vee ontvreemd is, zullen zij daarvan onverwijld aan de eerst aanwezende Civile autoriteiten kennis geven. Zij zullen mede geen verlof mogen verleenen tot het slagten van wijfjes-buffels, die nog jongen kunnen voortbrengen, alsmede niet van witte buffels, het zij mannetjes of wijfjes, die nog tot den arbeid gebruikt kunnen worden, noch tot het slagten van *karbouw-madjer*, of zoodanige buffels, die hoe wel jong, echter voor de voortteling niet geschikt zijn, ten zij vooraf een schriftelijk bewijs van het Politiehoofd tot staving, dat dit werkelijk zoo zij, te hebben gevraagd en erlangd.

Tegen de bepalingen in dit artikel handelende, zal de pachter telken reize verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

De pachter is ten deze ook voor de handelingen zijner gemagtigden aansprakelijk.

Art. 9. De pachter zal verpligt zijn, om van alle geslagt wordende buffels, rundvee, hertebeesten, schapen en geiten, een register te houden waarin hij zal moeten aanteekenen:

a. De datum waarop de licentie tot slagten is verleend.

b. Den naam van den persoon en eigenaar, die de licentie heeft aangevraagd, en

c. De namen van den Wijkmeester of getuigen, die het wettig eigendom hebben geconstateerd.

Dit register zal dagelijks bijgehouden en aan de Officieren van policie te alle tijden, wanneer zij zulks verlangen mogten, ter inzage moeten gegeven worden; zullende de pachter, wanneer het ontdekt mogt worden, dat hij eene verleende licentie, voor het slagten van eenig in den hoofde dezes genoemd vee, niet behoorlijk mogt hebben geregistreerd, verbeuren een boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens.

Art. 10. Aan den pachter wordt het uitsluitend regt, tot het verkoopen van buffelvleesch in het klein, toegekend, onder de gehoudenis aan hetgeen in het volgende artikel is voorkomende, en een ieder, die zonder met den pachter deswege anders te zijn overeengekomen, en op de regten van de pachters inbreuk zal doen, zal mitsdien verbeuren eene boete van *vijf* tot *vijftig* guldens, voor elke voorovertreding.

Art. 11. De pachter is echter gehouden, voor de behoefte en tot gerief der *ingezetenen*, buffelvleesch in het klein te verkoopen, behalve aan de slagterij bij het Chinesche hospitaal, op de volgende plaatsen.

Bij de Mangadoea.
Kampong Laxa.
Manga-bezaar, of Prinsenlaan.
De gang-kantjiel, of op Molenvliet.
Bij Rijswijk.
Bij Noordwijk.
Op Weltevreden.

en voorts op de onderscheidene bazaars in de Ommelanden; en zal de pachter wijders gehouden zijn, te zorgen, dat op iedere der bovengemelde plaatsen, genoegzaam in de behoefte van buffelvleesch, ter verkoop in het klein, worde voorzien. Wanneer de pachter in gebreke blijft, en niet genoegzaam in de behoefte der ingezetenen voorziet, zal hij telken reize verbeuren eene geldboete van *vijf* tot *vijftig* guldens.

Art. 12. De slagters of vleeshouwers zullen verpligt zijn, hun vee des avonds, eer het wordt geslagt, aan de hal te brengen, om aldaar den anderen dag ten acht ure voor den middag te kunnen worden geslagt; eenig vee later aan den stal ter slagting gebragt wordende, zal daarvoor aan den

pachter boven de betaling moeten worden voldaan eene geldboete van *f* 2.00 voor een os, koe, of kalf, en *f* 1.00 voor het overige vee.

Art. 13 Voor het vee, het welk aan de vleeschhal wordt gebragt, om geslagt te worden, zal geen licentie-briefje mogen worden verleend, vóór en al eer hetzelve door den Keurmeester is geëxamineerd en goedgekeurd, op verbeurte eener geldboete van *twintig* guldens, door den pachter telken reize te betalen.

Art. 14. De buffels, die geslagt worden aan de hal, zullen door den Keurmeester met een ijzer moeten gemerkt en drie dagen op de *Pajakalang* ten toon gesteld worden. Zij zullen, vóór en aleer zij geslagt mogen worden, een contra-merk ontvangen. Voor het merken van dit vee, zal, boven de bepaalde belasting, aan den Keurmeester nog betaald worden *twintig* cents voor ieder stuk.

Art. 15. De vleeschhouwers zullen met hun vleesch niet onder den blooten hemel mogen staan, maar zullen daarmede onder het dak moeten blijven, op verbeurte van de waarde van het vleesch.

Art. 16. De vleeschhouwers zullen het rund- en buffelvleesch niet hooger mogen verkoopen, dan voor die prijzen, welke alle maanden door het Plaatselijke bestuur zullen worden bepaald, en aan de gemeente bekend gemaakt. Zij zullen ook het vleesch voorts niet bij het stuk, maar bij het gewigt moeten verkoopen, op verbeurte eener boete, in beide gevallen, gelijkstandig aan de dubbelde waarde van het alzoo verkochte vleesch.

Art. 17. Ieder vleeschhouwer is gehouden, zijne banken en stallen, vóór en al eer hij de slagterij verlaat, te zuiveren en schoon te maken, op eene geldboete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens.

Art. 18. Een ieder, aan wien het vergund is, eene bank in de vleeschhal te houden, zal verpligt zijn zich te voorzien van een hakblok, geijkte schalen en gewigten, mitsgaders andere gereedschappen, welke tot het slagten van vee en verkoopen van vleesch vereischt worden; zij die gebruik maken van ongeijkte schalen en gewigten zullen incurreren de poenaliteiten daarop gesteld.

Art. 19. Niemand zal eenige geslagte beesten, of gedeelten van dien, met vet mogen bekleeden, maar zal het vleesch laten in deszelfs natuurlijken staat. Hij zal ook geen ziek vee mogen slagten, veel minder vleesch verkoopen van

vee, hetwelk gestorven is, op verbeurte eener boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens, door den slagter, en van eene gelijke boete, door den pachter te betalen, indien hij hiervan kennis heeft gedragen, en zulks niet belet, of daarvan geene aangifte gedaan heeft.

Art. 20. Niemand vermag eenig geslagt vee, hetwelk naar de reede gezonden is geworden, weder aan den wal brengen, op verbeurte eener geldboete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens. Al het zoodanig teruggebragte vleesch, zal dadelijk in zee moeten geworpen worden.

Art. 21. Aan deze belasting zullen niet onderworpen zijn de hertebeesten, welke op de jagt, of in het wild geschoten worden; ten zij die geheel of gedeeltelijk ter verkoop worden aangeboden.

Art. 22. Eindelijk zal de pachter zich moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarde, voor zoo verre dezelve op de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN voor de Pacht van het Hoofdgeld der Chinezen te Batavia en Ommelanden.

Art. 1. De heffing van het hoofdgeld der Chinezen, zal zich uitstrekken zoo wel in de stad en voorsteden als in de Ommelanden van Batavia; hetzelve zal in de stad en voorsteden worden verpacht; in de Ommelanden zal het worden geheven door en ten voordeele van den Kapitein der Chinezen, op zoodanigen voet als hieronder is bepaald.

Alle Chinezen en hunne afstammelingen, zijn aan deze belasting onderworpen, behoudens de uitzonderingen in deze voorwaarden voorkomende.

Art. 2. De limiten, binnen welke de pachter zal behooren te blijven, worden overeenkomstig de resolutie der Regering, van den 28sten December 1824, n°. 25, (Staatsblad n°. 48), bepaald als volgt:

Van ten oosten den hoek van *Tanjong-priok*, aan het zeestrand, de westelijke scheiding van *Tanjong-priok*, tot aan de zoute rivier *Antjol*, langs deze westwaarts tot aan

de rivier *Toegoe*, deze rivier zuidwaarts en langs den ouden loop van de rivier *Sonthar* tot *Kajoepoetie*, van daar de gegraven *Sonthar*, noordwestelijk tot op de plaats alwaar de slokkan zich in dezelve stort, dit kanaal tot boven Weltevrede, op de hoogte van den 4den merkpaal aan den grooten postweg, voorts westelijk den weg van Weltevrede tusschen kampong *Balie* en *Pajambong* naar *Tanabang*, van dáár, in eene regte lijn, over het land Daalzigt tot aan de Ketting; voorts langs de zuideringssloot tot aan de tolbrug van *Anké*, en langs deze rivier eindelijk noordwaarts tot aan derzelver monding aan het zeestrand.

Art. 3. Voor zoo veel de stad en voorsteden betreft, zullen de Chinesche werklieden of zoogenaamde koelies, werkzaam bij de pottebakkers, steenbakkers, kalkbranders, tuiniers, arakbranders enz., volstaan kunnen, met het opbrengen van *f* 1.33$^{1}/_{3}$'s jaars, te voldoen vóór ultimo April, doch van alle overigen zal de pachter voor ieder hoofd mogen heffen 25 cents in de maand, welke voldaan zullen moeten worden in de eerste dagen van de maand, of uiterlijk vóór den 15den, het een en ander tegen afgave van een briefje, op verbeurte voor de nalatigen van eene boete van *tien* guldens, ten behoeve van den pachter.

Art. 4. Van alle Chinezen, in de Ommelanden en dus buiten de limiten bij art. 2 vermeld woonachtig, met uitzondering van de zoodanigen, welke bij het ondervolgende artikel speciaal worden uitgesloten, zal de Kapitein der Chinezen mogen heffen *één* gulden 's jaars, door de belastingschuldigen te voldoen vóór ultimo April, tegen uitreiking aan dezelve van een hoofd-briefje.

Art. 5. Van het hoofdgeld zullen vrij zijn al degenen, die den ouderdom van zestig jaren bereikt hebben of door ziekte, of ander gebrek in hunnen, ofschoon mindeten, ouderdom niet in staat zijn, om hun onderhoud te kunnen winnen; zullende zoo wel de pachter, als de Kapitein der Chinezen, verpligt wezen, om het hoofd-briefje aan de zoodanigen gratis uit te reiken.

Art. 6. Ook zullen van het voorschreven hoofdgeld bevrijd wezen allen, die den ouderdom van veertien jaren nog niet bereikt hebben, mits die niet bekwaam geoordeeld worden om hunne kost te kunnen winnen, en desgelijks de Chinesche Officieren, Boedelmeesteren, Wijkmeesters, en de zulken, die als Hoofden de wacht waarnemen, aan welke de hoofdbriefjes mede voor niet moeten worden afgegeven.

Art. 7. Ieder Chinees zal verpligt zijn, deze belasting te voldoen ter plaatse, alwaar hij wonende is, doch zal, verhuizende of reizende en het hoofdgeld over de loopende maand betaald hebbende, hetgeen door vertooning van zijn hoofdbriefje zal moeten blijken, niet op nieuw over hetzelfde tijdvak aan de belasting onderworpen zijn.

Zoodanige Chinezen echter, welke in de Ommelanden woonachtig zijn en zich in de stad of voorsteden langer dan ééne maand achtereenvolgende komen ophouden of huisvesten, zullen verpligt zijn, om bij den pachter voor elke maand, die zij aldaar vertoeven, een hoofdbriefje te nemen, tegen betaling van 25 cents 's maands, zoo als bij art. 3, voor anderen aldaar woonachtige Chinezen is bepaald.

Art. 8. Een iegelijk, die een hoofdbriefje van den pachter heeft ontvangen, zal verpligt zijn, hetzelve gedurig bij zich te dragen, ten einde door hem ten alle tijden te kunnen worden vertoond aan dengenen, dien de pachter tot het doen van onderzoek magtigen zal. En zulks op verbeurte eener boete van *tien* guldens, ten voordeele van den pachter.

Het zal mitsdien niet geoorloofd zijn, dat degenen, die Chinezen in hunne dienst hebben, derzelver hoofdbriefjes in bewaring houden; of hen verpligten, dezelve aan hen in bewaring te geven, al is het ook, dat de geregtigheid daarvan door de zoodanigen en niet door de dienstdoende Chinezen is betaald; zullende degene, die strijdig hiermede handelt, verbeuren eene boete van *tien* tot *vijf en twintig* guldens, voor elk alzoo aangehouden of willekeurig in bewaring genomen hoofdbriefje.

Art. 9. Hij, die zich tegen de recherche van den pachter of van zijne dienaren, feitelijk mogt verzetten, zal verbeuren eene boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens, dan wel gestraft worden naar exigentie van zaken.

Art. 10. Doch zal daarentegen de pachter moeten zorg dragen, dat den Chinezen door zijn volk geen overlast worde aangedaan, veel minder dat zij eenig onderzoek in de huizen doen, op poene eener boete van *f* 25 tot *f* 100, welke op den pachter zal worden verhaald.

Art. 11. Indien de dienaars van den pachter zich mogten schuldig maken aan eenige vexatiën, bij het doen der recherche, het zij door het behendig verwisselen of wegmaken der hoofdbriefjes, ten einde alzoo onregtvaardig de gestelde boete af te dwingen, zullen dezelve dienaren crimineel worden vervolgd, mitsgaders de pachter, zoo dikwijls hij

van dit bedrog kennis gedragen heeft en zulks mogt verzwegen hebben, verbeuren eene boete van *een honderd tot drie honderd* guldens.

Art. 12. Indien het ontdekt wordt, dat een Chinees een briefje van een' ander geleend heeft, met intentie om de pacht te frauderen, zal hij verbeuren eene boete van *tien* tot *vijftig* guldens; zullende zoodanige boete tevens worden verbeurd door dengenen, die zijn hoofdbriefje in leen heeft gegeven.

Art. 13. Deze pacht zal alleen gegund worden aan Chinezen.

Art. 14. De pachter zal zich verder moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den 17den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

VOORWAARDEN, van de Pacht voor het Spelen van Waijang te Batavia en Ommelanden.

Art. 1. Geene waijangs zullen mogen vertoond of gespeeld worden, zoo min binnen de stad en voorsteden als in de Ommelanden van Batavia, dan na alvorens hiertoe verlof te hebben bekomen van het Plaatselijke bestuur; en zulks op verbeurte eener boete van *één honderd* guldens, voor elke zonder licentie spelende waijang.

Art. 2. Het zal aan een' ieder vrijstaan, om waijang te laten spelen, mits de onderstaande belasting aan den pachter betalende, als: voor ieder etmaal of voor elke reis, dat er binnen of buiten 's huis, erf of tuin, de waijang vertoond wordt:

Door vrouwen, of zoogenaamde waijangs meiden, *tachtig* guldens	f 80.
» manspersonen, *zestig* guldens	- 60.
» poppen, zijnde de waijang kaijoe-titie of marionetten, *dertig* guldens	- 30.
» chinesche schimmen, of waijang koeliet, *twintig* guldens	- 20.

Van deze belasting is vrijgesteld de Inlandsche waijang koeliet, welke bij Godsdienstige en andere plegtigheden of

festiviteiten, door Inlanders in hunne kampongs vertoond worden. Wanneer deze Inlandsche waijang koeliet echter wordt gespeeld, ten huize van Chinezen, of op de bazaars en andere plaatsen, alwaar geene Inlandsche Godsdienstige en andere Inlandsche plegtigheden of festiviteiten plaats vinden, zal de pachter van dit spel mede mogen heffen eene belasting van *twintig* guldens, voor ieder reis of etmaal, zoo als hierboven voor de andere vertooningen is bepaald.

Art. 4. Die, zonder betaling der bovenstaande belasting, waijang of een der bovengmelde spelen vertoont, of laat vertoonen, het zij door waijangs meiden, manspersonen, marionetten, chinesche schimmen of waijang koeliet, zal telkens verbeuren eene boete van *vijftig* tot *drie honderd* guldens.

Art. 5. Op zon- en feestdagen zullen geene waijangs mogen vertoond worden, dan na zonsondergang, op verbeurte eener geldboete van *tachtig* guldens, voor elke overtreding, door dengenen te betalen, die de waijang vertoonen laat.

Art. 6. Van de waijangs, welke op de particuliere gepriviligeerde bazaars vertoond worden, zal de pachter twee derde gedeelte der bovenstaande geregtigheid aan den bazaarhouder, in geval deze hiertoe geregtigd is, moeten uitkeeren, ten ware hij met denzelven, bij wijze van uitkoop, daaromtrent mogt kunnen overeenkomen. Bij aldien zoodanige overeenkomst niet mogt kunnen worden getroffen, zal de bazaarhouder het regt hebben, om, van zijnen kant, den pachter in de opbrengt zijner pacht op den bazaar te surveilleren, zonder nogtans hem hinderlijk te mogen zijn, en nog veel minder te beletten om waijang op den bazaar te laten spelen.

Art. 7. De pachter zal zich voorts moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo veel dezelve op de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

***VOORWAARDEN** van de Pacht voor het heffen van Tollen aan de door- en overvaart van de Antjolsche Rivier.*

Art. 1. De pachter zal het regt hebben, om, ter plaatse alwaar de Antjolsche brug eertijds gelegen heeft, te heffen de ondervolgende geregtigheid.

Voor	het	overzetten van eenen voetganger .	2	Centen.
»	»	een paard met of zonder ruiter .	14	»
»	»	chais met twee wielen, geladen of ongeladen	27	»
»	»	rijtuig met vier wielen en bespannen met vier paarden, geladen of ongeladen	50	»
»	»	dito dito met twee paarden . . .	40	»
»	»	buffel of koebeest met zijn' geleider	10	»
»	»	buffelkar met twee buffels en een' drijver	27	»
»	»	dito met een dito dito	20	»
»	»	bok, schaap of varken, zonder drijver	1	»
»	»	geladen champang.	10	»
»	»	ledige dito	5	»
»	»	praauw joekong, orangbaaij of kanoe, zijnde een kleiner soort dan de voorzeide champang, geladen	5	»
»	»	dito dito dito ledig	3	»
»	»	bamboezen en houtvlotten geladen .	17	»
»	»	dito dito ongeladen	9	»

NB. Het getal voerders waarvan geene belasting zal worden geheven, wordt voor ieder der bovengemelde vaartuigen bepaald als volgt:

Voor eene kleine schuit, een halve koijang ladende en voor elk hout of bamboesvlot zonder onderscheid, *één man.*

Voor eene kleine schuit, ladende één tot beneden de drie koijongs, *twee man.*

Voor eene drie koijangs praauw *drie*, en zoo vervolgens voor elke schuit zoo veel menschen, als de schuit aan vracht (in koijangs berekend) zal kunnen laden.

Voor iederen persoon of passagier, welke zich boven het voorschreven getal in de praauw of op het vlot mogt be-

vinden, zal de pachter mogen vorderen één' cent.

Van alle ledig terugkeerende rijtuigen, paarden, koebeesten, praauwen, enz., enz., zal de pachter slechts de helft der bovenstaande tollen mogen heffen. Zullende door hem tot dat einde aan de belanghebbende een bewijs of tjap moeten worden afgegeven, ten blijke dat de geregtigheid bij de eerste doortogt is voldaan.

Van buffelkarren en buffels geheel ledig en ongeladen terugkeerende, alsmede van kinderen beneden de acht jaren, zal geene tol hoegenaamd mogen worden geheven.

Art. 2. Alle vaartuigen, vlotten en balken, die zoowel de Antjolsche als de vinkenvaart van Tjilintjing, enz., naar de stad of van de stad opwaarts varen, zullen onderworpen zijn aan de betaling der tollen, hierboven bepaald.

Art. 3. De pachter zal, van 's avonds acht uren tot des anderen daags 's morgens vijf ure, van alle de bovenstaande belastingen de dubbele geregtigheid mogen heffen.

Art. 4. De pachter zal het regt hebben, om den zoodanige, die zich aan de betaling der tolgeregtigheid onttrekt of weigerachtig blijft dezelve te voldoen, nadat aan hem het tarief der tollen zal zijn vertoond, den doorgang te beletten en des noods den persoon, het rijtuig, de praauw, het vee of de goederen aan te houden, waarna hij daarvan zal kennis geven aan de Plaatselijke autoriteit, ten einde deze daarin zal kunnen handelen, overeenkomstig art. 30 van de Algemeene pachtvoorwaarden.

Art. 5. Aan den pachter zal, van wege den Lande, worden afgegeven een behoorlijke sassak van alles voorzien, waarvan de pachter verpligt is, zich te bedienen.

Art. 6. De pachter is voor het overige verbonden zich stiptelijk te gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre zij op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den 17den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht voor het heffen van Tolgeregtigheden aan de Brug, gemerkt N°. 20, liggende bij Pising.

De pachter zal mogen heffen de onderstaande tollen:

Voor	eene	geladene champang	14	centen.
»	»	ledige »	7	»
»	»	Praauw joekong orangbaaij of kanoe, zijnde eene kleiner soort van champang, met goederen beladen	7	»
»	»	ledige dito, dito, dito . . .	4	»
»	»	gras- of melkpraauw	4	»
»	»	terugkeerende dito de helft . .	2	»
»	»	bamboezen- en houtvlotten, geladen	17	»
»	»	dito, ongeladen	10	»

NB. Het getal voerders, waarvan geene belasting zal worden geheven, wordt voor ieder der bovengemelde vaartuigen bepaald, als volgt:

Voor eene kleine schuit, een halve koijang ladende, en voor een hout- of bamboesvlot, zonder onderscheid, *één man.*

Voor eene schuit, ladende één tot beneden de drie koijang, *twee man.*

Voor eene drie koijangs praauw *drie*, en zoo vervolgens voor elke schuit zoo veel menschen, als de schuit aan vracht (in koijangs berekend) zal kunnen laden.

Voor iederen persoon of passagier, welke zich boven het voorschreven getal in de praauw of op het vlot mogt bevinden, zal de pachter mogen vorderen 1 cent.

Voor	een'	wagen met 4 wielen bespannen met 4 paarden	50	centen.
»	»	dito met 4 dito, bespannen met 2 paarden.	40	»
»	»	chais op 2 wielen, bespannen met 1 of 2 paarden	27	»
»	»	persoon te paard	7	»
»	»	» te voet	1	»
»	»	paard, zonder ruiter, ongezadeld en ongeladen, geleid wordende .	5	»
»	»	paard met goederen beladen en geleid wordende	7	»
»	»	buffelkar, bespannen met 4 buffels met deszelfs drijver . . .	27	»
»	»	buffelkar, bespannen met 2 buffels, met deszelfs drijver . . .	20	»
»	»	dito dito, met één' buffel . . .	14	»
»	»	buffel, met deszelfs rijder of drijver	5	»

Voor een koebeest . . . . 4 centen.
» » bok of schaap . . . . 2 »

Van alle ledig terugkeerende rijtuigen, paarden, koebeesten, praauwen enz., enz., zal de pachter slechts de helft der bovenstaande tollen mogen heffen. Zullende door hem, tot dat einde, aan de belanghebbenden een bewijs of tjap moeten worden afgegeven, ten blijke dat de geregtigheid bij den eersten doortogt is voldaan.

Van buffelkarren en buffels, geheel ledig en ongeladen terugkeerende, alsmede van kinderen beneden de acht jaren, zal geen tol hoegenaamd mogen worden geheven.

Art. 2. Alle vaartuigen, welke langs de Zuiderings sloot afkomen en direct de Mokervaart op- en afvaren, zijn mede aan de betaling van de hierboven gespecificeerde belasting onderworpen.

Art. 3. De pachter zal van des avonds acht ure, tot des anderen daags 's morgens vijf ure, van al de bovenstaande belastingen de dubbelde geregtigheid mogen heffen.

Art. 4. De pachter zal het regt hebben, om den zoodanige, die zich aan de betaling der tolgeregtigheid onttrekt of weigerachtig blijft, dezelve te voldoen nadat aan hem het tarief der tollen zal zijn vertoond, den doorgang te beletten en des noods den persoon, het rijtuig, de praauw, het vee of de goederen aan te houden, waarna hij daarvan zal kennis geven aan de Plaatselijke autoriteit, ten einde deze daarin zal kunnen handelen, overeenkomstig art. 30 van de algemeene pachtvoorwaarden.

Art. 5. De pachter zal, tot voorkoming van ongelukken, moeten zorgen, dat, vooral op de marktdagen, de bamboezen-vlotten elkander niet te schielijk door de brug volgen; en zullen, te dien einde, deze bamboezen-vlotten op eenen genoegzamen afstand van de brug moeten blijven vertoeven, tot dat zij, het eene na het andere, dezelve kunnen passeren.

Art. 6. De pachter of zijne ondergeschikten zullen, overeenkomstig art. 28 der Algemeene voorwaarden, steeds gereed moeten zijn, om, bij zware afwateringen, de vaartuigen allen bijstand te verleenen, opdat zij zonder oponthoud hunnen togt kunnen voortzetten. Des nachts, bij donker of onstuimig weder, zullen zij geen vaartuig mogen laten doorvaren.

Art. 7. De pachter zal moeten zorgen, vooral bij zware afwateringen, dat de passage door de brug niet door afdrij-

vende boomen, takkebossen, bamboezen of andere ruigtens belemmerd worde.

Art. 8. De pachter is voor het overige verbonden, zich stiptelijk te gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre zij op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, den 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de Pacht, voor de overvaarten te Tana Tingi *en in de nabijheid van de voormalige Sluis bij* Tangerang.

Art. 1. De pachter dezer overvaarten zal mogen heffen de ondervolgende belasting:

Voor een	rijtuig met vier wielen, en bespannen met vier paarden	*f* 1.00
»	rijtuig met vier wielen, en bespannen slechts met twee paarden	- 0.67
»	rijtuig met twee wielen, en bespannen met twee paarden	- 0.50
»	rijtuig met twee wielen, en bespannen met één paard	- 0.34
»	boerenwagen met vier wielen, met goederen beladen, en met vier paarden bespannen	- 0.67
»	boerenwagen met vier wielen, als boven, met twee paarden	- 0.50
»	buffelkar met goederen beladen, met vier wielen als boven, met vier of meerdere buffels of ossen bespannen	- 0.50
»	buffelkar als boven, doch slechts met twee buffels of ossen bespannen	- 0.34
»	buffelkar als boven, doch slechts op twee wielen, met twee buffels of ossen bespannen	- 0.25
»	buffelkar als boven, doch slechts met éénen buffel of os bespannen	- 0.17
»	voetganger, niet tot de bovengenoemde rijtuigen of karren behoorende	- 0. 1

Voor een voetganger, met eenige pakgoederen belast	. . . .	f 0. 2
» paard op de Europesche wijze getuigd, met deszelfs ruiter of geleider	. . .	- 0. 10
» paard, op de Inlandsche wijze getuigd, met deszelfs geleider	. . . . . .	- 0. 7
» paard, met goederen beladen	. . .	- 0. 7
» los paard en onbeladen	. . . . . .	- 0. 4
» buffel of koebeest	. . . .	- 0. 2
» bok, geit, schaap of ander viervoetig gedierte	. . . .	- 0. 1

Art. 2. Van alle ledig terugkeerende rijtuigen, wagens, karren en vaartuigen, zal de pachter slechts mogen heffen de helft der bovenstaande tolgeregtigheid, en zal hij verpligt zijn, aan de voerders derzelve, ter voorkoming van geschillen, bij de betaling van den eersten tol, af te geven een bewijs of tjap, dat dezelve ten volle is voldaan.

Art. 3. De pachter zal, van des avonds acht tot des anderen daags ochtens vijf ure, het dubbele van bovengemeld tarief mogen eischen.

Art. 4 De pachter zal geene belasting, hoe ook genaamd, mogen heffen van kinderen beneden de acht jaren, alsmede niet van de voorbijvarende schuiten, hout- en bamboesvlotten, mits dat zich op dezelve geen grooter getal menschen bevinde, dan tot de dienst van deze vaartuigen volstrekt noodig geacht kan worden.

Mitsdien zal aan elke kleine schuit, eene halve koijang ladende, en aan elk hout- of bamboesvlot, zonder onderscheid, één man; aan eene schuit, ladende één tot beneden de drie koijangs, twee man; aan eene drie koijangs praauw, drie, en zoo vervolgens aan elke schuit, zoo vele menschen worden toegestaan, als de schuit aan vracht (in koijangs berekend) zal kunnen laden.

Dit getal overschreden wordende, zal voor elk persoon, bij elk dezer Veeren, telkens één cent aan den pachter betaald worden.

Art. 5. De pachter zal, van wege den Lande, worden voorzien van eene behoorlijke Pont (sakkak) met de noodige gereedschappen, om te dienen voor de overvaart te Tanna Tingi. Het benoodigde vaartuig voor het overzetten van menschen over de Mokervaart in de nabijheid der gewezene Sluis van Tangerang, zal hij voor zijne eigene kosten en buiten bemoeijenis van het Gouvernement moeten aanleggen

ten genoegen van het Plaatselijke Bestuur.

Art. 6. De pachter zal het regt hebben, om den zoodanige, die zich aan de betaling der tolgeregtigheid onttrekt, of weigerachtig blijft dezelve te voldoen, nadat aan hem het tarief der tollen zal zijn vertoond, den doorgang te beletten en des noods den persoon, het rijtuig, de praauw het vee of de goederen aan te houden, waarna hij daarvan zal kennis geven aan de Plaatselijken autoriteit, ten einde deze daarin zal kunnen handelen, overeenkomstig art. 30 van de Algemeene pachtvoorwaarden.

Art. 7. De pachter zal zich voorts stiptelijk moeten gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre dezelve op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht voor het heffen van tollen aan de Kolksluis, nabij de kampong Tanké, beoosten Molenvliet, buiten de stad Batavia.

Art. 1. Deze sluis zal, tot gerief der ingezetenen, tweemaal daags geopend worden, en wel bepaaldelijk van 's ochtens 7 tot 9 ure, en des namiddags van 2 tot 4 ure, voor alle zich voor de sluis bevindende vaartuigen en vlotten, op en afgeschut wordende.

Art. 2. De pachter zal, tot dat einde, op verbeurte eener geldboete van *vijf en twintig* tot *een honderd* guldens, gestadig eenen bekwamen sluiswachter met de noodige koelies in dienst houden, die alle in de nabijheid der sluis moeten wonen, en moeten tegenwoordig zijn, om geen nutteloos oponthoud aan de doorgevoerd wordende vaartuigen, vlotten en balken te veroorzaken, en om al hetgeen aan de sluis verrigt moet worden, behoorlijk te kunnen waarnemen.

Art. 3. De pachter zal van alle doorvarende particuliere vaartuigen, vlotten en balken mogen heffen de onderstaande belasting.

Voor een beladen champang of schouw . . 40 cents.
» » » orangbaaij . . . . 30 »

Voor een beladen praauw dápan						. . . . .	20	cents.
»	»	»	graspraauw of kano			. . .	14	»

Voor al deze vaartuigen, ledig doorvarende, zal slechts de helft der bovengemelde belasting voldaan worden, voorts zal hij nog mogen heffen voor een bamboesvlot 20 cents.

Alle houtvlotten, over de acht vierkanten voeten, 4 cents.

Voor een' balk		tot	10	voet lengte		. . . .	4	»
»	»	» 11	» 15	»	»	. . . . .	7	»
»	»	» 16	» 20	»	»	. . . .	10	»
»	»	» 21	» 25	»	»	. . . . .	14	»
»	»	» 26	» 30	»	»	. . . . .	17	»
»	»	» 31	» 35	»	»	. . . . .	20	»
»	»	» 36	» 40	»	»	. . . . .	24	»
»	»	» 41	» 55	»	»	. . . .	27	»
»	»	» 46	en daarenboven			. . . . .	30	»

Art. 4. Buiten de twee, bij art. 2, vastgestelde tijden, zal de sluis, mits genoegzaam water zijnde, voor niet minder dan zes praauwen of vlotten te gelijk geopend, en alsdan dubbeld schutloon voor iedere praauw betaald worden.

Art. 5. Van des avonds half zeven tot des morgens half zes ure, zal niet geschut worden, dan in buitengewone, dringende omstandigheden, en zal degeen, die gedurende dien tijd goederen door de sluis verlangt te voeren, daartoe, uiterlijk vóór vier uren des namiddags, moeten verlof vragen van het Plaatselijke bestuur en daarenboven het viervoudige der tolgeregtigheid aan den pachter betalen.

Art. 6. In geval van hoog water, zal op eenen schriftelijken last van den Hoofdingenieur van 's Lands gebouwen en werken, de sluis zoo lang worden opengezet als deze ambtenaar noodig zal oordeelen, om het overtollige water uit de Molenvlietsche vaart af te leiden, kunnende in dat geval, tegen betaling van het gewone schutgeld, zoo vele vaartuigen, vlotten en balken door gelaten worden, als zich tot dat einde voor de sluis bevinden zullen. Daarentegen zal, zoodra het water laag is, de pachter zich zorgvuldig moeten wachten, dat door het schutten op buitengewone tijden, of door andere aan den pachter of zijne ondergeschikten te wijten oorzaken, het water voor de sluis nimmer beneden pijl kome, op verbeurte eener boete van *vijf en twintig* tot *honderd* guldens, door den pachter te voldoen.

Art. 7. De pachter is voor het overige verbonden, zich

stiptelijk te gedragen, naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo ver zij op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht voor het heffen van tollen aan den overtoom, bij de waterplaats.

Art. 1. De pachter zal mogen heffen de onderstaande belasting, van alle vaartuigen die den overtoom passeren.

Voor	eene	beladen champang of schouw,	40	cents.
»	»	orangbaaij, ...	30	»
»	»	praauw pappan, ...	20	»
»	»	graspraauw of kano, ...	14	»
»	»	bamboes vlot, ...	20	»
»	alle houtvlotten over de acht vierkanten voeten, ...		4	»
»	een balk tot 10 voet lengte, . . .		4	»
»	»	van 11 tot 15 » . . .	7	»
»	»	» 16 » 20 » . . .	10	»
»	»	» 21 » 25 » . . .	14	»
»	»	» 26 » 30 » . . .	17	»
»	»	» 31 » 35 » . . .	20	»
»	»	» 36 » 40 » . . .	24	»
»	»	» 41 » 45 » . . .	27	»
»	»	» 46 en daarvoven . . .	30	»

Art. 2. Van alle vaartuigen, welke den overtoom niet passeren, maar waaruit de goederen overgescheept worden, en vaartuigen, aan de andere zijde van den overtoom liggende, of ledig overgehaald wordende, zal de pachter slechts de helft mogen heffen.

Art. 3. De pachter is voor het overige verbonden zich stiptelijk te gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre zij op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht voor het heffen van tollen aan de overvaart in de Chinesche kampong, van de steenen brug af tot aan de overzijde van de Ribalsgang.

Art. 1. Ieder persoon die, het zij met zijn eigen schuit of des pachters vaartuig, overvaart, zal aan den pachter betalen één' cent.

Art. 2. De pachter zal, tot dat einde, in eenen behoorlijken staat moeten houden eene afzonderlijke schuit of praauw, welke gereed zal moeten zijn, van des morgens acht tot des avonds acht ure.

Art. 3. De pachter is voor het overige verbonden, zich stiptelijk te gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre zij op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den* 17*den November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

VOORWAARDEN van de pacht voor het heffen van tollen aan de overvaart Crocot, bij Klinting.

Art. 1. Ieder persoon die, het zij met zijn eigen schuit of des pachters vaartuig, overvaart, zal aan den pachter betalen één' cent.

Art. 2. De pachter zal, tot dat einde, in eenen behoorlijken staat moeten houden eene afzonderlijke schuit of praauw, welke gereed zal moeten zijn, van des morgens acht tot des avonds acht ure.

Art. 3. De pachter is voor het overige verbonden, zich stiptelijk te gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre zij op dit middel toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den* 17*den November* 1829.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 113.) Patentregt.

BESLUIT, (N°. 23.)

BUITENZORG, *den 20sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 4den April 1828, n°. 569, daarbij met de consideratiën en advijs der Regering aanbiedende eene, door de Commissie van den 4den Augustus 1826, ter voldoening aan het besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 17den December 1827, n°. 19, en aan de resolutie der Regering, van den 29sten Januarij 1828, n°. 49, genomen naar aanleiding van de dispositiën van Hem Commissaris Generaal, van den 13den December 1827, n°. 8 en den 23sten Januarij 1828, n°. 22, ontworpen Concept-ordonnancie op het Patentregt;

Gezien het deswege ingewonnen advijs van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, vervat in deszelfs missive, van den 15den September 1828, n°. 1440;

Gezien de laatste § van de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 10den dezer, n°. 1811, daarbij, onder kennisgave dat het der Regering voorgekomen is, dat het niet meer dan billijk zoude zijn dat de Europesche of daarmede gelijkstaande ingezetenen aan eene belasting op de uitoefening van hun beroep of bedrijf wierden onderworpen en met referte tot bovengemelde missive d. d. 4 April 1828, n°. 569, voorstellende, om alsnog over te gaan tot het arresteeren van de daarbij aan Hem Commissaris Generaal aangeboden Ordonnantiën op het Patentregt;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Provisioneel te arresteren de

Ordonnantie op het Patentregt.

Art. 1. Geene Europesche of derzelver afstammelingen en daarmede gelijkstaande personen op *Java* en *Madura* zullen eenigen handel, bedrijf, beroep of nering vermogen uit te oefenen of waar te nemen, of in derzelver naam te doen uitoefenen of waarnemen, zonder voorzien te zijn van een patent, waarbij deze vergunning van wege het Gouvernement aan hen uitdrukkelijk wordt toegekent, ten zij bij art. 5 dezer Ordonnantie daarvan vrij gesteld.

Art. 2. Het patent zal den persoon, aan wien hetzelve is verleend, de bevoegdheid geven, om, gedurende den tijd waarover hetzelve is uitgegeven, den daarin vermelden handel, bedrijf, beroep of nering uit te oefenen.

Art. 3. Vreemdelingen, waaronder verstaan worden elk en een iegelijk, die geen ingezeten is van Nederlandsch Indië, alsmede zoodanigen, welke tot het drijven van handel niet behoorlijk zijn gepatenteerd, eenige waren, koopmanschappen van plaatsen, buiten Nederlandsch Indië gelegen, aanbrengende, zullen dezelve niet vermogen te verkoopen in het klein.

Art. 4. Indien nogtans zoodanige vreemdelingen, scheepsoverheden, supercargas, alsmede de ongepatenteerde ingezetenen of andere personen mogten verkiezen, om de door hen aangebragte waren of koopmanschappen op te slaan en in het klein te verkoopen, zullen zij zich tot dat einde moeten wenden tot de eerste Civile plaatselijke autoriteit, die, daartegen geene bijzondere bedenkingen hebbende, het verlangde verlof zal verleenen, tegen betaling van een jaar patentregt, voor eenen koopman van de eerste klasse bepaald.

Art. 5. Zullen niet van patent behoeven te zijn voorzien de navolgende, als:

a. Geestelijke personen, kosters en andere kerkbedienden.

b. Alle van Landswege bezoldigde Ambtenaren en bedienden, waaronder ook Onderwijzers van de lagere scholen.

c. Advocaten, mits het beroep van Procureur niet uitoefenende.

d. Landeigenaren.

e. De vaste bezoldiging genietende Artsen, Wondheelers, Vroedmeesters en Artsenijmengers, aangesteld bij de legers en Hospitalen, in plaatselijke zieken-, armen-, wees-, of andere Godshuizen en gestichten van liefdadigheid.

f. Schilders, teekenaars en graveurs.

g. Kantoorbedienden.

h. Ondermeesters en ondermeesteressen op de scholen.

Art. 6. Er zal op de patenten een regt, ten behoeve van den Lande, worden geheven naar de klasse of klassen, waaronder de patentschuldige komt te vallen, naar het ondervolgende tarief:

1ste klasse	. . . . . .	*f* 300.
2de »	. . . . . .	- 225.
3de »	. . . . . .	- 150.
4de »	. . . . . .	- 80.

5de klasse . . . . . . *f* 60.
6de » . . . . . . - 40.

De acte van patent zal gestempeld zijn met een zegel van *f* ½, onverschillig voor welke der klassen die acte van patent dient; zullende dezelve aan geene andere betaling, hoe ook genaamd, onderhevig zijn.

Art. 7. De patentpligtigen worden gerangschikt als volgt:

ONDER DE EERSTE KLASSE.

Assurantie Societeiten.

(assuradeurs, welke voor hunne eigen rekening en risico verzekeren, zullen moeten zijn voorzien van een patent);

Kooplieden van de 1ste klasse.

(onder de zoodanigen moeten worden gerangschikt, alle zeehandelaren, commissionarissen, agenten van schepen en eigenhandeldrijvenden, zonder eenige bepaling in hoe ver zich hunne betrekkingen uitstrekken. In het algemeen behoort tot deze klasse ieder koopman, welke zijne handelsbetrekkingen buiten deze bezittingen uitstrekt.)

ONDER DE TWEEDE KLASSE.

Procureurs, *Geneesheeren*, *Wondheelers*, *Vroedmeesters*, *Artsenijmengers*, *Notarissen*, *Kooplieden van de 2de klasse*, wier handelsbetrekkingen zich bepalen tot plaatsen in den Oosterschen Archipel gelegen, *Tokohouders van de 1ste klasse.*

ONDER DE DERDE KLASSE.

Makelaars en Solliciteurs, *Tokohouders van de 2de klasse*, *Herbergiers* of *Logementhouders van de 1ste klase*, *Kasteleins van besloten gezelschappen* of *Societeiten.*

ONDER DE VIERDE KLASSE.

Leveranciers aan schepen en *vaartuigen*, *Juweliers*, *Goud-* en *Zilversmeden*, *Wagen-*, *Rijtuig-* en *Paardenverhuurders*, *Paarden* en *Veekoopers*, *Slagters.*

ONDER DE VIJFDE KLASSE.

Horologiemakers, *Kleedermakers*, *Wagenmakers*, *Smids*, *Timmer-* en *Metzelaars-bazen*, *Kladschilders* en *Kuipers*, *Doodgravers.*

ONDER DE ZESDE KLASSE.

Koffijhuis- en *Biljardhouders*, *Lijkbezorgers*, *erf* of *Rouwmantel verhuurders*, *Aansprekers.*

Art. 8. Het patentregt wegens zoodanige beroepen, bedrijven of handelingen, in deze niet met name vermeld, zal geregeld worden naar zoodanige beroepen of bedrijven, als waarmede dezelve, zoo uit den aard als betrekking tot de winsten, de meeste overeenkomst hebben.

Art. 9. Elke firma zal moeten zijn voorzien van een patent, tot welk einde ieder teekenend deelgenoot in de firma het patentregt zal moeten voldoen; de firma echter meer dan uit drie teekenende deelgenooten bestaande, zullen de meerdere geen patentregt behoeven te voldoen.

Art. 10. In de acten van patent, zullen niet alleen firma's, maar ook de namen van al de medeteekenende deelgenooten mede worden vermeld, van alle veranderingen, en door eene firma, zal binnen *acht* dagen, nadat dezelve hebben plaats gehad, aangifte worden gedaan aan het plaatselijke bestuur.

Art. 11. Wanneer meer dan één bedrijf of beroep door iemand wordt uitgeoefend, zal hij worden aangeslagen in het patentregt voor datgene, hetwelk in de hoogste klasse van het tarief valt.

Art. 12. De regten zijn bepaald voor een geheel jaar, ingaande met den 1sten Januarij; en zullen alzoo worden betaald door al diegenen, welke op het gezegde tijdstip een aan het patentregt onderworpen beroep uitoefenen, dan wel in den loop van het 1ste semester eenigen handel, beroep of nering aanvangen, zullende echter diegene die in den loop van het 2de semester een aan het patentregt onderworpen beroep aanvaardt, slechts de helft der verschuldigde belasting over een geheel jaar moeten voldoen.

Art. 13. Aan de gepatenteerden, welke in den loop van het jaar hun beroep aan een' ander zullen hebben overgedaan, zal kunnen worden verleend overschrijvingen van het patent op naam van dengenen, welke het bedrijf zal hebben overgenomen, mits de belanghebbenden zich gezamenlijk ter bekoming daarvan in geschrift aan het Plaatselijke bestuur aanmelden.

De executeuren of erfgenamen van een' gepatenteerde, welke de zaken des overledenen voortzetten, zijn tot het laten overschrijven van het patent op hunnen naam verpligt, hieraan binnen 3 maanden niet voldaan zijnde, zullen zij, ten behoeve van den Lande, verbeuren, eene boete van *f* 10 tot *f* 100, ter beslissing van den regter. De acten wegens de overschrijving, door het Plaatselijke bestuur te

verleenen, zullen in zelver voege zijn ingerigt, als het gewone patentblad.

Art. 14. De algemeene beschrijving zal, zoo vroegtijdig mogelijk, in den aanvang van elk jaar plaats hebben. Het Plaatselijke bestuur zal, te dien einde, aan de patentpligtigen door de onderscheidene Wijkmeesters doen bezorgen eene gedrukte verklaring, volgens bijgaand model Lª. A, om door hen te worden ingevuld en, binnen 14 dagen na ontvangt, aan het Plaatselijke bestuur te worden aangeboden, op verbeurte eener boete van *f* 10 tot *f* 60; naar mate der klasse der patentpligtigen.

Art. 15. De patentpligtige, welke bij het aanbieden der hiervoor omschrevene verklaring mogt zijn voorbijgegaan, zal zich niet mogen beroepen op dergelijk verzuim, maar gehouden zijn, binnen den bepaalden termijn patent te vragen.

Art. 16. De verklaring bij het Plaatselijke bestuur ingekomen zijnde, zal hetzelve die beoordeelen, en, vermeenende, dat de patentpligtige zich niet heeft aangegeven in de klasse of klassen, waaronder hij behoort te worden gerangschikt, zal daarvan kennis worden gegeven aan den patentpligtige, onder mededeeling, dat hij naar de beoordeeling van het Plaatselijke bestuur zal worden aangeslagen. De patentpligtige zich hierover bezwaard rekenende, zal zich, binnen 14 dagen, na ontvangst dezer mededeeling deswege aan de Generale Directie van Financiën kunnen wenden, en aan haar de redenen van zijn beklag en voor zijn verzoek om redres opgeven. Het is de pligt van de Generale Directie van Financiën hierin dadelijk en definitivelijk te beslissen. De patentpligtige den termijn van 14 dagen latende verstrijken, zal hij zich niet over den aanslag van het Plaatselijke bestuur kunnen beklagen. De bij het Plaatselijke bestuur inkomende verklaringen zullen op een register worden gebragt, volgens bijgaand model Lª. B, hetwelk zal moeten zijn voorzien van een alphabet.

Art. 17. Nadat op het register zijn gebragt alle patentpligtigen in de residentiën of afdeelingen, voor zoo veel dezelve bekend en geclassificeerd zijn, zal hetzelve ter executoir verklaring aan de Generale Directie van Financiën worden aangeboden, welke hetzelve zal arresteren en aan het Plaatselijke bestuur terugzenden, om daarna de acten van patent op te maken en uit te reiken.

Art. 18. De algemeene Ontvangers en de Residenten en

Assistent-residenten, alwaar geen Ontvangers aanwezig zijn, zijn respectivelijk belast met de invordering van het regt van patent, ten welken einde aan hen zullen worden ter hand gesteld de gearresteerde registers. Zij zullen voor de ontvangene regten bewijzen verleenen, volgens bijgaand model Lª. C, waarop de belanghebbenden, ten kantore van de Plaatselijke autoriteit, de acten van patent kunnen ligten.

Art. 19. De acten van patent zullen worden ingerigt volgens het hiernevens gevoegde model Lª. D.

Art. 20. De regten voor de acten van patent zullen in eens kunnen worden voldaan, en wel vóór de laatste van de maand Junij, blijvende echter aan ieder' patentpligtige vrijgelaten, om gemelde regten in twee termijnen te voldoen, de eerste vóór den laatsten van de maand Junij, en de tweede voor den laatsten van de maand December van elk jaar; bij gebreke van dien zullen de nalatigen, ten behoeve van den Lande, verbeuren eene geldboete gelijkstaande met een tiende gedeelte van het door hem verschuldigde patentregt.

Art. 21. Ieder gepatenteerde, welke een afschrift van zijn patent noodig heeft, zal zulks kunnen bekomen, en hetzelve aan hem worden uitgereikt, op een zegel van een' halven gulden, zonder dat de gepatenteerde tot de betaling van iets meerder, dan het zegelregt gehouden is.

Art. 22. De uitgever van openbare acten, waarin niet is vermeld de datum en het nommer van het patent, zal verbeuren eene boete van *f* 50 telkens.

Art. 23. Een patentpligtige, bevonden wordende eenig beroep, aan het patentregt onderworpen, te hebben uitgeoefend, zonder behoorlijk gepatenteerd te zijn, of wel van eens anders patent gebruik gemaakt hebbende, zal gestraft worden, ter diligentie van den Fiskaal bij den Raad van justitie, voor welken zoodanig patentpligtige justiciabel is, met eene boete ten bedrage van viermaal het patentregt, waaraan hij volgens de tegenwoordige ordonnantie zou zijn onderworpen, of, bij onvermogen om die boete te voldoen, met gevangenis van *één* tot *drie* maanden, naar gelang van omstandigheden, ter beoordeeling van den regter; alles onverminderd de verpligting van den gecalangeerde, om zich alsnog van patent te voorzien, volgens de wet.

De Directeur van 's Lands middelen en domeinen wordt in het bijzonder opgedragen, tegen de bovenvermelde overtredingen van de Ordonnantie op het Patentregt te waken, en van dezulke, als te zijner kennis komen, aan den Fiskaal

aangifte te doen, doch zijn ook alle andere Lands en Plaatselijke ambtenaren tot die aangifte geregtigd.

De boete, in voege voorschreven door den gecalangeerde te verbeuren, zal worden genoten.

$^1/_3$ door den aangever.

$^1/_3$ door den Officier van justitie, en

$^1/_3$ door den Lande.

2°. Te bepalen dat bovenstaande Ordonnantie met den 1sten Januarij 1830 in werking zal worden gebragt.

3°. Den Directeur van 's Lands middelen en domeinen op te dragen, jaarlijks, nadat de aanslag der patentpligtigen zal zijn afgeloopen, daarvan aan het Gouvernement gedetailleerd rapport te doen, met bijvoeging van zoodanige consideratiën, als waartoe de aard der zaak hem aanleiding zal geven.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie, zullende de inhoud dezes in het Staatsblad en in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

L^a. *A*.

RESIDENTIE **DIENSTJAAR**

PATENT.

UEd. wordt verzocht, hieronder op te geven de klasse of klassen, waarin UEd. vermeent, wegens het voor U voor den jare 18 benoodigde patent te kunnen worden aangeslagen, daartoe de onderstaande verklaring in te vullen, en dezelve daarna, binnen 14 dagen na heden, aan mijn bureau te doen terug komen, sub poene de boete, bij art. 14 van de Ordonnantie op het regt van Patent bepaald.

den

De Resident van

Naam en Toenaam.

(voluit geschreven)

Beroep.

Firma.

Klassificatie
- 1ste klasse.
- 2de »
- 3de »
- 4de »
- 5de »
- 6de »

NB. De patentpligtige niet kunnende schrijven, zal zijne verklaring aan het bureau van den Resident kunnen doen, in welk geval het tegenwoordige stuk door hem zal moeten worden vertoond.

Ik ondergeteekende verklare in gemoede tot de hier voormelde door mij opgegeven klasse te behooren.

den

Bijlage B.

REGISTER DER OPGAVEN.

RESIDENTIE

DIENSTJAAR 18

Doorloopend nommer.	Namen en toenamen der patentpligtigen.	Beroep of Nering.	Klasse, volgens			Montant der Betaling.	*Aanmerkingen.*
			Opgaaf der patentpligtigen.	Besluit van den Resident.	Beslissing der Generale Directie van Financiën.		

L°. *C.*

F°. *VAN HET REGISTER.*

RESIDENTIE DIENSTJAAR.

PATENT.

Ontvangen van
de somma van
guldens, wegens regten voor deszelfs patent over het loopende jaar

den
De

Zegge f

L°. *D.*

F°. *VAN HET REGISTER.*

RESIDENTIE DIENSTJAAR.

ACTE VAN PATENT.

De Resident van , gelet hebbende op de aangifte door , den gedaan voor den jare 18 te worden gepatenteerd als , onder de firma van , tot welke firma als mede teekenende deelgenooot behoort ;

Nog gelet op de executoirverklaring van de Generale Directie van Financiën in het register der patentpligtigen wegens de klassificatie van voornoemden gesteld ;

En gezien de door in dato den , verleende quitantie, waaruit blijkt, dat de regten wegens het bekomen van patent, voor genoemden patentpligtige behoorlijk zijn voldaan;

Verleent hiermede aan denzelven

Acte van patent, om daarop vrijelijk te kunnen uitoefenen zijn voornoemd beroep, mits zich onderwerpende aan alle zoo Lands als Plaatselijke wetten, ordonnantiën en bepalingen, zoo die welke reeds bestaan, als welke zullen worden geëmaneerd en bijzonderlijk aan die, welke bij de Ordonnantie wegens de heffing van het regt van Patent in Nederlandsch Indië zijn voorgeschreven.

Aldus verleend onder mijne handteekening en het zegel dezer Residentie te , den

(Naamteekening.)

(N°. 114.) Schoolgelden.

BESLUIT.

BUITENZORG, *den 23sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 21 dezer, n°. 1860, daarbij enz.;

Heeft goedgevonden en verstaan: met alteratie in zoo ver van het deswege bestaande, te bepalen, dat met 1°. Januarij aanstaande,

1°. De schoolgelden, bij het jonge-jufvrouwen instituut te Batavia, zullen vastgesteld worden, als volgt:

f 20 voor een kind.
- 32 » twee kinderen uit hetzelfde huisgezin.
- 40 » drie » » » »
- 8 » ieder kind meer » » »

2°. Dat daarentegen de aandeelen in de schoolgelden, door de onderwijzeresse genoten wordende tot op 21 pCt. voor de onderwijzeresse, en tot op 14 pCt. voor de secondante of voor den tijdelijken in plaats van deze benoemden onderwijzer, zullen worden verminderd.

Afschrift, Enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 115.) Pachten.

BESLUIT. (N°. 12.)

BUITENZORG, *den 24sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 10 dezer, n°. 1811, daarbij, met de consideratiën en advijs der Regering, aanbiedende eene door de Generale Directie van Financiën, bij missive de dato 28 October j. l., n°. 850, ingezonden voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, om, ter vervanging van de naar aanleiding der appostillaire dispositie van Hem Commissaris Generaal, de dato 18 Februarij l. l.; n°. 8, bepaalde huistaks, de pacht der groentekramen en

winkels en het hoofdgeld der Chinezen, voor de stad en voorsteden van *Batavia*, in te voeren eene pacht van de belastingen op de neringen, beroepen, hanteringen en bedrijven onder de Inlandsche, Chinesche en daarmede gelijkstandige natiën, overeenkomstig de voorwaarden door hem deswege, in overeenstemming met den Hoofd-baljuw van *Batavia*, ontworpen;

Gezien de missive van Hem Commissaris Generaal, de dato 14 October j. l., n°. 15, waarbij aan den Luitenant Gouverneur Generaal, in antwoord op deszelfs missive de dato 12 te voren, n°. 1657, is te kennen gegeven, dat bij de invoering van een huistaks, het hoofdgeld der Chinezen niet behoorde te worden ingetrokken, als kunnende deze belasting nog niet in vergelijking gebragt worden met de voordeelen, welke deze natie in het algemeen in deze gewesten geniet;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat provisioneel, ter vervanging van de huistaks en de pacht der groentekramen en winkels, voor de stad en voorsteden van *Batavia*, eene pacht van de belasting op de neringen, beroepen, hanteringen en bedrijven onder de Inlandsche, Chinesche en andere daarmede gelijkstaande natiën zal worden ingevoerd.

2°. Te arresteren de navolgende:

VOORWAARDEN der Pacht van de Belasting op de Neringen, Beroepen, Hanteringen en Bedrijven onder de Inlandsche, Chinesche en andere daarmede gelijkstandige Natien, woonachtig in het District der stad en Voorsteden van Batavia.

Art. 1. Deze belasting zal zich uitstrekken over alle Inlanders, Chinezen en andere daarmede gelijkstandige natiën, als, Mooren, Arabieren, Maleijers, enz., welke eenigen handel, beroep, bedrijf, handwerk of nering, binnen de limiten der stad en voorsteden van Batavia uitoefenen, en welke vermeld staan in het hierbij gevoegde tableau van quotisatie, om het even of de hierboven bedoelde personen opene winkels houden of niet, dezelve hunne waren in kramen, dan wel langs de wegen verkoopen en of dezelve binnen voorschreven limiten gedomicilieerd zijn, dan wel zich voor eenen korteren of langeren tijd alhier ter nederzetten, om hunne goederen of waren te verkoopen.

Art. 2. De limiten van het district der stad en voorsteden van Batavia, zijn bepaald als volgt:

Ten oosten van den hoek van *Tanjong Priok* aan het zeestrand, de westelijke scheiding van *Tanjong Priok* tot aan de rivier *Antjol*; langs deze westwaarts tot aan de rivier *Toegoe*, deze rivier zuidwaarts en langs den ouden loop van de rivier *Sonthar* tot *Kaijoe Poetie*; van dáár de gegraven *Sonthar* noordwestelijk tot op de plaats, alwaar de slokkan zich in dezelve stort; dit kanaal vervolgende tot boven Weltevrede, op de hoogte van den 4den merkpaal aan den grooten postweg; voorts westelijk den weg van Weltevrede tusschen kampong *Balij* en *Pajambong* naar *Tanabang*; van dáár in eene regte lijn, over het land *Daalzigt*, tot aan den ketting; voorts langs de zuider ringsloot tot aan de tolbrug van *Anké* en langs deze rivier eindelijk noordwaarts tot aan derzelver monding aan het zeestrand.

Art. 3. Binnen de jurisdictiën der onderscheidene bazaars, zal de pachter geene geregtigheid mogen heffen, uitgezonderd op den bazaar buiten de Diestpoort (*Pientoeketjiel*) en *Passer Borong*, gelijk hieronder nader zal voorkomen.

Art. 4. Geen Inlander, Chinees of andere daarmede gelijkstandige natie, zal vermogen eenigen handel, beroep, bedrijf, handwerk of nering, bij art. 18 dezer wet niet vrijgesteld, uit te oefenen, of in deszelfs naam te doen uitoefenen, binnen het district der stad en voorsteden van Batavia, ten zij voorzien van eene dagelijksche of maandelijksche licentie van den pachter, welke zij bij die uitoefening, steeds bij zich zullen moeten dragen en kunnen vertoonen, op verbeurte eener boete van *f* 10 tot *f* 100, voor het niet voorzien zijn der maandelijksche licentie en van *f* 1 tot *f* 20, voor het verzuim ten aanzien der dagelijksche licentie, naar gelang der omstandigheden op te leggen.

Ter aanzuivering der boete zullen de goederen, waren, gereedschappen, enz., van den nalatige kunnen aangehouden worden, en op taxatie van het Plaatselijke bestuur geheel of gedeeltelijk strekken tot voldoening van het verschuldigde.

Art. 5. Het incurreren van boete voor verzuim van het niet aanschaffen der maandelijksche licentie, zal, op vordering van den pachter, niet anders kunnen plaats vinden, dan voor de loopende maand, waarin de pachter zijn beklag doet, en zullen de nalatige belastingschuldigen mitsdien

voor vroeger verzuimde maanden noch de belasting, noch de boete behoeven te betalen.

Voor zoo verre de dagelijksche licentiën betreft, wordt bij deze bepaald, dat de pachter zijne aanklagte ter vervolging der nalatigen binnen de vier en twintig uren dat het verzuim gepleegd is, zal moeten voorbrengen, terwijl op verzuimen van vroegere dagen geen regard zal worden geslagen.

Art. 6. Vrouwen zijn, even gelijk de mannen, tot het nemen van eene licentie verpligt; nogtans zullen de gehuwde vrouwen geene afzonderlijke licentie behoeven te nemen wegens het beroep of bedrijf, hetwelk zij gemeenschappelijk met hare mannen binnenshuis uitoefenen.

Art. 7. De licentie zal aan den persoon, aan wien dezelve is verleend, bevoegdheid geven om, gedurende den tijd, waarover dezelve is uitgegeven, den daarin vermelden handel, bedrijf, beroep of nering uit te oefenen.

Art. 8. Al de door den pachter te verleenen licentiën voor eenen dag, of zoogenaamde dagbriefjes, zullen geldig zijn voor den geheelen dag, van het oogenblik af aan, dat de belastingschuldige zich hetzelve heeft aangeschaft, tot des morgens te vijf ure van den volgenden dag; en zal het mitsdien zoodanige personen, die eene licentie voor éénen dag hebben ontvangen, vrijstaan, zoo vele goederen, vruchten en groentens te verkoopen, gedurende dien dag, als zij zullen begeeren, en niet verpligt wezen, voor iedere nieuwe dragt of kraam, die dezelve gedurende dien dag langs de wegen dragen, opslaan of openen, eene nieuwe licentie te nemen.

Art. 9. Bijaldien de pachter bevonden wordt, tegen het voorgaande artikel te handelen en iemand noodzaakt eene tweede licentie voor dienzelfden dag te nemen, zal hij eene boete van *f* 25 tot *f* 100, naar gelang der omstandigheden, incurreren.

Art. 10. Degene, welke zal bevonden worden eenig bedrijf, beroep, nering of hantering uit te oefenen, op eene voor den loopenden dag of maand niet meer gangbare dan wel op eene onwettige wijze, en dus niet van den pachter, verkregen licentie, zal dezelfde boete incurreren, als hierboven bij art. 5 bepaald is.

Art. 11. Ter meerdere duidelijkheid en speciaal voor zoo veel betreft de personen, die geen vast of bepaald dagelijksch beroep uitoefenen, wordt hierbij bepaald, dat de boete,

wegens verzuim van het niet bezitten van de vereischte dagelijksche of maandelijksche licentie, ook dan zal zijn geïncurreerd, zoodra het slechts bewezen wordt, dat een persoon wordt bevonden in de uitoefening te zijn van eenig bedrijf, beroep, nering enz., hetwelk volgens het onderstaande tableau aan de belasting onderworpen is, voor welk een kort tijdvak ook, en dat zoodanig beroep zal worden aangemerkt te zijn of te worden uitgeoefend, zoodra bij den persoon gevonden worden eenige waren, goederen, gereedschappen of andere objecten, die gewoonlijk de uitoefening van dat beroep aanduiden; zoo zal bij voorbeeld degene, die eenen winkel of warong houdt, worden gecenseerd ook te verkoopen de goederen of waren, die daarin voorhanden zijn, al ware het ook, dat hij wilde beweren, gedurende eene geheele maand niets verkocht te hebben.

Personen evenwel die bevonden worden langs 's heeren wegen of straten goederen of waren te dragen, of met eenig vaartuig te doen vervoeren, zullen op hunne verzekering, dat zij dezelve niet op die wegen of straten zullen verkoopen, maar dezelve naar den eenen of anderen bazaar brengen, ten einde aldaar gedebiteerd te worden, niet onderhevig zijn, voor dat oogenblik aan deze belasting, en dus ook niet aan het vorenstaande bepaalde bij dit artikel.

Die hierin echter den pachter misleiden en evenwel hunne goederen langs 's heeren wegen of straten verkoopen, zullen de boeten beloopen, vermeld bij art. 4; zullende het den pachter, ter verzekering zijner regten, vrijstaan, de personen, die voorgeven naar den bazaar te gaan, door iemand van zijnent wege te doen vergezellen.

Art. 12. Ieder medeteekenend deelgenoot in de beroepen of bedrijven, in de onderstaande tabel vermeld, onverschillig of deszelfs naam en de *compagnieschap* des beroeps wordt uitgedrukt of niet, is voor zich zelven tot het nemen van eene licentie van den pachter verpligt, en worden de zoodanige personen, welke bij doorloopende volmagt uit naam van de licentiepligtigen in evengezegde tabel genoemd in handelzaken teekenen, met medeteekenende deelgenooten gelijk gesteld.

Al de deelgenooten, alsmede de vrouwen, kinderen en bedienden van den licentiepligtige, voor zoo veel zij *afzonderlijk* en *op zich zelve* het bedrijf uitoefenen ter verkoop hunner waren, omloopen, rondreizen, of die in winkels

uitstallen zullen zich ieder voor hun hoofd van eene licentie moeten voorzien.

Art. 13. Personen meer dan één beroep, bedrijf, nering of handtering in één en hetzelfde huis, woning, winkel of warong uitoefenende, zullen kunnen volstaan met zich slechts van eene enkele licentie te voorzien, mits die alsdan nemende voor zoodanig beroep of bedrijf, als aan de betaling der hoogste geregtigheid onderhevig is.

Art. 14. Al de belastingschuldigen, die eene maandelijksche licentie verlangen, en dus aan den pachter eene maandelijksche geregtigheid, ingevolge deze wet betalen, zullen gehouden zijn die geregtigheid vóór den 6den van iedere maand, bij wijze van vooruitbetaling te voldoen.

Art. 15. Om van de betaling aan den pachter te doen blijken, zal een ieder gehouden zijn, de verkregene licentie in zijn negotie- of winkelhuis, warong, enz. ten alle tijden bij de hand te hebben, zoo als die welke hunne waren uitventen, of hunne beroepen uitoefenen langs de wegen, het licentie-briefje steeds bij zich zullen moeten dragen, ten einde hetzelve aan den pachter of zijne bedienden, op aanvrage, altijd te kunnen vertoonen; zullende degenen, welke de beide voorschreven licentiën niet dadelijk kunnen vertoonen, vervallen in de boete hierboven bij art. 4 uitgedrukt, en zich onverwijld van eene nieuwe licentie behooren te voorzien.

De pachter en zijne bedienden zullen zich voorts bij zoodanig onderzoek bescheiden hebben te gedragen, geen langer oponthoud dan noodig is, aan wie ook, veroorzaken, en nog veel minder eenige vexatie of kwelling daarbij mogen uitoefenen, alles sub poene eener boete van *f* 10 tot *f* 100, naar gelang der omstandigheden op te leggen.

De pachter zal verpligt zijn, om een register te houden van al de door hem afgegeven licentie-briefjes, welk register ten allen tijde ter confrontatie in gereedheid zal behooren te zijn; zullende elk blad van zoodanig register door het Plaatselijke bestuur moeten geparapheerd zijn.

Art. 16. De pachter zal gehouden wezen, des morgens te 5 ure, een begin te maken met het uitreiken der licentie-briefjes, zonder iemand daarnaar te laten wachten, of hem noodeloos op te houden, maar, integendeel daarvan, elk en een iegelijk op de eerste aanvrage te helpen, zonder eenig uitstel, op verbeurte eener boete van *f* 10 tot *f* 100, naar gelang der omstandigheden door den pachter te incur-

reren, indien hij bevonden wordt ter contrarie dezes te handelen.

Art. 17. Om een' ieder des te spoediger te kunnen helpen, zal de pachter gehouden zijn, om ten minste *zes* bijzondere pachthuisjes (kleine *kongsies*), te zijnen kosten, op de meest met de uitgestrektheid van het district der stad en de massa der bevolking overeenkomende en geschiktste plaatsen, na te houden, en in elk van dezelve een' onderpachter of bediende steeds en op alle uren van den dag, namelijk van des morgens 5 tot des avonds 10 ure, te doen aanwezig zijn, op verbeurte eener boete van *f* 25 tot *f* 200.

De standplaatsen dezer pachthuisjes of kongsies zal door den pachter niet kunnen geschieden, dan met voorkennis en goedkeuring van het Plaatselijke bestuur.

In ieder dezer kongsies zal, ten allen tijde, op eene zigtbare wijze, ten toon hangen een exemplaar dezer wet in de Nederduitsche, Maleische en Chinesche talen.

Art. 18. Van de voldoening dezer belasting zijn vrij gesteld de personen, welke hieronder genoemd worden en, buiten de beroepen bij ieder derzelver namen bekend gesteld, geene andere beroepen, bedrijven, handel, neringen of hanteringen uitoefenen, te weten:

a. Alle ambachts- en handwerkslieden, voor zoo verre zij namelijk in het onderstaande tableau niet speciaal genoemd zijn, die alleen bij daggeld werken en hunne waren of goederen niet te koop stellen; dit laatste doende, zijn zij aan deze belasting onderworpen.

b. De verkoopers van verschen en gedroogden visch, alsmede van trassie en garnalen, het zij dezelve met hunne waar op de vischmarkt of elders zitten, dan wel die ter koop langs 's heeren wegen uitventen.

c. De verkoopers of leveranciers van levendig vée, hetwelk vervoerd wordt ter reede naar de schepen, dan wel naar de vleeschhal, om geslagt te worden.

d. Zij die zich erneren met den handel in javaschen tabak, mits geene andere waren daarbij ter verkoop hebbende, zullen zij, in het tegengesteld geval, aan deze belasting onderworpen zijn.

e. Geestelijke tempelbedienden en Onderwijzers in de Godsdienst en in de scholen der natiën, aan deze belasting subject.

f. Chinezen, Inlanders of daarmede gelijkstandige personen, welke zich in Gouvernements dienst bevinden.

g. Landbouwers, waaronder ook begrepen zijn de tuiniers en warmoeseniers, wel te verstaan, voor zoo verre zij *niet zelve* de producten hunner landen of tuinen uitventen of verkoopen.

h. Schippers, juragans, schuiten- en praauwvoerders en andere te water of zee varende lieden, en zulks alleen voor den vervoer van personen of goederen, en niet voor den handel, welken zij voor eigen rekening of voor anderen met hunne praauwen of vaartuigen mogten drijven.

i. Huisselijke dienst- of werkboden, gezellen, knechts, werklieden enz., in dienst van hunne bazen of meesters, hetzelfde beroep als zij uitoefenende, het zij dezelve in de huizen, fabrijken, werkplaatsen of winkels hunner meesters arbeiden, of door deze daarbuiten, in hunnen naam, uit werken gezonden worden.

k. De alleen arbeidende, of in de huizen van bijzondere personen uit werken gaande, wollen- en linnen naaisters.

l. Al dezulke, welke eenigerlei waren, goederen of voorwerpen alleenlijk voor eigen huishoudelijk gebruik of ter bemesting hunner landerijen vervaardigen of toebereiden.

m. Barbiers; wordende het echter aan het Plaatselijke bestuur overgelaten, om de zoodanige derzelve, die hun bedrijf in Europesche huisgezinnen uitoefenen, in de belasting aan te slaan.

n. Doekoens.

o. Rijstmolenaars, indien zij namelijk de rijst niet zelve verkoopen.

p. Uitventers van jattie, traté, pisang en andere bladen, biezen en soortgelijke, voor inpakking of berging geschikt, mits daarbij geene andere goederen verkoopende, al wanneer zij aan deze belasting zullen onderhevig zijn.

q. De verkoopers van rund-, buffels-, varkens-, geiten- en schapenvleesch.

r. Visschers en seroo zetters.

s. De wasschers en waschvrouwen en eindelijk

t. De grassnijders.

De bij dit artikel toegestane vrijstellingen, zullen de vrijgestelden niet ontslaan van de verpligting, tot het nemen van eene licentie van den pachter, wegens de door hen te gelijktijdig uitgeoefend wordende niet vrij gestelde beroepen.

Art. 19. Broodbakkers knechten, het brood hunner bazen of meesters rondbrengende, en zulks niet voor eigen rekening verkoopende, zijn niet onderworpen aan deze belasting.

Daarentegen zijn de uitventers of rondlragers van brood (langanans), die, na het brood van den bakker gekocht te hebben, hetzelve langs de straten en wegen of in winkels verkoopen, aan deze belasting onderhevig, en zullen de zoodanige verpligt zijn, zich van eene dagelijksche of maandelijksche licentie van den pachter à f 1.50 's maands te voorzien.

Art. 20. Even zoo zullen alle personen, welke eigenaren, houders of verhuurders zijn van Inlandsche of Chinesche spelen, als daar zijn:

Gambelang,
Toppeeng,
Toppeeng-dalang,
Toppeeng-gollek,
Barongan-kekkek,
Barongan-tiengie,
Gamboe,
Waijang-ong,
Waijang-koeliet,
Anklong,
Chinesche muzijk of trompet,
Waijang-tjokek,
Barongsaij,

verpligt wezen, om voor iederen dag, dat dezelve mogten dienen, tegen betaling aan den pachter van *tien duiten*, een licentie-briefje te nemen.

Bovendien zullen de spelers zelve, waaronder verstaan worden degenen, die één der spelen in den hoofde dezes genoemd, uitoefenen, gehouden wezen, om voor elk alzoo door hen gespeeld wordend spel, mede tegen betaling van *tien duiten*, voor iedere dag, dat zij spelen, eene licentie bij den pachter te nemen; zullende de voor die spelen, vermakelijkheden en muzijk vereischte licentiën van de policie niet worden verleend, alvorens de licentie van den pachter zij vertoond.

De in dezen bedoelde licentie dient voor een geheel spel, en niet vòor ieder individu, die daaraan deel neemt of werkzaam is.

Art. 21. Personen, aan dewelke blijkens het aangeteekende in de kolom van dagelijksche licentiën, in het onderstaande tableau vergund is, om zich van een dagelijksch permissie-briefje van den pachter te voorzien, zullen kunnen volstaan met iederen dag, op hetwelk zij hun beroep uitoefenen, eene zoodanige licentie van den pachter te nemen, en zulks tegen de betaling van zoodanige geregtigheid als in het onderstaande tableau, in de kolom *dagelijksche licentiën*, staat uitgedrukt.

Voor alle beroepen of bedrijven, niet in die kolom aangehaald, zal de maandelijksche recognitie voor de te ver-

krijgen licentie in eens aan den pachter, en wel vóór of op den 6den van iedere maand, gelijk bij art. 14 is bepaald, moeten worden voldaan.

Art. 22. Onder *kooplieden* en *zeehandelaars* worden verstaan, de zoodanige handelaars, die ten minste één vaartuig of schip in eigendom of in huur hebben, en daarmede handel over zee drijven, dan wel voor eigene rekening goederen of waren over zee varende, ter verkoop op andere plaatsen, of wel goederen in de eerste hand van agenten of supercarga's koopen, om dezelve aan winkeliers te verdebiteren.

Onder *winkeliers* of *toko-houders*, welke speciale bedrijven of van dewelke de bepaalde voorwerpen, die zij verkoopen niet in het onderstaand tableau uitgedrukt staan, worden verstaan, zoodanige nering doende of koopmanschap drijvende personen, welke in een of meerder objecten handel drijven, doch geen vaartuig in huur of in eigendom hebben, waarmede zij handel over zee kunnen drijven en ook geene goederen ter verkoop over zee verzenden.

Art. 23. Door timmermansbazen, metzelaarsbazen, schildersbazen enz. worden verstaan, de personen die dusdanig beroep of handwerk uitoefenen, en de vervaardiging van een werk aan- of op zich nemen.

Door timmermansknechts, metzelaarsknechts, schildersknechts enz., worden daarentegen verstaan, dezulke personen, welke geen zoodanig bedrijf of beroep uitoefenen, maar slechts op dag of weekgeld voor hunne bazen, en niet voor eigene rekening werken.

Art. 24. In alle bedrijven, handteringen, beroepen en neringen, welke gezamenlijk door meer dan één' persoon worden uitgeoefend, zullen, indien de winsten of beneficiën gezamenlijk loopen voor gemeene rekening van al de personen, die zoodanig beroep of bedrijf uitoefenen, al de deelhebbers of medearbeidenden gehouden zijn, eene licentie als baas, meester of verkooper, van den pachter te nemen.

Even zoo zullen in alle bedrijven of beroepen, welke door meer dan één' persoon *niet* voor gemeenschappelijke rekening worden uitgeoefend, de gezamenlijke uitoefenaars van zoodanig beroep of bedrijf, ten einde zich aan de belasting te onttrekken, niet kunnen voorwenden, dat zij alleen knechts, metgezellen of daglooners zijn, en dus, op grond van het bepaalde bij § *k* van art. 20, van de betaling der belasting uitgezonderd te zijn, maar zal zoo lang zich, van zoodanig eene vereeniging van personen, niemand als het hoofd van

het huis of winkel, als baas of meester heeft doen kennen, de verdere uitoefening van dat bedrijf of beroep door de policie worden belet en de winkel of werkplaats gesloten worden, tot zoo lang iemand van zoodanige gemeenschap zich als het hoofd, de baas of meester zal hebben doen kennen, welke alsdan verpligt zal wezen, met bij betaling der boete, bepaald bij art. 5, zich dadelijk van eene licentie te voorzien.

Art. 25. Wanneer in het onderstaande tableau, voor het verkoopen van een en hetzelfde object, voorkomt *verkooper* of *warong-houder* van zoodanig object, dan moet daardoor verstaan worden, dat de eerstgemelde zijne waar langs de wegen en straten buiten eene vaste warong of zitplaats verkoopt, en volstaan kan met eene dagelijksche licentie van den pachter te nemen, terwijl de warongbouder daarentegen verpligt is, zich van eene maandelijksche licentie van den pachter te voorzien

Art. 26. Die eenig beroep of bedrijf uitoefent, of eenige waren en goederen langs 's heeren wegen ter verkoop draagt, en voor de uitoefening van zoodanig beroep of bedrijf eene licentie van den pachter verkregen heeft, zal evenwel niet vermogen zoodanig beroep of bedrijf op twee onderscheidene plaatsen uit te oefenen, of te wel met twee of meer dragten of pikelans, door twee menschen gedragen wordende, te gelijk, langs 's heeren wegen te loopen, op verbeurte der boete bij art. 4 dezer wet bepaald.

Art. 27. De pachter is verpligt, bij het uitreiken der licentien voor ieder der vijf klassificatiën van bedrijven of beroepen, volgens de lijst te deze annex, eene afzonderlijke, figuurlijk geteekende, licentie aan de bedrijvers of uitoefenaars van ieder beroep af te geven, op verbeurte eener boete van *f* 10 tot *f* 100, naar omstandigheden op te leggen, indien bewezen wordt, dat hij voor een zeker beroep eene licentie heeft uitgereikt, welke voor een ander bedrijf of beroep dienstig was.

Van deze bepaaldelijk onderscheidene en kenbare licentiën zal de pachter een exemplaar moeten deponeren ten kantore van het Plaatselijke bestuur, ten einde steeds met de door hem uitgegeven wordende licentiën te kunnen vergeleken worden.

Zoodra de pachter het noodig acht, het kennelijk onderscheidende teeken dezer licentiën te veranderen, zal hem zulks vrijstaan, mits, binnen de 24 uren, van de alzoo door

hem veranderde licentiën weder nieuwe exemplaren bij het Plaatselijke bestuur deponerende.

De pachter omtrent een en ander in gebreke blijvende, zal eene boete van *f* 25 tot *f* 100 beloopen.

Art. 28. De bazaar buiten de Diestpoort (Pientoe-ketjiel), alsmede de zoogenaamde *Passer-borong*, aan de westzijde der groote Rivier, sorteren onder deze pacht, maar zullen echter de aldaar woonachtige of die beide bazaars frequenterende belastingschuldigen, bij uitzondering op het algemeene tableau van quotisatie, kunnen volstaan met de voldoening der navolgende geregtigheid aan den pachter.

Van de houders van alle vaste, met pannen gedekte, winkels en warongs, onverschillig welke goederen, waren of objecten daarin ook ter verkoop worden gesteld, voor zoo verre betreft die, welke zich bevinden op de passer-borong, *f* 3 's maands, en voor diegenen, welke op de bazaar buiten de Diestpoort zijn, *f* 2 's maands; terwijl de personen, welke op genoemden bazaar passer-borong, hunne waren of goederen in losse kraampjes of warongs ter verkoop stellen, of daarmede langs de gangen en wegen van dien bazaar rondloopen, onderworpen zullen zijn aan de gewone, voor alle andere personen bij het tableau bepaalde, geregtigheid.

Art. 29. Op de bovengemelde passer-borong mogen niet meer, dan zes en vijftig vaste kraamtjes wezen, te weten: veertien aan wederzijde van den middelgang van den bazaar of te zamen acht en twintig, en veertien langs het einde van de oostzijde, en zulks onder de pannen daken van de daarstaande opene loodzen, die van het midden lang en breed 24 voet, en die van de zijde lang 24 voet en diep 12 voet zijn, opgehaald van planken of bamboezen beschotten, zonder dat eenige kadjang-matten of atap, op den ganschen bazaar zullen mogen gebruikt worden tot afdaken of beschuttingen; echter zal de pachter, in geval hij een meerder getal van vaste kraampjes mogt noodig oordeelen, tot verkrijging van permissie daartoe zich mogen adresseren aan het Plaatselijke bestuur; voorts zullen de pannen daken, aan den noord- en zuidkant van gedachte kraampjes, groote uitstekken mogen hebben op houte stijlen rustende, insgelijks met pannen gedekt, conform de afteekening, steeds bij den Kapitein der Chinezen berustende, terwijl de overige ruimte onder de vermelde loodsen eenelijk bij dag mag worden geoccupeerd, door diegenen, welke hunne waren aldaar zullen willen verkoopen, zonder dat, bij iederen koop van

waren des nachts, meer dan één man ter bewaking en bewaring van dezelve zal mogen verblijven, of het getal daarvan zal mogen gaan boven de 40 of 50 stuks, waarop de pachter zoo wel behoorlijk zal hebben te letten, als het Plaatselijk bestuur gelast is, daarop goed toezigt te doen houden.

Art. 30. De huurders van de 56 kraampjes zullen, na nopens de huurpenningen met den pachter te zijn overeengekomen, moeten zorgen voor de reparatie dezer hunne woonplaatsen, doch wanneer zij daar uitgaan, of wel komen te sterven, zal diegeen, die daarin met toestemming van den pachter zal willen komen wonen, verpligt zijn, te voldoen aan hem, die er uitgaat of aan den erfgenaam van den overledene, zoo veel als die daarvoor betaald heeft aan den vorigen huurder of zijn' erfgenaam, zonder dat die kraampjes of woonplaatsen ooit publiek of onder de hand verkocht zullen mogen worden, en zonder dat die zelfs aan anderen zullen kunnen worden gecedeerd, buiten de speciale goedkeuring van den pachter: de pachter zal hierop het oog moeten houden en niet minder verpligt zijn, om voor het overige den ganschen bazaar, naar het te dien opzigte, op den 29sten Januarij 1788, beraamde voorschrift, gade te slaan en in eenen behoorlijken staat te houden, en tegen het verval te zorgen, gelijk hij ook in de kwade- of regenmoeson den bazaar steeds met koraal en zand zal moeten doen bestrooijen, en gehouden zijn, op het einde van het jaar, of het afgaan der pacht, aan diegenen, die daartoe zullen worden gecommitteerd, dien bazaar over te geven in zoodanigen goeden staat, als hij die, bij het ingaan van de pacht, zal hebben bevonden, en zal hij voorts niemand tot het gebruik van vermelde kraampjes, tegen deszelfs zin verpligten; een en ander, op verbeurte eener boete van ƒ 20 tot ƒ 200, indien door den pachter ter contrarie dezes gehandeld wordt.

Art. 31. In ieder van deze vaste winkels en woningen zal niet meer dan ééne huishouding mogen verblijven; doch zullen aldaar geene vreemde of tot de huishouding niet behoorende personen, onder wat pretext het ook zijn moge, vernachten, daarin worden geherbergd of gehuisvest, waarop de pachter exact zal moeten letten, die, zulks toelatende, zal verbeuren eene boete van ƒ 20 tot ƒ 100.

Art. 32. Om verzekerd te zijn, dat degenen, die tot deze 56 huisgezinnen behooren, dezelfden en geene anderen

zijn, zullen zij zich moeten voorzien van een briefje door den pachter onderteekend, hetwelk gratis zal worden afgegeven, waarop het getal der personen van ieder huisgezin zal bekend staan, en hetwelk zal moeten vertoond worden, telkens, wanneer door de policie de visitatie zal gedaan worden.

Art. 33. De huurders, die laksa of andere eetwaren verkoopen, waartoe gestadig vuur noodig is, zullen moeten standplaats houden en logeren aan den noordoostkant, en in de buitenste rij van de kramen, om, bij onverhoopten brand, het water zoo veel te nader bij de hand te hebben; zullende zij voor het overige in al de vaste kraampjes mogen verkoopen allerhande lijnwaden, zijden en wollen stoffen, zijden garens en al hetgeen tot kleeding behoort, benevens allerhande kleinigheden.

Art. 34. De recognitie, die betaald wordt voor het schoon houden van de *Passer Borong*, zal behooren tot deze pacht, en de pachter zal het regt hebben daarvoor te vorderen, maandelijks, van elk huis of vaste kraam op gemelde *Passer Borong*, 25 centen; van elke groente of vruchtkraam 1½ cent, en van eene praauw, geladen met vruchten, 3½ cent, doch niet meerder, sub pœne eener boete van *tien* guldens.

Art. 35. Voor deze recognitie zal de pachter gehouden zijn, op eene boete van *vijftien* guldens, den voornoemden bazaar steeds in eenen zuiveren en zindelijken staat te onderhouden.

Art. 36. De geldboeten, bij deze wet bepaald, door onvermogen of onwil der boetschuldigen niet kunnende worden betaald, zullen dezelve veranderd worden (ingeval er geene verzwarende omstandigheden bij de overtreding hebben plaats gehad), *ten aanzien van Europeanen en gelijkstandige personen*, in gevangenisstraf, en voor elke *honderd* guldens, die de boete beloopt, in plaats gesteld worden eene halve maand gevangenzetting.

Doch met betrekking tot Inlanders, Mooren, Arabieren, Chinezen en andere onchristenen, insgelijks voor elke *honderd* guldens, die de boete beloopt, ééne maand gevangenisstraf en zelfs, naar gelang der omstandigheden, aan de beoordeeling des regters overgelaten, aan de schuldigen en gecondemneerden worden opgelegd dwangarbeid, om aan de openbare werken, dan wel aan boord der schepen, of in 's Gouvernements pakhuizen, voor den kost zonder

loon, met of zonder kettingslag, te arbeiden; zullende echter, in geen geval, noch gevangenisstraf, noch eenige dwangarbeid, veel minder kettingslag voor eenen langeren tijd, dan drie achtereenvolgende jaren, worden opgelegd.

Een en ander met dien verstande, dat, ten aanzien der boete, welke *één honderd* guldens en daarbeneden bedragen, eene gevangenisstraf zal kunnen worden opgelegd niet te boven gaande ééne maand, maar zonder dat daarom vereischt wordt, de bepaling van het aantal dagen in evenredigheid te brengen met het evengenoemde maximum van gevangenisstraf.

Art. 37. Indien, gedurende den pachttijd, mogt komen te blijken, dat een of ander bedrijf nog met billijkheid aan deze pacht behoort te worden onderworpen, zal het Plaatselijke bestuur deswege met den pachter de noodige overeenkomst bespreken en deswege vervolgens eene voordragt aan het Gouvernement inzenden.

Art. 38. De pachter zal zich, buiten de observantie der voorgaande artikelen, ook nog stiptelijk moeten gedragen, naar de Algemeene pachtvoorwaarden.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den 24sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

TABLEAU ***van quotisatie der belasting op de neringen, beroepen, hanteringen en bedrijven, door de Inlandsche, Chinesche en andere daarmede gelijkstaande Natiën, uitgeoefend wordende in het district der stad en voorsteden van*** **Batavia**, ***hieronder vermeld, met opgave van het bedrag der maandelijksche en dagelijksche recognitie, welke voor de uitoefening van ieder beroep of bedrijf aan den pachter behoort betaald te worden.***

Beroep, Neringen, Bedrijven en Hanteringen aan de belasting onderworpen.	Bedrag der Recognitie. Maandelijks.	Dagelijks.
1*ste Klasse.*		
Zeehandelaars	f 10	»
Arakbranders		
2*de Klasse.*		
Suikermolenaars		
Broodbakkers		
Makelaars	- 8	»
Wagenverhuurders		
Apothekers en terzelfde tijd doctor zijnde .		
3*de Klasse.*		
Apothekers		
Blikslagers		
Batik verwers en verwers in het algemeen .		
Bamboesverkoopers		
Bulzak-, bedden- en kussenmakers . . .		
Brandhoutverkoopers	- 5	»
Chiampangmakers		
Kroeghouders		
Lijnwaad en Wollen } Winkeliers of Warong houders		
Winkeliers of Toko-houders		
Wagenmakers		
4*de Klasse.*		
Doodkistenmakers		
Doctors (Singcee)	- 3	»
Waronghouders		

Beroep, Neringen, Bedrijven en Hanteringen aan de belasting onderworpen.	Bedrag der Recognitie.	
	Maandelijks.	Dagelijks.
Vervolg 4de Klasse.		
Geldtellers en Wisselaars		
Kassiers. (Chinesche)		
Horologiemakers		
Goud- en Zilversmeden		
Kopersmids		
IJzersmids		
Kuipers		
Kleedermakers		
Kalkbranders		
Klontongs		
Kastenmakers		
Kaarsenmakers		
Muilenwinkeliers		
Olieverkoopers	f 3	»
Papierwerkers		
Paardenverkoopers		
Schoenmakers		
Schildersbaas		
Steenbakkers		
Steenhouwers		
Steenslijpers		
Spiegelmakers		
Schrijnwerkers		
Timmermansbaas		
Tuigen- en Zadelmakers		
Ketelslagers		
Loodgieters		
5de Klasse.		
Diegenen, welke langs de wegen vruchten, groenten, eetwaren, sirie en andere goederen verkoopen		10 cts.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den 24sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

3°. Te bepalen, dat de pacht van de belasting op de neringen, beroepen enz. met 1°. Januarij 1830 in werking zal worden gebragt.

4°. Te bepalen, dat de voorwaarden van gemelde pacht in de Maleische en Chinesche talen zullen worden overgezet, en aan den volke bekend gemaakt.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 116.) Sluikhandel.

BESLUIT. (N°. 21.)

BUITENZORG, *den 25sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 16den dezer, n°. 1765, strekkende; van de eene zijde, om, uit aanmerking van de bezwaren, door eenige handelhuizen te Batavia, tegen de executie van het besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 17den September j. l., ingebragt, en ter voorkoming van de moeijelijkheden en belemmeringen, welke daaruit voor den handel verder ontstaan kunnen; en, van den anderen kant, ter betere bereiking van het oogmerk, waarmede de daarbij voorgeschreven maatregelen genomen zijn, zoodanige ampliatiën en alteratiën in de bepalingen van dat besluit te brengen, als waardoor het belang van den handel beter kan worden verzekerd, zonder dat evenwel, het doeleinde zelf, de wering van den sluikhandel in lijnwaden en amfioen, verijdeld worde;

Heeft goedgevonden en verstaan: met ampliatie en alteratie van het bepaalde bij het bovengenoemde besluit, van den 17den September j. l., (Staatsblad n°. 89), te bepalen:

1°. Dat insgelijks, bij vervoer, zullen moeten worden geplombeerd *Lijnwaden* in *balen*, *pakken* en alle *andere emballagie*, met autorisatie tevens op de Ambtenaren der Inkomende en Uitgaande regten, om, wanneer bij hen geen vermoeden van fraude of kwade oogmerken bestaat, alle vervoerd wordende *amfioen* en *lijnwaden*, zonder voorafgaande opening der *kisten*, *balen*, *pakken* en *andere emballagie* te plomberen, en alsdan, in stede van een certifi-

caat, inhoudende de hoeveelheid, soort en de hoedanigheid der goederen aan de belanghebbenden uit te reiken, het navolgende

Certificaat van Plombering.

«Op heden is door mij geplombeerd (beschrijving der «emballagie), gemerkt . . . . , inhoudende volgens «aangifte, (beschrijving van den inhoud), bestemd om te «worden verzonden van hier naar (destinatie), met (naam «van het schip of vaartuig en gezagvoerder).»

den 182

De Controleur (Commies-ontvanger) der Inkomende en Uitgaande regten,

2°. Dat echter van de alzoo geplombeerde *kisten*, *balen*, *pakken* en *emballagie* van *amfioen* of *lijnwaden*, bij aankomst ter plaatse der bestemming, enkele *kisten*, *balen* of *pakken* voetstoots zullen kunnen geopend worden, ten einde steeds de verzekering te bekomen, dat er geene valsche aangiften hebben plaats gehad.

En zal afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 117.) Pachten. Tabak.

BESLUIT. (N°. 23).

BUITENZORG, *den 28sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 26sten dezer, n°. 1888, daarbij, met de consideratiën en advijs der Regering, aanbiedende de door de Generale Directie van Financiën toegezonden, en door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, in overeenstemming met den Hoofdbaljuw van *Batavia*, ontworpen nieuwe voorwaarden voor de pacht van den Javaschen en Chineschen tabak te *Batavia* en in de *Ommelanden;*

Overwegende dat de nieuwe ontworpen voorwaarden voor de pacht van den tabak allezins doelmatig zijn, daar zij niet alleen de gelegenheid aan den pachter ontnemen tot willekeurigheden, die den handelaar bezwaren, maar tevens een aanzienlijk voordeel aan het Gouvernement verzekeren;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te arresteren de navolgende

Voorwaarden van de Pacht van den Javaschen en Chineschen Tabak te Batavia en Ommelanden.

Art. 1. De pachter zal het regt hebben, te heffen *tien* ten *honderd* van de waarde van allen Javaschen en Chineschen tabak, welke, het zij over land, over zee, of door en langs rivieren, binnen de jurisdictie van zijne pacht wordt ingevoerd, voor zoo veel dezelve niet in het Entrepot te Batavia mogt worden opgeslagen; zullende, in geval dezelve wordt geëntreposeerd, de geregtigheid niet mogen worden geheven, dan alleen dan, wanneer de invoer uit het Entrepot plaats vindt.

Van den Javaschen en Chineschen tabak, welke binnen de jurisdictie van de pacht, het zij over land, over zee, of door en langs rivieren, naar plaatsen, buiten die jurisdictie gelegen, wordt uitgevoerd, zal door den pachter geene geregtigheid hoegenaamd mogen worden geheven, doch zullen de uitvoerders van zoodanigen tabak verpligt zijn, om, vóór den uitvoer, bij den pachter eene licentie te nemen, welke licentie hij gratis zal moeten uitreiken. De tabak, welke, bij deszelfs uitvoer, van deze licentie niet zal zijn voorzien, zal worden geconfiskeerd en de uitvoerder bovendien verbeuren eene boete van *vijf en twintig* tot *vijftig* guldens voor elke krandjang; een en ander ten behoeven van den pachter.

Art. 2. De ingevoerd wordende tabak, het zij dezelve ingevoerd is over zee of over land, of langs rivieren, dan wel door het Entrepôt, zal niet mogen opgelegd worden, alvorens de belasting van *tien* ten *honderd* van de waarde daarvoor aan den pachter is voldaan, noch door de opleggers verkocht, in hoeveelheden, minder dan van een korgie te gelijk, ten ware zij tot den verkoop in het klein gelicentieerd zijn, ingevolge bepaling bij art. 9, en zulks op verbeurte eener boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens per krandjang, en confiscatie van den tabak ten behoeven van den pachter.

Art. 3. De personen, welke zich erneren met den handel van tabak in het groot, zullen gehouden zijn, den tabak af te deelen in krandjangs.

Art. 4. De Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten te Batavia zal telkens, wanneer de pachter zulks mogt ver-

langen, aan denzelven moeten opgeven de over zee plaats gehad hebbende invoeren van Javaschen en Chineschen tabak, en voorts hem pachter in de uitoefening van zijn regt, zoo veel mogelijk, behulpzaam moeten zijn.

Art. 5 Deze pachtvoorwaarden zullen, in geen opzigt, eenigzins derogeren aan de bepalingen op den invoer van tabak, bij de wetten op de Inkomende en Uitgaande regten gemaakt.

Art. 6. De pachter zal voorts het regt hebben, van al den tabak, welke binnen het district der stad en ommelanden van Batavia in het klein, dat is, in eene hoeveelheid van minder dan een korgie, of veertig krandjangs, te gelijk zal worden verkocht, te heffen de nagemelde geregtigheid.

Art. 7. Gevolgelijk zullen aan de belasting van deze geregtigheid onderworpen zijn, alle winkeliers, kramers, waronghouders of andere lieden, die zich met den verkoop van tabak in het klein binnen de voorschreven jurisdictie erneren, het zij in of aan hunne huizen, op de wegen of straten, op de bazaars of markten, dan wel dat zij tabak ter verkoop in het klein rond dragen of rond voeren, door middel van vaartuigen langs en door de grachten of rivieren en naar boord van de schepen, op de reede van Batavia gelegen.

Art. 8. Aan de betaling dezer geregtigheid zullen speciaal mede onderhevig zijn de houders der zoogenaamde kitten, welke in hunne kitten, bij de amfioen, tevens tabak in het klein verkoopen.

Art. 9. Al de voormelde winkeliers, kramers, waronghouders of andere verkoopers van tabak in het klein, zullen voor de licentie daartoe, maandelijks, aan den pachter betalen moeten eene geregtigheid van *twee* guldens, tegen afgifte van een briefje of bewijs van den pachter, dat hij daarvoor is voldaan.

Art. 10. De verkoopers van tabak zullen gehouden zijn, deze geregtigheid aan den pachter te betalen, vóór of op den 6den van iedere maand, bij wijze van vooruitbetaling.

Art. 11. Zij zullen voorts gehouden zijn, de aan hen door den pachter verleende licentie-briefjes in hunne winkels, kramen, warongs, pikelans of vaartuigen bij de hand of bij zich te hebben, ten einde, op verlangen van den pachter, of van zijne dienaren, te kunnen vertoond worden.

Hij die bevonden zal worden, den verkoop van tabak in

het klein gedaan te hebben, zonder licentie van den pachter, of die het verleende licentiebriefje voor de loopende maand, op verlangen van den pachter, of zijne dienaren, niet vertoonen kan, zal telken reize eene boete van *vijf* tot *vijf en twintig* guldens, ten behoeve van den pachter, verbeuren.

Art. 12. Van de betaling der voorschrevene geregtigheid zullen vrijgesteld zijn zoodanige personen, welke zich bepalen, tot den verkoop in kleine kraampjes of manden, alleen van de zoogenaamde sirie-masak, dat is, reeds gemaakte sirie of tabak, gemengd met het sirieblad, kalk, pinang, enz.

Art. 13. De pachter zal tot het verleenen van de gedachte licentie-briefjes in de Ommelanden ten minste twaalf, en in de stad en voorsteden vier huisjes of pondokken, op de geschikste plaatsen, met overeenstemming en goedkeuring van het Plaatselijke bestuur, moeten oprigten, en dezelve des morgens voor zes ure moeten openen.

Art. 14. De pachter, zijne borgen en medestanders zullen geen' handel hoegenaamd in tabak mogen drijven, zullende alle tabak, welke door hen of voor hunne rekening, het zij geheel of gedeeltelijk mogt worden ingevoerd, vervoerd, uitgevoerd, gekocht, dan wel verkocht, worden geconfiskeerd en de pachter daarenboven verbeuren, eene boete van *f* 100 voor elke kranjang, welke bewezen zal worden, dat in voege voormeld is ingevoerd, vervoerd, uitgevoerd, gekocht dan wel verkocht.

Art. 15. De pachter zal voorts gehouden en onderworpen zijn, aan de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo ver dezelve op de onderwerpelijke pacht toepasselijk zijn.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den 28sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

2o. Den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, aan te schrijven, om de werking van de bedoelde pacht ten naauwkeurigste na te gaan en te doen nagaan, met last om binnen de eerste zes maanden van het pacht-jaar aan het Gouvernement deswege verslag te doen, vergezeld van zoodanige consideratiën en voorstellen, als hem geraden zullen voorkomen.

3o. Te bepalen, dat bovengemelde voorwaarden in de Maleische en Chinesche talen zullen worden overgezet; met last tevens, om dezelve niet eerder dan 10 dagen voor de verpachting aan den volke bekend te maken.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 118.) Pachten. Duizend Eilanden.

BESLUIT. (No. 15.)

BUITENZORG, *den* 30*sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 12 dezer, no. 902, daarbij onder anderen, met hare consideratiën en advijs aanbiedende de door den Hoofdbaljuw van *Batavia* ontworpen, en door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, ingezonden, voorwaarden voor de pacht van de *Duizend Eilanden;*

Gezien, de deswege ingewonnen consideratiën en advijs der Regering, vervat in eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 26 dezer, no. 1891;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1o. Te arresteren de navolgende

VOORWAARDEN voor de Pacht der Duizend Eilanden.

Art. 1. Het regt van eigendom van alle *agar agar*, *sipoet*, *tripang*, *koraal* of *kalksteenen*, *visch carret*, en andere voortbrengselen der zee, welke tusschen, langs en in den omtrek der Duizend Eilanden gevischt en vergaard worden, behoort bij uitsluiting aan den pachter.

Art. 2. Zoo mede wordt aan den pachter, bij uitsluiting, toegekend het regt van eigendom, van alle *agar agar*, *sipoet*, *tripang*, *carret*, *koraal* of *kalksteenen* en andere zeegewassen, welke gevischt en vergaard worden op, langs en bij de koraalklippen, banken en gronden, welke gelegen zijn, of in vervolg van tijd mogten ontdekt worden in de baai van Batavia, tusschen de vaste wal en de genoemde Duizend Eilanden; zullende evenwel de vangst van visch in de baai van Batavia, even als altijd, vrijgelaten zijn aan

een ieder, zonder dat het den pachter veroorloofd zal wezen, iemand hierin eenige hindernis toe te brengen, op verbeurte eener boete van *één honderd* tot *vijf honderd* guldens.

Art. 3. Eindelijk nog heeft de pachter het regt van eigendom van al het hout, hetwelk op de Duizend Eilanden, (zijnde alle andere eilanden in de baai van Batavia hiervan uitgezonderd), groeit, en zal hij pachter daarover naar welgevallen kunnen beschikken, met dien verstande nogthans, dat indien hij, tot het kappen van hetzelve, de hulp der eilandbewoners verlangt te genieten, hij dezen daarvoor eene behoorlijke betaling zal doen geworden; gelijk het den pachter almede verboden is, de genoemde eilandbewoners hinderlijk te zijn, veel minder te beletten, om het hout, hetwelk zij voor eigen gebruik, het zij voor bouw van huizen of vaartuigen, het zij voor brandstof wenschen te bezigen, te kappen; alles sub pœne eener boete van *één honderd* tot *vijf honderd* guldens, door den pachter te verbeuren, indien hij zich ten deze aan eenige overtreding mogt schuldig maken.

Art. 4. De pachter is gehouden en verpligt, onder bedreiging eener boete van *één honderd* tot *vijf honderd* guldens, benevens confiscatie van het aangehaalde, om alle *agar agar*, *sipoet*, *tripang*, *carret*, *koraal* of *kalksteenen* en *gedroogde visch*, en andere voortbrengselen der zee, welke op voorschreven plaatsen gevangen, gevischt of vergaard zijn, benevens het hout gekapt op die eilanden, te Batavia alleen en op geene andere plaatsen in te voeren en aldaar te verkoopen.

Art. 3. Ofschoon aan den pachter behoort het regt van eigendom van alle voortbrengselen der zee, langs, bij en omstreeks de Duizend Eilanden, zoo zal evenwel de pachter de bewoners van die eilanden niet mogen hinderlijk zijn, veel minder beletten, gemelde voortbrengselen der zee zelve te visschen en te vergaderen, maar zullen die bewoners in dat geval verpligt zijn, die voortbrengselen aan den pachter af te staan, tegen de zoodanige prijzen, als zij deswege over een zullen komen met den pachter.

Indien echter de pachter aan de bewoners der eilanden, naar hunne meening, geenen voldoenden of genoegzamen prijs voor de genoemde zeevoortbrengselen verkiest te betalen, zullen zij hunne klagten deswege bij het Plaatselijke bestuur kunnen inbrengen, hetwelk alsdan eene Commissie van twee deskundige en onpartijdige personen zal benoemen, om de markswaarde dier voortbrengselen, waar over geschil mogt

zijn, te taxeren, en zal alsdan door de autoriteit, naar dien maatstaf, een billijke prijs bepaald worden, welken de pachter verpligt zal zijn te betalen, en de eilandbewoners zich daarmede tevreden zullen moeten stellen.

Art. 6. Evenwel zal het visschen van koraal of kalksteenen, welke op en nabij of tusschen de Duizend Eilanden of elders worden gevonden, door den pachter tegen eenen zekeren overeen te komen prijs, zoo wel aan de genoemde eilandbewoners, als aan anderen kunnen worden afgestaan, die echter alsdan, even als de pachter, zelve verpligt zullen zijn, die kalksteenen te Batavia en op geene andere plaats in te voeren of te verkoopen, sup pœne eener boete van *één honderd* tot *vijf honderd* guldens, en confiscatie van het alzoo wederregtelijk ingevoerde of verkochte; zoo de kooper dier kalksteenen omtrent den prijs, met den pachter niet mogt overeenkomen, zal hieromtrent gehandeld worden, als bij het slot van art. 5 bepaald is.

Art. 7. Indien eenige der voornoemde voortbrengselen der zee, afkomstig van de gemelde plaatsen, alsmede het op de Duizend Eilanden gekapte hout, het zij te Batavia of elders mogten worden ingevoerd, of op zee verkocht, zonder van den pachter gekocht te zijn, of zonder van denzelven tot den invoer verlof te hebben bekomen, in welke beide gevallen zulks door een bewijs of consent van den pachter zal moeten blijken, zal de invoerder of verkooper verbeuren eene boete van *één honderd* tot *vijf honderd* guldens en daarenboven het alzoo wederregtelijk ingevoerde of verkochte worden geconfiskeerd.

Art. 8. Bij invoer te Batavia van gedroogden visch, afkomstig van de Duizend Eilanden, het zij zulks door den pachter of, met zijne voorkennis, door anderen geschiedt, zal aan den pachter der vischmarkt de daarop gestelde geregtigheid moeten worden betaald.

Art. 9. Alle handel op de gemelde Duizend Eilanden, het zij door den pachter het zij door de eilandbewoners, het zij door anderen, is en blijft verboden, sub pœne eener boete van *vijf en twintig* tot *vijf honderd* guldens, benevens confiscatie der achterhaalde goederen en waren; zijnde hiervan uitgezonderd de aanbreng op de eilanden van zoodanige levensbehoeften en objecten, als voor de huishouding der bewoners volstrekt noodzakelijk zijn.

Art. 10. Aan elk der Hoofden van de Duizend Eilanden zal eene maleische vertaling dezer pachtvoorwaarden, door

de Plaatselijke autoriteit, worden ter hand gesteld, met last aan die Hoofden, om hunne onderhoorigen daarmede bekend te maken, en te waken, dat even zoo min de regten van den pachter verkort, als de belangen der eilandbewoners gekrenkt worden; zullende, wanneer in het laatste geval bewezen wordt, dat zij daartoe de behulpzame hand aan den pachter verleend hebben, dan wel dat zij van eenige malversatiën of overtredingen van den pachter kennis gedragen en die niet aangegeven hebben, deswege eene boete verbeuren van *één honderd* tot *duizend* guldens, onverminderd de criminele vervolging ter zake van concussie of knevelarij.

Art. 11. De pachter zal zich voorts stiptelijk gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre die op deze speciale voorwaarden betrekking hebben.

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den 30sten November* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

2°. Te bepalen, dat de voorwaarden voor de pacht der *Duizend Eilanden*, in de Maleische en Chinesche talen zullen worden overgezet.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 119.) Pachten. Afkondiging der Voorwaarden.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 2den December* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade,

Allen, die deze zullen zien of hooren, Salut! doet te weten:

Dat, krachtens besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 28sten November j. l., n°. 22, de Hoofdbaljuw van *Batavia* en de Residenten op *Java* en *Madura* worden aangeschreven om, elk te zijnent, dat

gedeelte der speciale pachtvoorwaarden voor het jaar 1830, hetwelk voor de gemeente verbindend is, af te kondigen en te zorgen, dat, voor zoo veel dat gedeelte betreft, de gemelde pachtvoorwaarden zoo wel op hunne kantoren, als op andere geschikte plaatsen, voor een' iegelijk ter lezing liggen.

En wordt van den alzoo verleenden last bij deze aan een' iegelijk kennis gegeven, onder uitdrukkelijke verklaring, dat de dientengevolge door den Hoofdbaljuw en de Residenten voornd. af te kondigen pachtvoorwaarden zullen worden beschouwd, als in deze Publicatie geïnsereerd en te hebben kracht van wet.

En opdat niemand hiervan onwetendheid zoude voorwenden, zal deze, alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt, in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Gegeven te Batavia, den 2den December 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Bij afwezendheid van den Luitenant Gouverneur Generaal.

De Raad van Indië,
CHASSÉ.

Ter ordonnantie.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 120.) Uitvoer van Arak.

BESLUIT. (N°. 7.)

BUITENZORG, *den 3den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal, over Nederlandsch Indië,

In aanmerking nemende het belang, om bij de toenemende vermeerdering van de suikercultuur op Java, in den geest van deszelfs besluit van den 31sten Augustus 1828, (Staatsblad n°. 26), zoodanige nadere bepalingen vast te stellen, als strekken kunnen om den uitvoer van den arak, zoo veel mogelijk, te bevorderen, de ondernemingen van

den nijverigen planter krachtdadig te ondersteunen en de belangen van den handel meer en meer te verzekeren;

Gelet op deszelfs besluit van den 31sten Augustus 1828, (Staatsblad n°. 65);

Gezien het advijs van de Commissie, benoemd bij besluit van Hem Commissaris Generaal, van den 2den September 1828, n°. 14 en van den 10den April l. l.;

Gezien het advijs der Generale Directie van Financiën, te dezer zake, van den 21sten October j. l., n°. 889;

Gezien het advijs van de Regering, vervat in eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 1sten dezer, n°. 1911, daarbij aanbiedende eene missive van de Hoofdcommissie van Landbouw, van den 23sten November j. l., La. Fb., ten geleide van die der Subcommissie, van den 19den October l. l., La. J, almede aandringende op het nemen van den in dezen bedoelden maatregel;

Heeft goedgevonden en verstaan: met alteratie van het bovengenoemde besluit van den 31sten Augustus 1828, (Staatsblad n°. 65), te bepalen.

1°. Dat te rekenen van 1°. Januarij aanstaande, arak door Nederlandsche schepen naar Nederland uitgevoerd wordende, van de betaling van Uitgaande regten geheel wordt vrijgesteld.

2°. Dat, van hetzelfde tijdstip af, op arak, met Nederlandsche schepen, naar vreemde havens uitgevoerd wordende, aan Uitgaand regt zal worden betaald ƒ 6.00 pr. legger.

Met Engelsche schepen naar Nederland	- 6.00	»	idem.
» » » » Vreemde hav.	- 12.00	»	idem.
» schepen van andere natiën naar Nederl.	- 12.00	»	idem.
» » » » » » Vreemde havens	- 24.00	»	idem.

Afschrift, enz.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 121.) Pachten. Po- en Tophospelen.

BESLUIT. (N°. 19.)

Buitenzorg, *den 7den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 4den dezer, n°. 1921, daarbij, met de con-

sideratiën en het advijs der Regering, aanbiedende eene missive van de Generale Directie van Financiën, van den 20sten November j. l., n°. 919, ten geleide eener missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, houdende mededeeling van de redenen, die zoo wel hem als den Hoofdbaljuw van *Batavia*, doen advijseren, om aan eene verpachting van *Po-* en *Tophospelen* verre de voorkeur te geven, boven het uitreiken van licentiën voor dezelve;

Gezien de door den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, bij deszelfs missive aan de Generale Directie van Financiën, aangeboden concept voorwaarden voor de pacht der *Toptafels* of de *Po-* en *Topho-* en andere *spelen* te *Batavia;*

In aanmerking nemende, dat zoo al, door eene verpachting van de *Po-* en *Tophospelen*, vaste en geregelde inkomsten aan den Lande verzekerd worden, zulks tevens de gelegenheid aanbiedt, om, de vele misbruiken welke daarvan gemaakt worden te weren, en beter de plaatsen te kennen, waar die spelen, buiten de vereischte autorisatie, plaats vinden, vermits het belang van den pachter medebrengt, om niet minder dan de policie, het clandestine spelen tegen te gaan, en er alzoo als het ware eene dubbelde waakzaamheid in deze wordt uitgeoefend;

Overwegende dat, zoo het toestaan van *Po-* en *Tophospelen*, als een noodzakelijk kwaad moet worden aangemerkt, ook daarom en meer op het Bestuur de verpligting berust, om al zoodanige middelen aan te wenden, waardoor dat kwaad zoo veel mogelijk kan worden getemperd, ter bereiking van welk oogmerk de verpachting van die spelen eene gunstiger gelegenheid, dan het uitreiken van licentiën, gelijk tot dus verre heeft plaats gehad, schijnt aan te bieden;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat de *Po-* en *Topho-* en andere *spelen* te *Batavia* zullen worden verpacht, in te gaan met den 1sten Januarij aanstaande, op de navolgende

Voorwaarden voor de Pacht der Toptafels, of de Po en Topho- en andere spelen, te Batavia.

Art. 1. De pachter heeft het uitsluitend regt, om binnen het district der Stad en Ommelanden van Batavia, op de hieronder te noemen plaatsen, po- en topho- en andere spelen te laten spelen.

Art. 2. In het district der stad zullen geene andere toptafels mogen worden opgerigt, dan op de navolgende plaatsen, te weten:

1°. Bazaar borong.

2°. Buiten de voormalige Utrechtsche poort, (die loear piento Paggerman.)

3°. Ankée.

4°. Patoeakan.

5°. Bazaar pisang (pisang passer.)

6°. Djambatan batoe (voorrei.)

7°. Tongkangnia.

8°. Petak baroe.

9°. Bazaar lama (in het Chinesche kamp.)

10°. Klinting (digt bij de patékon.)

11°. Djelakim.

12°. Passar piento ketjiel (bazaar buiten de Diestpoort.) en in de *Ommelanden van Batavia*, *op alle geprivilegeerde particuliere bazaars*; onder uitdrukkelijke bepaling nogtans, dat geene toptafels zullen mogen worden gehouden op

1°. Den ouden bazaar van Weltevreden.

2°. 's Gouvernements bazaar te Weltevreden (passer baroe.)

3°. 's Gouvernements bazaar op Molenvliet (passerkantoor baroe).

4°. Den bazaar op Tanabang.

en zulks op verbeurte der boete, bij art. 10 bepaald.

Art. 3. De topbanen in het district der stad zullen moeten gehouden worden voor aan de straten en wegen, openlijk en geheel en al toegangbaar, zonder dat voor de deuren of vensters der gebouwen, eenige gordijnen, matten of iets anders gehangen, geslagen of gezet, veel minder door houten deuren, blinden of eenige andere sluitingen gesloten worden, waardoor zoude kunnen belet worden het toppen van buitens huis te zien, op verbeurte eener geldboete van vijftig tot vijf honderd guldens, door den pachter iedere reize te betalen.

De toptafels op de bazaars zullen moeten gehouden worden in niet meer dan in éénе, van alle kanten opene, loods, vóór of naast de kongsie van elken bazaar; zullende de pachter daarvoor aan den potia of bazaarhouder maandelijks moeten uitbetalen eene som van vijftig guldens en bovendien voor het behoorlijk onderhoud van die loods moeten zorg dragen.

Art. 4. De potia of bazaarhouder zal den pachter in het houden der topbaan niet hinderlijk mogen zijn, veel minder hem zulks beletten, op verbeurte eener geldboete van *f* 100 tot *f* 500.

Art. 5. Aan deze toptafels zullen de volgende van ouds gebruikelijke chinesche spelen worden toegelaten, als:

a. Het spel met kleine dobbelsteenen, op zes kanten bespikkelt van 1 tot 6.

b. Het spel wangtioe, gespeeld wordende met zes steenen.

c. Top, tjouwkouw, lamtjinking, met drie steenen.

d. Het spel topho (tauw kauw), met één' steen.

e. Met een tolletje, mede op zes kanten bespikkelt van 1 tot 6, draaijende op een schoteltje.

f. Het spel ponghouw, met 75 en 60 kaarten.

g. Kaijhouw en samtjiok, met 60 kaarten.

h. Paij a ping, met 84 kaarten.

i. Paktjoe, met een koperen pitje, paktjo met drie pitjes en mertoa met 120 pitjes.

k. Pongho-paij en samkiok-paij, met kaarten.

l. 15, 21 en 31, met Nederlandsche speelkaarten.

Art. 6. Geene andere spelen, dan de hierboven gemelden, zullen op de toptafels worden toegelaten, ook zal men met geene dobbelsteenen, die slechts aan vier zijden bespikkeld zijn, mogen spelen, alles op verbeurte eener geldboete van *f* 100 tot *f* 1000; wordende het desniettemin aan het Plaatselijke bestuur overgelaten, om bij bijzondere gelegenheden en ook voor een langer of korter tijdstip, dan bij art. 7 is bepaald, zoodanige andere, onder de in deze geoorloofde niet begrepen, spelen toe te staan, als hetzelve geraden zal oordeelen.

Art. 7. De topbanen zullen, onder welk voorwendsel ook, niet eerder mogen geopend worden, dan des ochtends te 6 ure, en niet langer mogen openblijven dan tot des avonds 12 ure, op verbeurte eener geldboete van 100 tot 500 guldens voor elke overtreding.

Het Plaatselijke bestuur zal nogtans de bevoegdheid hebben, om, op verzoek van den pachter, in bijzondere omstandigheden en bij bijzondere gelegenheden, den tijd tot spelen te verlengen.

Art. 8. Bijaldien de pachter belang heeft, om bij bijzondere gelegenheden, zoo wel bij dag als bij nacht, op andere plaatsen, dan bij art. 3 en met andere spelen, dan bij art. 4 vermeld zijn, te laten spelen, zal hij zulks aan

het Plaatselijke bestuur moeten verzoeken; hetwelk de bevoegdheid heeft, om deszelfs verzoek toe te staan, dan wel te weigeren.

Art. 9. De pachter heeft het regt om, na bekomen vergunning der Plaatselijke autoriteit, aan ter goeder naam en faam staande particuliere Chinesche personen verlof te geven, tot het spelen in hunne huizen of woningen; zullende laatstgemelden zich daaromtrent met den pachter moeten verstaan, en deze zulks niet willende toelaten, dan wel voor de vergunning te veel geld eischende, zal hierin door het Plaatselijke bestuur, naar gelang der zaak en der omstandigheden, worden gedecideerd en de pachter gehouden zijn, zich daaraan te onderwerpen. De pachter zoodanige particuliere spelen toelatende, zonder verkregen consent der Plaatselijke autoriteit, zal eene boete van ƒ300 tot ƒ1000 verbeuren.

Art. 10. Alle topbanen, pho- en topho- of andere kaart- en dobbelspelen, op andere plaatsen of door andere personen gehouden of gespeeld wordende, dan die welke, volgens de bovenstaande artikelen, geadmitteerd of toegelaten zijn, ofte wel daartoe speciale vergunning van de Plaatselijke autoriteit en van den pachter hebben erlangd, zullen worden verklaard onwettig te zijn; en bijaldien de clandestine toptafels gehouden worden door of van wege, ofte wel met voorkennis van den pachter, zal hij verbeuren eene geldboete van ƒ 1000 voor elke overtreding; terwijl ook alle andere personen, die spelen laten of toptafels houden, zonder daartoe ingevolge de bovenstaande artikelen geregtigd te zijn, eene boete van ƒ 200 tot ƒ 1000 zullen incurreren; zullende bovendien allen, die aan het spel hebben deel genomen, eene boete van ƒ25 tot ƒ 200 worden opgelegd.

Onder de bij dit artikel bedoelde verboden spelen zijn almede begrepen het gewone kaartspel, het zij met Chinesche of Nederlandsche kaarten, en alle andere spelen, waarbij om geld, op hoedanige wijze dan ook, en waar het ook zij, gespeeld wordt.

Art. 11. De pachter zal moeten zorgdragen, dat in de dobbelkitten alleen Chinesche manspersonen, den vollen ouderdom van ten minste zestien jaren bereikt hebbende, worden toegelaten; zoo dat buiten hen, niemand, van welken stand of natie hij ook zijn moge, (zelfs niet eens Chinesche vrouwen of dochters met toestemming hunner echtgenooten of ouders), aan de pho- en topho- of andere gespeeld-

wordende spelen mogen deelnemen, alles op verbeurte eener boete van f 200 tot f 1000, door den pachter te voldoen, voor iederen persoon, die tegen den geest en de duidelijke letter van dit artikel zal hebben gehandeld, mitsgaders onder terugbetaling van het door hen verloren geld. Inlanders en daarmede gelijkstaande natiën bevonden wordende te spelen, zullen verbeuren eene geldboete van f 25 tot f 200; terwijl de lijfeigenen, die daaraan schuldig worden bevonden gevoeliglijk zullen gecorrigeerd worden. In geval echter niet voldoende gebleken is, dat zij aan eenig spel hebben deel genomen, maar togtans binnen den omtrek der topbaan zijn gevonden, zullen zoo wel vrije Inlanders als lijfeigenen met blok arrest worden gestraft, en in dat geval de pachter voor iederen, bij de toptafels gevonden wordende niet spelenden, Inlander of slaaf, eene boete van f 100 verbeuren.

Art. 12. Om het spelen voor lijfeigenen, Inlanders en andere daarmede gelijkstaande natiën, met zoo veel te meerder kracht te kunnen beletten en tegen te gaan, zullen de Officieren en dienaren der justitie en politie, de vrije onchristen Inlanders en slaven, die in de topbanen gevonden worden, het zij dáár al of niet spelende, niet alleen op eigen gezag uit dezelve kunnen halen of doen halen, maar de dienaren der justitie en politie zullen in dat geval, zelfs ten allen tijde, gehouden zijn, aan het verzoek van de lijfheeren, lijfvrouwen en andere daarbij belanghebbende personen, onverwijld te voldoen, zonder dat het noodig zijn zal daartoe alvorens van den Officier van justitie of van de Plaatselijke autoriteit verlof te hebben gevraagd en bekomen.

Art. 13. Bij elke topbaan zal, van wege het plaatselijke bestuur, een of meerder policiedienaren, naar gelang der omstandigheden, geplaatst worden, ten einde aldaar de rust en goede orde te handhaven; zullende de pachter gehouden zijn, om aan ieder derzelve, gedurende een etmaal, éénen gulden te betalen en hun daarenboven te voeden.

Art. 14. In de topbanen in de stad en voorsteden van Batavia, zal op zon- en feestdagen, gedurende de Christelijke godsdienstoefening niet mogen gedobbeld worden, op verbeurte eener geldboete van f 25 tot f 500, voor elke overtreding.

Art. 15. In de topbanen zal ook niet anders, dan tegen gereed geld gespeeld, en gevolgelijk geene goederen, koopbrieven, slaventransporten, acceptatiën, bons enz., onder welk voorwendsel ook, noch in bewaring, noch in leening,

noch als pand der minne aangenomen, veel minder verdobbeld mogen worden, alles op verbeurte eener geldboete van f 25 tot f 500, onverminderd nog, om in dien de beleening of de inpandgeving van eenig voorwerp, voor minder dan één honderd guldens is geschied, te verbeuren de boete bij art. 19 van de pachtvoorwaarden der pandjeshuizen bepaald.

Art. 16. De pachter zal met de meeste naauwgezetheid moeten waken en doen waken, dat in deze dobbelkitten volstrekt geen amfioen geschoven, noch eenige sterke dranken, onder welke benaming of voorwendsel ook, geschonken of gedronken, of dat eenig geld op panden geleend worde. Ook zullen geene beschonkene personen in gemelde dobbelkitten toegelaten worden; alles op verbeurte eener geldboete van f 25 tot f 500 voor iedere overtreding.

Art. 17. De Ambtenaren der justitie en policie, de distriktkommandanten, Kapiteins en effective Luitenants der Chinezen, de respective Wijkmeesters, de Mandoors der landerijen, kampongs- en dessa'shoofden, zijn elk in den zijnen, gehouden, om te waken, dat in, op, of bij hunne districten, wijken, landerijen, kampong of dessa's, geene onwettige dobbelkitten of spelen om geld, van welken aard ook, toegelaten worden.

Dit echter geschiedende, zijn zij verpligt daarvan dadelijk kennis te geven, aan de naast aanwezige Civile autoriteit, zulks verzuimende, zullen zij vervallen in eene boete van één honderd gulden tot f 1000, voor elke onwettige topbaan speeltafel of verzameling van spelers, die bevonden zal worden met hunne toelating, voorkennis of medeweten te zijn opgerigt, te worden gehouden, of tot spelen bijeengekomen te zijn.

Art. 18. Doch bijaldien het komt te blijken, dat een der hierboven gemelde personen zelfs in de winsten dier toptafels of verzameling van spelers deeld, of gedeeld heeft, zal elk hunner, hiervan overtuigd wordende, verbeuren eene geldboete van f 100 tot 1000, en bijaldien het Europeanen of gelijkstandige personen zijn, welke in 's Gouvernements dienst staan, dan wel Distriktskommandanten, Kapitein en effective Luitenants der Chinezen, nog daarenboven worden ontzet van hunne posten. De Inlandsche wijkmeesters, Mandoors der landerijen, Kampongs- en Dessa'shoofden, zullen nog, buiten de betaling der boete, worden ontzet van hunne bedieningen.

Art. 19. Elk bewoner of hoofd, en bij ontstentenis van bewoners, elk eigenaar, die zijn huis, schuur, tuin, stal, of erf, willens of wetens, heeft afgestaan, geleend of verhuurd, (het zij hij daarvoor al dan niet belooning of huur heeft ontvangen) om aldaar pho- en topho- en andere spelen, om geld te laten spelen, zonder dat, indien het particuliere personen zijn, het daartoe benoodigde verlof door de Plaatselijke autoriteit en den pachter zal zijn verleend, en voor zoo verre het den pachter zelf mogt wezen, die op eene andere plaats, dan hem bij deze voorwaarden is toegestaan, mogt laten spelen, zonder daartoe het noodige verlof te hebben bekomen, zal ieder zoodanig een bewoner of eigenaar, voor de eerstemaal, dat hij in overtreding bevonden wordt, verbeuren eene boete van *f* 100 tot *f* 500.

Doch bijaldien hij bij eene tweede keer zich aan dezelfde overtreding schuldig maakt, zal hij vervallen in de dubbelde boeten, en voor de derde en volgende overtredingen, zoo het Europeanen of gelijkstandige personen zijn, met bannissement uit de eilanden *Java* en *Madura*, voor den tijd van ten minste één, en ten hoogste tien jaren, en zoo het Inlanders, Chinezen, Mooren, Arabieren of onchristenen van andere Indische volken zijn, worden gestraft met kettingarbeid, voor den tijd van ten minste drie maanden, en ten hoogste tien jaren, door den regter te bepalen, onverminderd de dubbelde geldboete, door ieder der veroordeelde personen afzonderlijk te voldoen.

Art. 20. De ambtenaren der policie zoo wel, als in het bijzonder de pachter, zullen behoorlijk moeten zorg dragen, dat in de topbanen met geene valsche steenen of kaarten, dan wel op eene andere wijze, het zij door list of bedrog of hoedanig zulks ook zoude mogen of kunnen zijn, valsch gespeeld worde, op straffe, dat de pachter telkens zal verbeuren eene boete van *f* 1000 tot *f* 3000, onverminderd de criminele vervolging, wegens het plegen van falsiteit, tegen dengenen te instituëren, welke de toptafel houdt, en buiten weten van den pachter met de valsche steenen of kaarten heeft doen spelen; en bijaldien de houder der toptafel daarentegen kan aantoonen, dat dit valsch spelen op last en met voorkennis van den pachter zelve is geschied, zal de zoo evengenoemde criminele actie tegen den pachter geïnstitueerd worden; een en ander met terug betaling der aldus ontstolene gelden.

Art. 21. Die opzettelijk eenig beletsel of stoornis, rumoer

of anderszins gedurende het spel veroorzaakt of toebrengt, zal telkens gestraft worden met eene boete van *f* 25 tot *f* 500.

Art. 22. Alle schulden en vorderingen (van welken aard die ook zijn mogen) voortgesproten door het geven van crediet bij of gedurende het spel, al ware het ook dat deswege eene notariele schuldbekentenis gepasseerd mogt zijn, en dit geld door andere personen bij het spel niet eens geinteresseerd, voorgeschoten ware, zullen als onwettig aangemerkt, en daarop geen regt mogen gedaan worden.

Art. 23. Tot de aangifte van gepleegde overtredingen en frauden, dan wel wegens verzuimde aanvraag ter bekoming eener vergunning; om ook op andere plaatsen en tijden, dan de vastgestelde te laten spelen, wordt elk en een iegelijk, wie hij ook zijn moge, mits deze speciaal gequalificeerd en geautoriseerd.

Des niettemin worden tot de aangifte, en het naauwkeurig letten op de overtredingen dezer pachtvoorwaarden, in het bijzonder uitgenoodigd en gelast de Procureur Generaal, de Hoofdbaljuw en Baljuw van Batavia, alsmede alle Officieren der justitie en derzelver suppoosten, de Hoofden der Inlandsche en Chinesche natie, en eindelijk alle Dienaren der justitie en policie, Wijkmeesters, Mandoors, Kampongs- en Dessa'shoofden, ieder voor zoo veel hem zulks aangaat.

Art. 24. Al de boeten, bij deze pachtvoorwaarden vastgesteld, zullen worden verdeeld als volgt: $^1/_3$ gedeelte ten voordeele van het Gouvernement en van den Officier van justitie, welke tot beboeting of verbeurd verklaring procedeert in gelijke deelen; $^1/_3$ ten behoeve van den pachter en aanbrenger in gelijke deelen: zullende het laatste $^1/_3$ komen ten voordeele van het Chinesche hospitaal.

Art. 25. De pachter zal zich overigens moeten gedragen naar de Algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo verre daaraan bij deze geene andere wijziging gegeven is.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den 7den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 122.) Algemeene Rekenkamer.

BESLUIT. (N°. 12).

Buitenzorg, *den* **12***den December* **1829**.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië.

Gelet op deszelfs besluit van den 27sten Mei j. l., n°. 15, houdende benoeming eener Commissie, belast met het onderzoek naar eenige bezwaren, welke er in de toepassing van het Reglement voor de Algemeene Rekenkamer, gearresteerd bij besluit van 20 Julij 1827, (Staatsblad n°. 70), zouden zijn ondervonden;

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 5den dezer, n°. 1925, daarbij, met de bedenkingen der Regering, inzendende een rapport van gemelde Commissie, van den 23sten September j. l., n°. 9, houdende mededeeling van den uitslag harer deliberatiën, en wijders zoodanige dispositie op onderscheiden in hare handen gestelde stukken, en zoodanige wijzigingen in het bestaande reglement voor de Algemeene Rekenkamer voordragende, als strekken kunnen, om alle botsingen, welke bij de toepassing van dat reglement mogten bestaan hebben, te doen ophouden, en tevens met handhaving van de beginselen, waarop dat reglement gegrond is, den geregelden loop van de dienst meer en meer te bevorderen;

Gezien de onderscheiden advijsen en bedenkingen, door den Directeur Generaal van financiën, de Algemeene Rekenkamer en de Departementen van Oorlog en Marine, aan de vorengenoemde Commissie ingediend, ter zake van de werking van het meergemelde reglement;

In aanmerking nemende, dat de in deze voorgedragen bepalingen in het algemeen slechts de strekking hebben, om eenige der bestaande formaliteiten te wijzigen of in te trekken, en mitsdien meerdere eenvoudigheid in de comptabiliteit te brengen, zonder dat daarom in het minst wordt afgeweken van het aangenomen beginsel, en de bestaande verpligting, om steeds het beheer van alle 's Lands uitgaven, zonder onderscheid, aan een streng toezigt en contrôle onderworpen te houden;

Herzien deszelfs besluit van den 20sten Julij 1827, (Staatsblad n°. 70);

Nog gelet op het besluit van Hem Commissaris Generaal,

van den 26sten Augustus l. l., n°. 7, zoomede op dat van den 9den dezer, n°. 32;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1e. Overeenkomstig de bepalingen van het besluit, van den 26sten Augustus l. l., n°. 7, art. 1, 2 en 6 van het reglement te altereren als volgt:

Art. 1. De Algemeene Rekenkamer zal bestaan uit één' President en vier Leden, en worden bijgestaan door eenen Secretaris. De President en Leden moeten zijn volle dertig jaren oud; zij, noch de Secretaris, mogen uit geenerlei hoofde aan de Lande rekenpligtig wezen, en aan elkanderen, ten tijde hunner aanstelling niet bestaan, in of binnen den derden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Art. 2. De President verdeelt en regelt de werkzaamheden, en ziet toe, dat zij met de vereischte naauwkeurigheid en voortvarendheid worden voortgezet en volbragt.

Art. 6. Elk lid, zal van de stukken, hem ter naziening opgedragen, in de volle vergadering verslag doen.

2e. Art. 13. Te ampliëren met de navolgende bepaling:

Op de buitenbezittingen wordt de begrooting voor het Departement van Oorlog door de Civile autoriteit alleen bewaakt voor de globale som, aan dezelve door dat Departement opgegeven; zijnde de Onderinspecteurs meer bijzonder belast met het bewaken der afdeelingen.

In geval deze globale som moet worden overschreden, ten einde dringende uitgaven te kunnen doen, zal er moeten worden gehandeld overeenkomstig art. 67 van dit reglement. En zal alsdan de meerdere gedane uitgaaf worden geaffecteerd op de fondsen, bij de begrooting van *Java* en *Madura*, dan wel van eene der andere buitenbezittingen, toegestaan, ter bepaling van het Gouvernement.

Het vorenstaande zal, bij voorkomende gevallen, almede toepasselijk zijn op het Departement der Marine.

3e. Art. 17. Te altereren als volgt: Op deze registers wordt, in de creditzijde, het primitief toegestane montant bij de begrooting, zoo voor elk hoofdstuk in het geheel, als voor alle afdeelingen, en ook wisselvallige posten in het bijzonder, benevens de nadere bij overschrijving geaccordeerd wordende som gekocht, met dien verstande nogtans, dat, wanneer bij de begrooting een post voor 5 jaren gezamenlijk is uitgetrokken, alsdan op de registers tot één vijfde gedeelte zal worden geboekt.

4e. Den termijn, voorgeschreven bij art. 22, te verlengen

tot den laatsten der maand, volgende op het afgeloopen kwartaal;

5e. Art. 25 te ampliëren met de volgende uitlegging: De bij dit artikel voorkomende woorden *inkoopen* en *verbruiken* moeten worden beschouwd, te zijn het hoofd der begrooting, waarop de primitive inkoop wordt gebragt, en dat, ten welks laste de verstrekking nader plaats heeft. Met het bij deze aangehaalde artikel wordt bedoeld art. 79, van het reglement.

Wanneer wordt beschikt over goederen, welke in voorraad zijn, zal, in den vervolge, met de waarde dier goederen het eigenaardige hoofd der begrooting worden belast, en dit als eene beschikking over bij de begrooting toegestane fondsen worden aangemerkt.

De geldswaarde der restanten, waarover, naar berekening, gedurende eenen begrootings termijn wordt beschikt, zal bij de begrooting, onder de uitgaven, voor *memorie* worden uitgetrokken.

6e. Art. 27 te ampliëren met de navolgende bepaling:

De Algemeene Rekenkamer is bevoegd en, des noodig, gehouden, om bij hare opgave, of de begrooting de uitgaaf *al* dan *niet* toelaat, zoodanige bedenkingen te voegen, als kunnen geacht worden tot opheldering en in het belang van het Gouvernement raadzaam te zijn.

7e. Art. 33 te altereren, als volgt:

Onder de uitgaven, vatbaar om vooraf aan de verevening der Algemeene Rekenkamer te worden onderworpen, zijn begrepen,

Alle leverancië̈n en betalingen in voldoening van gedane aanbestedingen, *voor zoo veel daarvoor contracten bestaan;* declaratiën wegens daggelden, reis- en verblijfkosten; transportkosten, in zoo verre die niet volgens het marschreglement plaats vinden, en voor zoo veel zij door buitenpraauwenveeren worden gedaan.

Vrachtrekeningen, onderhoud te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija* van civile en criminele gevangenen, kettinggangers en bannelingen, voor zoo veel daarvoor contracten of abonnementen bestaan.

Alle uitgaven voor het materiëel der Genie en Artillerie, geneesmiddelen, subsistantiën, kleeding, harnachement en fournitures; reparatiën aan schepen en vaartuigen, kop- en halvestuiver-gelden, en verder al zoodanige uitgaven, welke niet vallen onder § 2 van art. 22—32.

8e. Art. 34 te altereren als volgt:

De Residenten zullen, te dien einde, alle rekeningen, welke uit de civile fondsen moeten worden betaald, naar gelang dat die rekeningen bij hen inkomen, met al de daartoe behoorende bescheiden, tevens met duidelijke aanhaling van het besluit, waarop de aangevraagde uitbetaling berust, en het hoofd der begrooting, waarop de uitgaaf zoude moeten worden geaffecteerd, aan de Algemeene Rekenkamer inzenden.

Deze rekeningen zullen moeten zijn gebragt in eene recapitulatie in duplo te *Batavia* opgemaakt, door den Directeur Generaal van financiën of den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, en in de overige residentiën op Java door de Residenten.

9e. Art. 36 te altereren als volgt:

De Algemeene Rekenkamer zal de bij haar, krachtens art. 34, ontvangene rekeningen, zoo spoedig doenlijk, liquideren, en dezelve, met haar visa voorzien, inzenden aan den Directeur Generaal van financiën, die dezelve met de bij dat artikel bedoelde *recapitulatie* en voorzien van een algemeen *fiat uitbetaling*, aan de verschillende Residenten (*Batavia* uitgezonderd) zal retourneren.

10e. Art. 37 te ampliëren met de navolgende bepaling:

Desniettemin zullen de Ontvangers moeten doen de hun bevolene geldverzendingen, en betalen de wissels en onderstandgelden, enz., uit de onderscheidene Weduwen- en Pensioenenfondsen, zonder dat zulks op de aanvrage om fondsen behoeft voor te komen, zijnde zulks mede toepasselijk op art. 47 en 51.

11e. Met alteratie van art. 42, te bepalen, dat de daarbij bevolene dadelijke afschrijving, op het daartoe betrekkelijke hoofd, vervalt voor het Militaire departement, door de afschrijving, welke de Rekenkamer zal bewerkstelligen, ten gevolge den aan haar door het Militaire departement maandelijks in te zenden staat van hetgeen in de afgeloopen maand op iedere afdeeling der begrooting is beschikt, en waarvan hierna wordt melding gemaakt.

12e. Art. 43 te altereren als volgt: De hoofdadministrateur der Marine zal alle stukken, betrekkelijk uitgave voor het Marine departement, verevenbaar vóór derzelver beschikking, successivelijk der Algemeene Rekenkamer aanbieden, welke dezelve, na voorafgaande verificatie en afschrijving op het betrokken hoofd der begrooting, of

geopend crediet aan denzelven, zoo spoedig doenlijk, zal terugzenden, ten einde door hem alsdan mede zal kunnen worden geobserveerd hetgeen omtrent het aanvragen van crediten zal worden voorgeschreven.

13e. Art. 44 te stellen, te altereren en te ampliëren, als volgt: onder vaste posten en uitgaven, verevenbaar na derzelver beschikking, moet worden begrepen,

1o. Voor het Civile departement:

A. Vaste posten, waaronder tractementen, pensioenen, vast bepaalde reiskosten en verder al zoodanige uitgaven, als volgens organieke bepalingen voor geene verandering vatbaar zijn.

B. Uitgaven verevenbaar na derzelver beschikking.

a. Betalingen voor inkoopen door den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen à contant gedaan of geautoriseerd; zullende de Directeur Generaal van financiën, met overleg van den Directeur voornoemd, daarvoor eene som onder zijne aanvrage om crediet begrijpen.

b. Verstrekkingen van praauwen en koelies, voor het laden en lossen van goederen, met uitzondering van die, welke te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija* door de buiten-praauwveeren geschieden.

c. Koelieloonen en andere dagelijksche kleine uitgaven, als inkoop van olie, smeer, het onderhoud van gereedschappen en dergelijke in 's Lands civile pakhuizen, constructiewinkel en bij 's Lands stapelplaatsen en houtzaagmolens, en kleine uitgaven voor het emballeren, ontvangen, bergen en verzenden van gelden, goederen, producten en materialen.

d. Transportloonen en verstrekkingen, ingevolge het tarief bij het marsch-reglement vastgesteld, zoomede die, welke door het binnen-praauwveer te *Batavia*, en zoo aldaar als elders, door de binnen wateren worden gedaan.

e. Uitgaven voor het onderhoud van civile en criminele gevangenen, gedeporteerde bannelingen en kettinggangers, daarvan uitgezonderd het onderhoud derzelve te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, voor zoo veel aldaar, voor hetzelve onderhoud, contract of abonnement bestaat; al hetwelk is begrepen onder art. 33.

f. Het onderhoud en de kosten van assessoren, getuigen, jaksas, panghoeloes, rangas of andere Inlandsche hoofden, geroepen in correctionele of criminele regtsplegingen, zoomede het kostende wegens het ter executie leggen van criminele vonnissen.

g. Geheime uitgaven voor de policie.

h. Het gewone onderhoud van 's Lands gebouwen, wegen, bruggen, zeehoofden en lichten, waaronder het visschen van grind.

i. Kleine uitgaven aan waterleidingen en inrigtingen van landbouw, welke dringend geboden worden, en waarvan het uitstel aan de cultuur zoude nadeelig zijn.

k. De betalingen volgens de bestaande bepalingen voor het vangen en dooden van tijgers, rhinocerossen en andere verslindende dieren.

l. Het aanmaakloon van zout en het transport van dat zilt van de zoutpannen naar de hoofd-depots.

m. De aankap van kleine houtwerken door de blandongs.

n. Sleeploon voor houtwerken uit bosschen naar de verzamelplaatsen.

o. Inkoop van koffij bij de pakhuizen.

p. Inkoop van mogelijk benoodigde rantsoenen voor de policie- en correspondentiepraauwen, als arak, olie, brandhout enz., wanneer dezelve spoedig moeten onder zeil gaan.

q. Kleine dagelijksche uitgaven voor de paarden- en brievenposten, reparatiën aan postkarren, postwagens, tuigen, betalingen van grassnijders, staljongens en huur der koetsiers.

r. Dagelijksche uitgaven voor de huishouding en kleine benoodigheden van 's Gouvernemens lagere scholen, *inkoop van boeken en aanmaak van meubelen en lessenaren uitgezonderd.*

s. Spoedige benoodigde artikelen, welke niet worden geleverd door leveranciers, met dewelke contract bestaat, zoo als rijst, olie, hoenders, eijeren, arak, brandhout, enz.

t. Aanmaak, reparatie en inkoop van objecten tot uitrusting der residentie-praauwen, zoo als stroozakken, enz.

u. Uitgaven voor reparatiën van lantarens, Stads goten en molens, brandspuiten enz.

v. Inkoop van paarden en buffels, ten dienste der posterijen.

w. Inkoop van padie voor de posterijen, waarvan voor de levering geen contract mogt gesloten zijn.

x. Reparatiën aan rijstmolens.

y. Premiën voor het opvatten van booswichten.

2°. Voor het Militaire departement.

a. Alle tractementen en vaste emolumenten, soldijen, vaste indemniteiten, vaste koelieloonen, werving- en desertie-

gelden, vaste gratificatiën en uitbetalingen, volgens het marsch-reglement.

b. Al de betalingen, hiervoren bij *a—y* voor het Civile departement bedoeld, voor zoo veel zij op het Militaire departement toepasselijk kunnen zijn.

c. Alle betalingen voor kleine en onvoorziene benoodigdheden en reparatiën, zoo bij de korpsen, als bij de hospitalen en magazijnen, tot het doen van welke, bij besluit van 21 December 1816, n°. 5, autorisatie is verleend.

d. Dagelijksche kleine uitgaven voor koelieloonen, onderhoud van gereedschappen bij den kruidmolen.

e. De rekeningen voor het wasschen, vullen en repareren van fournituren en ziekenkleeding, wanneer daarvoor geene contracten bestaan.

f. Kleine benoodigdheden voor den buskruidmolen, de kogelgieterij en andere werkplaatsen der Artillerie.

g. Het verwen van linnen.

h. Het aankoopen van remontpaarden.

i. Aankoop van ververschingen voor aangekomen troepen, wanneer voor de verstrekking derzelve geen contract bestaat.

k. Fourage voor paarden, wanneer voor de levering geen contract bestaat.

l. Olie voor de wachten.

3°. *Voor het Marine departement.*

a. Alle tractementen, tafelgelden en soldijen, vaste gratificatiën, benevens arbeids- en koelieloonen op 's Lands werven en in 's Lands pakhuizen, die dagelijks of wekelijks door de respective Haven- en Equipaadjemeesters op bons, ten nadere regularisatie, uit 's Lands kas worden voldaan.

b. Alle betalingen hiervoren, bij *a—y*, voor het Civile departement bedoeld, voor zoo veel zij op het Marine departement toepasselijk kunnen zijn.

14°. Art. 45 te ampliëren met de navolgende bepaling: Onder de voor de vaste posten aan te vragen fondsen, zullen mede worden begrepen die, benoodigd voor vernieuwingen en verbeteringen der civile gebouwen en werken, als ook de collecteloonen op 's Lands inkomsten, zoo als die op de *Landrenten* het *Zegel* enz.

5°. Bij ampliatie van art. 47 te bepalen: Dat de Residenten de, bij die staten ter betaling, toegestane uitgaven niet mogen overschrijden, of zulks doende, daarvoor persoonlijk aansprakelijk worden gehouden en het overbeschikte op hen worden verhaald.

16e. In art. 53 het woord *maandelijks* te supprimeren.

17e. Art. 54 te amplieren met de navolgende bepaling.

De Residenten zullen de collecteloonen op inkomsten kunnen voldoen, al wierd daardoor de som, daarvoor bij de begrooting uitgetrokken, overschreden, mits die inkomsten in evenredigheid zijn vermeerderd; de Algemeene Rekenkamer zal, in zoodanig geval, de meerdere dan de begroote collecteloonen valideren, mits daarvan aan het Gouvernement kennis gevende.

Deze bepaling zal ook worden in acht genomen, voor de in ontvangneming en betaling van koffij, areensuiker en andere producten bij verpligte leveranciën.

18e. De artikelen 56, 57, 58, 59, 60 en 61 alleen van toapassing te verklaren op het Marine departement, voor zoo veel zij daarop toepasselijk kunnen worden gemaakt, met verkorting van den termijn, bij art. 56, tot op den 10den van elke maand, en met bepaling, dat op de aanvragen om fondsen afzonderlijk moet worden aangewezen, wat op ieder, door het Gouvernement, voor een speciaal werk of vaartuig toegestaan crediet, wordt aangevraagd; moetende de aanvragen van fondsen, door de Algemeene Rekenkamer gecertificeerd, vóór of op den 20sten der maand, in voldoening aan art. 58, aan den Directeur Generaal zijn ingezonden.

19e. Met wijziging in zoo ver der artikelen 14, 24, 26, 27, 39, 40, 41, 56, 57, 58, 59, 60 en 61, voor het Militaire departement het navolgende te bepalen:

§ 1. Het Militaire departement zendt, vóór of op den 10den van iedere maand, aan de Algemeene Rekenkamer in deszelfs aanvrage om fondsen voor de volgende maand calculatief benoodigd.

§ 2. Deze aanvraag zal zijn globaal, verdeeld in ronde sommen, op onderscheidene residentiekassen op *Java* en *Madura* beschikbaar te stellen.

Op die aanvraag zal duidelijk moeten zijn bekend gesteld:

a. Hetgeen voor het materieel der Genie en Artillerie berekend wordt, benoodigd te zullen zijn.

b. Hetgeen berekend wordt, benoodigd te zullen zijn op ieder door het Gouvernement toegestaan crediet.

§ 3. De Algemeene Rekenkamer en de Directeur Generaal van financiën zullen met deze aanvrage om fondsen handelen, zoo als bij het Reglement is voorgeschreven, dusdanig, dat de door de Algemeene Rekenkamer gecertificeerde aanvraag vóór, of op den 20sten, der maand bij den Directeur

Generaal van finantiën zijn ontvangen, en door dezen de aangevraagde gelden, overeenkomstig het certificaat der Rekenkamer, zonder verwijl, op de residentie kassen worden beschikbaar gesteld.

In geval de alzoo beschikbaar gestelde fondsen ontoereikend worden bevonden, zal het Militare departement eene suppletoire aanvraag aan de Algemeene Rekenkamer inzenden.

§ 4. Te gelijk met de aanvrage om fondsen zal het Militaire departement aan de Algemeene Rekenkamer inzenden eenen staat, aanwijzende wat in die afgeloopen maand op iedere afdeeling der begrooting, en op ieder door het Gouvernement toegestane crediet is beschikt, ten einde door de Algemeene Rekenkamer daarmede worde gehandeld overeenkomstig het Reglement.

Hetzelve zendt dan tevens in:

a. De staten bedoeld bij artikel 69.

b. Eene opgaaf van het bedrag der sommen voor storting geordonnanceerd.

§ 5. Wanneer, overeenkomstig art. 27 van het Reglement, door het Gouvernement het gevoelen van de Algemeene Rekenkamer wordt gevraagd, of de begrooting eene gevraagde autorisatie tot uitgave al dan niet toelaat, zal zij daarbij letten op den stand der militaire begrooting, en op de laatst door haar gecertificeerde globale aanvrage om fondsen, en bij haar antwoord kunnen bekend stellen, dat de begrooting de gevraagde autorisatie toelaat, mits dat door het Militaire departement uit de globaal beschikbaar gestelde fondsen, op de afdeeling, waarop de uitgave, voor welke autorisatie is gevraagd, niet meer zij of worde beschikt, dan een zeker tantum, ter voorkoming dat de bij de begrooting voor die afdeeling opgebragte som worde overschreden.

§ 6. De rekeningen en andere stukken, vatbaar om voor derzelver beschikking te worden verevend, zullen, naar gelang dat zij inkomen, met een advijs-lijst in duplo, door het Militaire departement aan de Algemeene Rekenkamer ter liquidatie kunnen worden gezonden, om door haar, zoo spoedig doenlijk te worden geliquideerd, en aan het Militaire departement teruggezonden, voor of op den 20sten der maand van de inzending.

20°. Met alteratie en ampliatie van art. 59 te bepalen:

De extracten uit de door de Algemeene Rekenkamer gecertificeerde aanvragen om fondsen, die door den Directeur Generaal aan de geconcerneerde Residenten worden gezon-

den, behooren niet door de Algemeene Rekenkamer geviseerd te worden, indien slechts daaruit blijke van het certificaat door de Rekenkamer op de algemeene aanvrage om fondsen gesteld; en die extracten zelve behoorlijk geauthentiseerd zijn.

21e. Art. 69 te amplieren met de navolgende bepaling:

Buiten en behalve de bij dit artikel voorkomende staten zullen de verschillende Departementen en Autoriteiten maandelijks aan de Algemeene Rekenkamer opgeven alle verstrekkingen *in natura*, waarvan de verbruiker niet de premitive inkooper is, dat is, welke komen ten lasten van eene andere afdeeling van hetzelfde hoofdstuk der begrooting, dan die, waarop het inkoops kostende is afgeschreven, bij voorbeeld bij verstrekkingen van *artillerie* en *genie.*

22e. Art. 70 te amplieren als volgt:

De Rekenkamer is bevoegd en gehouden, om den vorm der rekeningen en verantwoordingen te árresteren, en aan de verantwoordingschuldigen voor te schrijven, en doet zulks,

Voor het Civile departement, met overleg van den Directeur Generaal van financiën;

Voor het militair departement, met overleg van den Generaal, kommandant der troepen;

Voor het Marine departement, met overleg van den Hoofdadministrateur der Marine.

23e. Art. 71 te ampliëren als volgt:

Tot het hooren, opnemen en sluiten van eenige rekening wordt de presentie van ten minste drie leden van de Kamer gevorderd, daardoor begrepen de President, of het lid, deszelfs functiën waarnemende.

24e. Met alteratie en ampliatie van art. 74, te bepalen:

§ 1. De rekenpligtigen, welke zich bij eenige uitspraak van de Algemeene Rekenkamer bezwaard achten, kunnen hunne bezwaren aan den Gouverneur Generaal indienen, ten einde vervolgens door eene Commissie van vier leden, bestaande uit den President van het Hooge Geregtshof, den President van den Raad van justitie te *Batavia*, den President der Weeskamer te *Batavia* en twee andere leden, daartoe jaarlijks in rade te benoemen, te worden beoordeeld.

De Gouverneur Generaal zal de Hem door die rekenpligtigen ingediende stukken dadelijk aan gemelde Commissie doen geworden, en van zijne dispositie kennis aan de Algemeene Rekenkamer doen erlangen, met autorisatie, om al zoodanige stukken, als bij haar, betrekkelijk het geschil in questie, berustende mogten zijn, en tot beoordeeling der

zaak kunnen dienen, aan de Commissie, op hare aanvraag, te doen geworden.

§ 2. In geval deze Commissie de ingebragte bezwaren ongegrond mogt bevinden, besluit dezelve dadelijk zonder hooger beroep. En zal deze beslissing hebben kracht van gewijsde, en daaromtrent verder door den Procureur generaal of den Advocaat fiskaal worden gehandeld, als bij art. 224 en volgende van het Reglement op de Manier van procederen in civile zaken is voorgeschreven.

§ 3. In zoodanig geval geeft zij van hare beslissing kennis aan den Directeur Generaal van financiën, die alsdan voor de invordering der gelegde belasting zal zorgen, desnoods door tusschenkomst van het office-fiskaal, hetwelk zoo noodig van den Raad van justitie executorie tegen den rekenpligtige zal verzoeken, en die, na dezelve te hebben verkregen, tegen den rekenpligtige zal dirigeren, doch zal over de validiteit der zaak zelve, op de in het hoogste ressort gelegde belasting voor de justitie niet kunnen worden geprocedeerd.

§ 4. Wanneer de bezwaren daarentegen gegrond mogten schijnen, zal de Commissie deswege met de Rekenkamer in correspondentie treden, ten einde dezelve op te heffen en daarin niet kunnende slagen, zal zij de uitspraak van den Gouverneur Generaal in Rade inroepen, met overlegging van al de stukken, in de zaak gewisseld en daartoe betrekkelijk.

§ 5. Dit beroep der rekenpligtigen zal echter moeten plaats vinden binnen *drie maanden*, nadat de beslissing der Kamer ter hunner kennis zal zijn gekomen; zullende, na verloop van dien tijd, daarop geen acht worden geslagen ten zij de rekenpligtige mogt kunnen *bewijzen*, dat hij buiten de mogelijkheid is geweest, om zich binnen dien tijd, tot het bekomen van revisie, te adresseren, hetgeen door den Gouverneur Generaal in Rade zal worden beslist, en waarop, zoo de bezwaren van de rekenpligtigen gegrond mogten worden bevonden, hun eene verlenging van termijn zal worden toegestaan.

§ 6. De rekenpligtige, den hem toegestaan of bij de wet voorgeschreven termijn hebbende laten verloopen, en desniettemin aan de beslissing der Kamer niet hebbende voldaan, zal de Kamer het Gouvernement daarop attent maken, hetwelk alsdan, op grond dat de rekenpligtige niet in beroep is gekomen, zal beslissen, en de voldoening aan het

besluit der Kamer bevelen, met bepaling eener boete van 10 pCt. boven het bedrag der gelegde belasting, ten behoeve van de algemeene armen (ter beschikking van de Centrale bureaux van weldadigheid) te voldoen, en om gezamenlijk op het tractement, of wel andere door de rekenpligtige verdiend wordende gelden, te worden ingehouden.

25e. Bij alteratie van art. 77 te bepalen, dat van ieder besluit, bepaling of appostillaire dispositie, autorisatie tot eene uitgaaf of betaling bevattende, afzonderlijk, en niet bij eenen gecumuleerden staat, aan de Algemeene Rekenkamer zal worden kennis gegeven enz.

25e. Met handhaving van het bepaalde bij art. 80, en met referte tot het besluit van den Commissaris Generaal, van den 1sten September l. l., no. 7, (Staatsblad no. 86), hetzelve te ampliëren, als volgt:

§ 1. De, wegens geldelijke of materiële administratie, aan den Lande comptabele ambtenaren blijven, gedurende den tijd van vijf jaren na aftreding, aansprakelijk voor de door hen gevoerde administratie. Na verloop van dien tijd zullen geene pretentiën dienaangaande door het Gouvernement van hem kunnen worden ingehouden, doch zullen dezelve kunnen worden verhaald op dengeen, die oorzaak is van het plaats gehad hebbende verzuim; derzelver erfgenamen en regtverkrijgenden, blijven alleen aansprakelijk tot het bedrag van den borgtogt, bepaald voor den overleden rekenpligtige.

§ 2. De door de comptabele ambtenaren gestorte cautionnementen zullen, bij ommekomst van den voorgeschreven termijn van 5 jaren, aan hem worden gerestitueerd, doch, des verkiezende, dadelijk na liquidatie bij de Algemeene Rekenkamer, mits onder behoorlijke cautie de restituendo, over den nog loopenden tijd, ten genoegen van den Directeur Generaal van Financiën.

§ 3. De rekenpligtigen blijven niettemin in allen tijde aansprakelijk voor frauduleuse handelingen, door hen gepleegd.

§ 4. De rekenpligtige, door verplaatsing als anderzins, zijne betrekking neergelegd hebbende, zal door of voor hem acte van decharge kunnen worden gevraagd, na verloop van zes maanden, dat zijne laatste verantwoording bij de Rekenkamer is ontvangen, of, daarop aanmerkingen bij de Kamer gevallen zijnde, zes maanden nadat die ten genoege der Kamer zijn beantwoord.

26e. Met referte tot deszelfs dispositie van den 1sten Junij l. l., no. 14, te bepalen:

Dat alle pretentiën ten laste van een afgeloopen dienstjaar, onder ultimo Maart van het jaar daarop volgende, aan de Algemeene Rekenkamer moeten zijn ingediend, om door haar gedurende de daaropvolgende maand te worden geliquideerd, en in de maand Junij te worden betaald, zullende voor zoodanige pretentiën crediet kunnen worden aangevraagd, doch na ultimo April geene pretentiën ten laste van vroegere dienstjaren worden aangenomen, maar naar den achterstand verwezen, ten zij de onmogelijkheid bewezen worde, om die pretentiën vroeger in te dienen, als wanneer daaromtrent door de Regering anders zal kunnen worden beslist. Omtrent den gemelden achterstand en deszelfs verevening zullen door den Directeur Generaal van Financiën, ter zijner tijd, bepaalde voorstellen worden gedaan.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie als ten fine van executie, zullende dit besluit wijders in het Staatsblad en in de Javasche courant worden geïnsereerd.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(No. 123.) Pachten. Verkoop van Zout.

BESLUIT. (No. 2.)

Buitenzorg, *den* 13*den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gelezen eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, van den 23sten November l. l., no. 1873, daarbij, met de consideratiën en het advijs der Regering, aanbiedende eene missive van de Generale Directie van Financiën, van den 2den bevorens, no. 881, houdende voorstellen nopens het openbaar uitbesteden, voor het jaar 1830, van de Zoutpacht in de afdeelingen *Batavia* en *Buitenzorg*, op grond van de resultaten, welke dezelve over het loopende jaar, in alle opzigten, heeft opgeleverd, wordende daarbij door de Generale Directie overgelegd eene missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 20sten October l. l., no. 6001, strekkende ten geleide van een, aan dien hoofdambtenaar ingediend, request van den tegenwoordigen pachter voor den verkoop van zout in

de hovengenoemde afdeelingen, verzoekende dat gemelde pacht aan hem, voor het volgende jaar 1830, moge worden gecontinueerd, zoomede,

a. Van eene missive van den Assistent-resident van *Buitenzorg*, van den 9den October, n°. 1168, daarbij te kennen gevende, dat, volgens de door hem ingewonnen informatiën, de pachter, bij voortduring, in alle opzigte aan de hem opgelegde verpligtingen voldoet, en dat de gemeene man in de verkrijging van het door hem benoodigde zout volstrekt geen letsel ondervindt, en op dien grond advijserende, om met de verpachting van den verkoop van zout bij een volgend jaar voort te gaan;

b. Van eene missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, van den 12den October l. l., n°. 3793/2893, houdende in substantie, dat hem bij een naauwkeurig onderzoek gebleken is, dat de bezwaren, die er in der tijd tegen de invordering van de zoutpacht bestaan hebben, uit den weg geruimd zijn, en dus de bijbehouding der pacht in het belang der bevolking en van 's Lands schatkist kan worden geacht wenschelijk en doelmatig te zijn; dat het eerste punt van bezwaar, hetwelk zich vroeger had opgedaan, namelijk de moeijelijkheid om alle bazaren in de Ommelanden van zout te voorzien, volgens al de bij hem Hoofdbaljuw ingekomen rapporten, door den pachter opgeheven, en het zout overal geregeld verkrijgbaar is; wordende door den Hoofdbaljuw wijders een staat overgelegd, waaruit blijkt, dat het debiet van zout in de laatste maanden aanmerkelijk vermeerderd is, verklarende gemelde ambtenaar tevens, dat, ondanks hij geene moeite gespaard heeft, om te ontdekken, of eenig zout uit andere residentiën clandestien ingevoerd, of in de afdeeling der pacht aangemaakt wordt, daarvan geen enkeld voorbeeld gevonden is, en de pachter zelf gezegd heeft, de overtuiging te hebben, dat er ten deze geene fraude plaats vindt, blijkende het al verder uit gemelde missive, dat de prijs van het zout voor de schamele gemeente, die zich daarvan in zeer kleine hoeveelheden tegelijk voorziet, niet, of ten minste niet noemenswaardig vermeerderd is, en dat men zeer weinige voorbeelden heeft, dat waronghouders den prijs van het zout eigendunkelijk boven dien, bij het tarief vastgesteld, hebben verhoogd; advijserende eindelijk de Hoofdbaljuw, aangezien het geenszins blijkt, dat de pacht van den verkoop van zout eenige wezenlijke kwelling of drukking voor de bevolking heeft te weeg gebragt, en deze pacht, de

betaling der pachtschat behoorlijk gewaarborgd zijnde, een aanzienlijk voordeel aan 's Lands kas oplevert, de pacht nog voor het volgende jaar aan te houden; wordende, op grond van het vorenstaande, ook door de Regering en door de Generale Directie in bedenking gegeven, om in de meergenoemde afdeelingen de zoutpacht te laten voortduren;

Gelet op deszelfs missive van den 28sten November l. l., n°. 20, houdende ontwikkeling van de redenen, waarom naar het gevoelen van Hem Commissaris Generaal, in het verzoek van den tegenwoordigen pachter niet moet getreden, maar aan het houden eener publieke veiling van de zoutpacht over 1830 de voorkeur gegeven moet worden:

Herzien deszelfs aanschrijving aan de Regering, d. d. 11 Julij l. l., n°. 15;

In aanmerking nemende de gunstige resultaten, welke de genomen proeve met de invoering der gemelde pacht heeft opgeleverd, en het belang om dat middel op den bestaanden voet te houden, en, zoo mogelijk, meerder uitbreiding te geven;

Gezien de aan Hem Commissaris Generaal, door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, ingediende concept voorwaarden voor de verpachting van het gedachte middel;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie in zoo ver van de bovengenoemde aanschrijving van den 11den Julij l. l., n°. 15, (resolutie der Regering van den 14den Julij l. l., n°. 2), te bepalen, dat de zoutpacht voor de afdeeling *Batavia* en *Buitenzorg*, voor het jaar 1830 zal blijven bestaan, en in het openbaar worden opgeveild.

2°. Te arresteren de voorwaarden voor de verpachting van den verkoop van zout, in de afdeelingen *Batavia* en *Buitenzorg* over het jaar 1830, gelijk dezelve aan dit besluit zijn geannexeerd.

3°. Den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen te magtigen, om niet te treden in het verzoek van den tegenwoordigen pachter, strekkende om de pacht voor het jaar 1830 te mogen behouden.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie als ten fine van executie; zullende dit besluit in de Javasche courant worden geplaatst.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

VOORWAARDEN voor de verpachting van den verkoop van zout in de afdeelingen Batavia *en* Buitenzorg *over het jaar* 1830.

Art. 1. De verpachting zal geschieden voor de afdeelingen *Batavia* en *Buitenzorg*, het zij gezamenlijk, het zij voor elk afzonderlijk.

Art. 2. Het zout zal, van 's Lands wege, aan de pachters worden afgestaan, tot *f* 6 per pikol, betaalbaar in zoodanigen gangbaren munt, als zij zullen verkiezen en op den tijd, als bepaald is bij art. 9.

Art. 3. Het is niet geoorloofd, het zout, in de als *zout verkoopplaatsen* bekende lokalen, te verkoopen bij mindere hoeveelheid, dan van eene halve gantang, zullende de pachter voor elke overtreding verbeuren eene boete van *f* 50, het zij deze verkoop door hem zelven, door zijnen zaakgelastigde, of door iemand anders, mogt zijn geschied.

En zal hij verpligt zijn, het zout aan een' ieder te leveren tegen den prijs, niet te bovengaande acht guldens de pikol, betaalbaar in zilveren of koperen munt, naar verkiezing van den kooper.

Art. 4. De pachter is verpligt, het zout voor een' ieder verkrijgbaar te stellen, op iederen bazaar, te weten:

Bazaar Weltevreden (bahroe).
» » (lama).
» Buitenzorg.
» Kantoor Baroe.
» Tjilintjing.
» Bakassie.
» Poeloe Gadong.
» Pondok Gedee.
» Tjelingsie.
» Tanabang.
» Meester Cornelis.
» Tanjong Oost.
» Tanjong West.
» Tjemangies.
» Tjebinong.

Bazaar Pondok Laboe (Simplicitas).
» Tjampia.
» Sading of Leuwiliong.
» Doerian Bahroe (Pondok Terrong).
» Bollang.
» Tjikadoe.
» Parang Panjang.
» Parang Korret.
» Assam.
» Tangerang.
» Tjantiga.
» Grinding.
» Maok.

blijvende het aan den pachter overgelaten, om die verkoopplaatsen met zoo vele te vermeerderen, als hij zal goedvinden, mits daartoe vooraf aan de Plaatselijke autoriteit toestemming vragende, welke deze niet zal vermogen te weigeren, indien daarvoor geene wettige redenen bestaan.

De pachter zal zijne zaakgelastigden op iedere verkoopplaats van gemelde autoriteit bekend maken, onder verbeurte eener boete van *f* 25.

De op de onderscheidene bazaars aanwezige verkoopplaatsen van zout, zullen, van wege den pachter, moeten worden voorzien van *bordjes*, waarop duidelijk in het Nederduitsch, Maleisch en Chineesch geschilderd staat: Verkoopplaats van Zout.

Art. 5. Het zout moet dagelijks op alle verkoopplaatsen, van des morgens 6 tot des avonds 6 uren, voor een' ieder verkrijgbaar zijn; iemand in dien tusschentijd afgewezen wordende, en niet de door hem verlangde hoeveelheid zout kunnende bekomen, zal de pachter telkens, voor iedere afwijzing, kunnen verbeuren eene boete van *f* 100, naar gelang der omstandigheden.

Art. 6. De verkoop van zout blijft aan ieder vrij, zonder bemoeijenis van den pachter, mits het zout van den pachter afkomstig zij; en de pachter mag daarop geenerlei geregtigheid heffen, op verbeurte eener boete van *f* 500 gulden.

Het is echter aan niemand geoorloofd, zout te verkoopen tot hoogere prijzen, dan de volgende:

Voor	1	gantang (van 8 op een pikol.) .	*f* 1.00
»	½	»	- 0.50
»	1/10	»	- 0.12
»	1/100	»	- 0.1½

zullende degene, die bevonden zal worden, zout tot hoogere prijzen te verkoopen of verkocht te hebben, gestraft worden met eene boete van ten hoogste *f* 20.00, of bij onvermogen om die te betalen, met kettingarbeid of gevangenis voor ten hoogste ééne maand, naar gelang dat de overtreding door een' man of door eene vrouw zal zijn begaan.

Iemand zout verkoopende, hetwelk bewezen wordt *niet* van den pachter afkomstig te zijn, zal worden gestraft met confiscatie van het zout en daarenboven met eene boete van *f* 6 per pikol.

Art. 7. Geen Gouvernements ambtenaar of geëmploijeerden, Europeanen, Chinezen of Inlanders, met eenig officieel gezag bekleed, zullen vermogen eenig aandeel in de pacht te hebben, dan wel zelve pachters of onderpachters te zijn.

Art. 8. De verpachting van het zout zal bij inschrijving geschieden. De ambtenaar, met de uitbesteding belast, zal, nadat hij voor zich zelven zal hebben kennis genomen van de onderscheidene inschrijvingen, de verpachting instellen

met zoodanig getal koijangs boven het hoogst ingeschrevene, als hij zal vermeenen te behooren, en vervolgens, bij wijze van afslag, aan den hoogsten mijnder de pacht, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, toestaan, mits dezelve in zijne borgen volkomen zekerheid voor de nakoming dezer voorwaarden geve, met dien verstande, dat bijaldien de pacht niet aan een' ander wordt afgestaan voor een grooter getal, dan dat van den hoogsten inschrijver, deze laatste aan zijne inschrijving verbonden blijft.

De definitive pachter zal aan den tegenwoordigen pachter *Tjoeng Apeeng* uitkeeren eene premie van *f* 6,000, zullende deze premie naar evenredigheid betaald worden, bijaldien voor iedere afdeeling een afzonderlijke pachter mogt komen, en welke premie hem is toegezegd, omdat hij zich verbonden heeft, de pacht over het jaar 1830 te zullen behouden tot 1,700 koijangs voor Batavia en Buitenzorg, in geval dezelve door het Gouvernement niet aan een' ander of anderen tot eene grootere hoeveelheid mogt worden afgestaan.

Art. 9. De pachter zal het bedrag van het maandelijksche gedeelte der pacht, ieder maand, vóór of op den 25sten in 's Lands kas moeten voldoen. Om de drie maanden zal met hem worden afgerekend, en het meer gedebiteerde, dan het bepaalde minimum, door hem in 's Lands kas worden gestort. In de drie laatste maanden van den pachttijd, zal hij, vóór of op den laatsten dag van iedere maand, zijne afrekening moeten doen.

Art. 10. De pachters zullen zich uitsluitend van zout voorzien uit 's Gouvernements voorraad, en zal het Gouvernement, voor de inwendige consumptie van de ressorten van de pachters, geen zout verkoopen dan aan de pachters. Deze laatste restrictie is echter niet van toepassing op den pachter van de vischmarkt, die, bij voortduring, door het Gouvernement van het benoodigde zout zal worden voorzien.

Art. 11. De voorraad zout, welke zich in 's Gouvernements verkooppakhuizen bevindt, zal dadelijk door den pachter moeten worden overgenomen, tegen *f* 6 per pikol.

Art. 12. Het Gouvernement zal voortgaan met het zout voor 's Lands rekening uit hoofd-depôts te doen aanvoeren, wanneer de pachters het onmiddellijk zullen ontvangen in de thans bestaande verkooppakhuizen te Batavia en te Buitenzorg, die hun, gedurende den pachttijd, zonder eenige huur, in gebruik worden afgestaan, onder verplig-

ting nogtans, om dezelve in goeden staat te onderhouden, en na het eindigen van den pachttijd zoodanig over te geven.

Art. 13. De pachter blijft verantwoordelijk voor het zoodanig ontvangen zout, en is verpligt daarvoor borgen te stellen.

Art. 14. Op de in de pakhuizen, bij het eindigen van den pachttijd, aanwezige hoeveelheid zout, meerder dan door den pachter voor het debiet was aangenomen, zal hem, bij de teruggave aan het Gouvernement of bij de overgave aan eenen nieuwen pachter, eene spillagie van *drie ten honderd* worden te goed gedaan.

Het zout van den pachter, hetwelk alsdan nog onverkocht mogt liggen in zijne bijzondere pakhuizen of debietplaatsen, zal door het Gouvernement of door den volgenden pachter worden overgenomen, tegen *f* 6 per pikol, wel te verstaan, voor zoo ver die restanten niet ontstaan zijn door een minder debiet, dan het bepaalde minimum, terwijl de pachter geen zout vermag over te houden, hetwelk een gedeelte uitmaakt van gemeld minimum.

Art. 15. De pachter mag geen zout naar plaatsen, buiten het ressort zijner pacht gelegen, vervoeren, op verbeurte eener boete van *duizend* guldens, voor iedere overtreding; alleen zal het aan den pachter of pachters in de afdeelingen Batavia en Buitenzorg geoorloofd zijn, zout tegen den hiervoren bepaalden prijs in de residentie Bantam te verkoopen, doch wordt daarentegen de invoer van zout in de ressorten van den bedoelden pachter of pachters verboden; zullende den overtreder, behalven de confiscatie, eene poenaliteit worden opgelegd van *f* 6 per pikol, onverschillig of de invoer over land of over zee geschiedt.

Art. 16. Het is aan ieder vrijgelaten, om zout te koopen bij welken pachter of onderpachter, als hij zal verkiezen, hij is niet blootgesteld aan confiscatiën noch aanhaling, en ook niet aan eenige formaliteiten gehouden; alleen zal die geen, welke vijf pikols of eene grootere hoeveelheid zout vervoert of bezit, van bewijs moeten voorzien zijn van den pachter of onderpachter, bij wien het zout gekocht is.

Art. 17. De pachter mag geen zout verkoopen op crediet, noch op aan te gane verbindtenissen voor nader te leveren goederen of producten; zullende niet alleen op dergelijke pretentiën geen regt mogen worden gedaan, maar de pachter daarenboven nog telkens verbeuren eene boete van vijf honderd guldens.

Art. 18. De pachter zal het zout ontvangen en vervolgens weder afleveren en debiteren met behoorlijk geijkte maten, welke dagelijks zullen kunnen worden nagezien, en indien bij dezelve eenig te kort of bedrog ontdekt wordt, zal de pachter telkens verbeuren eene boete van vijftig guldens.

Art. 19. De pachter is verpligt, alle verstrekkingen van zout, welke Gouvernements wege in natura moeten geschieden, aan de Land- en Zeemagt, hospitalen, gevangenen, kettinggangers, bannelingen, enz., kosteloos te leveren ter plaatse, waar zulks benoodigd mogt zijn, waarvoor hem in betaling zal worden gevalideerd acht guldens per pikol.

Art. 20. De pachter zal verpligt zijn, om aan den Lande van de zuivere winsten, welke de zoutpacht zal opleveren een tiende gedeelte uit te keeren; dien ten gevolge zal aan het Gouvernement van deze administratie ten allen tijde opening en inzage moeten worden gegeven: zullende de pachter tot dat einde verpligt zijn, behoorlijke boeken te houden.

Art. 21. De pachter is verantwoordelijk voor alle overtredingen dezer voorwaarden, door zijne onderpachters of bedienden, en is aansprakelijk voor de voldoening der door hen wegens overtredingen te verbeuren boeten.

Al de boeten, bij deze pachtvoorwaarden vermeld, zoo mede het zuiver bedrag van geconfisceerd zout, zullen worden verdeeld, zoo als voor de pachten in het algemeen is vastgesteld, met dien verstande, dat den pachter geen deel zal worden toegekend, in de boeten en confiscatiën, welke hij of de zijnen zoude kunnen komen te incurreren; zullende, in die gevallen, de aanbrenger $^{2}/_{6}$ der boeten en confiscatiën genieten.

Art. 22. Wanneer de pachter het zout uit zijne pakhuizen voor hooger prijs verkoopt, of door zijne onderpachters laat verkoopen, dan voor *f* 8 de pikol, betaalbaar zoo als bij art. 3 is bepaald, zal hij verbeuren eene boete van vijf honderd guldens.

Art. 23. De pachttijd zal loopen van 1 Januarij tot en met ultimo December 1830.

Art. 24. De pachter is wijders onderworpen aan de bepalingen voorkomende bij de Algemeene pachtvoorwaarden.

Gearresteerd, 13 December 1829, n°. 2.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 124.) Reis- en verblijfkosten voor de Civile ambtenaren, en voor Officieren, Kadets en Militaire ambtenaren.

BESLUIT. (N°. 13.)

BUITENZORG, *den* 14*den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gelezen de missive der Regering, de dato 31 October j. l., n°. 1760 enz.;

Herzien deszelfs missive aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de dato 27 November j. l., n°. 9;

Gelezen de daarop door dien ambtenaar, bij missive van 4 dezer, n°. 7000, ingediende consideratiën en advijs;

Heeft goedgevonden en verstaan: bij ampliatie op de reglementen van reis- en verblijfkosten voor Civile ambtenaren, en voor Officieren, Kadets en Militaire ambtenaren, (Staatsblad 1828, n°. 25 en 41), met alteratie van het bepaalde bij art. 1 der resolutie van den 3den October, anno passato, n°. 43, te bepalen, zoo als geschiedt bij deze, dat voor de passagekosten van Civile ambtenaren en Officieren, Kadets enz., aan welke, volgens genoemde reglementen, eene vrije passage wordt toegestaan, tot de minst te bedingen som met de scheepsgezagvoerders zal worden gecontracteerd, zijnde de vracht voor hunne bagage en bedienden begrepen in de koijangs scheepsruimte, bij art. 5 en 7 van beide reglementen respectivelijk toegestaan, daarbij in aanmerking nemende, het tarief van vrachtgelden, dat immer als het maximum moet worden beschouwd, ongeacht dat getracht moet worden om voor de vracht, voor minder, overeen te komen.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 125.) Beheer der Bosschen.

BESLUIT. (N°. 21.)

BUITENZORG, *den* 14*den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

In aanmerking nemende, dat de min goede staat, waarin zich de bosschen op Java bevinden, en welke grootendeels is veroorzaakt door irreguliere en aanzienlijke houtkappingen, welke van tijd tot tijd hebben plaats gehad, het volstrekt noodzakelijk maakt, dat deswege eenige vaste voorschriften gegeven worden;

Gezien eene missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 26 November l. l., n°. 945, daarbij aanbiedende een door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, ontworpen Reglement *voor het beheer der bosschen, het aanplanten, voortkweeken en vellen van jatiehout op Java;*

Gezien de daarop ingediende consideratiën en advijs der Regering, de dato 9 dezer, n°. 1958;

Den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen nader gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Te arresteren het navolgende

Reglement voor het beheer der bosschen, het aanplanten, voortkweeken en vellen van jatiehout op geheel Java.

Art. 1. De Residenten blijven, overeenkomstig het bepaalde bij art. 6 van het Staatsblad 1826, n°. 40, elk in den zijnen, belast met het beheer der jatiebosschen, onder het oppertoezigt van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen.

Art. 2. De Residenten van de plaatsen alwaar jatiebosschen bestaan of kunnen worden aangelegd, en alwaar dus dit Reglement van toepassing is, zullen aanvankelijk zoo spoedig mogelijk aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen inzenden een beknopt en duidelijk verslag, voor zoo veel elk concerneert, bevattende:

a. Den naam van ieder bosch, tot welk regentschap en distrikt hetzelve behoort, deszelfs ligging, strekking, uitgebreidheid en grensscheiding of belending.

b. Den afstand van ieder bosch, van de hoofdplaats der residentie of andere voorname plaats.

c. Den staat van ieder bosch; of, en zoo ja, sedert wanneer daarin gekapt is; in hoe verre hetzelve voor verderen aankap al dan niet geschiktheid bezit; de hoedanigheid en het soort van het hout, de gestalte in het algemeen der boomen, welke soort van houtwerken en welke dimensiën dezelve meestal opleveren.

d. Of er sleepwegen bestaan, dan wel bestaan hebben, of er nieuwe kunnen worden aangelegd, of de oude hersteld en verbeterd kunnen en moeten worden.

e. De hoedanigheid van het terrein, namelijk, of hetzelve is vlak, heuvel- of bergachtig, de geschiktheid van den grond op zichzelven voor den groei van jatiehout, en de gelegenheid welke zich tot aanplanting aanbiedt; hierbij in aanmerking nemende dat het altoos is te verkiezen de bosschen te hebben op of aan de oevers van die rivieren, welke, tot den afvoer van houtwerken, de noodige geschiktheid hebben.

f. Door welke rivieren en spruiten elk bosch wordt doorsneden, derzelver oorsprong, loop en uitwatering, of de houtwerken langs dezelve worden of kunnen worden afgevoerd; of die afvoer al dan niet met moeijelijkheden verzeld gaat; in het eerste geval, waarin die moeijelijkheden bestaan, en welke voorziening daarin is daar te stellen.

g. Hoe ver de houwerken moeten of zouden moeten gesleept worden van de plaatsen, waar men die kapt of kan kappen, tot de plaats, van waar men dezelve of langs groote sleepwegen of langs rivieren afvoert of kan afvoeren.

h. Of het bosch al dan niet is gelegen in of in de nabijheid van bevolkte, vruchtbare en bebouwde districten; in hoe verre de bevolking dier districten voor de boschwerkzaamheden is afgescheiden; of die afscheiding doelmatig is geschied, of de bevolking al dan niet van vele buffels en koebeesten is voorzien. Voorts daarbij opgevende de rentvrije landen en het bedrag in geld, dat die landen aan grondlasten zouden moeten opbrengen, wanneer het blandongstelsel niet bestond, alsmede eene generale opgave van de kosten der blandongs in vergelijk gebragt met de voordeelen, die dezelve aan hout opleveren.

i. Of de bevolking in het algemeen al dan niet afkeerig is van de boschwerkzaamheden, het zij volgens het blandongstelsel, dan wel buiten dat stelsel, tegen belooning in geld,

en welk van beide in het belang van het Gouvernement met het belang der bevolking in verband gebragt, het verkieselijkste moet worden geacht.

De Residenten zullen dit verslag doen vergezeld gaan van zoodanige consideratiën en voorstellen, als de strekking kunnen hebben, om niet alleen thans van de bosschen partij te trekken, wanneer zulks gevorderd wordt, maar voornamelijk, om door eene doelmatige aanplant en onderhoud, voor de behoefte in den vervolge ruimschoots te voorzien.

Art. 3. De Residenten zullen jaarlijks, en wel in de maand December, den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen bekend maken met den toestand der bosschen en in het algemeen met de veranderingen, verbeteringen en uitbreidingen, welke tusschentijds hebben plaats gevonden, daarbij voegende eene opgave van de gezaaide of gestrooide pitten en van de nieuw aangelegde plantsoenen; voorts zal dit jaarlijks verslag al mede vergezeld gaan van zoodanige consideratiën en voorstellen, als de Residenten in het belang van dit gedeelte van de dienst nuttig en noodig toeschijnt.

Art. 4. De Residenten zullen de boschopzieners, dáár, waar die bestaan, en anders de javaansche hoofden, die het opzigt over de bosschen hebben, gelasten, om jaarlijks de bosschen zoo veel mogelijk schoon te houden, de stompen van boomen en het op den grond liggende hout, bijaldien van een en ander geen nuttig gebruik kan worden gemaakt, te verbranden, zoo wel om hierdoor den grond te mesten als om geene hinderpalen bij het uitsleepen van houtwerken te ontmoeten; zij zullen toezien, dat deze hunne bevelen behoorlijk worden ten uitvoer gebragt.

Art. 5. De Residenten zullen onderzoeken, of in de bosschen hunner residentiën alsnog geveld en bruikbaar hout verspreid ligt; zij zullen zorg dragen, dat dit hout ten spoedigste worde uitgesleept, naar zoodanige naastbij gelegene plaats, alwaar het van nut kan zijn; zij zullen hiervan rapport doen bij het jaarlijksche verslag, en voorts moeten waken, dat zoo lang deze uitsleep niet heeft plaats gehad, ter voorkoming van beschadiging aan die houtwerken, de verbranding in de bosschen niet plaats hebbe.

Art. 6. Aan de Residenten wordt bijzonder aanbevolen, om consecutief de meeste zorg te besteden voor ruime en geregelde zaaijingen en plantingen.

Zij zullen daarbij het volgende in acht doen nemen.

a. De aanplant van jonge plantsoenen is preferent aan den aanplant van pitten.

b. De jonge plantsoenen kunnen veelal in de jatiebosschen zelve gevonden worden, om in geregelde plantaadjen te worden verplaatst.

c. Dáár, waar geene genoegzame plantsoenen voorhanden zijn, zal men tot dit oogmerk de noodige jatiepitten vergaderen; de pitten moeten, alvorens geplant te worden, in water uitdijen, of men zal dezelve laten droogen en daarna door asch eenigzins doen schroeijen, om zoodanig, op een uitgezocht stuk grond, in den regentijd gezaaid te worden; wanneer de spruitjes genoegzame wasdom hebben verkregen, zullen dezelve worden verplant op de daartoe bestemde plaatsen.

d. De plantsoenen, die gestorven zijn of gebrekkig groeijen, zullen uitgeroeid en door nieuwe betere plantjes vervangen worden.

e. Bij voorkeur zal men pitten planten van *Jatie Soengoe*, *Jatie Minjak*, en voorts van ander goed jatiehout, doch niet van *Jatie Kapoer*, dewijl dit hout vele calcineuse bestanddeelen heeft, en daardoor van weinig waarde is.

Art. 7. Nadat de voorbereidende zuivering van den grond heeft plaats gehad, zullen de uitgekapte bosschen van nieuwe plantsoenen moeten worden voorzien; en op plaatsen, waar geene uitgekapte bosschen zijn, zullen nieuwe percelen worden aangelegd, onder het oppertoezigt van den Resident, welke in de uitoefening van dit gedeelte zijner verpligting en hetgeen verder de bosschen in het algemeen betreft, op eene doelmatige wijze gebruik zal kunnen maken van den Assistent-resident, Regenten, Controleurs der Landelijke inkomsten en andere plaatselijke Europesche en Inlandsche ambtenaren.

Art. 8. Daartoe zullen bij voorkeur zoodanige gronden moeten worden uitgekozen, die in de nabijheid van bevaarbare rivieren zijn gelegen, of waar de localiteit het meeste gemak tot den vervoer van hout aanbiedt. De plaatsen, waarop vroeger goed jatiehout heeft gestaan, blijven steeds daartoe preferent.

Art. 9. Bij het aanleggen van nieuwe bosschen zal bijzonder in aanmerking komen de locale gesteldheid der plaats, de zijde van waar de hevigste winden komen, de ligging van bergen, doortogt van winden en andere omstandigheden, die van invloed kunnen zijn.

Art. 10. De gronden bestemd voor nieuwe aanplantingen zullen behoorlijk van alang alang gezuiverd, en voorts beploegd of omgespit moeten worden, alvorens de plantsoenen te planten.

Art. 11. Bij het aanleggen van nieuwe percelen, zal men zorg moeten dragen, dat de boompjes zoo regelmatig mogelijk en op dezelfde afstanden, van bij voorbeeld 16 voeten, geplant worden, om daardoor het aanleggen van sleepwegen en het transport gemakkelijker te maken.

Art. 12. Men zal zich daarin regelen naar het locale en de meerdere of mindere vruchtbaarheid der gronden, daarbij indachtig zijnde, dat, wanneer de boompjes te digt bij elkander worden geplant, derzelver welige groei wordt belet, en men daarna verpligt zou zijn, eenige boomen tusschen uit te kappen.

Art. 13. De Residenten zullen stiptelijk doen waken tegen het schenden der boomen, het vernielen der bosschen en plantsoenen en het ongequalificeerd kappen van houtwerken in bosschen, die niet uitdrukkelijk aan de bevolking zijn afgestaan. Ter voorkoming, zoo veel mogelijk, dat de plantsoenen of jonge boomen door buffels of ander gedierte beschadigd worden, zullen de nieuwe aanplantingen behoorlijk van een pagger worden voorzien.

Art. 14. De bewoners der dessa's, in de nabijheid der nieuwe aanplantingen, zullen verpligt zijn, om de plantsoenen, die gestorven zijn of gebrekkig groeijen, te verwisselen door nieuwe boompjes, en den grond behoorlijk schoon te houden, om den groei der plantsoenen te gemoet te komen, kunnende het aan deze bewoners of arbeiders tot belooning worden vergund, om zich het op den grond liggende hout, dat voor den Lande van weinig belang is, en de stompen van boomen, voor eigen gebruik ten dienste te maken.

Art. 15. volgens de deswege bestaande gewoonten zal men, in de maanden September en October, als het gras en de alang alang nog droog is, hetzelve in de bosschen in den brand steken, waardoor de bosschen schoon worden, de grond gemest wordt en de afgevallene jatiepitten goed opkomen.

Art. 16. De Residenten zullen stiptelijk doen toezien en zorgen, dat geene Tagalvelden worden aangelegd in 's Lands bosschen, welke voor den tegenwoordigen of eventuelen houtkap zijn of behooren te worden gereserveerd, omdat

daarbij gewoonlijk alle boomen, die op dusdanige velden staan, worden vernield. Ook het planten van kapas, suikerriet, jagong en de cultuur van andere producten, is in gemelde bosschen verboden.

Art. 17. Alzoo het kappen naar *jaarlijksche eischen* voor den staat der bosschen nadeelig wordt beschouwd, blijft het kappen *perceels-gewijze*, als een middel tot meerdere instandhouding der bosschen, aanbevolen.

Art. 18. Vermits jaarlijks houtwerken van diverse dimensiën benoodigd zijn, kunnen niet al de percelen om hetzelfde getal jaren worden gekapt, maar zullen eenige om de 20 en andere om de 30 of 40 jaren, en die welke de zwaarste houtwerken moeten opleveren, slechts om de 60 of 80 jaren worden gekapt; mitsdien zullen de bosschen, waarin een reguliere aankap van percelen om het eens bepaalde getal jaren zal plaats hebben, prealabel worden verdeeld en geclassifieerd, met bepaling van het tijdvak, hierboven bedoeld.

Bij de aankappingen in bosschen, welke door de natuur gevormd en niet door kunst aangelegd zijn, zullen zoodanige percelen moeten worden gekozen, in welke zich de meeste boomen bevinden van de benoodigde dimensiën.

Art. 19. Men zal het kappen van jong geboomte, welker stammen nog geene stukken hout van *zes* duimen vierkant kunnen afwerpen, zorgvuldig moeten tegengaan.

Evenmin zal het geoorloofd zijn, zware boomen te vellen, om er kleine balken of ligte houtwerken, dan wel breede planken of zoogenaamde doelangs (platte balken) uit te kappen, dan voor zoo ver 's Lands dienst zulks volstrekt mogt komen te vereischen.

Art. 20. Telkens in het najaar en nadat het voorgeschrevene bij art. 15 zal hebben plaats gehad, zullen de zwaarste boomen, welke bestemd zijn om in het volgend jaar te worden geveld, om den wortel worden aangekapt of van den bast ontbloot, ten einde, zoo staande, gedurende de westmousson hunne sappen te verliezen en te sterven; zijnde zulk hout deugdzamer dan hetgeen groen wordt geveld, zoo mede ligter te kappen en uit te slepen.

Art. 21. Men zal, bij het vellen van boomen, met beleid dienen te werk te gaan, zorgende dat van den te vellen boom en deszelfs takken de meeste partij worde getrokken, en geen hout nutteloos worde verspild; dientengevolge zal de kapping zoo digt mogelijk aan den grond geschieden, en zware boomen zullen zoo veel mogelijk worden uitgegraven,

en bij de wortels worden afgekapt, waardoor de stammen bij het vallen minder gevaar loopen te barsten.

Art. 22. Men zal bij het nederlaten of aan den val van den boom zoodanige rigting moeten geven, dat de boom zelve, en de aangrenzende boomen, zoo min mogelijk daardoor beschadigd worden.

Hierbij wordt ten overvloede aanbevolen:

a. Den boom niet te laten vallen op restant stammen van reeds gekapte boomen, dewijl hij daardoor zoude kunnen knakken of scheuren, maar op den platten grond.

b. Den boom zoo veel mogelijk in zijn val op te houden, ten einde daardoor zoo wel den val te dirigeren, als de beschadiging voor te komen, die door een' al te zwaren val veroorzaakt kan worden.

Art. 23. De boomen geveld zijnde, zullen dezelve, met in achtneming van de meest mogelijke zuinigheid, tot vierkante balken worden gekapt, om het transport te water of te land te faciliteren.

Zoogenaamde *Rondhouten*, die in eenen ronden staat worden gebruikt, zullen echter hiervan zijn uitgesloten.

Art. 24. Aangezien de zware scheepshoutwerken of kromhouten even zoo bezwaarlijk te kappen, als thans te vinden zijn, zal men *mallen* naar de bosschen moeten zenden, waarop duidelijk de dimensiën zullen worden bekend gesteld, ten einde naarvolgens die modellen, de kromhouten te kappen.

Het departement, dat zoodanige houtwerken aanvraagt, zal voor de formering van de boven bedoëlde mallen zorg dragen.

Art. 25. De Residenten zullen zorg dragen, dat de gevelde houtwerken niet langer, dan noodzakelijk is, in de bosschen blijven liggen, en zorgen, dat die houtwerken ten spoedigste uitgesleept en naar de voor dezelve bestemde plaats vervoerd worden, geldende zulks al dadelijk de houtwerken, bedoeld bij art. 5.

Art. 26. Bij het uitslepen van houtwerken zal men zoo veel mogelijk de oude of reeds bestaande sleepwegen gebruiken, en geene nieuwe dan bij volstrekte noodzakelijkheid aanleggen; zijnde het aanleggen van nieuwe sleepwegen en bruggen eensdeels bezwaarlijk en anderdeels voor de bosschen nadeelig, omdat alle boomen, die men op eenen nieuw aan te leggen sleepweg ontmoet, zonder onderscheid uit den weg geruimd moeten worden.

Art. 27. Tot de verzamelplaatsen in de bosschen, zullen oorden moeten worden uitgekozen, die in de nabijheid van bevaarbare rivieren of nabij de sleepwegen, die naar de stapelplaatsen leiden, gelegen zijn.

Art. 28. De verzamelplaatsen, nabij de rivieren, zullen op eenen hoogen oever moeten gelegen zijn, ten einde bij eene overstrooming, de houtwerken niet weg spoelen; men zal in derzelver nabijheid geene vuren mogen stoken, waarop het wachtvolk bijzonder zal moeten letten.

Art. 29. Ten overvoede wordt alhier bekend gesteld, dat dit Reglement volkomen van toepassing is op de bosschen in de Vorstenlanden, als zijnde die bosschen het eigendom van het Gouvernement.

Gearresteerd, enz.

Buitenzorg, *den* 14*den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

En zal afschrift dezes worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie als ten fine van executie; zullende dit besluit, voor zoo ver het sub 1 gearresteerde betreft, in het Staatsblad en in de Javasche Courant worden geplaatst.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 126.) Jatie-bosschen.

BESLUIT. (N°. 23.)

Buitenzorg, *den* 14*den December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelet op deszelfs besluit van heden, n°. 21, waarbij gearresteerd is een Reglement *voor het beheer der bosschen, het aanplanten, voortkweeken en vellen van jatiehout op geheel Java;*

Gelet op het besluit van Commissarissen Generaal, van den 6den September 1817, n°. 41, en verder genomen bepalingen, tegen den verkoop, uitvoer en invoer van houtwerken uit de Vorstenlanden;

In aanmerking nemende, het belang, om met handhaving van het beginsel, waarop vroegere en latere bepalingen te deze genomen zijn, het weren namelijk der misbruiken, welke uit eenen vrijen en onbeperkten aankap van jatiehout kunnen voortvloeijen, zoodanige maatregelen te nemen, als waardoor uit een geregelde exploitatie van de bosschen in de Vorstenlanden meerdere voordeelen voor het Gouvernement, zoo wel als voor de huurders van landen in der Vorsten gebied, en de Inlandsche grooten, die zelve hunne landen administreren, kunnen geboren worden;

Gezien de voordragt van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 29sten October l. l., nº. 6237; onder overlegging van een advijs van den Commissaris aan de beide Hoven en Resident van *Soerakarta*, van den . . . . .

Gezien de daarop ingewonnen consideratiën van den gewezen Directeur der bosschen *van Lawick van Pabst*, van den 15den November l. l.;

Gezien de nadere bedenking van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 27sten November l. l., nº. 6855;

De Regering gehoord (missive Luitenant Gouverneur Generaal, van den 9den dezer, nº. 1958);

Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen.

1º. Dat aan de huurders van landen in der Vorsten gebied, alsmede aan de Inlandsche grooten, die hunne landen zelve administreren, telkens, wanneer zulks met Lands belang zal overeenkomen, tijdelijk gelegenheid zal worden gegeven, om partij te trekken van de jatie-bosschen, het Gouvernement toebehoorende, en op die landen respectivelijk aanwezig.

2º. Dat daartoe aanvankelijk zal worden beproefd het houden eener uitbesteding voor de levering uitsluitend aan den Lande van zoodanig getal en soorten van houtwerken, als het Gouvernement uit de boven bedoelde bosschen zal verlangen, met dien verstande nogtans, dat, aangezien al de bosschen in de Vorstenlanden het eigendom zijn van het Gouvernement, deze uitbestedingen zich zullen bepalen bij de onkosten der aankapping en van het transport der houtwerken, met ter zijdestelling van de waarde der houtwerken zelve.

3º. Dat het Gouvernement, vóór of bij de uitbesteding, zal aanwijzen de percelen, waarin de kapping zal plaats

hebben, en dat ten einde te bevorderen de perceelsgewijze kapping door het Gouvernement, al het goede hout zal worden ontvangen en betaald (en aan hetzelve zal moeten worden geleverd) dat zich in die percelen bevindt.

4o. Dat bij die uitbesteding zal worden geregeld en bestemd de plaats of plaatsen, alwaar de levering zal dienen te geschieden, zoo als zulks met het belang van den Lande en van de aannemers zal overeenkomen.

5o. Dat bij voorkeur zoodanige percelen zullen worden aangewezen, in welke de meeste der benoodigde soorten en dimensiën worden aangetroffen.

6o. Dat de aannemers zich zullen moeten verbinden, om die boomen ongemoeid te laten, welke geene balken van 6 duimen kunnen opleveren, en voorts om de uitgekapte plaatsen op nieuw met jatiehout te beplanten.

7o. Dat de zwarigheden, welke bij de gegadigden voor de aanneming en de nakoming der voorwaarden mogten bestaan, met gemeen overleg zullen worden opgeheven, bij de uitbesteding.

8o. Dat 's Lands ambtenaren zullen verpligt zijn, om de huurders van de landen, waarop jatiebosschen gelegen zijn, tot den aankap en levering van hout, volgens bovenstaande bepalingen; aan te moedigen, en de Inlandsche grooten, vooral de Regenten in de buiten-districten, de voordeelen te leeren kennen, welke voor hen en hunne onderhoorigen daaruit te trekken zijn; met in achtneming nogtans, dat het aan niemand vergund zal zijn, op de landen van eenen anderen hout te kappen, maar dat ieder zich zal moeten bepalen tot de landen, welke hij in huur of anders in bezit heeft.

En zal afschrift dezes worden gezonden, aan den Luitenant Gouverneur Generaal, zoo tot informatie als ten fine van executie; zullende dit besluit in de Javasche Courant worden geïnsereerd.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

(N°. 127.) Pachten. Opium.

RESOLUTIE. (N°. 4.)

BATAVIA, *den 18den December* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie door den Minister van Staat, Commissaris Generaal, verleend bij appostillaire dispositie van den 16den dezer, n°. 13;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de pachtvoorwaarden van het opium, zoo als dezelve voor dit loopende jaar zijn vastgesteld, en mitsdien thans in werking zijn, te rekenen van den 1sten Januarij 1830, provisioneel en voor een' onbepaalden tijd, van verbindende kracht zullen blijven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 128.) Pachten, Neringen, Beroepen, enz.

BESLUIT. (N°. 2.)

BUITENZORG, *den 20sten December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Willende alle onzekerheid wegnemen, welke er mogt bestaan, ten aanzien van het regte verstand van art. 12 van de voorwaarden der pacht van de belasting op de neringen, beroepen, hanteringen en bedrijven onder de Inlandsche, Chinesche en andere daarmede gelijkstandige natiën, woonachtig in het district der stad en voorsteden van *Batavia*, gearresteerd bij besluit van den 24sten November j. l., n°. 12;

En in aanmerking nemende, dat er eenige abuizen zijn ingeslopen in het aan voorschreven voorwaarden geannexeerde tableau van quotisatie, zoo wel ten aanzien van de verdee-

ling der belastingschuldigen in de daarbij voorkomende klassen, als ten aanzien der beroepen, die zijn verzuimd, daarbij uit te drukken;

Gehoord de Regering en het mondelinge advijs van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen en van den Hoofdbaljuw van *Batavia*;

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Bij explicatie, en met alteratie, voor zoo veel noodig, van art. 12 van de voorwaarden der pacht van de belasting op de neringen, beroepen, hanteringen en bedrijven onder de Inlandsche, Chinesche en andere daarmede gelijkstandige natiën, woonachtig in het district der stad en voorsteden van *Batavia*, te bepalen, dat die belasting slechts zal worden geheven voor één beroep of één bedrijf, hetwelk in een huis wordt uitgeoefend, onverschillig of er een of meer deelgenooten zijn, die zoodanig beroep of bedrijf uitoefenen; wordende het eerste gedeelte van art. 24 der voorschreven voorwaarden, als strijdig met de tegenwoordige explicatie, bij deze ingetrokken en buiten effect gesteld.

2°. Het tableau van quotisatie, zoo als het bij het hierboven aangehaalde besluit is gearresteerd, in te trekken en daarentegen te arresteren een nieuw tableau van quotisatie, zoodanig als het aan het tegenwoordige besluit is geannexeerd.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal ten fine van executie.

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

TABLEAU *van quotisatie der belasting op de neringen, beroepen, hanteringen en bedrijven, door de Inlandsche, Chinesche en andere daarmede gelijkstaande Natiën, uitgeoefend wordende, in het District der Stad en Voorsteden van* Batavia, *hieronder vermeld, met opgave van het bedrag der maandelijksche en dagelijksche recognitie, welke voor de uitoefening van ieder beroep of bedrijf aan den pachter behoort betaald te worden.*

Beroepen, Neringen, Bedrijven en Hanteringen aan de belastingen onderworpen.	Bedrag der Recognitie. Maandelijks.	Dagelijks.
1ste Klasse.		
Zeehandelaars. (zie artikel 22 § 1 der voorwaarden)	*f* 15	
2de Klasse.		
Arakbranders	- 10	
3de Klasse.		
Suikermolenaars, onverschillig of dezelve in het district der stad, of dat der Ommelanden hun bedrijf uitoefenen	- 8	
Broodbakkers-bazen		
Makelaars of Commissionairs, die de groote handelaars in koopen en verkoopen ten dienste staan		
Wagenverhuurders		
4de Klasse.		
Lijnwaad en Wollen Winkeliers of Waronghouders, tevens zijden en andere stoffen verkoopende	- 5	
Winkeliers of Tokohouders, (zie § 2 van art. 22 der voorwaarden)		
Afbrekers, voor den tijd dat zij afbreken en zoo lang de materialen niet opgeruimd zijn		
5de Klasse.		
Apothekers	- 3	

Beroepen, Neringen, Bedrijven en Hanteringen aan de belastingen onderworpen.	Bedrag der Recognitie.	
	Maandelijks.	Dagelijks.
Blikslagers-bazen		
Batikverkoopers		
Bultzak-, bedden- en kussenmakers-baas .		
Chiampangmakers-bazen		
Kroeghouders of logementhouders . . .		
Lijnwaadverkoopers, langs 's heeren wegen en die geen' winkel houden		
Wagenmakers-bazen		
Doodkistenmakers-bazen		
Geldwisselaars.		
Horologie Winkeliers		
Waronghouders van gekookte en ongekookte levensbehoeften		
Waronghouders van linnen en kleederen, zonder wollen, zijden of andere stoffen te verkoop te stellen		
Waronghouders van kruiderijen (rempa rempa)		
Waronghouders van rijst, enz.		
Idem van zout, enz.		
Goud- en Zilversmids-winkeliers	f 3	
Kopersmids-bazen		
IJzersmids bazen		
Kuipers-bazen		
Kleedermakers-bazen		
Kalkbranders-bazen		
Klontongs		
Kastenmakers-bazen		
Kaarsenmakers-bazen		
Muilen Winkeliers		
Olie Verkoopers		
Schoenmakers-bazen		
Schilders-bazen		
Steenbakkers-bazen		
Steenhouwers-bazen		
Steenslijpers-bazen		
Spiegelmakers-bazen		
Schrijnwerkers-bazen		
Timmermans-bazen		
Tuigen en Zadelmakers-bazen		
Loodgieters-bazen		

Note: all entries are grouped by a brace to the single amount f 3 (Maandelijks).

Beroepen, Neringen, Bedrijven en Hanteringen aan de belastingen onderworpen.	Bedrag der Recognitie. Maandelijks.	Bedrag der Recognitie. Dagelijks.
Gras-leveranciers (hiervan zijn uitgezonderd de zoogenaamde grassnijders, die niet meer dan een pikolan te gelijk verkoopen		
Juwelier en diamant winkeliers		
Kaarten verkoopers		
Leerlooijers bazen	f 3	
Metzelaars-bazen		
Scheepstimmermans-bazen		
Tinnegieters-bazen		
Uitdragers		
Vuurwerk verkoopers		
Bamboes verkoopers		
Paarden verkoopers, die met paarden langs 's heeren wegen te koop loopen . . .		
Tap en Kadjangverkoopers		
Borduurders in goud- en zilverdraad . .		
Bloemen verkoopers		
Chocolaad idem		
Verkoopers van gekookte of ongekookte eetwaren langs 's heeren wegen		
Fabrikanten in zijden, wollen, katoenengaren en andere dergelijke stoffen, de batiksverkoopers uitgezonderd	- 3	10
Gevogelte verkoopers		
Grind idem		
Gammelan idem		
Melk idem		
Porcelein idem		
Rotting en matten idem		
Suiker idem		
Ketjap, tahoe, touw tjam en touwge idem		
Vruchten idem		
6de Klasse.		
Verwers van wollen en andere stoffen . .		
Brandhoutverkoopers in het groot, of die bij den vadem verkoopen		
Horologiemakers, mits werk onderhanden hebbende	- 2	
Groente verkoopers langs 's heeren wegen .		

Beroepen, Neringen, Bedrijven en Hanteringen aan de belastingen onderworpen.	Bedrag der Recognitie.	
	Maandelijks.	Dagelijks.
Waronghouders van groentens, mits geen gekookte spijzen verkoopende		
Pottenbakkers	f 2	
Geldteliers of kassiers		
Papierwerkers		
Brandhout verkoopers in het klein . . .		
Slijpers en zetters van de diamanten en andere fijne steenen	- 3	6 ct.
Koffijwaronghouders		
7de Klasse.		
Ketelslagers-bazen	- 1.50	
Verkoopers van Inlandschen azijn . . .		
Boomverkoopers		
Boeboer idem		
Dedak idem		
Goud- en zilversmids bazen		
Verkoopers van gambier, sirie en pinang .		
Gambang verkoopers	- 1.50	5 »
Koek en gebak (kwee kwee) idem . . .		
Houtskolen idem		
Laxa idem		
Manden idem		
Tjintjiaauw idem		
Toe-ak idem		
Zout idem		

Gearresteerd, enz.

BUITENZORG, *den 20sten December* 1829.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 129.) Rekenpligtigen.

RESOLUTIE. (N°. 2.)

Batavia, *den 21sten December* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van de Commissie, ingesteld bij art. 74 van het Reglement voor de Algemeene Rekenkamer, de dato 18 dezer, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Bij gedeeltelijke dispositie op de missive van de Commissie, in den hoofde dezer vermeld.

1°. Enz.

2°. Te bepalen,

a. Dat de rekenpligtige die, krachtens art. 74 van het Reglement voor de Algemeene Rekenkamer, (Staatsblad 1827 n°. 70), toegelaten is zijne bezwaren over de uitspraak van de Algemeene Rekenkamer in te brengen bij de Commissie, bedoeld bij het hiervoren aangehaalde art. 74, verpligt zal wezen, dezelve binnen den tijd van eene maand, nadat hij van die toelating zal hebben kennis bekomen, aan de Commissie kennelijk te maken, door het indienen van een request of memorie, onder overlegging van zoodanige stukken, als hij ter opheldering zal noodig oordeelen.

b. Dat, wanneer bij examinatie dezer stukken, het der Commissie zal blijken, dat nog andere worden vereischt, dan wel dat ten aanzien van eenige derzelve, of van het een of ander punt, inlichtingen benoodigd zijn, de Algemeene Rekenkamer zal verpligt wezen, dezelve op aanvrage der Commissie zoo veel mogelijk te suppediteren.

c. Dat het der Commissie zal vrijstaan, de rekenpligtige, wiens zaak ter harer beoordeeling zal zijn gebragt, zoo dikwijls als zij zal noodig oordeelen, persoonlijk te hooren.

d. Dat wanneer de gronden, op welke de Algemeene Rekenkamer ambtenaren heeft belast, niet bij hare besluiten vermeld zijn, de Algemeene Rekenkamer gehouden zal zijn, dezelve, daartoe verzocht zijnde, aan de Commissie bekend te maken.

3°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(No. 130.) Patentregt.

BESLUIT. (No. 15).

BUITENZORG, *den 22sten December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch-Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 8 dezer, no. 1,943, houdende eenige bedenkingen der Regering op de, onlangs door hem Commissaris Generaal, gearresteerde Ordonnantie op het Patent-regt;

Gelet op het antwoord van Hem Commissaris Generaal op bovengemelde missive, d. d. 10 dezer, no. 11;

Gezien eene nadere missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 14 dezer, no. 1,981;

Gezien de deswege ingewonnen consideratiën en advijs van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, vervat in deszelfs missive, d. d. 21 dezer, no. 1,944;

Heeft goedgevonden, en verstaan:

1o. Met alteratie in zoo verre van de Ordonnantie op het Patentregt, gearresteerd bij besluit van Hem Commissaris Generaal, d. d. 20 November j. l., no. 23 te bepalen.

a. Dat de twee termijnen voor de invordering van het Patentregt worden bepaald, de eerste in de maand Maart, en de tweede in de maand September, en zulks in stede van de bij art. 20 van bovengemelde Ordonnantie bepaalde maanden Junij en December.

b. Dat de acten van patent aan de belanghebbenden zullen worden uitgereikt op vertoon van het bewijs van betaling van den eersten termijn patentregt (model La. C), dan wel, indien de belanghebbenden de beide termijnen in ééns mogten hebben betaald, op vertoon van het bewijs daarvan.

c. Dat de uitgevers van openbare, notariële en justitiële acten, bedoeld in art. 22 van de Ordonnantiën op het Patentregt, slechts met 1o. April 1830, zullen verpligt zijn, daarin te vermelden den datum en het nommer van het patent, op verbeurte eener boete van *f* 50 telkens.

d. Dat de aan de patentpligtigen af te geven acten van patent zullen geldig zijn, gedurende een rond jaar, gerekend te zijn ingegaan met 1o. April en te eindigen met ultimo Maart daaraanvolgende, zoo dat de vermelding van dit document in de openbare, notariële en justitiële acten tot aan 1o. April altijd zal kunnen plaats vinden van de

acten, in het voorgaande jaar uitgereikt, terwijl, na 1°. April altijd zal moeten worden aangehaald, het patent over het doorloopende jaar.

e. Dat de jaarlijksche beschrijving zal plaats hebben in de maand December, ten welken einde de belanghebbenden verpligt zullen zijn, de verklaring Lª. A, in den loop dier maand ter Secretarij van het Plaatselijke bestuur in te vullen of te doen invullen, en zulks op eene boete van *f* 10 tot *f* 60, naar mate de klasse van den Patentpligtige.

2°. Te bepalen, dat de hierboven bedoelde beschrijving voor het jaar 1830 in Januarij aanstaande zal plaats hebben.

Afschrift dezes zal worden gezonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

Lᴅ. Bᴜʀɢɢʀᴀᴀғ DU BUS ᴅᴇ GISIGNIES.

(N°. 131.) Javasche en Chinesche tabak.

R E S O L U T I E. (N°. 4).

Bᴀᴛᴀᴠɪᴀ, *den 22sten December* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de autorisatie, door den Minister van Staat, Kommissaris Generaal, verleend bij appostil van den 19den dezer, n°. 1;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met ampliatie van het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 28sten November 1829, n°. 23, verhandeld bij de resolutie der Regering van den 2den dezer, n°. 4, waarbij zijn vastgesteld de pachtvoorwaarden voor den Javaschen en Chineschen tabak te *Batavia*, en in de Ommelanden, te bepalen, dat het consumtie-regt, hetwelk, krachtens de gemelde voorwaarden, van den Javaschen en Chineschen tabak, bij den invoer gedurende het jaar 1830, zal worden geheven, ook zal moeten worden voldaan van den tabak, die in meerdere hoeveelheid, dan van een' halven pikol, met 1°. Januarij aanstaande, zich in handen van de kooplieden mogt bevinden, na aftrek van de belasting op denzelven gedurende het loopende jaar betaald.

2°. Te bepalen, dat de personen, die, op den 1sten Januarij aanstaande, in het bezit zijn van Chineschen of Javaschen tabak, boven de bij de pachtvoorwaarden toegestane hoeveelheid, zullen gehouden zijn, binnen den tijd

van 5 à 10 dagen, aan den pachter van dit middel kennis te geven van de nog bij hen voorhandene hoeveelheid, ten einde door denzelven, na, voor zoo veel noodig, in kodis te zijn afgedeeld, verzegeld en met zijn merk voorzien te worden; zullende de nalatigen in de aangifte verbeuren eene boete van *f* 25 tot 500, even zeer als de personen, die bevonden zullen worden, tabak te verkoopen of te vervoeren, zonder betaling der vastgestelde belasting.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 132.) Borgstelling voor Inlandsche bedienden.

PUBLICATIE.

Batavia, *den* 22*sten December* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

IN RADE;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat bij resolutie op heden in Rade, krachtens de autorisatie daartoe door Zijne Excellentie den Minister van Staat, Commissaris Generaal verleend,

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat het voortaan aan niemand zal veroorloofd zijn, eenen Inlandschen bediende, het zij die hier vrij of slaaf zij, met zich naar Nederland te voeren, anders, dan tegen eene geldelijke borgstelling van *vier honderd* guldens, te verbeuren, indien zoodanige bediende, gedurende *de drie eerste jaren* van deszelfs verblijf in Nederland, door zijnen meester verlaten, van wege het Gouvernement aldaar opgenomen, verzorgd en naar Java terug gevoerd wordt.

2°. Al verder te bepalen, dat de boven vermelde geldelijke borgstelling door den belanghebbende in gouden of zilveren munt zal moeten worden gestort, ten kantore van het Plaatselijke bestuur, bij hetwelk zij zich ter erlanging van eene

pas voor een Inlandschen bediende zal aanmelden, zonder welke storting, deze niet bevoegd zal zijn, zoodanige pas te verleenen.

3°. Ten overvloede te verklaren, dat de poenaliteit, voor de gezagvoerders van schepen in het algemeen gesteld, op het medenemen van personen, niet van een behoorlijk paspoort voorzien, ook toepasselijk zal zijn op Inlandsche bedienden, in het gevolg van Europeanen naar Europa vertrekkende.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze, alom waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia den 22sten December 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.

Bij afwezendheid.

De Raad van Indië,

CHASSÉ.

Ter ordonnantie van Denzelven.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 133.) Vivres en Vivresgelden.

BESLUIT. (N°. 23.)

BUITENZORG, *den 28sten December* 1829.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelet op art. 8 van deszelfs besluit van den 18den Maart l. l., n°. 22, houdende lastgeving van de eerste Civile en Militaire autoriteiten en de fungerende Onderinspecteurs op ieder der buiten-etablissementen, tot het ontwerpen van een nieuw tarief, voor de verstrekking van vivres en vivresgelden, aan de aldaar in bezetting liggende Officieren en manschappen;

Gezien de dientengevolge ingekomen en aan Hem Com-

missaris Generaal, door den Luitenant Gouverneur Generaal, medegedeelde rapporten;

Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 20 Augustus l. l., nº. 1556, daarbij inzendende een, uit de bovengemelde stukken, bij het bureau van den Algemeenen staf, vervaardigd Generaal tarief;

Gelet op deszelfs aanschrijving, van den 29sten Augustus l. l., nº. 7, houdende benoeming van eene Commissie, belast met het onderzoek van het voorgemelde tarief en al de daarbij overgelegde stukken;

Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 11 dezer, nº. 1968, daarbij, met de consideratiën en het advijs der Regering, mededeelende den uitslag der verrigtingen van gemelde Commissie, onder overlegging van de door laatstgemelde achtereenvolgende ingediende rapporten, d. d. 20 en 31 October en 18 November l. l.,

Gelet op de bedenkingen en bezwaren, tegen sommige der bestaande bepalingen op de verstrekking van vivres en vivresgelden aan Officieren en manschappen ingebragt, en de noodzakelijkheid, om bij eene revisie van dezelve, zoodanige veranderingen daarin te brengen, als strekken kunnen, om alle zwarigheden voor den vervolge uit den weg te ruimen en dit punt, zoo in het voordeel van den Lande, als van de belanghebbenden, op eenen meer vasten en geregelden voet te brengen;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van deszelfs besluiten van 29 December 1827, nº. 15, (besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 31 December 1827, nº. 39), en van den 18den Maart 1829, nº. . . . . (resolutie der Indische Regering, van den 20sten Maart 1829, nº. 1), te bepalen.

Art. 1. Op *Java* en *Madura* zullen, aan de troepen in de garnizoenen, geene vivres in natura worden verstrekt, dan alleen arak; zullende daarentegen aan dezelve de volgende indemniteit in geld worden uitgekeerd, te weten;

Aan een' Europeaan, Amboinees en daarmede gelijkstaande natiën 18½ cents daags, en aan een' Inlander 6 cents daags.

Art. 2. Desniettemin zal, te *Weltevrede*, *Rijswijk* en *Meester Cornelis* en te *Palembang*, de verstrekking van versch vleesch in natura plaats hebben, zoo lang de Generaal Kommandant der Troepen het noodzakelijk zal oordeelen; zullende daarvoor van de indemniteit worden gekort 11¼ cents per ration van ¾ ponden. Den Generaal Kom-

mandant der Troepen, wordt nogtans aanbevolen, deze uitzondering te doen ophouden, zoodra zulks zal kunnen geschieden zonder bezwaar van den soldaat.

Art. 3. Op de buiten-bezittingen zullen de volgende vivres in natura aan de troepen worden verstrekt, benevens de daarbij uitgetrokken indemniteiten in geld, te weten:

Sumatra's Westkust	Europeanen en daarmede gelijkstaande natiën.	Arak.	22 ct.
	Inlanders.	Arak.	$8^1/_2$ »
Palembang . . .	European. enz.	Arak en Rijst.	18 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »
Banka	European. enz.	Dito dito.	20 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »
Riouw	European. enz.	Dito dito.	20 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »
Borneo's Westkust .	European. enz.	Dito dito.	20 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »
Banjermassing . .	European. enz.	Dito	24 »
	Inlanders.	Dito	$8^1/_2$ »
Makasser . . .	European. enz.	Dito dito.	20 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »
Amboina en Banda.	European. enz.	Dito dito.	20 »
	Amboinezen, Menadorezen en Gorontalezen.	Dito dito.	4 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »
Ternate en Menado .	European. enz.	Dito dito.	18 »
	Amboinezen, Menadorezen en Gorontalezen.	Dito dito.	4 »
	Inlanders.	Dito dito.	3 »

Art. 4. Het rantsoen rijst en arak zal, waar die artikelen volgens art. 1 en 3 in natura worden verstrekt, bedragen als volgt:

Op den voet van vrede.

Voor een' Europeaan dagelijks $1^1/_2$ pond rijst en $^1/_{10}$ kan arak;
» » Amboinees, Gorontalees, Menadorees of Inlander, dagelijks $1^1/_2$ pond rijst en $^1/_{20}$ kan arak.

Wanneer de verstrekking van rijst ook mogt kunnen worden afgeschaft op eene van die plaatsen, alwaar dezelve nog is behouden, dan zal de Militaire kommandant, met

overleg van de Civile autoriteit, eene voordragt doen om die verstrekking door eene indemniteit in geld te doen vervangen.

Art. 5. Op buitenposten zal, in geval van *volstrekte noodzakelijkheid*, in plaats van $1^1/_3$ pond rijst, 1 pond hardbrood kunnen worden verstrekt; deze vergunning zal echter zorgvuldig moeten worden vermeden.

Art. 6. Op buitenposten, alwaar gebrek aan versch vleesch is, zijnde autoriteiten bevoegd, om driemaal 's weeks gezouten vleesch of spek uit de pakhuizen af te geven, tegen betaling van $11^1/_4$ cent per ration van $^3/_4$ pond gezouten vleesch of van $^1/_2$ pond gezouten spek. Aan de verstrekking van spek zal boven die van vleesch de voorkeur moeten worden gegeven.

Ook Europesche azijn zal op de buiten posten uit 's Lands pakhuizen verkrijgbaar zijn, tegen betaling van $^3/_4$ cent per ration van $^1/_{90}$ kan.

De Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen zal, ten einde deze bepalingen effect te kunnen doen hebben, van den Chef van den Algemeenen Staf opgaven bekomen van de benoodigde hoeveelheden, telkens, wanneer genoemde Chef het noodzakelijk mogt oordeelen, dat naar een of ander buitenkantoor zoutvleesch, spek en azijn ter kerkoop aan de troepen worden verzonden.

Art. 7. In geval onverhoopt één der in natura te verstrekken artikelen niet op één der buitenbezittingen voorhanden was, zal daarvoor in geld worden gegeven:

Voor $1^1/_3$ pond rijst 6 cents;
» $^1/_{10}$ kan arak 6 cents;
» $^1/_{30}$ kan arak 2 cents.

Deze indemniteit mag niet worden betaald, dan wanneer geen rijst en arak in de pakhuizen aanwezig zijn, noch door de Civile autoriteit kunnen worden verstrekt, waarvan alsdan een certificaat zal worden overgelegd.

In plaats, of bij gebrek van arak, zal ook andere sterke drank, als brandewijn, rum of jenever kunnen worden gegeven; dit vocht zal niet in eens maar dagelijks bij enkele rations aan den soldaat moeten worden uitgereikt.

Art. 8. De verstrekking van gehuwde Amboinezen, welke zich op nieuw tot de dienst verbinden, van 15 ponden rijst voor de vrouw en van 10 ponden rijst voor elk kind 's maands, wordt *provisioneel* bijbehouden, alsmede de verstrekkingen van rijst aan de Inlandsche bedienden der infirmeriën, bij speciale besluiten reeds toegestaan.

Art. 9. De verstrekking van vivres aan de Officieren op sommige buitenposten *blijft* ingetrokken.

Aan de Officieren op de ondervolgende buitenbezittingen zal nogtans eene toelage worden gevalideerd, als:

Op Banka, daags	*f* 1.
» Riouw	- 1.
» Borneo Westkust	- 1.
» Banda	- 1.
» Palembang	- ½.
» Banjermassing	- ½.
» Amboina	½.

terwijl op de overige etablissementen niets zal worden te goed gedaan.

Het wordt wijders aan de Officieren op de buitenbezittingen in het algemeen toegestaan om, voor zooveel 's Lands voorraad zulks zal gedoogen, eenige hoogst noodige en niet wel anders aan te schaffen provisiën, waaronder speciaal wijn, uit 's Lands pakhuizen tegen het kostende over te nemen.

Art. 10. De zeevivres zullen, behoudens het bepaalde bij het volgende artikel, provisioneel blijven bestaan, gelijk dezelve alreeds vroeger zijn vastgesteld, met uitzondering dat de Amboinezen, Menadorezen en Gorontalezen, welke overigens met de Europeanen gelijk staan, geen zout spek, varkensreuzel noch roode wijn en slechts 1/30 kan arak zullen genieten.

Art. 11. Aan geëmbarkeerde troepen, welke in Indië door de gezagvoerders van particuliere schepen, overeenkomstig het besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal, d. d. 7 Mei 1828, n°. 11 worden gevoed, zal worden verstrekt, als:

Aan de Europeanen.

's Morgens, rijst naar genoegen
1/8 pond dinding, of
1/4 pond gedroogde visch.
1/10 flesch arak of jenever.
zout en spaansche peper naar genoegen,

's middags, rijst als boven, of katjang soep,
3/4 pond gezouten vleesch, of
1/2 pond gezouten spek.
1/10 flesch arak of jenever.
zout en peper naar genoegen.

's avonds, $^{1}/_{2}$ pond hardbrood.
$^{1}/_{10}$ flesch arak of jenever.
voorts dagelijks koffij en thee, berekend tegen 2 lood koffij en $^{1}/_{2}$ lood thee per man.

Aan de Inlanders.

'S morgens, hetzelfde als de Europeanen, met uitzondering van arak of jenever.
's middags, rijst of katjang naar genoegen, met $^{1}/_{2}$ pond gezouten vleesch en een zoopje arak.
'S avonds, rijst als boven met $^{1}/_{8}$ pond gedroogde visch en een zoopje arak.

Art. 12. Wanneer troepen, bij eene speciale bepaling van het Gouvernement, op den voet van oorlog verklaard en mobiel zijn, zonder huisvesting volgens het marschreglement te genieten, of dat zij zich in eene belegerde plaats bevinden, zal aan dezelve in natura verstrekt worden, als:

Aan de Europeanen en daarmede gelijk gestelde natiën.

$1^{1}/_{2}$ ponden rijst, of
1 pond hardbrood.
$^{3}/_{4}$ idem versch vleesch, dan wel
$^{3}/_{4}$ idem gezouten vleesch, of
$^{1}/_{2}$ idem idem spek.
$^{1}/_{25}$ idem koffij.
$^{1}/_{120}$ idem peper.
$^{1}/_{8}$ idem zout.
$^{1}/_{80}$ kan hollandschen azijn.
$^{1}/_{10}$ idem arak.
$^{1}/_{2000}$ vadem brandhout.
$^{3}/_{1000}$ kan lampolie.

Aan de Inlanders.

$1^{1}/_{2}$ pond rijst.
$^{1}/_{2}$ idem versch vleesch, dan wel
$^{1}/_{4}$ idem drooge visch, of
$^{1}/_{8}$ idem dinding.
$^{1}/_{12}$ idem zout.
$^{1}/_{80}$ kan hollandschen azijn.
$^{1}/_{30}$ idem arak.
$^{1}/_{2000}$ vadem brandhout.
$^{3}/_{1000}$ kan lampolie.

zullende de Amboinezen, Gorontalezen en Menadorezen, welke overigens met de Europeanen gelijkstaan, ten aanzien van den arak worden gelijk gesteld met de Inlanders, ten zij de soldaten dezer natiën, welke tegenwoordig, bij de onlusten op Java, eene hoogere verstrekking van arak mogten hebben genoten, worden beschouwd alsnog, tot den afloop der onlusten, die verstrekking te moeten blijven genieten, ter beslisssing van den Generaal Kommandant der troepen.

Wanneer de, bij art. 10, 11 en 12, gemelde vivres of huisvesting volgens het marsch reglement worden verstrekt, zal de indemniteit in geld, welke in vredes tijd wordt gegeven, moeten ophouden.

Art. 13. Achterstallige vivres, of indemniteiten voor vivres, mogen niet worden gerappelleerd.

Art. 14. De vroeger, bij algemeene en speciale besluiten, bepaalde compositiën van rations vivres voor verschillende plaatsen, alsmede de bepaalde indemniteiten in geld bij gebrek aan vivres, zijn of komen door deze te vervallen.

Art. 15. De voorschreven bepalingen zullen, voor zoo ver dezelve niet reeds in werking zijn, ingaan met den eersten der maand, volgende op die, waarin het tegenwoordige besluit zal zijn ontvangen op iedere plaats respectivelijk.

Afschrift dezes zal worden verzonden aan den Luitenant Gouverneur Generaal, ten fine van executie.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(No. 134.) Militaire nalatenschappen.

RESOLUTIE. (No. 25).

BATAVIA, *den 31sten December* 1829.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van den Chef van den Algemeenen staf, van den 4den en 16den dezer, no. 4293 en 4421, strekkende om eene vereenvoudiging daar te stellen in de verantwoording der Militaire nalatenschappen, welke niet meer dan *f* 50 bedragen.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met afwijking in zoo ver van art. 14 van het Reglement op de bereddering van Militaire nalatenschappen, (Staatsblad 1817, no. 36), te bepalen, dat de boedels van over-

ledene militairen, welke in het geheel niet meer dan *f* 50 bedragen, door de Commissarissen zullen worden verantwoord door overlegging van eene rekening-courant, aantoonende de baten en lasten des boedels en waarbij eenlijk zal moeten worden gevoegd het bewijs, dat het saldo in de Weeskamer-kas is gestort.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

REGISTER

OP HET

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

1829.

INHOUD.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

VOOR

1830.

'S GRAVENHAGE,
TER DRUKKERIJ VAN A. D. SCHINKEL.

1840.

Rec. Sept. 17, 1902.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

(N°. 1.) School-examen.

BESLUIT. (N°. 21.)

BUITENZORG, *den 2den Januarij* 1830.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien de voordragt der Regering, van den 31sten December l. l., n°. 2080, strekkende, om, naar aanleiding eener daarbij overgelegde missive van de Hoofdcommissie van Onderwijs, van den 6den November l. l., n°. 13, eenige bepalingen daar te stellen, ten einde voor den vervolge, zoo veel mogelijk, toe te zien, dat niet dan bekwame jongelingen bij de Gouvernements bureaux worden geëmploijeerd;

Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen:

1°. Dat voortaan geene jongelingen, die laatstelijk in eene der Gouvernements Scholen onderwijs hebben genoten, als klerken bij de Departementen van Algemeen Bestuur, en bij de onderscheidene Gouvernements bureaux zullen mogen worden aangenomen, indien zij niet voorzien zijn van een bewijs door de Hoofdcommissie of eene der Subcommissiën van Onderwijs verleend, dat zij die bekwaamheden bezitten, en toegerust zijn met die kennis, welke zij op de school, die zij verlaten hebben, hebben kunnen verkrijgen; zullende de zoodanige jongelingen, die, door overlegging van de hierboven bedoelde bewijzen, zullen kunnen aantoonen, de Gouvernements scholen in Indië met

lof te hebben verlaten, bij voorkeur als klerken in 's Lands dienst worden opgenomen.

2°. Dat jongelingen, die hunne opvoeding in Nederland hebben genoten, evenmin als klerken bij de Departementen van Algemeen Bestuur, en bij de onderscheidene Gouvernements bureaux zullen mogen worden aangenomen, indien zij niet voorzien zijn van een bewijs, door de Hoofdcommissie of eene der Subcommissiën van Onderwijs, na gehouden examen, verleend, ten bewijze, dat zij de vereischte bekwaamheden bezitten.

3°. Dat de jongelingen, die in Indië hunne opvoeding buiten de Gouvernements scholen zullen hebben ontvangen, als klerken in 's Lands dienst verlangende te worden geplaatst, vooraf verpligt zullen zijn, ter plaatse hunner inwoning, voor de Hoofdcommissie of voor de Subcommissie van Onderwijs, een examen af te leggen, ten blijke, dat zij een grondig lager onderwijs ontvangen, en daarvan een nuttig gebruik gemaakt hebben.

En zal afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 2.) Transportloonen van Zout.

RESOLUTIE. (N°. 17).

BATAVIA, *den 8sten Januarij* 1830.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de appostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 2den Januarij j. l., n°. 11ᵃ.

Is goedgevonden en verstaan:

Bij dispositie op de missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 11den December j. l., n°. 7136, het daarbij overgelegde verbeterde tarief van transportloonen van zout, met intrekking van dat, daargesteld bij besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 25sten Julij 1828, n°. 21, (resolutie van den 29sten daaraanvolgende, n°. 21), goed te keuren en vast te stellen, gelijk geschiedt bij deze.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

T A R I E F *van Transportloonen van Zout.*

Van	Naar	Vracht per koijang.		Aanmerkingen.
Tanara, (hoofddep.)	Tanara (verkoop-pakhuis) . .	f	40	
Batavia	Buitenzorg . .	- 20		Ing. Res. der Ind. Reg., dd. 21 Sept. 1824, n°. 38.
Pakkies	Krawang . .	- 5	50	
»	Tjicao . . .	- 6	40	Wann. de vervoer geschiedt met terugk. koffijprauw.
»	Idem . . .	- 8		Idem Idem met expresse vaartuigen.
Tjicao	Tjanjor . . .	- 20		
»	Bandong . . .	- 20		
Karang - Sambong .	Limbangang .	- 32		Van terugk. koffij pedaties ingev. Gouvts. besl., dd. 20 Decemb. 1824, n°. 2.
»	Idem . . .	- 40		Van express. gebruikt wordende pedaties, ingevolge Gouvernements besl., dd. 29 Dec. 1824, n°. 2.
»	Sumadang . .	- 15		Ingevolge Gouvts. besluit 5 October 1825, n°. 2.
Indramaijo . . .	Karang-Sambong	- 6		Wann. de toevoer geschiedt met terugk. koffijprauw.
» . . .	Idem . . .	- 8		Idem Idem met expresse prauwen.
» . . .	Cheribon . .	- 8		
Japara	Carimon Java .	- 10		
Paradessie . . .	Japara . . .	- 7		
Rembang . . .	Idem . . .	- 7		
Paradessie . . .	Japoera . . .	- 4		
» . . .	Rembang (verk. pakhuizen) .	- 2	50	
» . . .	Touban . . .	- 8		
Grissee, (hoofd-dep.)	Grissee (verkoop-pakhuizen) .	- 1	16	
» »	Soerabaija . .	- 2	50	
Sidaijoe	Touban . .	- 7	50	
Sampang	Bangkallang .	- 6	50	
»	Soerabaija . .	- 6		
»	Passaroeang .	- 6		
Pamakassang . .	Probolingo . .	- 7		
» . .	Bezoekie . .	- 7		
» . .	Panaroekan . .	- 8		
» . .	Banjoewangie .	- 9		Wanneer de toevoer geschiedt met prauwen.
Sumanap . . .	Idem . . .	- 7		
» . . .	Panaroekan . .	- 6		
» . . .	Bezoekie . .	- 5		
» . . .	Probolingo . .	- 7		
» . . .	Passaroeang . .	- 8		

Behoort bij resolutie van den 8sten Januarij 1830, n°. 17.

Mij bekend.
De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 3.) Gedetineerden op het Eiland Onrust.

RESOLUTIE. (N°. 29.)

BATAVIA, *den 8sten Januarij* 1830.

Den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Krachtens de appostillaire dispositie van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, d. d. 5 dezer, n°. 15;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoo ver der Resolutie van den 11den April 1826, n°. 4, (Staatsblad n°. 14), te bepalen, dat burgerlijke personen en militairen van de Landmagt, op het Marine-etablissement op het eiland *Onrust* geplaatst of gestationeerd, ter zake van burgerlijke of militaire misdaden, voor hunnen natuurlijken regter zullen te regt staan, en dat alleen de Reglementen van krijgstucht voor het Krijgsvolk te water, en van orde voor gemeld eiland bepaald, op dezulken toepasselijk zullen wezen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 4.) Brievenpost.

RESOLUTIE. (N°. 33).

BATAVIA, *den 11den Januarij* 1830.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de dato 31 December j. l., n°. 7471;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie en alteratie van § 5 (het tweede gedeelte) van art. 1, La. D der resolutie van den 27sten Januarij 1829, n°. 3, (Staatsblad n°. 5), te bepalen, dat de assistent-resident van *Krawang* het vertrek van den brievenpost

naar *Batavia* zoodanig zal regelen, dat dezelve alhier zal kunnen aankomen op *zondag* en *donderdag* ochtend.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 5.) Bergloonen van opgevischte goederen.

BESLUIT.

Buitenzorg, *den* 13*den Januarij* 1830.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Gezien eene missive van den Luitenant Gouverneur Generaal, de dato 12 dezer, n°. 20, daarbij, met de consideratiën en advijs van de Regering een voorstel van het Hooge Geregtshof, vervat in deszelfs missive van den 23sten December j. l., n°. 612, inzendende, nopens de te bepalen bergloonen van opgevischte goederen, van welke de eigenaren onbekend of bekend zijn.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie in zoo verre van het besluit van Hem Commissaris Generaal, de dato 26 Junij 1829, n°. 19, te bepalen, dat de bergloonen van opgevischte goederen, van welke de eigenaren onbekend zijn, na oproeping van dezen, door de Gouverneurs en Residenten onder nadere approbatie van het Gouvernement zullen geregeld worden; en dat even zoo de bergloonen van goederen, van welke de eigenaren bekend zijn, wanneer deze zich deswege met den opvisscher en berger in der minne niet kunnen verstaan, door de genoemde ambtenaren zullen bepaald worden, in beide gevallen in aanmerking nemende den meerderen of minderen tijd en moeite welke tot de opvissching en berging is besteed geworden, met vrijheid voorts, zoo wel voor de eigenaren als voor den berger, om, zich bij de uitspraak van den Gouverneur of Resident bezwaard achtende, de zaak te brengen ter beslissing van den Raad van Justitie van

het ressort, welke daarin bij wege van hooger beroep zal uitspraak doen.

Afschrift, enz.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 6.) Aspirant-ingenieur te Amboina.

BESLUIT. (N°. 5.)

BATAVIA, *den 14den Januarij* 1830.

De Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië,

Gelezen de appostillaire dispositie den den Minister van Staat, Commissaris Generaal, de dato 29 December j. l., n°. 17;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Alhier aan te teekenen, dat de Minister van Staat, Commissaris Generaal, bij dispositie van den 29sten December j. l., n°. 17, den post van *Aspirant-ingenieur* te *Amboina* heeft ingetrokken.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en besluiten van den Luitenant Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 7.) Staat van onverevende boedels te Batavia.

RESOLUTIE. (N°. 13.)

BATAVIA, *den 15den Januarij* 1830.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van de Generale Directie van Financiën, d. d. 28 December j. l., n°. 1049, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. Met ampliatie in zoo verre van het Reglement voor het collegie van Boedelmeesteren te *Batavia*,

d. d. 31 Mei 1828, (Staatsblad nº. 46), te bepalen, dat voortaan telken zes maanden door gedacht collegie aan de Regering zal moeten worden ingezonden een staat der bij hetzelve nog als onverevend voortloopende boedels, waarop zal moeten zijn vermeld:

1º. De Datums, waarop de boedels bij de Kamer zijn overgenomen.

2º. De namen der personen, van welke de boedels afkomstig zijn.

3º. De redenen, waarom dezelve niet binnen den bepaalden tijd tot liquiditeit zijn gebragt.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(Nº. 8.) Aanvaarding van het Gouvernement van Nederlandsch Indië, door den Gouverneur Generaal VAN DEN BOSCH.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 16den Januarij* 1830.

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

Aan allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo door Zijne Majesteit den Koning, bij besluit van den 16den October 1828, nº. 151, tot Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, en tot Opperbevelhebber over 's Konings Land- en Zeemagt aldaar, is benoemd geworden de Luitenant Generaal J. VAN DEN BOSCH;

Alzoo Hij Commissaris Generaal, bij eene Ministeriele depeche van den 13 November 1828, is uitgenoodigd geworden om, in eene vergadering van de Hooge Regering van Nederlandsch Indië, het bestuur dezer gewesten aan den nieuw benoemden Gouverneur Generaal over te dragen;

Alzoo door den Luitenant Generaal VAN DEN BOSCH,

benoemd Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, aan Hem Commissaris Generaal zijn medegedeeld opene brieven van Zijne Majesteit, van den navolgenden inhoud:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Nademaal Ons oorbaar is voorgekomen, om bij gelegenheid der terugkomst uit Indië van Onzen Commissaris Generaal Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES, de betrekking van Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, definitivelijk te vervullen; zoo is het, dat Wij, Ons verlatende op de goede trouw, de kennis en den ijver, van den Luitenant Generaal J. VAN DEN BOSCH, Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der Militaire Willems Orde van de 3de klasse, denzelven hebben benoemd tot Onzen Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië en tot Opperbevelhebber van Onze Land- en Zeemagt beoosten de kaap de Goede Hoop, met de vereischte magt om, als Onze vertegenwoordiger in die gewesten, het bestuur alhier uit te oefenen, overeenkomstig de door ons gemaakte algemeene en bijzondere bepalingen.

Wij gelasten mitsdien alle Hoogere en Lagere Ambtenaren, zoo Burgerlijke als Militaire, en in het algemeen al Onze onderdanen in Nederlandsch Indië, geene uitgezonderd, om genoemden Luitenant Generaal J. VAN DEN BOSCH, als Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, en Opperbevelhebber van Onze Land- en Zeemagt beoosten de Kaap de Goede Hoop, te erkennen, te eerbiedigen en te gehoorzamen, en Hem allen mogelijken bijstand te verleenen, want Wij zulks alzoo, ten dienste van het Rijk en deszelfs Aziatische Bezittingen, hebben bevonden te behooren.

Gedaan en gegeven te *Brussel*, onder het Grootzegel des Rijks, den vijf en twintigsten Mei, des jaars Een Duizend Acht Honderd Negen en Twintig, van Onze Regering het Zestiende.

(Get.) WILLEM.

Van wege den Koning.

(Get.) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Zoo is het, dat Hij Commissaris Generaal goedgevonden heeft en verstaan:

1°. Deze opene brieven te brengen ter kennisse van alle Ambtenaren en Ingezetenen van Nederlandsch Indië, gelijk geschiedt bij deze.

2°. Aan den volke bekend te maken, dat op heden in de vergadering der Regering en in tegenwoordigheid van de eerste Collegiën en Ambtenaren van Nederlandsch Indië, het bestuur dezer bezittingen aan den Gouverneur Generaal, Opperbevelhebber van 's Konings Land- en Zeemagt, J. VAN DEN BOSCH is overgedragen, en het Oppergezag, waarmede Hij Commissaris Generaal door Zijne Majesteit bekleed was, dien ten gevolge is nedergelegd geworden.

3°. Alle Ambtenaren en Ingezetenen van Nederlandsch Indië, zonder onderscheid, bij deze te gelasten, om den nieuw benoemden Gouverneur Generaal, Opperbevelhebber van 's Konings Land- en Zeemagt, als zoodanig te erkennen, te eerbiedigen en te gehoorzamen.

4°. Aan alle Civile en Militaire Autoriteiten, aan alle Hoogere en Lagere Dienaren, die zich door een bijzonderen ijver hebben onderscheiden, deszelfs opregten dank te betuigen voor den bijstand, waarmede zij Hem Commissaris Generaal in de vervulling van de gewigtige taak, waarmede hij is belast geweest, ondersteund hebben, en wijders aan *vele* goede Ingezetenen te kennen te geven, dat Hij Commissaris Generaal, hoezeer verre van hen verwijderd, steeds zal indachtig blijven aan de veelvuldige blijken van welwillendheid, trouw en verknochtheid, die Hij van hen, bij onderscheiden gelegenheden, heeft mogen ontvangen; vormende Hij Commissaris Generaal, bij het verlaten dezer gewesten, de vurigste heilbede voor den steeds toenemenden bloei en welvaart derzelve, en voor het voortdurend geluk van derzelver bewoners.

En opdat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Gegeven te *Batavia*, den 16den Januarij 1830.

LD. BURGGRAAF DU BUS DE GISIGNIES.

(N°. 9.) Raad van Nederlandsch Indië.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den* 19*den Januarij* 1830.

De Luitenant Generaal JOHANNES VAN DEN BOSCH, *Kommandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Ridder der Militaire Willems-Orde van de 3de Klasse, Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië en Opperbevelhebber van Zijner Majesteits Land- en Zeemagt beoosten de Kaap de Goede Hoop.*

Aan al degenen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo het Zijne Majesteit den Koning heeft behaagd, bij besluit van den 6den Junij 1829, n°. 125,

1°. De tegenwoordige Hooge Regering van Neerlandsch Indië te ontbinden, onder dankbetuiging voor de door dezelve aan het Rijk bewezene diensten.

2°. Tot Raden van Nederlandsch Indië te benoemen: de Heeren:

J. C. Goldman, Mr. *J. Bousquet*, Mr. *P. Merkus*, en Mr. *R. G. van Polanen.*

En nademaal aan Hem Gouverneur Generaal is in last gegeven, om aan dat besluit dadelijk na de aanvaarding van deszelfs bestuur executie te geven,

Zoo is het dat Hij bij deze, onder mededeeling der bovenstaande dispositiën des Konings, brengt ter kennis van het algemeen, dat de drie eerstgemelde Raden van Indië op heden deze hunne functiën, na aflegging van den daarvoor door den Koning vastgestelden eed, hebben aanvaard.

Gelastende Hij mitsdien aan allen, die zich in Nederlandsch Indië bevinden, ambtenaren of bijzondere personen, inwoners en vreemdelingen, om de voormelde Raden van Indië als zoodanig te erkennen naar behooren.

En opdat niemand hiervan onwetenheid voorwende, zal deze alomme worden afgekondigd en aangeplakt, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is.

Gegeven te Batavia, den 19den Januarij des jaars achttien honderd en dertig.

J. VAN DEN BOSCH,

Ter ordonnantie van Zijne Excellentie.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 10.) Beleid der Regering.

PUBLICATIE.

Batavia, *den* 19*den Januarij* 1830.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Nademaal bij Koninklijk besluit van den 16den Mei 1829, n°. 6, is vastgesteld een Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië, met last, om hetzelve in Indië af te kondigen, ter vervanging van alle vroegere reglementen van gelijken aard;

Zoo is het, dat wij hebben goedgevonden en verstaan: het gemelde reglement, met intrekking van alle vroegere reglementen van gelijken aard, bij deze ter kennis te brengen van het algemeen; luidende hetzelve als volgt:

Reglement op het beleid der Regering in Nederlandsch Indië.

EERSTE HOOFDSTUK.

Van den Gouverneur Generaal en de Indische Regering.

Art. 1. Het hoogste gezag in Nederlandsch Indië wordt, van wege en in naam des Konings, uitgeoefend door den Gouverneur Generaal. Een ieder, die zich aldaar bevindt, van wat rang of staat hij zij, moet den Gouverneur Generaal erkennen als des Konings vertegenwoordiger, en denzelven als zoodanig eerbiedigen en gehoorzamen.

Art. 2. Tot het beleid der Algemeene Burgerlijke Regering, met al de aankleven van dezelve, worden aan den Gouverneur Generaal toegevoegd vier Raden, die gezamenlijk met denzelven uitmaken de *Hooge Regering van Nederlandsch Indië.*

Art. 3. Wanneer de waardigheid van Gouverneur Generaal, door deszelfs overlijden of anderszins open valt, en de benoeming van deszelfs opvolger door den Koning niet gedaan of niet bekend is, zal het gezag, aan den Gouverneur Generaal toekomende, inmiddels worden uitgeoefend door één' der Raden van Indië.

De benoeming zal gedaan worden door de Raden zelve, met bijvoeging van den President van het Hooge Geregtshof, den Directeur Generaal van Financiën en den hoogsten in

rang op hem volgenden ambtenaar; geen der Raden mag zichzelven benoemen, en de Raden, zoo wel als de genoemde President en Directeur Generaal, zullen, in handen van den oudsten Raad, afleggen den eed, dat zij tot de tijdelijke vervulling der waardigheid van Gouverneur Generaal dien der Raden zullen stemmen, welken zij in gemoede daartoe den geschiktsten zullen oordeelen.

De leden van de alzoo zamengestelde vergadering brengen hunne stemmen bij besloten briefjes uit; de Secretaris verzamelt de briefjes in eene besloten bus; de President van het Hooge Geregtshof opent de briefjes en leest dezelve met luide stemme op en de Secretaris houdt daarvan aanteekening. Hij, op wien de meeste stemmen gevallen zijn, of bij staking van stemmen, de oudste in rang, aanvaart dadelijk de waardigheid van Gouverneur Generaal, en geniet de helft van de jaarwedde daartoe staande, tot dat een Gouverneur Generaal, door den Koning benoemd, in de waarneming zal zijn getreden, met stilstand, in dien tusschentijd, van zijne inkomsten als Raad van Indië.

Art. 4. Tot het vervullen van eenen openvallenden post van Raad van Indië, wordt door de Hooge Regering, uiterlijk binnen ééne maand daarna, eene met redenen omkleedde voordragt aan het Departement van Koloniën ingezonden. Bijaldien de belangen van 's Rijks dienst dringend mogten vorderen, dat de opengevallen plaats bij voorraad wierd vervuld, is de Hooge Regering bevoegd, om den voorgedragene intusschen als provisioneel Raad van Indië zitting te verleenen in hare vergadering, onder genot van de daartoe staande jaarwedde, met bepaling evenwel, dat daaruit geenerhande regt of aanspraak kan worden afgeleid, bijaldien het den Koning behaagt, eenen anderen te benoemen.

Art. 5. De Raden van Nederlandsch Indië moeten in Nederland of in eene van 's Rijks volkplantingen of bezittingen geboren, of wel, geene inboorlingen zijnde, door den Koning genaturaliseerd zijn. Zij moeten den vollen ouderdom van dertig jaren bereikt hebben, en zullen elkanderen, ten tijde hunner aanstelling, niet mogen bestaan in of binnen den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Art. 6. De Raden van Indië mogen geene andere vaste bedieningen bekleeden, zoo lang zij Leden van de Hooge Regering zijn.

Art. 7. De Gouverneur Generaal en de Raden van Indië mogen geen' handel drijven, noch voor eigen rekening, noch voor die van anderen; zij mogen geen aandeel of belang hebben in eenige scheepsreederij, besteding, leverancie, verpachting van goederen, regten of middelen, of in eenige zaken, waarvoor met den Lande, om winst of voordeel, eenige handeling wordt aangegaan; zij mogen wijders geene ordonnantiën of schuldvorderingen, ten laste van den Lande, koopen of voor hunne rekening nemen, met uitzondering van publieke effecten, niet gevestigd op de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen.

Art. 8. Aan de Hooge Indische Regering wordt toegevoegd een Algemeene Secretaris, en het noodige getal Adjunct-Secretarissen, die als zoodanig ook den Gouverneur Generaal ten dienste staan.

De Algemeene Secretaris zal, ten tijde zijner benoeming, geen' der Raden van Indië, noch den Gouverneur Generaal mogen bestaan in of binnen den vierden graad van bloedverwantschap of zwagerschap.

Art. 9. De Gouverneur Generaal heeft de magt, om in de vergaderingen der Hooge Regering tegen het gevoelen der meerderheid te beslissen.

Art. 10. Alle verordeningen, bevelen en andere handelingen van de Hooge Indische Regering, zamengesteld zoo als in art. 2 bepaald is, moeten, bij derzelver uitvaardiging, worden onderteekend door den Algemeenen Secretaris ter *ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade*. Alle publicatiën, acten en openbare stukken worden, daarenboven, door den Gouverneur Generaal geteekend, en derzelver aanhef zal, na het opschrift «*van wege in naam des Konings*,» bestaan in de woorden: «*De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië*, *allen*, *die deze zullen zien of hooren lezen*, *salut! doet te weten.*»

Art. 11. De Gouverneur Generaal is gehouden, de bevelen Hem door den Koning, of uit naam des Konings toegezonden, na te komen.

Art. 12. De Gouverneur Generaal *in Rade* is bevoegd om, ten aanzien van al de deelen van het bestuur zoodanige verordeningen en bepalingen vast te stellen, als in overovereenstemming met de gronden bij dit Reglement vastgesteld, en met de door of van wege den Koning gegeven voorschriften, aan het beleid der Algemeene Regering kunnen bevorderlijk zijn.

Art. 13. De Gouverneur Generaal *in Rade* ontwerpt de begrootingen van uitgaven voor Nederlandsch Indië, mitsgaders de staten van inkomsten welke daaraan ten grondslag verstrekken.

De inrigtingen dier begrootingen en staten, het tijdvak waarover dezelve moeten loopen, en al wat verder daartoe betrekking heeft, wordt bij afzonderlijke besluiten des Konings geregeld, op de voorstellen van den Gouverneur Generaal *in Rade.*

Art. 14. De Gouverneur Generaal *in Rade* bepaalt de geschiktste maatregelen voor het verantwoorden van 's Lands gelden en goederen, en verleent de vereischte algemeene of bijzondere autorisatiën tot zoodanige geldelijke beschikkingen, waartoe de vastgestelde begrootingen ruimte geven.

Art. 15. De Gouverneur Generaal *in Rade* zendt, jaarlijks, aan het Departement van Koloniën, de noodige administrative en financiële staten, wegens den geldelijken toestand van Nederlandsch Indië, vergezeld van de noodige consideratiën en ophelderingen.

Art. 16. De Gouverneur Generaal *in Rade* maakt de noodige bepalingen omtrent de inning der belastingen en beslist, of dezelve geheven worden regtstreeks van de belastbare personen, dan wel door middel van verpachtingen.

Art. 17. De Gouverneur Generaal *in Rade* regelt al wat betrekking heeft tot den geldsomloop. Geene veranderingen mogen in het eenmaal op Koninklijk gezag ingevoerde muntstelsel gemaakt, noch ook uitgiften van papieren munt gedaan worden, anders dan met des Konings vooraf verkregene toestemming.

Art. 18. De Gouverneur Generaal *in Rade* regelt de beschikking over de producten en goederen, welke aan den Lande geleverd worden, en bepaalt of dezelve in Indië verkocht, dan wel voor 's Rijks rekening naar Nederland gezonden worden, alles met in achtneming der bijzondere of algemeene bevelen, daaromtrent van wegen den Koning gegeven.

Art. 19. De Gouverneur Generaal *in Rade* bepaalt de voorwaarden voor den verkoop of afstand van Domeinen, na daartoe verkregen te hebben de magtiging des Konings.

Art. 20. De Gouverneur Generaal *in Rade* regelt de hoegrootheid der inkomsten van de ambten en bedieningen, onder dien verstande, dat inkomsten eenmaal, het zij bij

bijzondere Koninklijke besluiten, het zij bij de begrootingen vastgesteld, niet door de Indische Regering kunnen worden vermeerderd, anders dan op des Koning vooraf verkregen magtiging.

Art. 21. De Gouverneur Generaal *in Rade*, stelt de instructiën der ambten en bedieningen vast, zorgende dat daarbij niet worde afgeweken, noch van de algemeene beginselen van bestuur, in het tegenwoordige Reglement vervat, noch van de bijzondere bevelen, door of van wege den Koning daaromtrent gegeven.

Art. 22. De Gouverneur Generaal *in Rade* benoemt en ontslaat alle ambtenaren zoo Europesche als Inlandsche, voor zoo ver die bemoeijingen niet bij afzonderlijke bepalingen aan andere gezagvoerders of collegiën zijn opgedragen, alles met inachtneming der algemeene of bijzondere bevelen des Konings en behoudens hetgeen bij dit Reglement omtrent de Rade van Indië is vastgesteld.

Art. 23. De Gouverneur Generaal *in Rade*, maakt de noodige bepalingen omtrent de onderlinge rangsverhouding der burgerlijke ambtenaren.

Art. 24. De Gouverneur Generaal *in Rade* oefent uit het regt van gratie en van verligting van straf, wegens misdaden in Indië gepleegd, na alvorens te hebben ingenomen de bedenkingen en het advijs van het Hooge Geregtshof van Nederlandsch Indië.

Art. 25. De Gouverneur Generaal *in Rade* verleent brieven van *venia aetatis en legitimatie* en andere dergelijke gratiën en dispensatiën, mits niet afwijkende van de algemeene bepalingen in het tegenwoordige Reglement vervat, en voor zoo veel regtszaken betreft, na vooraf deswege ingewonnen te hebben de consideratiën en het advijs van het Hooge Geregtshof van Nederlandsch Indië.

Art. 26. De Gouverneur Generaal *in Rade* verleent vrijstelling van verschuldigde belastingen en pachtpenningen, na daaromtrent te hebben ingenomen de consideratiën en het advijs van de financiële directie.

Art. 27. De Gouverneur Generaal *in Rade* sluit of vernieuwt verbonden met de Indische vorsten en volkeren, in naam des Konings.

Art. 28. De Gouverneur Generaal *in Rade* beslist in welke gevallen een oorlog tegen één' der Indische vorsten of volken zal begonnen worden, en bepaalt den aard en de strekking der voorschriften daaromtrent aan de ondergeschikte amb-

tenaren te geven, alles behoudens de algemeene of bijzondere bevelen des Konings.

De Gouverneur Generaal *in Rade* heeft, op denzelfden voet, de bevoegdheid tot het sluiten van vrede.

Art. 29. De Gouverneur Generaal zorgt voor de behoorlijke uitvoering der besluiten van de Hooge Indische Regering en regelt alle dagelijksche voorvallen en aangelegenheden, het algemeene bestuur betreffende, in overeenstemming met dit Reglement en met de algemeene of bijzondere bevelen van wege den Koning ontvangen.

Art. 30. De Gouverneur Generaal heeft het oppertoezigt over alle Lands dienaren en geeft hun zoodanige bevelen, als hij, ter uitvoering van de hun toebetrouwde werkzaamheden, en ten nutte van den Lande, vermeent te behooren, in overeenstemming met de gemaakte of verder te maken wetten, bepalingen en instructiën.

Art. 31. De Gouverneur Generaal *in Rade* verleent of weigert verzoeken tot inwoning of tijdelijk verblijf in Nederlandsch Indie, overeenkomstig de algemeene of bijzondere bevelen des Konings.

Art. 32. De Gouverneur Generaal heeft de magt, om personen, gevaarlijk voor de openbare rust of veiligheid, bij schriftelijken en eigenhandig onderteekenden last, in verzekerde bewaring te doen nemen.

De Gouvernenr Generaal geeft van den door hem gegeven last en de beweegredenen daartoe, *in Rade*, uiterlijk bij de eerstvolgende vergadering kennis, ten einde te overwegen, hoe verder te handelen.

De Gouverneur Generaal *in Rade* heeft de magt, om de zulke of ook andere ingezetenen, welker verblijf in Nederlandsch Indie gevaarlijk of schadelijk geoordeeld wordt, van dáár te verwijderen, daarbij zoo veel mogelijk zorg dragende, dat aan dezelve een behoorlijke tijd, tot het in orde stellen hunner zaken, worde gelaten. Van het alzoo genomen besluit en de beweegredenen tot hetzelve, wordt aan het Departement voor de Marine en Koloniën dadelijk kennis gegeven.

Art. 33. De Gouverneur Generaal verleent, daartoe termen vindende, aan de Burgerlijke en Militaire ambtenaren, verlof om zich, ter waarneming van bijzondere belangen, of tot herstel van gezondheid, naar Europa of elders te begeven, met inachtneming, dat die verloven in het algemeen niet strekken tot bezwaar van de schatkist.

De Gouverneur Generaal *in Rade* voorziet in de tijdelijke waarneming der op die wijze open vallende burgerlijke bedieningen.

Art. 34. De Gouverneur Generaal *in Rade* is bevoegd, met de Regering van Europesche bezittingen in Indië zoodanige bijzondere overeenkomsten, onder nadere goedkeuring des Konings, te maken, als ter bevordering van wederzijdsche eensgezindheid en wederkeerige belangen strekken kunnen. Nimmer echter mogen onderhandelingen aangevangen of overeenkomsten aangegaan worden, welke eenigen afstand van grondgebied ten doel hebben.

Art. 35. De Gouverneur Generaal *oefent alleen* het opperbevel over de Land- en Zeemagt, en doet de militaire benoemingen op den voet door den Koning bepaald.

Alle Zee- en Landöfficieren zich in Nederlandsch Indië bevindende, zijn gehouden, zonder eenige tegenspraak, de bevelen door den Gouverneur Generaal of zijnentwege gegeven, te eerbiedigen en te gehoorzamen, en door hunne onderhoorigen te doen eerbiedigen en gehoorzamen.

Art. 36. De Gouverneur Generaal *in Rade* is bevoegd, om, in gevallen van uitgebarsten oorlog tusschen het Rijk der Nederlanden en eenige andere Mogendheid, commissiën of *lettres de marque* te verleenen aan schepen, door bijzondere personen uitgerust.

Art. 37. De Gouverneur Generaal regelt alles, wat strekken kan tot afbreuk van den openbaren vijand, en zoo tot verdediging der bijzondere gedeelten van Nederlandsch Indië, als van der ingezetenen personen en goederen, tegen aanvallen van openbare of geheime vijanden.

Hij neemt daaromtrent den raad in van zoodanige Zee- en Landöfficieren als hij verkiest, en geeft de noodige bevelen, onder zijne persoonlijke verantwoordelijkheid.

Art. 38. De benoemde Gouverneur Generaal legt in handen van den Koning den eed af, of, zoo zulks niet heeft kunnen plaats vinden, doet hij, vóór de aanvaarding zijner waardigheid, *in Rade*, den volgenden Eed

«Ik zweer, dat ik, om de hooge waardigheid van Gou-
«verneur Generaal over Nederlandsch Indië, welke ik nu
«aanvaarde, te bekomen, aan niemand wie hij ook zij,
«eenige geschenken of beloften gegeven of gedaan heb,
«noch geven of doen zal.

«Dat ik, in de uitoefening van die waardigheid, en in
«die van Opperbevelhebber van de Zee- en Landmagt al-

«daar, aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, «Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, «enz., enz., enz., gehouw en getrouw zal zijn.

«Dat ik de hooge Souvereine regten des Konings en de «waardigheid van het Koningrijk zal bewaren en bevesti«gen; dat ik het welzijn, den bloei en de welvaart van «Nederlandsch Indië zal voorstaan en behartigen, zonder «aanzien van persoon, dat ik in de uitoefening mijner «ambtspligten, zoo min aan bedreigingen, als aan beloften, «door wien ook gedaan, zal gehoor geven.

«Dat ik het Reglement op het Beleid der Regering en «de verdere algemeene of bijzondere instructiën en bevelen, «mij door of van wege den Koning gegeven, zal nakomen, «en voorts alles doen, wat een goed en getrouw Gouver«neur Generaal en Opperbevelhebber schuldig is en behoort «te doen.

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

Art. 39. De Raden van Indië leggen den volgenden eed af.

«Ik zweer, dat ik, om tot Raad van Nederlandsch Indië «te worden benoemd, aan niemand, wie hij zij, eenige «geschenken of beloften gegeven of gedaan heb, noch «geven of doen zal.»

«Dat ik aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, «Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, «enz. enz. enz., gehouw en getrouw zal zijn; dat ik, zoo «veel mijn aandeel aan de Regering betreft, de hooge en «Souvereine regten des Konings en de waardigheid van het «Koningrijk zal helpen bewaren en bevestigen, dat ik het «welzijn en de welvaart van Nederlandsch Indië zal voor«staan en behartigen, zonder aanzien van persoon. Dat «ik, in de uitoefening mijner ambtspligten, zoo min aan «bedreigingen, als aan beloften, door wien ook gedaan, «zal gehoor geven; dat ik het Reglement op het beleid «der Regering en verdere algemeene of bijzondere bevelen, «door of van wege den Koning gegeven, met alle getrouw«heid zal nakomen.»

«Dat ik den Gouverneur Generaal met ijver en trouw «zal helpen beramen en uitvoeren, al wat tot 's Konings «dienst nuttig kan worden geacht en zijne bevelen met alle «gehoorzaamheid zal nakomen.»

«Dat ik voorts alles doen zal, wat een goed en getrouw

«Raad van Nederlandsch Indië schuldig is en behoort te «doen.»

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de Justitie.

Art. 40. Er zal, alom in Nederlandsch Indië, worden regt gesproken in naam en van wege den Koning.

Art. 41. Alle regterlijke vonnissen en gewijsden, moeten de gronden behelzen, waarop dezelve rusten.

Art. 42. De burgerlijke en lijfstraffelijke regtspleging kan alleenlijk worden uitgeoefend door regtbanken, daargesteld ingevolge de algemeene bepalingen en reglementen, op des Konings last in werking gebragt.

Art. 43. De opperste regtbank in Nederlandsch Indië voert den naam van *Hoog Geregtshof van Nederlandsch Indie.*

Art. 44. Het Hooge Geregtshof houdt het toevoorzigt op eene goede of onvertogen bedeeling van regt in Nederlandsch Indië. Hetzelve oefent wijders, in den eersten aanleg en bij hooger beroep, zoodanige regtsmagt in burgerlijke en lijfstraffelijke zaken, als bepaald zal worden bij de instructiën en reglementen door den Koning vast te stellen.

Art. 45. De gevallen, waarin, voor zoo ver burgerlijke zaken betreft, een hooger beroep aan den Hoogen Raad der Nederlanden kan plaats hebben, van vonnissen in de Koloniën gewezen, zullen bij de regterlijke bepalingen in het Moederland worden aangewezen.

Art. 46. De burgerlijke en lijfstraffelijke regtsoefening wordt, naar mate van de daarin betrokken personen, in den eersten aanleg toebetrouwd aan Europesche of Inlandsche regtbanken; de zamenstelling en de bevoegdheid dezer, alsmede van lagere regtbanken, waar dezelve noodig zullen worden geoordeeld, wordt aangewezen bij afzonderlijke instructiën en reglementen door den Koning vast te stellen.

Art. 47. Alle misdaden in Indië gepleegd, door militairen tot de Zee- en Landmagt aldaar behoorende, zullen beoordeeld worden door militaire regtbanken, welker inrigting door den Koning, bij bijzondere Reglementen en verordeningen, wordt geregeld.

Art. 48. Niemand mag wegens misdaden in regten betrokken worden, dan uit kracht der wetten, en op de wijze daarbij vastgesteld.

Art. 49. Alle tusschenkomst van de Regering in zaken van justitie, welke niet bij dit Reglement is toegestaan, is verboden.

Art. 50. De Gouverneur Generaal kan in geen geval in Indië geregtelijk aangesproken, of eenige procedure van wat aard ook, aldaar tegen hem ondernomen worden, ter zake van misdaad, in of buiten deszelfs amht gepleegd.

Art. 51. De Raden van Indië zijn, zelfs na het eindigen van hunne bediening, in Indië, wegens misdaad, alleen aansprakelijk voor het Hooge Geregtshof; zij mogen nimmer in verzekering genomen worden, anders dan door middel van militair arrest, en op bevel van den Gouverneur Generaal.

Art. 52. De Procureur Generaal, een decreet van apprehentie tegen een' Raad van Indië, bij het Hooge Geregtshof verkregen hebbende, zal tot de aanhouding van dien Raad bij den Gouverneur Generaal verzoek doen, en de Gouverneur Generaal is verpligt, daaraan dadelijk te voldoen, en den beschuldigde in militair arrest te doen nemen en aan den Procureur Generaal over te leveren.

Art. 53. De Gouverneur Generaal en de Raden van Indië kunnen, wegens burgerlijke zaken, voor de gewone regtbanken worden betrokken.

Art. 54. Geene doodvonnissen, door eenige hoven of regtbanken geveld, mogen ten uitvoer worden gebragt, dan nadat daartoe zal zijn verlof bekomen van den Gouverneur Generaal.

In de buitenbezittingen zal de Hoofdambtenaar daartoe echter verlof kunnen verleenen, indien er bijzondere en dringende omstandigheden bestaan, welke de uitvoering gebiedend mogten vorderen.

Art. 55. Het verlof tot het uitvoeren van het gevelde doodvonnis zal niet geweigerd worden, ten zij de Gouverneur Generaal, daartoe door den aangeklaagde of veroordeelde verzocht, vermeenen mogt, opschorsing der regtspleging te moeten bevelen.

Art. 56. De hoven en regtbanken zijn bevoegd, de bedenkingen, welke zij tegen de bevolene opschorsing hebben, ter kennis van den Gouverneur Generaal te brengen, wanneer hij echter meent dat, niettegenstaande die bedenkingen, die criminele vervolging behoort te blijven geschorst, moeten de hoven en regtbanken daarin berusten. De Gouverneur Generaal zendt dan al de stukken naar het Departement

van Koloniën, ten einde de zaak ter beslissing van den Koning te brengen.

Art. 57. De wetten en instructiën op het beleid der justitie in Nederlandsch Indië, eenmaal door den Koning gemaakt en vastgesteld zijnde, kunnen niet anders, dan ten gevolge van eene vooraf verkregen Koninklijke magtiging veranderd of gewijzigd worden.

Art. 58. De algemeene burgerlijke en lijfstraffelijke wetten in Nederlandsch Indië, zijn onderworpen aan de Koninklijke goedkeuring.

Die, welke thans aldaar bestaan, worden bij deze, bij voorraad en inmiddels bekrachtigd, voor zoo ver daarin niets strijdig voorkomt met het tegenwoordige reglement.

DERDE HOOFDSTUK.

Van het Binnenlandsche Bestuur.

Art. 59. Het algemeen toevoorzigt van het binnenlandsche bestuur van geheel Nederlandsch Indië wordt opgedragen aan den Gouverneur Generaal *in* of *buiten* Rade, naar luid der bepalingen in het eerste hoofdstuk voorkomende.

Art. 60. Het binnenlandsche bestuur in de onderscheidene afdeelingen van het eiland *Java* en *Madura* wordt waargenomen door Residenten, en zoodanige verdere ambtenaren, als de plaatselijke omstandigheden zullen vorderen.

Art. 61. Op de bezittingen buiten *Java* en *Madura* gelegen, wordt, naar mate van derzelver aangelegenheid, het bestuur uitgeoefend door Gouverneurs of Residenten, met toevoeging van het noodige getal mindere ambtenaren.

Art. 62. Op de bezittingen buiten *Java* en *Madura* gelegen, zijn alle autoriteiten, burgerlijke en militaire, ondergeschikt aan den ambtenaar met het hoogste burgerlijke gezag bekleed.

De meer bijzondere verhouding tusschen dezelve wordt, voor zoo veel noodig, bij afzonderlijke instructiën bepaald.

Art. 63. De ambtenaren, die op de bezittingen, buiten *Java* en *Madura* gelegen, het gezag voeren, zijn bevoegd, om zoodanige maatregelen te nemen, als vereischt worden, voor den geregelden loop der zaken, in overeenstemming met hunne bijzondere lastbrieven, en met de algemeene beginselen in het tegenwoordige Reglement vervat.

Zij mogen, zonder uitdrukkelijke magtiging van den Gouverneur Generaal, niet afwijken van hunne instructiën, noch nieuwe verordeningen, waartoe zij geen bepaalden

last hebben, invoeren, ten zij buitengewone en onvoorziene omstandigheden zulks ten algemeene nutte mogten vorderen.

Art. 64. De gezagvoerders in de onderscheidene bezittingen, moeten in de beste verstandhouding trachten te leven met de omliggende Europesche Regeringen en Indische Vorsten en volkeren.

Art. 65. Zij moeten zich zorgvuldiglijk wachten, het vreemde grondgebied te schenden, of te gedoogen, dat hetzelve door hunne onderhoorigen geschonden worde, gelijk zij zich mede wachten moeten, van eenige daden tegen vreemde onderdanen te bevelen of te gedoogen, welke aanleiding tot twist of misverstand geven kunnen; al ware het ook, dat zij mogten meenen, dat het grondgebied door andere bezeten, aan de Nederlandsche Regering toekwam, of dat vreemde onderdanen zich ten aanzien van Nederlandsche onderdanen kwalijk gedragen hadden. Zij moeten de gevallen van dien aard, welke hier voorkomen, brengen ter kennis van den Gouverneur Generaal; terwijl zij inmiddels deswege de noodige vertogen bij de vreemde regeringen, vorsten of volkeren kunnen inleveren. Zij moeten echter, met alle wettige middelen onder hun bereik, de aanvallen afweeren, welke tegen het grondgebied, waarvan het bestuur hun is toebetrouwd, mogten gepleegd worden.

Art. 66. In geval van onverhoopten vijandelijken aanval, zoowel als in tijden van oorlog, moeten zij het bestuur van alles, wat tot verdediging tegen den vijand noodig is, overlaten aan den bevelvoerenden Officier, voor zoo verre zij zelve niet door den Gouverneur Generaal met dat bevel, of eenigen anderen last daaromtrent, mogten voorzien zijn.

Art. 67. Wanneer de bevelvoerende Officier, na alle middelen tot verdediging te hebben uitgeput, meent, dat naar luid van zijnen bijzonderen lastbrief, of de algemeene militaire bepalingen, tot eene kapitulatie met den vijand, betrekkelijk de plaats, waarover hij het bevel voert, moet worden overgegaan, zal hij deze zijne meening in geschrifte brengen ter kennis van den burgerlijken gezaghebber, onder overlegging van het schriftelijke gevoelen, van diegenen zijner onderhoorige Officieren, welke hij ingevolge de militaire wetten en gebruiken, raadplegen moet. De burgerlijke gezaghebber neemt alsdan, over het aangaan van het ver-

drag en over de voorwaarden van hetzelve, de bedenkingen in van de aanzienlijkste ambtenaren; vraagt des noods de nadere consideratiën van de militaire overheden, en besluit dan, zoo als hij vermeent, ten meesten nutte van het algemeene en bijzondere belang, en in overeenstemming met zijnen lastbrief te moeten doen.

Art. 68. De gezagvoerders van op zichzelve staande bezittingen zijn niet bevoegd, om het regt van gratie uit te oefenen, doch hebben de magt, om vonnissen, in crimi- nele zaken gewezen, het zij op verzoek van den veroordeelde of wel uit eigen beweging, te schorsen, wanneer bijzondere omstandigheden zulks, naar hun inzien, vorderen. Zij moeten deze schorsing zoodra mogelijk brengen ter kennis van den Gouverneur Generaal, om aan de beslissing van den Gouverneur Generaal *in Rade* te worden onderworpen.

Art. 69. De meer bijzondere regten en pligten van de Gouverneurs en Residenten, zoo wel als van de andere ambtenaren tot het binnenlandsche bestuur behoorende, worden bij afzonderlijke verordeningen of instructiën bepaald.

Art. 70. Behalve den bijzonderen ambtseed door de burgerlijke gezagvoerders in de buitenbezittingen, en de residenten op *Java* en *Madura*, volgens de bestaande instructiën af te leggen, moeten zij zweeren.

«Gehouw en getrouw te zullen zijn aan den Koning der «Nederlanden en gehoorzaamheid te zullen betoonen aan «den Gouverneur Generaal, als des Konings vertegen- «woordiger.

VIERDE HOOFDSTUK.

Over de Financiën en derzelver beheering.

Art. 71. De algemeene financiële inrigtingen van Nederlandsch Indië, eenmaal door den Koning bekrachtigd zijnde, kunnen niet anders, dan ten gevolge van Koninklijke bevelen of autorisatiën worden veranderd.

Art. 72. Geene belastingen mogen voortaan in Nederlandsch Indië geheven worden, dan op eene Publicatie van den Gouverneur Generaal *in Rade*, na daartoe vooraf, onder gewone omstandigheden, verkregen te hebben, de toestemming des Konings. Belastingen, welker werking schadelijk of nadeelig wordt bevonden, kunnen, wanneer eene voorziening dringend gevorderd wordt, onder nadere

goedkeuring des Konings, door den Gouverneur Generaal *in Rade* worde ingetrokken of gewijzigd.

Art. 73. De Indische Regering zorgt, dat alle belastingen worden gebragt onder vaste en duidelijke bepalingen, de strekking hebbende, om dezelve overal in verhouding te doen staan, tot de plaatselijke omstandigheden, en dezelve, zoo min mogelijk, drukkend te maken voor Landbouw en Nijverheid, en vooral vóor den smallen handel der Inlanders.

Art. 74. De gronden op het eiland *Java*, welke nog de eigendom van den Lande zijn, zullen, voor zoo ver dezelve door de Javanen bebouwd worden, bij voortduring *dessa's* gewijze aan de Inlandsche bevolking worden verhuurd, door middel van overeenkomsten met de Hoofden en Oudsten, en onder zoodanige bepalingen, als telkens in de huurcedels of *piagems* zullen worden uitgedrukt.

Art. 75. De vorm en de inhoud der *piagems*, de tijd van derzelver duur, de hoegrootheid der te betalen landrente, de wijze, waarop dezelve zal kunnen gekweten worden, in geld, producten of anderszins, en al wat verder strekken kan, om de verhuringen der gronden te doen bevorderlijk zijn aan de meest mogelijke uitbreiding van landbouw en nijverheid, dit alles is het onderwerp van bijzondere bepalingen, door den Gouverneur Generaal *in Rade* te beramen en vast te stellen.

Art. 76. De twee voorgaande artikelen zijn niet toepasselijk op de streken, begrepen onder de benaming van *Preanger Regentschappen*, alwaar de thans bestaande inrigtingen ongeschonden zullen worden bewaard, zoo lang daaromtrent niet anders door den Koning zal zijn bevolen. Mitsdien zal aldaar de, aan den Lande verschuldigde, grondhuur bij voortduring worden voldaan, door middel eener verpligte teelt en levering van koffij, en niet anders.

Art. 77. Op alle plaatsen, waar het aanleggen van markten of *passers* aan handel en landbouw bevorderlijk kan zijn, worden zoodanige inrigtingen door de Regering daargesteld.

Op deze markten mitsgaders op die, welke de wettige eigendom van bijzondere personen zijn, mogen geene andere heffingen geschieden; dan die, welke door den Gouverneur Generaal *in Rade* bij algemeene of bijzondere verordeningen vastgesteld en aan den volke bekend gemaakt zijn.

Art. 78. De bijzondere eigendommen, zoo gebouwde als ongebouwde, zijn, in het algemeen, onderhevig aan het middel der verponding. De bepalingen deswege, worden steeds zoo veel mogelijk in overeenstemming gebragt met de meeste voortzetting van den landbouw, in verband tot de belangen der schatkist.

Art. 79. De bosschen van *jattiehout* (niet bij verkoop of anderszins aan bijzondere personen afgestaan) zijn, over het geheele eiland *Java* en *Madura*, het eigendom van den Lande.

Niemand mag in dezelve eenig hout vellen, dan uit krachte van bijzondere of algemeene vergunningen en op de wijze daarbij vastgesteld.

Art. 80. De Regering is bevoegd, om het werk in die bosschen, welke voor rekening van het Rijk worden bearbeid, op te dragen aan de daartoe best gelegen *dessa's*, het zij in dagloon, het zij door middel van geheele of gedeeltelijke kwijtschelding der landrente.

Bepalingen van dezen aard kunnen ook gemaakt worden ter bevordering van andere werkzaamheden, ten dienste van het Rijk en van bijzondere takken van cultuur, welker uitbreiding belangrijk is voor het algemeen.

Art. 81. De uitsluitende aanmaak van het Zout wordt door de Indische Regering gehandhaafd zoo lang daaromtrent niet anders door den Koning is beschikt.

Art. 82. De Regering zorgt voor de instandhouding der verpligte teelt van Specerijen voor 's Lands rekening, in de zoodanige van de Moluksche eilanden, als voor die teelt zijn aangewezen, en houdt de hand aan de bepalingen, die in verband daarmede omtrent de vaart en den handel zijn gemaakt. In die bepalingen vermag, zonder de uitdrukkelijke autorisatie des Konings, geene verandering worden gemaakt.

Art. 83. De uitsluitende handel in *Opium*, wordt door de Regering, als éene der bronnen van het openbare inkomen, gehandhaafd, tot zoo lange daaromtrent anders door den Koning zal zijn bevolen. Geen opium mag in eene der Aziatische bezittingen van den Staat geteeld of vervaardigd worden, anders dan met de uitdrukkelijke toestemming van den Gouverneur Generaal *in Rade*, en onder zoodanige bepalingen, als telkens zullen worden noodig geacht.

Art. 84. Het algemeene bestuur over de domeinen, goederen, inkomsten en uitgaven van Nederlandsch Indië is,

onder het oppergezag van den Gouverneur Generaal, opgedragen aan een' Directeur Generaal van Financiën, aan wien zoodanige ambtenaren worden toegevoegd, als de belangen van de dienst zullen vorderen.

Art. 85. De meer bepaalde werkzaamheden van den Directeur Generaal, en van de Hoofdambtenaren, hem ter hulpe toegevoegd, mitsgaders de wijze waarop, en de gevallen waarin, hij met deze in eenen Raad van financiën vereenigd, over 's Lands belangen raadpleegt, worden bepaald bij afzonderlijke instructiën, die aan de Koninklijke bekrachtiging onderworpen zijn.

Art. 86. De dagelijksche beheering van al de bovengenoemde zaken wordt op de onderscheidene plaatsen, zoo in als buiten *Java* en *Madura*, toebetrouwd, eerstelijk aan de Gouverneurs of Residenten, en voorts aan zoodanige afzonderlijke ambtenaren, als voor eenigen bijzonderen tak van bestuur mogten noodig geoordeeld worden. Deze allen zijn gehouden, de aanschrijvingen, hun door den Directeur Generaal of van wege denzelven gegeven, na te komen.

Art. 87. De verantwoordingen van alle rekenpligtigen zijn onderhevig aan eene herziening van wege de Regering, door zoodanig collegie of hoogen ambtenaar, als door den Koning op voordragt van den Gouverneur Generaal in Rade zal worden bepaald.

De rekenpligtige zijn gehouden, zich te onderwerpen aan alle vergoedingen en beboetingen, welke hun door of van wege de Regering worden opgelegd, in zoodanigen vorm en na zoodanig voorafgaand onderzoek, als bij de daartoe betrekkelijke Reglementen wordt bepaald.

Die Reglementen zijn onderhevig aan de Koninklijke bekrachtiging.

Art. 88. Bijzondere bepalingen, almede aan de Koninklijke bekrachtiging onderhevig, regelen de wijze, waarop tegen het overschrijden der gemaakte begrootingen wordt gewaakt.

Art. 89. De strekking van alle financiële bepalingen moet zijn, om de baten van Nederlandsch Indië toereikende te doen zijn tot het bekostigen van alle lasten.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Algemeene Bepalingen.

Art. 90. Niemand, wie hij zij, mag zich in Nederlandsch

Indië met der woon nederzetten, dan na daartoe het noodige verlof te hebben bekomen.

Art. 91. Geene permissiën tot vestiging of tijdelijk verblijf in Nederlandsch Indië zullen worden gegeven, anders dan door den Gouverneur Generaal *in Rade*, ingevolge de reeds bestaande, of nader door den Koning te geven voorschriften.

Art. 92. Elk vreemdeling, die zich voor een' tijd in Nederlandsch Indië ophoudt, is onderworpen aan alle wetten en verordeningen.

Art. 93. Elk, dien het toegestaan is, zich met der woon in Nederlandsch Indië te vestigen, moet den eed van getrouwheid aan den Koning en van gehoorzaamheid aan den Gouverneur Generaal afleggen. Hij geniet als ingezeten de bescherming der wetten, voor zoo verre hij zich als een goed en rustig burger gedraagt.

Art. 94. Chinezen, Mooren, Arabieren en andere vreemden, niet tot de Europezen behoorende, welke zich in Nederlandsch Indië met der woon vestigen, worden, zoo veel mogelijk, onder Hoofden van hunne natiën gesteld, alles naar luid der daaromtrent gemaakte of nog te maken bepalingen.

Art. 95. De uitoefening van alle Godsdiensten geniet, in Nederlandsch Indië, de bescherming der Regering, voor zoo ver die uitoefening voor de openbare rust niet gevaarlijk is.

Art. 96. De leeraren van de onderscheidene thans bestaande Christelijke gemeenten in Nederlandsch Indië worden uit 's Lands kassen bezoldigd; gelijke bezoldiging zal kunnen worden toegestaan aan de leeraren van zoodanige gemeenten, als naderhand, op hoog gezag, zouden mogen worden daargesteld.

Art. 97. De Regering zorgt zoo veel mogelijk, dat er op de onderscheidene plaatsen in Nederlandsch Indië, scholen voor het lagere onderwijs, ook ten dienste van de kinderen der Inlanders, bestaan. Voor zoo verre er geene bijzondere en voldoende schoolfondsen zijn, worden de onderwijzers uit 's Lands kassen bezoldigd.

Art. 98. De Regering beraamt de geschikste middelen tot uitbreiding van de kennis der Javaansche, Maleische en andere Oostersche talen onder de ambtenaren.

Art. 99. De Regering beraamt de geschiktste middelen, om de oorzaken van ongezondheid, waar die mogten bestaan, weg te nemen of te verminderen.

Art. 100. De Regering zorgt voor de instandhouding en verbetering der bestaande bepalingen op het houden van de geboorte-, trouw- en sterflijsten der Europeanen en derzelver afstammelingen.

Art. 101. Het bezoldigen der ambtenaren geschied naar het beginsel, dat behalve de toe te leggen jaarwedde geene andere geldelijke voordeelen, van wat aard ook, uit de posten mogen getrokken worden, zoo dezelve niet uitdrukkelijk zijn toegestaan.

Ter voorkoming van alle misvatting hieromtrent, zullen bij elke benoeming tot eenen post, aan welken, behalve de vaste bezoldiging, andere voordeelen verknocht zijn, het genot daarvan bij eene resolutie van den Gouverneur Generaal *in Rade* aan den benoemde worden vergund.

Spillagien of overwigten, wanneer die in sommige gevallen worden toegestaan, zullen nimmer kunnen beschouwd worden als voordeelen aan de ambten verbonden, maar slechts als middelen, om verliezen, buiten de schuld der ambtenaren ontstaan te dekken.

Art. 102. Elk ambtenaar, die zich in zijne ambtsbetrekking, of door den invloed van dezelve, inkomsten of voordeelen bezorgd, niet uitdrukkelijk aan dezelve toegekend, zal door de Regering, zonder vorm van proces, van zijne bediening ontzet en uit Nederlandsch Indië verwijderd kunnen worden.

Bij aldien de Regering het noodig oordeelt hem aan den regter over te leveren, zal hij, schuldig bevonden wordende, behalve de teruggave van het genotene en eene geldboete van de dubbelde waarde daarvan, verklaard worden eerloos en onbekwaam om den Lande immer in eenige betrekking te kunnen dienen, alles onverminderd de andere straffen, welken de regter, ter zake van verzwarende omstandigheden, mogt opleggen. Onder de vorenstaande bepalingen wordt uitdrukkelijk begrepen, het aannemen van geschenken door de nabestaanden, of huisgenooten der ambtenaren.

Art. 103. Elk ambtenaar, die onafgebroken gedurende ten minste twaalf jaren met trouw en ijver in Nederlandsch Indië gediend heeft, verkrijgt, naar gelang van zijne dienstjaren, een regt op pensioen ten laste der Koloniale geldmiddelen.

Bijzondere reglementen regelen meer bepaaldelijk de voorwaarden waarop het pensioen kan verleend worden, en de hoegrootheid, mitsgaders de evenredige opklimming van hetzelve.

Art. 104. Het onderhoud der weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren komt niet ten laste van 's Lands kas, maar wordt bekostigd uit een fonds, zamengesteld uit de contributiën der ambtenaren, en waartoe allen, zonder onderscheid, gehouden zijn bij te dragen.

Afzonderlijke Reglementen regelen de wijze van beheer van dat fonds, en al wat verder daartoe betrekking heeft.

Art. 105. De Regering is bevoegd, om aan de ambtenaren op te leggen het bijeenbrengen van een fonds, bestemd om aan de zoodanige hunner, welke in de termen vallen, om pensioen van Landswege te bekomen, eene evenredige verhooging van dat pensioen te verzekeren.

Art. 106. De Regering zorgt voor de beheering der insolvente boedels, mitsgaders voor die der nalatenschappen, welke aan weezen vervallen of onbeheerd zijn.

Bijzondere reglementen, aan de bekrachtiging des Konings onderworpen, bepalen den aard der bemoeijingen van de collegiën of ambtenaren, welke ten voormelden einde zullen worden aangesteld.

Art. 107. Het staat aan alle ingezetenen van Nederlandsch Indië vrij, zich zoodanig middel van bestaan uit te kiezen of zoodanigen handel te drijven, als zij goedvinden, voor zoo verre er, ten aanzien van eenige punten, geene bepalingen, om der algemeene belangen wille, noodig worden geacht.

Art. 108. De Regering moedigt door alle middelen binnen haar bereik den landbouw aan, en bevordert, zooveel doenlijk, de teelt van voortbrengselen voor den handel met Europa geschikt.

Art. 109. De Regering neemt de meest geschikte maatregelen ter bevordering der wettige ondernemingen van de Europeanen en anderen, aan welke door het Gouvernement gronden worden afgestaan, in eigendom, huur of erfpacht; alles in overeenstemming met de bijzondere of algemeene bepalingen daaromtrent door den Koning te maken.

Art. 110. Over het algemeen, en voor zoo ver daaromtrent bij dit Reglement geene uitzonderingen voorkomen, is het aan alle ingezetenen van Nederlandsch Indië vrij, om op de gronden door hen in eigendom, huur, pacht of gebruik bezeten, zoodanige voortbrengselen te telen, als zij verkiezen, en om daarover naar goedvinden te beschikken, nadat de verschuldigde belasting gekweten en aan de voorwaarden der uitgifte van den grond voldaan zal zijn.

Art. 111. Alle bijzondere landerijen op het eiland Java en Madura, op welke de gehoudenis rust van eene verpligte teelt en levering van koffij, zullen bij voortduring en tot zoo lange daaromtrent anders door den Koning zal zijn bevolen, aan die verpligting onderhevig zijn. De zoodanige daarentegen, op welke de koffijteelt aan de keuze der eigenaren is overgelaten, onder gehoudenis evenwel om, koffij telende, de vruchten te moeten leveren aan het Gouvernement, worden bij deze uitdrukkelijk van die verpligte levering ontslagen.

De Regering is bevoegd, om, voor zoo verre de laatstgemelde landen gelegen zijn in de nabijheid van districten, alwaar de verpligte teelt en leverancie bestaat, zoodanige maatregelen te nemen ter wering van sluiking, als de belangen van het Gouvernement zullen vorderen.

Art. 112. De Inlandsche bevolking geniet de bijzondere bescherming der Regering.

Alle geldafpersingen, knevelarijen en willekeurige beschikkingen over des Inlanders personen, goederen en arbeid, zijn ongeoorloofd.

Alle Europesche en Inlandsche ambtenaren, die zich aan eene dezer misdaden schuldig maken, zullen strengelijk gestraft worden. De Residenten en andere Civile gezagvoerders zijn verpligt daartegen te waken en aan de Inlanders de gelegenheid te geven, om vrijelijk hunne klagten in brengen.

Art. 113. De Regering zorgt voor de goede behandeling der Inlanders op de landen aan Europeanen of anderen afgestaan, alsmede dat deze laatsten zich, met opzigt tot het afvorderen van diensten en opbrengsten, stiptelijk houden aan de algemeene of bijzondere verordeningen. De Regering waakt aan den anderen kant, dat de Inlandsche opgezetenen der bijzondere landen de op hen rustende verpligtingen behoorlijk na komen.

Art. 114. De Inlandsche bevolking is verpligt, om, op de aanwijzing van 's Lands ambtenaren, de openbare wegen en bruggen te onderhouden, alsmede om, tegen de op hoog gezag geregelde betaling, de personen en goederen van reizigers over land te vervoeren.

Aan de ambtenaren is het vergen van andere diensten, dan door de bestaande bepalingen gewettigd worden, stiptelijk verboden.

Bijzondere Reglementen naar de aloude Lands gebruiken

geschoeid, bepalen de diensten, welke de bevolking verpligt is aan hare Hoofden te bewijzen.

Art. 115. De bijzondere landeigenaren en landbouwers zullen geene diensten van de ingezetenen hunner landen mogen vorderen, welke niet uitdrukkelijk bij de reeds bestaande of nader te maken bepalingen gewettigd zijn.

Art. 116. Het is aan geene ambtenaren, Europesche of Inlandsche, noch aan iemand anders, geoorloofd, om aan anderen de beschikking over de gronden en inwoners der *dessa's* af te staan.

Echter zal aan de ingezetenen gelegenheid worden gegeven, om, tot voortzetting van nuttige ondernemingen, overeenkomsten aan te gaan met de oudsten en voornaamsten der *dessa's*, zoo wel tot het bebouwen van gronden, en het leveren van bijzondere voortbrengselen, als tot het verleenen van persoonlijke diensten. De wijze, waarop dit een en ander kan geschieden, wordt van tijd tot tijd door den Gouverneur Generaal in Rade bepaald, naar het beginsel, om de Inlandsche bevolking tegen alle willekeur te beschermen, doch tevens om, in het algemeene belang, aan nuttige bedrijven de noodige handen te verschaffen tegen een matig loon.

Art. 117. Het nemen of geven van verpandelingen, ter verzekering van geldelijke schulden of aangegane verbindtenissen, wordt op de eilanden *Java* en *Madura* verboden. Bijzondere verordeningen bepalen de straffen der overtreders en wat verder noodig is, ter betere werking van dit verbod.

Op de overige bezittingen, alwaar de maatschappelijke instellingen en gebruiken het toepassen van gelijke bepalingen voor alsnog verbieden, wordt de wijze, waarop vrije menschen zich voor schulden zullen mogen verpanden door de Hooge Regering onder vaste regelen gebragt, ten doel hebbende de trapsgewijze afschaffing van dat gebruik.

Art. 118. De slavenhandel en de invoer van slaven in Nederlandsch Indië zijn verboden.

De wetten bepalen de straffen der overtreders, en de Regering beraamt de meest geschikte maatregelen tot verzorging der alzoo aangebragte menschen.

Art. 119. Omtrent de behandeling der thans aanwezige slaven, zoo wel als omtrent hun lot, en dat hunner kinderen, en alles wat tot de slavernij betrekking heeft, worden de meest redelijke voorzieningen, na verkregen magtiging des Konings, vastgesteld.

Art. 120. Al de havens van Nederlandsch Indië, welke van tijd tot tijd, bij bijzondere reglementen of besluiten van den Gouverneur Generaal *in Rade*, voor den *grooten handel* worden opengesteld, zijn toegankelijk voor alle volken, met welke het Koningrijk der Nederlanden in vriendschap leeft, en zulks in tegenoverstelling van de havens slechts voor den *kleinen handel* opengesteld, waarin geene, dan kustvaarders en Inlandsche vaartuigen kunnen worden toegelaten. De Moluksche eilanden blijven uitdrukkelijk onder de laatstgemelde begrepen, tot zoo lange daaromtrent anders door den Koning zal zijn bevolen.

Art. 121. Met de schepen, die alzoo toegelaten worden, mogen alle soorten van goederen en handelwaren worden aangevoerd, voor zoo verre zij niet bij bijzondere wetten of verordeningen zijn verboden.

Omtrent de wijze van invoer der goederen moeten de schippers, eigenaren of geconsigneerden zich aan de bestaande of nog nader vast te stellen bepalingen onderwerpen.

De Indische Regering draagt zorg, dat daardoor, zoo min mogelijk, belemmering aan den handel worde toegebragt.

Art. 122. De handel op het Rijk van *Japan* wordt bij uitsluiting voor rekening van den Lande gedreven, tot zoo lange daaromtrent door den Koning andere bepalingen zullen worden gemaakt.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezes de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 19den Januarij 1830.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 11.) Crepé of Jagtkruid.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 4den Februarij* 1830.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat bij Resolutie op heden in Rade genomen, is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie en ampliatie van art. 8 en 14, van het Reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, vastgesteld bij het besluit van den Commissaris Generaal, van den 8sten Augustus 1828, n°. 26, (Staatsblad n°. 58), te bepalen,

a. Dat het aan niemand, wie hij ook zij, zal vrijstaan om, buiten voorkennis van het Plaatselijke bestuur, in zijne woning te mogen bergen eene grooter hoeveelheid, dan vijf ponden van het zoogenaamde *crepé* of jagtkruid, en zulks op straffe van verbeurdverklaring van het gevondene, en van eene boete van *f* 500.

b. Dat door de Plaatselijke autoriteit aan de winkeliers, handelaren of landeigenaren zal kunnen vergund worden, eene hoeveelheid van *niet meer dan* vijftig ponden *crepé* kruid in derzelver winkels of woningen op het platte land te bewaren, zullende, in cas van overtreding, het gevonden wordende kruid, niet alleen worden verbeurd verklaard, maar de overtreder daarenboven nog verbeuren eene boete van *f* 1000.

c. Dat het aan niemand zal veroorloofd zijn, in zijne woning, winkel, pakhuis, magazijn of andere gebouwen, van welken aard ook, eene andere soort van buskruid, dan *crepé* te bergen, en dat wel in blikke bussen, welke *niet meer* zullen mogen inhouden dan twee ponden, en zulks op gelijke straffe als bij § *b*, en.

d Dat het buskruid, waarvan het bezit (ter bepaalde hoeveelheid van meer dan vijf ponden) verboden is, en hetwelk zich thans in het bezit van kooplieden of particulieren mogt bevinden, binnen den tijd van ééne maand na de bekendmaking dezer bepaling door en voor rekening der eigenaren, in 's Lands magazijnen zal worden overgebragt, om aldaar tot nadere beschikking te blijven bewaard.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezes de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, den 4den Februarij 1830.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade,

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 12.) Weduwen- en Weezenfonds.

RESOLUTIE (N°. 5).

BATAVIA, *den 4den Februarij* 1830.

De Gouverneur Generaal in Rade.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met referte tot de Resolutie van den 27sten December 1828, n°. 39, (Staatsblad n°. 96), te bepalen, dat voor alsnog en tot nader order geen gevolg zal worden gegeven aan de bij art. 1 der resolutie van den 25sten Julij 1828, n°. 24, (Staatblad n°. 54), bevolene afscheiding van het pensioenfonds der weduwen en weezen van Koloniale zeeöfficieren van dat der Civile ambtenaren.

Zullende deze bepaling, door insertie in het Staatsblad en in de Javasche Courant, algemeen worden bekend gemaakt.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 13.) Pachten.

RESOLUTIE. (N°. 12.)

BATAVIA, *den 9den Februarij* **1830.**

De Gouverneur Generaal in Rade.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands middelen en domeinen, bij missive van den 22sten Januarij j. l., n°. 131;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo verre van art. 32 der algemeene pachtvoorwaarden, voor dit loopende jaar, gearresteerd bij besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 17den November 1829, n°. 2, (verhandeld bij besluit van den Luitenant Gouverneur Generaal buiten Rade, van den 19den daaraanvolgenden n°. 2), te bepalen, dat de pachters der middelen, in geen geval en onder geen voorwendsel, hoe ook genaamd, zich meerdere of verdere regten zullen mogen aanmatigen, veel minder eenen hoogeren tol of belasting heffen, dan uitdrukkelijk bij de algemeene en bijzondere pachtvoorwaarden is toegestaan, zullende de pachters ook geene diensten van de omliggende dessa's of kampongs volkeren mogen requireren en tot de uitoefening hunner pacht of pachten geen ander, dan vrijwillig werkvolk en tegen een behoorlijk, vooraf te bedingen loon, mogen aannemen; alles op verbeurte van eene boete van *f* 20 tot *f* 1000, dan wel op de straffen, bij de wet op knevelarij bepaald, naar gelang van de hoegrootheid der gepleegde overtreding, ter beoordeeling van den regter.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 14.) Koffij.

PUBLICATIE.

BATAVIA, *den 18den Februarij* 1830.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade,

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten;

Dat bij eene resolutie op heden in Rade van Indië genomen, is goedgevonden en verstaan:

1°. Voor het loopende jaar 1830 te inhaereren de voorwaarden, bij art. 1 der Publicatie van den 31sten Januarij 1826, (Staatsblad n°. 4), voor de verhuring der koffijtuinen op Java, over het jaar 1826 vastgesteld, behoudens de na te meldene alteratie.

2°. Met alteratie in zoo verre van art. 14 der voorwaarden voor de verhuring der koffijtuinen, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal, van den 7den November 1817, (Staatsblad n°. 55), te bepalen, dat de koffij van de huurders der tuinen, door het Gouvernement, gedurende het jaar 1830, zal worden aangenomen tegen den prijs van ƒ17 de pikel, of 17 cents per katje, wanneer die koffij *in voldoening van de landrenten der koffijtuinen* wordt opgebragt, doch dat het *gansche product* van wege den Lande tegen niet meer, dan ƒ15 de pikel, of 15 cents per katje, zal worden aangenomen van zoodanige huurders, als hunne koffij te koop komen aanbieden.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezes de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, den 18den Februarij 1830.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 15.) Verponding.

RESOLUTIE. (N°. 12.)

BATAVIA, *den 18den Februarij* 1830.

De Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met overwijzing tot de artikelen 41 en 44 van de Ordonnantie op het middel der Verponding, daargesteld bij Publicatie van den 28sten Januarij 1823, (Staatsblad n°. 5), te verklaren, dat de bij die artikelen gemaakte bepalingen, betrekkelijk de voldoening der verponding over geamoveerde gebouwen, niet toepasselijk zijn op de zoodanige, welke alleen worden afgebroken met oogmerk om dezelve op eene andere plaats weder op te bouwen; zullende in dit geval in het kohier der verponding geene verandering worden gebragt, noch in den aanslag van het afgebroken gebouw, noch in dien van den grond, waarop hetzelve is overgeplaatst, dan na ommekomst van den vastgestelden termijn van drie jaren, als wanneer zoo wel het nieuw opgebouwde huis, met den grond, als het ledig gevallen erf op nieuw zal moeten worden getaxeerd, en in het kohier ingeschreven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 16.) Slaven.

RESOLUTIE. (N°. 27.)

BATAVIA, *den 25sten Februarij* 1830.

De Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met ampliatie in zoo verre van de Publicatie van den 3den Julij 1819, n°. 58, te bepalen, dat het hoofdgeld der slaven niet zal worden gevorderd over die jaren, waarin

de slaven zijn voortvlugtig geweest, of ter zake van gepleegde misdrijven zijn in hechtenis gezet, en gedurende welken tijd de eigenaren mitsdien ook van derzelver diensten zijn verstoken gebleken; mits de eigenaren of bezitters van de slaven, ingevolge de wet, van het drossen aangifte zullen gedaan hebben.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(No. 17.) Gevangenen.

RESOLUTIE. (No. 33.)

Batavia, *den 25sten Februarij* 1830.

De Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van den Directeur Generaal van Financiën, de dato 12 dezer, no. 5, daarbij enz.;

Is, na deliberatie goedgevonden en verstaan: met referte tot art. 7 der ampliatie en alteratie, op het Reglement der Algemeene Rekenkamer, gemaakt bij besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 12den December 1829, no. 12, te bepalen,

Dat, onder de onkostrekeningen voor het onderhoud der criminele en civile gevangenen, kettinggangers en bannelingen, voor zoo verre daarvoor contracten of abonnementen bestaan, zal moeten worden geplaatst de verklaring:

«Dat de opgebragte gevangenen werkelijk ten laste van «den Lande hebben moeten worden onderhouden, en geene «zoodanige zijn, als welke zich uit eigene middelen hadden «behooren te voeden, gelijk mede dat de voeding, gedu«rende de opgebragte dagen, is verstrekt geworden.»

En dat deze verklaring door de bevoegde autoriteit moet worden geviseerd, voor «gezien en overeenkomstig met de waarheid bevonden.»

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. du PUIJ.

(N°. 18.) Inkomende en Uitgaande regten.

RESOLUTIE. (N°. 9.)

BATAVIA, *den 4den Maart* 1830.

De Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen de missive van den Minister voor de Marine en Koloniën, d. d. 29 Augustus 1829, L^a. H, n°. $^{70}/_{258}$, daarbij inzendende afschrift van het Koninklijke besluit van den 11den Julij te voren, n°. 161, luidende als volgt:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.,

Gezien Ons Besluit van den 25sten April 1819, n°. 75, houdende, dat voorloopig en in afwachting van onze beslissing op het Reglement op het heffen der Inkomende- en Uitgaande regten op *Java* en *Madura*, de voortbrengselen van den Nederlandschen grond en de Inlandsche Nijverheid, wanneer dezelve met Nederlandsche bodems worden aangebragt, geheel vrij zullen zijn van de betaling der Inkomende regten, mits derzelver Nederlandsche oorsprong door deugdelijke certificaten bewezen worde, zijnde echter mondbehoeften in deze vrijstelling niet begrepen.

Overwegende, dat de maatregelen bij ons voormeld besluit in het belang der Nationale Nijverheid genomen, kunnen worden bevorderd door het daarstellen van bijzondere bepalingen, opzigtelijk den vorm der bewijzen van oorsprong te bezigen voor de katoenenstoffen, ter verzending naar Nederlandsch Indië bestemd.

Gezien, enz.;

Hebben besloten en besluiten.

Art. 1. De katoenen stoffen, in dit Rijk vervaardigd, zullen, op de *Eilanden Java* en *Madura*, geen genot hebben van de vrijstelling van Inkomende regten, bij Ons besluit van den 25sten April 1819, n°. 75, aan alle voortbrengselen van Nederlandschen grond en Inlandsche Nijverheid (mondbehoeften uitgezonderd) toegezegd, ten zij dezelve vergezeld gaan van een der bewijzen van Nederlandschen oorsprong welke bij het tegenwoordig besluit zijn gevoegd, naarmate de onderstaande bepalingen op het geval toepasselijk zijn.

Art. 2. Degene, die de goederen, het zij vóor eigene

rekening, het zij in commissie naar de Oost Indische bezittingen wil uitvoeren, zal zich moeten verschaffen een certificaat van den fabrikant, die de laatste hand aan de vervaardiging gelegd heeft, houdende, dat de goederen van den beginne af tot het einde toe bij hem zijn gefabriceerd.

Dit certificaat zal moeten zijn ingerigt naar het model L°. A, hiernevens gevoegd, waaronder de afzender vervolgens de verklaring plaatsen zal, almede op het model aangewezen.

Art. 3. Wanneer degene, van wien de afzender de goederen ontvangt, dezelve niet geheel in zijne fabrijk heeft gebragt in den staat, waarin dezelve zich op dat oogenblik bevinden, zullen op één en hetzelfde vel papier de verklaringen moeten voorkomen van de onderscheidene personen welke gedeelten der fabrikaadje hebben vervaardigd, te beginnen met dengenen, die de witte stof geweven of het garen gesponnen heeft.

Dit bewijs zal alsdan worden ingerigt, volgens het hiernevens gevoegde model L°. B.

Art. 4. Onder elke verklaring van den fabrikant, door wien een gedeelte der vervaardiging is gedaan, zal het Plaatselijke bestuur moeten voegen het getuigschrift dat *de declarant werkelijk is fabrikant in de opgegevene goederen, en dat hetzelve hem in staat acht om in zijne fabrijk de opgegevene hoeveelheid van dezelve te vervaardigen.*

De Plaatselijke besturen zullen zich door het bezoeken en bezigtigen der fabrijken moeten in staat stellen, de bovenstaande verklaringen af te leggen.

Art. 5. Alle bewijzen van oorsprong, zoowel die van katoenen goederen als andere, zullen bij voortduring, op de gebruikelijkste wijze, voor gezien geteekend worden door den administrateur voor de Nationale Nijverheid.

Art. 6. Onverminderd de aanteekeningen, welke bij de administratie voor de Nationale Nijverheid wegens de bewijzen van oorsprong worden gehouden, zal in Indië worden aangelegd een kort rigister derzelve, om jaarlijks naar herwaarts te worden gezonden, ten einde den uitvoer van hier te vergelijken met den invoer aldaar.

Art. 7. De bepalingen, voorkomende in art. 1, 2, 3 en 4 van dit besluit, zullen eerst geacht worden twee maanden na de dagteekening van hetzelve in werking te komen, ten einde alzoo aan de belanghebbenden tijd te geven, zich op de nu voorgeschrevene formaliteiten voor te bereiden.

Afschriften dezes zullen worden gezonden aan onze Minis-

ters voor de Marine en Koloniën en van Binnenlandsche zaken, ter uitvoering, zoomede aan den Administrateur der Directe belastingen, In- en Uitgaande regten en Accijnsen, en aan den Raad van State, tot informatie.

Gegeven te Brussel den 11den Julij des jaars 1829, van onze Regering het zestiende.

(*Get.*) WILLEM.

Van wege den Koning.

(*Get.*) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeerd met deszelfs origineel.

De Griffier der Staats Secretarij,

(*Get.*) D'HAMECOURT.

Voor extract conform.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor de Marine en Kolonien.

(*Get.*) QUARLES VAN UFFORD.

Verzoekende, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Het hierboven gemelde besluit des Konings te brengen ter kennisse van het algemeen, door middel van plaatsing in de Javasche Courant en in het Staatsblad.

2°. Te verklaren, dat de bepalingen, bij voorschreven Koninklijk besluit voorkomende, tevens moeten geacht worden te zijn van toepassing, bij den invoer van katoenen goederen van Nederlandschen oorsprong, in zoodanige havens buiten het eiland Java gelegen, als welke krachtens de Publicatie van den 31sten December 1825, (Staatsblad n°. 48,) voor den Buitenlandschen handel zijn opengesteld, en zulks tot zoo lange deswege geene nadere beschikking zal zijn genomen.

3°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

MODELLEN.

A. *Koningrijk der Nederlanden, bewijs van*
Provincie *oorsprong van katoenen stoffen.*
Gemeente.
No.

Ik ondergeteekende , eigenaar of deelgenoot in de fabrijk, in deze gemeente gevestigd, onder de firma van , verklaar bij deze, en ben bereid met plegtigen eede te bevestigen, dat de onderstaande goederen, door mij afgeleverd aan
te , in bovengemelde fabrijk van het begin tot het einde toe zijn vervaardigd, te weten:
stuks (beschrijving van de soort, de kleur en de ellemaat der katoenen stoffen.)

(*Handteekening.*)

Wij Burgemeester. } der stad (gemeente)
Burgemeester en Raden. }
, verklaren dat heden den
voor ons verschenen is bovengenoemde
welke den inhoud van het bovenstaande bewijs van oorsprong met plegtigen eede heeft bekrachtigd.

Wij getuigen voorts, dat aan ons bekend is, dat in de bovengenoemde fabrijk worden vervaardigd goederen van den aard, als boven omschreven, en dat wij, naar ons beste weten, de bovengemelde fabrijk beschouwen als in staat, om de opgegevene hoeveelheid van die goederen te doen vervaardigen.

Ten oorkonde enz.

(*L. S.*)

Ik ondergeteekende (scheepsreeder) (koopman) (kargadoor), wonende te , verklaar dat de bovengemelde goederen zullen worden afgezonden naar , met het Nederlandsche schip , gevoerd door schipper

(*Handteekening.*)

Geregistreerd enz. (zie model B) behoort bij Z. M. besluit van den 11den Julij 1829, n°. 161.

Mij bekend.

De Secretaris van Staat,

(*Get.*) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarij,

(*Get.*) D'HAMECOURT.

Voor kopij conform.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor de Marine en Koloniën,

(*Get.*) QUARLES VAN UFFORD.

B.
Provincie
Gemeente.

Koningrijk der Nederlanden bewijs van oorsprong van katoenen stoffen.

Ik ondergeteekende , eigenaar van of deelgenoot in de fabrijk in deze gemeente gevestigd , onder de firma van , verklaar bij deze, en ben bereid met plegtigen eede te bevestigen, dat de onderstaande goederen, door mij afgeleverd aan , te , in bovengemelde fabrijk zijn vervaardigd, te weten stuks (beschrijving van de soort, de kleur en de ellemaat der katoenen stoffen.)

(*Handteekening.*)

Wij Burgermeester
Burgermeester en raden } der stad (gemeente) , verklaren, dat heden den , voor ons verschenen is bovengenoemde , welke den inhoud van het bovenstaande bewijs van oorsprong met plegtigen eede heeft bekrachtigd. Wij getuigen voorts dat aan ons bekend is, dat in de bovengemelde fabrijk worden vervaardigd goederen van den aard als boven omschreven, en dat wij, naar ons beste weten, dezelve fabrijk beschouwen als in staat, om de opgegevene hoeveelheid goederen te vervaardigen.

Ten oorkonde is dit bewijs met het zegel der stad (gemeente) en de handteekening van onzen Secretaris bevestigd.

(*L. S.*)

Ik ondergeteekende , van beroep , wonende in de gemeente (stad) , verklaar en ben bereid met plegtigen eede te bevestigen, dat de in dit bewijs omschreven stukken wit katoen door mij of in mijne te dezer plaatse gevestigde fabrijk hebben ondergaan, de volgende bewerking te weten:

(Beschrijving der bewerking bijvoorbeeld drukken, verwen, tot kleederen maken, enz.)

En dat voorschrevene goederen daarna door mij zijn afgeleverd aan , in volgender voege.

(Beschrijving der goederen en derzelve nieuwe gedaante.)

(*Handteekening.*)

Wij Burgermeester / Burgermeester en raden } der stad (gemeente)

Verklaren, dat heden den voor ons verschenen is bovengemelde , bij ons bekend als uitoefenende het beroep van , welke de bovenstaande verklaring met plegtigen eede heeft bevestigd.

De ten oorkonde is dit bewijs met het zegel der stad (gemeente) en de handteekening van onzen Secretaris bekrachtigd.

(*L. S.*)

Ik ondergeteekende (scheeps-reeder), koopman (kargadoor), wonende te , verklaar dat de bovengemelde (beschrijving der goederen, in derzelver laatste gedaante) zullen worden afgezonden naar , met het Nederlandsch schip , gevoerd door schipper

(*Handteekening.*)

Geregistreerd onder n°. , om, bij lossing te met voornoemden bodem, genot te hebben van de vrijstelling van inkomende regten, bevolen bij Zijner Majesteit besluit van den 25sten April 1819, n°. 75.

'S Gravenhage, *den* . . . . . .

Gezien.
De Administrateur voor de Nationale Nijverheid,
N. N.

Behoort bij Z. M. besluit van den 11den Julij 1829, n°. 61.

Mij bekend.

De Secretaris van Staat,

(*Geteekend*) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarij,

(*Geteekend*) 'D'HAMECOURT.

Voor kopij conform.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor de Marine en Koloniën,

(*Geteekend*) QUARLES VAN UFFORD.

(N°. 19.) Weeskamers. Beleeningen.

RESOLUTIE. (N°. 25.)

BATAVIA, *den 4den Maart* 1830.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met alteratie in zoo verre van art. 35 van de Instructie voor de Weeskamers in Nederlandsch Indië, gearresteerd bij Publicatie van Commissarissen Generaal van den 23sten October 1818, (Staatsblad n°. 72), te bepalen, dat de opname van al de bij de Kamers voortloopende beleeningen op vastigheden, voortaan zal geschieden door een lid der Kamer, geassisteerd door den Gezworen taxateur, wordende voor het overige in stand gehouden de verdere bepalingen bij voorschreven artikel voorkomende, en de wijziging daaraan gegeven bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 11den Junij 1822, n°. 17.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 20.) Pacht van arak enz.

RESOLUTIE. (N°. 29.)

BATAVIA, *den 4den Maart* 1830.

De Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

Gelezen, enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Bij ampliatie van art. 7 der Pachtvoorwaarden op den verkoop van *arak*, *rum* of *tjoe* in het klein, in de stad Batavia en Ommelanden, gearresteerd bij besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal; van den 17den November 1829, n°. 10, te bepalen, dat de pachter of iemand van zijnentwege, mits daartoe door denzelven behoorlijk gecommitteerd zijnde, steeds de bevoegdheid zal hebben, zich te vervoegen in de woningen, huizen en pakhuizen, op de schepen en vaartuigen, dan wel op zoodanige andere plaats, aan wien ook toebehoorende, alwaar hij, naar luid van het door hem afgegeven, en bij dit artikel bedoelde bewijs, kennis draagt, dat zich hoeveelheden *arak*, *rum* of *tjoe*, van een' halven legger of daarboven bevinden, en aldaar te onderzoeken, of de opgegevene en op dit bewijs vermelde hoeveelheid, werkelijk nog onaangeroerd, en mitsdien in haar geheel aanwezig is, alsmede of het, door of van wege den pachter op ieder vaatwerk geplaatste, zegel nog gaaf en ongeschonden is, zullende bijaldien mogt worden bevonden, dat de opgegevene hoeveelheid niet meer op de bestemde plaats aanwezig is, en de bezitter niet kan aanwijzen, werwaarts dezelve vervoerd of aan wien die hoeveelheid verkocht is, dan wel ingeval de zegels van den pachter geschonden of vernietigd zijn, zonder dat daarvan aan denzelven is aangifte gedaan, de bezitters of vervoerders verbeuren, eene boete van *f* 25 tot *f* 500, welke boete insgelijks zal worden verbeurd, door dengenen, die zich tegen het voren bedoeld plaatselijke onderzoek mogt verzetten.

2°. Ter verzekering der ingezetenen, welke ter zake van de pachten van den Lande, aan eenig onderzoek of huisvisitatie mogten onderworpen zijn, in het algemeen te bepalen:

a. Dat bij het doen van huisonderzoekingen, wegens veronderstelde overtredingen der pachtvoorwaarden, de pachter of onderpachter, dan wel deszelfs bij behoorlijke acte benoemde, of te benoemen gemagtigde, zich zal moeten

doen assisteren door den Wijkmeester, zullende dit onderzoek, met geen verder gevolg, dan hoogstens met twee oppassers van de zijde van den pachter, mogen worden verrigt.

b. Dat, in geval de bovengemelde personen, in dit onderzoek tegenstand mogten ontmoeten, hiervan door hen dadelijk zal moeten worden kennis gegeven aan den Advocaat-fiscaal of den Hoofd-Jaxa, naar mate de betrokkene personen behooren tot de *Europesche* of *Inlandsche* bevolking, die als dan verpligt zal zijn, in deze dadelijk te hulp te komen, en het huisonderzoek, met de daartoe geregtigde personen, gezamenlijk te bewerkstelligen, met verbod echter, om zich in het huis, door justitie- of policiebedienden te doen vergezellen, welke zich mitsdien buiten de woning zullen moeten ophouden.

c. Dat, indien de pachter en Wijkmeester, bij het onderzoek, eenige overtreding mogten ontdekken, zij daarvan onmiddellijk zullen moeten kennis geven aan den Advocaat-fiskaal of den Jaxa, die alsdan zal zijn gehouden, zich dadelijk naar de plaats te begeven, ten einde de overtreding te constateren, de noodige verzegeling te doen plaats hebben en te zorgen, dat van de overtreding, en bij ondervonden tegenstand, naar behooren proces-verbaal worde opgemaakt, welk document, door den pachter en Wijkmeester bij de eerstvolgende zitting van den Landraad zal worden beëedigd, indien het huisonderzoek heeft plaats gehad bij een' *Inlander*, *Chinees* of een ander onchristen persoon, doch bijaldien de overtreding door een' *Europeaan* of daarmede gelijkstaand persoon is geschied, ter eerstvolgende zitting van den Raad van justitie.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 21.) Vendukantoren te Samarang en Soerabaija.

Besluit van den Gouverneur Generaal van den 22sten Maart 1830, *n°.* 13.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan: het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 12den Mei 1828, n°. 35, (Staatsblad n°. 38), voortaan ook voor de vendukontoren te Samarang en Soerabaija, van toepassing te verklaren.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en besluiten van den Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(N°. 22.) Verkoop van paarden en hoornvee.

Besluit van den Gouverneur Generaal van den 24sten Maart 1830, *n°.* 1.

Gelezen de missive van het Hooge Geregtshof, van den 10den dezer, n°. 76, daarbij de expeditie verzoekende van het besluit van den 26sten November 1829; n°. 4, (besluit van den Commissaris Generaal, van den 21sten November 1829, n°. 11), houdende bepalingen op den verkoop van paarden en hoornvee, met voorstel tevens, om dat besluit in het Staatsblad te doen plaatsen, en om voortaan alle poenale wetten officieel aan het Hof mede te deelen;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat het aangehaalde besluit met de resolutie van den 29sten Januarij j. l., n°. 10, houdende eene ampliatie op dat besluit als nog in het Staatsblad zullen worden geplaatst.

2°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en besluiten van den Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië.

De Algemeene Secretaris,
J. DU PUIJ.

(No. 11.) **IN NAAM DES KONINGS.**

De Minister van Staat, Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië,

«Gezien de missive van den Luitenant Gouverneur Ge-«neraal, van den 12den dezer, no. 1824, daarbij, met «de consideratiën en advijs der Regering, aanbiedende en «ondersteunende eene voordragt van de Directie van 's Lands «middelen en domeinen, om den verkoop van paarden, «buffels en koebeesten, door de Inlanders en Chinezen in «de residentie *Batavia*, onder gepaste restrictie te leggen;»

«Gelet enz.»

«Heeft goedgevonden en verstaan: te bepalen.»

«1o. Dat geene paarden, buffels of koebeesten, door «Chinezen of Inlanders zullen mogen worden verkocht, in «zoodanige districten, alwaar bazaars zijn opgerigt, anders «dan op een' der openbare en gewettigde bazaars, en wel «speciaal op de vastgestelde marktdagen, dan wel op open-«bare veilingen; en zulks op verbeurte eener boete van «*vijf* tot *honderd Spaansche matten*, onverminderd de «straffen op veedieverij vastgesteld.»

«2o. Dat in districten, alwaar geene bazaars, of de be-«staande bazaars te ver van een gelegen zijn, de verkoop «van paarden, buffels en koebeesten, buiten den bazaar, «niet anders zal mogen geschieden, dan in tegenwoordig-«heid van het Dessa's of Kampongs hoofd, of twee getui-«gen; en zulks op de boete en straffen bij het voorgaande «artikel bepaald.»

«3o. Dat het verkoopen van paarden, door Inlanders of «Chinezen, langs 's heeren wegen in de stad en voorsteden «van *Batavia*, nogtans niet is verboden, en blijft even als «vroeger toegestaan.»

«En zal afschrift dezes, enz.»

Buitenzorg, *den 21sten November* **1829.**

Ld. Burggraaf DU BUS de GISIGNIES.

Resolutie van den Gouverneur Generaal, van den 29sten Januarij **1830**, *no.* **10.**

Gelezen de missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, van den 7den December l. l., no. 4556/2369, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie van het voorkomende bij besluit van den

26sten November l. l., n°. 4, (besluit van den Commissaris Generaal, van den 21sten November 1829, n°. 11), te bepalen, gelijk geschiedt bij deze, dat de daarbij vastgestelde boeten op den verkoop van paarden, buffels of koebeesten, anders dan ter plaatse, daartoe bij gemeld besluit aangewezen, bij gelijke deelen zullen worden genoten, als:

1°. Door den aanbrenger der overtreding.

2°. Door den Jaxa, welke de overtreding vervolgt.

3°. Door het Hoofd van de kampong of dessa, onder welke de overtreder ressorteert.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. du PUIJ.

(N°. 23.) Zoutmonopolie.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Dat bij resolutie, op heden in Rade van Indië genomen, tot betere handhaving van 's Gouvernements zoutmonopolie, op alle plaatsen waar dit vigeert, is goedgevonden en verstaan;

Te bepalen,

1°. Dat de verboden aanmaak van zout, behoudens de verbeurdverklaring, zal worden gestraft met eene boete, naar gelang van omstandigheden, van *tien* tot *vijf en twintig* guldens, aan den overtreder door den Landraad of andere bevoegde regtbank op te leggen, dan wel, bij onvermogen van den overtreder, om de boete te betalen, met gevangenis van *tien* tot *vijf en twintig* dagen.

2°. Dat de *vervoer* en zelfs het *bezit* van zout, in grootere hoeveelheid dan van éénen pikol, wanneer daarvan niet kan bewezen worden, dat het *regtmatig verkregen* is, of met vergunning der Plaatselijke autoriteit *vervoerd* wordt, zal worden gestraft, buiten de verbeurdverklaring van het zout en van het voer- of vaartuig waarmede de

vervoer geschiedt, met eene boete van *twintig* guldens voor elken pikol, aan den overtreder door den Landraad of andere bevoegde regtbank op te leggen, dan wel, bij onvermogen van den overtreder, om de boete te betalen, met gevangenis van *ééne* maand voor iedere *f* 100, die de boete zou bedragen, of minder naar evenredigheid; zullende echter in geen geval eene hoogere boete dan van *f* 1000, noch gevangenis straf voor langer dan *tien* maanden, mogen worden opgelegd.

3°. Dat het *invoeren* van *vreemd* zout, of het *weder invoeren* van zout, vroeger *voor den uitvoer* bij 's Lands pakhuizen gekocht, op alle plaatsen waar 's Gouvernements monopolie in zout bestaat, zal worden gestraft met *verbeurte* van het alzoo wederregtelijk ingevoerde *zout*, mitsgaders met verbeurte van het *schip of vaartuig*, waarmede die invoer is geschied of ondernomen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, den 25sten Maart 1830.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. DU PUIJ.

(N°. 24.) Collaterale Geregtigheid.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 17den April 1830, n°. 25.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 22sten Maart j. l., n°. 440;

Is, nà deliberatie, goedgevonden en verstaan: te bepalen, dat in den vervolge, al zoodanige lijken, voor welke, door den Ambtenaar van den Burgerlijken Stand, een concent

tot begraving *kosteloos* en *vrij van zegel* wordt afgegeven, zullen worden begrepen onder de lijken, welke *pro deo* door de Diakonie begraven, en gevolgelijk beschouwd worden, als niets te hebben nagelaten, aan het collateraal subjéct. Zullende mitsdien ook van de lijkaanvaarders, van zoodanige personen, als, in behoeftige omstandigheden zijn overleden, niet behoeven gevorderd te worden, de gezegelde verklaring, bij de Ordonnantie op de Collaterale successiën voorgeschreven.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. VAN SCHOOR.

(N°. 25.) Borgstelling voor Inlandsche bedienden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Mei 1830, n°. 7.

Gelezen eene missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, van den 13den Februarij l. l., n°. 622/457, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie van art. 1 der Publicatie van den 22sten December l. l., (Staatsblad n°. 132), te bepalen, dat het voortaan aan niemand zal veroorloofd zijn, een' *onchristen* bediende, behoorende tot de *Inlandsche*, *Chinesche* of daarmede gelijkstaande natiën, *vrij* of *slaaf*, naar eenige plaats, gelegen in *Europa* of *Amerika*, met zich te voeren, het zij met eenen *Nederlandschen*, dan wel met eenen vreemden bodem, anders dan tegen eene geldelijke borgstelling van *vier honderd* guldens, te verbeuren, indien zoodanig bediende, gedurende de *drie eerstvolgende jaren*, door zijnen meester verlaten, in *Nederland* mogt gevonden worden en van wege het Gouvernement aldaar opgenomen, verzorgd en naar *Java* terug gevoerd wordt;

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 26.) Uitvoer van gouden en zilveren munt.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen die dezen zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Gelet hebbende op den van *Java* plaats vindenden en steeds toenemenden uitvoer van zilveren en gouden munt;

En in aanmerking nemende, dat het, in de bestaande omstandigheden, van belang moet worden beschouwd, om dien uitvoer, immers voor het oogenblik, zoo veel mogelijk tegen te gaan;

Zoo is het, dat bij eene Resolutie op heden in Rade van Indië genomen, is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie, in zoo verre van art. 13 van het Reglement op de heffing der Inkomende en Uitgaande regten, vastgesteld bij Publicatie van den 28sten Augustus 1818, (Staatsblad n°. 58), te bepalen,

a. Dat voorloopig, en in afwachting van nadere maatregelen, van alle gouden en zilveren muntspeciën, van alle plaatsen in Nederlandsch Indië naar elders uitgevoerd wordende, zal worden geheven een Uitgaand regt van *vier* ten honderd; zijnde echter hiervan uitgesloten zoodanige gelden, als door of van wege Chinezen naar *China* worden uitgevoerd, welke, overeenkomstig art. 5, van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 31sten Mei 1828, n°. 30, (Staatsblad n°. 46), aan een Uitgaand regt van *vijf* ten honderd blijven onderworpen.

b. Dat mitsdien alle gezagvoerders van schepen of vaartuigen, bij de beëediging van het manifest, daarbij tevens uitdrukkelijk onder eede zullen moeten verklaren, dat door hen geene andere gouden of zilveren muntspecien zijn aan boord genomen, dan die, welke met voorkennis van het Departement der Inkomende en Uitgaande regten, op het manifest bekend gesteld en waarvan mitsdien de Uitgaande regten betaald zijn.

c. Dat alle ter sluik uitgevoerd wordende gouden en zilveren muntspeciën zullen worden verbeurd verklaard, om te worden verdeeld, zoo als bij art. 16 van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 8sten November 1826,

(Staatsblad n°. 61), is bepaald; terwijl de zoodanige, die aan dezen verboden uitvoer schuldig zijn, daarenboven nog zullen verbeuren eene boete van *f* 100 tot *f* 1000, ter beoordeeling van den regter.

2°. Te bepalen, dat alle gouden en zilveren muntspeciën, bij invoer op *Java*, onder de bestaande bepalingen in entrepôt zullen worden toegelaten.

3°. Van de belasting als boven zullen bepaaldelijk blijven uitgesloten de muntspeciën, welke van de eene buitenbezitting naar de andere of naar *Java* en *Madura* worden uitgevoerd, zoomede de zoodanige, welke van de eene plaats naar de andere op *Java* en *Madura*, worden verzonden.

4°. In de gevallen, bij art. 3 bedoeld, zal de boven bepaalde belasting op de plaats van uitvoer worden geconsigneerd, om ter plaatse van den wederinvoer te worden terug betaald; zullende de terugvordering moeten plaats hebben uiterlijk binnen den tijd van *vier* maanden na de consignatie, op poene van verbeurte der geconsigneerde belasting.

5°. Voor zoo veel noodig te verklaren, dat alle gelden, zonder onderscheid van welke plaats *naar Riouw* verzonden wordende, aan de betaling der belasting zullen zijn onderworpen, en mitsdien ook geene restitutie van betaalde regten aldaar zal plaats hebben.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Buitenzorg, den 5den Junij 1830.

J. van den BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. van SCHOOR.

(N°. 27.) Zegelregt. Reispassen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 19den Junij 1830, n°. 11.

Gelezen de missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, van den 25sten Mei j. l., n°. 1876/1853, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: met referte tot het besluit van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 24sten Julij 1829, n°. 13, (Staatsblad n°. 70), en bij explicatie, voor zoo veel noodig, van de daarbij gemaakte bepalingen, te verklaren, dat de Inlanders, Chinezen en daarmede gelijkstaande personen, zijn uitgesloten van de betaling van het zegelregt van ƒ 2, hetwelk bij gemeld besluit voor de uitreiking van reispassen is bepaald.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 28.) Inkomende en Uitgaande regten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 19den Junij 1830, n°. 22.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 10den April j. l., n°. 559, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen, dat alsnog de executie zal worden verzekerd van de volgende resolutie, van den 11den Januarij j. l., n°. 20.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

Resolutie van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, van den 11den Januarij 1830, *no.* 20.

Krachtens de missive van den Minister van Staat, Commissaris Generaal, van den 2den dezer, nº. 32;

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan: met alteratie en ampliatie in zoo verre van art. 7 en 12 van het Reglement op de heffing der Inkomende en Uitgaande regten op Java en Madura, (Staatsblad 1818, nº. 58), en van art. 1 der Publicatie van den 9den Julij 1822, (Staatsblad nº. 30*a*), te bepalen, dat van de betaling van Inkomende regten, bij den invoer op Java, zullen zijn vrijgesteld alle goederen zonder onderscheid, van de Nederlandsch Indische buitenbezittingen aangebragt wordende met schepen onder Nederlandsche vlag, dan wel met daarmede gelijk gestelde Inlandsche vaartuigen, mits voorzien zijnde van een certificaat van den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten, ter plaatse alwaar de uitvoer is geschied, dat de regten op die goederen aldaar zijn voldaan, hoedanig certificaat door de eerste Plaatselijke autoriteit zal moeten zijn *voor gezien* geteekend.

Zullende, bijaldien een gedeelte der op het certificaat vermelde goederen elders mogt zijn gelost, dit moeten blijken door eene afschrijving van het juiste bedrag op het certificaat, door den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten, ter plaatse alwaar de lossing geschied is.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(Nº. 29.) Leges aan de Griffiers bij de Raden van justitie.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten Julij 1830, *no.* 27.

Gelezen eene missive van den Raad van justitie te *Soerabaija*, van den 3den December 1828, nº. 158, daarbij enz.;

En hierover gedelibereerd zijnde, is goedgevonden en verstaan: te bepalen,

1°. Dat de Griffiers bij de Raden van justitie in Nederlandsch Indië en de Secretarissen der residentiën, voor het opmaken en uitgeven van alle koopbrieven en transporten van vaste goederen, schepen en vaartuigen, om het even of dezelve bij verkoop, gifte onder de levenden, dan wel krachtens acte van uitersten wil, van den een' op den ander' overgaan, hetzelfde salaris zullen mogen declareren, als bij resolutie van den 7den Maart 1822, n°. 8, (Staatsblad n°. 11), aan de Notarissen, voor het minuteren en grosseren van obligatiën, is toegestaan; te berekenen naar den koopschat, of, waar geen koop bestaat, naar de getaxeerde waarde van het getransporteerde goed.

2°. Dat diezelfde berekening zal worden gevolgd voor het opmaken en uitgeven van alle raads-schuldkennissen of hijpotheekbrieven, en bovendien van elk, bij dezelve verbonden wordend, perceel, schip of vaartuig, voor de daarvan te houden aanteekening op het transport en in het protocol zal worden betaald *één* gulden.

3°. Dat voor het opmaken en uitgeven van alle acten van cessie van hijpotheekbrieven, en de te houden aanteekening van dezelve, door bovengenoemde Griffiers en Secretarissen hetzelfde salaris zal worden genoten, als voor de hijpotheekbrieven zelve.

4°. Dat voor het opmaken en uitgeven van acten van borgtogt, ten behoeve van verbandhouders, het zij nieuwelings gepasseerde, dan wel ter vervanging van overleden of vertrokken borgen, almede hetzelfde salaris, als voor het opmaken der verbandbrieven zelve, zal worden berekend.

5°. Dat, boven het gemelde salaris, nog door de Griffiers en Secretarissen, voor het bezegelen van iedere acte, *f* 1.50 zal worden genoten, bevorens ten behoeve van de leden-commissarissen uit de Raden van justitie in rekening gebragt.

6°. Dat meergemelde Griffiers en Secretarissen, voor het roijeren van schuldbekentenissen en de daarvan te houden aanteekeningen in margine van de transportbrieven en in het protocol, voor ieder verbonden geweest zijnd perceel, schip of vaartuig, zullen genieten *f* 2.00 en voor het verleenen van authentieke kopijen van al de bovengemelde acten, welke echter, volgens de bestaande verordeningen, niet kunnen of mogen worden uitgegeven, dan op speciale

autorisatie van de Raden van justitie, de *helft* van het voor de originele acte berekende.

7°. Enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,
J. VAN SCHOOR.

(N°. 30.) Chineesch hospitaal.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten Julij 1830, *n°*. 46.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

3°. Met referte, voor zoo veel noodig, tot § 9 van art. 64 van het besluit, van den 31sten Mei 1828, n°. 30, (Staatsblad n°. 46), en met buiteneffectstelling van art. 2, der resolutie van den 10den April 1827, n°. 35, alsnog te verklaren, dat alle meerdere rendementen van de op *Java* en *Madura* verkocht wordende onuitgeloste pandgoederen, zullen komen ten voordeele van het collegie van Boedelmeesteren te *Batavia*, ter gedeeltelijke bestrijding der kosten voor het onderhoud van het Chinesche hospitaal aldaar.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 31.) Burgerlijken stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 31sten Julij 1830, *n°*. 8.

Gelezen, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie in zoo verre van art. 71 van het Reglement voor den Burgerlijken stand, en van § 7 en 8 van het besluit van den Commissaris Generaal

van den 23sten September 1829, (Staatsblad n°. 93), te bepalen:

a. Dat de ambtenaren van den Burgerlijken stand gehouden en verpligt zullen zijn, om bij de registers van geboorten kinderen in te schrijven, welke buiten huwelijk verwekt zijn en waarvan de aangifte door Christenen, het zij deze zich al of niet als vader bekend maken, gedaan wordt, mits de aangever verklare, de verpligting op zich te nemen, om zoodanige kinderen te verzorgen en in de Christelijke Godsdienst op te voeden, en de moeder, zoo zij in leven is, dat zij toestemme, dat haar kind of kinderen zoodanig worden verzorgd en opgevoed; zullende gemelde ambtenaren behoorlijke aanteekening van deze verklaringen moeten houden.

b. Dat de bovenbedoelde inschrijving, in het belang der kinderen, zal kunnen plaats hebben op *elken leeftijd* van dezelve, en dat in de acte de dag der geboorte van het kind, of zoo die niet bekend mogt zijn, de vermoedelijke ouderdom ven hetzelve zal moeten worden vermeld.

c. Dat een gehuwd man niet, dan gezamenlijk met zijne vrouw, de inschrijving van zoodanig kind kan verkrijgen, en bij die inschrijving zich tot de verzorging en opvoeding van hetzelve zal kunnen verbinden.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 32.) Reis- en verblijfkosten der Officieren, Kadets en Militaire ambtenaren.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 31sten Julij 1830, *n°.* 30.

Op de voordragt van den Kolonel, Chef van den Algemeenen staf, van den 23sten Julij l. l., n°. 2079;

Gelet, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: in te trekken, gelijk geschiedt bij deze, de bepalingen voorkomende

bij art. 2 § *b*, en art. 6 van het *Reglement op de reis- en verblijfkosten der Officieren, Kadets en Militaire ambtenaren*, gearresteerd bij het besluit van den Commissaris Generaal, van den 27sten Mei 1828, n°. 12, (Staatsblad n°. 41), en die bij art. 1 § *a*, *b*, *c* en *d*, en art. 3 van het besluit van gemelden Commissaris Generaal, van den 26sten Junij 1829, n°. 20, (Staatsblad n°. 55).

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 33.) Vervoer van koffij.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 31sten Julij 1830, *n°*. 35.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Provisioneel te bepalen, dat alle koffij oorspronkelijk van zoodanige landen, ten opzigte van welke de verpligte levering van dat product aan het Gouvernement bij art. 111 van het Reglement op het beleid der Regering, is opgeheven, uitsluitend zal moeten worden vervoerd naar *Batavia*, vergezeld van behoorlijke bewijzen van oorsprong, door den Assistent-resident van *Krawang* te verleenen, zullende, bij gebreke van dien, alle dusdanige koffij, bij ontdekking, ten behoeve van den Lande, worden verbeurd verklaard.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 34.) Burgerlijken stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 7den Augustus 1830, *n°.* 10.

Gelezen, enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie van art. 115 van het Reglement op het houden der registers van den Burgerlijken Stand, te bepalen, dat de Residenten de bevoegdheid zullen hebben, om, daartoe op grond van dringende en gegronde redenen verzocht wordende, toe te staan, dat er op denzelfden dag *twee* en, in zeer bijzondere gevallen, *drie* huwelijksafkondigingen plaats hebben, mits zulks altijd op eenen *zondag* geschiede, en het huwelijk niet voltrokken worde vóór den derden dag daarna, overeenkomstig art. 110 en 116 van gemeld Reglement.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 35.) Verdeeling der boeten op den verboden aanmaak van Zout.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13*den Augustus* 1830, *n°.* 36.

Gelezen eene missive van de Generale Directie van Financiën, van den 30sten Junij j. l., n°. 435, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Met ampliatie der resolutie van den 25sten Maart j. l., n°. 35, (Staatsblad n°. 23), te bepalen, dat de verdeeling der daarbij vastgestelde boeten en confiscatiën op den verboden aanmaak van zout, zal geschieden als volgt:

Voor het Gouvernement . . . . $^2/_6$

» den aanbrenger . . . . $^2/_6$

» » Officier van justitie, die in de zaak werkzaam is . . . . $^1/_6$

En voor de gezamenlijke policiebeambten, of die der recherche ter plaatse, waar het feit gepleegd is . . . . $^1/_6$

2°. Met alteratie van art. 43 van de resolutie, van den 13den November 1827, n°. 10, (Staatsblad n°. 105), te bepalen, dat, in geval van vervolging eener zaak, betreffende de pachten op het zout, in hooger beroep bij de Raden van justitie, van het *een derde* aandeel, den Lande in de boeten en confiscatiën aankomende, *de helft*, of 1/6 (een zesde), door den Officier van justitie, die de zaak in appel vervolgt, zal worden genoten.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 36.) Burgerlijken Stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1830, *n°.* 5.

Op de missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 3 Julij l. l., n°. 455, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen;

a. Dat de vervolging van alle overtredingen, ter zake van den Burgerlijken Stand en de invordering der deswege verbeurde boeten, door de respective Officieren van justitie behoort te geschieden, even als die van alle andere overtredingen van 's Lands wetten en reglementen, zonder eenige verdere bemoeijenis van de Ambtenaren van den Burgerlijken Stand, dan om de overtredingen, naarmate die hun voorkomen, aan gemelde Officieren van justitie kennelijk te maken; zullende de vervolging van overtredingen, door de Ambtenaren van den Burgerlijken Stand *zelve* begaan, moeten geschieden op de wijze bij art. 32 der Instructie voor de Notarissen vastgesteld, (Staatsblad n°. 11 van 1822), en

b. Dat de boeten ter zake voorschreven zullen worden verdeeld

Voor 1/3 (een derde) aan den Officier van justitie, en

Voor 2/3 (twee derde) ten behoeve van de Centrale Com-

missie van weldadigheid, waar de boete is verbeurd.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 37.) Inkomende en Uitgaande regten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1830, no. 7.

Gelezen de missive van de Generale Directie der Financiën, de dato 18 dezer n°. 531, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met inhaesie van het bepaalde, bij de resolutie van den 11den Januarij j. l., n°. 20, (Staatsblad, n°. 28), bij deze vast te stellen, dat op de certificaten, door de Ontvangers der Inkomende en Uitgaande regten op de buitenetablissementen te verleenen, tot bewijs dat de regten, bij den invoer der goederen, aldaar zijn voldaan, tevens uitdrukkelijk zal moeten zijn vermeld het bedrag der betaalde regten, alsmede onder welke vlag de bedoelde goederen zijn aangebragt; zullende de geheele vrijstelling van regten, bij gemelde resolutie verzekerd, alleen dan gevolg hebben, wanneer zal zijn gebleken, dat op de buitenbezittingen geene mindere regten zijn geheven, dan van de goederen, bij den invoer op *Java*, zouden hebben moeten worden voldaan, en dat, bijaldien het tegendeel mogt komen te blijken, het alzoo meerder verschuldigde zal moeten worden aangezuiverd, alvorens de invoer der goederen op *Java* zal zijn geoorloofd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(No. 38.) Bewijzen van Nederlandschen oorsprong voor de katoenen stoffen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1830, no. 35.

Gelezen de missive van den Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, de dato 8 April, j. l., no. 84/114, ten geleide strekkende van een afschrift van het Koninklijke besluit van den 25sten Maart j. l., no. 11, luidende als volgt:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Ons besluit van den 11den Julij 1829, no. 161, houdende bepalingen opzigtelijk den vorm der bewijzen van Nederlandschen oorsprong voor de katoenen stoffen, ter verzending naar Nederlandsch Indië bestemd;

Gezien het adres van een aantal fabrijkanten van katoenen stoffen te *St. Nikolaas*, strekkende ten betooge van het bezwaar, hetwelk voor hen in de naleving der voorschriften van Ons voormeld besluit gelegen is, en houdende verzoek om voorziening deswege;

Gezien het rapport van Onzen Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, van den 20sten dezer no. 60, benevens de daarbij gevoegde stukken;

Gelet op de insgelijks bij dat rapport overgelegde missive van Onzen Staatsraad, Administrateur van de Registratie, het Kadaster en de Loterijen, van den 9den Januarij l. l., no. 73:

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met wijziging in zoo verre van Ons meergemeld besluit, van den 11den Julij, no. 161, te bepalen,

1o. Dat ten aanzien der gevorderde verklaringen van de spinning af, tot op de voltooijing van het fabrikaat toe, welke volgens art. 3 van meergemeld besluit moet voorkomen *op één en hetzelfde vel papier*, genoegen zal worden genomen met *verschillende afzonderlijke verklaringen*, vast gehecht aan de verklaringen van den laatsten fabrijkant, en gezamenlijk den Nederlandschen oorsprong van het geheele fabricaat regelmatig aantoonende en stavende.

2o. Dat, met behoud van de verpligting tot *zegel*, de

certificaten wegens den Nationalen oorsprong in het algemeen, voortaan niet verder aan de formaliteit van *registratie* zullen worden onderworpen.

3°. Dat de bedoelde certificaten van oorsprong, voortaan door de Plaatselijke besturen en derzelver onderhoorigen, voor zoo veel hen betreft, *geheel kosteloos* zullen moeten worden afgegeven.

Afschriften dezes zullen worden gezonden aan Onze Ministers voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën en van Binnenlandsche Zaken; zoomede aan de Administratiën der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen en van de Registratie, het Kadaster en de Loterijen ter uitvoering; zullende voorts de inhoud, op de gewone wijze, aan de adressanten worden medegedeeld.

's Gravenhage, den 25sten Maart 1830.

(*Geteekend.*) WILLEM.

Van wege den Koning,

(*Get.*) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarij,

(*Get.*) L. H. ELIAS SCHOVEL.

Voor eensluidend afschrift.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën,

(*Get.*) A. BROCX.

Gelet op de resolutie van den 4den Maart j. l., n°. 9, (Staatsblad n°. 18);

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Het bovenstaand Koninklijke besluit te doen insereren in de Javasche Courant en in het Staatsblad, tot informatie en narigt van de geconcerneerde departementen en autoriteiten.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 39.) Uitvoer van Koffij van *Padang* en *Menado*.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1830, *n°.* 44.

Gelezen de missive van de Generale Directie van Financiën, van den 17den Augustus j. l., n°. 528 enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie, in zoo verre, van de Publicatie van den 2den April 1822, (Staatsblad n°. 18), te bepalen. dat koffij, van *Padang* en *Menado*, naar *Batavia*, *Samarang* of *Soerabaija* uitgevoerd wordende, zal zijn vrijgesteld van de betaling van Uitgaande regten, doch dat de Ontvangers dier regten te *Padang* en *Menado* niettemin zullen zijn gehouden, om, bij den uitvoer der koffij, borgtogt, ten genoegen van de Plaatselijke autoriteit, te vorderen, voor de voldoening der regten, berekend naar den uitvoer naar vreemde havens, in geval niet, binnen den tijd van één jaar, een certificaat zal zijn overgelegd, dat die koffij werkelijk op eene der genoemde hoofdplaatsen van *Java* is ingevoerd; terwijl, na vertoon van zoodanig certificaat, de borgtogt zal worden vernietigd; zullende echter, in geval door de belanghebbenden geen voldoende borgtogt ter zake voors. zal kunnen worden gesteld, de regten op de uit te voeren koffij, berekend naar eenen uitvoer naar vreemde havens, moeten worden geconsigneerd, en van die storting een bewijs door den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten worden verleend, op welk bewijs, geviseerd door de Plaatselijke autoriteit, bij den invoer der koffij op *Batavia*, *Samarang* of *Soerabaija*, de geconsigneerde regten zullen worden terug betaald.

Wordende bij deze ten overvloede verklaard, dat de koffij, afkomstig van *Menado* en *Padang*, bij den weder uitvoer, van een der drie voormelde hoofdplaatsen, geen' verderen vrijdom van regten zal genieten.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 40.) Begrafenissen van Chinesche vrouwen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1830, *n°.* 47.

Gelezen, enz.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Met ampliatie van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 25sten Februarij 1829, n°. 37, (Staatsblad n°. 20), te bepalen, dat de wettige vrouwen van Chinesche officieren, evenmin als hunne moeders, zullen worden begrepen in de belasting, welke voor begrafenissen met buitengewone staatsie van alle Chinesche vrouwen, ten behoeve van het Chinesche hospitaal, moet worden voldaan.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 41.) Invoer van Nederlandsche lijnwaden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 2den October 1830, *n°.* 2.

Gelezen de missive van den Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, van den 5den Mei j. l., La. B, 171, daarbij enz.;

Is, in opvolging van 's Konings bevelen, goedgevonden en verstaan:

Intetrekken en buiten effect te stellen de resolutie van den 28sten October 1829, n°. 6, (Staatsblad n°. 107), houdende bepalingen ten opzigte van den invoer van Nederlandsche lijnwaden, waarvan de certificaten van oorsprong ontbreken, of niet aan de gegeven voorschriften voldoen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 42.) Handteekeningen van Inlanders en Chinezen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 6den November 1830, *n°*. 9.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

4°. Met alteratie in zoo ver van het vastgestelde bij resolutie van den 7den Augustus 1829, n°. 41, (Staatsblad n°. 75), te bepalen, dat in alle residentiën, alwaar zulks door het verblijf van slechts weinig Europeanen noodig mogt wezen, de handteekeningen van Inlanders en Chinezen op overeenkomsten met het Gouvernement, zullen kunnen worden gecertificeerd door twee getuigen, zonder het vereischte dat die getuigen uit onpartijdige Europeanen moeten bestaan.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 43.) Inkomende Regten. Crediten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13*den November* 1830, *n°*. 9.

Gelezen, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met alteratie, in zoo verre, der verordeningen van den 28sten Januarij 1829, n°. 15, (Staatsblad n°. 6), en van den 25sten Mei daaraanvolgende, n°. 8, (Staatsblad n°. 45), te bepalen,

a. Dat noch te *Batavia* of elders, crediten voor de betaling der Inkomende regten, de som van ƒ 10,000 (tien duizend guldens) te boven gaande, zullen mogen worden verleend, dan na vooraf verkregene toestemming van den Directeur Generaal van Financiën; en

b. Dat van alle crediten, welke na dato dezer zullen

worden verleend, ¾ pCt. (drie vierde) in stede van ½ pCt. (een half), aan interest zal worden gevorderd.

3°. Te bepalen, dat § 6 van het tweede lid dezer resolutie niet zal zijn van toepassing op de crediten, welke, krachtens het besluit van den 6den Augustus 1829, n°. 2, voor de betaling der regten bij den invoer van *gambier* worden verleend, en gevolgelijk, dat van die crediten niet meer dan *een half ten honderd* zal behoeven te worden gevorderd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 44.) Reglement op het stellen der Cautionnementen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13den November 1830, n°. 26.

Gelezen enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te arresteren het navolgende

Reglement op het stellen der Cautionnementen.

Art. 1. De comptabele ambtenaren, die volgens resolutie der Hooge Regering, van den 1sten Februarij 1828, n°. 2, gehouden zijn tot het stellen van eenen geldelijken borgtogt in actiën van de Javasche Bank, zullen, bij het aanvaarden van hunne betrekking, aan den Directeur Generaal van Financiën inzenden het getal actiën, waarvan de nominale waarde gelijk staat met het bedrag van den borgtogt voor die betrekking bepaald; zullende uit die actiën moeten blijken, dat dezelve werkelijk het eigendom van den borgsteller zijn.

Art. 2. De Directeur Generaal van Financiën zal dadelijk, na ontvangst van de bovengemelde actiën, aan den comptabelen ambtenaar, die dezelve heeft gefourneerd, verleenen een bewijs van den volgenden inhoud:

«De Directeur Generaal van Financiën over Nederlandsch «Indië, bekent bij deze, voor en van wege het Neder-

«landsch Indische Gouvernement, van . . . . . . (a) te «hebben ontvangen . . . . (b) stuks actiën in de «Javasche Bank, genommerd . . . . , ieder van f 500, «te zamen bedragende . . . . . . (c) en aan denzelven «in eigendom toebehoorende, en zulks in voldoening van «deszelfs borgtogt, voor opgemelde betrekking, vastgesteld «bij resolutie der Hooge Regering van den 1sten Februarij «1828, nº. 2, (d); verbindende bij Directeur Generaal «zich, voor en van wege het Gouvernement voornoemd, tot «de teruggave van gemelde . . . . . (e) stuks actiën «aan den eigenaar, deszelfs erfgenamen, of regtverkrijgen-«den, na ommekomst van den bij de wet bepaalden termijn, «gedurende welken gemelde actiën bij het Gouvernement «moeten blijven gedeponeerd, dan wel, onder *cautie de* «*restituendo*, zoo veel vroeger, als de eigenaar zal doen «blijken met de Algemeene Rekenkamer te zijn *quitte* we-«gens zijne gehoudene administratie.»

Deze bewijzen zullen zijn vrij van zegel.

Art. 3. De Directeur Generaal zal telkens, bij het verleenen van zoodanig bewijs, daarvan kennis geven aan de Directie van de Javasche Bank; zullende deze Directie verpligt zijn, om daarvan dadelijk aanteekening te houden, op de registers der Bank, ten name van den eigenaar der bedoelde actiën, en te zorgen dat gelijke aanteekening geschiede in het stel der registers, hetwelk in Nederland wordt gehouden.

De Directie zal van zoodanige actiën geene overdragt toestaan, dan wanneer haar voldoende zal zijn gebleken, dat de vrije beschikking over dezelve, door den Directeur Generaal van Financiën aan den eigenaar, deszelfs erfgenamen of regtverkrijgenden, behoorlijk is verleend.

Art. 4. Deze Bankactiën zullen vervolgens blijven gedeponeerd bij de algemeene kas.

Art. 5. Van al de genoemde Bankactiën zal ten kantore van den Directeur Generaal een register worden gehouden, waarin ieder comptabel ambtenaar een hoofd zal hebben, op hetwelk zal worden bekend gesteld het getal en de nommers der Bankactiën, door hem gefourneerd, de dagteeke-

(a) Voornaam, naam, woonplaats en kwaliteit van den ambtenaar.
(b) Hoeveelheid.
(c) Gezamenlijk bedrag.
(d) Of nader genomen dispositiën.
(e) Hoeveelheid.

ning van derzelver ontvangst, en die van derzelver teruggave, met vermelding van den persoon, aan wien de teruggave in der tijd zal zijn geschied.

Art. 6. Het Gouvernement staat in voor alle schaden, welke ten gevolge eener ontvreemding, verbranding, of het verloren raken der actiën voor den eigenaar mogten ontstaan.

Art. 7. Na ommekomst van den bij de wet bepaalden termijn, gedurende welken de Bankactiën van eenen comptabelen ambtenaar bij het Gouvernement moeten blijven gedeponeerd, of wanneer de teruggave vroeger, op bewijs, dat de comptabele ambtenaar met de Algemeene Rekenkamer *quitte* is, wegens zijne gehouden administratie, en tegen behoorlijke *cautie de restituendo*, zal worden gereclameerd, zal de Directeur Generaal van Financiën, de gedeponeerde Bankactiën aan den eigenaar, deszelfs erfgenamen, executeuren of regtverkrijgenden teruggeven, nadat alvorens aan hem zal zijn vertoond het bewijs, vermeld bij art. 2; aan den voet van welk bewijs alsdan door hem zal worden gesteld de volgende verklaring:

«De Directeur Generaal van Financiën verklaart, bij «deze, voor en van wege het Nederlandsch Indische Gou«vernement, dat de bovengenoemde bankactiën op heden «aan derzelver eigenaar zijn teruggegeven, en aan hem de «vrije beschikking over dezelve, zonder eenige reserve, «wordt overgelaten.»

Zullende van het besluit, door den Directeur Generaal, te dier zake te nemen, telkens mededeeling worden gedaan aan de Directie der Javasche Bank, welke daarvan bij de registers der deelhebbers behoorlijke aanteekening zal houden en zorgen dat gelijke aanteekening op het in Nederland berustende stel gehouden worde.

Art. 8. Bijaldien het in artikel 2 vermelde bewijs, tijdens de te doene teruggave der Bankactiën, ingevolge het bepaalde bij artikel 7, niet kan worden geproduceerd, zal de Directeur Generaal aan den belanghebbende een duplicaat van hetzelve verleenen, en voorts daarmede handelen, als bij laatstgemeld artikel is voorgeschreven.

Art. 9. Van al de inhoudingen, welke reeds zijn geschied, en in den vervolge zullen geschieden op het tractement der comptabele ambtenaren die, bij de aanvaarding hunner betrekking, ingevolge het bepaalde bij art. 1, niet dadelijk het volle getal der Bankactiën voor hunne borgtogt vereischt,

zullen hebben gefourneerd, zal ter Algemeene Rekenkamer een register worden gehouden, bevattende de voornamen, namen, woonplaats en qualiteit, van ieder zoodanig ambtenaar, het bedrag van de borgtogt voor zijne betrekking vastgesteld, alsmede de sommen op deszelfs tractement bereids ingehouden, of nog in te houden, en zulks naar mate uit de verantwoordingen der algemeene Ontvangers of als zoodanig fungerende Residenten zal blijken, dat deze inhoudingen behoorlijk hebben plaats gehad.

Art. 10. Naar mate dat de ingehouden sommen op het tractement van ieder comptabel ambtenaar voldoende zullen zijn, tot het nemen van eene of meerdere Bankactiën, zal daarvan door de Algemeene Rekenkamer telkens kennis worden gegeven aan den Directeur Generaal van Financiën, die, ten gevolge dier kennisgave, dan wel op vertoon van een ander bewijs, waaruit de plaats gehad hebbende storting voldoende blijkt, zorgen zal, dat voor het bedrag der gestorte som, ten behoeve der belanghebbenden, zoo spoedig mogelijk, een gelijk getal actiën, op eene andere wijze, worde genomen, doch zulks dan alleen, wanneer Gouvernements voorraad het niet meer zal toelaten, waarna door den Directeur Generaal, op het register, bij art. 5 vermeld, het noodige zal worden bewerkstelligd; zullende deze Bankactiën worden beschouwd, als door den comptabelen ambtenaar zelven in mindering van zijnen borgtogt te zijn gefourneerd; het een en ander onverminderd de vrijheid aan den belanghebbende, om, wanneer eene genoegzame som aanhanden is, zelf in het nemen van eene bankactie en het deponeren derzelve, tegen restitutie der gefourneerde gelden, te voorzien. De comptabele ambtenaren, buiten Batavia woonachtig, zullen aan den Directeur Generaal van Financiën de personen bekend maken, die voor hen als gemagtigden zullen optreden, ten einde, in gevolge het 12de artikel van het Reglement en Octrooi voor de Javasche Bank, de acte te teekenen, waarbij de overdragt der actiën, welke successivelijk uit de op hunne tractementen gedane inhoudingen door den Directeur Generaal zullen worden genomen, moet worden bewerkstelligd; zullende zij de schaden, die uit hun verzuim deswege, voor hen zouden mogen ontstaan, alleen aan zich zelve te wijten hebben.

Art. 11. Zoodra het getal Bankactiën den bepaalden borgtogt des comptabelen ambtenaars uitmakende, op de wijze bij de twee voorgaande artikelen omschreven, voltal-

lig zal zijn gemaakt, zal daarmede worden gehandeld, als bij art. 2 en volgende omtrent de actiën, die door hem zelven zouden zijn gefourneerd, is bepaald; zullende niettemin op de Directie der Javasche Bank, ten aanzien van de Bankactiën, welke tot *gedeeltelijke* voldoening der te stellen borgtogten strekken, dezelfde verpligtingen rusten, als haar bij art. 3 zijn opgedragen.

Art. 12. In geval een ambtenaar, van wiens tractement ter zake voorschreven een gedeelte wordt ingehouden, mogt komen te overlijden vóór dat zijn borgtogt in bankactiën ten volle is aangezuiverd, zal die inhouding alleen over de laatste hem competerende maand tractement nog worden gecontinueerd, zonder verdere reclame *deswege* op den boedel.

Bijaldien de tot dien tijd ingehouden som minder mogt zijn, dan het bedrag van ééne bankactie, zal daarvan door de Algemeene Rekenkamer kennis worden gegeven aan den Directeur Generaal van Financiën, welke daarvan op hetzelfde register, als dat der bankactiën, onder des comptabelens naam, aanteekening zal houden. De oneffen gelden zullen, zonder eenige renten te geven, in 's Lands kas verblijven, gedurende denzelfden termijn, als bij de wet voor de bankactiën is bepaald, dan wel aan des overledenens boedelredderaars, op dezelfde voorwaarden als gemelde actiën, worden uitgekeerd.

Art. 13. Door de bepaling in het voorgaande artikel voorkomende, wordt in geenen deele verminderd de aansprakelijkheid des boedels eens overledenen comptabelen ambtenaars, voor zoodanige te kortkomsten, als, bij liquidatie van zijne rekening, op zijne administratie mogten worden bevonden, ook boven het bedrag van de reeds ingehouden gelden, en de daarvoor gedeeltelijk gedeponeerde bankactiën.

Art. 14. Een comptabel ambtenaar overlijdende of repatrierende, nadat al de inhouding op zijn tractement ter zake voorschreven zijn afgeloopen, doch vóór dat hem het bewijs, bij art. 2 vermeld, heeft kunnen geworden, zal dit bewijs in het eerste geval aan zijne erfgenamen of boedelredderaars, en in het tweede geval aan zijne gemagtigden worden uitgereikt.

Art. 15. Bijaldien een comptabel ambtenaar in eene betrekking wordt overgeplaatst, waarvoor een *gelijke* of *mindere* borgtogt wordt gevorderd, dan die van zijne vorige betrekking, zal hij daarvoor geenen nieuwen geldelijken borgtogt behoeven te stellen, en zal de reeds gestelde worden be-

schouwd op zijne nieuwe betrekking te zijn overgegaan; doch zal hij daarentegen gehouden zijn, om eenen *personelen* borgtogt te stellen, voor de door hem verlaten betrekking, tot een gelijk beloop, en voor hetzelfde tijdvak, als de reeds gefourneerde geldelijke borgtogt.

Voor zoo ver de inhoudingen op zijn tractement *nog niet* mogten zijn afgeloopen, zullen dezelve voortduren tot dat de som, voor den borgtogt bepaald, zal zijn aangezuiverd, zoo die inhoudingen reeds *meer* mogten bedragen, dan de hoegrootheid van den borgtogt van zijne nieuwe betrekking, zal echter van het meerdere geene restitutie geschieden, vóór en al eer de liquidatie zal zijn afgeloopen, overeenkomstig § 2, van art. 25 van het besluit van den Commissaris Generaal, d. d. 12 December 1829, n°. 12, (Staatsblad n°. 122.)

Art. 16. Doch in geval voor de nieuwe betrekking eens comptabelen ambtenaars een *hoogere* geldelijke borgtogt dan voor de vorige mogt zijn bepaald, zal het reeds door hem gedane fournissement in bankactiën met het verschil tusschen de twee borgtogten moeten worden vermeerderd, dan wel, door nieuwe of gecontinueerde inhoudingen op het tractement, worden aangevuld; onverminderd het stellen van den personelen borgtogt, in het vorige artikel vermeld.

Art. 17. Zoo de overplaatsing geschiedt in eene betrekking, waarvoor de verpligting tot het stellen van borgtogt *niet* bestaat, zal het gefourneerde cautionnement in bankactiën blijven stand houden, tot na den afloop der liquidatie, door de wet bepaald.

Art. 18. De bij art. 15 en 16, voorkomende bepalingen zullen almede toepasselijk zijn op zoodanigen ambtenaar, welke *tusschen beide* eenen post mogt hebben bekleed, waaraan geen borgtogt is verbonden, doch zal de *personele* borgtogt, welken hij verpligt zal zijn, in dat geval, voor zijne vroegere comptabele betrekking te stellen, niet langer worden vereischt, dan voor zoo ver de termijn van zijne verantwoordelijkheid nog niet mogt zijn verstreken.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 45.) Verpachtingen.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal over Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo bij Resolutie, op heden in Rade genomen, de Hoofdbaljuw van *Batavia*, alsmede de Residenten en op zich zelven staande Assistent-residenten op *Java* en *Madura* zijn aangeschreven, om, elk te zijnent, zoodanige artikelen der speciale pachtvoorwaarden, voor het jaar 1831, als voor de gemeente verbindende zijn, af te kondigen, en te zorgen, dat die bepalingen, zoo wel op hunne kantoren, als op andere geschikte plaatsen, door de ingezetenen kunnen worden gelezen;

Zoo wordt van den gemelden last bij deze aan een' iegelijk kennis gegeven, onder uitdrukkelijke verklaring, dat de, dien ten gevolge, door de voornoemde ambtenaren af te kondigen pachtvoorwaarden zullen worden beschouwd, als in deze Publicatie geïnsereerd en te hebben kracht van wet.

Lasten en bevelen, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt, in de Nederlandsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Gegeven te Buitenzorg den 27sten November 1830.

J. van den BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De waarnd. Algemeene Secretaris,

J. van SCHOOR.

(N°. 46.) Inkomende regten. Materialen van gesloopte schepen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 27sten November 1830, *n°.* 24.

Gelezen de missive van den Procureur Generaal, de dato 31 Julij l. l., n°. 247, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Voor zoo veel noodig te verklaren, dat al zoodanige materialen, als afkomstig zijn van den afbraak van schepen of vaartuigen, welke op eene der reeden van Nederlandsch Indië worden gesloopt, alsmede de scheepsgoederen, tot den inventaris van zoodanige schepen of vaartuigen behoorende, bij derzelver aanbreng aan wal, niet zullen zullen worden beschouwd aan de betaling van Inkomende regten onderworpen te zijn; behoudens de bevoegdheid en de verpligting van 's Lands beambten, om toe te zien dat onder de bedoelde scheepsgoederen geene worden ingevoerd, welke niet kunnen worden geacht tot de uitrusting van gemelde schepen en vaartuigen te behooren, maar als koopwaren moeten worden beschouwd; zullende van deze, even als van alle andere, ten handel aangebragte goederen, de daarvoor bepaalde regten moeten worden voldaan.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 47.) Reis- en verblijfkosten voor getuigen in criminele zaken.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 27sten November 1830, *n°.* 28.

Gelezen de missive van de Generale Directie van Financiën, van den 15den September l. l., n°. 602, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: te bepalen,

1°. Dat het reglement op de reis- en verblijfkosten voor

civile ambtenaren, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 31sten Maart 1828, nº. 34, (Staatsblad nº. 25), ook van toepassing zal zijn op al zoodanige Europeanen en daarmede gelijkstaande personen, als welke, door de Raden van justitie, als getuigen in criminele zaken worden opgeroepen; en dat, voor zoo verre dezelve geene ambtenaren of militairen zijn, zij zullen worden gerekend te vallen in die klasse van ambtenaren, welker tractement minder dan *f* 200 's maands bedraagt; zullende voorts aan dezelve het vrije gebruik van postpaarden worden toegestaan.

2º. Dat aan Chinezen en Inlanders, welke, in gevallen van den bovenbedoelden aard, als getuigen voor de Raden van justitie worden opgeroepen, zal worden te goed gedaan, eene indemniteit voor reiskosten van *tien* cents, voor elken paal afstand, en voorts voor verblijfkosten, ter plaatse hunner oproeping, *vijftig* cents daags, of wel zoo veel minder, als de Plaatselijke autoriteit aldaar voldoende zal oordeelen.

En zal, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris.

VAN OLPEN.

(Nº. 48.) Geregtelijke ongelden op insolvente boedels.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 27sten November 1830, *nº.* 29.

Gelezen eene missive van de Wees- en Boedelkamer te *Soerabaija*, de dato 6 Augustus j. l., nº. 495, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met ampliatie van de resolutie van den 18den April 1822, (Staatsblad nº. 19), te bepalen,

1º. Dat van insolvente boedels, wier saldo boven de *één honderd guldens* en beneden de *drie honderd guldens* bedraagt, in geen geval meerder dan de helft van het provenu dier boedels, voor geregtelijke ongelden, zal mogen worden voldaan; en

2°. Dat zoodanige boedels vrij zullen zijn van de kosten der plaatsing van de edictale citatiën in de Javasche Courant.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 49.) Vermindering van belastingen.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, In Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

In aanmerking nemende, dat door den in dit jaar zoo gelukkig geëindigden oorlog op Java, de Regering in staat is gesteld, om reeds aanvankelijk aan haren wensch te voldoen, om de lasten der ingezetenen dezer bezittingen zoo veel mogelijk te verligten; en dat het, in de eerste plaats, als bijzonder belangrijk moet worden geacht, om, in betrekking tot den toestand van 's Lands Financiën, zoodanige belastingen te verminderen of af te schaffen, als welke in een onmiddellijk verband staan met den landbouw en den handel en gevolgelijk met de beide hoofdbronnen van welvaart van Neêrlandsch Indië;

Gelet op de verligtingen, welke bereids in de voorwaarden van het Patentregt op de Inlandsche neringen, bij resolutie van heden, zijn daargesteld;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met wijziging in zoo verre van de thans bestaande bepalingen, ten opzigte der heffing van het middel der verponding over geheel *Java* en *Madura*, de tegenwoordige belasting van dat middel te verminderen met *vijf en twintig percent*, en mitsdien voor den vervolge, en te rekenen van den 1sten Januarij 1831, vast te stellen op *drie vierde ten honderd* van de getaxeerde waarde van elk perceel; met uitdrukkelijke bepaling, dat zoodanige nalatigen in de voldoening dezer belasting, als welke tot de betaling derzelve zullen zijn gesommeerd en gerenoveerd, in stede van de tot dus ver, bepaalde boeten, zullen verbeuren eene boete,

gelijkstandig aan de hierboven vastgestelde vermindering, en mitsdien van *een vierde* ten honderd van de getaxeerde waarde van het perceel, met dien verstande nogtans, dat de nalatigen, die, op ontvangene sommatie, de belasting voldoen, slechts *de helft* dier boete zullen verbeuren.

Ten tweede. Te bepalen dat de, bij resolutie van 28 Augustus 1826, (Staatsblad nº. 43), vastgestelde belasting op paarden en rijtuigen, in verband met de nader daarin gebragte wijzigingen, te rekenen van den eersten Januarij aanstaande zal worden verminderd met *vijf en twintig percent*, en dat, behalve de vrijstellingen bij die resolutie reeds verleend, de gemelde belasting, met betrekking tot Inlanders en daarmede gelijkstaande natiën, *alleen over rijtuigen* zal worden geheven; en

Ten derde. Te bepalen, dat het bij besluit van den 20sten November 1829, (Staatsblad nº. 113), ingevoerde patentregt van alle neringdoende Europeanen en daarmede gelijkstaande personen, te rekenen van den eersten Januarij aanstaande, zal zijn afgeschaft.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen; ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts in het Staatsblad worden geïnsereerd.

Gegeven te Batavia, den 7den December 1830.

J. van den BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. van SCHOOR.

(Nº. 50.) Voorwaarden der Amfioenpacht.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 7den December 1830, *nº.* 6.)

Gezien, enz.;

En in aanmerking nemende, dat met betrekking tot de

pacht van den verkoop van amfioen in het klein, op de eilanden *Java* en *Madura*, over de jaren **1830** tot **1832** in der tijd, door de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij aanvaard, het in het belang van den pachter noodig moet worden geacht, om voor den nog loopenden pachttijd, en bepaaldelijk voor de jaren **1831** en **1832**, zoodanige wijzigingen in de voorwaarden voor de amfioen-pacht te brengen, als bij ondervinding zijn gebleken nuttig te zijn;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: te arresteren de navolgende

***VOORWAARDEN voor de Amfioen-pacht, voor de jaren* 1831 *en* 1832.**

Art. **1.** Het regt van verkoop van amfioen in het klein op de eilanden *Java*, *Madura* en de *Lampongs*, en aan voerders van Inlandsche vaartuigen, voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren, ingaande met primo Januarij **1830**, en eindigende met den laatsten December **1832**, beide deze dagen hieronder begrepen, bij uitsluiting aan de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij afgestaan zijnde, zoo zullen de hierna te melden voorwaarden voor de jaren **1831** en **1832** verbindende zijn; met bepaling, dat voor de amfioen, bestemd voor de *Lampongs* en voor de eilanden in *Straat-Sunda*, vooraf de regten op *Java* moeten zijn betaald, en dat de Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij, in de bewaking der pacht aldaar, gehouden zal zijn voor hare eigene rekening te voorzien.

Art. **2.** In de behoefte van amfioen moet voorzien worden buiten bemoeijenis van het Gouvernement.

Art. **3.** De pachter is bevoegd, het debiet van de amfioen in het klein door onderpachters, kitten- of waronghouders te doen gevolg nemen, onder dien verstande nogtans, dat deze amfioenslijters, in de afzonderlijke verkoopplaatsen van amfioen, onder derzelver beheer gesteld, zullen worden bekend gemaakt aan den Resident.

Elk Resident zal aan de, in zijne residentie toegestane, madatkitten en amfioenwarongs een doorloopend nommer geven, welk nommer, benevens het woord *madatkit* of *amfioen warong*, in de Nederduitsche, de Inlandsche en in de Chinesche talen, op eene zigtbare en duidelijke wijze zal worden geschreven op een houten bord, voor elke kit of warong te plaatsen.

Geene nieuwe of meerdere kitten of warongs zullen mogen worden opgerigt, zonder vooraf bekomene permissie van het Plaatselijke gezag; hiertegen handelende, zullen zulke verkoopplaatsen of bijeenkomsten van amfioenschuivers beschouwd worden, als te zijn onwettig, en de schuldige verbeuren eene boete van *f* 1000, dan wel zoo veel minder, als de aard der overtreding zal gedoogen; ter beoordeeling van den regter.

Art. 4. Ten einde den kooper van amfioen in zijn regt te waarborgen, zal de pachter gehouden zijn, aan elk die van hem geprepareerde of ongeprepareerde amfioen zal koopen, meer dan een half thail wegende, een schriftelijk bewijs te verleenen, waarin, even als in des pachters boeken, zal moeten zijn uitgedrukt de naam des koopers, de hoeveelheid en de soort van amfioen, benevens de datum van den verkoop; welk bewijs door den pachter zelven of door dengenen van zijne onderpachters, bij wien de koop is gedaan zal moeten zijn geteekend, en door den kooper steeds bij zich zal worden gedragen, ten einde ten allen tijde te kunnen worden vertoond bij het doen van recherche, door den pachter te bewerkstelligen, en zulks op de boete of de straffe, bij artikel 25 bepaald, in geval dezelve dat bewijs niet bij zich had of produceren kon.

Art. 5. Het bereiden en verkoopen van amfioen in het klein, door de pachters, kitten- of waronghouders, zal alleen mogen geschieden in de bepaalde en toegelatene madatkitten of warongs; met dien verstande nogtans, ten aanzien der suikermolens te *Batavia*, dat, aangezien de kitten aldaar eeniglijk worden toegelaten, om de werklieden, welke amfioen rooken, niet van hunne werkzaamheden af te trekken, het niet geoorloofd zal zijn, aldaar amfioen in het klein te verkoopen aan andere lieden, dan aan de zoodanige, welke op voorschreven molens, gedurende de werkzaamheden, worden gehuisvest en onderhouden; zullende op de molens geen amfioen mogen worden gekookt of bereid; doch de pachter aan potia, voor de consumtie, eenlijk geprepareerde amfioen verstrekken.

Voorts staat het den pachter vrij, om den verkoop van geprepareerde amfioen in het klein, het zij aan den potia of wel aan anderen af te staan.

Wordende eindelijk nog uitdrukkelijk vastgesteld, dat het aan geene particuliere personen zal zijn geoorloofd, om amfioen te kooken of te bereiden, dan alleen in de, aan

het plaatselijke bestuur, bekende plaatsen; ten zij daartoe verkregen hebbende, de toestemming van den onderpachter, hetwelk schriftelijk zal moeten blijken.

Art. 6. Het is verboden, om de madatkitten, warongs of andere verkoopplaatsen van amfioen langer open te houden, dan van des morgens half zes ure tot elf ure des avonds.

Het is ook verboden, om gewapende of beschonken lieden, dan wel slaven, tot de madatkitten of amfioenwarongs toe te laten, dan wel te gedoogen, dat in gemelde verkoop plaatsen van amfioen eenig spel, hoe ook genaamd, gespeeld worde.

Art. 7. De pachters, onderpachters, warong- en kittenhouders mogen geen amfioen verkoopen, dan tegen gereed geld, en onder welk voorwendsel ook geene goederen in betaling aannemen, op verbeurte eener boete ter bepaling door den regter, echter niet te boven gaande *f* 100, en zulks bij elke overtreding; hiervan zijn echter uitgezonderd de schulden, welke onderpachters, waronghouders en kittenhouders onderling contracteren, in hun belang, mits die schulden wettiglijk worden bewezen.

Art. 8. Zij mogen ook, onder geen voorwendsel, hoe ook genaamd, amfioen, geprepareerd of ongeprepareerd, welke door den aanbrenger op eene clandestine wijze wordt aangebragt of ingevoerd, inkoopen; hiertegen handelende, zullen zoo wel zij als de aanbrenger worden geconsidereerd, als zich schuldig gemaakt te hebben aan sluikhandel, en alzoo incurreren de boete, hieronder bij art. 25 bepaald.

Art. 9. Het is aan de onderpachters, even als aan elk' ander, die eenig deel in de pacht heeft, verboden, om buiten de limieten van het district, hetwelk zij hebben gepacht, geprepareerde of ongeprepareerde amfioen, taaij amfioen of amfioenschillen te vervoeren of te verkoopen; zullende bij overtreding de verkooper, zoo wel als de vervoerder, worden gestraft met de boete, bij art. 25 der pachtvoorwaarden bepaald.

Art. 10. Het is voorts aan een' ieder, zonder onderscheid, verboden, om amfioen van welke benaming ook, al ware het dat die van den pachter gekocht ware, te verkoopen ten zij daartoe volgens de tegenwoordige pachtvoorwaarden geregtigd zijnde; zullende degenen, welke bevonden worden in contraventie met deze bepaling te handelen, vervallen in de boete, bij art. 25 dezer voorwaarden vast te stellen.

Art. 11. Op de particuliere bazaars zal, van wege den pachter alleen en dus met uitsluiting van alle andere personen, amfioen bereid en verkocht mogen worden, mits aan de potia's of huurders van die bazaars uitkeerende ²/₃ gedeelten van de zuivere winst, ten ware met gemelde potia's of bazaarhuurders daaromtrent, bij wijze van uitkoop of anderszins, mogt zijn overeengekomen; zullende, in geval de pachter zich met den potia of met den houder van een' bazaar omtrent den, hierboven vermelden, uitkoop niet kan verstaan, de pachter gehouden en verpligt zijn, geprepareerde amfioen, op zoodanigen bazaar, voor eigen rekening te verkoopen; en de potia's of huurders van eene bazaar des pachters dienaren, in dat geval, niet mogen beletten of hinderlijk zijn, in het heffen der bovengemelde geregtigheid, op straffe eener boete van *f* 3000, of zoo veel minder als de regter, naar omstandigheden, zal billijk oordeelen.

De bij dit artikel bedoelde winsten zullen, met het uiteinde van de pacht, door den pachter aan den potia of aan den huurder van den bazaar, worden uitgekeerd.

Art. 12. Om het misbruik voor te komen, dat er gemaakt wordt van de passen, welke door den hoofdpachter en de onderpachters der amfioen tot den vervoer van dat artikel worden verleend, zullen, bij vervoer van amfioen, van de eene plaats of district naar de andere, de passen, waarvan dezelve altoos moet vergezeld zijn, vertoond moeten worden aan de Officieren van policie, en door deze afgeteekend; zullende bij aankomst van de amfioen, ter bestemde plaats, de passen op nieuw door de Officieren van policie moeten afgeteekend en aan den Resident of Assistent-resident ingezonden worden, die dezelve daarna aan den pachter van de residentie zal doen toekomen.

Art. 13. Alle amfioen, welke op *Java* en *Madura* wordt in- of aangevoerd, het zij dat zulks geschied is onder Nederlandsche of onder Vreemde vlag, en van waar ook komende, zal moeten worden gebragt in entrepôt en, op plaatsen alwaar geene entrepôts zijn, in 's Lands pakhuizen; zullende dezelve daarin zoo lang verblijven, tot dat ze weder zal uitgevoerd, of, voor de behoefte van den pachter, bepaaldelijk zal worden ingevoerd; zijnde het mitsdien aan niemand veroorloofd, eene kist amfioen te openen, dan in het bijwezen van de Officieren van policie, de ambtenaren ter recherche en den pachter of onderpachter van de plaats,

waar de amfioen wordt aangebragt, of van iemand van zijnentwege; zullende desniettemin de verkoop en weder verkoop van de, in het entrepôt geplaatste, amfioen kunnen gevolg nemen, onder dien verstande dat zulks blijft voor den dadelijken uitvoer, en onder gehoudenis op den kooper, om daarvan, aan den resident der plaats, een behoorlijk bewijs over te leggen; zullende de resident der plaats alwaar de verkoop geschiedt, daarvan, aan den pachter van zijne residentie kennis geven.

Art. 14. De weder uitvoer van al dusdanige amfioen zal niet, dan op den laatsten dag, waarop het manifest der lading van het schip gesloten wordt, mogen geschieden; zullende tot bewaking dier amfioen, van Gouvernementswege, een bediende van de recherche, alsmede van de zijde van den pachter of van den onderpachter een persoon aan boord van het schip gezonden worden, ten einde de amfioen, die op eene zigtbare wijze aan boord zal moeten worden geplaatst, gade te slaan, tot zoo lange dat een dusdanig schip zee kiest; en de pachters of onderpachters gehouden zijn, om al dusdanige en te hunnen behoeve in dienst gestelde personen, voor die vacatiën, te defroijeren, als: aan een' Europeschen *f* 5 en aan een Inlandschen ambtenaar *f* 1, per dag.

Art. 15. Van elken aanbreng en uitvoer van amfioen zal, door de Plaatselijke autoriteit, aan den hoofdpachter of aan den onderpachter van zijne residentie, worden berigt gegeven.

Art. 16. Wanneer de pachters of onderpachters reden hebben om te veronderstellen dat aan boord van schepen en vaartuigen, in huizen of in pakhuizen van particuliere personen, verboden amfioen verscholen is, zullen zij zich vervoegen tot het Plaatselijke gezag, met verzoek om het noodige onderzoek daaromtrent te bewerkstelligen; zullende de Plaatselijke autoriteit, in geval ten genoege van haar wordt aangetoond, dat er wezenlijke grond tot het vermoeden van eenige kwade praktijk bestaat, zoodanig verzoek kunnen toestaan en tot het onderzoek, in deze bedoeld, gebruik maken van de recherche, dan wel van zoodanige andere middelen, als onder haar bereik staan.

In geval van ontdekking van verscholen amfioen, zal daarmede gehandeld worden, overeenkomstig het hieronder bepaalde, bij art. 24.

Art. 17. Alle geprepareerde en ongeprepareerde amfioen, welke in het bezit van een' ander, dan van het ligchaam,

aan wien de amfioen pacht is afgestaan, of van zijne onderpachters, door hetzelve tot den verkoop van amfioen in het klein, geautoriseerd, gevonden wordt, en niet gekocht is bij den pachter of onderpachter van het loopende jaar, en bepaaldelijk in het district alwaar de verbruiker zich bevindt, zal worden verbeurd verklaard, en de bezitter daarvan, bovendien, verbeuren de boete of straffe hieronder, bij art. 25, bepaald.

Hiervan is echter uitgezonderd de amfioen, welke door het Gouvernement aan de werkers van de vogelnestklippen, in de residentiën van Soerakarta en Djocjokarta, wordt verstrekt.

Art. 18. Alle taaij amfioen, amfioen schillen en zoogenaamde mingserie of roet van de gerookte amfioen, als mede alle gereedschappen, die in het bezit van een' ander, dan van het ligchaam, aan wien de amfioenpacht is afgestaan of van zijne onderpachters gevonden wordt, zal worden verbeurd verklaard, en de bezitter daarvan verbeuren de boete, bepaald bij art. 25 dezer pachtvoorwaarden.

Art. 19. De Kampongs- of Dessa's-hoofden zijn gehouden, elk in den zijnen, te waken tegen den smokkelhandel in amfioen en zorgvuldig toe te zien, dat in of bij hunne kampongs of dessa's geene onwettige verkoopplaats van amfioen, onder welke benaming ook, gehouden worde.

Dit echter geschiedende zijn zij verpligt, den schuldige in verzekerde bewaring te nemen, en daarvan dadelijk aan het naast aanwezig Plaatselijk bestuur kennis te geven.

Art. 20. De Kampongs- of Dessa's-hoofden zullen ook verpligt zijn, de onderpachters, kitten- of waronghouders der amfioen van wachten te voorzien, tot het vervoeren hunner gelden en amfioen, mits dat de onderpachters, voor de hen bewezene diensten, de gewone te goed doening betalen, ter beoordeeling van de eerste Plaatselijke autoriteit, in geval van verschil tusschen partijen; voorts zijn zij ook verpligt, de regten der onderpachters, kitten- of waronghouders, binnen derzelver jurisdictie, te beschermen en te verdedigen.

Art. 21. Alle aangehaalde en, volgens deze pachtvoorwaarden, verbeurd verklaarde amfioen zal, door den pachter, tegen betaling van den marktprijs, ter bepaling door eene Commissie van twee deskundige personen, één' door den Resident, en één' door den pachter te benoemen, worden overgenomen.

In geval deze twee deskundige personen in gevoelen verschillen, zullen zij dadelijk eenen derden verkiezen, en met dezen gezamenlijk, des noods bij meerderheid van stemmen den marktprijs vaststellen.

Art. 22. De pachter zal op eigen gezag niet mogen transigeren, noch in eenige schikkingen mogen treden met personen, welke gefraudeerd of de pachtvoorwaarden overtreden hebben, doch zal zulks tusschen den overtreder en den Jaxa of Officier van justitie, mogen geschieden, ten genoegen van den plaatselijken pachter, die daarin steeds zal moeten worden gehoord; de pachters of onderpachters zullen de bedriegerijen of overtredingen, welke ter hunner kennis komen, niet mogen verzwijgen.

Art. 23. Bij het eindigen van elk jaar der amfioenpacht is aan den houder van dezelve, als ook aan iederen kit- of warong houder, de verpligting opgelegd, om, uiterlijk binnen den tijd van drie dagen, aan hunne opvolgers en aan het naastbij gelegen bestuur opgave te doen van al de geprepareerde en ongeprepareerde amfioen, taaij amfioen, amfioen schillen en de zoogenaamde mingserie of roet van de gerookte amfioen, mitsgaders van al de gereedschappen, die zij tot het bereiden van amfioen gebezigd hebben, en van al hetgeen zij daarvan nog mogten hebben overgehouden; welke amfioen enz., zal moeten overgenomen worden door den pachter van het loopende jaar, tegen billijken prijs; zullende, in geval de kooper en verkooper zich onderling niet mogten verstaan, de voorschreven amfioen en al hetgeen hierboven gemeld is, onverwijld, ter verzekering van des pachters regt, in Gouvernements pakhuizen worden overgebragt en bewaard, ten einde voor uitvoer te worden verkocht.

De hier bepaalde kennisgave niet geschiedende, en wanneer mogt bevonden worden, dat de afgetreden pachter zijne onderpachters, kitten- of waronghouders zijn verbleven in het bezit van eenige hoeveelheid geprepareerde en ongeprepareerde amfioen, taaij amfioen, amfioen schillen en alle andere, van dat heulsap gemaakte preparaten, zal de amfioen of de anders genoemde, bij aanhaling, worden verbeurd verklaard, en de bezitter daarenboven verbeuren eene boete, gelijkstaande aan de waarde van het aangehaalde; deze boete zal in geen geval minder mogen zijn dan *één honderd* guldens.

Art. 24. Alle aangehaalde amfioen zal, in geval bewezen

is, dat die strijdig met de pachtvoorwaarden bezeten wordt, verbeurd worden verklaard.

Art. 25. Alle overtredingen en contraventiën van deze bestaande pachtvoorwaarden, met uitzondering van artikelen 3, 7, 11 en 23, zullen, naar gelang der omstandigheden, door den regter te beoordeelen, worden gestraft met eene boete niet te boven gaande de som van *f* 10,000, en de boete door onvermogen niet kunnende worden betaald, zal deze worden veranderd in de straf van ééne maand gevangenis of ééne halve maand *kettingslag* voor elke *f* 100, die de boete beloopt; zullende echter in beide deze gevallen geene straf voor een langer tijdvak, dan voor 3 (drie) jaren, mogen worden opgelegd.

Ten aanzien van vrouwen zal, voor elke *f* 100, die de boete beloopt, in de plaats worden gesteld ééne maand confinement op water en rijst, en het confinement, almede, in geen geval langer dan drie jaren mogen duren.

Art. 26. Alle Inlandsche ambtenaren, de Hoofden van kampongs en dessa's daaronder begrepen, zullen in geval van overtreding of het niet nakomen dezer pachtvoorwaarden, worden gestraft met eene boete, niet te boven gaande de som van *f* 500, of wel met ontzetting van hunnen post, wanneer daarbij verregaande kwade trouw gepleegd is.

Art. 27. Ten opzigte van de overtreding der bovenstaande voorwaarden in de residentiën van *Soerakarta* en van *Djocjokarta*, zullen nader, ter verzekering van de belangen van den pachter, de noodige maatregelen worden vastgesteld.

Art. 28. De onmiddellijke onderpachters van eenen algemeenen pachter, of algemeenen onderpachter, in gebreke blijvende hunnen pachtschat aan de pachters te voldoen, zullen deze het contract van onderpacht, met en benevens eene rekening, aantoonende de som door de onderpachters, zoo wegens de pachtpenningen als koopsom van amfioen, en boete wegens de te late voldoening der pachtpenningen (in geval het laatstgenoemde bij het contract is bepaald) verschuldigd, stellen in handen van de fiskaals bij de Raden van justitie, voor zoo veel de hoofdbaljuwage van *Batavia* en de de residentiën van *Samarang* en *Soerabaija* betreft, ten einde door deze Officieren van justitie, voor en van wege den pachter, tegen de nalatigen, tot voldoening van een en ander, bij parate executie worde geprocedeerd, in voege als bij art. 281 van het provisionele Reglement op de Manier van procederen in civile zaken is voorgeschreven.

In de overige residentiën van *Java* en *Madura*, behoudens de residentiën van *Soerakarta* en *Djocjokarta*, waaromtrent aan art. 27 wordt gerefereerd, zullen de condemnatiën en executoriën, tot het bewerkstellingen van parate executie, verleend worden door de Landraden, na dat de pachtschuldigen, tot het hooren verzoeken daarvan, voor dezelve geroepen zullen zijn.

Art. 29. De pachter zal zich voor het overige moeten gedragen naar de algemeene pachtvoorwaarden, voor zoo ver dezelve op de onderwerpelijke pacht van toepassing zijn.

Extract dezer, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 51.) Transportloonen van Zout.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 18den December 1830, *n°.* 14.

Gelezen eene missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de dato 17 November n°. 6067;

Gelet op de resolutie van den 8sten Januarij l. l., n°. 17;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: met ampliatie van de resolutie van 8 Januarij 1830, n°. 17, (Staatsblad n°. 2), vast te stellen het volgende tarief van transportloonen van Zout.

TARIEF.

Van		Naar	Vracht per koijang.	
Grissee (hoofd-depôt.)		de reede van Grissee . .	*f* 1	16
Idem	idem.	Bangkallang	- 3	50
Sidaijoe	idem.	Idem	- 4	50
Idem	idem.	de reede van Sidaijoe . .	- 3	

Extract, enz.

Accordeert met het register der handelingen en resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

REGISTER

OP HET

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

1830.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

VOOR

1831.

'S GRAVENHAGE,
TER DRUKKERIJ VAN A. D. SCHINKEL.

1840.

Rec. Sept. 17, 1902.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

(N°. 1.) **Invoer van Nederlandsche Lijnwaden.**

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 10den Januarij 1831, *n°.* 28.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 6den December j. l., n°. 1425;

Gelet, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: alsnog, ten vervolge der resolutie van den 2den October j. l., n°. 2, (Staatsblad n°. 41), voor zoo veel noodig, te verklaren, dat de verzenders van lijnwaden uit de Nederlandsche fabrijken afkomstig, en bestemd voor de Nederlandsch Indische bezittingen, gehouden zijn, zich stiptelijk te gedragen naar de Koninklijke besluiten, welke den vorm der bewijzen van oorsprong voorschrijven, op pœne dat, zoo de nationale oorsprong der lijnwaden niet in de voorgeschreven vormen mogt bewezen worden, die lijnwaden in de havens van *Java* en onderhoorigheden zullen worden bezwaard met de Inkomende regten, bepaald voor lijnwaden in *vreemde* landen vervaardigd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 2.) Zegelregt op hijpotheekbrieven ten behoeve der Javasche Bank.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 10den Januarij 1831, *n°.* 32.

Op de voordragt van de Directie der Javasche Bank, bij missive van den 2den December j. l., n°. 79, en het daarop ingewonnen advijs van de Generale Directie der Financiën, bij missive van den 15den daaraanvolgende, n°. 829;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 13den Junij 1828, (Staatsblad n°. 49), te bepalen, dat op Hijpotheekbrieven, even als op alle andere Verbandbrieven, zonder eenige uitzondering, welke ten behoeve van de Javasche Bank worden verleden, geen hooger zegelregt, dan van *één' gulden* zal worden geheven.

En zal deze resolutie in het Staatsblad en in de Javasche courant worden geïnsereerd, tot informatie en narigt voor alle belanghebbenden.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 3.) Overtredingen der wetten door Notarissen en Ambtenaren van den Burgerlijken stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 15den Januarij 1831, *n°.* 18.

Gelezen de missive van den Procureur Generaal, van den 6den December l. l., n°. 405;

Gezien de consideratiën en het advijs van het Hooge Geregtshof, bij missive van den 22sten December j. l., n°. 401;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie van art. 32 der Instructie voor de Notarissen, gearresteerd bij resolutie van den 7den Maart 1822, n°. 8, (Staatsblad n°. 11), en de resolutie van den 24sten September l. l., n°. 5, (Staatsblad n°. 36), te bepalen,

1°. Dat bij verhuizing of verplaatsing van eenen Notaris of Ambtenaar van den Burgerlijken stand naar eene plaats,

buiten het regtsgebied van den Raad van justitie, onder welken hij gemelde functiën heeft uitgeoefend, in geval daarna mogt worden ontdekt door zoodanigen Notaris of Ambtenaar van den Burgerlijken stand, als zoodanig, overtredingen te zijn begaan, tot de vervolging van deze alleen bevoegd zal zijn de Fiskaal van den Raad van justitie, in welks ressort de overtreding is begaan.

2°. Dat de genoemde Fiskaal daartoe zijne schriftelijke vordering op de gewone wijze zal indienen bij de regtbank, en deze die vordering kopijelijk, onder geleide missive, zal zenden aan de regtbank, onder welker ressort de geëalangeerde woonachtig is, ten einde die aan den geëalangeerde te doen insinueren, met bepaling van eenen termijn, binnen welken hij zijne memorie van defensie zal mogen indienen, om wijders deze memorie, dan wel, na verloop van den bepaalden termijn, een berigt dat geen zoodanige memorie is ingediend, aan de eerstgemelde regtbank toe te zenden, ten einde door deze, naar bevind van zaken, gedisponeerd worde; zullende voorts, in geval van condemnatie, het vonnis op de gewone wijze, op aanschrijving van de regtbank, bij welke het gewezen is, door die, onder welks ressort de gecondemneerde woonachtig is, worden ter executie gelegd, en alle geschillen, welke ter zake dier executie kunnen opkomen, voor laatstgemelde regtbank worden afgedaan.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 4.) Licentiën tot de oprigting van Suikermolens en Arakbranderijen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 15*den Januarij* 1831, *n°.* 19.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, bij missive van den 30sten December j. l., n°. 1561;

Gelet, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zóo ver van art. 29 der Ordonnantie op het Klein Zegel, gearresteerd bij de Publicatie van den 16den October 1817, (Staatsblad nº. 50), te bepalen, dat de licentiën tot het oprigten van suikermolens, wanneer deze zijn gecombineerd met arakbranderijen, aan geen hooger zegelregt dan van ƒ50 zullen zijn onderworpen; en dat de vergunningen tot het oprigten van verplaatsbare of zoogenaamde 'treksuikermolens, het zij al dan niet gecombineerd met arakbranderijen, in den vervolge, zullen worden uitgereikt op zegels van ƒ24.

En zal deze resolutie worden geïnsereerd in het Staatsblad en in de Javasche courant, tot informatie en narigt van de belanghebbende Departementen en Autoriteiten en van het algemeen.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(Nº. 5.) Renten op door de verschillende Pensioenfondsen uitgezette kapitalen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 22sten Januarij 1831, *nº.* 13.

Gelezen de missive van Directeuren van het fonds der verhoogde pensioenen van de Officieren der Landmagt, van den 30sten Augustus j. l., nº. 68, daarbij eenige maatregelen voordragende, ter verzekering van eene meer geregelde voldoening der renten op de uitgezette kapitalen van het fonds;

Gezien, enz.;

En in aanmerking nemende de noodzakelijkheid, om tot het hiervoren bedoelde einde, de noodige voorziening, met betrekking tot de pensioenfondsen in het algemeen, daar te stellen;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan, te bepalen:

1º. Dat de renten, verschuldigd op kapitalen, door de verschillende pensioenfondsen uitgezet, in stede van maandelijks, te beginnen met het loopende jaar, na het verstrijken van ieder half jaar, en bepaaldelijk vóór de expiratie

van het kwartaal, op het half jaar volgende, ten kantore van den Algemeenen Ontvanger te *Batavia* zullen moeten zijn aangezuiverd; en

2°. Dat gemelde ambtenaar gehouden zal zijn, om telken jare, op den 1sten October en den 1sten April, aan de Directiën der verschillende pensioenfondsen, ieder voor zoo veel haar betreft, in te zenden eenen nominatieven staat, aantoonende de over het verstreken 1ste of 2de halfjaar onaangezuiverd gebleven renten, ten einde door de Directeuren, tot de voldoening derzelve het noodige worde verrigt.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 6.) Onderscheidingsteekenen en wapenen van policiebedienden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 22sten Januarij 1831, n°. 26.

Gelezen, enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Met referte tot het besluit van den Commissaris Generaal, de dato 23 Februarij 1828, n°. 17, (Staatsblad n°. 7), te bepalen, dat de daarbij vermelde kleedingstukken, onderscheidingsteekenen en wapens van policiebedienden, voor rekening van den Lande zullen worden verstrekt.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(No. 7.) Verantwoording van boedels van overledene militairen der Land- en Zeemagt.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Januarij 1831, no. 10.

Op de voordragt van de Generale Directie van Financiën, de dato 30 December j. l., no. 848, naar aanleiding der aan haar, ten fine van consideratiën en advijs, gerenvoijeerde missive van de Weeskamer te *Soerabaija*, van den 16den October te voren, no. 688;

Gezien het advijs van den Hoofdadministrateur der Marine, van 24 dezer, no. 127;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat de resolutie van den 31sten December 1829, no. 25, (Staatsblad no. 134), betrekkelijk de verantwoording van boedels van overledene militairen der Landmagt, welke niet meer dan *f* 50 bedragen, insgelijks van toepassing zal zijn op de Koloniale Marine, en dat zoodanige nalatenschappen van overledene militairen der Land- en Zeemagt, voortaan *pro deo* door de Weeskamers zullen worden behandeld.

En zal deze resolutie worden geïnsereerd in het Staatsblad en in de Javasche courant, tot informatie en narigt voor de geconcerneerde Departementen en Collegiën.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(No. 8.) Houtbosschen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Januarij 1831, no. 12.

Gelezen de missive van den Resident van *Rembang*, de dato 5 November j. l., no. 3019/22;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Te bepalen,

a. Dat de aankap van houtwerken uit de bosschen, gelegen in de residentie *Rembang*, voor het vervolg aan alle particulieren, zonder onderscheid, zal zijn verboden; zullende de overtreders van dit verbod, behalve de confiscatie der gekapte houtwerken, nog verbeuren eene boete, gelijkstandig aan het tweevoudige der waarde van den heimelijk gedanen aankap.

b. Enz.

c. Dat aan alle particuliere personen de gelegenheid zal worden gegeven, om zich van de door hen benoodigde houtwerken te voorzien, het zij bij publieke veilingen, dan wel door onderhandschen afstand, naar mate dat zulks oorbaar zal worden geacht; zullende de aanvragen om houtwerken uit de residentie *Rembang*, aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen moeten worden ingezonden.

d. Dat alle personen in de residentie *Rembang*, welke op dit oogenblik in het bezit zijn van houtwerken, daarvan eene naauwkeurige opgave, binnen den tijd van *éne* maand, na de dagteekening dezer resolutie, aan den Resident aldaar zullen moeten inzenden, die de bedoelde houtwerken van een merk zal doen voorzien, of daarvan aanteekening zal doen houden; zullende, na verloop van gemelden termijn, de houtwerken, welke niet aangegeven zijn, worden beschouwd als ongeoorloofd te worden bezeten, en gevolgelijk ten voordeele van den Lande worden verbeurd verklaard.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 9.) Uitvoer van Zout.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade; van den 29sten Januarij 1831, *n°.* 15.

Gelezen de missive van de Generale Directie van Finantiën, de dato 29 December j. l., n°. 847, houdende enz.,

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: met alteratie van artikel 1 van het besluit van den Commissaris Generaal, de dato 16 Julij 1827, (Staatsblad n°. 69), te bepalen, dat, te rekenen van den 1sten April aanstaande, de prijs van het zout voor den uitvoer, algemeen, zal zijn *zestig* guldens (*f* 60) de koijang, te voldoen op de wijze, als is voorgeschreven bij het besluit van gemelden Commissaris Generaal, van den 18den Februarij 1826, n°. 1, (Staatsblad, n°. 7.)

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 10.) Bannelingen buiten den ketting.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Januarij 1831, *n°.* 16.

Gelezen de missive van den Resident van *Bezoekie* en *Banjoewangie*, de dato 17 October l. l., n°. 69, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat het aan alle gecondemneerden tot bannissement, *buiten den ketting*, in Nederlandsch Indië, zal zijn vergund, om zich, naar de plaats hunner bestemming, door hunne vrouwen en kinderen te doen vergezellen.

2°. De geconcerneerde autoriteiten te magtigen, om de kosten daarvan voor rekening van den Lande te nemen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 11.) Bannissement buiten Java en Madura.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Januarij 1831, *n°.* 22.

Gelezen de missive van het Hooge Geregtshof, de dato 22 December j. l., n°. 399, daarbij enz.;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Alsnog, tot wegneming van alle onzekerheid ten deze, uitdrukkelijk te verklaren, dat het besluit van den Gouverneur Generaal, de dato 10 November 1821, n°. 5, (Staatsblad n°. 45), moet worden beschouwd te zijn geabrogeerd door het besluit van den Commissaris Generaal, de dato 21 Augustus 1828, n°. 9, (Staatsblad n°. 62), en gevolgelijk, dat de regtbanken op *Java* en *Madura*, alleen zullen kunnen verwijzen tot bannissement *buiten Java* en *Madura*, ter plaatse door het Gouvernement te bepalen, behoudens de bevoegdheid nogtans, om te veroordeelen tot *dwangarbeid*, met of zonder ketting, ter plaatse op *Java*, door het Gouvernement te bepalen.

En zal deze resolutie worden geïnsereerd in het Staatsblad en in de Javasche Courant, tot informatie en narigt van de daarbij geconcerneerde collegiën en autoriteiten.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 12.) Zegeling der Contracten van Leverancën.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den Februarij 1831, *n°.* 4.

Gelezen de missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 15 December j. l., n°. 823, houdende enz.,

En hierover gedelibereerd zijnde;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met intrekking van § *b* der resolutie van den 25sten Februarij 1820, n°. 8, (Staatsblad n°. 10), te bepalen, dat de zegeling der contracten, ingevolge § *a* dier resolutie berekend naar het approximative bedrag der leverancie, voortaan aan geene nadere herrekening zal onderworpen zijn; en

2°. Al de autoriteiten, welke voor 's Lands rekening contracten aangaan, onder mededeeling van de bovenstaande bepaling, aan te schrijven, om in den geest van art. 6 en 19 van het Reglement op de uitbestedingen, de dato 17 Julij 1829, (Staatsblad n°. 67), het beloop van die contracten voor het te gebruiken zegel, zoo naauwkeurig mogelijk, doch in geen geval te hoog, te berekenen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 13.) Uitvoer van arak.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 12den Februarij 1831, *n°.* 7.

Gelezen de voordragt van de Generale Directie van Financiën, de dato 20 Januarij j. l., n°. 30;

En in aanmerking nemende, dat het, ter bevordering der suikercultuur, alsmede der arakstokerijen op *Java*, nuttig moet worden geacht, om den uitvoer van arak, door gepaste maatregelen, zoo veel mogelijk, te doen toenemen, en dat, ter bereiking van dat doel, de algeheele vrijstelling van den uitvoer van dat artikel daar de buitenbezittingen, geraden kan worden beschouwd;

Zoo is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan: te verklaren, dat art. 1 van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 3den December 1829, n°. 7, (Staatsblad n°. 120), voortaan mede van toepassing zal zijn op de buitenbezittingen, en dat mitsdien van den arak, welke, van *Java* en *Madura*, met Nederlandsche of daarmede gelijk gestelde vaartuigen derwaarts wordt

vervoerd, geene Uitgaande regten zullen worden geheven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 14.) Inkomende Regten. Amfioen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 12den Februarij 1831, n°. 8.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 15den Januarij j. l., n°. 83;

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

3°. Te bepalen, dat *Persische amfioen*, in de betaling van Inkomende regten, gelijk zal staan met *Turksche amfioen*, en alzoo onderworpen zijn aan eene belasting van *f* 200 de kist van 125 ponden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 15.) Intrekking van het Consumtie-regt op de speelkaarten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 12den Februarij 1831, n°. 34.

Gelezen, enz.;

Gezien de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 19den Januarij j. l., n°. 102, daarbij enz.:

En hierover gedelibereerd zijnde;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. In te trekken het, bij besluit van den 2den Junij 1827, (Staatsblad n°. 59), op de speelkaarten gelegde consumtie-regt van 50 cents per spel; zullende die kaarten voortaan, bij den invoer, alleen onderhevig zijn aan de

betaling van het Inkomende regt, volgens de bestaande bepalingen.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

van OLPEN.

(N°. 16.) Landswoningen.

BESLUIT. (N°. 6.)

Buitenzorg, *den 24sten Februarij* 1831.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië buiten Rade.

Op de voordragt van den Inspecteur en Chef der Militaire administratie, van den 4den dezer, n°. 451, (1ste bureau), en het advijs van den Chef van den Algemeenen Staf, van den 5den dezer;

Gelet, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge en met alteratie in zoo verre van het voorkomende bij de resolutie van den 27sten Februarij 1829, n°. 5, (Staatsblad n°. 22), te bepalen, dat, gerekend van den 1sten Januarij j. l., ook de weduwen van Kapiteins, benevens die der geëmploijeerden bij het Militaire departement, geen huishuur zullen behoeven te betalen voor de Landswoningen, welke haar ten gebruike worden afgestaan; onder dien verstande nogtans, dat wanneer deze woningen voor Officieren benoodigd mogten zijn, gemelde weduwen verpligt zullen wezen dezelve te ontruimen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal buiten Rade.

De Adjunct Secretaris,

van OLPEN.

(N°. 17.) Verstrekking van buskruid aan particulieren.

BESLUIT. (N°. 7.)

Buitenzorg, *den 25sten Februarij* 1831.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,

Op de voordragt van den Directeur der Artillerie, d. d. 2 dezer, n°. 212, ondersteund door den Chef van den Algemeenen staf, bij marginaal advijs, van den 5den daaraanvolgende;

Gelet enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie in zoo verre van het vastgestelde, bij de besluiten van den 11den Maart 1818, n°. 6, (Staatsblad n°. 16), en van den 28sten December 1820, n°. 3, (Staatsblad n°. 54), te bepalen, dat, even als vroeger voor de Molukkos en Makasser is vastgesteld, aan alle particuliere handelaren en landeigenaren op Java en Madura, en de overige buitenetablissementen, op het verzoek daartoe aan de hoogste Plaatselijke civile autoriteit te doen, tot de verdediging hunner vaartuigen of tot hunne personele veiligheid, *buskruid*, tegen betaling van niet meer dan 75 cents het pond, uit 's Lands voorraad zal kunnen worden verstrekt; onder dien verstande nogtans, dat de overige bepalingen, bij de voormelde besluiten gemaakt, zullen blijven van volle kracht en werking.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal.

De Adjunct Secretaris,

van OLPEN.

(N°. 18.) Maandelijksche uitbetaling der Civile posten van uitgaaf.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Februarij 1831, *n°.* 14.

Gelezen eene missive van de Generale Directie van Financiën, in dato 10 dezer, n°. 89, daarbij enz.;

En hierover rijpelijk gedelibereerd;

Is goedgevonden en verstaan: te bepalen,

1°. Dat, met intrekking van het vastgestelde bij resolutie van den 31sten Mei 1828, n°. 1, (Staatsblad n°. 44, te rekenen van den 31sten April aanstaande, alle vaste civile posten van uitgaaf *maandelijks* zullen worden uitbetaald, zoo als vroeger heeft plaats gehad; en

2°. Dat, niettemin, bij voortduring de aanvragen om fondsen voor alle civile posten van uitgaaf, welke ingevolge art. 45 van het reglement voor de Algemeene Rekenkamer moeten geschieden, om de *drie* maanden aan dezelve zullen worden ingediend.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade:

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 19.) Verhuring der Koffijtuinen op Java.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen, die dezen zullen zien, of hooren lezen Salut! doet te weten:

Dat bij eene Resolutie, op heden in Rade van Indië genomen, is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Voor het loopende jaar 1831 te inhæreren de voorwaarden, bij art. 1 der Publicatie van den 31sten Januarij 1826, (Staatsblad n°. 4), voor de verhuring der koffijtuinen op Java, over het jaar 1826 vastgesteld, behoudens de na te meldene alteratie.

Ten tweede. Met alteratie in zoo verre van art. 14 der voorwaarden voor de verhuring der koffijtuinen, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal, van 7 November 1817, (Staatsblad n°. 55), te bepalen, dat de koffij van de huurders der tuinen, door het Gouvernement, gedurende het jaar 1831, zal worden aangenomen tegen den prijs van *f* 17 de pikol, of 17 cents per katje, wanneer die koffij *in voldoening van de landrente der koffijtuinen* wordt opgebragt, doch dat het *gansche product*, van wege den Lande, tegen niet meer dan *f* 15 de pikol, of 15

cents per katje zal worden aangenomen van zoodanige huurders, als hunne koffij te koop komen aanbieden.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd, en voorts aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen, alsmede geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Buitenzorg, den 5den Maart 1831.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. VAN SCHOOR.

(N°. 20.) Licentiën voor den aanvoer van Zout ter Westkust van Borneo.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den Maart 1831, *n°.* 7.

Gelezen enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. De bepalingen, voorkomende bij de Publicatie van den 11den Maart 1823, (Staatsblad n°. 9), betrekkelijk den vrijen aanvoer en verkoop van zout in 's Gouvernements Bezittingen ter kuste van Borneo, voor zoo veel betreft de Westkust van Borneo, in te trekken en buiten effect te stellen.

2°. Als nu te bepalen,

a. Dat de aanvoer van zout ter Westkust van Borneo, zal geschieden op licentiën van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, of van de eerste Plaatselijke autoriteit ter gemelde kust.

b. Dat het zout zal moeten worden ingekocht bij een der hoofddepôts op Java en Madura, tegen den prijs, voor den verkoop van het zout voor den uitvoer bepaald, om vervolgens voor rekening en risico van de koopers, naar de Westkust

van Borneo te worden overgevoerd en aldaar door hen in 's Lands Pakhuizen afgeleverd.

c. Dat de bij § *a*, bedoelde licentiën zullen worden afgegeven door den Resident ter Westkust van Borneo tot voor *twee derden*, en door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen tot voor *één derde* der vermoedelijke jaarlijksche behoefte, waarvan laatstgemelde hoofdambtenaar eene opgave zal moeten vorderen; zullende deze tevens behooren in acht te nemen, dat de licentiën speciaal aan de smalle handelaren worden verleend.

d. Dat voor het zout, in voege als bij § *b* vermeld, ter Westkust van Borneo in 's Lands Pakhuizen geleverd, aan de belanghebbenden, uit 's Lands kas, zal worden voldaan *één honderd guldens zilvergeld*, de koijang van *dertig* pikols, met dien verstande, dat alleen de werkelijk geleverde hoeveelheid in rekening zal mogen worden gebragt en dat mitsdien alle spillagiën en verliezen blijven voor rekening en risico van de overvoerders; en

e. Dat voortaan de verkoop van zout ter Westkust van Borneo, zonder voorkennis van het Plaatselijke gezag aldaar, op de straffen algemeen op den verboden zouthandel gesteld, aan een' iegelijk zal zijn verboden, en bij uitsluiting zal geschieden voor rekening van het Gouvernement, vooreerst tegen *vijf guldens zilvergeld* de picol.

3°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 21.) Verstrekking van wapenen en equipementstukken ten dienste der Schutterijen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den Maart 1831, *n°.* 29.

Gelezen eene missive van den Directeur Generaal van Financiën, van den 9den Augustus 1830, n°. 2, daarbij enz.;

En hierover gedelibereerd zijnde;

Is goedgevonden en verstaan;

In het algemeen te bepalen, dat de verstrekking van

wapenen en equipementstukken uit de Magazijnen van Oorlog, ten dienste der Schutterijen, niet beschouwd zal worden te vallen in de termen van het besluit van den 29sten Februarij 1828, n°. 1, (Staatsblad n°. 11), maar dat de door het Militaire departement tot dat einde verstrekte objecten, bij hetzelve zullen worden afgeschreven, en, zonder bepaling van geldswaarde, ten laste gebragt van de Civile autoriteit, aan welke de verstrekking geschied is, en die voor de verantwoording der bedoelde objecten aansprakelijk blijft.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 22.) Verantwoordingen van den Hoofdadministrateur der Marine.

Besluit van den Gouverneur Generaal van den 11den Maart 1831, n°. 5.

Gelezen de missive van den Hoofdadministrateur der Marine, van den 2den dezer, n°. 338, naar aanleiding der missive van de Algemeene Rekenkamer, van den 25sten Februarij l. l., n°. $^{63}/_{24}$;

Gelet op de Instructie, voor den Hoofdadministrateur der Marine, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 24sten Julij 1829, n°. 17, (Staatsblad n°. 71);

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie in zoo ver, van het vastgestelde bij art. 88 der gemelde instructie, te bepalen, dat *de staat van alle gedane inhoudingen op de tractementen en emolumenten der Ambtenaren en Officieren*, *mitsgaders op de soldijen der Europesche onderöfficieren en manschappen*, *behoorende tot het departement der Koloniale Marine*, bij de inzending der driemaandelijksche verantwoording van den Hoofdadministrateur voornoemd aan de Algemeene Rekenkamer, achterwege kan gelaten worden.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 23.) Uitvoer van Producten, afkomstig van particuliere landerijen langs de kust van Java.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Maart 1831, *n°.* 23.

Gelezen de missive van de Generale Directie van financiën, van den 14den dezer, n°. 166;

En hier over gedelibereerd zijnde,

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat alle uitvoer van producten over zee, afkomstig van particuliere landerijen, langs de kust van Java gelegen, of van plaatsen, alwaar geen kantoor van Inkomende en Uitgaande regten is gevestigd, zal moeten plaats hebben naar de naastbij gelegen kleine haven, alwaar zoodanig kantoor bestaat; dan wel naar eene der hoofdplaatsen, vergezeld van eene pas der Plaatselijke autoriteit, binnen wier ressort de plaats van uitvoer is gelegen, ten ware, voor den dadelijken uitvoer buiten Java, voorafgaande vergunning van het Gouvernement mogt zijn erlangd, in welk geval, de verschuldigde Uitgaande regten, bij een der kantoren van dat departement zullen moeten worden voldaan, alles onder de pœnaliteiten, bij de wet, op den ongeoorloofden uitvoer vastgesteld.

Extract enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 24.) Toepassing der straf van den kruiwagen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Maart 1831, *n°.* 25.

Gelezen enz.;

Zoo is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

4°. Te bepalen, dat voortaan de straf van den kruiwagen aan militairen, zoo wel op civile, als op militaire delicten zal kunnen worden toegepast; met inachtneming

steeds van het bepaalde bij art. 20 en 21 van het Crimineele wetboek voor het Krijgsvolk te Lande.

Extract enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 25.) Zamenstelling der Krijgsraden in zaken, betreffende de Indische zeemagt.

Besluit van den Gouverneur Generaal, van den 28sten Maart 1831, *n°.* 3.

Gelezen de missive van het Ministerie voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, van den 21sten October j. l., n°. 31/418, ten geleide van 's Konings besluit van den 2den October 1830, n°. 21, van den volgenden inhoud:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

«Gezien de gezamenlijke voordragt van de Departementen van den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de «Koloniën en van Marine van den 17den Mei en 3den «Junij l. l., La. B, n°. 1 en 52;

«Gezien het rapport van het Departement van Justitie, «van den 14den Augustus daaraanvolgende, n°. 133, be«nevens het daarbij overgelegde advijs van den Advocaat «Fiskaal bij het Hooge Militaire Geregtshof;

«Gezien het nadere rapport van de beide eerstgenoemde «Departementen van den 22sten en 27sten September l. l., «n°. 54, La. B, n°. 42;

«Hebben goedgevonden en verstaan:

«Te bepalen, dat in zaken betreffende de Koloniale «Marine, welke door eenen Krijgsraad moeten worden af«gedaan, de leden van zoodanigen Krijgsraad, des noodig, «zullen kunnen worden aangevuld door Officieren van «Ons eskader, alsmede dat in Krijgsraden van het Neder«landsche smaldeel, ook Officieren van de Koloniale Zee-

«magt zitting zullen kunnen nemen, terwijl de President «en de Fiskaal bij zoodanigen Krijgsraad, zonder onder-«scheid, uit de beide korpsen zullen kunnen genomen «worden; met bepaling, dat, wanneer de aard der zaken «en de belangen der justitie zulks toelaten, daartoe bij «voorkeur, personen zullen worden gekozen, behoorende «tot hetzelfde korps als de beschuldigde.

«Afschriften dezes zullen worden gezonden aan de de-«partementen voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid «en Koloniën en van Marine, ter uitvoering, zoomede aan «het departement van Justitie en aan het Hooge Militaire «Geregtshof tot informatie.»

's Gravenhage, den 2den October 1830.

(Get.) WILLEM.

Van wege den Koning.

(Get.) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarij,

(Get.) L. H. ELIAS SCHOVEL.

Voor eensluidend afschrift.

De Secretaris Generaal, bij het Ministerie voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën,

(Get.) A. BROCX.

Gelet op de resolutie van den 8sten September 1829, n°. 16;

Is goedgevonden en verstaan:

Het voorschreven Koninklijke besluit, bij extract dezes, te brengen ter kennis van het Hooge Geregtshof, het Hooge Militaire Geregtshof en het Militaire en Marine departement tot informatie en narigt.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 26.) Inkomende Regten. Gambier van Linga.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 2den April 1831, *n°.* 10.

Gelezen enz.;

Zoo is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen, dat de *Gambier* van *Linga*, voortaan, ten opzigte van de betaling van Inkomende regten op *Java* en *Madura* zal zijn gelijk gesteld met *Gambier* in eene der Nederlandsch Indische bezittingen voortgebragt, mits de *Gambier* van *Linga* ook dadelijk van die plaats worde aangebragt, door vaartuigen, aldaar te huis behoorende, en voorzien van een bewijs van den Resident van *Rio*, dat de *Gambier* werkelijk is het voortbrengsel van den grond van *Linga;*

Zullende de bovengemelde bepaling van kracht zijn, te rekenen van den 1sten Julij aanstaande; en

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 27.) Onderhoud van bruggen en wegen in de Hoofdbaljuwage Batavia en de afdeeling Buitenzorg.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16den April 1831, *n°.* 23.

Gelezen enz.;

Zoo is, na rijpe overweging, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Bij deze uitdrukkelijk te verklaren, dat het voortaan, zoo wel in de Hoofdbaljuwage *Batavia*, als in de afdeeling *Buitenzorg*, aan alle karren, boerenwagens of andere vrachtvoertuigen, hoe ook genaamd, (onverschillig of zij ledig, dan wel met Gouvernements of met particulier eigendom beladen zijn), bespannen met buffels, ossen of ander vee met gespleten hoeven, zal zijn verboden,

den grooten ooster- of heerenweg naar *Buitenzorg* of wel andere groote of heerenwegen, naast of in de nabijheid van welke karren wegen zijn aangelegd, te berijden, of om op eenigerhande wijze van dezelve gebruik te maken; alsmede dat verboden zal zijn het laten los loopen of grazen van buffels, rundvee, schapen, geiten, enz. op de gemelde groote wegen, sub pœne eener boete, ter beoordeeling van de eerste Plaatselijke autoriteit, van *drie* tot *twintig* guldens voor elk voertuig of dier; welke boete, onverwijld, door den eigenaar of voerder zal moeten worden voldaan; zullende, bij onvermogen of onwil tot betaling, het voertuig of het dier gedurende veertien dagen worden aangehouden, en, na ommekomst van dien tijd, de boete niet betaald zijnde, een en ander op den naastbij gelegen bazaar, publiek worden verkocht en het meerdere rendement aan den eigenaar worden terug gegeven; zijnde van dit verbod eeniglijk uitgezonderd de vervoer van oorlogsbehoeften, verdedigingsmiddelen, of wel andere Gouvernementstransporten, welke spoed vereischen, (in welke gevallen de geconcerneerde departementen, in overleg met het Plaatselijk bestuur, zullen behooren te handelen), en voorts het, voor een enkel oogenblik, dwars over den weg heen drijven, van het vee, ten einde naar de weide gebragt te worden, alsmede de karren welke van de eene zijde van den weg naar de andere zijde moeten oversteken; onverminderd de gehoudenis tot vergoeding der schade, welke daardoor mogt worden te weeg gebragt.

Ten tweede. Te bepalen,

a. Dat de tegenwoordige wijze van onderhoud van den grooten ooster- of heerenweg naar *Buitenzorg*, en van dáár tot aan de grenzen van het land *Pondok Gedee*, alsmede het onderhoud van al de op dien weg gelegen bruggen, zoo als dit is voorgeschreven bij besluit van den Gouverneur Generaal, van den 10den Mei 1817, n°. 15, zal blijven voortduren; zullende de Baljuw der Ommelanden, benevens de Assistent-resident van *Buitenzorg*, ieder voor zoo veel hem aangaat, verpligt zijn, dit onderhoud behoorlijk gade te slaan, en de daarvoor te goed gedaan wordende gelden niet mogen uitbetalen, bijaldien, van de zijde der landeigenaren, in voorschreven onderhoud, ter beoordeeling der na te noemen Commissie, niet naar vereischte wordt voorzien; in welk geval gemelde ambtenaren dit onderhoud zullen doen bewerkstelligen, door de opgezetenen der landen,

tegen uitkeering aan dezelve der aldus van de landeigenaren in te houden gelden.

b. Dat, in den vervolge, ook de bruggen, alsmede de waterleidingen, welke tot afleiding van het regenwater en alzoo niet ten dienste der cultuur strekken, gelegen op en onder alle overige groote- of heerenwegen, in de Hoofdbaljuwage *Batavia* en in de afdeeling *Buitenzorg*, voor zoo verre hun voortdurend gebruik als noodzakelijk wordt geoordeelt, geheel op kosten van den Lande, door het Departement van den Waterstaat, zullen worden onderhouden, en des noodig, vernieuwd; met dien verstande nogtans, dat de tegenwoordig bestaande bruggen en waterafleidingen, vooreerst, en tot zoo lang zij eene geheele vernieuwing of buitengewone reparatie vereischen, op den thans gebruikelijken voet en wijze, door de geconcerneerde landeigenaren, in bruikbaren staat zullen moeten worden gehouden.

c. Dat de thans op de pedattie- of buffelwegen bestaande greppel of midden slokkan, of afscheiding tusschen den karren- en pedattieweg, dáár, waar zulks zonder groote moeite of kosten en zonder ongerief of bezwaar kan geschieden, zal worden gedemt of digt geworpen, en dat daarentegen de greppel of slokkan, welke de pedattie of karrenwegen van de groote of heerenwegen afscheidt, in hare volle lengte zal worden uitgediept, ter diepte van ten minste vier en ter breedte van acht voeten.

d. Dat de bestaande karren- of pedattieweg tusschen *Buitenzorg* en *Batavia*, langs den grooten ooster of heerenweg loopende, in deszelfs volle lengte, door tusschenkomst van de naastwonende Inlandsche bevolking, zal worden opgehoogd en verbeterd, en voorts in eenen voortdurenden goeden staat onderhouden en van de noodige waterafleidingen worden voorzien en dat, tot de uitvoering van dit laatste, de benoodigde Bantamsche steenen potten, alsmede de vereischte bruggetjes, van wege het Departement van den Waterstaat, op kosten van den Lande, zullen worden aangekocht en vervaardigd; zullende gemelde weg, wanneer in zwaren regentijd het droogen van denzelven belet wordt, te rekenen van den *Jambatang Jatie* tot *Weltevreden*, gesloten worden en bij het eerstopvolgende voortdurende drooge weêr, weder worden geopend; van welke opening en sluiting, door het Plaatselijk bestuur van *Batavia*, aan de gemeente zal worden kennis gegeven. Gedurende voormelde sluiting zullen de karren, langs den

oosterweg van *Buitenzorg* komende, derzelver ladingen te *Tjondet* kunnen ontladen, om met praauwen door de rivier *Tjiliwong* naar *Weltevreden* te worden vervoerd.

e. Dat de genoemde karrenweg, van het punt benoorden het hek van het landgoed *Tjiloear* zal worden verlegd, en van de oostzijde van den heerenweg zal worden verplaatst naar de westzijde van dien weg, loopende over de hooge landen van *Nengewer* en *Tjibinong* tot aan de brug over de slokkan op het land *Tjimangies*; dat ter hoogte van den 19den paal, of bij de zoogenaamde kampong *Sie Goenoeng*, de daar bestaande karrenweg zal worden verbreed; dat dezelve van de bamboezen brug, over de slokkan, liggende tusschen den 13den en 14den paal, almede zal worden verlegd en overgebragt naar de westzijde van de slokkan, ten einde, van genoemd punt af, te loopen over de landen *Tanjong-Oost* en *Tjililitan* tot aan de *Jambatang Jatie*; zullende deze aldus nieuw aan te leggen, te verbreeden of te verleggen, gedeelten van den genoemden karrenweg getraceerd en bepaald worden door de hier na te noemen Commissie, op eene doorgaande breedte van zes roeden, binnen de slooten, en tot dat einde, voor zoo veel noodig, eene onteigening ten algemeenen nutte plaats hebben der langs die wegen liggende particuliere landen, waarvoor de eigenaren, des verkiezende, zullen worden schadeloos gesteld, naarvolgens de door gemelde Commissie te doene taxatie.

f. Dat, voor rekening van den Lande, eene nieuwe houten brug zal worden gelegd over de slokkan, nabij den 14den paal op den weg naar *Buitenzorg*, ten einde aan de karren gelegenheid te verschaffen, om, van de oostzijde naar de westzijde der slokkan, den te verplaatsen karrenweg te kunnen volgen.

g. Dat de ondervolgende karrenwegen, door tusschenkomst der daarbij of naast wonende Inlandsche bevolking, zullen opgehoogd, verbeterd en in eenen behoorlijken staat onderhouden worden; te weten:

a. De weg langs den grooten weg van *Bacassie*, over *Poeloe Gadong* tot *Pondok Bamboe*.

b. De weg van *Tjilingsie* over *Pondok Gedee*, tot *Pondok Bamboe*.

c. De weg van *Pondok Bamboe*, tot *Meester Cornelis*.

d. De weg van den bazaar te *Buitenzorg*, langs den westerweg tot *Tanabang*.

e. De middenweg van den westerweg te *Bodjong Gedee*, loopende over de landen *Ratoe Djaya*, *Depok*, *Pondok Tjiena*, *Tanjong West*, *Kampong Malaijoe*, *Matreman* en *Minting* tot *Parapattan*, alsmede de weg loopende van *Caret* naar *Tanabang*.

f. De weg van *Buitenzorg* over *Lengkong* naar *Tangerang* en verder naar *Tjikandie*, en

g. Eenige communicatie-wegen, als die tusschen *Tanabang* en *Weltevreden*, die tusschen den westerweg en middenweg te *Kampong Malaijoe*, en zoodanige andere, aan welke het doen der voornoemde voorzieningen, door de na te noemen Commissie, zal noodzakelijk bevonden worden.

Zullende de op voormelde wegen aanwezige bruggen steeds, voor rekening van den Lande, door het Departement van den Waterstaat verbeterd, onderhouden en, waar het noodzakelijk is, geheel nieuw aangelegd worden; onder dienverstande nogtans, dat voor zoo ver betreft de aardewerken, aan voorschreven bruggen te bewerkstelligen, gemeld Departement daartoe, zonder betaling, of wel met het enkel verleenen van voeding, zal kunnen gebruik maken van den handenarbeid der naast bij wonende Inlandsche bevolking.

h. Dat zoodra al de gemelde wegen, door daartoe buitengewoon aan te wenden middelen, in eenen behoorlijken staat zullen zijn gebragt, de bevolking der langs en in de nabijheid derzelve gelegene landen verpligt zal zijn, die wegen voortdurend in eenen goeden en allezins bruikbaren staat te onderhouden en zulks ter beoordeeling der respective Plaatselijke autoriteiten, welke, ter bewerkstelling van dat onderhoud, bevoegd zullen zijn om, *buiten bemoeijenis der landeigenaren*, het benoodigde getal arbeiders uit de kampongs, door tusschenkomst van de Hoofdmandoors of Juragans der landerijen, *vier en twintig uren* te voren, te requireren, ten einde, *zonder betaling*, aan de wegen te arbeiden, onder opzigt en verantwoordelijkheid van gemelde Hoofden; zullende de Hoofden, welke in gebreke blijven, om aan den daartoe bekomen last van de Plaatselijke autoriteit, dadelijk en gereedelijk te voldoen, alsmede de opgezetenen, die weigerachtig of nalatig blijven, ter behoorlijker tijd en plaatse ten arbeid te komen, worden gestraft met eene boete van *f* 1 tot *f* 10, en, bij onver-

mogen of onwil tot betaling derzelve, met gevangenisstraf, den tijd van acht dagen niet te bovengaande.

i. Dat, in het algemeen, alle karrenwegen, wanneer zulks, ter beoordeeling der na te noemene Commissie, zonder groote hindernis, bezwaar of aanmerkelijk nadeel van de daarbij belanghebbenden, zal kunnen geschieden, eene doorgaande breedte zullen moeten hebben van ten minste zes roeden, tusschen de wederzijdsche afwaterings-slooten, welke op acht voeten breedte zullen moeten worden aangelegd; zullende, bijaldien ter verkrijging van deze algemeen bepaalde breedte, groote stukken grond van eenige waarde, in de onteigening ten algemeenen nutte moeten worden begrepen, aan de belanghebbenden eene billijke schadeloosstelling, volgens taxatie van de na te noemen Commissie, worden uitbetaald; terwijl eindelijk de paggers, langs alle wegen, steeds op eene hoogte van vier voeten zullen moeten gehouden worden.

k. Dat het Gouvernement zich voorbehoudt, om dáár, waar zulks voor het algemeene belang noodzakelijk is, nieuwe wegen aan te leggen en, des noodig zijnde, daarbij eene onteigening ten algemeenen nutte te doen plaats vinden, tegen billijke schadevergoeding; wordende hierbij tevens gerenoveerd de resolutie van den 25sten September 1807, betrekkelijk de zij- en dwarswegen over de particuliere landerijen loopende; met dien verstande, dat, in geval van verschil over de daarbij voorkomende aangelegenheden, zulks zal zijn ter kennisneming der na te noemen Commissie, om daarin te beslissen; zullende de overtreders van de bij die resolutie voorkomende bepalingen, alsmede degenen, welke zich verzetten tegen de beslissing van genoemde Commissie, naar gelang der omstandigheden eene boete incurreren van *f* 1 tot *f* 50, welke, bij onvermogen of onwil tot betaling, in gevangenisstraf, den tijd van acht dagen niet te boven gaande, zal worden veranderd.

l. Dat almede in bruikbaren staat zal worden gebragt het vroeger bestaan hebbende jaagpad langs den oosteren westeroever der rivier *Tjiliwong*, welke rivier tevens, voor zoo veel noodig, bevaarbaar zal worden gemaakt; zullende tot verrigting van deze werken, in voege als voor het dagelijksche onderhoud der wegen, bij § *h* is bepaald, het benoodigde kampongsvolk, volgens de reparatie, door de na te noemen Commissie te maken, door de Plaatselijke

autoriteit worden gerequireerd, tegen verzekering van zoodanige betaling of te gemoetkoming in levensonderhoud, als door de Commissie zal worden bepaald.

m. Dat het oppertoezigt, het beheer en de zorg over alle wegen, rivieren, bruggen, kanalen, bandongans, sluizen, waterleidingen, etc., buiten het distrikt der stad en voorsteden van *Batavia*, in de afdeeling der Ommelanden en in *Buitenzorg* gelegen, of nader aan te leggen, de wijze van voorziening; het herstellen en het onderhoud van een en ander, het maken der daartoe benoodigde ontwerpen en begrootingen van kosten, en al hetgeen verder met de genoemde aangelegenheden in verband staat, zal worden opgedragen aan eene Commissie, onder den naam van *commissie voor de bruggen en wegen*, welker leden geene bezoldiging van den Lande zullen genieten, maar behalve het vrije gebruik van postpaarden in commissie zijnde, alleen de door hen op hunne reizen te impenderen kosten in rekening zullen kunnen brengen, om uit 's Lands kas te worden vergoed.

n. Dat voormelde Commissie zal zijn zamengesteld uit:
den Hoofdbaljuw van *Batavia*, als voorzitter;
den Hoofdingenieur van den Waterstaat,
den Baljuw der Ommelanden, en
den Assistent-resident van *Buitenzorg*, als permanente leden; benevens uit *vier* landeigenaren, waarvan *twee* uit de Ommelanden en *twee* uit de afdeeling *Buitenzorg* zullen gekozen worden, van welke vier laatstgemelde leden, jaarlijks, bij bepaling door het lot, *twee* zullen uitvallen, en ieder jaar *twee* andere landeigenaren in derzelver plaats benoemd worden.

o. Dat de bovenvermelde Commissie tweemaal 's jaars, of zoo veel meer als noodig zal worden geoordeeld, al de aan haar toevertrouwde en hierboven opgenoemde aangelegenheden, zal opnemen of doen opnemen, en aan het Gouvernement een verslag inzenden van den staat derzelve, dat voorts in de maand Maart van ieder jaar, door de Commissie aan de Regering een voorstel zal worden aangeboden, omtrent de in den loop van dat jaar gevorderd wordende herstellingen, voorzieningen of verbeteringen en zulks met overlegging der begrooting van kosten, zoo tot betaling der benoodigde werklieden, het aankoopen der gereedschappen en materialen, als tot het toekennen van schadeloosstelling, ten gevolge van eventuele onteigeningen van gronden aan

particulieren behoorende, en eindelijk opzigtelijk de repartitie over de verschillende landen, der door dezelve te leveren werklieden; en hetgeen gedurende dat jaar, aan de werklieden zal behooren te worden te goed gedaan, het zij in geld, het zij in levensonderhoud, ten aanzien van welk laatste, als grondbeginsel zal worden aangenomen, dat, in geval van geldelijke tegemoetkomst zonder voeding, aan ieder arbeider, niet minder dan *tien cents*, en vereenigd met voeding, *vijf cents* daags zullen toegekend worden; terwijl, bijaldien alleen eene tegemoetkomst in onderhoud voldoende wordt geoordeeld, niet minder dan *één katje* rijst en *één once* zout daags aan ieder arbeider zal moeten worden verstrekt.

p. Dat, tot regeling van het voorgeschrevene bij het voorgaande artikel, de Commissie alverder tot grondbeginsel zal moeten aannemen, dat voor het *gewone* of *dagelijksche* onderhoud der wegen, rivieren, waterleidingen, kadijken en diergelijke werken, geene betaling of verstrekking van levensmiddelen, aan de daartoe gebezigd wordende Inlandsche bevolking, zal worden te goed gedaan, maar dat zoodanige geldelijke of materiele tegemoetkomst, alleen zal worden toegestaan, bij het aanleggen van geheel nieuwe werken of wegen, of wel wanneer door buitengewone middelen, welke niet kunnen beschouwd worden onder het dagelijksche onderhoud begrepen te zijn, in derzelver bestaan of herstelling moet voorzien worden, alles ter beoordeeling en beslissing der gemelde Commissie.

q. Dat als nog stiptelijk zal moeten worden achtervolgd het voorgeschrevene bij de art. 1, 2, 32, 33, 34, 35, 42, 52, 53 en 58 van de titel *erven*, *huizen*, *landerijen en openbare marktplaatsen* der Bataviasche Statuten, met dien verstande nogtans, dat in stede van de bij die artikelen gestelde poenaliteiten, op de daarbij vermelde overtredingen zullen toepasselijk zijn de straffen, bepaald bij § *k* van het tweede lid dezer resolutie; luidende gemelde artikelen als volgt:

Art. 1. «Die aan de groote rivier off de *Krokot*, thuinen «off landerijen hebben, moeten alle groote boomen, die «op een roede na aan die rivieren staan off door afkalving «van de wal, komen te staan, omver kappen, op drie «Rijxds. boete voor de eerste keer en ses Rijxds. voor de «verdere reijsen te verbeuren, ten behoeve des cassa van «Heemraden dezer Stads Ommelanden en die daarop de

«vereijschte toesigt moeten houden.

Art. 2. «Ook zullen de Eijgenaars van andere landen «drie à vier uuren en verder buijten de Stad gelegen, «daar de boomen binnen een roede van de boorden aff, «en dus zo na aan de rivieren staan, dat die gevaar «loopen van door de swaare afwatering en daaruijt «voortvloeijende verspoeling der boorden, daarin te stor- «ten, dezelve mede hebben om te hakken en ter plaatse «daar nog geen swaare boomen geplant zijn off nieuwe «moeten geplant werden, deselve niet mogen setten, «als op de distantie van te minste twee roeden van de «rivier aff.

Art. 32. «Die met zijne landen off thuijnen aan eenige «gemeene weg off vaart- plaats is palende, zal daarnevens «en bij deselve langs geen sloot mogen graven, zonder «alvorens daartoe verkreegen te hebben verloff van Heem- «raden, op poene van ses Rijxsd. boete, ten behoeve van «haar Eerw. cassa voor de eerste maal en verder arbitrale «correctie.

Art. 33. «Ook mag uijt 's heeren weegen geen aarde «gegraven en deselve op iemands eijgen off een anders land, «off ook op andere 's heeren weegen gebragt werden, zon- «der alvoorens daartoe van 't ged. collegie verloff bekomen «te hebben, op straffe als vooren.

Art. 34. «Niemand zal eenige mijl- of scheidspaalen der «landen, 't zij waar 't ook mogte weesen, door heemraden «of den gesworen-landmeter gezet, of elders ingeslagen, «mogen beschadigen, omverkappen off uithaalen, op poene «van ses Rijxsd. voor die daarop voor de eerste maal zal «werden achterhaald en verder lijfstraffe, na exigentie van «zaaken, indien zulx meermalen van iemand werd onder- «wonden.

Art. 35. «Insgelijks zal niemand mogen onderstaan, zoo «wel in andere lieden hunne landen in te breeken, als ook «die van de Comp. nog niet uitgegeven zijn, onwettig onder «zig te trekken, en van daarop woonende javaanen of andere «possesseurs de vrugten zig toe te eijgenen, op poene als «voren; sullende de geene die zoodanige landen beslagen «hebben, daarvan weeder afstand aan heemraden moeten «doen, op poene van na gelegenheid der zaaken gecorrigeert «en gestraft te zullen worden.

Art. 42. «Alle ingelanden off besitters van landerijen is «het ronselen of verleiden van elkanders volk, om in hun

«dienst overtegaan, geinterdiceerd, sub poene van de ge-
«ronselde landlieden bij reclame te moeten terug geeven en «verbeurte van het gegevene hand-geld.

Art. 52. «'s Heeren weegen zoodanig als op haar be-«hoorlijke breete gerooijt zijn, als ook de toegangen van «bruggen off straaten zoo wel binnen als buiten de stad, «zal niemand mogen inkrimpen, besnoeijen, off belem-«meren, 't zij voor rijtuigen of voetgangers, op poene van «dubbelde vergoeding van de schade en onkosten, die daar «aan tot herstelling mogten te doen weesen, waarop de «officieren van justitie resp^e. zullen hebben te letten.

Art. 53. «En zal overzulx voor al niemand toegelaten «werden eenige kramen off warongs binnen de rooijing «van 's heeren weegen te zetten, waarop ook insonderheijd «schepenen en heemraden, ieder binnen zijn bestek, «toezigt zullen houden, zonder de minste oogluijking off «ontfijnsing op fundament van mitsbruijken van voorige «dagen.

Art. 58. «Insgelijks blijft ten scherpsten geinterdiceert «het werpen van eenigen asch, aarde, steen off andere «vuijligheijd, veel min krengen en andere infecteerende «dingen, zoo wel in 't *Moolenvliet* als in de andere «rivieren off gragten binnen off buijten de stad, tot drie «uuren van dezelve af, op poene van de ketting off «arbitrale correctie, naar bevinding van personen en zaken.

Zullende aan de boven vermelde keuren, als nog met alle kracht, de hand moeten worden gehouden; en

r. Dat al dadelijk van alle groote boomen, ruigten en andere hinderpalen, ter breedte van eene roede, langs de zoomen, zullen moeten worden gezuiverd de weder-zijdsche oevers van de rivier *Tjiliwong*, tusschen *Tjondet* of bazaar *Tanjong West* en *Parapatan*, alsmede die van de rivier *Passangrahan* te rekenen van de brug te *Pondok Tjabé* tot die te *Ankee*.

Ten derde. Het bepaalde bij de art. 2, 3, 9, 27: 30, 33, 34, 35, 36, 39, 43, 44 en 45, van de Instructie voor den Rooimeester te *Batavia*, gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, de dato 8 Februarij 1825, n°. 23, (Staatsblad n°. 7), almede van toepassing te verklaren op de Ommelanden van *Batavia* en de afdeeling *Buitenzorg*. Zullende de werkzaamheden bij de gemelde artikelen aan den Rooimeester opgedragen, aldaar respectivelijk worden waargenomen door den Baljuw der Omme-

landen van *Batavia*, en den Assistent-resident van *Buitenzorg*.

Ten vierde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

van OLPEN.

(N°. 28.) Boeten en Confiscatiën. Aandeel van de Officieren van Justitie.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 23sten April 1831, n°. 6.

Gelezen, enz.

Zoo is, na rijpe deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz..

3°. Met intrekking en wijziging, voor zoo veel noodig, van het thans dienaangaande bepaalde, bij deze vast te stellen, dat de Officieren van justitie, in het vervolg, zullen genieten *een zesde* gedeelte van alle boeten en confiscatiën op overtredingen van bestaande reglementen gesteld, waarvan hun de vervolging is opgedragen; onder uitdrukkelijke bepaling, dat hieronder niet zijn begrepen boeten, wegens te late betaling van beschreven lasten en middelen, en, in het algemeen, alle zoodanige, die wegens verzuimen, bij welke geen fraude kan plaats hebben, worden verbeurd.

Extract, enz.

Zullende voorts art. 3 in het Staatsblad en in de Javasche courant worden geïnsereerd, tot informatie en narigt, voor de belanghebbende Autoriteiten en Officieren van justitie.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

van OLPEN.

(No. 29.) Boeten wegens het achterlaten van Schepelingen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 30sten April **1831**, *no.* **6.**

Gelezen, enz.

Zoo is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Ten eerste. Enz.

Ten tweede. Te bepalen, dat de boeten, welke, ten gevolge van het bepaalde bij de resolutie van den 10den April 1827, (Staatsblad no. 43), wegens het achterlaten van schepelingen worden verbeurd, in volgender voege zullen worden verdeeld, als:

$^2/_6$ gedeelte aan den aanbrenger;

$^1/_6$ » » » Officier van justitie, die de beboeting vervolgt, en

$^3/_6$ » » » Lande.

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(No. 30.) Timor gesteld onder het ressort van den Raad van Justitie te Soerabaija.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 7den Mei **1831**, *no.* **9.**

Gelet op de Publicatie van den 16den December 1819, (Staatsblad no. 86), waarbij het eiland *Timor* verklaard is eene onmiddellijke onderhoorigheid van *Java;*

En in aanmerking nemende dat, tot dus ver, niet is bepaald, onder welke regtbank op *Java* het eiland *Timor* zal behooren;

Is met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat het eiland *Timor* zal sorteren onder den Raad van Justitie te *Soerabaija.*

En zal deze resolutie in het Staatsblad en in de Javasche courant worden geïnsereerd.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 31.) Vonnissen op de Buitenbezittingen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 7den Mei 1831, *n°*. 27.

Gelezen, enz.

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan :

1°. Enz.

2°. Te bepalen, dat alle ambtenaren op de buitenetablissementen, die bij afwezendheid van den Resident of hoogste Plaatselijke autoriteit, tijdelijk met het civile gezag zijn bekleed, geene bevoegdheid zullen hebben tot bekrachtiging van vonnissen, welke volgens de bestaande bepalingen aan de herziening van den Resident of hoogste Plaatselijke autoriteit zijn onderworpen, maar dat dusdanige vonnissen tot des Residents terugkomst ter plaatse, zullen moeten worden aangehouden, dan wel, naar gelang der omstandigheden, aan het Hooge Geregtshof ter begrachtiging moeten worden aangeboden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 32.) Notarissen in de nieuwe residentiën der overgenomen Vorstenlanden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 14den Mei 1831, *n°*. 4.

Op de voordragt van den Commissaris voor de overgenomen Vorstenlanden, de dato 27 April l. l., n°. 1099;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Alsnog, bij deze, uitdrukkelijk goed te keuren dat door Commissarissen voor de *Javasche* Vorstenlanden de functiën van Notaris, in de opgerigte residentiën

Madion,
Bagelen,
Banjoemaas en
Kediri

zijn opgedragen aan de Commisen-ontvangers aldaar;

Ten Tweede. Te bepalen,

a. Dat de Commisen-ontvangers, in de bovengenoemde residentiën, tevens zullen fungeren als «*Ambtenaar van den Burgerlijken Stand*,» en

b. Dat zij ook zullen zijn belast met de functiën van Vendumeester; en

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 33.) Transportloonen voor Koelies en Pedatties in de Hoofdbaljuwage Batavia.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 4den Junij 1831, *n°.* 10.

Gelezen de missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, de dato 17 September l. l., n°. $^{3344}/_{2348}$;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat bij Gouvernementstransporten, door koelies uit het hoofdbaljuwschap *Batavia*, aan ieder man zal worden gevalideerd drie cents per paal, en dat bij Gouvernementstransporten, door pedatties, voor ieder pedattie, zal worden te goed gedaan vijftien cents per paal,

2°. Met wijziging, in zoo ver, van art. 3 van het Reglement op de reis- en verblijfkosten, voor civile ambtenaren, gearresteerd bij besluit van den 31sten Maart 1828, (Staatsblad n°. 25), te bepalen, dat de hierboven vastge-

melde betaling ook zal worden gevolgd, met betrekking tot de koelies of pedatties uit het hoofdbaljuwschap *Batavia*, welke door de in commissie of zonder vermeerdering van tractement reizende ambtenaren worden gebezigd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 34.) Weduwen- en Weezenfonds voor de Officieren der Landmagt.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 11*den Junij* 1831, *n°.* 4.

Gelezen de missive van den Minister voor de Koloniën, de dato 11 Junij j. l., n°. 33/211;

Waarop, na overleg met de Raden van Indië, is goedgevonden en verstaan:

1°. Bij ampliatie op het Reglement voor het weduwen- en weezenfonds van de Officieren der Landmagt, gearresteerd bij resolutie de dato 8 October 1822, n°. 7, (Staatsblad n°. 41), te bepalen,

a. Dat, bij het hertrouwen van eene uit het fonds bedeelde weduwe met eenen Officier van minderen rang dan de persoon, door wiens overlijden zij pensioen trekt, zoodanige weduwe, bij het overlijden van dien Officier, weder zal treden in het genot van het vroegere door haar uit het fonds getrokken pensioen.

b. Dat, bij het hertrouwen van eene uit het fonds bedeelde weduwe met een' persoon, geen deelgenoot zijnde van een weduwenfonds voor Civile ambtenaren of militairen, en zij andermaal tot den weduwen staat komende, in dat geval weder zal zijn geregtigd tot het te voren door haar getrokken pensioen, en

c. Dat, bij het hertrouwen van eene uit het fonds bedeelde weduwe met eenen persoon, deelgeregtigde in een weduwenfonds voor Burgerlijke Ambtenaren of Officieren, aan haar, bij het weder vervallen in den weduwen staat, uit het fonds, zoodanig bedrag zal worden gesuppleerd, als eventueel het door haar te genieten pensioen minder zal bedragen, dan hetgeen vroeger door haar uit het fonds

is getrokken. Wordende hierbij ten overvloede verklaard, dat door de vorenstaande bepalingen geene verandering wordt te weeg gebragt in het bepaalde, ten opzigte der gratificatie- en onderstandgelden voor de kinderen van overledene Officieren, en

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 35.) Benoemingen van Opzieners, Bodens, Cipiers enz., overgelaten aan de Residenten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 11den Junij 1831, n°. 14.

Gelezen de missive van den Hoofdbaljuw te *Batavia*, de dato 19 Mei j. l., n°. 1739/1180;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Te verklaren, dat Opzieners van de ketting-kwartieren, alsmede betrekkingen, welke daarmede, of wel met die van boden, cipier enz. kunnen worden gelijkstandig geacht, zullen zijn begrepen onder de aanstellingen, welke volgens art. 44 van het Reglement op het Binnenlandsche bestuur (Staatblad 1819, n°. 16), zijn overgelaten aan de Residenten, en mitsdien, voor zoo veel *Batavia* betreft, aan den Hoofdbaljuw, en

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 36.) Aanvoer en Verkoop van Zout ter Zuid- en Oostkust van Borneo.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 11den Junij 1831, n°. 32.

Gelezen, enz.

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. De bepalingen, voorkomende bij art. 1 en 2 der resolutie van den 5den Maart j. l., n°. 7, (Staatsblad n°. 20), opzigtelijk den aanvoer en verkoop van zout ter westkust van *Borneo*, almede van toepassing te verklaren op de zuid- en oostkust van *Borneo*, behoudens de volgende wijzigingen, als:

a. Dat de licentiën tot den overvoer van zout, naar de zuid- en oostkust van *Borneo*, zullen worden afgegeven door den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, en door den Resident ter gemelde kust, ieder voor de *helft* der vermoedelijke jaarlijksche behoefte.

b. Dat voor het, in 's Lands pakhuizen ter gemelde kust, geleverd wordende zout zal worden voldaan *negentig guldens zilver geld* de koijang van *dertig* picols, en

c. Dat het zout, uit 's Lands pakhuizen ter zuid- en oostkust van *Borneo* zal worden verkocht tegen *f* 4½ zilver geld de pikol.

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 37.) Zigt der op 's Lands kassen op Java afgegeven wordende wissels.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 27sten Junij 1831, n°. 18.

Gelezen, enz.;

Zoo is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met alteratie, in zoo ver, van het besluit van Commissarissen Generaal, de dato 10 April 1818, (Staatsblad n°. 22), alsmede der resolutiën van den 20sten Februarij 1821, (Staatsblad n°. 12), en van den 26sten September 1828, (Staatsblad n°. 70), te bepalen, dat alle wissels, welke door de Autoriteiten der buitenbezittingen, op 's Lands kassen op Java worden afgegeven, in het vervolg zullen worden gesteld op een zigt van *drie weken*.

3°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 38.) Burgerlijke stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16den Julij 1831, n°. 2.

Gelezen eene missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, de dato 21 Junij j. l., n°. $^{2081}/_{1289}$;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de aangiften van geboorten en van sterfgevallen op het eiland *Onrust*, dan wel aan boord der aldaar liggende schepen, *schriftelijk* zullen kunnen worden ingezonden aan den Ambtenaar van den Burgerlijken stand te *Batavia*, even als die, welke bedoeld zijn bij § 9 van het besluit van den Commissaris Generaal, de dato 23 September 1829, n°. 25 (Staatsblad n°. 93.)

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 39.) Aanvoer van Chinezen ten dienste van den Landbouw.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Julij 1831, *n°.* 1.

Overwegende dat de moeijelijkheid, om de noodige vrijwillige Javaansche arbeiders, zoo wel bij de etablissementen van landbouw en fabrijken van den Lande, als bij die van partikulieren te verkrijgen, telken jare vermeerdert en dat ten deze eene voorziening behoort getroffen te worden;

Overwegende, dat het door herhaalde proefnemingen gebleken is, dat werklieden van de Chinesche natie niet alleen veel naarstiger dan de Javanen zijn, maar ook dat eerstgenoemden zoo wel voor den landbouw als voor de onderscheiden handwerken, door derzelver meerdere physike krachten en intelligentie, van veel grooter nut kunnen geacht worden te zijn, dan laatstgemelden;

Overwegende dat dus, bijaldien men zich Chinesche arbeiders voor den landbouw en de fabrijken kan verschaffen, tegen dezelfde werkloonen als thans aan de Javanen worden betaald, 's Lands belang en dat van particulieren gebiedend vordert, Chinesche werklieden aan te nemen;

Gelezen de missive van den Hoofdbaljuw van *Batavia*, de dato 25 dezer, n°. 2477/1611, daarbij berigtende, dat de Anachkoda's of Gezagvoerders van de Chinesche vaartuigen, welke zich thans alhier ter reede bevinden, genegen zijn hunne beste pogingen aan te wenden, om diergelijke werklieden aan te brengen en zulks onder zoodanige voorwaarden als door hem Hoofdbaljuw in concept worden aangeboden;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Te bepalen,

Eerstelijk. Dat door de gezagvoerders van Chinesche vaartuigen, alhier, ten dienste van den landbouw en de fabrijken, telken jare zal mogen aangebragt worden een zoodanig getal werklieden, als blijken zal bij de onderscheidene etablissementen, zoo wel van den Lande, als van particulieren benoodigd te zijn, welk getal ieder jaar door het Gouvernement zal worden vastgesteld en voor deze eerste reize honderd hoofden of zoo veel meer, als reeds mogelijk is, zal kunnen bedragen; wordende door deze vergunning, als enkel op werklieden van toepassing zijnde,

geenszins gealtereerd de bepalingen, vervat in de resolutie van de Indische Regering, de dato 10 Julij 1830, n°. 6.

Ten tweede. Dat de aanvoer van deze werklieden zal worden toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. Dat de gezagvoerder zich zal verbinden, aan de door hem aan te brengen werklieden bekend te maken, dat zij verpligt zijn, gedurende een tijdvak van twee jaren als landbouwers, of in de fabrijken te arbeiden, tegen de belooning bij het volgende artikel bepaald.

b. Dat aan ieder der op die wijze aan te brengen arbeiders, zal worden verzekerd een maandelijksch werkloon van zes guldens kopergeld, vier gantangs rijst, een bottel katjang olie, en zout, voor zoo veel zij in billijkheid wenschen.

c. Dat aan den anachkoda, voor ieder der op die wijze aangebragte werklieden, zoodra uit eene in China te maken schriftelijke verbindtenis gebleken zal zijn, dat zij met derzelver verpligting bekend zijn gemaakt, en daarmede genoegen hebben genomen, uit 's Lands kas voor vrachtgelden, voedingskosten, enz., eene som van vijftig guldens zilvergeld, betaald zal worden.

d. Dat, wanneer bij de aankomst der werklieden alhier, en vóór derzelver ontscheping blijkt, dat een of meer derzelve niet met de hierboven omschreven voorwaarden zijn bekend gemaakt, deze personen niet zullen worden ontscheept en de Anachkoda verpligt zijn, zonder eenig regt op de vrachtpenningen te kunnen doen gelden, dezelve met hetzelfde vaartuig naar China terug te voeren.

e. Dat de aangebragte werklieden, zonder te *Batavia* ontscheept te worden, van boord van het vaartuig, waarmede zij zijn aangekomen, onmiddellijk zullen worden overgebragt naar de onderscheiden etablissementen, voor welke zij bestemd zijn.

f. Dat de vrachtgelden, door het Gouvernement voor de bedoelde werklieden te betalen, door dezen zullen worden gerembourseerd, tot welk einde van derzelver werkloonen maandelijks twee guldens kopergeld zullen gekort worden, zoo dat de terugbetaling binnen den bepaalden tijd van twee jaren, zal geacht worden te zijn bewerkstelligd.

g. Dat, na ommekomst van de bedoelde twee jaren, de werklieden hunne dienst zullen kunnen verlaten, om op eene andere wijze hun levensonderhoud te zoeken, doch dat wanneer het blijkt, dat zij drie maanden na uit hunne dienst ontslagen te zijn, geen behoorlijk beroep uitoefenen,

aan hen door de Plaatselijke autoriteiten onmiddellijk weder voor een jaar, onder de voormelde voorwaarden, bij een van 's Lands etablissementen of bij particulieren, op derzelver aanvrage, dienst zal worden verschaft.

h. Dat de op deze wijze aan te brengen werklieden, tegen dadelijke betaling van de *f* 50 bij § *c* vermeld, ook zullen kunnen gesteld worden ter beschikking van particulieren, wanneer zij tot erlanging van diergelijke werklieden in tijds aanvrage bij het Plaatselijke bestuur gedaan hebben, en zulks onder dezelfde voorwaarden, alsof de arbeiders in dienst van den Lande waren.

i. Dat de Plaatselijke autoriteiten zullen waken, dat, wanneer de arbeiders ten dienste van particulieren gesteld zijn, door deze behoorlijk aan derzelver verpligting jegens de werklieden voldaan worde.

k. Dat de genoemde autoriteiten insgelijks zullen zorgen, dat de arbeiders ook van hunne zijde de aangegane verbindtenis nakomen, en dat zij mitsdien, op verzoek van de landeigenaren of bezitters van fabrijken, in wier dienst de werklieden zijn, van dezelven zullen houden registers in den vorm, als voorgeschreven is bij art. 27 van de Publicatie van den 24sten December 1825; en

l. Dat wanneer de werklieden, met verbreking van de door hen aangegane verbindtenis, mogten ontvlugten of door aanhoudende luiheid of onwilligheid hunne verpligting ontduiken, zij, na behoorlijk onderzoek, door de Plaatselijke autoriteiten zullen worden gestraft, zoodanig als regt en billijkheid zullen eischen, en de alhier bestaande wetten en reglementen voorschrijven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 40.) Uitvoer van Vogelnestjes.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Julij 1831, *n°.* 8.

Gelezen, enz.;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Met alteratie en ampliatie van het Reglement op de heffing der Inkomende en Uitgaande regten, van den 28sten Augustus 1818, (Staatsblad n°. 58), en van de onderscheidene nadere reglementen en bepalingen op de heffing van dat middel, en in het bijzonder van de Publicatie van den 9den Julij 1822, (Staatsblad n°. 30*a*), te bepalen, dat van alle *vogelnestjes* van *Java* en *Madura* uitgevoerd wordende, zullen worden geheven de volgende Uitgaande regten, als:

a. Met *Nederlandsche* of daarmede gelijkstaande *Inlandsche* schepen of vaartuigen, *zes* ten *honderd.*

b. Met *Vreemde* schepen *twaalf* ten *honderd;* berekend naar de getaxeerde waarde der vogelnestjes, volgens den marktprijs van den dag der aangifte.

2°. Te bepalen, dat de taxatie der vogelnestjes bij het Departement der Inkomende en Uitgaande regten, zal geschieden door den Ontvanger en den Controleur van dat middel, en dat voor zoo veel die nestjes meerder dan *één* pikol bedragen, gemelde ambtenaren zich daarin zullen behooren te doen assisteren door één' of twee deskundige Chinezen, bij voorkeur uit de Officieren dier natie te kiezen; zullende op zoodanige plaatsen, alwaar geen Controleur aanwezig is, een geschikt ambtenaar of ander persoon door de eerste Civile autoriteit worden gecommitteerd, om bij de taxatie tegenwoordig te zijn.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 41.) Betaling van loodsgelden en drinkwater, door vreemde Oorlogschepen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Julij 1831, *n°.* 15.

Gelezen, enz.;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat *Vreemde oorlogschepen*, ten aanzien van de betaling van loodsgelden en drinkwater, in de

havens van Nederlandsch Indië, zullen zijn gelijk gesteld met *Nederlandsche oorlogschepen.*

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 42.) Licentien tot den aanvoer van zout ter Westkust en ter Zuid- en Oostkust van Borneo.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 2den Augustus 1831, *n°*. 4.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 4den Julij j. l., n°. 3156;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met ampliatie van § *a*, van art. 2 der resolutiën van den 5den Maart j. l., n°. 7, en den 11den Junij j. l., n°. 32, (Staatsbladen n°. 20 en 36), te bepalen, dat, ter bevordering van den smallen handel, geene licentiën zullen worden afgegeven tot den aanvoer in eens, van eene grootere hoeveelheid zout ter westkust of ter zuid- en oostkust van *Borneo*, dan van *vijftig* koijangs.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 43.) Slavenhandel. Verdeeling van het rendement van verbeurd verklaarde vaartuigen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 2den Augustus 1831, *n°*. 5.

Gelezen de missive van den Resident van *Soerabaija*, van den 19den Maart j. l., n°. 29/8;

En in aanmerking nemende, dat er tot dus ver geene bepaling bestaat, opzigtelijk de beschikking over het provenu der vaartuigen, welke worden verbeurd verklaard, krachtens art. 19 der Publicatie van den 24sten December 1825, (Staatsblad n°. 44), op het stuk van slaven en slavenhandel in deze bezittingen, en dat het noodzakelijk is, om daarin alsnog te voorzien;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met ampliatie van art. 19 der voormelde Publicatie, te bepalen, dat het rendement der daarbij bedoelde vaartuigen, zal worden verdeeld, in volgender voege, als:

Twee zesde gedeelten aan den aanbrenger of den aanhaler;

Een zesde gedeelte aan den Officier van justitie, die tot verbeurdverklaring van het vaartuig heeft geprocedeerd, en

Drie zesde gedeelten aan den Lande.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 44.) Burgerlijke stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 9den Augustus 1831, *n°.* 4.

Gelezen de missive van het Hooge Geregtshof, van den 20sten Julij l. l., n°. 210;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. De magt tot het verleenen van dispensatie van het bepaalde bij art. 111 van het Reglement op den Burgerlijken stand, in zoodanige gevallen, als waarin dit zonder ongerijf of vrees voor nadeelige gevolgen kan geschieden, te verleenen, zoo als geschiedt bij deze, aan de Gouverneurs der *Moluksche Eilanden* en van *Makasser*, en aan de Residenten ter *Westkust* van *Sumatra*, van *Palembang*,

Banka, *Riouw*, *Ternate*, *Banda*, *Menado*, *Timor* en van de *Westkust* en *Zuid-* en *Oostkust* van *Borneo*.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 45.) Fonds der verhoogde pensioenen voor de Officieren der Landmagt in Indië.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16*den Augustus* 1831, *n°.* 1.

Gelezen, enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met wijziging, in zoo ver, van het thans dienaangaande bepaalde, onder nadere goedkeuring des Konings, vast te stellen:

1°. De toelage uit het verhoogde Militaire pensioenfonds zal, voor den vervolge, worden toegestaan aan zoodanige Officieren, die *veertig* Europesche of *twintig* Indische dienstjaren volbragt hebben;

2°. Deze toelagen zullen voor ieder' Officier geëvenredigd zijn aan de jaren, die hij aan het fonds heeft gecontribueerd en wel dermate, dat eene volbragte veertigjarige dienst, waarvan *vijftien* in Indië, regt geeft op de *volle* verhooging, en eene veertigjarige dienst, waarvan b. v. *twaalf* jaren in Indië, op $^{12}/_{15}$ of $^{4}/_{5}$ gedeelten der volle verhooging, enz.

3°. Alle toelagen, thans uit gemeld fonds genoten wordende, zullen naar dezen maatstaf worden herleid en voor zoo verre eenigen daardoor een gedeelte van het inkomen, dat zij thans genieten, mogten verliezen, zal hetzelve door de Directie van het fonds, ten koste van het Gouvernement, worden gesuppleerd;

4°. In geval, voor den vervolge, officieren mogten worden gepensioneerd, minder dan veertig Europesche of twintig Indische dienstjaren tellende, zal het Gouvernement, voor den ontbrekenden tijd, jaarlijks het bedrag van de toege-

legde toelagen aan het pensioenfonds voldoen en bovendien, gedurende denzelfden tijd, aan het fonds betalen 4 pCt. van het tractement in den rang van den gepensioneerde genoten, doch, na verloop van dien tijd, de toelage komen ten laste van het verhoogde militaire pensioen fonds, en

5°. In geval de standaard der gewone renten, zoo bij de bank, als bij particulieren in Indië, dalen mogt beneden de 9 pCt. en in Europa, volgens den prijscourant der effecten, beneden de $4^1/_2$ pCt., zal het Gouvernement aan het verhoogde militaire pensioenfonds, jaarlijks, eene subsidie verleenen, geëvenredigd aan het verlies, dat het verhoogde militaire pensioenfonds daardoor in deszelfs inkomsten zal ondervinden, zoodanig nogtans, dat in geen geval de subsidie het $^1/_2$ zal overtreffen der rente, welke het pensioenfonds anders, volgens den opgegeven maatstaf van negen en vier en een half pCt., zou hebben genoten.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Zullende voorts artikel 1 in het Staatsblad en in de Javasche courant worden geïnsereerd, tot informatie der belanghebbenden en narigt der geconcerneerde departementen en autoriteiten.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 46.) Weduwen- en Weezenfonds voor Civile ambtenaren.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16den Augustus 1831, *n°.* 10.

Gelezen, enz.

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo ver, van het Reglement op het Civile weduwen- en weezenfonds te bepalen,

1°. Dat de uit het fonds bedeelde kinderen, zoo wel weezen, als wier moeder nog in leven is, de hun com-

peterende onderstandgelden zullen blijven genieten tot op het tijdstip, bij art. 35 van het reglement vastgesteld.

2°. Enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 47.) Verstrekking van Arak aan de Amboinesche militairen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 16den Augustus 1831, *n°*. 20.

Gelezen enz.

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo ver, van art. 12 van het besluit van den Commissaris Generaal, de dato 28 December 1829, n°. 23, (Staatsblad n°. 133), te bepalen dat, in te gaan met den eersten October aanstaande, de Amboinesche militairen weder hetzelfde rantsoen *arak* zullen genieten, als voor de Europeanen is vastgesteld.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 48.) Alteratiën in het reglement op de uitoefening der koepokinënting, enz.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 22sten Augustus 1831, *n°*. 45.

Gelezen eene missive van den Chef over de Geneeskundige dienst, de dato 21 April j. l., n°. 386;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Bij wege van ampliatie en alteratie van het Reglement op de uitoefening der koepokinënting in Neder-

landsch Indië, (Staatsblad 1820, n°. 17), en der Instructie voor de Inlandsche hoofden en vaccinateurs (Staatsblad 1821, n°. 23), te bepalen,

a. Dat de bij art. 3 van de instructie van 1821 gemelde Vaccinateurs, in stede van wekelijks aan den Regent verslag te doen van hunne verrigtingen, maandelijks een' nominativen staat der door hen gevaccineerde kinderen, zullen inzenden aan den Europeschen ambtenaar, belast met de politie, of aan den Controleur der landelijke inkomsten van hunne afdeeling, als zijnde aan deze, bij resolutie van den 12den Maart j. l., n°. 45, ook speciaal het opzigt over de Inlandsche vaccinateurs opgedragen.

b. Dat de Opzieners der vaccine aan den Resident zullen verzoeken inzage der hem driemaandelijks door de hierboven gemelde Europesche ambtenaren te dienen verslagen, omtrent de uitoefening der koepokinënting, ten einde daardoor in staat te zijn, een afzonderlijk rapport in duplo op te maken, hetwelk zij zullen verpligt wezen om de zes maanden, en wel op den 1sten Januarij en den 1sten Julij van elk jaar, in te dienen, het eene aan den Resident en het andere aan den dirigerenden Officier van gezondheid der afdeeling; zullende deze laatste het rapport, met een' verzamelingsstaat, moeten opzenden aan den Chef over de Geneeskundige dienst.

c. Dat de Vaccinateurs de bij art. 7 en 8 der instructie van 1821 bedoelde kennisgaven zullen rigten aan de in deze vermelde Europesche ambtenaren en, voor zoo veel betreft de kennisgave bij art. 8 omschreven, ook aan den Opziener der vaccine.

d. Dat bij art. 9 derzelfde instructie van 1821 moet gelezen worden:

«De Vaccinateurs, enz. *door onnaauwkeurige of valsche rapporten aan de Europesche ambtenaren enz.*»

e. Dat de Residenten zullen gehouden zijn, om art. 5 van het Reglement van 1820, en de art. 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 der Instructie van 1821, voor zoo veel noodig, gewijzigd naar de bij de tegenwoordige resolutie gemaakte veranderingen, door middel van vertalingen, hetzij in het Javaansch, Maleisch, Madureesch of Chineesch, naar gelang van omstandigheden, te doen brengen ter kennisse van de Inlandsche vaccinateurs, en, op gelijke wijze. art. 10 der Instructie van 1821, ter kennisse van de gansche bevolking hunner respective residentiën.

f. Dat de ambtenaren, belast met de politie, dan wel de Controleurs der landelijke inkomsten, zich voor hunne dienstverrigtingen in eenige dessa van hun district bevindende, zich zullen moeten overtuigen, of door de vaccinateurs het juiste getal der gevaccineerden wordt opgegeven, of er geregeld gevaccineerd wordt, of de vaccinestof van goede hoedanigheid is, of die altijd of meestentijds goed slaagt en of er zich geene ware pokken hebben geopenbaard.

g. Dat, in stede van het bepaalde bij art. 7 van het Reglement van 1820, de civile Geneeskundige ambtenaar of Officier van gezondheid, belast met het opzigt over de vaccine, eens in het jaar, en, wanneer dit mogt noodig wezen, meermalen, met voorkennis van den Chef over de Geneeskundige dienst en van den Resident, zal verpligt zijn de onderscheiden districten der residentie te doorreizen, en met de Europesche ambtenaren, belast met het opzigt over de vaccine in elk district, over de belangen der vaccine te raadplegen en, voor zoo veel noodig, mondelinge teregtwijzingen en onderrigt te geven; voorts dat zij zullen gehouden zijn om, na hunne terugkomst, een verslag omtrent het gedane onderzoek in te dienen aan den Resident en aan den dirigerenden Officier van gezondheid der afdeeling, welke laatste hetzelve zal opzenden aan den Chef over de Geneeskundige dienst.

En eindelijk dat hun, ter goedmaking der reiskosten, zal worden toegestaan een daggeld van zeven guldens, voor den tijd dat zij zich op reis bevinden, zonder op eenige verdere transportkosten aanspraak te hebben.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(No. 49.) Verklaringen der Notarissen op onderhandsche acceptatiën.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 30sten Augustus 1831, no. 9.

Gelezen enz.;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie van § 1, van het besluit van 20 Augustus 1828, n°. 12, (Staatsblad n°. 61), te bepalen, dat de Notarissen verpligt zullen zijn, bij de door hen gestelde verklaring op eenige onderhandsche acceptatie, tevens te vermelden, dat de acceptant en teekenaar bij hen bekend is, even als zulks is voorgeschreven bij art. 8 hunner instructie, ten aanzien van alle andere acten.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN..

(N°. 50.) Bewijzen van oorsprong voor de in Indië voortgebragte en naar Nederland uitgevoerd wordende Suikers.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 30sten Augustus 1831, *n°.* 33.

Gelezen de missive van de Generale Directie der Financiën, de dato 1 Julij, j. l. n°. 329;

Waarop, met overleg van de Raden van Indië, is goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen dat de *Suikers*, in deze bezittingen voortgebragt en naar *Nederland* uitgevoerd wordende, zullen moeten zijn voorzien van een *bewijs van oorsprong*, ingerigt naarvolgens het model, aan deze resolutie geannexeerd, om aldaar genot te hebben van de korting van *vijftien* ten honderd op den accijns, bij Koninklijk besluit van den 19den Junij 1830, n°. 91, voorloopig en tot weder opzeggens, toegekend aan de suikers van en regtstreeks, met Nederlandsche schepen, uit deze bezittingen in *Nederland* aangevoerd wordende; en

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

Hoofdbaljuwage Batavia of Residentie. *Jaar* 183 .

NEDERLANDSCH INDIË.

Bewijs van Oorsprong van Suiker.

Ik ondergeteekende , eigenaar (of deelgenoot of administrateur) van den in deze Hoofdbaljuwage (of Residentie) gevestigden Suikermolen , verklaar bij deze en ben bereid, zulks gevorderd wordende, met plegtigen eede te bevestigen, dat de onder vermelde hoeveelheid suiker, door mij afgeleverd aan , te , in bovengemelde suikerfabrijk, van het begin tot het einde toe, is vervaardigd, te weten:

(Hier volgt de beschrijving van de hoeveelheid, soort, kleuren en merken der suiker, allen ten duidelijkste omschreven).

Batavia,
(*of Residentie*) (Handteekening.)

De ondergeteekende Hoofdbaljuw van Batavia, (of Resident van) , verklaart bij deze, dat de bovenstaande handteekening werkelijk is die van , en voorts dat hij genoemde , naar zijn beste weten, beschouwt als in staat te zijn, om de opgegevene hoeveelheid van deze suiker, in gemelde fabrijk, te doen vervaardigen.

Batavia, De Hoofdbaljuw
(*of Residentie*) (*of Resident*)

Ik ondergeteekende (scheepsreeder of koopman), wonende te , verklaar dat bovengemelde suiker naar Nederland zal worden afgezonden, met het Nederlandsch schip , gevoerd door kapitein en dat dezelve is afgepakt als volgt:

(Hier volgt de pakkaadje en derzelver merken *)

(Handteekening)

Geregistreerd onder N°. (te Batavia), bij de Directie van 's Lands Middelen en Domeinen, (elders) ter Secretarij van

*) Dit is noodig, om dat de suiker somwijlen niet in diezelfde conditie wordt verzonden, als waarin dezelve door den fabrijkant is afgeleverd geworden.

den Resident, om, bij lossing in Nederland met voornoemden bodem, genot te hebben van de korting van den accijns van 15 pCt., verleend bij besluit van Zijne Majesteit den Koning, van den 19den Junij 1830, n°. 91.

De Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen,
(De Resident van)

BATAVIA,
(*of Residentie*)

(N°. 51.) Regularisatie van uitgaven bij de algemeene boeken en de begrooting.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 6den September 1831, *n°.* 19.

Gelezen, enz.;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met ampliatie van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 12den December 1829, n°. 12, (Staatsblad n°. 122, te bepalen,

a. Dat, na ultimo Junij tot ultimo October van elk jaar, nog op het afgeloopen jaar bij de boeken en bij de begrooting, regularisatiën van affectatiën zullen kunnen plaats hebben van uitgaven, die reeds voor ultimo Junij zijn afgeschreven.

b. Dat deze regularisatiën niet bij de verantwoordingen der comptabelen zullen worden verhandeld, maar daarvan alleen zal worden gebruik gemaakt bij de algemeene boeken en bij de contrôle der begrooting.

c. Dat mitsdien van zoodanige regularisatiën aan de respective comptabele ambtenaren slechts zal worden kennis gegeven, om te strekken tot hunne informatie, en voorts speciaal aan de Generale directie, voor den Boekhouder en aan de Algemeene Rekenkamer.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 52.) Pakhuishuur van buskruid of amunitie te Samarang.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13den September 1831, n°. 6.

Op, enz.;

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie in zoo ver van art. 2 der resolutie van den 11den Augustus 1829, n°. 31, (Staatsblad n°. 79), te bepalen, dat voor pakhuishuur van buskruid en amunitie, welke, voor rekening van eigenaren of gezagvoerders van koopvaardijschepen en vaartuigen, in het daartoe bestemde lokaal buiten den boom te *Samarang* wordt bewaard, voortaan, in stede van 3 pCt., zal moeten worden voldaan 1 pCt. 's maands.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 53.) Inkomende regten. Vreemde lijnwaden.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Nademaal aan de Regering is opgedragen, om voor de behoorlijke uitvoering te zorgen van Zijner Majesteits besluit van den 4den Mei j. l., n°. 11, van den volgenden inhoud:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ. ENZ. ENZ.,

In aanmerking genomen hebbende, dat het noodzakelijk

geworden is, om, in afwachting der veranderingen in het stelsel der Inkomende en Uitgaande regten in 's Rijks Oost-Indische bezittingen, welke door Ons, op voorstel van onzen Gouverneur Generaal in Rade, mogten worden goedgekeurd en bekrachtigd, eene wijziging daar te stellen in de regten, thans, bij den invoer van vreemde katoenen lijnwaden, in die bezittingen geheven wordende;

Op de voordragt van Onzen Minister van Financiën en van Onzen Staatsraad, *ad interim* belast met de Directie van het Departement voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën;

Den Raad van State gehoord, (advijzen van den 12den April en van den 2den Mei 1831, nº. 3 en 8);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat, tot op het tijdstip dat daaromtrent nader door ons mogt worden beschikt, van vreemde katoenen lijnwaden, uit eene van onze havens, en met schepen onzentwege van zeebrieven voorzien, in eene haven van Indië aangebragt wordende, een Inkomend regt zal worden geheven, van twaalf en een half ($12^1/_2$) percent, van de waarde, op den voet als die in Indië berekend wordt.

Onze Staatsraad voornoemd is belast met de uitvoering dezes, welke in het Staatsblad zal worden geplaatst.

'S GRAVENHAGE, *den 4den Mei* 1831.

(*Get.*) WILLEM.

Van wege den Koning.

(*Get.*) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Het bovengemeld Koninklijke besluit bij deze te brengen ter kennis van het algemeen, en de geconcerneerde departementen en autoriteiten te gelasten, om voor de stipte opvolging van het hierboven bepaalde de vereischte zorg te dragen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is, en voorts geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezes de

hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Bandong, den 13den September 1831.

J. van den BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. van SCHOOR.

(N°. 54.) Vendusalaris van geveild wordende Actiën der Javasche Bank.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13den September 1831, *n°.* 40.

Gelezen de missive van den Directeur Generaal der Financiën, van den 5den dezer, n°. 16;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat, even als bij de resolutie van den 4den November 1823, (Staatsblad n°. 47), ten aanzien van de Certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand is vastgesteld, van de Actiën der Javasche Bank, bij publieke vendutiën geveild wordende, geen ander vendusalaris zal worden betaald, dan 1 pCt. door den kooper, en 1/4 pCt. indien de geveilde Certificaten worden opgehouden; zullende deswege, in geval van verkoop, niets worden gebragt ten laste van den verkooper.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
van OLPEN.

(N°. 55.) Provisionele opheffing van het consumtieregt op den tabak, en de ruwe katoen te Padang, enz.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 4den October 1831, *n°.* 10.

Gelezen, enz.;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Provisioneel op te schorten het Reglement op de heffing van het consumtieregt op den tabak, en de ruwe katoen te *Padang*, *Benkoelen* en *Tapanoelie*, gearresteerd bij besluit van den Commissaris Generaal, van den 20sten Februarij 1827, (Staatsblad no. 22), met bepaling dat deze artikelen voortaan aldaar, tegen voldoening der bepaalde Inkomende regten, zullen kunnen worden ingevoerd; en

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(No. 56.) Algemeen reglement van administratie voor de Landmagt in Nederlandsch Indië.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van den 17den October 1831, no. 4.

Gezien, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1o. Te arresteren, gelijk geschiedt bij deze, een Algemeen Reglement van Administratie voor de Landmagt in Neêrlandsch Indië, zoo als het aan dit besluit, met de daarbij behoorende tarieven, tabellen en modellen is geannexeerd *); en zulks met intrekking van alle tot nu toe bestaan hebbende reglementen, ampliatiën, alteratiën en bepalingen hoe ook genaamd, welke daartoe betrekking hebben; zoomede van die, welke in andere reglementen, tarieven en bepalingen, welke niet dadelijk tot de Militaire administratie behooren, mogten zijn ingelascht en door het tegenwoordige reglement op eene andere wijze geregeld of vastgesteld zijn.

2o. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

---

*) Dit reglement met deszelfs bijlagen zal afzonderlijk gedrukt en afgeleverd worden.

(N°. 57.) Bepalingen aangaande het toezigt en de uitbetaling van werken der Genie.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 18den October 1831, *n°.* 2.

Gelezen de volgende missives, als:

a. Enz.;

Gelet op de resolutie van den 7den Mei j. l., n°. 28;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met referte tot de voorschreven resolutie, luidende als volgt:

«Met intrekking, in zoo ver, van het voorgeschrevene bij «art. 13 der Instructie voor de Raden van administratie en «de Onderdirectiën der artillerie op *Java* en *Amboina*, «gearresteerd bij besluit van den 23sten November 1829, «n°. 5, te bepalen, dat de daarbij bedoelde betalingen van «dagloonen enz., voor de werken der Genie, op forten en «posten buiten de hoofdplaatsen *Batavia*, *Samarang* en «*Soerabaija*, voortaan zullen geschieden door de hoogste «Plaatselijke civile autoriteit, zoo als dit voorheen plaats «had, krachtens het besluit van den 8sten Mei 1820, n°. 1, «(Staatsblad n°. 20).»

Voor de uitbetaling der werken van de Genie.

Te bepalen:

a. Dat op plaatsen, waar werken door de Genie uitgevoerd worden, en waar zich geen civiel ambtenaar bevindt, welke met die uitbetalingen belast kan worden, deze uitbetaling, volgens de bestaande of door de Militaire administratie daarvoor te geven instructiën, zal worden opgedragen aan den Militairen kommandant, of aan één' der Officieren van het garnizoen, onder gehoudenis, om de verantwoording der ontvangene gelden te doen aan den Administrateur ter plaats of van eene nabijgelegene plaats, welke Administrateur gehouden zal zijn, aan genoemden persoon, op aanvrage van den Officier met het werk belast, de benoodigde fondsen te doen toekomen;

b. Dat deze Officieren, wanneer het werk alleen voor gewoon onderhoud is, en zulks niet meer dan *f* 2000 's jaars bedraagt, daarvoor geene indemniteit zullen ontvan-

gen; doch voor andere werken het genot eener toelage zullen hebben, door den Directeur der fortificatiën voor te dragen en te bepalen naar den aard en grootte van het werk, voor den tijd waarin het vermoedelijk kan worden opgeleverd, te betalen uit de percenten voor onvoorziene toevallen op de begrooting uitgetrokken, waarop bij het opmaken van dezelve zal moeten gerekend worden;

c. Dat op plaatsen, waar zich geen persoon bevindt, welke met de uitbetaling der werken kan worden belast, die betaling en verantwoording zal worden bewerkstelligd door den Officier, welke het opzigt over dezelve heeft, onder de bepaling nogtans, dat zulks alleen zal kunnen geschieden voor werken, welke niet meer dan *f* 3000 bedragen;

d. Dat, bijaldien op plaatsen, alwaar werken van grooter aanbelang en kosten moeten vervaardigd worden, zich geen persoon bevindt, om met de uitbetaling daarvan te worden belast, tot dat einde, derwaarts zal worden gezonden een Ambtenaar of Officier.

Ten tweede. Alverder te bepalen,

1°. *Voor het toezigt over de werken.*

a. Dat het werk voor het onderhond van forten op militaire posten, waar zich geen Officier der Genie bevindt, door den Kommandant of een' door hem te designeren Officier van het garnizoen zal worden gesurveilleerd, onder het oppertoezigt van een door den Directeur der fortificatiën aan te geven Officier der Genie, die zich in den omtrek bevindt; zullende aan deze Kommandanten en Officieren fouragegelden voor één paard worden toegekend, wanneer dit onderhoud meer bedraagt dan *f* 2000 's jaars.

b. Dat aan Officieren van andere korpsen, dan de Generale staf, Genie en Pionniers, welke met werken voor de Genie belast worden, even als aan de Officieren der Pionniers bij besluit van den Commissaris Generaal, de dato 31 Maart 1829, n°. 4, is toegestaan, fourage gelden zullen worden te goed gedaan gedurende den tijd, dat het werk vermoedelijk zal duren, en bij ieder werk te bepalen voor vier paarden, wanneer het werk van eenig belang is; of meer dan *f* 2,500 bedraagt; en voor twee paarden, wanneer het op minder dan die som begroot is; welke restrictie met alteratie in zoo verre van bovengemeld besluit, ook voor de Officieren der Pionniers van toepassing zal wezen.

2°. *Voor het toezigt en de uitbetaling der werken te zamen.*

a. Dat aan Officieren, welke bij zulke werken te gelijk met het toezigt en de uitbetaling belast worden, gedurende den vermoedelijken tijd van duur van het werk, fouragegeld voor vier paarden zal worden toegekend.

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 58.) Bewijzen van oorsprong voor de in Indië voortgebragte en naar Nederland uitgevoerd wordende suikers.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 25sten October 1831, *n°.* 9.

Gelezen eene missive van de Generale Directie van Financiën, de dato 8sten dezer, n°. 412, daarbij enz.;

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen en de verder geconcerneerde autoriteiten te magtigen, om, bijaldien plaatselijke omstandigheden en inrigtingen het ondoenlijk maken, om de te verleenen certificaten van oorsprong voor uitgevoerd wordende *suiker* in Nederlandsch Indië voortgebragt, in te rigten overeenkomstig het daarvoor, bij resolutie van den 30sten Augustus j. l., n°. 33, (Staatsblad n°. 50), omschreven formulier, die certificaten alsdan zoodanig op te maken en te verleenen, dat slechts de oorsprong der suiker voldoende worde bewezen, daarbij in het oog houdende om, zoo veel mogelijk, het vastgestelde formulier te volgen, en van hetzelve niet af te wijken, dan in gevallen van wezenlijke noodzakelijkheid, als wanneer tevens door de hiervoren bedoelde autoriteiten, op de zoodanig anders in te rigten certificaten, zal moeten worden bekend gesteld, dat dezelve strekken ter vervanging van die, waarvan de vorm is voorgeschreven bij de resolutie van den 30sten Augustus j. l., n°. 33, en dat dezelve als wettig moeten worden beschouwd; krachtens de tegenwoordige resolutie; en

2°. Enz.
Extract, enz.

Zullende voorts artikel 1 dezer resolutie worden geïnsereerd in het Staatsblad en in de Javasche Courant, tot informatie en narigt van de geconcerneerde autoriteiten en de verdere belanghebbenden.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 59.) Bepalingen omtrent het te regt staan van Regenten en Inlandsche grooten in het Gouvernement Makasser.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 25sten October 1831, n°. 11.

Gelezen eene missive van den Gouverneur van Makassar, de dato 5 Augustus j. l., n°. 24, enz.

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo verre, van de bepalingen, voorkomende bij het Reglement op de administratie der policie en op de Civile en Criminele regtsvordering in het Gouvernement van Makasser, van 17 Julij 1824, (Staatsblad n°. 31a), te bepalen,

Ten eerste. Dat voortaan de regenten en de met hen in rang gelijkstaande Inlandsche grooten te *Makasser*, zoo in het civile als criminele, ter eerster instantie zullen teregt staan voor den Raad van justitie aldaar:

Ten tweede. Dat, almede ter eerster instantie, voor den Raad van justitie te *Makasser* zullen worden afgedaan alle zaken, waarin ingezetenen van verschillende regentschappen of districten, derzelver vrouwen of kinderen, het zij als eischers, het zij als gedaagden betrokken zijn, of waarin geschillen voorkomen tusschen twee of meer regentschappen.

Ten derde. Dat alle criminele procedures, waarin Regenten of Inlandsche grooten gewikkeld zullen worden, op het verzoek der beklaagden, niet in het openbaar, maar met gesloten deuren zullen worden gehouden;

Ten vierde. Dat, zoo in civile als in criminele zaken, waarin gemelde inlanders zullen zijn betrokken, alvorens uitspraak te doen, de advijzen van den Hoogen Priester en van den Opperfiskaal van den Grooten landraad zullen worden ingewonnen, ten einde de uitspraken in den geest der bestaande reglementen van regtspleging onder den Inlander en in het belang van de betrokkenen, voor zoo veel met de beginselen van het algemeene regt bestaanbaar is, naar Inlandsche gewoonten en zeden te wijzigen.

Ten vijfde. Dat niemand eenige vordering tegen de boven bedoelde personen, bij den regter zal mogen voorbrengen of indienen, zonder voorkennis en toestemming van den Gouverneur van *Makasser.*

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 60.) Civiel en Militair Weduwen- en weezenfonds.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 25sten October 1831, n°. 14.

Gelezen de missive van den Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, de dato 19 Maart j. l., n°. 15/63,

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie van het Reglement op het Militaire en Civile weduwen- en weezenfonds,

1°. Te bepalen, dat, in geval eene uit het fonds bedeelde weduwe zich onttrekt aan de zorg voor het onderhoud en de opvoeding van het kind of de kinderen, door haren overleden echtgenoot in een vroeger huwelijk verwekt, en voor welke zij, boven haar pensioen, de bepaalde gratificatie geniet, het Gouvernement zich voorbehoudt, om het beloop van het pensioen, onverminderd de gratificatie voor die kinderen, in billijkheid te verdeelen tusschen de stiefmoeder en dezelve kinderen; en

2°. De voorschreven bepaling mede uit te strekken tot de

aangehuwde militaire kinderen, in art. 12 van het Koninklijke besluit van den 14 Januarij 1815, (Staatsblad van Neêrlandsch Indië van 1819 n°. 31), bedoeld.

Extract, enz.

Accordeerd met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 61.) Burgerlijke stand.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 2den November 1831, n°. 33.

Gelezen, enz.;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. Met wijziging, in zoo ver, van art. 20 en 21 van het Reglement op het houden van registers van den Burgerlijken stand, daargesteld bij besluit van den 18den Junij 1828, (Staatsblad n°. 50), te bepalen, dat de bereids verleende en nader te verleenen vergunningen tot het veranderen of vermeerderen van namen of voornamen, eerst *drie* jaren na de dagteekening der vergunning zullen van kracht zijn.

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 62.) Reglement op het beheer der residentie Banka enz.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 2den November 1831, *n°*. 36.

Ter tafel gebragt zijnde enz.;

Is, na overleg met de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met intrekking der op het bestuur van *Banka*

thans vigerende bepalingen, waarin hieronder wordt voorzien, te arresteren het navolgende *Reglement* op het beheer der residentie *Banka:* (*F. I.*)

Ten tweede. Enz.

Ten vijfde. Te bepalen dat de goederen, die van *Palembang* te *Banka* en van *Banka* te *Palembang* worden ingevoerd, niet aan de betaling van Inkomende regten zullen onderworpen wezen, mits het blijke, dat van die goederen, bij den uitvoer, de regten zijn voldaan;

Ten zesde. Enz.

Ten zevende. Te bepalen, dat van goederen, uit Chinesche *wankangs*, op de reede van *Muntok*, ter invoer gelost wordende, en aan geen vast regt onderworpen, slechts zal worden geheven een Inkomend regt van 6 pCt.;

Zullende hiervan echter uitgesloten blijven goederen, niet herkomstig uit *China* en met *jonken* aangebragt wordende.

Ten achtste. Enz.

Ten twaalfde. Te bepalen, dat de Administrateurs en Onderadministrateurs der tinmijnen te *Banka*, een costuum zullen dragen, respectivelijk gelijk aan dat voor de Controleurs der landelijke imkomsten der *eerste* en der *derde* klasse, bepaald bij het besluit van den Commissaris Generaal over Nederlandsch Indië, de dato 14 April 1828, n°. 23, (Staatsblad n°. 28.)

Ten dertiende. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

REGLEMENT op het beheer der Residentie Banka.

Art. 1. De residentie *Banka* zal verdeeld zijn in zeven afdeelingen, te weten:

a. Muntok.

b. Jeboes.

c. Blinjoe.

d. Soengijliat, waartoe als onderafdeeling zal behooren *Marawang.*

e. Paukal-Pinang, waartoe als onderafdeeling zal behooren *Banka-Kotta*.

f. Toboalij, waartoe als onderafdeeling zal behooren *Koba*.

g. Het eiland *Billiton*, daaronder begrepen de eilanden beoosten de *Lepars* eilanden en in de nabijheid van hetzelve gelegen.

Art. 2. De grensscheidingen der bovengemelde afdeelingen zullen zijn, als volgt:

a. Van *Muntok* met *Jeboes*, de rivier *Kampa*; van de monding tot de kampong *Pisang* en verder in eene O. Z. O. rigting, zich uitstrekkende tot den Z. W. hoek *Klabat-Baai*, bij de uitwatering van het riviertje *Poesson*; en verder met *Marawang* of *Djirok*, van gemelden hoek, het riviertje *Poesson* twee palen opgaande, en van dáár in eene Z. W. rigting vervolgende tot aan den oorsprong der rivier *Djiring*, en van dáár langs dezelve tot aan hare uitwatering in zee.

b. Van *Jeboes* met *Muntok*, zoo als boven is omschreven, zijnde ten Oosten door de *Klabat-Baai* en ten Noorden en Westen, door de zee bespoeld.

c. Van *Blinjoe* met *Soengijliat*, de rivier *Laijang*, van de uitwatering in de *Klabat-Baai* tot aan hare Noordelijkste bogt bij den berg *Mapoer*, en van dáár over den top van dezen berg, de rivier *Mapoer*, van haar oorsprong tot aan de uitwatering; zijnde ten Westen de *Klabat-Baai*, en ten Noorden en Noord Oosten door de zee bespoeld.

d. Van *Marawang* met *Muntok*, zoo als boven gezegd is, vervolgens ten Noorden, de *Klabat-Baai*, van de uitwatering van het riviertje *Poesson* tot die van de rivier *Laijang*, vervolgens met *Blinjoe*, zoo als bij dat district is bepaald; en voorts met *Pankal-Pinang*, de rivier van *Batoeroessah* en *Mundo*; de eerstgemelde van de monding tot beneden de kampong *Mendang* en vervolgens in eene Zuid Westelijke strekking tot de laatstgenoemde, latende de kampong *Set*, op één paal afstand, ten Oosten liggen, en alsdan de rivier *Mundo* tot aan hare monding.

e. Pankal-Pinang met *Toboalij*, het *Permissan* gebergte in eene rigting naar het Oost ten Noorden, tot den berg *Palawan* en over denzelve in eene N. O. strekking tot aan den oorsprong der rivier *Koerouw*, en vervolgens deze rivier tot aan hare uitwatering.

Art. 3. De tot dus verre onder iedere afdeeling behoord hebbende eilanden blijven daaraan bij voortduring onderhoorig.

Art. 4. Het bestuur der residentie *Banka* is opgedragen aan eenen Resident, bijgestaan door eenen Secretaris tevens belast met de functiën van magistraat, en verder personeel; en voorts voor ieder district, door een' Administrateur der Tinmijnen en zoo vele Onderadministrateurs of beambten onder andere titels, als tot een goed beheer noodig zullen bevonden worden.

Art. 5. Noch de ambtenaren in het voorgaande artikel bedoeld, noch derzelver huisgenooten vermogen eenigen handel te drijven, of aandeel, dan wel belang te hebben, in eenige aanbesteding, leverancie, verpachting of in eenige zaak, waarover met den Lande om winst of voordeel eenige handeling wordt aangegaan.

Art. 6. Ter bevordering van een geregeld Inlandsch bestuur, zal in iedere afdeeling een Inlandsch hoofd worden aangesteld; zullende, bij de voordragt tot de benoeming van dusdanige ambtenaren, telkens de door denzelven te voeren titel door den Resident moeten worden opgegeven; de Chinesche bevolking zal te *Muntok* staan onder eenen *Kapitein* en in elke overige afdeeling, onder eenen *Luitenant;* deze Chinesche officieren zullen, elk in zijne afdeeling, voor eene goede politie onder hunne natie verantwoordelijk zijn en voor de algemeene veiligheid moeten zorgen; de Inlandsche hoofden en Chinesche officieren zullen, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, door den Resident worden benoemd; het aanstellen van mindere Hoofden, zal geheel aan den Resident zijn overgelaten.

Art. 7. De Resident is de eerste autoriteit in de residentie *Banka.* Voor zoo veel het plaatselijke gezag betreft, wordt hij in de districten door de respective administrateurs opgevolgd. Bij ontstentenis van den Resident, door sterfgeval of anderszins, zal hij door den Secretaris provisioneel worden opgevolgd; zullende de Militaire kommandanten in de districten, bij ontstentenis van den Administrateur, zich met die functiën belasten, tot dat daarin door den Resident zal zijn voorzien; voor de behoorlijke waarneming waarvan aan denzelven de helft van het beschikbare tractement zal worden uitgekeerd.

Art. 8. De Resident zorgt voor de rigtige beheering van 's Lands domeinen, gelden en goederen in zijne residentie, en is mitsdien verpligt naauwkeurig toe te zien, dat geene uitbetalingen of verstrekkingen gedaan worden, dan inge-

volge en overeenkomstig de algemeene of bijzondere verordeningen en bevelen van den Gouverneur Generaal, het zij in of buiten Rade, of op bijzondere besluiten van den Directeur Generaal der financiën, of van den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen; dat bij de inzaam, berging, vervoer en afschrijving van goederen en producten, 's Lands belangen behoorlijk worden gadegeslagen; dat alle 's Lands inkomsten, het zij uit belastingen, of pachten, het zij in gelden of in natura, geleverd wordende, op de behoorlijke tijden en met getrouwheid worden ingevorderd en in 's Lands magazijnen of kassen regelmatig verantwoord.

Art. 9. Hij zal, te dien einde, naauwkeurig toezien, dat al de ambtenaren, zoo financiële als andere, Europezen of Inlanders, de hun toebetrouwde werkzaamheden behoorlijk uitvoeren. Deze allen zijn te dien aanzien aan den Resident ondergeschikt.

Art. 10. De Secretaris en Magistraat is, onder het oppertoezigt van den Resident, directelijk belast

1°. Met de politie in het district *Muntok;* zullende hij zich te dezen aanzien gedragen naar het politie-reglement, gearresteerd bij resolutie der Indische Regering, van den 15den Januarij 1830, n°. 16, en voorts met het toezigt over de gevangenen en bannelingen.

2°. Met het beheer en de verantwoordelijkheid van 's Lands algemeene kas, benevens het toezigt en de controle op de overige administratien en Lands goederen.

Art. 11. De Administrateurs in de overige districten zijn respectivelijk in hunne districten voor 's Lands eigendommen, middelen, domeinen, goederen en gelden en voor derzelver behoorlijke administratie verantwoordelijk, en moeten, met overleg van den Militairen kommandant, de noodige maatregelen ter bewaking van 's Lands gelden en goederen beramen.

Art. 12. De Resident zal zich, zoo dikwijls als het belang van de dienst zulks vordert, naar de districten kunnen begeven; doch is, in allen gevalle, verpligt om ieder district, ten minste eenmaal 's jaars, gedetailleerd te inspecteren, ten einde alle takken van de dienst na te gaan en zich van het behoorlijke beheer en de administratie, overeenkomstig de deswege bestaande wetten en bepalingen, van alle Lands eigendommen, middelen, domeinen, gelden en goederen, en der justitie en policie te verzekeren. Hij zal zorgvuldig nagaan, of de bepalingen omtrent het beheer

en de administratie der tinmijnen behoorlijk worden opgevolgd en van zijne bevinding, jaarlijks, bij het algemeene verslag aan den Gouverneur Generaal melding maken. Van den staat der mijnen en kolenbranderijen zal hij van ieder district afzonderlijk verslag doen.

Art. 13. De Resident moet, bij zijne inspectiën, zoo veel mogelijk nagaan of de door de Administrateurs bij de staten opgebragt wordende erts werkelijk voorhanden is, alzoo zulks moet dienen tot basis van de aan de mijnwerkers te geven voorschotten en verstrekkingen, vermits door een zoodanig onderzoek de verkeerde praktijken, die de mijnwerkers met de erts mogten plegen, het zekerst kan worden gesurveilleerd.

Art. 14. De verpachting van 's Lands middelen en domeinen zal door den Resident te *Muntok* worden gehouden.

Art. 15. In de residentie *Banka* zal slechts één Landraad bestaan, die te *Muntok* zal gevestigd wezen; de Resident zal desniettemin bevoegd zijn, om, in dringende gevallen, den Landraad ook op andere plaatsen te beleggen; de Landraad is niet competent in zaken, waarin Europeanen of daarmede gelijkstaande natiën gedaagden zijn; hij zal, in zijne regtspleging, de voorschriften volgen, gegeven bij het Reglement op de Criminele en Civile regtsvordering onder den Inlander, (Staatsblad 1819, nº. 20); wordende dat Reglement bij deze van toepassing verklaard op de residentie *Banka;* de Landraad zal zijn te zamen gesteld uit eenen President, vier Inlandsche leden, benevens den Jaxa, als adviserend lid; en bijgestaan door een' der Commisen van het residentie-kantoor, als Secretaris en Fiskaal.

Art. 16. In zaken, welke voor het *criminele* vallen in de termen der cognitie van de regtbanken van ommegang op Java, en in die, welke voor het *civile* de waarde van *f* 200 te bovengaan, zal de Landraad steeds worden gepresideerd door den Resident, die nogtans, bij ziekte of verhindering, het presidium zal kunnen opdragen aan den Secretaris. In zaken daarbeneden zal de Landraad worden voorgezeten door den Secretaris, behoudens evenwel de bevoegdheid van den Resident, om ook in zaken van dien aard het presidium zelf waar te nemen, zoo dikwijls hij zulks zal goed oordeelen.

Art. 17. Criminele vonnissen door den Landraad geslagen, met uitzondering alleen van die, waarbij tot de straf des doods wordt verwezen, zullen dadelijk kracht van gewijsde

hebben en, zonder *fiat executie* van den Resident, worden ten uitvoer gebragt, om het even of de Landraad door den Secretaris, dan wel door den Resident zelven is gepresideerd geweest; behoudens evenwel de bevoegdheid van den Resident, om, krachtens art. 68 van het Reglement op het beleid der Regering, (Staatsblad 1830, nº. 10), eenig crimineel vonnis te schorssen, wanneer bijzondere omstandigheden dit, naar zijn inzien, mogten komen te vorderen. De vonnissen tot de doodstraf en de straf naast den dood zullen, met de processale stukken, aan het Hooge Geregtshof ter revisie worden gezonden, als wanneer eerstgemelde, in geval van bekrachtiging, aan den Gouverneur Generaal, ten fine van *fiat executie*, zullen worden aangeboden.

De Resident zal, in geval door den Landraad een vonnis wordt geveld tot bannissement, onder toezending der vonnissen en processale stukken, aan den Gouverneur Generaal verzoeken om de plaats te bepalen, werwaarts de gecondemneerde moet gezonden worden.

Art. 18. Driemaandelijks zullen aan het Hooge Geregtshof moeten worden gezonden afschriften van de criminele processen-verbaal en der vonnissen, rakende zaken, waarin tot geesseling met brandmerk, bannissement buiten de residentie en tot geldboete boven de *f* 500 is veroordeeld.

Van vonnissen daarbeneden zal een korte staat worden gemaakt en aan het Hof ingezonden, houdende:

1º. Naam, kunne, ouderdom en beroep van den veroordeelde.
2º. Aard der misdaad.
3º. Bekentenis of ontkentenis van den beschuldigde.
4º. Namen der getuigen en omschrijving hunner verklaringen.
5º. Uitspraak van den Landraad.
6º. Uitvoering van het vonnis.

Art. 19. Van alle uitspraken in civile zaken, de waarde van *f* 500 te boven gaande, zal kunnen worden geappelleerd aan het Hooge Geregtshof; zullende van dit voornemen binnen tien dagen, nadat het vonnis aan den gecondemneerde zal beteekend zijn, aan den Secretaris van den Landraad moeten worden kennis gegeven, met consignatie tevens van eene boete van *f* 25, waarvan een bewijs zal worden afgegeven, doch welke som aan den appellant zal gerestitueerd worden, in geval hij, het zij in het geheel

of gedeeltelijk, wordt in het gelijk gesteld, en anders vervallen aan den Lande.

Na de aanteekening van het appel zullen al de stukken van het proces, met het daarin geslagen vonnis, en het proces-verbaal der teregtzitting, bij de eerste scheeps gelegenheid, onder geleide van eenen inventaris, worden opgezonden aan het Hooge Geregtshof, hetwelk uiterlijk binnen ééne maand, gerekend van den dag der ontvangst van de stukken, na examinatie van dezelve, zonder verdere dingtalen, in appel zal regt spreken, en voorts die stukken, met deszelfs arrest, zal terug zenden, als wanneer van dit arrest, dadelijk na ontvangst te Banka, aan partijen zal worden kennis gegeven.

Art. 20. Niettegenstaande het geinterjecteerde appel, zal het op verzoek van de partij, welke een vonnis tot haar voordeel heeft verkregen, den Landraad vrijstaan, de executie van dat vonnis te bevelen, onder behoorlijken borgtogt voor de nakoming van het gewijsde in hooger beroep.

Art. 21. Zoo lang in onderscheiden afdeelingen der residentie Banka geen afzonderlijke Inlandsche raad kan worden tezamengesteld, zullen de Administrateurs, geassisteerd door twee der voornaamste Hoofden van de natie, waartoe partijen behooren, eenmaal 's weeks, voor zich doen brengen alle civile zaken, loopende over een bedrag van niet meer dan *f* 50.00, en in dezelve uitspraak doen; van deze uitspraken zal, tegen voorafgaande betaling eener boete van *f* 1, ten voordeele van den Lande, aan den Landraad kunnen worden geappelleerd, die daarin ter laatste instantie zal regt spreken.

De Administrateurs zullen naauwkeurige registers houden van de door hen besliste civile zaken en, alle driemaanden, extracten uit dezelve zenden aan den Resident.

Art. 22. De Administrateurs zijn even als de Secretaris en Magistraat, volgens het voorkomende bij art. 10 bevoegd, ieder in hunne afdeeling, kleine politie zaken af te doen, en de schuldigen met gevangenis, niet te boven gaande den tijd van acht dagen, of met rottingslagen, het getal van dertig niet te boven gaande, dan wel met eene geldboete ten hoogste van *f* 25.00, naar gelang van omstandigheden, te straffen.

De Administrateurs zullen van zoodanige zaken en straffen aanteekening houden in een register, hetwelk bij iedere inspectie van den Resident, en te Muntok maandelijks, zal

moeten worden nagezien en geviseerd, ten einde bij die gelegenheid zoodanige toelichtingen en teregtwijzingen te kunnen geven, als noodig zullen bevonden worden.

Art. 23. Alle communicatie zonder speciale autorisatie tusschen den wal en vreemde of Nederlandsche schepen, wordt, te muntok uitgezonderd, uitdrukkelijk verboden; zullende de Administrateurs daartegen ten strengste waken.

Art. 24. Schepen van *Java* over *Muntok*, of van *Muntok* naar een der districten gezonden wordende, ter overvoer van goederen en afhaal van tin, zullen aldaar niet langer mogen blijven liggen, dan noodig is tot lossen en laden. Zoo wel over de gezaghebbers, als over de gansche equipaadje zal een naauwkeurig toezigt moeten worden uitgeoefend en er voorts op worden gelet, dat zij niets landen en uitventen, of van dáár mede voeren, dan hetgeen onmiddellijk tot de lading van het schip behoort; wordende, met uitzondering van den verkoop van vruchten, pluimvee en dagelijksche behoefte, alle negotie tusschen Europesche vaartuigen en Chinezen of Bankanezen, bij deze uitdrukkelijk verboden, sub poene van verbeurd verklaring der achterhaalde goederen.

Art. 25. Geene Inlandsche vaartuigen, niet op Banka te huis hoorende, zullen op andere plaatsen in de residentie mogen aankomen of handel drijven, dan op de zoodanige, alwaar zich een civiel gezag van het Gouvernement bevindt; en zulks, voor zoo veel noodig, met ampliatie der resolutie van den 18 Maart 1830, n°. 6, onder de volgende bepalingen:

a. Dat zij vooraf de hoofdplaats *Muntok* aandoen en aldaar hunne jaar- of andere zeepas afgeven, die aldaar, tot na hunne terugkomst uit het bezochte district, zal blijven gedeponeerd;

b. Dat zij, na te Muntok aan de bestaande wetten en formaliteiten voldaan te hebben, zich aldaar van eene pas van den Resident voorzien om daarmede naar het te bezoeken distrikt te vertrekken, ten einde aldaar hunne lading te verkoopen en andere in te nemen, zonder zich te veroorloven andere plaatsen aan te doen, dan die, op de pas bekend gesteld;

c. Dat zij na hunne terugkomst te muntok, ter terug erlanging van de gedeponeerde jaar- of andere zeepas, aldaar zullen vertoonen een bewijs van de Civile autoriteit, ter plaatse waar zij gelost of geladen hebben, waarop de nieuw ingenomen lading zal moeten zijn gespecificeerd,

ten einde dien overeenkomstig de uitgaande regten kunnen worden berekend;

Zullende degeen, die bevonden wordt, strijdig met deze bepalingen te handelen, verbeuren eene boete ten hoogste van *f* 300, naar gelang der omstandigheden en in evenredigheid van de waarde der lading en van het vaartuig, ter beoordeeling van den Resident; zullende voorts schip en lading voor de voldoening dezer boete aansprakelijk zijn.

Art. 26. Ter voorkoming dat Inlandsche vaartuigen, aan Inlandsche vorsten of aan andere toebehoorende, na in de districten lading te hebben ingenomen, van dáár dadelijk naar elders stevenen, zonder *Muntok* weder aan te doen, en aldus de betaling aldaar van de Uitgaande regten op de ingenomen goederen ontduiken, zal de Resident het regt hebben, om door zoodanige vaartuigen, bij hun vertrek naar de districten, ter verzekering van een en ander, de noodige borgtogt te doen stellen, of een door hem te bepalen som te doen consigneren.

Art. 27. Van alle goederen voor de districten bestemd en derwaarts vervoerd wordende, zullende de Inkomende regten alleen te *Muntok* en nergens anders geheven worden; zullende dit mede van toepassing zijn op de uitgaande regten, die voor de goederen, welke, van de districten, te *Muntok* worden aangebragt, moeten worden voldaan.

Art. 28. Geene der hiervóren bedoelde vaartuigen zullen eenig persoon van het schip in de districten mogen doen achterblijven, noch anderen, niet tot het schip behoorende, medenemen, zonder toestemming van de eerste Civile autoriteit ter plaatse, sub poene eener boete van *f* 25 voor ieder achtergelaten of medegenomen vrijen Inlander en van *f* 100 tot *f* 500 voor elken zoodanigen Chinees of banneling.

Art. 29. Alle invoer van zout, anders dan van Gouvernements wege, wordt uitdrukkelijk verboden, sub poene van verbeurdverklaring van het ingevoerde zout en het schip of vaartuig, waarmede die invoer is geschied of ondernomen.

Art. 30. Het onderhoud der wegen zal in billijkheid onder de orang goenong en de kampong bewoners worden verdeeld, zonder kosten voor den Lande.

De reparatiën en het onderhoud van bruggen zal, in gelijker voege geschieden, doch zal aan de werklieden, zoolang zij aan de bruggen werkzaam zijn, $1\frac{1}{2}$ pond rijst en $\frac{1}{8}$ pond zout, per man daags, worden verstrekt. De mijnwerkers

zullen verpligt wezen, de wegen en bruggen, van en naar de mijnen, zelve te onderhouden.

Art. 31. De verpligtingen der Administrateurs, met betrekking tot het beheer der *tinmijnen*, zullen bij een afzonderlijk reglement worden voorgeschreven.

Aldus gearresteerd bij Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 2 November 1831, n°. 36.

Mij bekend.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 63.) Verpachting van 's Lands middelen voor den jare 1832.

PUBLICATIE.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsh Indië, in Rade.

Allen die dezen zullen zien of hooren lezen, Salut! doe te weten:

Alzoo, bij resolutie van heden, aan de geconcerneerde Residenten en Assistent-residenten is opgedragen, om elk, bij advertentie, aan de gemeente bekend te maken en af te kondigen, de speciale voorwaarden voor de verpachting van 's Lands middelen en domeinen op Java en Madura, voor den jare 1832, en om voorts te zorgen, dat die bepalingen, zoo wel op hunne kantoren, als op andere geschikte plaatsen, door de ingezetenen kunnen worden gelezen,

Zoo wordt van den gemelden last bij deze aan een iegelijk kennis gegeven, onder uidrukkelijke verklaring, dat de dien ten gevolge, door de voornoemde ambtenaren af te kondigen pachtvoorwaarden zullen worden beschouwd, als in deze Publicatie geïnsereerd en te hebben kracht van wet.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen.

Gegeven te Tjipannas, den 15den November achttien honderd een en dertig.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. VAN SCHOOR.

(N°. 64.) Vendurendementen der nalatenschappen van Officieren en manschappen der Land- en Zeemagt.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 15den November 1831, *n°.* 4.

Gelezen, enz.

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met referte tot art. 3 der resolutie van den 19den April 1821, (Staatsblad n°. 21), bij deze te bepalen, dat de vendurendementen van alle, door de Weeskamers, te administreren nalatenschappen van Officieren en manschappen der Landmagt of der Koloniale of Koninklijke Marine, door de vendukantoren binnen *vier* maanden, nadat de verkoop der goederen heeft plaats gehad, het zij aan de Commissarissen of wel aan de Weeskamers, aan welke het beheer des boedels is opgedragen, zullen moeten worden uitgekeerd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 65.) Examinatie der boeken van de Weeskamer te Batavia.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 22sten November 1831, *n°.* 1.

Gelezen, enz.;

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

1o. Enz.

2o. Met alteratie in zoo ver van artikel 38 der Algemeene instructie voor de Weeskamers in Nederlandsch Indië, (Staatsblad 1818, no. 72), te bepalen, dat telken jare een stel der boeken van de Weeskamers te *Batavia*, ter examinatie zal worden gezonden aan de Algemeene Rekenkamer, om vervolgens bij dat collegie te blijven bewaard.

3o. Enz.

Extract, enz.

'Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(No. 66.) Invoer van Katoenen lijnwaden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten November 1831, *no.* 2.

Gelezen de missives van den Staatsraad, ad interim belast met de directie van het Departement der Koloniën, de dato 2 en 19 Julij j. l., La. A, 156 en E, 172 enz.;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. Te bepalen, dat in het Staatsblad en in de Javasche Courant zal worden geïnsereerd het navolgend Koninklijke besluit van 13 Julij l. l., no. 23, houdende maatregelen ter verzekering, dat geen misbruik worde gemaakt van de voorregten aan den handel en vaart tusschen het Moederland en deze gewesten, geschonken door Zijner Majesteits besluit van den 4den Mei te voren, no. 11, waarvan aan de gemeente is kennis gegeven, bij Publicatie van den 13den September daaraanvolgende (Staatsblad no. 53), zijnde eerstgemeld Koninklijk besluit van den volgenden inhoud:

Wij WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Ons besluit van den 4den Mei l. l., (Staatsblad no. 12), houdende wijziging in de regten op den invoer in 's Rijks Overzeesche bezittingen van vreemde katoenen

lijnwaden, welke, uit havens van het Moederland, met eigene schepen worden aangebragt,

Op de rapporten van onzen Staatsraad, *ad interim* belast met de directie van het Departement voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën, van den 3 en 13 Junij l. l., La. Ba. en B;

Den Raad van State gehoord, (advijs van den 12den Julij 1831, no. 6);

Hebben goedgevonden en verstaan; bij aanvulling van ons besluit van den 4den Mei l. l., (Staatsblad no. 12), te bepalen, dat schepen uit de *Nederlanden*, naar 's Rijks Oost-Indische bezittingen, onder Nederlandsche vlag, uitgaande, de, bij gemeld besluit toegezegde, voordeelen in *Indië* niet zullen genieten, dan alléén voor die katoenen lijnwaden, uit *Nederland* verzonden, welke voorzien zijn van behoorlijke manifesten, houdende vermelding van soort en hoeveelheid in fust, balen, enz., of los ingenomen goederen, volgens de daarvan zijnde bewijzen, ter plaatse van inlading hier te lande, door den Ontvanger der In- en Uitgaande regten op te maken, en door den Controleur te viseren, ter redelijke kosten van den schipper.

Onzen Staatsraad voornoemd is belast met de uitvoering dezes, welke in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 13den Julij 1831.

(*Geteekend.*) WILLEM.

Van wege den Koning,

(*Get.*) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarij,

(*Get.*) L. H. ELIAS SCHOVEL.

Voor eensluidend afschrift.

De Secretaris Generaal bij het Ministerie voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Koloniën,

(*Get.*) A. BROCX.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 67.) Instructie voor den Inspecteur en Chef der Militaire Administratie enz.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van den 10*den December* 1831, *n°.* 1.

Gezien de missive van den Generaal Majoor, Kommandant der troepen, de dato 30sten November l. l., n°. $^{27}/_{11}$, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten derde. Goed te keuren en te bekrachtigen de *Instructie voor den Inspecteur en Chef der Militaire Administratie en de aan denzelven toegevoegde Officieren*, zoodanig als dezelve bij dit besluit is overgelegd; met bepaling, dat die Instructie, voor zoo veel *Java* betreft, met den 1sten Januarij 1832, in werking zal worden gebragt, en op de buitenetablissementen, met het einde der maand, waarin dezelve aldaar zal zijn ontvangen; enz.

Extract dezes, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

INSTRUCTIE voor den Inspecteur en Chef der Militaire Administratie in Nederlandsch Indië, en voor de aan hem toegevoegde Officieren.

Algemeene Dienst en Voorschriften.

Art. 1. De Inspecteur en Chef der Militaire Administratie is gechargeerd met de directie en het oppertoezigt over alle militaire administratiën, en met de contrôle daarvan over de geheele armée.

Art. 2. Hij is alleen en onmiddellijk ondergeschikt aan den Generaal, Kommandant van het Leger, aan wien hij indient zoo wel de rapporten, berigten en stukken, dien Kommandant betreffende, als mede ook de zoodanigen, welke aan het Gouvernement behooren gezonden te worden.

Art. 3. Met uitzondering van het Gouvernement, correspondeert hij over de belange van de dienst regtstreeks met alle Militaire en Civile autoriteiten.

Art. 4. Tot de militaire administratiën worden gerekend: de tractementen, soldijen en indemniteiten, de kleeding, kazernering, veldequipaadjen en kampements effecten, groot equipement, harnachement, vivres en licht, transporten van troepen en goederen, hospitalen, verpleging van gevangenen in de provoosten en gecondemneerden, voeding en onderhoud der krijgsgevangenen, remonte, inspectie van de kassen, en verantwoordingen aller comptabele ambtenaren; de comptabiliteit aller takken der militaire administratie, eindelijk de verantwoording der sommen bij de algemeene staatsbegrooting aan het departement van oorlog ingewilligd, en verder, met één woord, wat tot de armee behoort, en van de administratie van het materieel der artillerie en genie en geneeskundige dienst onderscheiden is.

Art. 5. Hij geeft alle noodige voorschriften en ophelderingen, tot het behoorlijk opvolgen der bestaande reglementen en verordeningen voor de administratie, en doet gemotiveerde voorstellen tot verbetering of het invoeren van de noodige veranderingen.

Art. 6. Aan hem zijn toegevoegd de Officieren, hospitaalmeesters, magazijnmeesters en verdere geëmploijeerden, vastgesteld bij de formatie, terwijl in tijd van oorlog, of bij buitengewone omstandigheden of voorvallen, aan hem buitendien speciaal de noodig geoordeeld wordende Officieren, ambtenaren of geëmploijeerden, tijdelijk zullen worden toegestaan.

Al die personen zijn directelijk aan hem ondergeschikt en verantwoordelijk. Hij draagt de personen voor, ter vervulling van vacatures of openstaande posten, zoo ook tot avancement, ontslag, pensioen of verplaatsing.

Art. 7. Hij beschikt, met voorkennis van den bevelvoerenden Generaal, over de Officieren die hem toegevoegd zijn, en draagt hun zoodanige commissiën op, als hij vermeenen zal noodig te zijn, en hij begeeft zich op reis telkens, wanneer het belang van de dienst hem zulks zal dienstig doen voorkomen.

Art. 8. Wegens de aanstelling, bevordering en het ontslag enz. aller voorschrevene personen, worden opgevolgd de algemeene verordeningen door den Gouverneur Generaal gearresteerd.

Art. 9. Hij is aansprakelijk voor alle malversatie en abuizen, van wat aard ook, in de administratie, die door hem konden verhinderd zijn, met het regt van die op

die ondergeschikten te verhalen, welke daarvan de oorzaak zijn.

Ieder administrateur blijft, dien onverminderd, persoonlijk aansprakelijk voor de door hem gevoerde administratie voor zoo lang die niet door de Algemeene Rekenkamer finaal zijn geliquideerd.

Art. 10. De Raden van administratie der korpsen of garnizoenen en Administrateurs van detachementen zijn, voor *zoo veel hunne administratie betreft*, aan den Inspecteur en chef der militaire administratie ondergeschikt en verantwoordelijk.

Art. 11. Hij is belast met de ordonnancering en regularisatie van alle betalingen, ontvangsten en uitgaven, innamen en verstrekkingen, het Militaire departement betreffende.

Hij heeft het regt tot beschikking over alle kassen in Nederlandsch Indië.

Art. 12. Ter hoofdplaats Batavia worden alle stortingen, betalingen en innamen aan het Militaire departement, alleen gedaan op zijne ordonnantiën of visa's, terwijl op alle andere plaatsen op Java en Madura en op de buitenetablissementen, de Garnizoensraden en Chefs der diensten hunne aanvragen van benoodigde gelden en vivres, aan de eerste Civile autoriteit of de leveranciers doen, waarop de verstrekking moet gevolg nemen.

Art. 13. De bezorging van transportmiddelen en voeding aan doormarcherende en vertrekkende troepen en manschappen is opgedragen aan de Militaire kommandanten in iedere plaats, welke autoriteit zal zorgen dat de bepalingen dienaangaande niet overtreden worden, en alle bons, na plaats gehad hebbende verificatie, zal certificeren.

Art. 14. De Residenten, dan wel de eerste Civile autoriteiten op Java en Madura zenden de verzameling-staten der gedane stortingen, betalingen en verstrekkingen uit de civile kassen en magazijnen bij het einde van ieder kwartaal aan den Inspecteur en Chef der militaire administratie ter regularisatie in, opgemaakt volgens modellen n°. 1, 2 en 3, waarbij alle originele bewijzen moeten zijn overgelegd.

Art. 15. Op Java en Madura worden alle declaratiën van reis- en verblijfkosten, alsmede alle rekeningen van aanbelang en van aannemers, welke doorloopende voorschotten hebben genoten, ter verificatie aan den Chef der militaire administratie gezonden, en daarna aan de belanghebbenden betaald.

Op de buitenetablissementen, waar geen Officier der administratie aanwezig is, zal de verificatie en betaling voorloopig door den Garnizoensraad van administratie geschieden.

Art. 16. Alle rekeningen van minder belang en van leveranciers, welke geene voorschotten hebben genoten en gebaseerd op door het Gouvernement goedgekeurde contracten en speciale autorisatiën, zullen alle maanden door de respective korpsen en Administrateurs aan de belanghebbenden kunnen worden betaald, en door hen bij de afrekening in uitgaaf geleden.

Art. 17. Alle verzoeken om afschrijving en vernietiging van kleeding, wapening en groot equipement bij de korpsen in gebruik of in voorraad, klein equipement, harnachement, fournituren, kazern- en hospitaals goederen, keuken en stal gereedschappen, enz., alsmede tot afmaking of dooding van paarden en lastdieren, worden direct aan hem gerigt, voor zoo veel de 1ste groote militaire afdeeling, en die buitenetablissementen, waar geene Officiers der militaire administratie bestaan, aangaat.

In de 2de en 3de groote militaire afdeeling, en die etablissementen waarover Officieren der administratie gesteld zijn, geschiedt de inzending aan die Officieren, om door hun intermediair en vergezeld van hunne consideratiën en advijs den Inspecteur te worden aangeboden.

Art. 18. Hij is geregtigd, autorisatie te verleenen tot afschrijving, vernietiging of verkooping van de in het vorige artikel bedoelde voorwerpen, alsmede tot betaling aller rekeningen, welke geringe uitgaven betreffen, dan wel zoodanigen van meer belang, welke spoedig moeten geschieden, zonder dat de autorisatie van het Gouvernement daarop kan worden ingewacht.

Al deze autorisatiën worden ingeschreven in een register, volgens model n°. 4, waarin mede kunnen worden opgenomen de autorisatiën, welke de Kommandant van het leger mogt verzoeken, dat daarin worden gesteld.

Art. 19. De Inspecteur en chef is wijders belast met de opmaking der maandelijksche aanvragen om fondsen voor Java en Madura, ingerigt volgens model n°. 5.

Idem der jaarlijksche opgave van benoodigde fondsen in de overzeesche bezittingen, ingerigt volgens model n°. 6.

Idem der jaarlijksche begrooting van benoodigde kleeding, equipement, harnachement, fournitures enz., ingerigt volgens model n°. 7.

Idem dat alle plaatsen behoorlijk van kleeding, vivres enz. zijn en worden voorzien.

Idem met het sluiten, onder nadere approbatie van het Gouvernement, van contracten voor de levering van kleeding, vivres enz.

Idem met de surveillance voor de behoorlijke uitvoering van inhoudingen, delegatiën en kortingen.

Art. 20. Om het jaar maakt de Inspecteur en chef der Militaire administratie, eene gewone begrooting van uitgaven, en zoo noodig eene buitengewone, ingerigt volgens het model n°. 8.

Op de gewone worden gebragt alle vaste posten van uitgaaf, en voorts alle toevallige en wisselvallige uitgaven, welker noodzakelijkheid, bij het beramen der begrooting, vooraf kan worden bepaald, terwijl op de buitengewone begrooting slechts zullen mogen voorkomen zoodanige uitgaven, als, bij het ontwerpen der gewone begrooting, niet vatbaar zijn, om naar aanleiding van bekende omstandigheden te worden vooruitgezien.

Art. 21. De Inspecteur en chef houdt aan de grootboeken van ontvangsten en uitgaven, volgens model n°. 9, waaruit hij, behalve andere daaruit te trekken uitgaven, ieder jaar opmaakt, om aan den Gouverneur Generaal te worden aangeboden, juiste balancen van het ontvangene voor en kostende der armée volgens de modellen n°. 10 en 11, en op de wijze breedvoeriger omschreven bij het artikel hieronder.

Art. 22. Bij het einde van ieder jaar zal hij een verslag indienen, volgens model n°. 12, over den stand der militaire administratie, en hetgeen verder door hem zal zijn opgemaakt en verrigt.

Art. 23. In alle buitengewone gevallen voorziet hij in de behoeften der troepen, van wat aard die ook zijn mogen; alle buitengewone aanvragen om behoeften worden aan hem gerigt, wel te verstaan zoo verre die tot de Militaire administratie behooren, zullende hij gehouden zijn, in zoodanige buitengewone gevallen, telkens rapport te maken.

Inrigting en verdeeling der diensten van den Inspecteur en chef en deszelfs ondergeschikten, voor zoo veel het hoofdbureau aangaat.

Art. 24. De Inspecteur en chef dirigeert het geheel, en neemt zulke zaken in het bijzonder op zich, als hij nuttig oordeelt.

Art. 25. Een der Onderinspecteurs assisteert den Inspec-

teur en chef in het vorenstaande en wordt voorts, naar gelang van omstandigheden, door dezen geremplaceerd en bij afwezigheid van den Inspecteur en chef handelt de Onderinspecteur in deszelfs naam.

Art. 26. De overige Officieren en geëmploijeerden zijn ieder met een gedeelte der werkzaamheden belast.

Art. 27. De geheele directie is verdeeld in vier bureaux, ieder door eenen Officier gedirigeerd wordende, namelijk:

1ste Bureau, ordonnancering en verantwoordingen van gelden en vivres der korpsen en van de hospitalen.

2de idem, kleeding, wapening, kazernering, enz.

3de idem, autorisatiën, afschrijvingen, enz.

4de idem, boekhouding.

Art. 28. Bij het 1ste bureau behooren:

De afgiften van ordonnantiën van betaling en storting, en van afgifte of inlevering van vivres, de verantwoordingen van gelden en vivres der korpsen.

De verantwoordingen der hospitalen.

De controles van manschappen en paarden.

Veranderingen en mouvementen bij idem.

De opmaking der periodike opgaven der benoodigde gelden en vivres en het opmaken der driemaandelijksche verantwoordingen voor de Algemeene Rekenkamer.

Bij het 2de bureau behooren:

De voorziening in, en de verantwoordingen van kleeding, wapening, kazernering enz. der korpsen.

Bij het 3de bureau behooren:

De examinatie en autorisatie aller rekeningen van buitengewone onkosten, declaratiën van reiskosten, processen-verbaal van afkeuring, en afschrijving van goederen en aanhouding van den maandstaat van verleende autorisatiën.

Bij het 4de bureau behooren:

De aanhouding der grootboeken van ontvangsten en uitgaven; de registers van verschillende inhoudingen.

De behandeling der delegatiën en kortingen wegens verschillende inhoudingen.

De opmaking der maandelijksche aanvragen en jaarlijksche begrootingen van benoodigde fondsen.

Art. 29. Bij ieder bureau wordt de correspondentie gevoerd, over alle zaken, bij hetzelve behandeld wordende.

Art. 30. De besluiten, de inkomende stukken en de afgaande brieven worden, na bij den Expediteur geregistreerd en voorts bij het bureau afgehandeld te zijn, bij ieder bureau

verzameld in verschillende bundels, voor zoodanige respecten als de Inspecteur en chef zal noodig oordeelen en waarvan het nommer op ieder stuk onder het nommer der registratie wordt gesteld.

Art. 31. De aanmerkingen van de Algemeene Rekenkamer op de verantwoordingen van gelden, vivres, paarden en lastdieren, kleeding, equipement, wapening en magazijnen worden opgehelderd en beantwoord, bij het bureau waartoe zulks behoort, en daarvan, tot de finale liquidatie, aanteekening gehouden in een afzonderlijk, daarvoor bij elk bureau bestaand register, volgens model n°. 13.

Bijzondere diensten, werkzaamheden en aan te houden registers van ieder bureau.

1ste Bureau.

Bij hetzelve worden gehouden:

Art. 32. *Een register der verleende ordonnantiën van betaling, volgens model no.* 14.

Hetzelve dient, gelijk de benaming genoegzaam aanduidt, tot het registreren aller ordonnantiën van betaling, ten laste van het Militaire departement, welke worden opgemaakt volgens het model no. 15.

§ *a.* De nommers van alle ordonnantiën loopen door over een geheel jaar, en worden in de volgorde geboekt, naarmate dezelve worden afgegeven, onverschillig voor welke soort van betaling.

§ *b.* Alle bijlagen, die tot justificatie der verleende ordonnantiën dienen, worden afzonderlijk vastgehecht en met een doorloopend nommer over ieder kwartaal duidelijk gemerkt; moetende wijders, indien eene ordonnantie voor verscheidene bewijsstukken wordt afgegeven, eene zamentrekking bij dezelve gevoegd en alle aan een gehecht worden.

§ *c.* De bijlagen zijn:

Betalingsrollen van staven of diensten, aanvragen om fondsen van korpsen, detachementen en hospitalen.

Verzameling-staten van door de Civile autoriteiten gedane betalingen, vergezeld van de originele bijlagen.

Diverse declaratiën, quitantiën, bons met relevés, rekeningen en andere diergelijke stukken, op grond van welke betalingen kunnen gevorderd worden, welke bij algemeene of speciale besluiten zijn geautoriseerd, dan wel op geslotene, en door het Gouvernement geapprobeerde, contracten steunen.

§ *d.* Na den afloop van iedere maand worden uit dit register extracten, volgens het model n°. 16, gemaakt, voor zoo ver aangaat iedere Lands kas, waarop ordonnantiën zijn afgegeven, en dezelve aan de respective Kashouders of eerste Civile autoriteiten gezonden.

§ *e.* Na het einde van het kwartaal wordt een extract van dit register, volgens hetzelfde model als het register zelf, gemaakt, en daarbij gevoegd alle daarin behoorende bewijsstukken, om een deel uit te maken der verantwoording van den Inspecteur en chef der militaire administratie aan de Algemeene rekenkamer in te dienen.

§ *f.* Alle ordonnantiën worden in duplo afgegeven, met uitzondering van die op de kas te Batavia, welke slechts enkel behoeven te worden verleend.

Art. 33. *Een register der verleende ordonnantiën van storting, volgens model n°.* 17.

Hetzelve strekt tot registratie aller ordonnantiën van storting in 's Lands kas, ten voordeele van het Militaire departement, welke worden opgemaakt volgens het model n°. 18.

§ *a.* Op de inschrijving der ordonnantiën, de verzameling der bewijsstukken en het vervaardigen der maandelijksche en driemaandelijksche extracten uit hetzelve, zijn de voorschriften toepasselijk, bij het vorige artikel § *a*, *b*, *d*, *e* en *f* vermeld.

§ *b.* Op de maandelijksche extracten stellen de Kashouders bekend, of de ordonnantiën al dan niet voldaan zijn, en zenden dezelve daarna terug, waarna die gezamelijk, met het driemaandelijksche extract bij de verantwoording worden gevoegd.

Wanneer ordonnantiën van eene maand onvoldaan blijven, zoo stellen de algemeene Ontvangers op de extracten van de volgende maanden, wanneer de storting geschiedt, zulks bekend.

§ *c.* De bijlagen zijn van verschillenden aard, en bestaan uit al zulke stukken, welke het regt tot eene storting kunnen aanwijzen.

§ *d.* De ordonnantiën van storting worden overal in dubbelde expeditiën afgegeven.

Art. 34. *Een register van regularisatiën, wegens gedane materiële verstrekkingen door andere departementen, aan het militaire, volgens model n°.* 19.

Hetzelve dient, om daarin te registreren, alle sommen

voor welker bedrag het Militaire departement belast wordt, wegens ontvangene goederen van verschillenden aard, van andere departementen.

§ *a*. Naar mate de specifike en globale verzamelingstaten, opgemaakt volgens de modellen 2 en 3, (de laatsten vergezeld van de originele bewijzen) inkomen:

Van den Directeur van 's Lands producten en Civile magazijnen.

Van de Residenten, of andere Civile autoriteiten, en

Van den Hoofdadministrateur der Marine;

Wordt het bedrag dier staten geregistreerd; de specifike staat ten laste erkend, en de globale met de originele bijlagen als justificatoire bewijsstukken aangehouden.

§ *b*. De nommers van registratie loopen door voor het geheele jaar.

§ *c*. Na het einde van iedere maand wordt een staat uit dit register opgemaakt, volgens het model n°. 20, aantoonende het geldswaardige bedrag dezer ten laste erkende verstrekkingen, met aanduiding van de afdeeling der begrooting, waarop iedere moet worden geaffecteerd.

Deze staat wordt gevoegd bij den staat, vermeld hieronder bij het art. 35 § *b*.

§ *d*. Na den afloop van het kwartaal wordt een afschrift van dit register, volgens hetzelfde model, gemaakt, en vergezeld van de bewijzen, bij de verantwoording gevoegd.

Art. 35. *Een register van regularisatiën wegens gedane materiële verstrekkingen door het Militaire departement aan anderen, volgens het model n°.* 19.

Hetzelve dient, om daarin te registreren alle sommen, van welker bedrag het Militaire departement ontlast wordt, wegens verstrekte goederen van verschillenden aard aan andere departementen.

§ *a*. De Officieren belast met de administratie of directie van het materieel der Artillerie,

de Genie,

de dirigerende of eerstaanwezende Officier van gezondheid, en

de Chef van de Geneeskundige dienst, voor zoo veel aangaat de verstrekkingen uit het magazijn van geneesmiddelen of scheikundig laboratorium,

zenden na den afloop van ieder kwartaal de specifike verzamelingstaten in, dubbelde en globale idem (deze van de originele bewijsstukken vergezeld), in enkele expeditien,

in aan den Inspecteur en chef der militaire administratie.

§ *b.* Deze maakt op, specifike en globale verzamelingstaten, in enkele expeditiën, van de verstrekkingen uit de magazijnen van kleeding gedaan.

§ *c.* De specifike en globale staten, allen in enkelde expeditiën, worden gezonden aan de autoriteiten, gespecificeerd bij art. 34 § *a*, ieder zoo veel hem aangaat, blijvende de duplicaat specifike staten, vermeld bij § *a*, hiervoren, bij den Inspecteur en chef berusten.

§ *d.* De specifike staten, door de verschillende autoriteiten der andere departementen, ten laste erkend en terug gekomen zijnde, wordt daarvan aanteekening gedaan op de duplicaten der, bij § *a* vermelde, staten en de originelen daarna teruggezonden aan de inzenders.

§ *e.* Het bedrag dezer duplicaat-staten en dat der originele, bij § *b*, vermeld, wordt geregistreerd in het register, en deze staten als bijlagen gehouden.

Wegens de nommering en het vervaardigen van afschriften, is toepasselijk het gezegde in het art. 34 bij § *b* en *d*.

Art. 36. *Een register tot specificatie der verleende ordonnantiën van betalingen, op de verschillende afdeelingen der begrooting en kassen op Java en Madura volgens model n°.* 21.

§ *a.* In het register dezer specificatie wordt ieder ordonnantie van betaling, op Java en Madura verleend, geboekt onder de kas waarop dezelve is afgegeven, en het aandeel derzelve voor iedere afdeeling der begrooting op de eigenaardige afdeeling; dit wordt gedaan, naar mate de ordonnantiën worden verleend.

§ *b.* Na den afloop van iedere maand worden de totale sommen van iedere afdeeling en kas opgetrokken, en overgebragt in eenen afzonderlijken staat, volgens model n°. 22, aantoonende het bedrag der gedurende de afgeloopene maand op iedere afdeeling der begrooting in 's Lands kas op Java en Madura verleende ordonnantiën, en daarbij gevoegd het bedrag van den staat, bedoeld bij het 34 art. § *c*, afdeelingsgewijze, welke staat tevens daarbij wordt overgelegd;

§ *c.* Voor het bedrag beider staten wordt, bij het 4de bureau, de begrooting belast, en dezelve daarna aan de Algemeene Rekenkamer ingediend.

Art. 37. *Een register tot specificatie der verleende ordonnantiën van storting op verschillende afdeelingen der*

begrooting en kassen op Java en Madura, volgens het model n°. 21.

§ *a.* In het register dezer specificatie worden de ordonnantiën van storting even eens geregistreerd, als bij het vorig art. § *a*, voor de ordonnanciën van betaling, is gezegd.

§ *b.* De optelling en overbrenging der totale sommen in éénen staat, geschiedt eveneens als bij het vorig art. § *b*, is gezegd en wordt daarbij aan den voet, afdeelingswijze, genoteerd het bedrag der gedurende de afgeloopene maand, ten voordeele van het Militaire departement, geregulariseerde verstrekkingen, volgens het register, verhandeld bij art. 34 zonder opmaking of overlegging van eenen staat.

§ *c.* Voor het bedrag van voorschreven staat wordt, bij het 4de bureau, de begrooting ontlast en daarna die staten aan de Algemeene Rekenkamer ingediend.

Art. 38. *Algemeen belastingsregister, volgens het model n°.* 23.

§ *a.* Dit register heeft ten doel, om daarin alle Administrateurs, die eene geldelijke en eene vivres verantwoording of deze laatste alleen hebben, te debiteren voor zoodanige ontvangsten, als waarvoor ordonnantie van betaling wordt verleend, de geldswaarde ten laste erkend, of bij een ander korps of dienst in uitgaaf gevalideerd, en weswegens zij aan nadere verantwoording onderworpen zijn, om, na afloop der verantwoording van een kwartaal, dit bedrag met het hun aankomende te verrekenen, en voor het onverantwoord blijvende eene nieuwe rekening te openen.

§ *b.* In de rubrieken zilver en koper figureren slechts de sommen voor memorie, en voor zooverre die separaat kunnen bekend zijn, moeten zij worden gesplitst, ten einde diegene, welke met de opname van de administratie der korpsen belast mogt worden, zich, door middel van een kort extract uit dit register, zoude kunnen overtuigen van de goede verantwoording dier beide muntspeciën bij de kassen.

In het generaal totaal worden deze muntspeciën alzoo nimmer begrepen.

§ *c.* De korpsen worden gedebiteerd voor *alle gelden*, die zij in ontvangst moeten nemen, op de afrekeningen, ten wiens laste en ten wiens behoeve die ook mogten zijn, zoo als:

Kleeding tegen betaling verstrekt.

Vivres tegen betaling verstrekt.

Schulden van Officieren, en in sommige gevallen van manschappen, ten behoeve van den Lande.

Idem idem ten behoeve van particulieren.

§ *d.* Al deze schulden, welke op de betalingsrollen worden ingehouden, of op de afrekeningen in ontvangst genomen, worden binnenslijns in het register geboekt (de splitsing der muntspeciën bekend zijnde, kunnen dezen eveneens in de rubrieken voor memorie worden gesteld), en nadat de betalingsrol en de afrekening geverifieerd zijn, worden dezelve benevens de contributiën uitgetrokken als volgt:

Civiel weduwen- en weezenfonds.

Militair weduwen- en weezenfonds.

Verhoogde pensioenenfonds.

Delegatiën.

Extra inhoudingen.

§ *e.* De inhoudingen, welke binnenslijns geboekt waren, en waaraan voldaan wordt, zullen onderschreven worden met het woordje: *Voldaan.*

Die, waaraan niet voldaan mogt worden, worden op een volgend kwartaal overgebragt en onderschreven met de woorden: *Overgebragt op folio* . . . .

Die, aan welke slechts gedeeltelijk voldaan is, worden insgelijks voor het resterende overgebragt, en onderschreven: *Overgebragt op folio* . . . . *met f* . . . .

Alle inschrijvingen moeten geschieden onder aanhaling van bewijzen, brieven als anderszins;

§ *f.* Voorts worden in dit register gebragt de fondsen of gelden, die ter nadere verantwoording op ordonnantiën, of bij Civile autoriteiten, worden ontvangen, dan wel van andere korpsen overgenomen.

§ *g.* De belasting der vivres en fourages geschiedt met de overblijvende restanten, onder ultimo van een vorig kwartaal, kunnende er gevallen plaats hebben, dat ook vivres mogen worden gerappelleerd.

§ *h.* Uit de rekeningen der leveranciers worden die vivres en fourages, welke door hen ten behoeve van een korps zijn verstrekt, voor iedere maand en voor iederen leverancier afzonderlijk geboekt.

§ *i.* Vivres en fourages, welke mogten bevonden worden, als elders, ten onregte genoten, kunnen en moeten

ook in sommige gevallen in dit register worden gebragt, om de Administrateurs zoo doende met de verantwoording te belasten.

§ *k.* De vivres en fourages, die uit de civile pakhuizen worden ontvangen en ten laste erkend, alsmede vivres en fourages, die door de korpsen zelve worden aangekocht, bij ontstentenis van leveranciers, worden in dit register ingeschreven.

§ *l.* Kaarsen, olie en lampkatoen voor de wachten; jarakolie voor de treintuigen en verder zoodanige verstrekkingen, welke aan geene nadere verantwoording onderworpen zijn, worden ingeschreven onder het hoofd: *Diverse.*

§ *m.* Uit welke stukken ook de inschrijvingen plaats vinden, het zij geldelijke of vivres, moet bij iedere som of quantiteit het folio van het belastingsregister worden genoteerd, aldus: *B. R. folio* . . . .

§ *n.* De contrôle der verstrekte vivres wordt uit dit register opgemaakt, voor zoo verre aangaat alle van de hoofdplaats verwijderde plaatsen, en daarin wordt gebragt het totaal, hetwelk ieder korps of dienst ontvangen heeft.

Voor zoo verre betreft de verstrekkingen in de hoofdplaats, worden uit de contrôle daarvoor telken drie maanden de totalen voor ieder korps getrokken en in het belastingsregister overgebragt.

§ *o.* De hospitalen worden in een tot ditzelfde einde en oogmerk afzonderlijk ingebonden register, echter een gedeelte van dit uitmakende, behandeld.

Wat hierboven betrekkelijk de geldelijke en vivres verantwoordingen is gezegd, moet bij deze etablissementen op de rekening courant en staat van verstrekte levensmiddelen worden toegepast.

Art. 39. *Een register van verstrekte voorschotten aan leveranciers.*

Dit boek bevat eene gewone rekening courant, waarin de aannemers worden gedebiteerd, naar mate voorschotten worden verleend en gecrediteerd, naar mate de restitutiën daarvoor plaats vinden.

Art. 40. *Een registratieboek der betalingen en verstrekkingen, gevalideerd bij de afrekeningen der korpsen, detachementen en verantwoording der hospitalen, volgens het model nº. 24.*

In dit register worden aangeteekend de betalingen en verstrekkingen van verschillenden aard, welke op de gel-

delijke afrekeningen in uitgaaf worden geleden.

De inschrijvingen geschieden dadalijk, nadat eene afrekening is geverifieerd, en moet het totaal steeds overeenkomen met dát der aankomende sommen op de recapitulatie.

Bij het valideren van gelden, die niet door algemeene besluiten zijn toegestaan, maar zich op speciale autorisatiën gronden en tot bijzondere personen bepalen, moet steeds in het register, in de rubriek van de som, beknopt worden genoteerd, ten wiens behoeve en op grond waarvan die betalingen zijn geschied.

Art. 41. *Een register tot aanteekening der autorisatiën, verleend wordende tot verkoop van paarden of goederen, volgens het model n°. 25.*

Dit register dient tot overzigt dat alle voorwerpen, tot welker verkoop autorisatie verleend is, werkelijk verkocht worden, en de opbrengt daarvan in 's Lands kas wordt gestort.

Zoodra autorisatie verleend is tot eenen verkoop, wordt dit in het register aangeteekend; wanneer de vendumeester de vendurol vervolgens inzendt, wordt het bedrag daarvan ingeschreven, en zoodra de betalingstijd verschenen is, ordonnantie van storting verleend, hetwelk mede op het register wordt bekend gesteld.

Art. 42. *Een register tot overzigt der gedane betalingen, op toegestane crediten voor werken van artillerie en genie, volgens het model n°. 26.*

Hetzelve dient om te waken, dat de crediten voor een werk toegestaan worden overschreden.

Wanneer crediten worden toegestaan, zoo wordt daarvan in dit register aanteekening gedaan, en het bedrag aller verstrekkingen en betalingen, op zoodanig crediet, daartegen afgeschreven.

Ieder afzonderlijk werk bekomt eene eigene bladzijde in dit register.

Art. 43. *Een registratieboek der certificaten van ophouding van betaling, volgens het model n°. 27.*

In hetzelve wordt de korte inhoud aller certificaten van ophouding van betaling van Officieren en manschappen van Batavia vertrekkende, geregistreerd en daarna die certificaten door den Inspecteur en chef geteekend.

Art. 44. *Een register van aanmerkingen op de administratiën der korpsen en hospitalen, volgens het model n°. 28.*

In dit register worden ingeschreven:

§ *a*. De aanmerkingen, die zich voordoen bij het inschrijven der controles van de korpsen.

§ *b*. Die, welke zich bij de verificatie der verantwoordingen opdoen, het zij die dadelijk of later geredresseerd worden.

Bij de inschrijving der aanmerkingen moet steeds gelet worden, dat, zoo veel immer mogelijk de gronden worden aangehaald, waarop de aanmerkingen steunen.

§ *c*. Uit dit register worden extracten getrokken, volgens het model n°. 29, en aan de korpsen ter beantwoording gezonden, en wel voor de aanmerkingen vermeld bij

§ *a*. hierboven, telken postdag en, voor de aanmerkingen bedoeld bij

§ *b*. bij de terugzending der geverifieerde afrekeningen en verantwoordingen, ten zij in sommige gevallen noodig mogt geoordeeld worden, die onverwijld te verzenden.

§ *d*. De antwoorden inkomende, worden in volgorde in eenen bundel gebonden.

§ *e*. In de rubriek «aanmerkingen» in het register, worden ingeschreven, wanneer soms eene andere aanmerking wordt gemaakt, of iets anders omtrent de onderhavige zaak verrigt; almede wordt daarin bekend gesteld, wanneer de verantwoording is ingekomen.

Art. 45. Na den afloop van het kwartaal maken de Administrateurs van de korpsen, garnisoenen en detachementen en de Directeuren der hospitalen, hunne verantwoordingen van vivres, en hetgeen daartoe verder behoort, op, naarvolgens de deswege bestaande voorschriften, en zenden die in aan den Inspecteur en chef als volgt:

§ *a*. de Administrateurs der korpsen of garnizoenen te Batavia, Samarang, Salatiga en Soerabaija, hunne eigene verantwoordingen, uiterlijk den 15den na den afloop van het kwartaal.

§ *b*. de Directeuren der hospitalen te Batavia, Samarang, Salatiga en Soerabaija, idem als boven.

§ *c*. de Administrateurs der korpsen, garnizoenen of detachementen op alle andere plaatsen op Java en Madura op den datum, als voren, hunne eigene verantwoordingen, en tevens die der hospitalen, of infirmeriën onder hunne administratie, ten welken einde de Directeuren dezer hospitalen en infirmerien hun die, zoo spoedig mogelijk, na den afloop van het kwartaal indienen.

§ *d.* de Administrateurs der korpsen, garnizoenen, of detachementen aller plaatsen buiten Java en Madura, alles als bij de vorige §, met de eerste scheepsgelegenheid, na den afloop van het kwartaal.

Art. 46. § *a.* Bij den Inspecteur en chef worden deze verantwoordingen nagezien, van de daarin te ontdekken abuizen gezuiverd, en daarna afgesloten, waarna eene expeditie

van de afrekening van gelden Idem idem » vivres	der korpsen, garnizoenen of detachementen,
» rekening courant » verantwoording der levensmiddelen » verantwoording van ziekenkleeding of fournitures	der hospitalen of infirmerien,

behoorlijk afgeteekend, wordt terug gezonden aan de inzenders, vergezeld van een extract uit het register der aanmerkingen, volgens art. 44, § *c*, ten zij geene aanmerkingen op of veranderingen in de afrekening waren gemaakt.

§ *b.* Op eene daartoe afzonderlijk bestemde staat, volgens het model n°. 30 wordt aangeteekend, wanneer iedere afrekening of verantwoording ingekomen en afgehandeld is.

Art. 47. *De algemeene staat van inhoudingen, volgens het model n°.* 31.

§ *a.* Wordt vervolgens opgemaakt en voor het bedrag daarvan de ordonnantiën van regularisatie afgegeven, als:

eene van betaling ten laste van het Militaire departement, volgens het model n°. 32, en

eene van storting, ten behoeve der verschillende fondsen en andere inrigtingen, volgens het model n°. 33.

§ *b.* Bij de opmaking van dezen staat wordt begonnen met de bewijzen, die tot het register van verleende ordonnantiën van betaling behooren, stuk voor stuk na te zien en, in die volgorde van het bewijsnommer, de daarin voorkomende inhoudingen op den staat te brengen; vervolgens worden nagezien en ingeschreven de kortingen, inhoudingen en innamen der verantwoordingen der korpsen in eene voegelijke volgorde; en eindelijk die der hospitalen.

§ *c.* Het totaal van dezen staat moet zijn het ware generaal bedrag der sommen, die op de stukken, welke de Inspecteur en chef bij zijne verantwoordingen indient, min-

der zijn betaald dan *het door het Land verschuldigde*, en provisioneel in 's Lands kas gebleven zijn, zonder geordonnanceerd te worden ten behoeve van de verschillende fondsen, de delegatiën, verschuldigde gelden van verschillenden aard aan particulieren en aan het Land zelf, mitsgaders van op eene andere wijze in 's Lands kas gekomen gelden, uit voorschotten als anderszins voortspruitende en niet door ordonnantiën van storting verrekend.

§ *d.* In de rubrieken van aanmerkingen en ophelderingen moet de autorisatie aangeteekend worden, op welken grond de speciale inhoudingen zijn geschied, als ook ten wiens behoeve; en telken reize, wanneer eene inhouding afgeloopen is, moet zulks daarbij genoteerd worden.

Art. 48. De driemaandelijksche verantwoording van gelden en vivres, van den Inspecteur en chef wordt vervolgens zamengesteld.

Dezelve bestaat uit:

a. Een authentiek afschrift van het register van ordonnantiën van betaling, art. 32, vergezeld van alle daarbij behoorende bewijzen.

b. Een authentiek afschrift van het register der ordonnantiën van storting, art. 33, vergezeld als voren.

c. Een authentiek afschrift van het register van regularisatiën, ten lasten van het Militaire departement, art. 34, vergezeld als voren.

d. Een authentiek afschrift van het register van regularisatiën, ten voordeele van het Militaire departement, art. 35, vergezeld als voren.

e. Een authentiek afschrift der controle van verstrekkingen van stoffage, kleeding enz. uit de magazijnen, art. 55, vergezeld van de daarbij behoorende bewijzen.

f. Een authentiek afschrift der controle van inlevering van stoffage, kleeding enz. in de magazijnen, art. 56, vergezeld als voren.

g. De afrekeningen der verschillende korpsen, garnisoenen en detachementen, vergezeld van alle daarbij behoorende bijlagen.

h. De verantwoordingen der hospitalen en infirmeriën.

Art. 49. Bij de verantwoording van den Inspecteur en chef over een kwartaal worden gevoegd die afrekeningen van korpsen of detachementen en verantwoordingen van hospitalen, welke gedurende hetzelfde kwartaal gelden ter goede

rekening hebben genoten, het zij onmiddellijk op ordonnantiën, dan wel van de Civile autoriteiten, voor zoo verre die in den loop van hetzelfde kwartaal geregulariseerd zijn.

Na de geheele verantwoording worden eerst, bij het 4de bureau, de boeken ingeschreven en daarna wordt dezelve aan de Algemeene Rekenkamer ingezonden.

Art. 50. De contrôles van het personeel aller diensten en korpsen, worden aangehouden naar de veranderingstaten door de Chefs van de diensten, of Administrateurs van korpsen, garnizoenen of detachementen in te zenden.

Art. 51. De korpsen, welke paarden of lastdieren onder hunne administratie hebben, zenden, na den afloop van ieder jaar, daarvan de verantwoordingen in, vergezeld van de bewijzen, welke nagezien, van de ontdekte abuizen gezuiverd en daarna aan de Algemeene Rekenkamer ingediend wordt.

Art. 52. Aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen worden opgaven gezonden, volgens het model n°. 34, van de benoodigde hoeveelheden vivres voor één jaar.

den 1sten Maart	voor	Padang,
Idem		Benkoelen,
Idem		Banka,
Idem		Palembang,
Idem		Riouw,
Idem		Pontianak,
Idem		Sambas,
Idem		Banjermassing,
den 1sten October	voor	Amboina,
Idem		Banda,
Idem		Ternate,
Idem		Menado,
Idem		Makasser,

buiten en behalve zoodanige tijdelijke opgaven, als noodig mogten voorkomen.

Art. 53. Aan voorschreven Directeur wordt ook ingezonden eene opgaaf van benoodigde hoeveelheden der artikelen levensmiddelen uit Nederland te ontbieden, als: wijn, azijn, gezouten vleesch, gezouten spek en meel.

Het tijdstip van inzending en het tijdvak waarover de opgave moet loopen, zijn afhankelijk van speciale verordeningen van het Gouvernement.

Art. 54. Ter voorziening in de vivres op Java en Madura, neemt de Inspecteur en-chef zelfs de noodige maatregelen.

2de Bureau.

Bij hetzelve worden gehouden:

Art. 55. ***Eene contrôle van gedane verstrekkingen van stoffage, groote kleeding, klein equipement, harnachement, hospitaals goederen en diversen, volgens model nº. 35.***

Hetzelve dient, gelijk de benaming aantoont, tot het registreren aller ordonnantiën van verstrekking ten laste van het Militaire departement, aan de staven, diensten, korpsen, detachementen, hospitalen, enz.

§ *a.* De nommers van alle ordonnantiën loopen door over een geheel kwartaal, en worden in volgorde geboekt, naarmate dezelve worden afgegeven, onverschillig voor welke soort van goederen.

§ *b.* Na het einde van het kwartaal wordt een afschrift uit dit register gemaakt, en daarbij gevoegd alle daarbij behoorende bewijzen, om een deel uit te maken der verantwoording van den Inspecteur en chef der Militaire administratie, aan de Algemeene Rekenkamer in te dienen.

§ *c.* Alle ordonnantiën voor verstrekkingen uit de magazijnen te Batavia worden in *enkelde*, en die uit magazijnen op andere plaatsen in *dubbelde* expeditiën afgegeven.

Art. 56. *Eene contrôle van gedane inleveringen van staffage, groote kleeding, klein equipement, harnachement, hospitaals goederen en diverse, volgens model nº. 36.*

Hetzelve dient insgelijks om alle inleveringen van verschillenden aard te registreren, zijnde op de bijhouding, afsluiting, en het formeren van extracten uit hetzelve toepasselijk het bij § *a* en *b* van het vorige artikel bepaalde. Alle ordonnantiën worden in dubbelde expeditie afgegeven.

Art. 57. *Een algemeen betalingsregister wegens gedane verstrekkingen van:*

a. stoffage, groote kleeding en klein equipement.
b. wapening en groot equipement.
c. harnachement en poetsgereedschappen, en
d. kazernerings, stal- en keukengoederen,

wordt aangehouden volgens het model nº. 37, en gesplitst in vier deelen, als voren Lª. *a, b, c* en *d.*

In hetzelve worden ingeschreven de gedane afgiften, verstrekkingen enz. van gezegde voorwerpen, aan de korpsen, garnizoenen en detachementen, of inkoopen door dezelve

bewerkstelligd, en bij de ontvangst der verantwoordingen nagezien of die voorwerpen zijn in ontvangst genomen.

Achter de posten, welke in ontvangst genomen zijn, wordt in de rubriek der aanmerkingen gesteld: *Verantwoord.*

De posten, welke niet verantwoord zijn, worden zaamgetrokken en daarbij gevoegd de verblijvende restanten, waarvan het totaal uitmaken de in het volgende kwartaal te verantwoorden hoeveelheden.

Op de stukken, waaruit de plaats gehad hebbende verstrekkingen worden getrokken, wordt de overbrenging op het betalingsregister genoteerd op de volgende wijze: B. R. folio.

Art. 58. *Een register van verzending en aangekomene goederen, volgens het model n°.* 38.

Hierin worden aangeteekend de goederen, welke uit een magazijn naar eene andere plaats worden verzonden, zoodra het proces-verbaal van afpakking inkomt; terwijl, wanneer van de plaats van aankomst het proces-verbaal van bevinding wordt ontvangen, zulks in het register aangeteekend wordt.

Op deze wijze heeft men steeds een overzigt wegens de afgezondene, onderweg zijnde of aangekomen goederen.

Art. 59. *Een register van aanmerkingen op de administratiën van kleeding, wapening en kazernering der korpsen, en Magazijnmeesters, volgens model n°.* 28.

In dit register worden ingeschreven:

§ *a.* de aanmerkingen, welke zich bij de verificatie der verantwoordingen opdoen, het zij die dadelijk of later geredresseerd worden, met inachtneming dat, zoo veel immer mogelijk, de gronden, waarop de aanmerkingen steunen, daarbij worden aangehaald.

§ *b.* De antwoorden inkomende, worden in volgorde in eenen bundel gebonden.

In de rubriek aanmerkingen wordt ingevuld wanneer de beantwoording is ingekomen, of de nadere aanmerkingen op de beantwoordingen te maken, dan ook wel het een of ander ten aanzien der onderhavige zaak te verrigten.

Art. 60. Na den afloop van het kwartaal worden de verantwoordingen opgemaakt in dubbelde expeditiën en vergezeld van de bewijzen in enkelde expeditiën, ingezonden aan den Inspecteur en chef, gelijk is voorgeschreven bij het Algemeene reglement van administratie, door de Administrateurs van de korpsen, garnizoenen, detachementen, den Administrateur van het algemeene militaire kleeding-

magazijn en andere Magazijnmeesters van kleeeding en kazernering.

§ *a*. De Administrateurs der korpsen, garnizoenen en detachementen of Magazijnmeesters op Java en Madura, zenden die in, uiterlijk den 15den der eerstvolgende maand, na den afloop van het kwartaal.

§ *b*. Die, op alle plaatsen buiten Java en Madura, met de eerste scheepsgelegenheid, na den afloop van het kwartaal.

Art. 61. § *a*. Bij den Inspecteur en chef worden de verantwoordingen nagezien, van de daarin te ontdekken abuizen gezuiverd, en daarna afgeteekend, en eene expeditie, zonder de bewijzen, terug gezonden aan de inzenders, vergezeld van een extract uit het register der aanmerkingen, voorgeschreven bij art. 59 ten zij geene aanmerkingen of veranderingen in de verantwoordingen waren gemaakt.

§ *b*. Op eenen daartoe afzonderlijk bestemden staat, volgens het model n°. 30 opgemaakt, wordt aangeteekend wanneer iedere verantwoording ingekomen en afgehandeld is.

Art. 62. *Eene verantwaording der verwerkte stoffagien* tot het confectioneren van kleeding, enz., uit ieder magazijn verstrekt, gedurende het afgeloopen kwartaal, en ingerigt volgens model n°. 39, wordt bij den Inspecteur en chef der Militaire administratie opgemaakt en als bijlage bij de verantwoording van elk magazijn overgelegd.

Art. 63 Aan den Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen worden opgaven gezonden van de benoodigde hoeveelheden stoffagie, kleeding, equipement, harnachement, hospitaals goederen, ziekenkleeding, enz., uit Nederland te ontbieden, volgens zoodanige modellen en op zulke tijdstippen, als telkens door het Gouvernement zal worden bepaald.

Ter voorziening in de behoefte aan voorschreven, goederen, zoo verre die in Indië geleverd worden, neemt de Inspecteur en chef zelf de noodige maatregelen.

Art. 64. De ter verzending bestemde goederen moeten bij tijds worden in gereedheid gebragt, en alle goederen voor de overzeesche etablissementen gedeponeerd zijn in de pakhuizen, uiterlijk den 1sten November van het jaar, voorafgaande aan dat, waarvoor de verzending geschiedt.

Op de buitenetablissementen moet steeds een voorraad, voor den tijd van een half jaar worden gehouden.

Art. 65. De maandelijksche restantstaten of nota's der in

onderscheidene kleedingmagazijnen aanhandene goederen worden bij dit bureau ontvangen en verzameld.

3de Bureau.

Bij hetzelve wordt gehouden:

Art. 66. *Het register van verleende autorisatien*, voorgeschreven bij art. 18, waarvan, bij het einde van ieder kwartaal, een afschrift in duplo gemaakt en vergezeld van de bijlagen, aan het Gouvernement ter goedkeuring wordt aangeboden.

Art. 67. *Een register der geverifieerde declaratiën van reis- en verblijfkosten*, *volgens het model* nº. 40, waarin geschreven worden de declaratiën, bedoeld bij art. 15, nadat die zijn geverifieerd en geredresseerd.

Art. 68. *Een register der geverifieerde rekeningen van de leveranciers*, *volgens model* nº. 41, waarin worden geboekt de rekeningen van leveranciers en aannemers, bedoeld bij art. 16, na geverifieerd en geredresseerd te zijn.

Art. 69. De inkomende rekeningen, waarvan geene contracten bestaan, kunnen, wanneer haast daarbij is, of dezelve eene geringe som bedragen, door den Inspecteur en chef der militaire administratie voorloopig worden geautoriseerd en gebragt op het register van verleende autorisatiën, terwijl, wanneer de zaak uitstel gedoogt en het bedrag hoog is, die aan het Gouvernement ter goedkeuring aangeboden moeten worden, alvorens de betaling geschiedt.

Art. 70. De proces-verbalen van afschrijving van te min bevondene of afgekeurde kleeding, wapening, equipement, harnachement, kazernering, hospitaalsgoederen, ziekenkleeding, enz., welke door de Administrateurs der korpsen of Garnizoensraden van administratie, alsmede Directeurs van hospitalen en Magazijnmeesters, ter approbatie worden ingezonden, worden, na goedkeuring van den Inspecteur en chef der militaire administratie, gerecapituleerd op eenen staat, welke met eene expeditie van ieder proces-verbaal, bij het einde van ieder kwartaal wordt begrepen in het register van verleende autorisatiën, om daarop mede de goedkeuring van het Gouvernement te kunnen erlangen.

4de Bureau.

Bij hetzelve worden gehouden:

Art. 71. *De grootboeken*, *voorgeschreven bij het* 21ste *artikel*, *gesplist als volgt:*

Java en Madura.
Molukkos.
Makasser.
Riouw.
Banka en Palembang.
Zuid- en Oostkust van Borneo.
Westkust van Borneo.
Westkust van Sumatra.

Art. 72. Deze grootboeken worden ingeschreven, nadat de verantwoording van den Inspecteur en chef opgemaakt is.

Art. 73. De inschrijvingen op de grootboeken geschieden in dezelfde afdeelingen en onderafdeelingen, als waarin de begrooting is gesplitst.

Art. 74. Voor Java en Madura worden de boeken, alle kwartalen, opgetrokken en daaruit een extract geformeerd van hetgeen ten laste der buitengewone begrooting moet komen, waarvan een afschrift aan het Gouvernement wordt ingediend.

Voor de buitenetablissementen geschiedt de optrekking en het formeren van extracten van de uitgaven, ten laste der buitengewone begrooting, jaarlijks.

Art. 75. De boeken voor een dienstjaar worden niet afgesloten, dan nadat de verantwoordingen van het 1ste halfjaar, volgende op het dienstjaar, zullen zijn geboekt, nademaal de regularisatie voor het dienstjaar op ultimo Junij van het volgende is bepaald.

Art. 76. Op elk der grootboeken wordt eene balans geformeerd, model nº. 10, aanwijzende de baten en lasten, benevens eene vergelijking met de sommen, bij de begrooting geraamd; zullende vervolgens op deze balancen eene verzameling, model nº. 11, worden geformeerd, waarna dezelve, vergezeld van eene inlichtende memorie, aan het Gouvernement worden aangeboden.

Art. 77. In deze balancen moeten de materiele baten en lasten van het Departement van oorlog mede zijn begrepen, weshalve tot dat einde de volgende berekeningen worden gemaakt:

a. Het geldswaardige bedrag der restanten op ultimo December van het dienstjaar, in de kleedingmagazijnen op Java en Madura.

b. Het geldswaardige bedrag van alle verzendingen, welke uit gezegde magazijnen, gedurende het dienstjaar, naar elk der buitenetablissementen, hebben plaats gehad, waarbij

wel gelet moet worden, op zoodanige verzendingen, die, onder ultimo van het dienstjaar, ter plaatse van bestemming nog niet zijn aangekomen, ten einde het geldswaardige bedrag te kunnen bijvoegen bij de restanten dier etablissementen.

Art. 78. Gelijke berekeningen worden gemaakt van de restanten, welke zich in de magazijnen der Garnizoensraden, op de buitenetablissementen bevinden, terwijl de berekeningen der restanten in de magazijnen der korpsen of Garnizoensraden en hospitalen op Java, door de Administrateurs derzelve, elk jaar vóór ultimo Maart, aan den Inspecteur en chef der Militaire administratie worden ingediend.

Art. 79. Gelijke berekeningen, zoo als bij art. 77 en 78 zijn omschreven, zal de Inspecteur en chef der Militaire administratie jaarlijks ontvangen

1°. van den Directeur der artillerie,

2°. van den Directeur van fortificatiën,

3°. van den Chef van de geneeskundige dienst,

van alle goederen, onder hun beheer, zoo wel op Java als in de buitenetablissementen.

Art. 80. Bij de voorschreven berekeningen worden de goederen, welke reeds zijn gebruikt, voor de halve waarde uitgetrokken.

Art. 81. Van de staten der, door de Officieren en Ambtenaren bij het Militair departement, gedelegeerde gelden ten behoeve van particulieren in Nederland, welke de Administrateurs der korpsen, Garnizoensraden, enz. vóór den 10den der maand, na afloop van elk kwartaal, indienen, wordt eene generale attestatie de vita opgemaakt, volgens het model n°. 42, en vóór of uiterlijk den 20sten daaraanvolgende aan het Gouvernement in duplo aangeboden.

Van de Officieren, welke niet door een korps, Raad van administratie of dienst, maar onmiddellijk op ordonnantiën van den Inspecteur en chef betaald worden, wordt het bedrag der gedelegeerde gelden getrokken uit de betalingsrollen dier Officieren.

In geval de korpsen enz., in gebreke mogten blijven, deze staten op het bepaalde tijdstip in te dienen, zal echter deswege de afzending van de generale attestatie de vita niet vertraagd worden, maar zoo veel noodig suppletoire staten ingediend.

Art. 82. Van de alzoo gedelegeerde gelden wordt, voor

iederen Officier, of ambtenaar, eene rekening aangehouden in het register, volgens model n°. 43, die nader met de verantwoordingen der korpsen wordt geconfronteerd; in welke rekening wordt aangeteekend wanneer de gelden in Nederland aan de belanghebbenden zijn voldaan, zoodra zulks zal blijken uit de rekening courant, door het Ministerie voor de Koloniën, uit Nederland wordende gezonden.

Art. 83. *In een alphabetisch register, volgens het model n°. 44*, wordt aangehouden de rekening wegens de 10 en 5 jarige fournissementen der Officieren, deelgeregtigden aan het Militaire Weduwen- en Weezenfonds. Deze fournissementen worden uit de verantwoordingen getrokken en in voorschreven register gebragt.

Art. 84. *Een schuldboek van Officieren, achterstallige debiteuren aan het vendudepartement, en van door het Gouvernement verleende of bevolene kortingen, wordt aangehouden volgens het model n°. 45.*

In hetzelve worden de Officieren voor de bevolene kortingen gedebiteerd, en wanneer uit de verantwoordingen eenige inhouding blijkt, voor het bedrag daarvan gecrediteerd.

Art. 85. Alle drie maanden wordt, voor zoodanige posten, welke ten behoeve der vendudepartementen zijn ingehouden, ordonnantiën van betaling bij het 1ste bureau verleend.

De ordonnancering der ingehoudene gelden, voor opgelegde kortingen, vindt plaats naar mate de crediteuren de voldoening vorderen.

Art. 86. *Een register volgens het model n°. 46*, wordt aangehouden, waarin worden geschreven de sommen, waarmede de begrooting moet worden bezwaard of ontlast, volgens de maandelijks bij het 1ste bureau op te maken staten, volgens art. 36 § *b*, en art. 37 § *c*, die daarna gezamenlijk, met de aanvrage om fondsen, bij art. 19 vermeld, aan de Algemeene Rekenkamer worden ingediend.

Art. 87. Eene gewone rekening courant wordt aangehouden met de Nederlandsche Handelmaatschappij, waarin deze wordt gecrediteerd en het Militaire departement gedebiteerd voor het bedrag aller rekeningen van dat handelsligchaam, welke geliquideerd zijn.

Voor de hier in Indië betaalbare, wordt zulks bewerkstelligd bij de ontvangst der rekeningen van de maatschappij, terwijl de posten, in Nederland betaalbaar, eerst bij de ontvangst der rekening van het Ministerie voor de Koloniën worden geboekt.

Voor het geheele bedrag der rekening courant worden jaarlijks de grootboeken, op de eigenaardige afdeelingen, gecrediteerd en gedebiteerd.

Verdeeling en werkzaamheden van de Officieren der militaire administratie van het hoofdbureau, elders gedetacheerd en betrekkingen van hen tot den Inspecteur en chef en andere autoriteiten.

Art. 88. Op de na te noemene plaatsen en buitenetablissementen zullen Officieren der militaire administratie resideren, om, in naam van den Inspecteur en chef, voor 's Lands belangen te waken en de militaire administratie in alle hare details gade te slaan, als:

Te Samarang, voor de geheele 2de groote Militaire afdeeling.

Te Soerabaija, voor de geheele 3de groote Militaire afdeeling.

Te Amboina, voor de geheele Molukkos.

Te Padang, voor Sumatra's Westkust.

Te Muntok, voor Banka en Palembang, met derzelver onderhoorigheden.

Te Makassar, voor de troepen aldaar en onderhoorigheden.

Art. 89. Al de korpsen, troepen, hospitalen en andere Militaire etablissementen aan den Inspecteur en chef comptabel en in de 2de en 3de groote Militaire afdeeling gestationeerd, zullen zich wat het materieel hunner administratie aangaat, wenden tot den Officier der militaire administratie in de hoofdplaats residerende, om door diens intermediair met den Inspecteur en chef der militaire administratie te corresponderen, terwijl zij, wat het geldelijke aangaat, zich regelregt tot die autoriteit wenden.

Al de troepen, korpsen en etablissementen, zoo als hierboven bedoeld en op de buitenetablissementen gestationeerd, zullen zich met al hunne administrative zaken, zoo geldelijke als materiele, wenden tot den Officier der militaire administratie, die resideren zal op zoodanige plaatsen, als in het voorgaande artikel is gezegd, om door diens intermediair afdoening te bekomen.

De Inspecteur en chef correspondeert en handelt wederkeerig; hij zendt, wat de 2de en 3de groote Militaire afdeeling aangaat, voor het materiele en wat de buitenetablissementen regardeert voor het geldelijke en materiele, afschriften van alle algemeene bepalingen en van bijzondere, voor zoo verre die ieder aangaan, mitsgaders zijne bevelen

aan de gedetacheerde Officieren der militaire administratie ter verdere verbreiding aan de geconcerneerde en onder hun bereik staande autoriteiten, terwijl hij, wat het geldelijke voor de 2de en 3de groote Militaire afdeeling op Java aangaat, regelregt met de korpsen, hospitalen en andere militaire etablissementen correspondeert.

Art. 90. De garnizoenen in de 1ste groote Militaire afdeeling en die der buitenetablissementen, waaraan geen Officier der militaire administratie is toegevoegd, wenden zich met al hunne administratiebelangen tot den Inspecteur. Eenmaal in het jaar zal de Inspecteur een' zijner Officieren derwaarts zenden, tot het houden eener administrative inspectie.

Art. 91. Alle Gouverneurs, Residenten en Civile autoriteiten op die buitenetablissementen, alwaar zich Officieren der militaire administratie bevinden, corresponderen met hen over alle takken, die administratie regarderende, ten einde met denzelven of door zijn intermediair de zaken met den Inspecteur af te doen.

Art. 92. De Officieren der militaire administratie, van het hoofdbureau gedetacheerd, zijn niet comptabel; zij zijn als het ware agenten van den Inspecteur en chef, en handelen in diensnaam.

Alles wat zij derhalve doen, moet de strekking hebben, om de korpsen, hospitalen enz. in hunne administratie te leiden, dat die naar de voorschriften en bestaande verordeningen geschiede, dat groote omslag worde voorgekomen en 's Lands belangen worden in het oog gehouden.

Art. 93. De gedachte Officieren op Java zullen zich niet op reis begeven, dan op last of na bekomen autorisatie van den Inspecteur en chef, ten zij in spoed vereischende gevallen; wanneer zij evenwel gehouden zullen zijn, om daarvan onverwijld rapport te doen aan den Inspecteur, ten einde zijne goedkeuring te erlangen, en dit echter wel degelijk op hunne verantwoordelijkheid, dat hunne reis wezenlijk geen uitstel gedoogde.

Art. 94. Op de buitenetablissementen zullen zij, eenmaal in het jaar, eene tournée doen, om de noodige administrative inspectie te houden over de troepen, hospitalen en andere etablissementen, waarvan hun de surveillance is aanvertrouwd, en wel op zoodanige gelegenheden als hun dienstig zal toeschijnen, en er zich gelegenheden opdoen. Zij zullen zich ook bij extra voorvallen, die dringend zijn,

op reis kunnen begeven, echter dan steeds met voorkennis van den Kommandant der troepen, doch onder dezelfde gehoudenis en verantwoordelijkheid, als in het voorgaande artikel.

Art. 95. Bij de inspectiën in de twee voorgaande artikelen bedoeld, zullen zij steeds opvolgen de bepalingen, zoo als die voorgeschreven zijn in het 1ste hoofddeel van het Reglement van Administratie voor het Leger.

Art. 96. De gedetacheerde Officieren der militaire administratie zullen zich inzonderheid bezig houden met eene naauwkeurige surveillance over het materieel der troepen, zoo als kleeding, vivres, kazernering, magazijnen, hospitalen en verdere etablissementen.

De boeken van de Officieren van kleeding zullen door hen worden nagezien en de gedane reparatiën, zoo aan wapening en zadeltuig, worden geconfronteerd.

In het bijzonder zullen zij letten, dat de man nimmer kleeding of andere voorwerpen op schuld ontvange, dan ter oorzake van bewezene verwaarloozing.

Zij zullen zich dikwijls naar de hospitalen *in loco* begeven en dáár alles nagaan, wat tot de administratie van zoodanige etablissementen behoort, en of de lijders behoorlijk worden verpleegd. Zij zullen de korpsen en hospitalen ook van tijd tot tijd leiden in het opmaken hunner verantwoordingen en toezien, dat zij de uitgaven en inhoudingen, die niet door de algemeene verordeningen zijn bepaald, behoorlijk op de afrekeningen omschrijven en de autorisatiën daartoe, zoo veel immer doenlijk, die van het Gouvernement aanhalen; dat zij nimmer uitgaven of inhoudingen doen, dan op gronden van zekerheid; zij zullen in het algemeen zoodanige mesures nemen, dat de administratie eenen geregelden loop bekome.

Art. 97. De gedetacheerde Officieren der militaire administratie ontvangen alle klagten, de militaire administratie regarderende, die bij hen inkomen; zij onderzoeken en decideren dezelve naar omstandigheden of zenden die op aan den Inspecteur en chef der militaire administratie. Zij doen insgelijks dadelijk rapport van alle malversatiën en groote abuizen die zij komen te ontdekken; handelen in die gevallen naar den aard der omstandigheden of naar de ontvangene bevelen, geven alle competente Autoriteiten daarvan kennis en altijd den kommanderenden Officier der troepen.

Art. 98. Elke Raad van administratie, Directeur of Administrateur van een hospitaal en infirmerie, Administrateur van kleeding of welke Militaire autoriteit ook, aan wie over 's Lands gelden en goederen het beheer is aanvertrouwd, mits afgescheiden zijnde van het materieel der Artillerie en die der Genie, en van de Generale dienst, zullen de gedetacheerde Officieren der militaire administratie ten allen tijde in hunne qualiteit ontvangen en inzage verleenen in alle administrative stukken en dezelve aan hunne verificatie en vergelijking met de kas en goederen, in natura, onderwerpen.

Art. 99. Alle civile en militaire Autoriteiten zullen gehouden zijn, aan de gedetacheerde Officieren der militaire administratie, zoodanige ophelderingen te geven, als welke zij in hunne dienstbetrekking noodig mogten hebben.

Art. 100. De gedetacheerde Officieren der militaire administratie op de buitenetablissementen ontvangen, op de daartoe bepaalde tijdstippen, de verantwoordingen van gelden en vivres der hospitalen, van kleeding, kazernéring benevens alle de bij het Algemeene Reglement van militaire administratie voorgeschrevene periodikė stukken. Zij zien die verantwoordingen voorloopig na en stellen zich daartoe des te beter in staat door alle periodike stukken, die aan hen worden ingediend, aan te houden tot dat zij de verantwoordingen afgedaan hebben, ten einde met deze in een paket aan den Inspecteur en chef ter verificatie te worden opgezonden, die dezelve ook door hun intermediair en vergezeld van zijne aanmerkingen terugzendt.

Insgelijks ontvangen zij van de Civile autoriteiten de noodige stukken ter ordonnancering en regularisering voor de geldswaarde, ten laste van het Militaire departement, zien die mede voorloopig na, redresseren de abuizen in overeenstemming met die autoriteiten en de geconcerneerde administratiën, en zenden dezelve insgelijks aan den Inspecteur en chef, die daarop het noodige verrigt en de ordonnantiën enz., door zijn intermediair, aan de Civile autoriteiten doet toekomen.

Art. 101. Verstrekkingen die door het Militaire departement, ten laste van het Civile departement worden gedaan, behandelt de Inspecteur op Java insgelijks zelf en voor de buitenetablissementen, alwaar Officieren der militaire administratie aanwezig zijn, worden die in forma door die Officieren aan de Civile autoriteiten aangeboden om ten

laste te erkennen en, na terugontvangt, den inspecteur toegezonden om het Militaire departement daarvoor te ontlasten.

Hij ontvangt, ten einde hiertoe in staat te zijn, van de Officieren der Genie, Onderdirecteuren der Artillerie, Officieren van gezondheid en van alle Militaire autoriteiten, die buiten hem verstrekkingen ten laste van het Civile departement hebben gedaan, de staten van regularisatie voor elke residentie of post, die onder een afzonderlijk civiel gezag staat, afzonderlijk opgemaakt.

Art. 102. De gedetacheerde Officieren der militaire administratie ontvangen nimmer stukken ter regularisatie ten voordeele van het Marine departement, maar wel te laste van hetzelve, voor zoo veel de buitenetablissementen aangaat.

De ten laste neming wordt door den Hoofdadministrateur der Marine gedaan, zoo dat die onerkend aan den Inspecteur en chef worden opgezonden.

Art. 103. Dáár, waar Officieren der militaire administratie *in loco* aanwezig zijn, worden alle administrative commissiën, afkeuringen enz. ten onderwerp hebbende, door hen aangevraagd bij de bevoegde autoriteiten; zij sisteren steeds bij dezelve en viseren de daarvan te dresseren processen-verbaal, insgelijks geschieden alle publieke verkoopingen aldaar en voor het Militaire departement ten hunnen overstaan en op hunne aanvraag; zij ligten de extracten uit de vendurollen en zenden die aan den Inspecteur ter ordonnancering voor storting.

Nimmer laten zij die gelden bij de Raden van administratie innemen.

Art. 104. Aan welke administratie ook, op Java en op de buitenetablissementen, waar Officieren der militaire administratie zijn gedetacheerd, zullen geene betalingen van leveranciers in rekening worden gevalideerd, dan op hunne voorafgaande verificatie. Op de buitenetablissementen zullen ook de reis- en verblijfkosten daaraan onderworpen wezen.

Art. 105. Overal waar Officieren der militaire administratie wezenlijk aanwezig zijn, staan de hospitalen infirmeriën en magazijnen onder hun onmiddellijk toevoorzigt; bij tijdelijke verwijdering gaat dit toevoorzigt over op den Kommanderenden Officier van het Garnisoen.

Art. 106. Gedetacheerde Officieren der militaire administratie, in gevallen verserende, dat zij geene dienst kunnen verrigten of wel komen te overlijden, zal de Kommanderende officier *in loco*, door een' daartoe geschikt Officier

te designeren, in hunne dienst voorzien en dadelijk daarvan den Inspecteur en chef rapport doen.

Art. 107. De gedetacheerde Officieren der militaire administratie doen de noodige voordragten ter vervulling van vacatures van militaire ambtenaren en geëmploijeerden; en die op de buitenetablissementen voorzien voorloopig daarin.

Art. 108. Dáár, waar Officieren der militaire administratie resideren, worden noch publieke noch onderhandsche contracten, het Militaire departement rakende, gesloten, dan door hen, dat is te zeggen, in naam van hunnen chef en in zoo verre daarin niet anders is of mogt worden voorzien.

Art. 109. De Officieren der militaire administratie zijn voor hunne administrative handelingen aan niemand verantwoording schuldig, dan aan den Chef der Militaire administratie; namelijk in zoo verre dat de Administrateurs, hospitalen enz., waar zij tegen over gesteld zijn, die van hen zouden vergen.

In alle gevallen nogtans zullen zij de bevelen van de Kommanderende officieren in de groote Militaire kommando's op Java, van de Molukkos en verdere Etablissementen opvolgen, namelijk voor zoo verre het deze mogten noodig achten, hun die tot welzijn van den dienst te geven, echter altijd op zijne verantwoordelijkheid.

Art. 110. De gedetacheerde Officieren der militaire administratie vermogen niet, wanneer zij daartoe door den President aangezocht worden, te weigeren om te sisteren bij de vergaderingen van de Raden van administratie *in loco*, om die van hunne advijzen te dienen, echter dan zonder verantwoording, en met de bevoegdheid, om wanneer contra hunne advijzen wordt gehandeld, zulks in de notulen van den Raad te doen inschrijven.

Goedgekeurd en bekrachtigd bij besluit d. d. 10 December 1831, n°. 1.

Mij bekend.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 68.) Hoofdcommissie van Landbouw.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 21sten December 1831, n°. 14.

Gelezen de missive van den waarnemenden Directeur Generaal van Financiën, van den 10den dezer, n°. 14;

Is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo ver, van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 2den Junij 1827, n°. 7, (Staatsblad n°. 58), te bepalen, dat het voorzitterschap der Hoofdcommissie van Landbouw voortaan zal zijn opgedragen aan den Directeur der cultures.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 69.) Alteratie van de Instructie voor de Weeskamers.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten December 1831, n°. 1.

Zijn enz.;

En hierover rijpelijk gedelibereerd zijnde;

Zoo is, met overleg van de Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Art. 17 en 18 van de Instructie der Weeskamers, gearresteerd bij besluit van Commissarissen Generaal, van den 23sten October 1818, n°. 40, (Staatsblad n°. 72), te wijzigen als volgt,

In boedels, waar de langstlevende der echtgenooten erfgenaam, boedelredderaar en voogd, of waarin een ander persoon tot boedelredderaar geïnstitueerd is, en waar zich tevens medeerfgenamen voor de legitime portie bevinden, het zij dezelve hier te lande aanwezig, dan wel uitlandig zijn, en van derzelver vóóroverlijden niet is gebleken, zal, binnen zes maanden na het overlijden, de langstlevende der ouders of andere boedelredderaar aan de Kamer, moeten doen bewijs van de legitimes den voornoemden erfge-

namen aangekomen, waartoe almede zullen geroepen worden, een of twee der naast aanwezige magen van den overledene; het bewijs door de Kamer goedgekeurd zijnde, zal, indien de vrouw de langstlevende is, of een ander boedelredderaar aanwezig is, de Kamer, bovendien, kunnen vorderen voldoende borgtogt voor de legitime, of wel overbrenging ter Kamer van den kustingbrief, welke voor de uitgezette legitime gelden zal zijn erlangd.

Eene vrouw de langstlevende der echtgenooten zijnde, en wenschende naar Nederland terug te keeren, zal, eeniglijk, aan de Kamer bewijs der legitime, den kinderen aangekomen, moeten doen, doch gehouden zijn, de plaats van haar toekomstig domicilium op te geven, ten einde de Kamer in de gelegenheid te stellen, aan den competenten regter in het vaderland aanschrijving te kunnen doen, met toezending tevens der noodige bescheiden, de legitime betreffende.

Extract enz.

Zullende deze resolutie voorts worden geïnsereerd in het Staatsblad, alsmede in de Javasche courant, tot narigt van de verschillende Weeskamers in Nederlandsch Indië en tot informatie van de belanghebbenden.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 70.) Weduwen- en weezenfonds der Civile ambtenaren.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten December 1831, n°. 12.

Gelezen enz.;

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met alteratie van art. 28, van het Reglement op het Civile Weduwen- en Weezenfonds, te bepalen dat, in het vervolg ook kinderen, die bij het overlijden huns vaders, *boven de 15 jaren oud zijn*, aanspraak zullen hebben op de bij gemeld artikel bepaalde toelagen uit het fonds, voor zoo ver zij het tijdstip nog niet mogten hebben

bereikt, tot hetwelk, naar luid van art. 1 der resolutie van den 16den Augustus j. l., n°. 10, (Staatsblad n°. 46), de uit het fonds gebenificeerde kinderen de hun competerende onderstandgelden zullen blijven genieten.

Ten tweede. Enz.

Extract enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 71.) Beheer van 's Lands geldmiddelen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten December 1831, n°. 23.

Gelezen de missive der Commissie, benoemd bij resolutie van den 9den April l. l., n°. 1, van den 10den dezer, n°. 1, daarbij enz.;

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met intrekking van alle bepalingen en verordeningen, strijdig met de hieronder vervatte voorschriften, te arresteren de volgende:

Bepalingen op het beheer van 's Lands geldmiddelen.

Art. 1. De Algemeene Rekenkamer heeft het oppertoezigt op de rigtige invordering, verantwoording en het gebruik van 's Lands penningen, goederen en eigendommen in Indië; zij zal geene posten in rekening lijden, dan die bij de algemeene en speciale besluiten en reglementen zijn toegestaan.

Art. 2. Alle collegiën of personen zonder onderscheid, aan welke het bestuur van 's Lands penningen, goederen of eigendommen is toebetrouwd, zijn mitsdien aan de Rekenkamer van hun gehouden bestuur en handelwijze rekening en verantwoording schuldig.

Art. 3. Het oppertoezigt van de Rekenkamer strekt zich wijders uit tot het bestuur, gehouden door Weesmeesteren, Boedelmeesteren, Kerkeraden, Kerkmeesteren, Diakenen, en alle andere personen, in openbaar gezag, belast met

de bezorging van eenige onbeheerde of insolvente boedels, benevens over de besturen der weduwen- en pensioenen-fondsen.

Art. 4. De contrôle op alle uitgaven, ten dienste van den Lande, heeft tot grondslag de voor die uitgaven gearresteerde begrooting en berust op Java en Madura,

1°. *Voor het Civile Departement.*

a. Bij de Algemeene Rekenkamer.

voor zoo veel betreft de posten, waarvoor gelden op de begrooting van algemeene sommen gebragt zijn.

b. Bij de Residenten, onderworpen aan de herziening der Algemeene Rekenkamer,

voor zoo veel betreft de speciale begrooting voor elke residentie afzonderlijk; op *Batavia* wordt de contrôle door den *Directeur Generaal* uitgeoefend.

2°. *Voor de Militaire en Marine Departementen.*

a. Bij de Algemeene Rekenkamer.

voor zoo veel betreft het bewaken der totale som voor elk dier departementen uitgetrokken.

b. Bij den Inspecteur en chef der Militaire administratie en den Hoofdadministrateur der Marine,

voor de bewaking van elke afdeeling en wisselvallige posten hunner begrooting, onder de nadere herziening der Algemeene Rekenkamer, bij art. 42 bedoeld.

Art. 5. De in het vorige artikel vermelde autoriteiten zullen toezien en zorgen, dat de bij de begrooting ingewilligde gelden tot de daarbij omschreven posten, en geene andere, worden gebruikt.

Zij zullen er hunne bijzondere zorg aan hechten, dat geene afschrijving van uitgaven, dan op het eigenaardige hoofd der begrooting plaats vinde, met vermijding, zoo veel mogelijk, der hoofden van diverse debiteuren en crediteuren, regularisatie en inkoop en kosten van diverse goederen.

Art. 6. Een exemplaar der gearresteerde begrooting zal in tijds aan de Algemeene Rekenkamer worden ingezonden; zullende haar tevens dadelijk worden kennis gegeven van alle bij het Gouvernement toegestane af- en overschrijvingen.

De overige autoriteiten, in art. 4 vermeld, krijgen daar-

van inzending en kennisgave, voor zoo veel elk derzelve afzonderlijk betreft.

Van alle hoofden, op de begrooting van algemeene sommen voorkomende, worden dezelve afzonderlijk door den Directeur Generaal van Financiën geïnformeerd.

Van de gelden op de begrooting van algemeene sommen voor de buitenetablissementen benoodigd, wordt de Algemeene Rekenkamer geïnformeerd, ten einde te kunnen waken, dat dezelve steeds te dien einde disponibel blijven.

Art. 7. Dadelijk worden door elk hunner de noodige registers aangelegd, waarop in crediet het primitief toegestane montant bij de begrooting, zoo voor elk hoofdstuk in het geheel, als voor alle afdeelingen en ook wisselvallige posten in het bijzonder, benevens de nadere bij overschrijving geaccordeerd wordende som geboekt wordt.

Alle posten, in uitgaaf gebragt wordende, alsmede alle nader bevolen wordende overbrenging op andere respecten, worden op gelijke wijze in het debet van elk hoofd afgeschreven.

Art. 8. Na ultimo Junij van een volgend dienstjaar zullen geene betalingen meer op het vorige dienstjaar mogen geschieden, weshalve alle pretentiën, vóór ultimo April zullen moeten zijn ingediend; alle ordonnantiën over het voorgaande dienstjaar, welke niet vóór ultimo Junij ter betaling zullen zijn aangeboden, zullen worden geaffecteerd op het loopende of op een volgend dienstjaar, en niet dan op speciale autorisatie van het Gouvernement mogen worden voldaan.

Regularisatiën van reeds gedane uitgaven kunnen geschieden tot ultimo October van een volgend dienstjaar, als wanneer de begrooting finaal zal worden gesloten.

Art. 9. Van alle door het Gouvernement geopende crediten, waarvoor bepaalde sommen worden disponibel gesteld, het zij tot het doen van inkoopen, aanbouw, reparatiën of voor alle zoodanige onderwerpen welker finale afdoening op tijd werkt, zal door elk der autoriteiten in art. 4 vermeld, voor zoo verre de door haar te bewaken begrooting betreft, een afzonderlijk register worden aangelegd, ten einde te zorgen dat dezelve niet worden overschreden.

Art. 10. Van zoodanig crediet zal moeten blijken bij het hoofd der begrooting, waarop hetzelve is geaffecteerd, zullende hetzelve worden beschouwd als eene voorloopige beschikking over gelden, welke disponibel moeten blijven.

Art. 11. Bij den afloop van zoodanige voorloopige beschikking, het zij door het voleindigen der werken, het voldoen der leverranciën, of wel vernietigen daarvan, zal het geopende crediet worden gesloten, en het alsdan mogelijke batige saldo weder worden gebragt ten voordeele van het hoofd der begrooting, waarop het voorloopige bezwaar heeft plaats gehad.

Met alle, onder ultimo Junij nog loopende crediten, op een vorig dienstjaar geaffecteerd, zal op gelijke wijze worden gehandeld.

Art. 12. Ten einde de bovenstaande voorschriften behoorlijk te doen werken, zal de Directeur Generaal van Financiën en, buiten Batavia de Residenten, geene betalingen of inkoopen, waarvoor de fondsen op de begrooting van algemeene sommen zijn uitgetrokken, doen plaats vinden, dan nadat door de Algemeene Rekenkamer zal zijn gecertificeerd, dat daarvoor op de begrooting gelden disponibel zijn; indien de aanvraag geschiedt op een door het Gouvernement geopend crediet, zal zulks afzonderlijk moeten worden vermeld.

Ten aanzien hunner speciale begrootingen overtuigen zij zich hiervan, even als de Inspecteur en chef der Militaire administratie en de Hoofdadministrateur der Marine, ten aanzien hunner begrootingen, op hunne personele verantwoordelijkheid.

Driemaandelijks wordt bij de Algemeene Rekenkamer het register der begrootingen van algemeene sommen afgesloten en van den stand derzelve aan het Gouvernement kennis gegeven.

Art. 13. Geene betaling zal voor eene andere residentie vermogen te geschieden, dan op autorisatie van den Directeur Generaal van financiën, en op een certificaat van de betrokken autoriteit, dat die uitgaaf, door haar, ten laste harer begrooting is gebragt, houdende tevens aanwijzing van het hoofd der begrooting en het daarop nog disponibel bedrag, waarop de belasting heeft plaats gehad.

Naarvolgens deze autorisatie en certificaat zal de betaling bij kas kunnen worden in uitgaaf gebragt, onder de rubriek, *betaling ten laste der begrooting van andere residentiën*, met vermelding van zoodanig hoofd der begrooting, als in het certificaat vermeld staat.

Art. 14. Inkoopen eenmaal geschiedt zijnde, valt het gebruik derzelve niet verder onder die contrôle der begroo-

ting, maar vervallen die onder de materiele verantwoording, waaromtrent der Algemeene Rekenkamer een bijzonder toeverzigt, bij art. 47 van dit reglement, is aanbevolen.

Art. 15. Even als zulks ten aanzien der betalingen en inkoopen bij art. 12 is vastgesteld, zal geene disponibelstelling van gelden plaats vinden, dan op certificering, dat daarvoor gelden op de begrooting disponibel zijn.

a. Door de Algemeene Rekenkamer, voor zoo ver de begrooting van algemeene sommen aangaat.

b. Door den Directeur Generaal van Financiën, voor de speciale begrootingen van Batavia *en door de Residenten*, voor de overige residentiën.

c. Door den Inspecteur en chef der Militaire administratie voor de militaire begrooting.

d. Door den Hoofdadministrateur der Marine, voor de marinebegrooting.

Art. 16. Mitsdien zullen alle aanvragen om autorisatie tot uitgaven in duplo aan den Gouverneur Generaal in Rade worden aangeboden, welke daarop naar goedvinden zal disponeren; moetende deze aanvragen, voor zoo ver dezelve vallen in de termen van § *b*, *c* en *d* van het voorgaande artikel, gecertificeerd zijn door de daarbij bedoelde autoriteiten, of en op welke wijze de begrooting toelaat dat de gevraagde autorisatie worde verleend, terwijl ten aanzien der aanvragen, vallende in de termen van § *a* van genoemd artikel, daaromtrent alvorens het gevoelen der Algemeene Rekenkamer wordt ingenomen, welke gehouden zal zijn, om, bijaldien de fondsen niet toereikend mogten zijn, dadelijk aanwijzing te doen van het hoofd, waaruit eene suppletie, bij wijze van overschrijving, zoude kunnen worden gevonden, zijnde zij tevens bevoegd en des noods gehouden, om, bij hare opgave, of de begrooting de uitgaaf al dan niet toelaat, zoodanige bedenkingen te voegen, als kunnen geacht worden tot opheldering raadzaam te zijn, en niet, dan in zeer dringende gevallen, eene overschrijving van het eene hoofdstuk op het andere vermogen voor te dragen; zullende de Directeur Generaal van financiën en de Residenten, benevens de Inspecteur en chef der Militaire administratie en Hoofdadministrateur der Marine zich ook stiptelijk aan dit laatste voorschrift moeten gedragen.

Van deze prealable aanvraag zijn, voor de Residenten, uitgezonderd de dagelijksche kleine uitgaven, waarvan driemaandelijks, bij de kas-verantwoording, een staat in duplo

aan de Algemeene Rekenkamer wordt ingezonden, die dezelve, na examinatie, aan den Gouverneur Generaal in Rade ter goedkeuring aanbiedt, voorzien met zoodanige bedenkingen, als zij zal noodig oordeelen.

Art. 17. Eéne der aanvragen wordt, met 's Gouvernements dispositie, aan de Algemeene Rekenkamer gezonden, om dien ten gevolge al of niet het bij artikel 9 bepaalde crediet te openen, dan wel tot informatie.

Art. 18. Ter bevordering van de afdoening van zaken, wordt de Directeur Generaal van financiën gemagtigd tot het voorloopig autoriseren van betalingen, verstrekkingen en afschrijvingen, elke de som van duizend guldens, niet te bovengaande; terwijl de Directeur van 's Lands producten en civile magazijnen, de Hoofdadministrateur der Marine en de Inspecteur en chef der Militaire administratie, zoodanige autorisatiën tot een bedrag van vier honderd guldens elk zullen kunnen verleenen; moetende op al deze voorloopige autorisatiën, maandelijks, 's Gouvernements goedkeuring gevraagd worden.

Op de kennisgave van deze autorisatiën zal de disponibelstelling van fondsen, zoo noodig, door de Algemeene Rekenkamer dadelijk volgen, en het verleenen van ordonnantiën door het departement, ten wiens laste de betaling komen moet, niet worden uitgesteld.

Art. 19. Alle voorstellen tot af- en overschrijving op de begrooting worden behandeld, zoo als bij de aanvrage om autorisatie is bepaald.

Art. 20. Het bezwaren der begrooting volgens art. 7 daar te stellen, spruit voort uit:

1°. *Uitgaven, vatbaar om* vóór *derzelver beschikking te worden verevend.*

2°. *Vaste posten en dezulke, verevenbaar* na *derzelver beschikking.*

Art. 21. Onder de uitgaven, vatbaar om vooraf aan de verevening der Algemeene Rekenkamer te worden onderworpen, zijn begrepen:

Alle civile en militaire leverantiën en betalingen in voldoening van gedane aanbestedingen en inkoopen, voor zoo ver daarvoor contracten of tarieven bestaan, declaratiën wegens daggelden, reis- en verblijfkosten, transportkosten, voor zoo ver die niet volgens het marschreglement geschieden, en zoo veel zij door de buitenprauwenveeren worden gedaan.

Vrachtrekeningen, onderhoud te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija* van civile en criminele gevangenen, kettinggangers en bannelingen, voor zoo veel daarvoor contracten of abonnementen bestaan.

Reparatiën aan schepen en vaartuigen, kop- en halvestuivergelden;

In zoo verre namelijk alle zoodanige geautoriseerde uitgaven *f* 500 te boven gaan; met uitzondering echter der declaratiën wegens daggelden, reis- en verblijfkosten en legdagen van schepen, welke allen, zonder onderscheid aan de voorafgaande verevening der Algemeene Rekenkamer onderworpen blijven.

De onderscheiden autoriteiten blijven echter de bevoegdheid behouden, om alle rekeningen, ook tot een minder bedrag, des geraden oordeelende, aan de voorafgaande liquidatie der Algemeene Rekenkamer te onderwerpen.

Art. 22. Te dien einde zullen de Residenten op *Java* en op *Batavia* de Directeur Generaal van Financiën, de Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de Inspecteur en Chef der Militaire Administratie of Hoofdadministrateur der Marine alle rekeningen, in de termen van het voorgaande artikel vallende, naar gelang dezelve bij hen inkomen, met al de daartoe behoorende bescheiden, tevens met duidelijke aanhaling van het besluit, waarop de aangevraagde uitbetaling berust, en het hoofd der begrooting, waarop de uitgaaf zoude moeten worden geaffecteerd, aan de Algemeene Rekenkamer inzenden, zijnde zij tevens gehouden elk derzelve, ten bewijze van voorloopige examinatie, met hun visa te voorzien, moetende deze liquidatie in geen geval beschouwd worden, eenigzins te derogeren aan de verpligting dier autoriteiten om hunne begrooting stiptelijk te bewaken.

Art. 23. Al zoodanige stukken, welke voor geene verevening vatbaar zijn, zullen door de Algemeene Rekenkamer dadelijk aan de inzenders, met hare aanmerkingen, worden geretourneerd; de verevenbare, worden zoo spoedig mogelijk door haar geliquideerd en, voorzien van het noodige apostil van liquidatie ten fine van uitbetaling, aan de inzenders geretourneerd, met uitzondering van dezulke, door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen ingezonden, welke aan den Directeur Generaal van Financiën worden teruggezonden, vrachtrekeningen worden allen aan laatstgenoemden Hoofdambtenaar gezonden.

Art. 24. Indien de affectatie moet plaats vinden op één der hoofden van de begrooting van algemeene sommen, geschiedt het bezwaren der begrooting met dezelve door de Algemeene Rekenkamer, welke daarvan duidelijke aanteekening op het geliquideerde stuk doet stellen.

In alle andere gevallen geschiedt zulks naar aanleiding van § *b*, 1ste gedeelte en § *a* en *b*, 2de gedeelte van art. 4, door de autoriteit, welke de stukken ter liquidatie heeft ingezonden.

De geliquideerde stukken moeten als bijlagen bij de comptabele verantwoordingen worden overgelegd.

Art. 25. Onder vaste posten, vermeld sub § 2 van art. 20, moeten worden verstaan alle uitgaven, als, volgens organieke bepalingen, voor geene verandering vatbaar zijn; terwijl alle uitgaven, niet vallende in de termen van art. 21, als verevenbaar *na* derzelver beschikking moeten worden beschouwd.

Art. 26. De Directeur Generaal van Financiën, en buiten *Batavia* de Residenten, ingevolge § *b* van het 1ste gedeelte van art. 4, en het tweede gedeelte van het art. 9 van dit reglement, belast zijnde met de controle der speciale begrootingen zoo van *Batavia* als van de verschillende residentiën, zoo behooren voor de daarop te affecteren gelden geene aanvragen om fondsen aan de Algemeene Rekenkamer te worden ingezonden.

Art. 27. Voor alle uitgaven, waarvan volgens § *a*, art. 4, en het 1ste gedeelte van art. 12, de controle aan de Algemeene Rekenkamer behoort, zal telken drie maanden, door de Residenten, eenen staat in duplo aan de Algemeene Rekenkamer worden ingezonden met aanwijzing der autorisatie, waarop gezegde uitgaven berusten; zullende zulks voor Batavia door den Directeur Generaal van Financiën geschieden. Op deze staten behooren niet gebragt te worden de geliquideerde rekeningen, bedoeld bij art. 23 van dit reglement, als zijnde dezelve reeds bij liquidatie ten laste der begrooting gebragt.

Art. 28. Ingevolge dezen staat zal bij de Algemeene Rekenkamer afschrijving op de verschillende hoofden der begrootingen van algemeene sommen plaats vinden, waarna één derzelve, met haar visa voorzien, aan den belanghebbende zal worden geretourneerd, om te strekken tot basis zijner te doene beschikking.

Art. 29. De Residenten mogen de bij die staten ter be-

taling toegestane uitgaven niet overschrijden, dan in geval dringende en spoed vereischende omstandigheden zulks vorderen, en zich zulks tot kleine sommen bepaalt.

In dit geval zullen zij zulks in eene suppletoire aanvrage begrijpen, waarmede op gelijke wijze als de vroegere zal worden gehandeld.

De collecteloonen op inkomsten, de betaling voor koffij, areen-suiker, den aanmaak van zout, het transport daarvan naar de hoofd-depôts en alle betaling voor producten, bij verpligte leverancie, zullen intusschen kunnen worden voldaan, al wierd daardoor de som, daarvoor bij de begrooting uitgetrokken, overschreden, mits de inkomsten daardoor in evenredigheid zijn vermeerderd.

Art. 30. In geval de aangevraagde som over een voorgaand kwartaal, in den loop van hetzelve, niet mogt zijn verbruikt, zal door hen over het volgende kwartaal zoo veel minder worden aangevraagd, moetende de eenmaal toegestane gelden als ten einde toe disponibel worden beschouwd, met in het oog houding van het voorgeschrevene bij art. 8 van dit reglement.

Art. 31. De rigtigheid der gedane beschikking zal door de Algemeene Rekenkamer, bij de examinatie der verantwoordingen, worden nagegaan. Indien haar daarbij mogt blijken, dat eene verkeerde affectatie mogt hebben plaats gehad, zal zij de betrokken autoriteit hiervan kennis geven, welke dientengevolge het redres zal doen plaats vinden.

Bijzonder zal daarbij door haar worden gelet, dat de door haar op de begrooting van algemeene sommen beschikbaar gestelde gelden niet zijn overschreden, en tevens dat de speciale begrootingen stiptelijk zijn bewaakt geworden; bij overschrijding van een of ander hoofd zal de betrokken autoriteit voor het bedrag worden belast.

Art. 32. Na afloop van elk dienstjaar wordt door den Directeur Generaal van financiën en de Residenten aan de Algemeene Rekenkamer eenen vergelijkenden staat hunner begrooting en der daarop gedane uitgaven ingezonden, welke dezelve, na de examinatie der verantwoordingen, vergezeld van eenen generalen staat, aan den Gouverneur Generaal in Rade aanbiedt.

Art. 33. Bij § *a*, 2de gedeelte van art. 4 vastgesteld zijnde, dat de bewaking der contrôle van de militaire en marine begrooting zich, voor de Algemeene Rekenkamer, slechts tot de totale som, voor die departementen uitgetrok-

ken, bepaalt, zoo zal door den Chef der administratie dier departementen driemaandelijks, en wel vóór den 15den der voorafgaande maand, aan de Algemeene Rekenkamer eene aanvrage worden ingezonden van op elke residentie benoodigde gelden, daaronder begrijpende het montant der geliquideerde rekeningen.

Deze aanvragen zullen slechts globale sommen behoeven te bevatten, zonder dat daarop eenige specificatie der afdeelingen van de begrooting zal behoeven te worden vermeld.

De benoodigde gelden op de buitenbezittingen worden jaarlijks aangevraagd.

Art. 34. Deze aanvragen door de Algemeene Rekenkamer afgeschreven zijnde op de totale som, voor een der departementen uitgetrokken, zal dezelve door haar, voorzien met het vereischte visa, aan den Directeur Generaal van financiën worden toegezonden.

Art. 35. De Directeur Generaal van financiën stelt daarna de noodige sommen op elke residentie disponibel en geeft hiervan kennis aan den Chef der administratie van beide departementen, in zoo verre zulks denzelven aangaat.

Art. 36. Deze disponibelstelling is doorloopend en bij eene volgende aanvraag moet gelet worden op de niet verbruikte gelden, over het vorige kwartaal disponibel gesteld, en daarbij zoo veel minder, als het onverbruikte bedraagt, worden aangevraagd.

Het onder ultimo Junij onverbruikte gedeelte op het, in het tweede kwartaal, alsnog op het vorige dienstjaar beschikbare moet intusschen, ingevolge art. 8, als vervallen beschouwd worden.

Art. 37. De Ontvangers van 's Lands kassen zullen dadelijk de dusdanig disponibel gestelde gelden van de overige Lands gelden afzonderen en dezelve onder geen voorwendsel hoegenaamd tot andere einden besteden.

Art. 38. De kashouders zullen tot geen hooger bedrag militaire of marine ordonnantiën voldoen, dan het beloop op hunne kas disponibel gesteld; meerder benoodigd mogtende zijn, zal hierin, door den Chef der administratie dier departementen, door suppletoire aanvragen worden voorzien, waarmede als met de gewone zal worden gehandeld.

Art. 39. In dringende en onverwijld spoed vereischende omstandigheden, welke niet zullen toelaten, dat aan het vorige artikel worde voldaan, zal, op eene schriftelijke aanvraag van den Militairen of Marine kommandant, voorloopig

door de hoogste Civile autoriteit worden voorzien, voor het militaire altoos het advijs van den Officier der militaire administratie, overal waar zoodanige is gevestigd, innemende, welke met den Kommandant verantwoordelijk blijft, terwijl de verantwoordelijkheid zich bij het Marine departement tot de aanvragen zal bepalen, alsmede op de plaatsen alwaar Haven- en Equipaadjemeesters zijn, ook tot de laatsten, in geval de betaling op hun fiat of aanvrage geschied is.

Art. 40. Het bedrag dezer buitengewone voorzieningen zal in de eerstvolgende aanvragen worden begrepen.

Art. 41. Bij § 6, 2de gedeelte van art. 4, bepaald zijnde, dat bij den Inspecteur en chef der Militaire administratie en den Hoofdadministrateur der Marine de contrôle van elke afdeeling hunner begrooting en crediten berust, zoo zijn zij hiervoor persoonlijk aansprakelijk en zal geene overschrijving van eenige afdeeling op eene andere mogen plaats vinden, dan op speciale autorisatie van het Gouvernement.

Art. 42. Jaarlijks zal door hen aan het Gouvernement moeten worden ingezonden een staat van het door hen gemaakte gebruik der door de Algemeene Rekenkamer, ingevolge art. 33, op de generale som hunner begrooting geaffecteerde gelden.

Deze staat zal ter examinatie aan de Algemeene Rekenkamer gezonden worden en moet, conform de begrooting, afdeelings en onderafdeelings gewijze zijn ingerigt en gesplitst in gewone en buitengewone uitgaven.

Art. 43. Aan de Hoofden van het bestuur op de buitenbezittingen is het bewaken der begrooting, het bewaren en afschrijven der hoofden derzelve achtervolgens dit reglement, speciaal, ieder in den zijnen, opgedragen, alles echter onder nadere verantwoordelijkheid aan de Algemeene Rekenkamer.

Art. 44. Van alle besluiten en bepalingen, door de Regering betrekkelijk de directie en administratie der financiën genomen, zal dadelijk aan de Algemeene Rekenkamer worden kennis gegeven, zoomede van alle remissiën of uitstellen van belastingen of betalingen, door den Gouverneur Generaal in Rade verleend.

Het staat wijders der Rekenkamer vrij, bij de Algemeene Secretarij of elders zoodanige openingen of afschriften te vragen, als zij vermeent noodig te hebben; aan die verzoeken zal steeds met den meesten spoed moeten voldaan worden.

Art. 45. Aan de Rekenkamer wordt uitdrukkelijk aanbevolen, het doen van al zulke voordragten, als naar haar inzien kunnen strekken tot verbeteringen in de beheering van 's Lands geldmiddelen en goederen, en tot het daarstellen van geregelde en gepaste bezuinigingen.

Art. 46. De Rekenkamer is bevoegd en gehouden, om den vorm der rekeningen en verantwoordingen te arresteren en aan de verantwoordingschuldigen vóór te schrijven en doet zulks,

voor het Civile Departement,

met overleg van den Directeur Generaal van Financiën;

voor het Militaire Departement,

met overleg van dat departement;

voor het Marine Departement,

met overleg van den Hoofdadministrateur der Marine.

Art. 47. De Rekenkamer zal hare bijzondere aandacht daarop vestigen, dat de materiële verantwoording, als uit haren aard moeijelijk en meer ingewikkeld, dan geldelijke beheeringen, met de meest mogelijke zorg worde gade geslagen en gewaakt tegen alles, waardoor die verantwoording zoude worden vruchteloos gemaakt.

Zij moet ten dien einde niet alleen zorgen, dat geene afschrijvingen geschieden, welke niet behoorlijk zijn geautoriseerd, maar bijzonderlijk ook met den Directeur Generaal van Financiën de meest geschikte middelen overleggen, om in deze voor 's Lands belang te zorgen.

Art. 48. De comptabele ambtenaren zijn verpligt, de door de Algemeene Rekenkamer gemaakte aanmerkingen ten spoedigste te beantwoorden; hieraan niet voldoende, zullen zij daartoe door dezelve worden herinnerd; aan deze herinnering niet ten spoedigste en wel binnen ééne maand na de ontvangst daarvan voldoende, zal door hen, voor elke maand verwijl, worden verbeurd eene boete van *één honderd guldens*, ten behoeve van de algemeene armen.

Art. 49. De rekenpligtige ambtenaren, welke zich bij eenige uitspraak van de Algemeene Rekenkamer bezwaard achten, kunnen hunne bezwaren aan den Gouverneur Generaal indienen, ten einde vervolgens door eene Commissie van vijf leden, bestaande uit den President van het Hooge Geregtshof, den President van den Raad van justitie te Batavia, den President der Weeskamer te Batavia, en twee andere leden, daartoe jaarlijks in rade te benoemen, te worden beoordeeld.

De Gouverneur Generaal zal de hem door die rekenpligtigen ingediende stukken, dadelijk aan gemelde Commissie doen geworden en van zijne dispositie kennis aan de Algemeene Rekenkamer doen erlangen, met autorisatie om al zoodanige stukken, als bij haar betrekkelijk het geschil in questie berustende mogten zijn, en tot beoordeeling der zaak kunnen dienen, aan de Commissie, op hare aanvraag, te doen geworden.

In geval deze Commissie de ingebragte bezwaren ongegrond mogt bevinden, beslist dezelve dadelijk zonder hooger beroep en zal deze beslissing hebben kracht van gewijsde.

In zoodanig geval geeft zij van hare beslissing kennis aan den Directeur generaal van financiën, die alsdan voor de invordering der gelegde belasting zal zorgen, des noods door tusschenkomst van het officie fiscaal, hetwelk, zoo noodig, van den Raad van justitie executorie tegen den rekenpligtige zal verzoeken, en die, na hetzelve te hebben verkregen, tegen den rekenpligtige zal dirigeren, doch zal over de validiteit der zaak zelve op de in het hoogste ressort gelegde belasting voor de justitie niet kunnen worden geprocedeerd. Wanneer de bezwaren daarentegen gegrond mogten schijnen, zal de Commissie deswegen met de Rekenkamer in correspondentie treden, ten einde dezelve op te heffen en daarin niet kunnende slagen, zal zij de uitspraak van den Gouverneur Generaal in Rade inroepen, met overlegging van al de stukken in de zaak gewisseld en daartoe betrekkelijk.

Dit beroep der rekenpligtigen zal echter moeten plaats vinden binnen drie maanden, nadat de beslissing der Kamer te hunner kennis zal zijn gekomen, zullende, na verloop van dien tijd, daarop geen acht worden geslagen, ten zij de rekenpligtige mogt kunnen bewijzen, dat hij buiten de mogelijkheid is geweest, om zich binnen dien tijd tot het bekomen van revisie te adresseren; hetgeen door den Gouverneur Generaal in Rade zal worden beslist, en waarop, zoo de bezwaren van de rekenpligtigen gegrond mogten worden bevonden, hun eene verlenging van termijn zal worden toegestaan.

De rekenpligtige, den bij de wet voorgeschreven of hem nader toegestanen termijn hebbende laten verloopen, en desniettemin aan de beslissing der Kamer niet hebbende voldaan, zal de Kamer het Gouvernement daarop attent

maken, hetwelk alsdan, op grond dat de rekenpligtige niet in beroep is gekomen, zal beslissen en de voldoening aan het besluit der Kamer bevelen.

Art. 50. De Rekenkamer zal aan de rekenpligtigen, welke zullen bevonden worden quitte te zijn, de noodige acte van decharge doen toekomen.

Art. 51. De wegens geldelijke of materiele administratie aan den Lande comptabele ambtenaren, blijven gedurende den tijd van vijf jaren na aftreding, aansprakelijk voor de door hen gevoerde administratie; na verloop van dien tijd zullen geene pretentiën dienaangaande door het Gouvernement aan hen worden opgelegd, doch zullen dezelve kunnen worden verhaald op dengeen, die oorzaak is van het plaats gehad hebbende verzuim.

De door de comptabele ambtenaren gestorte cautionnementen zullen, bij ommekomst van den voorgeschreven termijn van vijf jaren, aan hen worden gerestitueerd, doch des verkiezende dadelijk na liquidatie van de Algemeene Rekenkamer, mits onder behoorlijke borgtogt van twee personen, over den nog loopenden tijd, ten genoege van den Directeur Generaal van Financiën.

Deze rekenpligtigen blijven niettemin ten allen tijde aansprakelijk voor frauduleuse of ongeautoriseerde handelingen door hen gepleegd.

De rekenpligtige, door verplaatsing als anderszins, zijne betrekking neergelegd hebbende, zal door of voor hem acte van decharge kunnen worden gevraagd, na verloop van zes maanden, dat zijne laatste verantwoording bij de Rekenkamer is ontvangen, of, daarop aanmerkingen bij de Kamer gevallen zijnde, zes maanden nadat die ten genoege der Kamer zijn beantwoord.

In eene andere comptabele betrekking overgaande, zullen zij voor hunne afgetredene betrekking, over den termijn hierboven omschreven, kunnen volstaan met het stellen van eenen personelen borgtogt van twee personen, ten genoege van den Directeur Generaal van Financiën, en zal het reeds door hen voor die betrekking gestortte cautionnement strekken in gedeeltelijke of geheele voldoening der voor hunne nieuwe betrekking te stellen geldelijke borgtogt.

Art. 52. De Kamer ziet toe, dat de ambtenaren tot het stellen van borgtogt verpligt, aan die verpligting voldoen.

Zij zal op alle verzoeken tot vermindering of overdragten van borgtogten, gesteld door dienstdoende ambtenaren of

door de zoodanigen, wier rekeningen niet zijn gesloten, worden gehoord.

Art. 53. De Rekenkamer zal de vereischte registers van belasting houden van gelden, zoo ter goeder rekening of uit eenigen anderen hoofde, door of van wege den Lande voorgeschoten of aan hetzelve verschuldigd.

Art. 54. De Rekenkamer moet eens in het jaar, en wel met het einde der maand December, een algemeen verslag van hare verrigtingen inzenden aan den Gouverneur Generaal in Rade; zij zal daarbij telkens voegen twee naauwkeurige lijsten van alle rekeningen, staten of andere stukken, door haar opgenomen of nog ter opname bij haar ingekomen, met uitdrukking van de namen der daarin betrokken personen en administratiën en van den tijd, waar over de rekeningen loopen.

Zij zal ter zelfde gelegenheid of wel tusschen tijds, wanneer zij zulks voor het belang van den Lande noodig oordeelt, zonder aanzien van persoon, naar waarheid opgeven alle nalatigheid of grove abuizen, welke bij rekenpligtige of bestierende personen mogten plaats vinden, ten einde (des noods) de zulken in hunne dienst zouden kunnen geschorst, daarvan geheel ontzet of ten hunnen aanzien zoodanige andere voorzieningen genomen worden, als bevonden zal worden te behooren.

De Kamer heeft echter vrijheid, om, daartoe termen vindende, een matig uitstel tot het indienen der rekeningen en verantwoordingen te verleenen.

Ten tweede. Aan den Directeur Generaal der Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer respectivelijk, op te dragen al datgeen, wat tot de behoorlijke invoering en opvolging van voorschreven bepalingen vereischt zal worden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

REGISTER

OP HET

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

1831.

INHOUD.	Dagteekening der Besluiten of Resolutiën.	N°. van het Staatsblad.
Uitbetalingen. Zie toezigt en Uitbetaling van werken der Genie	18 October.	57
Uitgaande Regten (bepaling der) van Vogelnestjes	26 Julij.	40
Uitgaven (bepaling omtrent de regularisatie van) bij de algemeene boeken en de begrooting	6 Septemb.	51
Uitvoer (bepaling omtrent den) van producten, afkomstig van landerijen langs de kust van *Java*	20 Maart.	23
——— *van Arak*. Zie Arak	12 Februarij.	13
——— *van Zout*. Zie Zout	29 Januarij.	9
Vaartuigen. Zie Slavenhandel	2 Augustus.	43
Vendurendementen (bepaling omtrent de) der nalatenschappen van Officieren en manschappen der Land- en Zeemagt . . .	15 November.	64
Vendusalaris (bepaling van het) van geveild wordende actiën der Javasche Bank . .	13 Septemb.	54
Verantwoording van den Hoofdadministrateur der Marine. Zie Marine	11 Maart.	22
Verklaringen van Notarissen op onderhandsche acceptatiën. Zie Notarissen	30 Augustus.	49
Verpachting (Publicatie omtrent de) van 's Lands Middelen over 1832	15 November.	63
Vogelnestjes (bepaling der Uitgaande regten der)	26 Julij.	40
Vonnissen (bepaling omtrent de bekrachtiging van) op de buitenbezittingen bij afwezigheid van de hoogste plaatselijke autoriteit	7 Mei.	31
Wapenen (bepaling nopens de verstrekking van) en equipementsstukken ten dienste der schutterijen	5 Maart.	21
Weduwe, (bepaling omtrent de verdeeling van het pensioen van eene) stiefmoeder zijnde, tusschen haar en hare stiefkinderen	25 October.	60
Weduwen (bepaling dat) van Kapiteins en militaire geëmploijeerden voor Landswoningen geene huishuur zullen betalen .	24 Februarij.	16
——— (bepaling omtrent het te genieten pensioen voor) welke, na hertrouwd te zijn, weder weduwe worden	11 Junij.	34
Weduwen- en Weezenfonds (bepaling bij alteratie van het reglement op het civile) betrekkelijk de toelage voor kinderen boven de 15 jaren	29 December.	70

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË

VOOR

1832.

'S GRAVENHAGE,
TER DRUKKERIJ VAN A. D. SCHINKEL.

1840.

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

(No. 1.) Bataviasche Schutterij.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 3den Januarij 1832, no. 12.

Gelezen, enz.;

Is, met overleg der Raden van Indië, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te arresteren het navolgende

Reglement voor de Bataviasche Schutterij.

EERSTE HOOFDSTUK.

Van de inlijving bij en vrijstelling van de dienst der schutterij, mitsgaders den aanslag in de contributie.

Art. 1. Alle Europeanen of daarmede gelijkstandige personen, benevens derzelver afstammelingen, in de Residentie Batavia woonachtig, welke hun 16de jaar hebben bereikt en hun 45ste nog niet zijn ingetreden, zijn tot de persoonlijke dienst bij de schutterij verpligt.

Art. 2. Tot de schutterlijke dienst zullen echter niet worden toegelaten:

a. Degenen, tegen welke een regterlijk vonnis is geveld, eerloosheid ten gevolge hebbende.

b. Degenen, welke uit armekassen bedeeld, of die in liefdadige gestichten onderhouden worden.

c. Lijf- en huisbedienden; zullende echter hieronder niet verstaan worden werkboden of zoodanige bedienden, die

ter uitoefening van iemands beroep of bedrijf zijn benoodigd.

Art. 3. Van de persoonlijke schutterlijke dienst zullen zijn vrijgesteld:

a. De leden der Hooge regering, zoowel de in active dienst zijnde, als gepensioneerde.

b. Die in werkelijke militaire dienst ter zee of te lande zijn.

c. Alle gepensioneerde militaire personen.

d. Al degenen, die de lengte van vijf voeten rijnlands niet hebben bereikt.

e. Die wegens ziekte of ligchaamsgebreken, tot de wapendienst, het zij tijdelijk, het zij voor altoos ongeschikt zijn, of gedurende de dienst zullen worden.

f. De dienaren van de openbare Godsdienst.

g. De artsenijmengers.

h. De wachters en wakers bij het tolhuis.

i. De Resident, deszelfs Secretaris, de Assistent-resident, Schouten, Onderschouten en verdere politiebeambten.

j. De geëmploijeerden bij het brandspuitwezen, zullende echter bij voorkeur hiertoe door het Plaatselijke bestuur moeten gekozen worden personen, die reeds van de persoonlijke schutterlijke dienst zijn vrijgesteld.

k. Landeigenaren en administrateurs van particuliere landen en andere ingezetenen, welke hun gewoon verblijf houden in de Ommelanden van Batavia, boven de posten *Bidara-Tjina*, *Pising* en den *Rooden paal*, mits dezelve hun dagelijks beroep niet uitoefenen te Batavia.

l. Personen, wier verblijf op Batavia slechts kortstondig is, alsmede vreemdelingen.

Art. 4. Aan de schutterlijke kas zullen contribueren alle Europeanen en derzelver amstammelingen boven de zestien jaren oud, in de Residentie Batavia woonachtig, voor zoo verre dezelve van de persoonlijke dienst, om eene der voormelde redenen zijn vrijgesteld, met uitzondering van zoodanige personen, wier inkomen of pensioen slechts *f* 300 of minder 's jaars bedraagt, alsmede die bij § *a*, *b* en *c* van art. 2 en § *b*, *h*, *i*, *j* en *l* van art. 3 bedoeld, al welke personen van de betaling der contributie zijn vrijgesteld.

Art. 5. De contribuabelen zullen worden verdeeld in acht klassen en, naar gelang van hun jaarlijksch inkomen of pensioen, in ééne derzelve worden aangeslagen, terwijl de ambtelooze ingezetenen, wier inkomen niet kan worden geconstateerd, naar eenen billijken maatstaf in de eene of andere der hieronder vermelde klassen zullen worden

gerangschikt. De gemelde klassen zullen zich regelen als volgt:

Klasse.	Jaarlijksch inkomen of pensioen.			Jaarlijksche contributie.
1ste	f 301	tot	f 600	f 3
2de	- 601	»	- 1200	- 8
3de	- 1201	»	- 2400	- 12
4de	- 2401	»	- 4800	- 27
5de	- 4801	»	- 7200	- 45
6de	- 7201	»	- 9600	- 60
7de	- 9601	»	- 12000	- 80
8ste	- 12001	en daarenboven		- 100

De voorschreven contributie zal, telken drie jaren, naar gelang der behoeften van de contributiekas, op voordragt van den Kommandant van het korps, door den Gouverneur Generaal kunnen verminderd of vermeerderd worden; zullende de contributie steeds vooruit en bij termijnen van *drie* maanden aan den Kapitein Kwartiermeester moeten voldaan worden; bij gebreke van dien, zal de invordering geschieden bij wege van parate executie, door den Fiskaal bij den Raad van justitie.

Art. 6. Ten einde niemand zich aan de betaling dier contributie onttrekke, zullen door het Plaatselijke bestuur geene passen worden uitgereikt aan de vertrekkende personen, welke niet zullen kunnen aantoonen, hun verschuldigde aan de contributiekas behoorlijk te hebben aangezuiverd, tot en met het einde van het loopende kwartaal, in hetwelk zij vertrekken.

Art. 7. Zij die tot de persoonlijke dienst verpligt zijn, en echter om gewigtige redenen wenschen vrijgesteld te worden, kunnen daartoe verzoek doen aan den Gouverneur Generaal, en zullen zij, in geval van bekomen vrijstelling, eene verhoogde contributie betalen, gelijkstaande aan de helft van de contributie, welke zij anders, naar gelang van hun jaarlijksch inkomen of pensioen, zouden moeten voldoen.

Art. 8. De inlijving bij de schutterlijke dienst en de beoordeeling der vrijstelling, (met uitzondering nogtans van die bij het vorige artikel bedoeld), zal geschieden door den hierna te noemen Krijgsraad, geassisteerd door één of meer geneesheeren van het korps.

Bij de reclames om vrijstelling, uit hoofde van ziekte of ligchaamsgebreken, zullen in aanmerking kunnen komen certifikaten, verleend door militaire of particuliere genees-

heeren, onder presentatie van eede afgegeven, en voor gezien geteekend door den Chirurgijn Majoor van het korps.

Het aanslaan in de contributie zal almede door dien Krijgsraad geschieden; zullende degenen, welke zich met dien aanslag mogten bezwaard achten, de bevoegdheid hebben, zich, onder overlegging van het bewijs van de betaalde contributie, aan den Gouverneur Generaal te wenden.

Art. 9. Ten einde de voorschreven inlijving naar behooren te kunnen volbrengen, zal door den Resident maandelijks aan den Kommandant der schutterij worden ingezonden eene opgaaf der personen, welke zich gedurende de afgeloopen maand in de residentie Batavia met der woon hebben gevestigd of aldaar zijn aangekomen, met vermelding, wáár of bij wien dezélve zich ophouden.

Art. 10. Zij, die zonder wettige redenen van verschoning ingebragt te hebben, bij de eerste oproeping tot de schutterlijke dienst afwezend blijven, zullen verbeuren eene boete van *twee* tot *tien* guldens; ten tweedemale, door een briefje van den Secretaris van den Krijgsraad, opgeroepen zijnde en weder niet verschijnende, eene boete van *vier* tot *twintig* guldens, waarna dezelve door een detachement afgehaald en voor den Krijgsraad gebragt zullen worden en, behalve de boeten, ook nog de kosten van deze afhaling op hen zullen worden verhaald; terwijl het aan den Krijgsraad, in zoodanig geval, zal zijn vrijgelaten, om, des noodig oordeelende, de wederspannigen aan den Gouverneur Generaal bekend te maken, die alsdan zal beslissen, in hoe verre de zoodánigen uit deze bezittingen behooren te worden verwijdert, ofte wel van hunne ambten en bedieningen ontzet.

Art. 11. Bij het 2de bataillon der schutterij, bestaande uit de Papangers, Mooren en Bengalezen, zullen worden ingelijfd alle vrijgegevene slaven en derzelver afstammelingen, alsmede alle Mooren en Bengalezen, woonachtig in de residentie Batavia, welke hun *vijftiende* jaar hebben bereikt.

In buitengewone omstandigheden zullen de Inlandsche Christenen van *Depok* en *Toegoe*, almede tot eene afdeeling schutters kunnen worden vereenigd.

Art. 12. Van de dienst bij het vorig artikel bedoeld, zullen zijn vrijgesteld:

a. Die wegens ziekte of ligchaamsgebreken, het zij tijdelijk, het zij voor altoos tot de wapendienst ongeschikt zijn, of gedurende de dienst zullen worden.

b. Degenen, welke minder dan zes maanden in de residentie Batavia hun verblijf houden.

c. Degenen, welke Gouvernementsdiensten bekleeden; terwijl alverder niet zullen worden geadmitteerd.

d. Degenen, welke een onteerend vonnis hebben ondergaan.

Art. 13. Zij, die niet vallen in de termen van het bepaalde bij het voorgaande artikel en evenwel verkiezen mogten van de active dienst bij het korps der Papangers, Mooren en Bengalezen, voor zoo ver het betrekken der wachten betreft, vrijgesteld te worden, zullen gehouden zijn, aan den Kommandant van het korps, waaronder zij behooren, eene maandelijksche contributie van *één' gulden en vijf en twintig centen* te betalen.

Zij, die ter beoordeeling van de Commissie, vermeld bij artikel 16, en na den Wijkmeester gehoord te hebben, onvermogend zullen worden bevonden, gemelde contributie te voldoen, zullen van de betaling derzelve verschoond worden; maar daarentegen zij, die opzettelijk drie maanden in deze betaling ten achteren zijn, op verzoek van den Kommandant van het korps, waartoe zij behooren, door het Plaatselijke bestuur tot eene gevangenisstraf, den tijd van drie dagen niet te bovengaande, kunnen worden verwezen.

Deze betaling stelt hen echter niet vrij van het bijwonen der exercitiën, het uitrukken bij inspectiën, of het betrekken der wacht voor eenige uren, in buitengewone omstandigheden.

Aan gemelde contributiekassen zullen almede moeten betalen de van de active dienst vrijgestelde personen, bedoeld bij § *c* van het vorige artikel.

Art. 14. Ten einde de inlijving bij gedacht korps naar behooren plaats vinde, zal de Plaatselijke autoriteit zorg dragen, dat alle bereids vrijgegevene of nader vrij te geven slaven, zoomede alle zich alhier met der woon gevestigd hebbende of zich nader vestigende Mooren en Bengalezen, zich vervoegen en doen inschrijven bij de respective Kommandanten van die korpsen, welke naauwkeurige aanteekening zullen houden van derzelver namen, beroepen en woonplaatsen, en hen, naar aanleiding der drie bovenstaande artikelen, of bij de persoonlijke schutterlijke dienst inlijven, ofte wel daarvan vrijstellen zullen, of hen eindelijk in de contributie aanslaan, op den voet en de wijze, als bij art. 16 is voorgeschreven.

Art. 15. De Kommandanten der Papangers, Mooren en

Bengalezen zullen naauwkeuriglijk moeten waken, dat niemand der bij art. 11 en 13 bedoelde personen zich aan de dienst of de betaling der contributie onttrekke, en tot opsporing der nalatigen, de noodige hulp van het Plaatselijke bestuur kunnen verzoeken, (met opgave zoo veel mogelijk, van de woonplaatsen der nalatigen), hetwelk hun dezelve steeds zal moeten verleenen; en zal de Plaatselijke autoriteit daarenboven aan den Kommandant der schutterij, maandelijks, eene lijst inzenden der gedurende de vorige maand vrijgegeven slaven en der aangekomene Mooren en Bengalezen.

Art. 16. De beoordeeling der inlijving bij het batailjon Papangers, Mooren en Bengalezen, van de vrijstelling of van den aanslag in de contributie zal, naarvolgens het hierboven voorgeschrevene, respectivelijk geschieden door de Kommandanten dier korpsen, bijgestaan door twee Officieren bij dezelve.

In geval van bezwaar tegen deze inlijving of aanslag in de contributie, of bij verschil in meening tusschen de bedoelde Officieren, zal de zaak aan den *Krijgsraad* der schutterij voorgelegd en door denzelven beslist worden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Van de formatie, wapening, kleeding, toelagen en administratie.

Art. 17. Het oppergezag over de Bataviasche Schutterij berust in den persoon van den Gouverneur Generaal.

Art. 18. Derzelver formatie zal wezen als volgt:

Staf.

1 Kolonel of Luitenant Kolonel, kommandant.
1 Kapitein, Adjudant van het korps.
1 Kapitein of Luitenant Kwartiermeester.
1 Kapitein of Luitenant Auditeur.
1 Eerste of tweede Luitenant van kleeding en wapening.
1 Chirurgijn Majoor.
2 Chirurgijns der 2de klasse.
1 Eerste of tweede Luitenant, Secretaris van den Krijgsraad.
1 Provoostgeweldiger en Bode van den Krijgsraad.

Infanterie.

1ste bataillon.

1 Luitenant Kolonel of Majoor, kommandant.

1 Eerste of tweede Luitenant Adjudant.
1 Onder-adjudant.
1 Tamboer Majoor.

Zes kompagniën, waarvan elke zal bestaan, uit:

1 Kapitein.
1 Eerste Luitenant.
2 Tweede Luitenants.
1 Serjant Majoor.
4 Serjanten.
8 Korporaals.
2 Tamboers, en
82 of meer schutters.

2de bataillon.

Papangers, Bengalezen en Mooren.

1 Kapitein, kommandant der Pappangers.
1 Kapitein, kommandant der Mooren en Bengalezen.
1 Eerste of tweede Luitenant Adjudant.
1 Onder-adjudant.
1 Kapelmeester en 49 muzijkanten, (dienstdoende bij het geheele korps.)
1 Tamboer majoor.

Zes kompagniën, behalve *twee* depôt-kompagniën van de manschappen boven de jaren; zullende deze kompagniën bestaan uit:

1 Eerste Luitenant.
2 Tweede Luitenants.
1 Serjant Majoor.
4 Serjanten.
(Kunnende voor een gedeelte uit Christenen bestaan.)
8 Korporaals.
2 Tamboers, en
82 of meer schutters.

Kavallerie.

1 Ridmeester, kommandant.
1 Eerste of tweede Luitenant Adjudant.
1 Eerste Luitenant.
2 Tweede Luitenants.
1 Opperwachtmeester.
4 Wachtmeesters.
8 Bregadiers.
2 Trompetters, en
82 of meer ruiters.

Art. 19. De Officieren worden door den Gouverneur Generaal benoemd en ontslagen, op voordragt van den Kommandant van het korps.

De commissie of acte van aanstelling, zal kosteloos aan den benoemde worden uitgereikt.

Art. 20. De Kommandant van het korps zal in handen van den Gouverneur Generaal, en de Officieren bij de schutterij, zullen in handen van dien Kommandant, afleggen den navolgenden eed:

«Ik zweer, (ik beloof), dat ik gehouw en getrouw zal «zijn aan den Koning der Nederlanden en aan den Gou-«verneur Generaal van Nederlandsch Indië, Hoogstdeszelfs «vertegenwoordiger.

«Dat ik mij stiptelijk zal gedragen naar de wettelijke «bepalingen voor de schutterij uitgevaardigd of nader te «maken.

«Dat ik zal eerbiedigen en stiptelijk nakomen, de bevelen «der bevoegde autoriteit, alsmede van al diegenen, welke «in de dienst boven mij gesteld zijn, en dat ik mij in alle «opzigten als een man van eer en braaf Officier gedragen zal.

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

Art. 21. De Onderöfficieren en korporaals worden op voordragt der Kommandanten van de compagniën door de Kommandanten der onderscheidene wapens benoemd.

Art. 22. De tamboers worden door de Compagnies-kommandanten aangesteld, onder goedkeuring van den Bataillons-kommandant.

Art. 23. Op den laatsten der maand zullen de Compagnies-kommandanten den sterktestaat moeten indienen aan den Bataillons-kommandant, met naauwkeurige vermelding der voorgevallene veranderingen. De laatstgenoemde Officier zal daaruit dadelijk een bataillons rapport formeren en aan den Kommandant van het korps inzenden, welke laatste gehouden is, een generaal rapport den Gouverneur Generaal aan te bieden.

Art. 24. De kleeding en wapening der schutterij zal zijn als volgt:

Voor de Infanterie.

Donkerblaauw lakenschen of linnen rok, met blaauwe voering, witte kraag en opslagen; eene rij van negen gele uniformknoopen (in kleine tenu, een wit linnen buisje met

gele knoopen), witte lange broek over de laarzen, zwarte das, korte laarzen en eene zwarte chakot met pompon; zullende de Papangers, Mooren en Bengalezen de thans gebruikelijke blaauw linnen buisjes en broeken behouden.

Wapening gelijk aan die van het staande leger.

Voor de Kavallerie.

Wapening gelijk aan die der huzaren van het staande leger, behalve de karabijn; zwart ledergoed, donkerblaauw lakenschen dolman, met eene rij gele knoopen, witte rijbroek, roode sjerp, zwarte chakot met gele vangsnoer en zwarte pluim; lepelzadel, toom, borst en staartriem van zwart leder, donkerblaauwe chabraque met geel galon.

De Officieren dragen de distinctive teekenen der rangen, voor de Officieren bij het staande leger in gebruik.

Art. 25. De wapenen en het ledergoed daartoe behoorende, zullen van 's Landswege verstrekt en ook gesuppleerd worden, wanneer zulks noodzakelijk wordt gevonden; zullende de verstrekking en verantwoording dier objecten behooren te geschieden op den voet en de wijze als voorgeschreven is, bij resolutie van den 5den Maart 1831, (Staatsblad no. 21.)

Art. 26. De Compagnies-kommanten zijn verantwoordelijk voor de door hen uit het magazijn ontvangene wapenrusting en lederwerk.

Art. 27. Elk lid der schutterij, (de Papangers, Mooren en Bengalezen uitgezonderd), zal verpligt zijn, zich de bepaalde kleedingstukken volgens model aan te schaffen. De kavalleristen zijn bovendien verpligt, een goed afgerigt paard na te houden en zich van het benoodigde zadeltuig te voorzien.

Art. 28. De infanteristen, welke buiten staat mogten zijn, de kosten voor de bepaalde montering goed te maken, hetwelk ter beoordeeling zal staan van den Krijgsraad, zullen, op hun daartoe te doen verzoek, uit de contributiekas worden gekleed.

Art. 29. De sabelkwasten en verdere distinctive teekenen voor de Onderöfficieren en korporaals, alsmede de chakots, zullen worden verstrekt, vernieuwd en bekostigd uit de contributiekas, waaruit almede zullen gevonden worden de onkosten voor de kleeding van den tamboer majoor en de tamboers.

Art. 30. De Papangers, Mooren en Bengalezen zullen, jaarlijks, eene vernieuwing van kleeding van Landswege

ontvangen, voor het getal den effectief dienstdoende manschappen.

Art. 31. Het buskruid, lood, papier en vuursteenen, voor de exercitiën en verdere dienst vereischt wordende, zullen op aanvrage van den Kommandant van het korps, door het Militaire departement, van Landswege, kosteloos worden afgegeven op den voet en de wijze, als voorgeschreven is bij het reglement, gearresteerd bij besluit van den Gouverneur Generaal, de dato 8sten Junij 1819, n°. 4.

Art. 32. De administratie zal gevoerd worden door den Kommandant van het korps en twee Kapiteins-Kommissarissen met den Kwartiermeester, naarvolgens de voorschriften, vervat in de resolutie van den 4den October 1825, n°. 17, hiervan zal echter uitgesloten wezen de administratie van het korps Papangers, Mooren en Bengalezen, als welke aan derzelver respective Kommandanten blijft overgelaten, onder gehoudenis, om daarvan driemaandelijks eene verantwoording over te leggen aan den Kommandant der schutterij.

Art. 33. De kosten op de schutterij vallende, zullen voor zoo veel mogelijk gevonden worden uit de te heffen contributiën en de te betalen boeten, welke gelden overigens tot geene andere einden zullen mogen besteed worden, dan voor zulke uitgaven, als welke tot de dienst der schutterij eigenaardig betrekking hebben of vereischt worden.

Art. 34. Uit de contributiekas van het 1ste bataljon zullen de volgende toelagen aan de daarbij genoemde personen betaald worden, als:

			's jaars.
Aan	den	Kapitein of Luitenant Kwartiermeester	f 500.
»	»	Kapitein Adjudant	- 300.
»	»	Idem of Luitenant Auditeur	- 300.
»	»	Secretaris bij den Krijgsraad	- 300.
»	»	Officier van kleeding en wapening .	- 300.
»	»	Chirurgijn Majoor	- 250.
»	»	Luitenant Adjudant der infanterie . .	- 250.
»	»	Luitenant Adjudant der kavallerie .	- 180.
»	elk	der beide Aide-chirurgijns	- 100.
»	den	Onder-adjudant	- 100.

			pr. maand.
Aan	den	Tamboer Majoor	f 30.
»	een'	Tamboer	- 10.
»	den	Provoostgeweldiger en Bode bij den Krijgsraad	- 30.

Aan een' Klerk bij den Kommandant van het korps *f* 30.
» » Rapportganger bij den Kommandant van het korps en een' bij den Kommandant der infanterie, ieder . . . . - 10.

aan elk der beide trompetters zal eene maandelijksche bezoldiging van *f* 25.00 kunnen worden gegeven, mits daarvoor onderhoudende de hun in gebruik gegeven paarden; insgelijks zal aan de muzijkanten, wanneer zij bij de exercitie tegenwoordig zijn, worden betaald, aan den Kapelmeester *f* 2, en aan elken muzijkant *f* 1, voor iederen keer.

Art. 35. Uit de contributiekas van het 2de bataillon zullen goedgemaakt worden de kosten voor het kleeden der muzijkanten, voor aanschaffing en onderhoud van muzijkinstrumenten, voor voeding der arrestanten, voor soldij der orderserjanten belast met het oproepen der manschappen, voor het onderhoud der tempels en de kosten van begraving van onvermogende Papangers en meer andere ongelden, welke tot dus verre, buiten bemoeijenis van het Land, ten behoeve van het korps Papangers en Mooren worden geïmpendeerd.

DERDE HOOFDSTUK.

Van de pligten der schutterij in het algemeen en de verhouding derzelve tot het Plaatselijke bestuur en het staande leger.

Art. 36. Het doel der schutterij is, om in gewone tijden mede te werken tot behoud van inwendige orde en rust in het district der Stad en Voorsteden van Batavia, terwijl, in tijden van opstand en gevaar, en voor zoo verre de gewone middelen niet toereikende zijn, die medewerking zich ook zal kunnen uitstrekken *buiten* het district der Stad en Voorsteden van Batavia; in het laatste geval zal de schutterij vooraf *mobiel* moeten worden verklaard door den Gouverneur Generaal.

Art. 37. Bij gelegenheid van brand en wanneer er alarm wordt geslagen, komt de schutterij, dadelijk en zonder verdere requisitie, op de bestemde verzamelplaatsen onder de wapenen, en handelt alsdan ingevolge de voor diergelijke gevallen bepaalde of door den Kommandant, na overleg met het Hoofd van het Plaatselijke bestuur, nader te geven voorschriften, daarbij in het oog houdende, dat een naauw verband tusschen de schutterij en hetzelve bestuur altijd moet bestaan en dat mitsdien, wanneer de Plaatselijke auto-

riteit de hulp der schutterij bij andere gelegenheden mogt inroepen, dezelve dadelijk door den Kommandant behoort verleend te worden.

Deze hulp zal echter door het Plaatselijke bestuur niet gevraagd worden, zoo lange hetzelve uit deszelfs eigen middelen in de handhaving der inwendige rust en orde kan voorzien, dan wel de hulp van het garnizoen daartoe voldoende kan aangewend worden.

Art. 38. De schutterij zal, in de waarneming van de gewone dagelijksche dienst, met het militaire garnizoen niets gemeens hebben; het bezetten van posten of wachten zal nogtans van de schutterij gevorderd worden, in geval de troepen van het garnizoen daartoe niet toereikende mogten wezen.

Art. 39. De last daartoe wordt door den Gouverneur Generaal gegeven, en de schutterij zal alsdan zoodanige wachten bezetten, als welke door den Kommandant *der eerste groote Militaire afdeeling* aan den Kommandant der schutterij worden opgegeven, daarbij in het oog houdende, dat de schutterij bij voorkeur tot het bezetten der eerewachten moet gebezigd worden, en dat, zoo veel doenlijk, vermijd worde, de schutterij en de troepen van [illegible] garnizoen te zamen één' en denzelfden post betrekken.

Art. 40. De diensten, welke de schutters in gewone tijden verrigten, zullen zonder betaling geschieden, met uitzondering van de zoodanige leden der schutterij, welke buiten betrekking en onvermogend zijn, zoo als handswerkslieden en soortgelijke personen, aan welke, bij het betrekken der wachten of anderen garnizoens dienst, wanneer zij deze diensten voor hen zelve, en niet bij plaatsvervanging verrigten, aan soldij voor iedere 24 uren, van wege den Lande zal worden betaald:

Aan eenen Onderöfficier	*f* 1.50
Aan eenen Korporaal	- 1.00
Aan eenen schutter	- 0.75

En zullen, in zoodanig geval, de Compagnies-kommandanten de betalingsrol der bedoelde behoeftige personen hunner compagniën, vroegtijdig aan den Krijgsraad zenden, welke alsdan beoordeelen zal, in hoe verre de betaling behoort gevolg te nemen en die daartoe de noodige fondsen bij het Gouvernement zal aanvragen, en intusschen de betaling, bij wege van voorschot, uit de contributiekas zal doen plaats vinden; zullende de uitreiking van dit wacht-

geld aan den belanghebbende steeds moeten geschieden op den dag zelven, dat hij ter wacht trekt.

Art. 41. Het korps Papangers, Mooren en Bengalezen, hetwelk, gelijk van vroegere tijden heeft plaats gehad, in het bijzonder bestemd is, om, tegen de gewone betaling van wege het Militaire departement, in en bij de stad Batavia, garnizoensdienst te verrigten, zal ook in den vervolge die zelfde betaling blijven genieten.

Art. 42. Het bataljon Papangers, Mooren en Bengalezen, staat met het Militaire departement in dadelijke aanraking, voor zoo verre de bij het voorgaande artikel vermelde garnizoensdiensten betreft, te welken aanzien de als zoodanig dienstdoende schutters zullen worden beschouwd tijdelijk van het korps te zijn gedetacheerd en ter dispositie gesteld van het Militaire departement, hetwelk in dat geval het uitsluitend gezag over de zoodanig dienstdoende Officieren en manschappen zal doen uitoefenen door den Kommandant der troepen in het district Batavia, terwijl onder dezelve het dagelijksche bevel zal worden opgedragen aan den Plaatselijken kommandant van Batavia; zullende overigens het bataljon in alles wat de inwendige dienst, de exercitiën, het uitrukken bij inspectiën en feestelijke gelegenheden enz., aangaat, alleen de bevelen van den Kommandant der schutterij opvolgen.

Art. 43. In geval dat, naar luid van art. 36, de schutterij door den Gouverneur Generaal voor eenigen tijd mogt *mobiel* verklaard worden, zullen aan al de leden der schutterij de rations vivres en fourages alsmede de benoodigde transportmiddelen van 's Lands wege worden verstrekt, op den voet en de wijze, als bij het staande leger in gebruik is, terwijl nog daarenboven aan alle onvermogende Onderöfficieren, korporaals en schutters, (ter beoordeeling van den krijgsraad), zullen worden betaald de soldijen, vermeld bij art. 40.

Art. 44. De schutterij te gelijk met het garnizoen onder de wapenen komende, zal altijd den regter vleugel bezetten.

Art. 45. De Kommandant der schutterij zal aan den Plaatselijken kommandant kennis geven van alle verzamelingen van gewapende manschappen zoo tot exercitiën als anderszins, ten ware dat dezelve op gezette dagen of uren plaats hebben, als wanneer het voldoende zal zijn, zulks bij den aanvang daarvan, eens vooral, ter zijner kennis te

brengen, terwijl de Plaatselijke kommandant het parool en contraseing aan den Kommandant der schutterij alleen zal toezenden, wanneer deze garnizoensdienst verrigt; wordende aan den Plaatselijken kommandant overgelaten, om het parool en contraseing aan de wachten, door Papangers bezet, te geven, wanneer zulks noodig zal worden bevonden.

Art. 46. De Officieren der schutterij en die van het leger zullen elkander in hunne respective rangen erkennen, en de gewone eerbewijzingen doen geven, elkanders ronden en patrouilles doen eerbiedigen, zonder echter elkanders wachten of posten te mogen inspecteren, met uitzondering van den Plaatskommandant en den Plaatsmajoor, die altoos dat regt van inspectie zullen hebben.

Art. 47. De wachthebbende Officieren, Onderöfficieren en schutters zullen zich, in alle opzigten, op hunne wachten en posten overeenkomstig de garnizoensdienst, voor de Landmagt bepaald, gedragen; de Kommandanten der wachten zijn daarvoor verantwoordelijk.

Art. 48. De schutters, tot de wachten gekommandeerd, zullen steeds één kwartier uur voor den bepaalden tijd op de paradeplaats moeten aanwezend zijn, om door den Onderöfficier der week te worden geïnspecteerd.

Art. 49. Bij het doen der wachten, in gewone tijden, zal men zich door eenen anderen schutter kunnen doen vervangen, mits in zoodanig geval dadelijk aan den adjudant der week betalende *één gulden*, ten voordeele der contributiekas.

Art. 50. De schutterij is tot eene geregelde wapenoefening verpligt; deze zal echter zoo min mogelijk moeijelijk of hinderlijk voor de leden worden gemaakt, en de hoeveelheid der vaste maandelijksche exercitiedagen door den Gouverneur Generaal, op voordragt van den Kommandant van het korps, worden bepaald.

Art. 51. De exercitiën zullen geschieden naar aanleiding der reglementen, daarvoor bij het staande leger in gebruik; zullende de Kommandant van het korps daarbij in het oog houden, dat onder den te beoefenen wapenhandel, vooral de handgrepen, de lading, het zwenken en andere meest gebruikelijke evolutiën moeten behooren, alsmede dat de kennis van rigtig te schieten ééne der hoofdzaken uitmaakt; waarom het schieten naar den schijf, één of tweemalen in het jaar zal plaats vinden.

VIERDE HOOFDSTUK.

Van de krijgstucht, boeten en straffen.

Art. 52. De bepalingen ten aanzien der schutterlijke krijgstucht, zijn in het algemeen toepasselijk in de gevallen, wanneer de leden der schutterij onder de wapenen of in dienst zijn, en voorts in al zoodanige gevallen, welke eigenaardig de schutterlijke dienst betreffen, wordende hierbij expresselijk bepaald, dat, bijaldien aan een lid der schutterij, in deszelfs uniform gekleed, door een ander lid der schutterij, onverschillig of deze al dan niet in uniform gekleed is, eenige beleediging van welken aard ook, wordt aangedaan, de zaak zal worden beslist, volgens de bepalingen in dit Reglement vastgesteld, het zij de daad *in* of *buiten* de dienst is begaan; behalve in dit geval, treedt, na het eindigen van de dienst, elk lid weder in den algemeenen kring der burgers terug.

Art. 53. De leden der schutterij, van welken rang ook, zullen in alles wat de dienst betreft hunnen meerderen gehoorzamen en zich overeenkomstig de bij dit Reglement gemaakte bepalingen moeten gedragen.

Art. 54. Elk Officier heeft het regt, eenen onderhoorigen Officier, Onderöfficier of schutter, die zich gedurende de dienst schuldig maakt aan een bedrijf, waarop huisarrest of hoogere straf gesteld is, huisarrest, dan wel provoostarrest aan te zeggen, of ook, in zwaardere gevallen, in verzekerde bewaring te doen nemen.

Art. 55. Hij zal daarvan ten zelfden dage moeten kennis geven aan den Kommandant van het korps, die alsdan bepalen zal, wat, in den geest van het Reglement, zal behooren gedaan te worden.

Art. 56. Die zich gedurende de dienst, of ter gelegenheid van dienstzaken, met daden tegen zijnen meerdere verzet, zal met provoostarrest of met cassatie gestraft worden.

Art. 57. Die denzelven in gelijker voege op eenige andere wijze bedreigt, vloekt of scheldt, of onheuschelijk bejegent, zal met provoostarrest of degradatie gestraft worden.

Art. 58. Een Officier die opzettelijk verzuimt of nalaat de dienst, hem door zijne meerdere bevolen, waar te nemen of de orders, hem gegeven, na te komen, zal met provoostarrest en, bij verzwarende omstandigheden, met cassatie worden gestraft.

Een Onderöfficier zich daaraan schuldig makende, zal worden gestraft met provoostarrest of tevens degradatie; gewone schutters, met geldboete, huis- of provoostarrest.

Art. 59. Een schutter, ingevolge art. 21, tot Onderöfficier of korporaal benoemd zijnde, is verpligt die betrekking aan te nemen; zullende degeen, die zich daartegen verzet, gestraft worden met geldboete, huis- of provoostarrest, naar gelang der omstandigheden.

Blijvende niettemin aan den nieuw benoemde vrijgelaten, om, bijaldien hij vermeenen mogt redenen te hebben, om van deze benoeming te worden vrijgesteld, dezelve aan den Kommandant der schutterij schriftelijk in te dienen en zijne vrijstelling te verzoeken; dit verzoek zal door den Kommandant ter kennis van den Krijgsraad worden gebragt, aan welke de bevoegdheid wordt toegekend, om daarin zonder hooger beroep te beslissen, doch zullen zoodanige verzoeken niet dan om zeer dringende en buitengewone redenen mogen worden toegestaan.

Art. 60. De Compagnies-kommandanten, welke zullen bevonden worden te hebben verzwegen de verzuimen, overtredingen of wanbedrijven, door hunne onderhoorigen begaan, en welker beboeting of aan hen zelve is overgelaten, of waarvan de kennisneming aan den Krijgsraad behoort, zullen, naar gelang van omstandigheden, met geldboeten, huis- of provoostarrest worden gestraft.

Art. 61. Het oprigten van een strafpeloton, op de wijze bij de militairen in gebruik, is aan den Kommandant van het korps overgelaten, om daarmede te straffen overtredingen van geringen aard, kleine verzuimen of fouten, welke alleen aan onachtzaamheid of slordigheid zijn toe te schrijven, en welke gedurende de dienst of in de oefening van den wapenhandel mogten begaan of ontdekt worden.

Art. 62. Niemand, wie hij ook zijn moge, zal eenig Onderöfficier of schutter mogen verhinderen, om de op hem rustende verpligtingen te volbrengen, en wie hiervan zal worden overtuigd, zal door den Krijgsraad aan den Gouverneur Generaal worden bekend gemaakt en voorziening worden verzocht, tenware de aangeklaagde, als lid der schutterij, de voorschrevene verhindering in de schutterlijke dienst had te weeg gebragt, als wanneer hij deswege voor den Krijgsraad zal te regt staan.

Art. 63. Zij die, in dienst zijnde, den last ontvangen, een lid der schutterij te arresteren en zulks weigeren, gelijk

mede zij, die een gearresteerde zoeken te ontweldigen, zullen als medepligtigen aan de daad van den gearresteerde beschouwd en behandeld worden; in geval deze laatsten niet tot de schutterij behooren, zullen zij aan den Gouverneur Generaal worden kenbaar gemaakt, met verzoek om voorziening.

Art. 64. Die het hem opgelegde huisarrest violeert, zal met provoostarrest gestraft worden.

Art. 65. Die bij exercitiën of op de wacht, of wáár het ook zij, onder de wapenen of in uniform gekleed, zich aan dronkenschap schuldig maakt, zal naar de omstandigheden met huis- of provoostarrest gestraft worden.

Art. 66. Die, bij exercitiën of inspectiën, te laat komt, zal, naar gelang der omstandigheden, verbeuren eene boete, welke in geen geval minder dan *f* 1, en ook niet meer dan *f* 5 zal kunnen bedragen; geheel niet verschijnende, zal hij met hoogere geldboete of huisarrest gestraft worden; die zich, zonder toestemming van den Compagnieskommandant te vroeg verwijderd, zal, naar exigentie van zaken, met geldboeten of huisarrest gestraft worden.

Art. 67. Die op de wacht gecommandeerd is en te laat komt, of in het geheel niet verschijnt, zal worden gestraft met geldboete, huis- of provoostarrest, naar exigentie van zaken.

Art. 68. Die, bij het ontstaan van brand of het slaan van alarm, niet ten behoorlijken tijd opkomen, zullen, naar omstandigheden, met geldboete, huis- of provoostarrest, degradatie of cassatie, worden gestraft.

Art. 69. Die, welke op hunne wachten zich schuldig maken aan pligtverzuim, of aan handelingen, strijdig met hetgeen bij het reglement op de garnisoensdienst deswege is bepaald, zullen, naar omstandigheden met geldboete, huis- of provoostarrest worden gestraft.

Art. 70. Schutters, die eenen hun toevertrouwden post, en Officieren, Onderöfficieren en korporaals, die eenen zoodanigen post of wel een aan hunne zorg overgelaten detachement verlaten, zullen gestraft worden de eerstgemelden met proovoostarrest en de laatstgenoemden met proovoostarrest en degradatie, en beide, in geval van verzwarende omstandigheden, met cassatie.

Art. 71. Wanneer een lid der schutterij voornemens is, buiten zijn gewoon verblijf te vernachten, is hij verpligt daarvan mondeling of schriftelijk, en ten minste 12 uren

te voren, (buitengewone of billijke omstandigheden hiervan uitgezonderd), kennis te geven, te weten de schutters, Onderöfficieren en Luitenants aan den Compagnies-kommandant, de Kapiteins de Kommanderenden officier van het wapen, en deze laatsten aan den Kommandant van het korps. De Hoofdofficieren en Kapiteins zullen, in zoodanig geval, het kommando hunner korpsen of compagniën, aan den hun in rang dadelijk opvolgenden Officier behoorlijk overgeven; zij die deze bepalingen niet in acht nemen zullen, naar gelang der omstandigheden, gestraft worden met geldboete, huis- of provoostarrest, zijnde echter hieronder niet begrepen zoodanige ambtenaren, welke uit den aard van hunne betrekkingen of krachtens de bevelen van het Gouvernement zich voor eenigen tijd, dan wel af en aan van hunne woonplaatsen moeten absenteren.

Art. 72. De Kwartiermeester, de Adjudanten, de Officier van kleeding, de Auditeur, de Secretaris van den Krijgsraad, de Officieren van gezondheid en de Adjudant-onderöfficier, zullen, op gelijke wijze en onder toepassing derzelver straffen, aan de Kommandanten van de korpsen, waartoe zij respectivelijk behooren, kennis moeten geven, wanneer zij buiten hun gewoon verblijf willen vernachten.

Art. 73. Die bevonden wordt, onder voorwendsel van zoodanige afwezendheid, en zonder eenig bewijs van noodzakelijkheid daarvoor te kunnen bijbrengen, de exercitiën, inspectiën, wachten enz., te hebben ontdoken, zal gelijke straf als boven ondergaan.

Art. 74. Geen tamboer, of trompetter, en evenmin de tamboer majoor of provoostgeweldiger vermag buiten zijne gewone verblijfplaats te vernachten, zonder daartoe verlof gevraagd en verkregen te hebben, voor zoo verre de drie eerstgemelden betreft, van den Kommandant der compagnie, en de beiden laatsten van den Kommandant van het korps; zijnde de tamboers bovendien verpligt, van dit bekomen verlof kennis te geven aan den tamboer majoor.

Art. 75. Eenig Onderöfficier of schutter, ofschoon in de residentie Batavia gevestigd blijvende, echter van woonplaats binnen dezelve veranderende, zal daarvan behoorlijk kennis geven aan zijnen Compagnies-kommandant; zij welke zulks verzuimen zullen met eene geldboete *f* 5 niet te bovengaande, worden gestraft.

Art. 76. Eenig Officier, Onderöfficier of schutter, door ziekte verhinderd wordende de dienst waar te nemen, zal

zich moeten voorzien van een certificaat, verleend door eenen Officier van gezondheid van het korps.

De Officier van gezondheid zal gehouden wezen, in het certificaat duidelijk bekend te stellen de ongesteldheid of ziekte van den lijder en zich onthouden van eenige vrijstelling hoegenaamd te verleenen.

Art. 77. De Officieren van gezondheid zullen, bij het verleenen dezer certificaten, de meeste omzigtigheid en naauwkeurigheid moeten in acht nemen, ten einde door hen niet ligtvaardiglijk worde toegegeven, aan voorgewende ziekten of ongesteldheden; zullende zij in een tegengesteld geval tot verantwoording voor den Krijgsraad worden geroepen en, naar gelang van omstandigheden, met geldboeten, huis- of provoostarrest kunnen worden gestraft.

Art. 78. Een schutter, wiens wapenen niet in goede orde bevonden worden, zal verbeuren eene boete van *een' halve* tot *drie* guldens, en zal de Onderöfficier daarvan rapport doen aan den Adjudant der week, op verbeurte van het dubbele dier boete, door den Onderöfficier te beloopen.

Art. 79. Elk schutter zal de wapenrusting en kleedingstukken, welke hij van den Lande, ten gebruike in de dienst verkregen heeft, zorgvuldig moeten gadeslaan en ten zijne kosten behoorlijk onderhouden; wanneer hij dezelve, het zij ten deele, het zij geheel, door zijne schuld bederft of vernielt, dan wel verliest, zal hij de waarde daarvan, volgens taxatie van den raad van administratie, vergoeden en, des noods, daarenboven en naar gelang der omstandigheden, met geldboete, huis- of provoostarrest kunnen gestraft worden.

Wanneer echter, bij exercitiën of andere gelegenheden van dienst, eenig defect aan de wapenrusting van eenen schutter, buiten zijne schuld mogt ontstaan, zal zulks ten koste der contributiekas worden hersteld.

Art. 80. Die zijne wapenrusting, of de van het korps bekomene kleedingstukken, geheel of gedeeltelijk verzet of vervreemdt, zal, onverminderd zijne verpligting tot vergoeding van een en ander, deswege voor den dagelijkschen regter te regt gesteld worden, even zoo als de zoodanigen, welke voorschreven goederen willens en wetens in pand of beleening hebben aangenomen of gekocht, en daarvoor gestraft zullen worden, als de opkoopers en heelers van militaire goederen.

Art. 81. Wanneer een lid der schutterij aftreedt of ontslagen wordt, zal hij zijne wapenrusting, equipement- en kleedingstukken, (in geval hij deze laatste uit de contributiekas mogt hebben ontvangen), binnen veertien dagen aan den Compagnies-kommandant moeten teruggeven; zullende, bij gebreke van dien, de nalatige schutter, door den Krijgsraad worden kennelijk gemaakt aan den Advokaat-fiskaal bij den Raad van justitie, ten einde op diens vordering, zonder vorm van proces, door gemelden Raad te worden gecondemneerd tot de teruggave van die goederen of de waarde derzelven, en voorts tot betaling eener boete geëvenredigd aan het begane verzuim, doch welke nimmer de waarde van die goederen zal kunnen te boven gaan. In geval van overlijden van eenen schutter, zullen de particuliere bewindhebbers in deszelfs boedel, ofte wel deszelfs erven, almede tot dezelfde teruggave of vergoeding verpligt zijn en, bij gebreke van dien, door den Krijgsraad worden kennelijk gemaakt aan den Advokaat-fiskaal bij den Raad van justitie, ten einde, op diens vordering, door voornoemden Raad tot die teruggave of vergoeding, met of zonder betaling van boeten, te worden gecondemneerd; terwijl der Weeskamer wordt aanbevolen om, wanneer sterfboedels onder hare administratie zullen vallen, waarin eenige wapenen, welke kunnen worden vooronderseld aan de schutterij te behooren, worden gevonden, daarvan kennis te geven aan den Kommandant der schutterij, ten einde deze wapens kunnen gereclameerd en aan het korps teruggegeven worden.

Art. 82. Ter betere werking van het bepaalde bij het vorige artikel, zullen door het Plaatselijke bestuur passen geweigerd worden aan alle vertrekkende personen, actief dienstdoende leden der schutterijen zijnde, welke geen bewijs kunnen vertoonen, dat zij hunne wapenen, equipement- en kleedingstukken behoorlijk hebben verantwoord.

Art. 83. Alle verzuimen van pligt en gedragingen tegen de subordinatie of krijgstucht, waaromtrent bij dit reglement geene bepaalde straffen zijn voorgeschreven, gelijk ook alle verdere pligtverzuimen en wangedragingen door leden der schutterij bedreven, die als zoodanig bij dit reglement niet bijzonder zijn uitgedrukt, worden door den Krijgsraad zoodanig gecorrigeerd en gestraft, als dezelve naar exigentie van zaken en in goede justitie zal oordeelen te behooren, altijd echter in het oog houdende het maximum der straffen, bij art. 92 en 93 bepaald.

Art. 84. Alle bij dit reglement vastgestelde straffen zijn slechts toepasselijk op de Europesche en daarmede gelijkstandige leden der schutterij.

In geval van militaire overtredingen of misdrijven, door Papangers, Mooren of Bengalezen *in de dienst* begaan, welke niet staan ter cognitie van den burgerlijken regter, zal de Krijgsraad opvolgen de bepalingen bij het Criminele wetboek voor het Krijgsvolk te Lande vastgesteld; en ten einde de Papangers enz., bekend te maken met de op hen rustende verpligtingen, en zij behoorlijk kennis dragen onderworpen te zijn aan het reglement van krijgstucht voor het Krijgsvolk te Lande, zullen aan dezelve de krijgsartikelen worden voorgehouden, op den voet en de wijze, als zulks bij het staande leger in gebruik is.

VIJFDE HOOFDSTUK.

Van den Krijgsraad en de regtspleging bij denzelven.

Art. 85. Er zal een Krijgsraad bestaan, belast met de indeeling, vrijstelling en den aanslag in de contributie, alsmede in het bijzonder, met de handhaving der krijgstucht en het opleggen van straffen en boeten.

Art. 86. De Krijgsraad is permanent en zamengesteld uit:

Den Kommandant van het korps, president.
Een' Hoofdöfficier.
Een' Kapitein.
Een' Eerste luitenant.
Een' Tweede luitenant.
Een' Serjant majoor.
Een' Serjant.
Een' Korporaal, en
Een' schutter,

geassisteerd door den Auditeur en den Secretaris.

Deze leden zullen, tijdens hunne benoeming, elkander niet tot in den derden graad van bloedverwantschap of zwagerschap mogen bestaan.

Art. 87. De verkiezing van de leden des Krijgraads, geschiedt door den Gouverneur Generaal.

Ieder jaar zullen van den Krijgsraad, volgens beslissing door het lot, vier leden (waaronder echter de President en Hoofdöfficier niet gerekend worden) aftreden; dezelve zullen echter weder dadelijk verkiesbaar zijn.

Art. 88. De leden van den Krijgsraad, alsmede de Auditeur en de Secretaris, zullen vóór de aanvaarding hunner

functiën, in handen van den President, afleggen den volgenden eed:

«Ik beloof en zweer, dat ik de betrekking van lid (Au-
«diteur of Secretaris) bij den Krijgsraad, ter goeder trouw,
«met alle vlijt en naarstigheid zal waarnemen; dat ik mij,
«in de zaken bij den Krijgsraad voorkomende, zal gedragen
«met alle opregtheid, eerlijkheid en onpartijdigheid, zonder
«daarin aan de partijen toe te dragen, eenige gunst of
«ongunst en zonder mij daarvan te laten aftrekken door
«eenige beweegredenen hoegenaamd, en dat ik voorts stip-
«telijk zal nakomen de wetten en reglementen op de schut-
«terij uitgevaardigd.

«*Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig.*»

Art. 89. De leden van den Krijgsraad zullen altoos in volle uniform ter vergadering komen; gelijk ook de gedaagden, voor zoo veel zij leden der schutterij zijn, gehouden zijn in volle montering te verschijnen.

Art. 90. Bij den Krijgsraad wordt de Auditeur zoo dikwijls toegelaten, als zijne werkzaamheden zulks vorderen.

Art. 91. De Raad wordt bediend door den Provoostgeweldiger als bode, die ook de noodige oproepingen zal doen.

Art. 92. De straffen, welke door den Krijgsraad kunnen worden opgelegd, ter zake van overtredingen of wanbedrijven, zijn:

1°. Geldboeten, welke niet te boven gaan de som van *f* 30.

2°. Huisarrest, ten langste voor *acht* dagen.

3°. Provoostarrest, ten langste voor *vier* dagen en ten koste van den gecondemneerde; hetzelve zal nimmer met eenige ligchamelijke sluiting of andere verzwarende omstandigheden mogen verzeld gaan.

4°. Degradatie tot eenen minderen rang, en

5°. Cassatie uit de dienst; bij het appliceren van deze 5de of laatste straf, zal het vonnis, met de daartoe behoorende processtukken, den Gouverneur Generaal ter approbatie worden aangeboden, waarbij de Krijgsraad, naar omstandigheden en bevind van zaken, eene voordragt zal kunnen doen, om den gecasseerde vervallen te verklaren van alle Lands of stedelijke posten of andere beneficiën, dan wel hem uit de residentie, ja, des noods, uit deze bezittingen te verwijderen.

Art. 93. Alle verzuim of nalatigheid in de dienst, het niet opvolgen van bevelen en alle andere overtredingen of wanbedrijven, waarop, bij dit reglement, geldboete, huis- of provoostarrest zijn gesteld, bij herhaling plaats vindende, zullen, naar gelang van zaken, met zwaarder straffen, dan bij het vorige artikel is bepaald, kunnen worden geboet, met dien verstande echter, dat het maximum dezer hoogere straffen, het dubbele van de gewone niet zal kunnen te boven gaan en behoudens de vrijlating aan den Krijgsraad, om in beide gevallen de arresten ten opzigte der Onderöfficieren met een derde te verhoogen en, ten opzigte der Officieren, te verdubbelen.

Art. 94. Bij onvermogen of onwilligheid van dadelijke betaling, zullen de geldboeten in provoostarrest moeten worden veranderd, te rekenen voor elke *drie* guldens *één* dag voor schutters; en voor de Onderöfficieren en Officieren voor elke *zes* guldens *één* dag, met dien verstande echter, dat voor de beide laatstgenoemden, in zoodanig geval, het provoostarrest nimmer minder dan *twee* dagen kan zijn.

Art. 95. De Krijgsraad zal bij de dispositie, waarbij de opgelegde boete in provoostarrest wordt veranderd, tevens de kosten bepalen en dezelve almede naar den bovenvermelden maatstaf, in geval van onwilligheid of onvermogen tot betaling, veranderen in provoostarrest; zullende in dat geval die kosten uit de contributiekas betaald worden.

Art. 96. Van alle geldboeten zal door den bode *een vierde gedeelte* genoten worden, terwijl het overige gedeelte in de contributiekas zal worden gestort.

Art. 97. Wanneer de vergrijpen tegen de krijgstucht met zoodanige verzwarende omstandigheden gepaard gaan, welke bij de lijfstraffelijke wetten onder de misdaden worden gerangschikt en een onderwerp van kennisneming voor den gewonen regter uitmaken, is de Krijgsraad verpligt, daarvan dadelijk opening te geven aan den dagelijkschen regter, en de beschuldigde aan denzelven over te leveren, bijaldien hij zich in arrest bevindt.

Art. 98. Aan den gewonen regter zal ook dadelijk moeten overgeleverd worden elk lid der schutterij, welke zich in arrest bevindt en door denzelven wordt opgeëischt, onverkort het regt van den Krijgsraad, die, vermeenende dat de behandeling der zaak tot deszelfs bevoegdheid behoort, zich aan het Hooge Geregtshof zal kunnen wenden, met verzoek in deze te beslissen.

Art. 99. De geldboeten op eenigen daad gesteld, welke niet meer dan *vijf* guldens beloopen, zullen door de Compagnies-kommandanten, respectivelijk ieder in den zijnen, onder approbatie van den Kommandant van het korps moeten worden opgelegd, terwijl door deze in gelijker voege aan Officieren eene boete, *tien* guldens niet te bovengaande, zal kunnen worden opgelegd, zonder dat in beide gevallen de Krijgsraad daarvan ter eerster instantie zal behoeven kennis te nemen, behoudens nogtans het regt aan de beboeten, om, indien zij zich bezwaard achten, hunne klagten te brengen voor den Krijgsraad, tot welk einde zij zich bij den Auditeur zullen aanmelden, die hun daarvan een bewijs zal verleenen, en die vervolgens de zaak bij de eerste zitting van den Krijgsraad voortbrengt, welke alsdan definitief daaromtrent zal beslissen; zullende degenen, welke hiervan binnen 8 dagen geen gebruik hebben gemaakt en de boeten niet hebben voldaan aan den Kwartiermeester, door dezen aan den Krijgsraad als nalatigen worden kenbaar gemaakt, die alsdan bij de eerstvolgende zitting, zonder vorm van proces en zonder nader verhoor van den beklaagde, de hem opgelegde boeten in provoostarrest, overeenkomstig art. 94, zal veranderen en alsdan gelijktijdig zal bepalen, het bedrag der kosten, door den nalatige daarenboven te voldoen.

Wanneer echter eenig Officier of schutter zich bij *herhaling* aan verzuimen schuldig maakt, welke de Kommandant van het korps of de Compagnies-kommandant vroeger reeds met geldboeten heeft gestraft, zal dezelve worden opgegeven, om naar exigentie van zaken, ingevolge de voormelde bepalingen, door den Krijgsraad te worden gecorrigeerd.

Art. 100. De Kommanderende officier der schutterij is, op zijne verantwoordelijkheid verpligt, van alle overtredingen en wanbedrijven, door de leden der schutterij in de dienst begaan, welke te zijner kennisse komen en van dien aard zijn, dat deswege door den Krijgsraad onderzoek behoort te worden gedaan, dadelijk kennis te geven aan den Auditeur, met bijvoeging der bewijzen welke hem zijn gesuppediteerd en opgave der personen, die als getuigen kunnen dienen.

De Auditeur is echter ook verpligt, uit zichzelve of ambtshalve, kennis te nemen, van alle ter cognitie van den Krijgsraad staande overtredingen, en misdrijven, en corres-

pondeert deswege met de Compagnies-kommandanten; alvorens evenwel zoodanige zaken voor den Krijgsraad te brengen, zal hij daarvan bij monde mededeeling doen aan den Kommandant van het korps.

Art. 101. De Compagnies-kommandanten en anderen zullen gehouden zijn, alle aanklagten of beschuldigingen, welke tot de kennisneming van den Krijgsraad behooren, in te leveren binnen de 24 uren na het voorval, aan den Kommandant van het korps, welke laatste, dezelve van belang genoeg en voor eene regterlijke afdoening, in den geest van dit Reglement, vatbaar oordeelende, de stukken daartoe betrekkelijk aan den Auditeur zendt, met last de zaak voor den Krijgsraad te vervolgen, op den voet en wijze, als bij art. 105 en volgende is bepaald.

Art. 102. De Auditeur, door den Kommandant van het korps, of te wel uit zich zelven, kennis bekomende van eenig pligtverzuim of wangedrag, hetgeen niet reeds naar aanleiding van art. 99 van dit Reglement, onder approbatie van den Kommandant van het korps, is bestraft geworden, zal, daartoe termen vindende, de nalatigen of overtreders voor den Krijgsraad doen te regt staan, op zoodanige wijze, als hieronder wordt bepaald; vermeent de Auditeur daarentegen, dat voor zoodanige vervolging geene termen bestaan, zal hij, met opgave der redenen, daarvan schriftelijk kennis geven aan den Kommandant van het korps.

Art. 103. Elk aangeklaagde zal mondeling of schriftelijk door den Provoostgeweldiger worden opgeroepen, en verpligt zijn te verschijnen, ten zij wettige beletselen, ter beoordeeling van den Krijgsraad, hem hierin mogten verhinderen. Bij de eerste oproeping niet verschijnende, en geene redenen daarvan bijbrengende, zal hij door den Krijgsraad kunnen worden verwezen tot betaling eener geldboete en andermaal ten zijnen kosten worden gedagvaard, onder herinnering der nadeelen, welke zijne niet-comparitie ten gevolge zullen hebben; als dan weder aan deze oproeping niet voldoende en wanneer blijkt, dat hij behoorlijk daarvan kennis draagt, zal hij op last van den Krijgsraad, op zijne kosten, door een detachement schutters worden afgehaald en bovendien voor zijne onwilligheid met geldboete, huis- of provoostarrest worden gestraft.

Art. 104. In zelfder voege zal gehandeld worden met de oproeping van alle getuigen, welke tot de schutterij behooren; wanneer zij geene leden daarvan zijn, zullen zij, des

noodig, door tusschenkomst van het Plaatselijke bestuur, gerequireerd worden.

Art. 105. In geval van verzuimen, overtredingen of wanbedrijven, waarop geldboeten, huis- of provoostarrest gesteld zijn, zal de Auditeur de zaak, na dezelve, voor zoo veel noodig, voorloopig te hebben onderzocht, brengen voor den Krijgsraad, om *de plano* te worden afgedaan, op deszelfs mondelinge aanklagte en strafvordering, of voordragt tot vrijspraak; en zal, nadat bij wijze van publieke teregtzitting, des noodig, getuigen gehoord en de beklaagde zijn wederzeggen zal hebben gehad, de Krijgsraad den schuldig bevondene zoodanige straf opleggen, als dezelve zal vermeenen, overeenkomstig de hierboven vermelde strafbepalingen, te behooren, dan wel den aangeklaagde vrijspreken van de hem ten laste gelegde beschuldiging.

Art. 106. In geval van overtredingen of wanbedrijven, welke de Auditeur, na overleg met den Kommandant van het korps, vermeent, de straffen van degradatie of cassatie ten gevolge te kunnen hebben, en in het algemeen in zaken van zwaren of gewigtigen aard, verzoekt de Auditeur aan den Krijgsraad, Officieren-commissarissen uit deszelfs midden te benoemen, aan welk verzoek de Krijgsraad binnen de eerstvolgende 24 uren (zon- en feestdagen hieronder niet gerekend) zal voldoen.

Art. 107. Binnen den tijd van tien dagen, of zoo veel korter doenlijk, zal de Auditeur, ten overstaan van genoemde Commissarissen, de zaak onderzoeken en na door de getuigen, zoo wel die van wege het officie, als die van de zijde des beschuldigden, derzelver verklaringen, des noods onder eede, te hebben doen afleggen, en na den beklaagde op de tegen hem ingebragte beschuldiging te hebben gehoord, in de eerste zitting van den Krijgsraad, zijne schriftelijke gemotiveerde conclusie en vordering tot oplegging van straf, dan wel tot vrijspraak, indienen, met al de daarop betrekking hebbende stukken.

Art. 108. Indien zulks noodig bevonden wordt, zullen de beschuldigden en de getuigen onderling worden geconfronteerd.

De verklaringen der getuigen en de verhooren van den beschuldigde, alsmede de confrontatiën zullen, wanneer door den Auditeur een beschreven proces ingevolge art. 106 moet gevoerd worden, door den Secretaris bij den Krijgsraad, met alle naauwkeurigheid opgeteekend, daarna aan

den beschuldigde voorgelezen en door hem onderteekend worden; bij weigering of onkunde in het schrijven van den beschuldigde, wordt daarvan behoorlijke aanteekening gehouden onder de verklaring of het verhoor.

Art. 109. De conclusie moet bevatten: een kort, eenvoudig, doch duidelijk verhaal van het voorval, zoo als zulks uit de processtukken blijkt te hebben plaats gevonden, vergezeld van een betoog van des beklaagdens schuld of onschuld en aanhaling der wettelijke bepalingen, op grond van dewelke straf of absolutie gevorderd wordt.

Art. 110. Tot welke conclusie de Auditeur ook moge komen, het zij van schuld, onschuld of absolutie der instantie, zal hij steeds daarachter voegen, de clausule «of «dat door den Krijgsraad zoodanig anders zal worden ge«vonnisd, als dezelve in goede justitie zal vermeenen te «behooren.»

Art. 111. De Krijgsraad zal, na al de stukken van het proces in ééne en dezelfde zitting te hebben doen voorlezen, daartoe termen vindende, afschrift der conclusie van den Auditeur stellen in handen van den beklaagde, en hem dag doen beteekenen, wanneer de zaak ter afdoening voor den Krijgsraad in het openbaar dienen zal.

De beschuldigde ofte wel zijn verdediger zal alsdan de vrijheid hebben te antwoorden op de uitgebragte conclusie, waarop de Auditeur, des verkiezende, zijn wederzeggen zal hebben, met dien verstande nogtans, dat de beschuldigde altijd het laatst het woord zal voeren.

Art. 112. Na den afloop der debatten en nadat de beklaagde, en het publiek zullen verwijderd zijn, zal de President de zaak zoo veel mogelijk nader toelichten en met de leden van den Krijgsraad daarover onderling delibereren, ten einde de schuld of onschuld van den beklaagde, in deszelfs verlichtende of verzwarende omstandigheden, duidelijk te kennen en te waarderen; en zal daarna bij hoofdelijke stemming worden overgegaan, tot de absolutie of condemnatie van den beklaagde en naar den uitslag daarvan, het vonnis worden opgemaakt. Deze stemming zal altijd beginnen met het minste in rang zijnde lid, en bij staking der stemmen, zal de uitspraak in het voordeel van den beklaagde worden opgemaakt.

Art. 113. Zoo wel in de conclusie van den Auditeur, als in het vonnis, zal regt gevorderd en gedaan worden, van wege en in naam des Konings.

Art. 114. In geval van veroordeeling tot andere straffen dan tot geldboeten, zal tevens gevoegd worden eene condemnatie in de kosten, welke dadelijk bij het opmaken van het vonnis zullen moeten worden getaxeerd.

Uit deze gelden zullen worden goedgemaakt, de kosten van dagvaarding, wagenvracht, sluit- en ontsluitgelden enz., aan den bode en provoostgeweldiger toekomende.

Art. 115. Tot het vellen van een vonnis zullen ten minste *vijf* leden van den Krijgsraad moeten tegenwoordig wezen; geen lid van den Krijgsraad, *persoonlijk* in eene zaak betrokken zijnde, zal daarover als regter mogen oordeelen, evenmin de leden, die tot in den derden graad aan den beschuldigde verwantschapt zijn.

Art. 116. De dagvaardingen en andere acten van vervolging aan de leden der schutterij door den Krijgsraad uitgevaardigd, de vonnissen daarop volgende, alsmede alle andere schrifturen, het zij door den Krijgsraad, het zij door de leden der schutterij gebezigd wordende, zullen zijn vrij van zegel.

Art. 117. Een lid van den Krijgsraad zal zich om gewigtige redenen mogen recuseren, gelijk het mede aan den beklaagde zal vrijstaan, het weren van een lid, in het onderzoek en de behandeling zijner zaak te verzoeken; zullende de aannemelijkheid der reden in beide gevallen, door den Krijgsraad worden beoordeeld en het verzoek, naar bevind van zaken, toegestaan of verworpen worden.

Art. 118. Wanneer een lid der schutterij voor den Krijgsraad moet te regtstaan, en in denzelven leden zitting hebben, welke in eenen minderen rang met den beschuldigde, bij één en dezelfde compagnie dienen, zullen dezelve door anderen, daartoe voor zoodanig geval, door den Krijgsraad dadelijk te benoemen leden vervangen worden, immers voor zoo verre het aantal der overblijvende leden, ingevolge het bij art. 115 bepaalde, niet zoude kunnen regtspreken.

Art. 119. Het vonnis zal in het openbaar door den President met luider stemme, in de zitting van den Krijgsraad worden voorgelezen.

Art. 120. In geval overtredingen der krijgstucht, of militaire misdrijven en misdaden door Papangers, Mooren en Bengalezen worden begaan, welke niet volgens art. 13 van het Reglement op de Regtspleging bij de Landmagt, door den Plaatselijken kommandant te Batavia kunnen worden afgedaan, maar dewelke volgens art. 84 van dit Reglement

behooren gestraft te worden achtervolgens de bepalingen van het criminele wetboek voor het krijgsvolk te Lande, zal de Kommandant der schutterij den Auditeur hiervan kennis geven, en de zaak door hem worden gebragt voor den Krijgsraad der Schutterij, als wanneer Officieren-Commissarissen zullen benoemd en verder geprocedeerd worden op de wijze: als bij art. 106 en volgende van dit Reglement is bepaald.

De vonnissen in deze zaken door den Krijgsraad te slaan, zullen ter approbatie aan het Hooge Militaire Geregtshof moeten opgezonden worden.

Art. 121. In zoodanig geval zal een der Commissarissen moeten gekozen worden onder de Officieren, behoorende tot de natie van den beklaagde, welke ook naderhand bij de beoordeeling der onderwerpelijke zaak zitting in den Krijgsraad zal nemen.

Art. 122. Alle vroegere Reglementen en bepalingen, ten opzigte der Bataviasche Schutterij vastgesteld, worden bij deze voor vervallen verklaard.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(N°. 2.) Belasting op de paarden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 18den Januarij 1832, n°. 6.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met referte tot het Reglement voor de belasting op de paarden van 28 Augustus 1826, bij deze vast te stellen, dat ambtenaren en ingezetenen van stand of verblijfplaats veranderende, op de plaats hunner vestiging, in de belasting van het oorgeld der paarden, alleen zullen zijn onderworpen over het getal paarden, dat zij als dan meerder mogten aanhouden, dan waarvoor zij bij de quohieren van hunne vroegere verblijfsplaats hebben ingeschreven, en zullen

kunnen aantoonen, de belasting (over het gehcele jaar) te hebben voldaan.

Extract, enz.

Zullende art. 2 in het Staatsblad en in de Javasche Courant worden geïnsereerd, tot informatie en narigt van de geconcerneerde autoriteiten en belanghebbende personen.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 3.) Kleeding der bedienden bij de Inkomende en Uitgaande regten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 20sten Januarij 1832, *n°.* 5.

Gelezen enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

De *boomwachters* en *tolbedienden* te ontheffen van de verpligting tot het dragen van de voor hen, bij besluit van den 23sten Februarij 1828, (Staatsblad n°. 7), vastgestelde kleeding en mitsdien te bepalen dat het hun vrijstaat, zich naar verkiezing te kleeden, mits, in dienst zijnde, steeds voorzien van de gewone onderscheidingsteekenen.

Extract, enz.

Accordeerd met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 4.) Fonds der verhoogde pensioenen voor de Officieren der Landmagt in Indië.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 25sten Januarij 1832, *n°.* 5.

Gelezen de de missive van den Minister voor den Waterstaat, de nationale Nijverheid en de Koloniën; de dato 29 Junij j. l., La. c/152, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Met alteratie van art. 3, van het Provisionele reglement op de directie en administratie van het fonds der verhoogde pensioenen van de Officieren der Landmagt in Nederlandsch Indië, gearresteerd bij resolutie van den 21sten Maart 1820, n°. 5, (Staatsblad n°. 14), te verklaren dat een Officier, om regt op de voor zijnen rang bepaalde verhooging van pensioen te bezitten, in stede van slechts *één* jaar Indischen dienst, *twee volle* jaren in dien rang zal moeten hebben gediend, even als ten aanzien van het verleenen van het gewone pensioen uit 's Lands kas, is vastgesteld bij art. 7 van het Koninklijke besluit van den 22sten Februarij 1814; en

3°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 5.) Het beheer van 's Lands kassen op Java en Madura opgedragen aan de Secretarissen der residentiën.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 28sten Januarij 1832, n°. 16.

Gezien de voordragt der Commissie, benoemd bij resolutie van 9 April l. l., n°. 1, strekkende tot het arresteren der daarbij aangeboden bepalingen, waarop aan de Secretarissen der residentiën het beheer van 's Lands kas respectivelijk wordt opgedragen;

Gelet op de instructie voor de Algemeene ontvangers, vastgesteld bij resolutie van 21 Maart 1820, (Staatsblad n°. 15);

En hierover gedelibereerd, en in aanmerking genomen zijnde dat aan de, door de Commissie voorgedragene, bepalingen evenwel die wijziging zal behooren te worden gegeven, dat aan de Residenten steeds de zorg blijve opgedragen, dat alle Lands inkomsten en in het bijzonder die

wegens landrenten, koffijtuinen en pachten, op den behoorlijken tijd, en met getrouwheid worden ingevorderd en regelmatig verantwoord, en dat die ambtenaren daarvoor verantwoordelijk blijven gesteld;

Gelet op de bepalingen, bij resolutie van 29 December l. l., n°. 23, op het beheer van 's Lands geldmiddelen daargesteld;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te arresteren de volgende:

Bepalingen volgens welke het beheer van 's Lands kas aan de Secretarissen der Residentiën van Java *en* Madura *wordt opgedragen.*

Art. 1. Aan de Secretarissen der Residenten wordt, *behoudens hunne tegenwoordige functiën*, opgedragen het beheer van 's Lands algemeene kas, respectivelijk op iedere plaats, alwaar geen afzonderlijke Algemeene ontvanger is.

Dit beginsel is alzoo niet van toepassing op de assistent-residentiën, noch op de residentiën waar geene Secretarissen zijn, met dien verstande nogtans, dat dáár, waar Assistent-residenten de functiën van Secretaris uitoefenen, dezelve ook, naar de tegenwoordige bepalingen, met het beheer der algemeene kas zullen zijn belast.

Art. 2. De voormelde Secretarissen worden mitsdien bij deze belast met al de verpligtingen en verantwoordelijkheid van de Algemeene ontvangers, blijvende aán de Residenten steeds de zorg opgedragen, dat alle Lands inkomsten en, in het bijzonder, die wegens landrenten, koffijtuinen en pachten, op den behoorlijken tijd, en met getrouwheid worden ingevorderd en regelmatig verantwoord. Zij zijn daarvoor verantwoordelijk.

Art. 3. De Secretarissen zullen zich gedragen naar de voor de Algemeene ontvangers bepaalde instructiën en wel in het bijzonder naar die, vastgesteld bij resolutie van den 21sten Maart 1820, n°. 6, (Staatsblad n°. 15), met in achtneming van de wijzigingen en veranderingen, welke die instructie sedert heeft ondergaan.

Art. 4. Zij doen geene betalingen, dan op ordonnantiën van den Resident of van andere daartoe door de wet bevoegde autoriteiten. Het ordonnanceren bij apostillen op de originele rekeningen of stukken wordt aan gemelde autoriteiten respectivelijk bij deze uitdrukkelijk aanbevolen, zoo wel ter bevordering van duidelijkheid en zekerheid, als ter

vermijding van omslag, kunnende, wanneer eene rekening posten bevat, welke niet allen door één departement moeten worden geordonnanceerd, op een afschrift of extract van dezelve respectivelijk het apostil van ordonnantie worden bekend gesteld.

Art. 5. Alle verantwoordingstukken van 's Lands algemeene kas, worden door de Secretarissen als Algemeene ontvangers geteekend en door tusschenkomst van de Residenten ingediend.

Art. 6. De Residenten zullen nogtans bij voortduring een naauwkeurig oppertoezigt over het beheer en de verantwoording van 's Lands gelden moeten uitoefenen.

Zij zullen, zoo dikwijls zij goedvinden, het kasmemoriaal en de boeken examineren en dezelve vergelijken met het saldo in kas; zij zullen niet toelaten, dat het inschrijven bij kasmemoriaal van eenigen post van ontvangst of uitgaaf worde uitgesteld, zullende ten allen tijde het saldo in kas met het kasmemoriaal moeten overeenkomen.

Zij zullen steeds moeten kunnen bewijzen in deze diligent te zijn geweest.

Zij zullen wijders gehouden zijn, zich, ten minste eens in de drie maanden, bij locale inspectie te verzekeren, hoe 's Lands gelden bewaard en beheerd worden, mitsgaders of alle verantwoordingstukken bij zijn, en in tijds zijn ingediend.

Zij zullen van hunne bevinding aanteekening houden op het kasmemoriaal en tevens ter voorziening in de bevonden gebreken de noodige bevelen geven en doen nakomen; onverminderd zoodanig berigt, als daarvan aan de Hooge Regering dan wel aan den Directeur Generaal van Financiën zou behooren te worden gedaan.

Art. 7. Bij ziekte of ontstentenis van den Secretaris, zal de Resident onverwijld de kas door eene Commissie doen constateren, en in het beheer van 's Lands gelden en in de uitoefening der functiën van Ontvanger voorzien; zullende de Resident voor een en ander persoonlijk verantwoordelijk zijn.

Art. 8. De gemelde Secretarissen zullen eenen borgtogt moeten stellen van *f* 2000, voor de rigtigheid hunner administratie. De borgtogten thans voor de Residenten bepaald komen hierdoor niet te vervallen.

Art. 9. De Secretarissen zullen in handen van den Resident den eed afleggen, welke bepaald is voor de Algemeene

ontvangers bij art. 33 van de instructie hierboven genoemd, (Staatblad van 1820, n°. 15).

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 6.) Administratie der wegens Landraadsregten of proceskosten geïnd wordende gelden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 8sten Februarij 1832, n°. 6.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Ten vervolge der resolutie van den 9den Augustus 1831, n°. 28, te bepalen, dat de gelden, die overeenkomstig de resolutie van den 29sten November 1825, n°. 4, (Staatsblad n°. 40), wegens landraadsregten of proceskosten worden geïnd en bij 's Lands kassen overgebragt, door 's Lands kashouders, *buiten* en geheel *afgescheiden* van de algemeene kas, tegen het genot eener provisie van *twee ten honderd*, zullen worden geadministreerd, overeenkomstig het bepaalde bij art. 3 van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 15den Mei 1827, n°. 15, (verhandeld bij resolutie van den 18den Mei 1827, n°. 10), ten aanzien der inhoudingen op de tractementen der ambtenaren, wegens particuliere schulden; zullende daarvan dan ook eene afzonderlijke rekening moeten worden gehouden, en bij de driemaandelijksche kasverantwoording aan de Algemeene Rekenkamer overgelegd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(No. 7.) Beheer der boedels van vermiste of zich heimelijk verwijderd hebbende personen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 14den Februarij 1832, no. 22.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. Te bepalen,

a. Dat wanneer een boedel, door eenen vermisten of zich heimelijk verwijderd hebbenden persoon, onbeheerd is achtergelaten, de Wijkmeester of ander beambte van policie, met de werkzaamheden van Wijkmeester belast, in wiens district de woning van zoodanigen persoon gelegen is, verpligt zal zijn, daarvan dadelijk kennis te geven aan de Plaatselijke autoriteit; dat deze autoriteit, van zoodanig voorval, het zij door den Wijkmeester of reeds vroeger door anderen kennis bekomen hebbende, gehouden zal zijn, zich, onmiddellijk na de ontvangene kennisgave, vergezeld van den bevoegden Wijkmeester, te begeven naar de woning van den vermisten of zich heimelijk verwijderd hebbenden persoon, en den onbeheerd achtergelaten boedel zorgvuldig, in tegenwoordigheid van den Wijkmeester, doen verzegelen en daarvan behoorlijk procesverbaal dresseren; dat vervolgens de gemelde autoriteit zal zijn verpligt, de noodige maatregelen te nemen tot verzekering van zoodanigen boedel, en voorts om, binnen den tijd van 24 uren, nadat de mededeeling van het onbeheerd achterlaten van eenen boedel bij haar zal zijn ontvangen, daarvan kennis te geven aan den bevoegden regter van den vermisten of zich verwijderd hebbenden persoon, onder toezending van het opgemelde proces-verbaal en onder mededeeling van al zoodanige omstandigheden, als ter zake noodig kunnen worden geacht.

b. Dat, wanneer zoodanige boedels behooren tot onchristen personen, de in deze bevoegde regter verpligt zal zijn, om binnen twee maal 24 uren na de, bij § *a* bedoelde, kennisgave te hebben ontvangen, de beheering derzelve, ingevolge resolutie van 15 November 1825, no. 4, (Staatsblad no. 37), aan het collegie van Boedelmeesteren op te dragen.

c. Dat in alle andere gevallen de regter, binnen den even vermelden tijd, gehouden zal zijn, om het beheer van

voorschreven boedels over te geven, het zij aan de Weeskamer of derzelver plaatselijke agenten, dan wel aan zoodanige personen, als door hem zullen worden geacht, ten meesten voordeele van de belanghebbenden tot de administratie dier boedels als curatoren te kunnen worden gecommitteerd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 8.) Alteratie van het Reglement op de Zeebrieven en Scheepspassen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 21sten Februarij 1832, *no.* 2.

Gelezen, enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan: met alteratie en ampliatie, in zoo ver, van het Reglement op de Zeebrieven en Scheepspassen, gearresteerd bij Publicatie van 28 Augustus 1818, (Staatsblad n°. 59), en van het besluit van den 15den September daaraanvolgende, n°. 6, (Staatsblad n°. 65), te bepalen,

1°. Dat geene overdragten van eigendom van geheel of gedeeltelijk in Nederlandsch Indië tehuis behoorende schepen en vaartuigen, door de Raden van Justitie of andere daartoe bevoegde autoriteiten, zullen mogen worden gedaan, dan tegen overgifte van den vorigen zeebrief, welke door gemelde collegiën of autoriteiten zal moeten worden gezonden aan de eerste autoriteit van de plaats, alwaar het schip of vaartuig te huis behoort, ten einde door deze op het register, te worden geroijeerd en daarna, doorgesneden, aan den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, ter verdere voortschikking aan het Gouvernement, te worden ingezonden.

2°. Dat de nieuwe zeebrieven moeten worden aangevraagd door middel van de autoriteit van de plaats, alwaar het vaartuig ter reede ligt; en

3°. Dat de Residenten der strandresidentiën op *Java*, zoo mede de Gouverneurs, Residenten en op zich zelven staande Assistent-residenten op de buitenbezittingen bevoegd

zullen zijn, om, wanneer het blijkt dat de stukken, welke zijn overgelegd ter bekoming van eenen zeebrief, in behoorlijke orde zijn, hangende de beslissing van het Gouvernement, op het verzoek daartoe, ten behoeve van het vaartuig, af te geven een certificaat *tot het doen van eene reis, naar een of meer havens op Java en Madura, of op de buitenbezittingen gelegen, en terug.* Zullende op eene boete van *f* 1000.00, buiten nood, geene andere plaatsen door zoodanig vaartuig mogen worden aangedaan, dan die welke in het certificaat zijn genoemd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 9.) Bepaling omtrent het in dienst stellen van ambtenaren op wachtgeld als klerken.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 27sten Februarij 1832, *n°.* 10.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met referte tot art. 7 der resolutie van den 26sten November j. l., n°. 3, van den volgenden inhoud:

«Voor zoo veel noodig alsnog te verklaren, dat de chefs «der onderscheidene departementen en kantoren, bij het «in dienst stellen van klerken, bepaaldelijk hunne keuze «zullen moeten vestigen op geëmploijeerden in Gouverne«ments dienst of in Gouvernements dienst geweest en op «wachtgeld gesteld, zullende vooreerst geene andere per«sonen, noch op eene *doorloopende* bezoldiging, noch op «een doorloopend *daggeld*, zonder de speciale autorisatie «van het Gouvernement, als klerken mogen worden in «dienst genomen; en de Algemeene Rekenkamer, bij de «liquidatie der tractementstaten, op het vorenstaande moe«ten letten, en dus doende tegen de overtreding der thans «gemaakte bepaling waken.»

Te bepalen, dat ambtenaren of geëmpleijeerden op wachtgeld, welke, *na den eersten Januarij j. l.*, door Chefs van departementen of van kantoren, als klerken zijn of

zullen worden in dienst genomen, dan wel onder genot van bezoldiging of toelagen uit de klerkenfondsen zijn of worden werkzaam gesteld, beschouwd zullen worden als weder door het Gouvernement te zijn geplaatst, en mitsdien zullen ophouden het aan hen toegelegde wachtgeld te genieten, zoodra zij als zoodanig een *doorloopend daggeld of tractement* komen te erlangen.

Zullen zoodanige ambtenaren of geëmploijeerden, als *vóór den eersten Januarij j. l.*, in voege voorschreven, op een *doorloopend daggeld of tractement* boven hun wachtgeld, zijn in dienst gesteld, vooreerst beide behouden, mits die inkomsten gezamenlijk niet meer bedragen, dan de vroeger genoten activiteits bezoldiging, naar welke hun wachtgeld berekend is.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

(No. 10.) Algemeene Rekenkamer. Contrôle der begrooting.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 27sten Februarij 1832, *no.* 17.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen dat de *buitengewone* uitgaven voor de Departementen van Oorlog en Marine niet *a priori*, afgescheiden van de *gewone* uitgaven voor die Departementen, door de Algemeene Rekenkamer zullen behoeven te worden gecontrôleerd; blijvende niettemin in volle kracht art. 42, van de bepalingen op het beheer van 's Lands geldmiddelen, (Staatsblad no. 71 van 1831), waarbij de splitsing der bedoelde uitgaven, na den afloop van elk dienstjaar, is voorgeschreven.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 11.) Belasting op Chinesche vaartuigen ten behoeve van het Chinesche hospitaal te Batavia.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den Maart 1832, *n°.* 1.

Gelezen, enz.

Waarop is goedgevonden en verstaan: met alteratie, in zoo ver, van § *e* van artikel 64 van het Reglement voor het collegie van Boedelmeesteren te *Batavia*, (Staatsblad 1828, n°. 46), en van de daarop gevolgde dispositiën van den 14den December 1828, n°. 28, en van den 1sten September 1829, n°. 30, te bepalen,

1°. Dat de jaarlijksche belasting ten behoeven van het Chinesche hospitaal te *Batavia*, bij de bovengenoemde dispositiën bedoeld, voortaan zal worden geheven, als volgt:

Van eene groote Chinesche in *China* te huis behoorende jonk . . . . *f* 200.00

Van eene kleine Chinesche in *China* te huis behoorende jonk . . . . - 150.00

Van alle andere vaartuigen, van waar ook komende, mits door Chinezen bemand, gevoerd, of aan Chinezen toebehoorende, onverschillig of dezelve op de Europesche wijze zijn getuigd, voor ieder last of koijang, waarop het vaartuig gemeten is. . . . . - ½.00

Behalve wanneer zoodanige vaartuigen van zeebrieven of jaarpassen van het Nederlandsch Indische Gouvernement voorzien zijn, in welk geval van dezelve slechts zal worden geheven de helft, of per last of koijang. . . . . - ¼.00

2°. Dat de vorenstaande belasting alleen zal worden geheven van vaartuigen, welke *tien* lasten of koijangs en daarboven groot zijn; terwijl de kleinere vaartuigen daarvan worden vrijgesteld.

3°. Dat ter plaatse, waar de belasting hierboven bedoeld, geheven wordt, door den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten aan den belanghebbende daarvoor een bewijs zal worden uitgereikt, ten einde hem, gedurende *één*

jaar, op andere plaatsen in Nederlandsch Indië, voor eene herhaalde voldoening der belasting vrij te waren.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 12.) Inzending van staten aan de Algemeene Rekenkamer wegens, door de Justitie, opgelegde boeten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 10*den Maart* 1832, *n°.* 18.

Gelezen de missive van de Algemeene Rekenkamer, van den 27sten Februarij j. l., n°. 82/36, daarbij verzoekende dat de onderscheidene Raden van justitie en Landraden, mogen worden aangeschreven tot het driemaandelijks inzenden van staten van opgelegde boeten voor overtredingen der bepalingen op de heffing van de onderscheidene Lands middelen, als anderszins, ten einde de Rekenkamer daardoor in staat zij gesteld, tot het uitoefenen eener behoorlijke controle op zoodanige gedeelten dier boeten, als in 's Lands kas moeten worden gestort;

Is goedgevonden en verstaan:

De onderscheiden Raden van justitie en de eerste Plaatselijke autoriteiten op Java en de buitenetablissementen, elk voor zoo veel hem aangaat, aan te schrijven, om de hiervoren bedoelde opgaven driemaandelijks aan de Algemeene Rekenkamer in te dienen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 13.) Inkomende en Uitgaande regten. Taxatie van goederen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade; van den 21sten Maart 1832, n°. 12.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, bij missive van den 9den dezer, n°. 313r, naar aanleiding van het slot der apostillaire dispositie van den 18den November 1830, n°. VI;

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo ver, van het bepaalde bij art. 20 der Instructie voor de Ontvangers der Inkomende en Uitgaande regten, (Staatsblad 1818, n°. 73), te bepalen,

1°. Dat, voortaan, de taxatie der goederen, waarnaar 's Lands regten bij den invoer worden geheven, te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, zal geschieden, gemeenschappelijk, door den Controleur en den Ontvanger der Inkomende en Uitgaande regten, en dat bij afwezendheid van één' dier ambtenaren, de taxatie zal worden bijgewoond, te *Batavia*, door den Hoofdcommies bij den Inspecteur van financiën, belast met het dagelijksche beheer der Inkomende en Uitgaande regten, dan wel in bijzondere omstandigheden, door den Inspecteur zelven, en te *Samarang* en te *Soerabaija*, door den Commies-ontvanger of den Commies-controleur, naar omstandigheden; kunnende nogtans de Ontvanger en de Controleur zich, in geen geval, beide gelijktijdig door hunne Commisen doen vervangen.

2°. Dat de ambtenaren, die, krachtens het hierboven bepaalde, de taxatiën der goederen volbrengen, daarvan door hunne handteekeningen zullen moeten doen blijken; en

3°. Dat het aan de Ontvangers der Inkomende en Uitgaande regten zal zijn vrijgelaten, om taxatiën, tot voorschreven einde, van facturen of van partijen goederen, niet te bovengaande eene waarde van *f* 5000, alleen te bewerkstelligen, behoudens nogtans de verificatie door de Controleurs van dat middel, ingevolge het dienaangaande gestatueerde.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 14.) Formaliteiten voor de bij *Onrust* liggende schepen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 30*sten Maart* 1832, *n°.* 22.

Gelezen de missive van den Resident van *Batavia*, de dato 17 Februarij j. l., n°. 591/131, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan;

Met ampliatie van het Havenreglement, gearresteerd bij Publicatie van den 28sten Augustus 1818, (Staatsblad n°. 61), te bepalen, dat de schepen, die bij het eiland *Onrust* ter vertimmering of reparatie ankeren, aan dezelfde formaliteiten bij de in- en uitklaring onderworpen zullen zijn, als die, welke voor de reede van Batavia zijn voorgeschreven, met die uitzondering nogtans, dat zoodanige schepen niet zullen behoeven te voldoen de bij art. 9 van voormeld reglement bepaalde ankeragie gelden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 15.) Verdeeling der Generale directie van Financiën. Instructie voor den Directeur der kultures.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 30*sten Maart* 1832, *n°.* 3.

Is, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen dat de Generale Directie van Financiën zal zijn gesplitst in drie hoofdafdeelingen, als:

a. Van 's Lands Producten en Civile Magazijnen,

b. Van 's Lands Middelen en Domeinen,

c. Van de Cultures; en vooreerst zal blijven op den bestaanden voet, behoudens de navolgende wijzigingen, als:

1°. Dat het algemeene beheer over de *Tinmijnen*, *de vogelnestjes* en over het *zout*, tot dat hetzelve in de hoofd-depôts is geleverd, zal overgaan bij de Directie van 's Lands Middelen en Domeinen;

2°. Dat op den Resident van *Batavia* zullen overgaan de volgende plaatselijke aangelegenheden. thans onder de Dirictie van 's Lands Producten en Civile Magazijnen behoorende, als:

a. Het beheer der Civile Pakhuizen te *Batavia;*

b. Het doen laden en lossen van Gouvernements goederen en gelden, bevrachtingen en afschepingen te *Batavia;*

c. Het doen van uitbestedingen voor de plaatselijke behoefte te *Batavia;*

d. Het houden van vendutiën, welke door den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen aan hem mogten worden opgedragen;

e. Het toezigt over de Posterijen te *Batavia;*

f. De pacht van het zout te *Batavia;* en

g. Het toezigt over 's Lands stapelplaats te *Batavia;* benevens al zoodanige mindere aangelegenheden, welke op hem Resident zullen overgaan, als in dezelfde verhouding tot den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen geplaatst, als de Residenten van *Samarang* en *Soerabaija.*

Ten tweede. Te arresteren de navolgende

Instructie voor den Directeur over de Cultures.

Art. 1. De Directeur over de cultures staat tot den Directeur Generaal van financiën in dezelfde verhouding, als de overige Directeuren, zoo als dit is bepaald bij de besluiten van den Commissaris Generaal van den 11den November 1826 en van den 20sten Februarij 1827, hij neemt dus zitting in den Raad van financiën, wanneer hij te Batavia aanwezend is.

Art. 2. Met alteratie, in zoo verre, van artikel 5 en 6 der Instructie voor de Generale Directie van financiën, en ingevolge het bepaalde bij de resolutie van heden n°. 23; worden onder den Directeur over de Cultures gebragt:

a. *De landelijke inkomsten.*

b. *De teelt van koffij, peper, katoen, kouzenilje, fabrikaadje en bereiding van suiker, indigo, zijde, thee, tabak en alle andere cultures der voor de Europesche markt geschikte producten*, waaraan 's Gouvernements belang op de eene of andere wijze verbonden is, het zij dat die voor eigen rekening, of op contracten met particulieren, of op welke wijze ook, worden geteeld en veredeld, of tot welker bevordering de tusschenkomst van het Gouvernement noodig zal wezen.

c. *De koffijteelt in de Preanger Regentschappen.*

d. *Het beheer van, en het toezigt over de houtbosschen, tot dat het hout op de stapelplaatsen zal zijn geleverd.*

e. *De specerijteelt.*

f. *De verkoop en uitgifte van gronden of landerijen, voor zoo verre de afstand derzelve met de cultures in aanraking mogt komen.*

Art. 3. De Collecteurs en Controleurs der landelijke inkomsten behooren, als een gevolg van het hierboven bepaalde, tot het Departement der cultures. Alle rapporten of voorstellen, betreffende het personeel, zoo mede alle verzoeken door hen zelve te doen, worden echter, door tusschenkomst der Residenten, gerigt aan den Directeur, die ze, des geraden vindende, met zijne consideratiën het Gouvernement zal aanbieden. Gemelde Collecteurs en Controleurs blijven desniettemin ondergeschikt aan de Residenten.

Art. 4. De Directeur zal bevelen kunnen geven aan alle Residenten en verdere ambtenaren, die met de cultures in aanraking staan, zijnde speciaal aan hem ondergeschikt de *Inspecteurs* over de cultures.

De Onderinspecteurs, Elèves enz. bij de cultures zijn onmiddellijk ondergeschikt aan de Residenten; hun wordt echter vrijheid gelaten, om, in bijzondere gevallen, met den Directeur te corresponderen, zoo als dit een en ander nader wordt bepaald bij hunne instructiën.

Art. 5. Onder het opperbeheer van den Directeur over de cultures worden gesteld de etablissementen van landbouw te Krawang, te Banjoewangie, te Blitar, en waar dezelve nog verder mogten worden opgerigt.

Art. 6. Aan den Directeur zal van wege de Regering worden bekend gemaakt, welke uitbreiding zij verlangt, dat aan de cultuur van de onderscheiden artiken, voor de markt in Europa geschikt, worde gegeven en mitsdien aan denzelven worden medegedeeld de hoeveelheden van ieder dier artikelen, die jaarlijks zullen moeten worden gecultiveerd. De cultuur zal moeten geschieden onder de directie van de Residenten en hunne ambtenaren, onder het optigt van de Javasche hoofden, de opgegeven hoeveelheden zullen worden verstaan over geheel Java te moeten worden gecultiveerd, het zij regtstreeks door het Gouvernement en voor deszelfs eigen rekening, het zij voor een gedeelte door de Javanen voor eigen rekening, zoo als reeds geschiedt met

de koffij enz., het zij door particulieren met of zonder voorschot of bemoeijenis van het Gouvernement.

Art. 7. Uitgaande van de door het Gouvernement aangenomen grondbeginselen, onder zoodanige wijzigingen nogtans, als welligt plaatselijke omstandigheden vorderen, zal de Directeur over de cultures, na overleg met de Residenten, bepalen de hoegrootheid der aanplanting en bearbeiding in elke residentie, en verder regelen de contracten, die deswege zullen worden aangegaan, of de aanplantingen die voor rekening van het Gouvernement zullen moeten geschieden, enz.

De Directeur zal daarvan verslag doen aan de Regering en, na bekomen goedkeuring, de Residenten in last geven, om de noodige aanplanting met de vereischte zorg te bewerkstelligen, tot welk einde de Inspecteurs over de cultures, dáár, waar dit noodig zal worden geacht, de vereischte inlichtingen zullen moeten geven, en te dezen aanzien wijders zoodanig handelen, als in de Instructie voor die ambtenaren is vastgesteld.

Art. 8. De Directeur zal, voor zoo veel noodig, de aandacht der Residenten bijzonderlijk doen vestigen op dat gedeelte der bevolking, hetwelk thans voor de publieke diensten is afgezonderd, ten einde dit aantal zoo veel mogelijk te verminderen, en op de verdeeling van den arbeid goede orde te stellen, om alzoo de meest mogelijke handen voor de cultures disponibel te houden.

Art. 9. De Directeur zal de noodige zorg dragen, dat de cultures voor Gouvernements rekening naauwkeurig worden gesurveilleerd, en dat het product of het fabricaat van de deugdzaamste hoedanigheid zij; hij zal wijders zijne bijzondere aandacht doen gaan over alles, wat kan strekken tot aanwending der meest mogelijke spaarzaamheid bij de cultuur en den handen arbeid, en het gebruik van den tijd; hij zal te dien einde de Residenten aanbevelen om, zoo wel in het belang van den fabrijkant, als dáár, waar dadelijk voor 's Gouvernements rekening wordt gecultiveerd, zoo veel mogelijk in de nabijheid der fabrijken te doen aanplanten de grove middelen of stoffen, die voor de opstallen en het werk of de confectie of emballage noodig zijn, zoo als bamboes, riet, de plant waarvan de karong of matten worden vervaardigd, de niepa voor kadjangmatten, de allang-allang, voor het oprigten en onderhouden van gebouwen enz.; hij zal de Residenten wijders aanbe-

velen, kanalen en goede wegen aan te leggen, zoo wel tot vervoer van het ruwe product uit de velden en tuinen, als voor het gefabriceerde product, ten einde de transporten zoo veel mogelijk gemakkelijker, sneller, en dus ook minder kostbaar te doen zijn, op dat de kosten van den arbeid tot het veredelen van het product enz. zeer weinig bedragen, en de artikelen van handel daardoor goedkoop zijn, zonder dat dit op den planter drukke.

De Directeur zal zich ook moeten beijveren, om eene zoo volledig mogelijke kennis van al de bijzonderheden van elk artikel der cultures te bekomen, ten einde alle verbeteringen, die in de eene of andere residentie bestaan of ontdekt worden, aan anderen te kunnen mededeelen; hij zal verbeteringen, die latere uitvindingen van elders zijn, met toestemming van de Regering kunnen beproeven, en voorts gedurig zijne aandacht vestigen op alles, wat zal kunnen dienen ter vereenvoudiging en bezuiniging van den arbeid, en ter verbetering van het product.

Art. 10. De Directeur voornoemd zal zorgen, dat de gelden, bij de begrooting voor de cultures disponibel gesteld, tot geene andere einden, en niet dan zeer doelmatig en met de meeste spaarzaamheid worden aangewend. Te dien einde zal het Gouvernement, op zijne voordragten, globale crediten openen, en zullen voorts de Residenten aan hem opgeven het bedrag der fondsen, die zij voor een bepaald tijdvak ten dienste der cultures zullen noodig hebben.

De Directeur zal nagaan, in hoeverre de door de Residenten gevraagde sommen al dan niet, geheel of gedeeltelijk benoodigd zijn, en naar gelang daarvan den Directeur Generaal van financiën verzoeken, de benoodigde fondsen bij de onderscheidene residentie-kassen disponibel te stellen, die daaraan, na certificering door de Algemeene Rekenkamer, uit het crediet, hetwelk door het Gouvernement geopend is, op de bij de begrooting uitgetrokken som ten dienste der cultures zal gevolg geven.

Art. 11. De Residenten zullen alle maanden aan den Directeur inzenden, in duplo, de staten van gedane uitgaven, ten behoeve der cultuur aangewend.

Na examinatie zullen dezelve door hem aan het Gouvernement worden aangeboden.

Deze staten vervolgens geheel of gedeeltelijk goedgekeurd zijnde, worden aan de Algemeene Rekenkamer gezonden

voor liquidatie en verificatie, door welk collegie één derzelve aan den Directeur wordt geretourneerd.

Art. 12. De Directeur voornoemd zal goed toezigt houden over de geregelde aflevering der producten, die of aan het Gouvernement ter restitutie van voorschotten moeten worden gedaan, of uit deszelfs fabrijken voortspruiten, of wel voor landrenten aan hetzelve aankomen; na de aflevering in de magazijnen zal hij daarmede geene verdere bemoeijenis hebben, dan alleen in zoodanige gevallen, waar het noodig is de qualiteit te kennen.

Art. 13. Om dit een en ander des te beter te kunnen nagaan en surveilleren, zullen de Residenten gehouden zijn, aan den Directeur over de cultures in te zenden zoodanige opgaven en in zoodanigen vorm, als hij Directeur van hen zal verlangen. Ten kantore van den Directeur zullen daarvan generale registers worden aangehouden. De Residenten zullen almede aan den Directeur over de cultures inzenden al zoodanige verdere opgaven, als noodig zijn en vereischt worden om de geheele werking en uitbreiding der cultures behoorlijk te kennen, ten einde volledig in staat te zijn op te maken het algemeene verslag over de cultures, hetwelk hij Directeur verpligt is, alle zes maanden den Gouverneur Generaal aan te bieden.

Art. 14. Aan den Directeur over de cultures wordt al verder opgedragen, registers aan te houden van het personeel bij de cultures, als: Inspecteurs, Onderïnspecteurs, Collecteurs en Controleurs der landelijke inkomsten, enz., ten einde alzoo naauwkeurig te kennen het gedrag en de verdiensten van een' ieder hunner en tevens het Gouvernement in de gelegenheid te stellen, om aan bekwame en ijverige ambtenaren de verdiende bevordering te doen ondervinden.

Art. 15. De Directeur over de cultures zal, even als de andere Directeuren bij de Generale Directie, een jaarlijks verslag opmaken, hetwelk door den Raad van financiën, even als de verslagen der andere Directeuren, bij een algemeen rapport van den staat der financiën zal worden gevoegd, in zelver voege, als bij artikel 37 van de Instructie voor de Generale Directie van financiën is bepaald.

Art. 16. De Directeur over de cultures zal in handen van den Gouverneur Generaal den eed afleggen, voor den

Directeur Generaal en Directeuren bij bovengemelde Instructie bepaald.

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 16.) Examinering en beëediging der Ambtenaren in de residentiën van Java met het Notarisambt belast.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 11*den April* 1832, *n°.* 2.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo ver, van § 4 art. 1, van de resolutie van den 7den Maart 1822, n°. 8, (Staatsblad n°. 11), en van art. 28 der daarbij gearresteerde Instructie voor de Notarissen, residerende in Nederlandsch Indië, te bepalen, dat het afleggen van het examen en het presteren van den eed door de ambtenaren, in de onderscheidene residentiën op Java met de uitoefening der functiën van Notaris belast, voortaan zal geschieden voor de respective Ommegaande regters, bij gelegenheid dat deze zich in eene residentie aanwezig bevinden, alwaar aan gemelde verpligtingen moet worden voldaan.

Zullende mitsdien ook, het bewijs van het afleggen van het examen en de acte van beëediging, in stede van door den Raad van justitie en door den Griffier bij denzelven, voortaan door den Ommegaanden regter worden uitgereikt, die gehouden zal zijn, daarvan telkens aan den Raad van justitie verslag te doen, ten einde deswege de noodige aanteekening worde gehouden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 17.) Bepaling van het kostgeld voor civiel gearresteerde Inlanders en Chinezen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 11den April 1832, n°. 36.

Gelezen enz.;

Overwegende dat het besluit van den 26sten September 1819, n°. 12, in geene verhouding staat met de bepalingen van art. 17 en 22 der Instructie voor de Cipiers, van den 10den Januarij 1819, (Staatsblad n°. 20);

Dat voorts de ondervinding heeft doen zien, dat het, bij laatstgemeld artikel bepaalde kostgeld van *zes stuivers*, voor de civiel gearresteerde Inlanders en Chinezen, evenmin toereikende is, als de daarbij bepaalde *twaalf stuivers* voor Europeanen, hetwelk bij besluit van den 30sten Maart 1822, n°. 2, is verhoogd tot *één' gulden* per dag voor ieder hoofd;

En eindelijk, dat, in billijkheid, de civiel gearresteerden, welke zich niet ter zake van misdaad in hechtenis bevinden, aanspraak hebben op eene ruimere bedeeling dan de misdadigers;

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie van art. 22 der Instructie voor de Cipiers, van den 10den Januarij 1819, n°. 20, te bepalen dat voortaan het kostgeld voor civiel gearresteerde en in hechtenis gestelde Inlanders en Chinezen aan de Cipiers zal moeten worden te goed gedaan met *veertig centen daags* per hoofd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 18.) Alteratie der Algemeene instructie voor de Weeskamers.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 20sten April 1832, n°. 12.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Met wijziging, in zoo ver, van art. 9 der Algemeene instructie voor de Weeskamers in Nederlandsch Indië, met betrekking tot de Weeskamer te *Batavia* vast te stellen, dat Commissarissen in eenen boedel verpligt zullen zijn, om, na gedane inventarisatie van denzelven, dadelijk, of uiterlijk in de eerstvolgende vergadering, bij de Kamer over te brengen den inventaris, zoo mede alle verdere stukken den boedel betreffende, waarvan door de Kamer inzage moet worden genomen; zullende de Kamer daarna de liquidatie van den boedel moeten opdragen aan zoodanig lid, of aan zoodanige leden, als zij in het belang van den boedel noodig zal oordeelen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 19.) Vrijstelling van Uitgaande regten voor bruine suiker en melassen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 20sten April 1832, *n°.* 40.

In aanmerking genomen, dat het, bij de meer en meer toenemende uitbreiding der suikercultuur in deze bezittingen, van belang moet worden geacht al datgene aan te wenden, wat strekken kan om den planter aan te moedigen; dat de suiker, voor de markt in *Europa* geschikt, alleen in zoogenaamde *eerste* en *tweede* soort bestaat, en dat derhalve eene tegemoetkoming voor de bruine suiker en melassen, als alleen in den Indischen archipel gewild, wenschelijk is;

Overwegende enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, dat alle *bruine suiker* (*areeng suiker* daaronder begrepen) alsmede de *melassen*, in het vervolg, van alle betaling van regten, bij den uitvoer, zullen zijn

vrijgesteld; en zulks onverschillig werwaarts en onder welke vlag de vervoer plaats heeft.

2°. Enz.

En zal extract enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 20.) Koffij.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Dat, bij eene Resolutie op heden in Rade van Indië genomen, is goedgevonden, met alteratie der bestaande verordeningen, voor zoo ver zij met het navolgende strijdig zijn, te bepalen:

1°. Dat, voor het loopende jaar 1832, de koffij van de huurders der tuinen, door het Gouvernement zal worden aangenomen tegen den prijs van *f* 22 (*twee en twintig guldens zilvergeld*) de pikol, of 22 cents het katje, in voldoening van de landrente der koffijtuinen, en

2°. Dat, almede gedurende het jaar 1832, een prijs van *f* 22 (*twee en twintig guldens zilvergeld*) zal kunnen worden besteed voor alle koffij, welke, zoo wel in voldoening der landrenten op de ongebouwde eigendommen, als buiten dien, door den planter, aan het Gouvernement zal worden aangeboden.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en voorts aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en

Chinesche talen, alsmede geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, den 20sten April 1832.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. VAN SCHOOR.

(N°. 21.) Beheer van 's Lands geldmiddelen. Directiën van 's Lands middelen en der cultures.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 9den Mei 1832, n°. 18.

Op de voordragt van de Generale Directie van Financiën, bij missive van den 26sten April j. l., n°. 185;

Is goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie van art. 18 der bepalingen op het beheer van 's Lands geldmiddelen, gearresteerd bij de resolutie van den 29sten December 1831, (Staatsblad n°. 71), te bepalen dat de Directeurs van 's Lands Middelen en Domeinen en der cultures, respectivelijk, zullen zijn geregtigd, om, op den daarbij bepaalden voet, autorisatiën te verleenen tot het doen van uitgaven of verstrekkingen, een montant van *vier honderd* guldens niet te bovengaande.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 22.) Verkoop van geconfiskeerde goederen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 9den Mei 1832, *n°.* 28.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 24sten April j. l., n°. 481r, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eersteltjk. De Fiskaals bij de Raden van justitie, voor zoo veel noodig, alsnog aan te schrijven om, na het bekomen van een vonnis of sententie van confiscatie, daarvan en vervolgens van het *bij openbare vendutie* verkregen rendement der geconfiskeerde goederen, in elke zaak, waarvan hun de vervolging is opgedragen, aan de geconcerneerde autoriteiten kennis te geven; en

Ten tweede. Enz.

Extract enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 23.) Verbod tegen den aanvoer van Chinezen voor den landbouw.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 19*den Mei* 1832, *n°.* 2.

In aanmerking genomen dat de, bij resolutie van den 26sten Julij l. l., n°. 1, bepaalde, vergunning tot de aanbrengst hier te lande van Chinesche arbeiders voor den landbouw en de fabrijken, bij uitkomst is gebleken niet aan het doel te beantwoorden en alleen geleid heeft om alhier lieden, tot het uitschot der Chinesche natie behoorende, aan te voeren, en gevaarlijk voor de publieke rust, zoo als de gebeurtenissen in de residentie *Krawang* hebben aangetoond;

Gezien, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. In te trekken de, bij resolutie van den 26sten Julij 1831, n°. 1, (Staatsblad n°. 39), gemaakte, bepalingen, voor zoo ver de vergunning betreft tot het aanvoeren van arbeiders uit *China* voor den landbouw en de fabrijken hier te lande.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 24.) Huistaks.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 19den Mei 1832, n°. 16.

Gelezen enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Te verklaren, dat de bepalingen, omtrent den *huistaks*, vastgesteld bij resolutie van den 24sten Februarij 1829, (Staatsblad n°. 19), *voor zoo ver de Chinezen betreft*, ook zullen zijn van toepassing op de residentiën *Banjoemaas*, *Bagelen*, *Madioen* en *Kediri*, en dat de aldaar gevestigde Chinezen, mitsdien, zullen zijn onderworpen aan de betaling van eenen huistaks van *f* 1 tot *f* 20.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 25.) Inkomende regten. Katoenen garens.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 19den Mei 1832, n°. 27.

Gelezen de missive van den Staatsraad, ad interim belast met de Directie van het Departement voor de Nationale Nijverheid en de Koloniën, van den 1sten October 1831, n°. 24/232, enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Ter wegneming van alle onzekerheid, bij deze kennis te geven, van 's Konings verklaring, dat de bepalingen, omtrent het Inkomende regt op de *katoenen lijnwaden*, vervat in Hoogstdeszelfs besluit van den 4den Mei 1831, n°. 11, en alhier bekend gemaakt bij de Publicatie van den 13den September daaraan volgende, (Staatsblad n°. 53), *niet* toepasselijk zijn op *katoenen garens*.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 26.) Instituut voor de Javaansche taal te Soerakarta.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten Mei 1832, n°. 1.

Gelezen de missive van den Resident van *Soerakarta*, van den 2den dezer, n°. 480, daarbij enz.;

Waarop is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te arresteren het reglement voor het Instituut van de Javaansche taal te *Soerakarta*, zoo als hetzelve aan deze resolutie is geannexeerd.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

REGLEMENT voor het Instituut voor de Javaansche taal te Soerakarta.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. Het instituut voor de Javaansche taal zal dienen, om jongelingen in de gelegenheid te stellen zoo wel tot verkrijging van grondige kennis in gemelde taal, als om met de Inlandsche grooten en mindere Javanen te kunnen omgaan en om hunne denkbeelden in die taal duidelijk te uiten en in schrift te stellen.

De elèves zullen, na volbragte studiën, in voor hen geschikte betrekkingen worden geplaatst, elk naar gelang van zijne bekwaamheden, verkregen kennis in de Javaansche taal en aan den dag gelegden ijver, om zich tot een nuttig ambtenaar voor te bereiden.

Art. 2. Het instituut zal te *Soerakarta* gevestigd en op kosten van den Lande ingerigt worden.

Art. 3. In dit Instituut zullen voor eerst niet meer dan *tien* elèves worden opgenomen, te weten:

a. Zes jongelieden van Europesche ouders, die in Nederland hunne opvoeding hebben erlangd, en van onbesproken gedrag zijn; zullende nogtans het voorregt om in gemeld instituut te worden toegelaten bij voorkeur worden verleend

aan de zoodanigen, die de voorschreven vereischten bezitten en bereids eenigen tijd op een Gouvernements bureau, het zij in Nederland, het zij hier te lande zijn werkzaam geweest.

b. Vier jongelieden van de Christelijke Godsdienst zoo veel mogelijk uit Europische ouders, hier te lande geboren en van een onberispelijk gedrag.

Zullende almede een nader vast te stellen getal jongelieden, door het Nederlandsche Bijbelgenootschap tot het aanleeren der Javaansche taal herwaarts gezonden wordende; in het instituut worden opgenomen, welke, behoudens de bij dit Reglement te maken bepalingen ten aanzien der toelagen, dezelfde voorregten zullen genieten en aan dezelfde verordeningen voor het instituut vast te stellen, zullen zijn onderworpen, als de jongelieden, welke van Gouvernementswege in hetzelve zullen worden geplaatst.

Art. 4. Al de elèves staan ter benoeming van den Gouverneur Genaal.

Onderwijs.

Art. 5. In het eerste jaar:

1°. Theoretisch onderwijs in de eerste gronden der Javaansche taal.

2°. Het lezen en vertalen der stukken, voorkomende in het Javaansche leer- en leesboek of andere gelijksoortige werken.

3°. Het vertalen van brieven, contracten en andere stukken, welke in het archief der residentie gevonden worden.

4°. Het lezen van manuscripten van gemakkelijken inhoud.

In het tweede jaar:

1°. Voortgaande oefening in het lezen van oorspronkelijke brieven enz.

2°. Vertaling van gesprekken uit het Nederduitsch in de onderscheiden Javaansche taalsoorten.

3° Vertaling uit het Nederduitsch in het Javaansch van brieven, bevelschriften, rapporten en andere stukken.

4°. Pragmatische lezing der onderscheidene wetboeken.

De elèves, welke daartoe bijzonderen aanleg bezitten, zullen vervolgens geoefend worden in de kennis der Javaansche geschiedenis, mythologie, Godsdienst, de verschillende soorten van landbezit-regt op Java, den oorsprong van dien enz.

Art. 6. Als een doorloopend onderwijs gedurende den geheelen cursus zal gehandeld worden omtrent:

1°. De inrigting der Javaansche regtbanken en de wijze van regtspleging bij dezelve.

2°. De rangsverdeeling van den Vorst tot den Bekkal.

3. De onderscheidene standen en opvolging van den Javaanschen adel.

4°. Javaansche tijdrekening en de kennis der woekoes en mongsos.

5°. Javaansche feesten, de plegtigheden bij de geboorten, besnijdenissen, huwelijken, begrafenissen en het eedzweren.

Art. 7. Behalve de bovengenoemde taal- en wetenschappelijke kennis omtrent den Javaan, deszelfs zeden en gebruiken, zal tevens getracht worden aan de Gouvernements elèves de gelegenheid te verschaffen, om hun onderrigt te doen geven in zoodanige andere vakken van onderwijs, als noodzakelijk kunnen worden geacht, om hen tot bekwame ambtenaren voor de dienst in Indië te vormen.

Art. 8. Aan de elèves zal gelegenheid gegeven worden, om aan het Hof de Inlandsche ceremoniën en feesten bij te wonen.

Bestuur, Administratie en Personeel van het Instituut.

Art. 9. Het instituut staat onder het toevoorzigt van eenen Curator, welke steeds zal zijn de tijdelijke Resident van Soerakarta.

Art. 10. Het bestuur van het instituut, het te geven onderwijs, de regeling van dien en al hetgeen verder tot de geschikte en doelmatige vorming der elèves betrekking heeft, wordt opgedragen aan eenen Directeur.

Art. 11. Het personeel van het instituut zal verder worden te zamen gesteld, als volgt:

Twee Javaansche onderwijzers.
Twee Javaansche schrijvers.
Een Concierge tevens Hofmeester.
Een kok.
Twee huisbedienden, en
Vier boedjangers.

Art. 12. Tot oprigting en verder onderhoud van het instituut, zullen de noodige fondsen uit 's Lands kas, worden tegoed gedaan.

Art. 13. De elèves zullen verpligt zijn, uit de aan hen te verleenen toelagen te voorzien in eigen bediening, bewassching en kleeding.

Art. 14. De elèves, welke van wege het Nederlandsche Bijbelgenootschap in het instituut mogten worden opgenomen, zullen in deze behoeften zelve moeten voorzien, en mitsdien ook geene toelage van Gouvernementswege erlangen.

Art. 15. De Curator zal verpligt wezen, het instituut van tijd tot tijd te bezoeken, en zich van de vorderingen, geschiktheid en ijver der leerlingen te overtuigen.

Hij maakt voorts, met overleg van den Directeur, zoodanige verordeningen als strekken kunnen, om de bedoelingen van het Gouvernement, in den geest van art. 1 van dit Reglement, te bevorderen.

Art. 16. De Directeur zal telken drie maanden een beknopt verslag aan den Curator inzenden van de vorderingen, het gedrag, den aanleg en ijver der leerlingen en tevens daarbij die voorstellen doen, welke kunnen strekken tot bevordering van eenen geregelden loop der huishoudelijke zaken en van het onderwijs.

Eens in het jaar zal er een openbaar examen plaats hebben, na welks afloop de Directeur een algemeen verslag aan den Curator zal inzenden, die hetzelve, van zijne consideratiën vergezeld, den Gouverneur Generaal zal aanbieden.

Bijzondere bepalingen omtrent de Elèves.

Art. 17. De elèves zullen gehouden zijn, in het gebouw van het instituut te wonen, en mogen hetzelve niet verlaten dan met toestemming van den Directeur.

Art. 18. Zij zijn verpligt, zich te onderwerpen aan zoodanige huishoudelijke verordeningen, welke daargesteld zullen worden tot bevordering van een regelmatig onderwijs, en derzelver zedelijk gedrag.

Art. 19. In geval het mogt blijken dat een elève geenen genoegzamen ijver en lust aan den dag legt, dan wel geen aanleg of geschiktheid bezit tot het leeren der Javaansche taal, zal de Directeur deswege rapport doen aan den Curator; zullende deze alsdan aan den Gouverneur Generaal voorstellen zoodanigen elève uit het instituut te ontslaan.

In gelijker voege zal gehandeld worden, indien onverhoopt een elève zich aan wangedrag mogt schuldig maken.

Geringe jeugdige misstappen zullen door den Directeur worden gecorrigeerd of ter afdoening aan den Curator worden kenbaar gemaakt.

Art. 20. De Directeur regelt provisioneel de uren van onderwijs en uitspanning, en zorgt dat de leerlingen ten

allen tijde, ook in hunne uitspanningen, nuttig bezig worden gehouden.

Aldus gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 26 Mei 1832, nº. 1.

Mij bekend.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(Nº. 27.) Jaarpassen van Inlandsche vaartuigen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 6den Junij 1832, *nº*. 18.

Gelezen enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1º. Enz.

2º. Te bepalen dat Inlandsche of Chinesche handelaren, dan wel voerders van Inlandsche vaartuigen, bij hunne aankomst in de eene of andere haven, niet zullen worden aansprekelijk gehouden voor verzuimen of misslagen, welke in hunne jaarpassen mogten worden aangetroffen, en blijkbaar veroorzaakt zijn door onnaauwkeurigheid van Gouvernements ambtenaren, voor wier rekening deze verzuimen alzoo ook zullen worden gelaten; zullende, in geval van twijfel, omtrent de oorzaak, bij het bestaan van defecten in jaarpassen, op de belanghebbenden (eigenaars of gezagvoerders) niet worden toegepast de pœnaliteiten daarop bij de wet vastgesteld, dan nadat de zaak tot klaarheid zal zijn gebragt; zullende zij, hangende het onderzoek, geheel onverlet worden gelaten.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(Nº. 28.) Verhoogde soldijen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 14den Junij 1832, *nº*. 8.

Gelezen de missive van den Generaal Majoor, Komman-

dant der Troepen, van den 26sten Mei j. l., n°. 2/5, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie op het Reglement van administratie voor de Landmagt in Nederlandsch Indië, (Staatsblad 1831, n°. 56), te bepalen,

1°. Dat aan manschappen, die, na expiratie van hunnen diensttijd, zich niet reëngageren, en aan wie, door tijdelijk gebrek aan scheepsgelegenheid, geen paspoort kan worden uitgereikt, de verhoogde soldij niet zal worden uitbetaald, dan wanneer zij, drie maanden na de expiratie van hunnen diensttijd, nog niet naar Nederland zijn ingescheept, namelijk in te gaan van en met de *vierde* maand; en

2°. Dat het voorschot, aan zoodanige repatriërende manschappen uit te keeren, zal worden berekend naar mate zij op den dag vóór hun embarquement, volgens de bestaande bepalingen, al of niet in het genot zijn van de verhoogde soldij.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 29.) Toepassing van Inlandsche wetten, inrigtingen en gebruiken.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 20sten Junij 1832, *n°.* 7.

Gelezen de missive van den Resident van *Samarang*, van den 20sten Maart j. l., n°. 9, en van het Hooge Geregtshof, van den 7den Mei j. l., n°. 148;

En in aanmerking nemende, dat het gebleken is, dat de woorden, voorkomende bij art. 2, der Publicatie van den 13den December 1825, (Staatsblad n°. 42), waarbij zoo wel aan de Raden van Justitie, in de beoordeeling van zaken in appel, als aan de Inlandsche regtbanken, is aanbevolen zich te gedragen naar de Inlandsche wetten, inrigtingen of gebruiken, *mits deze wetten niet strijdig zijn met de erkende beginselen van billijkheid en regtvaardigheid* niet steeds naar behooren worden geïnterpreteerd;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Ter wegneming van alle onzekerheid, te verklaren, dat door het bovengemelde artikel, in de gevallen daarbij omschreven, zijn gehandhaafd alle Inlandsche of godsdienstige wetten, inrigtingen of gebruiken, ook dan, wanneer dezelve niet mogten overeenkomen met de positive, hier te lande, voor Europeanen, en daarmede gelijkstaande personen, gemaakte wetsbepalingen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 30.) Straffen bij onvermogen tot betaling van boeten, wegens overtreding der pachtvoorwaarden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 1sten Julij 1832, *n°.* 52.

Gelezen enz.;

En in aanmerking nemende dat, zoo de personen, die, ter zake van overtredingen der pachtvoorwaarden, bij onvermogen tot betaling der geïncurreerde boete, tot kettingslag worden veroordeeld, eventueel buiten de residentie wierden verwijderd, waar zij zijn gevestigd, hunne straf merkelijk zou worden bezwaard, en dat daardoor tevens de gelegenheid zou worden ontnomen om, in geval zij als nog in staat geraken, de boete te betalen, hen, onmiddellijk, aan hunne haardsteden terug te geven;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. In het algemeen te bepalen dat, bij condemnatiën wegens overtredingen ter zake van 's Lands middelen, geen kettingslag zal mogen worden opgelegd met de bijvoeging van eventuële verwijdering *ter plaatse, door het Gouvernement, op het eiland Java te bepalen*, maar dat die

straf altijd zal moeten worden ondergaan ter plaatse der condemnatie.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

Bij indispositie.

De Hoofdcommies,

STIERLING.

(N°. 31.) Resident van Batavia. Regularisatie van materiële verstrekkingen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 1sten Julij 1832, *n°.* 53.

Op de voordragt van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, van den 19den Junij, n°. 2874;

Gelet op de resolutie van den 10den Maart j. l., n°. 23;

Is goedgevonden en verstaan: uit aanmerking van den overgang van verschillende werkzaamheden van de Directie van 's Lands Producten en Civile Magazijnen op den Resident van Batavia, te bepalen, dat dientengevolge op laatstgemelden ambtenaar van toepassing zullen zijn de voorschriften, ten aanzien der regularisatie van materiële verstrekkingen van de onderscheiden departementen onderling, daargesteld bij art. 5 en 8 van het besluit van den Commissaris Generaal, van den 29sten Februarij 1828, n°. 1, (Staatsblad n°. 11).

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

Bij indispositie.

De Hoofdcommies,

STIERLING.

(N°. 32.) Aanhalingen door recherchevaartuigen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 10den Julij 1832, *n°.* 14.

Gelezen de missives van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 2den Mei j. l., n°. 527r, en van de Generale Directie der Financiën, van den 13den Junij j. l., n°. 257;

Gelet op het besluit van den Commissaris Generaal, van den 8sten November 1826, (Staatsblad n°. 61);

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met alteratie van art. 16 van voormeld besluit te bepalen, dat van de aanhalingen, door eenig recherchevaartuig gedaan, en van de beboetingen daaruit ontstaande, het aandeel, bij gemeld artikel aan de gezamenlijke beambten der recherche toegekend, voortaan uitsluitend zal worden genoten door den gezagvoerder en de opvarenden van zoodanig recherchevaartuig, en dat de verdeeling van dit aandeel onder hen in billijkheid zal worden geregeld door den Directeur van 's Lands middelen en domeinen.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 33.) Jaarpassen van Inlandsche vaartuigen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 22sten Julij 1832, *n°.* 4.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, van den 2den Mei j. l., n°. 522r, houdende enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. In te trekken de bepaling, voorkomende bij art. 3 van de resolutie van den 30sten Januarij 1829, (Staatsblad n°. 7), en de gezagvoerders der Inlandsche vaartuigen, mitsdien, te ontheffen van de daarbij op hen gelegde ver-

pligting, om de onder hunne equipaadje, voorvallende veranderingen op de jaarpassen aan te teekenen.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 34.) In dienst stelling van klerken.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 8sten Augustus 1832, *n°.* 1.

Gelezen enz.;

En in aanmerking nemende dat het voldoende is gebleken, dat de, bij de resolutie van den 26sten November 1831, n°. 3, speciaal in het belang van de ambtenaren op wachtgeld, gemaakte voorschriften, *opzigtelijk het in dienst stellen van klerken*, niet verder worden vereischt;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met intrekking van artikel 7 van gemelde resolutie (zie Staatsblad 1832, n°. 91) te bepalen, dat het aan de Chefs der onderscheidene departementen weder zal zijn vrijgelaten, om, bij vacature van klerksplaatsen, daarin op zoodanige wijs te voorzien, als zij met 's Lands dienst het meest overeenstemmend zullen achten.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 35.) Levering van koffij aan het Gouvernement.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 8sten Augustus 1832, *n°.* 35.

Gelezen, enz.;

Gelet, enz.;

Is, na rijpe overweging, goedgevonden en verstaan:

onder de nadere goedkeuring des Konings, en behoudens de verdere verordeningen tot de uitvoering der volgende bepalingen vereischt, voorloopig vast te stellen.

Eerstelijk. Dat, met intrekking in zoo ver, van de vigerende regulatiën, te beginnen met het jaar 1833, alle belastingschuldige koffij, door den Inlander op *Java* geteeld wordende, boven het aandeel daarvan, alle belasting verschuldigd, door de bevolking, in dat loopende jaar, tegen marktprijs, aan den Lande zal moeten worden geleverd.

Ten tweede. Dat alle, aan het Gouvernement geleverde koffij, over welke, tot kwijting der aan het moederland verschuldigde betalingen, niet zal behoeven te worden beschikt, in het openbaar, aan den meestbiedende zal worden verkocht.

Ten derde. Te bepalen, dat aan de voorgaande artikelen inmiddels door de geconcerneerde Residenten op *Java*, de meeste publiciteit in hunne residentiën zal moeten worden gegeven, en dat dezelve voorts in het Staatsblad en in de Javasche courant zullen worden geïnsereerd.

Ten vierde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 36.) Practizijns bij de Landraden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 23sten Augustus 1832, n°. 22.

Gelezen, enz.;

Waarop is goedgevonden en verstaan:

Het besluit van den 29sten Augustus 1828, n°. 25, (Staatsblad n°. 64), waarbij aan de Practizijns te *Batavia* vergund is, om ook de belangen van hunne cliënten bij den Landraad voor te staan, bij deze toepasselijk te verklaren op alle Landraden en op alle practizijns op *Java* en *Madura.*

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 37.) Uitgifte van Bankpapier, koper representerende.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, In Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo Zijne Majesteit de Koning, bij Hoogstdeszelfs besluit van den 17den Januarij dezes jaars, de Indische Regering gemagtigd heeft om, overeenkomstig de daarin vervatte voorschriften, met medehulp der Javasche Bank, een papier in omloop te brengen, als representatief der koperen munt;

Gelet op de verklaring der Directie van gemelde Bank, dat zij overeenkomstig het verhandelde in de Algemeene vergadering van stemgeregtigde deelhebbers, op den 6den Julij j. l., bereid is, om gemelden maatregel, voor zoo veel de Bank betreft, uit te voeren;

Zoo wordt bij deze aan den volke bekend gemaakt, dat bij eene resolutie op heden, in Rade van Indië, genomen, goedgevonden is:

Met alteratie en ampliatie, voor zoo veel noodig, van al hetgeen bij het Octrooi van de Javasche Bank mogt kunnen worden verstaan daarmede strijdig te zijn, te bepalen,

a. Dat de Javasche Bank zal uitgeven een papier, koper representerende, tot een gezamenlijk montant, niet te boven gaande *f* 3,000,000, (drie millioen guldens.)

b. Dat die som, tot dat einde, successivelijk door het Gouvernement, in kopergeld bij de Bank zal worden overgebragt.

c. Dat de uitgifte van het papier aan het Gouvernement zal plaats hebben, naarmate dat het koper zal zijn gedeponeerd.

d. Dat het papier zal bestaan uit zeven seriën, en worden verdeeld en genommerd, in voege als volgt:

20,000	stuks	à *f*	5	litt.	A.	n°.	1	tot	20,000.
20,000	»	à -	10	»	B.	»	1	»	20,000.
20,000	»	à -	25	»	C.	»	1	»	20,000.
12,000	»	à -	50	»	D.	»	1	»	12,000.
10,000	»	à -	100	»	E.	»	1	»	10,000.

500 stuks à *f* 500 litt. F. nº. 1 tot 500.
350 » à - 1000 » G. » 1 » 350.

behoudende het Gouvernement zich nogtans voor, om in deze verdeeling zoodanige verandering te brengen, als, staande de uitgifte van het papier, mogt blijken doelmatiger te zijn, waarvan alsdan aan het publiek kennis zal worden gegeven.

e. Dat het papier dagelijks verwisselbaar zal zijn, en wel stukken van *f* 500.00 en *f* 1000.00 bij de Javasche Bank te *Batavia*, en alle stukken beneden *f* 500.00 bij 's Lands Algemeene Kassen te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija;* zullende bij verwisseling in de Bank, zoo wel als bij 's Lands Kas, worden toegestaan, om de kisten of vaatjes, waarin het koper zich bevindt, tegen het kostende over te nemen.

f. Dat op *Java* en *Madura* alle pachten, belastingen en andere betalingen, van welken aard ook, voor zoo veel aan het Gouvernement daarvoor kopergeld verschuldigd is, met het gemelde papier, dan wel met kopergeld zullen kunnen worden voldaan, ter keuze van den schuldenaar, beide voor gelijke waarde.

g. Dat alle betalingen, door ingezetenen op *Java* en *Madura*, aan de pachters van eenige middelen uithoofde der pacht, in kopergeld te voldoen, met het bedoelde papier zullen kunnen worden gedaan; wordende bij deze uitdrukkelijk aan de pachters verboden hetzelve tegen eene mindere waarde aan te nemen, dan de som, welke het in koper representeert.

h. Met referte tot de Publicatie van den 14den Januarij 1817, (Staatsblad nº. 4), en de resolutie van den 17den Julij 1822, nº. 3*a* (Staatsblad nº. 32), te verklaren, dat het namaken, vervalschen of veranderen van dit *koper bankpapier*, en het opzettelijk uitgeven van zoodanig nagemaakt, vervalscht of veranderd *bankpapier*, onverminderd de verpligting tot schadevergoeding aan de Bank, onderhevig zal zijn aan de straffen in Nederlandsch Indië bepaald, of nader te bepalen op het namaken, vervalschen of veranderen van Lands munten, en het in omloop brengen van de zoodanige.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal

deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd, en voorts aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen, alsmede geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Batavia, den 23sten Augustus 1832.

J. van den BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,
J. van SCHOOR.

(N°. 38.) Inkomende regten op goederen van Riouw

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Augustus 1832, *n°.* 12.)

In aanmerking nemende dat, door het voorkomende bij artikel 5 van het besluit van den 22sten December 1828, (Staatsblad n°. 89),

«Dat, bijaldien niet voldoende kan bewezen worden, «van waar en onder welke vlag de goederen te *Riouw* zijn «aangebragt, dezelve alsdan (bij den invoer in eene der «Nederlandsch Indische havens) zullen onderworpen zijn «aan de volle Inkomende regten vastgesteld, of nader te «bepalen, voor goederen, komende van vreemde havens, «en aangebragt onder vreemde vlag» aan den handel met *Riouw*, met betrekking tot de Nederlandsche vlag, een bezwaar is opgelegd, waarin behoort te worden voorzien;

Gelet enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan: met wijziging, in zoo ver, van artikel 5 van het besluit, van den 22sten December 1828, (Staatsblad n°. 89), te bepalen, dat goederen van *Riouw*, in eene der Nederlandsch Indische bezittingen ingevoerd wordende, zullen onderworpen zijn aan de betaling der Inkomende regten voor Nederlandsche en vreemde schepen van vreemde havens komende, respectivelijk vastgesteld.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
van OLPEN.

(No. 39.) Javasche Courant. Officieel gedeelte.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten Augustus 1832, *n°.* 17.

Gelezen, enz.;
Is goedgevonden en verstaan:
1°. Enz.
2°. Alsnog, voor zoo veel noodig, te verklaren dat alle insertiën in het *officiele gedeelte* der Javasche Courant geplaatst, beschouwd moeten worden als officieel medegedeeld aan de daarbij betrokkene autoriteiten, en dat zij mitsdien op die insertie alleen, wanneer geene verdere officiele kennisgave mogt zijn ontvangen, verantwoordelijk zullen wezen, ieder naar gelang van plaatselijke omstandigheden, voor het niet inachtnemen of het doen in achtnemen der daarbij gegevene voorschriften of gedane mededeelingen.
Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(No. 40.) Borgtogten van comptebelen ambtenaren.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den September 1832, *n°.* 14.

Gelezen de missive van den waarnemenden Directeur Generaal van Financiën, van den 8sten Augustus n°. 9, daarbij enz.,
Is goedgevonden en verstaan:
1°. Enz.
2°. Te bepalen, dat van de comptabele ambtenaren, tot het stellen van borgtogt verpligt, in den vervolge ook zullen worden aangenomen Certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand en Solosche Obligatiën, tegen de nominale waarde; zullende deze effecten, in gelijker voege

als de bankactiën, bij het Gouvernement worden gedeponeerd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 41.) Verjaring van schulden.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, in Rade;

Allen, die dezen zullen zien, of hooren lezen Salut! doet te weten:

In aanmerking hebbende genomen, dat de hier te lande bestaande wetsbepalingen omtrent de verjaring der schulden, noodzakelijk eenige wijzigingen vereischen, en dat het, in het algemeen, wenschelijk is deze geheele materie te herzien en te regelen;

Het Hooge Geregtshof gehoord;

Zoo is, bij resolutie op heden in Raden van Indië genomen, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met intrekking der bestaande bepalingen, voor zoo ver zij met het navolgende strijdig zijn, vast te stellen, als:

Art. 1. Alle pretentiën, spruitende uit geregtelijke of notarieel beschrevene verbindtenissen, verjaren door een onafgebroken tijdsverloop van *dertig* jaren, te rekenen van den dag dat de schuld gevestigd of erkend is, of dat de aanmaning tot de voldoening derzelve is gedaan.

Art. 2. Alle pretentiën, spruitende uit onderhandsche verbindtenissen, moeten bij leven van den debiteur worden ingesteld binnen *vijf* jaren, nadat de schuld gevestigd of erkend is, of wel dat de voldoening daarvan geregtelijk is gevorderd.

Art. 3. Alle boekschulden en in het algemeen alle onbeschreven pretentiën, moeten bij leven van den debiteur worden ingevorderd binnen *twee* jaren, nadat de schuld

gemaakt is, of dat de voldoening daarvan geregtelijk is gevorderd.

Art. 4. Al wie ter voldoening van zoodanige schulden, als bij art. 2 en 3 omschreven zijn, en nadat de termijnen, bij die artikelen bepaald, verstreken zijn, in regten, wordt aangesproken, kan zich op de verjaring dier pretentiën beroepen; en zal de regter verpligt zijn, den schuldeischer, op grond daarvan, af te wijzen.

Art. 5. De verjaring eener schuld kan, in iederen staat van geding, zelfs in hooger beroep, worden ingeroepen.

Art. 6. Het zal echter aan hem, aan wien de verjaring wordt tegen geworpen, vrijstaan, om, bijaldien het eene schuld geldt, bij art. 2 omschreven, binnen andere *vijf* jaren, na den dag dat de schuld was verjaard, en zoo het eene schuld geldt bij art. 3 omschreven, binnen gelijke *twee* jaren, na den dag dat de schuld verjaard was, van den debiteur den eed in regten te vorderen, dat de schuld werkelijk is voldaan.

Na de vermelde termijnen zal geen eed van den debiteur meer kunnen worden gevorderd, doch zal de regter verpligt zijn, om op de ingeroepen verjaring regt te doen.

Art. 7. De debiteur, die weigert om den van hem gevorderden eed te doen, zal tot de voldoening der schuld worden veroordeeld; doch daarentegen den van hem gevorderden eed afleggen, zal aan den eischer zijne vordering moeten worden ontzegd.

Art. 8. Wanneer eenmaal de vorderingen bij art. 2 en 3 omschreven zijn verjaard, zal van de erfgenamen, executeurs of administrateurs in de boedels geen' eed meer kunnen worden gevorderd, omtrent het al of niet verschuldigd zijn van de pretentie door den overledene, of omtrent de kennis die zij van die schuldvordering dragen.

Art. 9. De bij art. 2, vermelde vorderingen zullen, wanneer zij loopen ten laste des boedels van eenen overledene, verjaren door een tijdsverloop van *één* jaar nadat de oproeping der crediteuren in de Javasche Courant zal zijn gedaan.

Art. 10. De bij art. 3, vermelde vorderingen op den boedel van eenen overledene zullen binnen *drie* maanden, na dat de oproeping der crediteuren van den overledene in de Javasche Courant zal hebben plaats gehad, aan hem, die de oproeping heeft gedaan, moeten worden opgegeven.

Art. 11. De bij het vorige artikel vermelde pretentiën, welke na den voorschreven termijn van *drie* maanden mogten worden ingediend of opgegeven, zullen kunnen gerekend worde te zijn verjaard.

Ten tweede. Bij deze uitdrukkelijk te verklaren, dat door de vorenstaande verordeningen in geen opzigt worden herroepen de bepalingen omtrent comptabele ambtenaren, vervat in het besluit van den 1sten September 1829, n°. 7, (Staatsblad n°. 86), en dat deze, mitsdien blijven in volle kracht en werking.

Lasten en bevelen voorts dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd, en voorts aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen, alsmede geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Tjipannas, den 5den September 1832.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. VAN SCHOOR.

(N°. 42.) Vlaggen der recherchevaartuigen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den September 1832, *n°.* 5.

Gelezen enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

3°. In het algemeen te bepalen, dat de recherchevaartuigen in deze bezittingen, in derzelver standaard of wimpels, met duidelijk zigtbare letters, zullen voeren het woord «*Recherche*,» en dat het niet zal zijn geoorloofd, om van de sloepen dier vaartuigen den wimpel te laten waaijen,

maar alleen de vlag van achteren, mede met het woord *Recherche* voorzien.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 43.) Borgtogten van Comptabele Ambtenaren.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 20sten September 1832, *n°.* 3.

Gelezen, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Met alteratie, in zoo ver, der bestaande bepalingen, vast te stellen, dat de inhoudingen op de tractementen der ambtenaren, tot aanzuivering van de door hen te stellen borgtogten, voortaan, onverschillig of met de voldoening der borgtogten reeds al dan niet is aangevangen, doch overigens zonder terugwerking, zullen bedragen, *twintig* percent der tractementen, als *maximum*, en *tien* percent, als *minimum*;

Zullende deze bepalingen worden toegepast in volgender voege:

van tractementen, bedragende tot en met				*f* 100	's maands,	10	ten hond.
»	boven de *f*	100	»	- 200	»	11	»
»	»	- 200	»	- 300	»	12	«
»	»	- 300	»	- 400	»	13	»
»	»	- 400	»	- 500	»	14	»
»	»	- 500	»	- 600	»	15	»
»	»	- 600	»	- 700	»	16	»
»	»	- 700	»	- 800	»	17	»
»	»	- 800	»	- 900	»	18	»
»	»	- 900	»	- 1000	»	19	»
»	»	- 1000	———		»	20	»

blijvende het aan de geconcerneerde ambtenaren onverlet, om, des verkiezende, ook meer van hunne tractementen, te doen inhouden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën
van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 44.) **Vendusalaris van geveild wordende Solosche Obligatiën.**

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1832, *n°.* 7.

Gelezen de voordragt van de Generale Directie der Financiën, de dato 11 dezer, n°. 370;

Is, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Te bepalen dat, even als bij resolutie van den 4den November 1823, n°. 14, (Staatsblad n°. 47), en van den 13den September 1831, n°. 40, (Staatsblad n°. 54), ten aanzien der Certificaten van den Nederlandsch Indischen Achterstand en de Actiën in de Javasche Bank is vastgesteld, van de, ten laste van het Gouvernement loopende Solosche Obligatiën, publiek geveild wordende, geen ander vendusalaris zal worden geheven, dan *één* percent van den kooper, en *één kwart* percent, indien de geveilde obligatiën worden opgehouden; zullende deswege, ingeval van verkoop, niets worden gebragt ten laste van den verkooper.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 45.) **Reglement op het beheer der Tinmijnen te *Banka*.**

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1832, *n°.* 23.

Gelezen, enz.

Is, goedgevonden en verstaan:

Te arresteren het Reglement op de verpligtingen der Administrateurs, en op het beheer der tinmijnen te *Banka*, zoo als hetzelve aan deze resolutie is geannexeerd.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

***REGLEMENT** op de verpligtingen der administrateurs en op het beheer der tinmijnen te* **Banka.**

Art. 1. De tinmijnen te *Banka* worden, onder het oppertoezigt van den Resident, beheerd door Administrateurs en Onderadministrateurs, waarvan het getal en de plaatsing in de onderscheiden districten door het Gouvernement wordt vastgesteld.

Art. 2. De Administrateurs zullen het reglement op het beheer der residentie *Banka*, gearresteerd bij resolutie van den 2den November 1831, n°. 36, voor zoo veel hen aangaat, opvolgen en doen naleven.

Art. 3. Alle uitvoer van bewerkt of onbewerkt *tin*, gezuiverden of ongezuiverden tinerts, of zand, anders dan van Gouvernementswege, is volstrekt verboden.

De Resident echter zal schriftelijk verlof kunnen verleenen tot den uitvoer van tinnen gereedschappen, mits te zamen, telken reize, geene *honderd* ponden wegende.

Art. 4. Niemand dan degenen, die als tinnegieters bekend staan, zullen tinnen gereedschappen ter verkoop mogen vervaardigen.

De tinnegieters zullen door de Administrateurs van het door hen benoodigde tin worden voorzien, tegen den prijs van *f* 44 *zilver* de pikol, evenwel bij geene grootere hoeveelheden, dan ten hoogste een halve pikol te gelijk.

De tinnegieters, die zich het tin op eene andere dan de hier bepaalde wijze aanschaffen, zullen als tinsmokkelaars beschouwd en als zoodanig gestraft worden.

Ook zullen de tinnegieters geene oude tinnen gereedschappen mogen koopen, versmelten of verwerken, dan na vooraf bekomen toestemming van den Administrateur.

Art. 5. Bij ontdekking of gegrond vermoeden van tinsmokkelen, zal de juragan, benevens de equipaadje van de praauw, waarmede dit geschiedt, in verzekerde bewaring worden genomen, de praauw zelve binnen gehaald en het roer en de zeilen geborgen worden.

De Administrateur zal de zaak vervolgens onderzoeken en, naar gelang van omstandigheden, de beschuldigden, onder goed geleide, naar *Muntok* opzenden, met aanbieding van behoorlijk rapport en het proces-verbaal van voorloopig onderzoek, aan den Resident, die de zaak aan den Land-

raad overgeeft, of wel daarin anders naar behooren zal handelen.

Bij ontdekking van tinsmokkelen met *schepen*, zal de Administrateur verpligt zijn, zoodanig schip in beslag te nemen, na gedaan onderzoek, van zijne bevinding proces-verbaal opmaken, en den gezagvoerder met het rapport opzenden aan den Resident, en vervolgens, doch afzonderlijk, het vaartuig, almede onder goed geleide, naar *Muntok*; als wanneer de Resident de zaak nader onderzoekt en, in het geval dat de gezagvoerder een Europeaan of daaraan gelijkstaande is, omtrent denzelven, naar bevind der zaak, handelt overeenkomstig het bepaalde bij het volgende art. 7.

Art. 6. Als tinsmokkelaars zullen ook worden beschouwd en behandeld allen, die zich schuldig maken aan het verbergen of versteken van tin of tinerts, dan wel die hetzelve aan ongequalificeerde personen verkoopen.

Art. 7. Iemand overtuigd zijnde van te hebben gesmokkeld in tin of tinerts, van zulks te hebben beproefd, toegelaten, of daaraan op eenigerhande wijze te hebben deel genomen, zal verbeuren het vier dubbele van de waarde van het aangehaalde tin of tinerts, gerekend tegen den prijs van *f* 44 zilver de pikol, en bovendien worden gestraft met kettingslag en bannissement van het eiland, voor den tijd van *drie* tot *tien* jaren.

Europeanen en daarmede gelijkstaande personen, zich aan het vorenstaande schuldig makende, zullen in verzekerde bewaring worden gesteld, en met de bewijsstukken worden gezonden aan den Fiskaal bij den Raad van justitie te *Batavia*, ten einde aldaar te worden te regt gesteld, en naar omstandigheden gestraft met voormelde boete en bannissement.

Al de mijnwerkers van eene mijn, uit welke bewezen wordt dat gesmokkeld is, of op clandestine plaatsen tin verborgen of verkocht is, zullen voor de te dier zake bepaalde boeten aansprakelijk zijn, bijaldien zij de daders niet uitleveren, of wanneer deze niet in staat zijn de opgelegde boeten te betalen.

Art. 8. Alle Chinezen, zich als mijnwerkers geëngageerd hebbende, het zij bij kongsies of als deelhebbenden in eene gemeene mijn; worden door de Administrateurs in een register van mijnwerkers ingeschreven, met vermelding van naam, familienaam of stam, geboorteplaats en van het

korte signalement; zullende deze registratie in margine door den mijnwerker worden onderteekend, en hij van dat oogenblik af worden beschouwd als in 's Lands dienst te zijn getreden, vermogende alzoo zijne kongsie, mijn of het mijnwerk niet verlaten, noch in eene andere te gaan werken, alvorens zijn geheel aandeel in de voorschotten en schulden der mijn te hebben voldaan, en alsdan nog niet, zonder speciaal en schriftelijk consent van den Administrateur, op straffe van verbeurdverklaring van al zijne roerende en onroerende goederen en verwijdering naar zoodanig hoofddistriet, als aan den Resident het raadzaamst zal voorkomen.

Art. 9. De mijnwerkers van elke mijn zullen, zoo wel te zamen als ieder afzonderlijk, verantwoordelijk zijn voor alle voorschotten aan hunne mijn gedaan en tot den afloop der geheele verevening is ieder man met zijn' persoon aansprakelijk voor het geheel bedragen.

Art. 10. Geen mijnwerker zal zijne mijn of zijn district, zelfs maar voor eenen korten tijd, mogen verlaten, zonder van een pas van den Administrateur voorzien te zijn; zullende hij anders worden beschouwd als te zijn weggeloopen en de daarop staande straffen te hebben geïncurreerd.

Art. 11. Aan de mijnwerkers van arme of uitgewerkte mijnen zal kunnen worden toegestaan, om andere mijnen te openen; ter erlanging dezer vergunning zullen zij zich wenden tot den Administrateur, met aanwijzing der door hen uitgekozen gronden; de Administrateur zal daarop een onderzoek instellen, zoo ten aanzien dier gronden, als omtrent het verband derzelve tot andere mijnen en kampongs, en het ontvangen en lozen van water; hij zal vervolgens te deze eene gemotiveerde voordragt aan den Resident doen en, na erlangde toestemming, de schuld der oude op de nieuwe mijn overbrengen.

Art. 12. Het zal mede aan de mijnwerkers eener mijn, wier gronden bevonden zijn arm of uitgewerkt te wezen, worden vergund om, na daartoe bekomen verlof, zoodanige mijn te verlaten en zich, naar goedvinden, in onderscheidene mijnen te verdeelen, mits hun aandeel in de schuld der oude mijn op de nieuw gekozene worde overgebragt, met toestemming van het hoofd en van al de mijnwerkers.

Wanneer daartegen moeijelijkheid bestaat, zal de Resident, wanneer hij zulks tot aanmoediging der onder mijn-

schulden gedrukte mijnwerkers en in het belang van den Lande raadzaam acht, bevoegd zijn, om *in zeer dringende gevallen* aan de zoodanigen, die met den besten wil tot arbeid, toch zoo zeer ongelukkig werken, dat voor hen geen vooruitzigt bestaat, om zonder tegemoetkoming uit hunne schulden te geraken, onder de nadere goedkeuring van het Gouvernement, jaarlijks eene afschrijving te verleenen tot *dertig* guldens per mijnwerker, mits in het geheel de helft der, bij de begrooting voor afschrijvingen, opgebragte som niet worde overschreden.

Art. 13. Een mijnwerker, behoorende tot eene mijn, waarvan de geheele schuld verevend is, zal zich kunnen aanmelden ter erlanging van verlof om naar een ander district te gaan; indien het blijkt, dat deszelfs mijnschulden werkelijk verevend zijn, zal daarvan op het uit te reiken verlof, hetwelk hem in dat geval niet zal mogen worden geweigerd, worden aanteekening gehouden, en ook op de pas bekend gesteld.

De Administrateurs zullen niet gedoogen, dat een mijnwerker zich in hun district vestige, dan nadat het voormelde certificaat, hetwelk bij hen zal worden gedeponeerd, zal zijn vertoond. De Administrateur, die zulks verzuimen mogt, is persoonlijk aansprakelijk voor de schuld van zoodanigen mijnwerker in eene andere mijn.

Art. 14. Een mijnwerker wenschende den arbeid te verlaten, zal zich, geassisteerd met het hoofd zijner mijn of met zijne kongsie, bij den Administrateur vervoegen en daartoe verlof vragen, en wanneer het blijkt, dat hij alle voorschotten en schulden voor zijn aandeel betaald heeft, zal de Administrateur het verzoek aan den Resident voordragen, daarbij bekend stellende, wat voor zoodanigen mijnwerker het beste is, of naar *China* terug te keeren, dan wel zich op *Banka* te vestigen, om zich op eene andere wijze te erneren.

Art. 15. Het aandeel van eenen overledene in de gemeene schuld, zal door de overblijvende mijnwerkers worden overgenomen, omdat zij de voordeelen genieten van den arbeid des overledenen tot aan zijnen dood; zullende alleen in ongelukkig werkende mijnen van een gedeelte der schuld van den overledene, en dus *in zeer dringende gevallen*, onder de nadere goedkeuring van het Gouvernement, afschrijving door den Resident kunnen worden toegestaan, mits in het geheel de helft der bij de begroo-

ting voor afschrijvingen opgebragte som niet worde overschreden.

Art. 16. Alle aanrading en verleiding tot het verlaten van eene mijn, zoo ook alle aanneming van mijnwerkers uit andere mijnen, wordt uitdrukkelijk verboden; en zal degeen, die zich daaraan schuldig maakt, niet alleen aansprakelijk zijn voor de schuld van die mijnwerkers in hunne vorige mijnen, maar daarenboven vervallen in eene boete van *drie honderd* guldens, of kettingslag voor den tijd van *zes* maanden, ter beoordeeling van den Landraad.

Art. 17. Nieuwe groote kolongmijnen zullen door *niemand* mogen geopend worden, dan na voorafgaande plaatselijke inspectie van den Resident, die, alvorens daartoe verlof te verleenen, zich zoo veel mogelijk door het nemen van alle bekende proeven zal moeten overtuigen, dat de grond goed gekozen en behoorlijk gelegen is tot verkrijging van water.

De Resident zal vooral zorg dragen, dat de eerste ontginning met geen meerdere hoofden of mijnwerkers geschiede, dan volstrekt noodzakelijk is.

Art. 18. Nieuw ontgonnen mijnen moeten, bij iedere inspectiereis van den Resident, door hem zelven bezocht worden, ten einde den voortgang der werkzaamheden en de vooruitzigten op de ontgonnen grond te kunnen beoordeelen, zullende hij verpligt zijn, bij die werkzaamheden zoodanige maatregelen te nemen, als hem voor 's Lands belang het geschiktste zullen voorkomen.

De Administrateurs zijn verpligt, nieuw ontgonnen wordende mijnen zoo dikwijls mogelijk en ten minste eenmaal 's maands te inspecteren en, bij het einde van iedere maand, deswege aan den Resident verslag doen; van al de overige mijnen zullen zij voor het einde van elk trimester, of zoo dikwijls meer, als de omstandigheden zulks mogten vorderen, eene personele inspectie doen, de verrigtingen controleren, en de noodige voorzieningen nemen ter bevordering van het mijnwerk; van hunne bevindingen zullen zij kort verslag doen aan den Resident, des verkiezende, in de kolom aanmerkingen van den driemaandelijkschen mijnstaat, hierachter bij art. 26 bedoeld.

Art. 19. De Administrateurs zijn bevoegd, om aan de mijnwerkers, maandelijks, zoo veel rijst, zout en olie te verstrekken, als zij zullen noodig hebben, mits zulks bij

min goede of slechte mijnen niet te bovenga, per man, maandelijks:

125 ponden rijst;
$^1/_2$ gantang zout, en
$^1/_2$ klie olie.

Voor alle meerdere verstrekkingen blijven zij echter *personeel* verantwoordelijk, indien nader blijkt, dat zij van de hun hierbij toegekende magt misbruik hebben gemaakt, door verhoogde verstrekkingen aan zoodanige mijnen te hebben gedaan, waarvan geen vooruitzigt bestond, dat zij, bij de eerstvolgende aflevering van tin, hunne schulden zouden kunnen liquideren.

Art. 20. Aan de mijnwerkers zullen de volgende voorschotten in geld, door de Administrateurs mogen gegeven worden, als:

Bij het Chinesche nieuwjaar, per hoofd . . . f 5.
Bij de smeltingen, voor elken nacht en elke mijn - 30.
Bij het vertrek der wankangs naar *China*, per hoofd - 5.

Voor alle meerdere voorschotten blijven de Administrateurs verantwoordelijk, even als in het voorgaande artikel is omschreven.

Art. 21. De Administrateurs zijn niet bevoegd, eenige andere, dan de in deze omschreven voorschotten, aan de mijnwerkers in geld te doen, zonder vooraf bekomen schriftelijke autorisatie van den Resident, waarvan zij afschrift bij hunne verantwoording moeten overleggen.

Evenwel in *buitengewone* en *dringende gevallen*, bijvoorbeeld van dijkbreuken of het aanleggen van tebats en waterleidingen, wanneer er eene *dadelijke* voorziening noodig is, moeten zij, na rijp overleg, de middelen daartoe aanwenden; kunnende, nadat door hen met overleg der mandoors en andere deskundigen, eene calculative begrooting voor het geheele werk, benevens der verstrekkingen van levensmiddelen aan het buitengewone werkvolk, zal zijn opgemaakt, tot een vierde gedeelte der begrootte kosten in voorschot worden uitbetaald, onder gehoudenis nogtans, om dadelijk eene voordragt aan den Resident te doen, en autorisatie te vragen tot de verder noodige betalingen en verstrekkingen; na verkregen toestemming zullen zij een en ander, niet in eens, maar bij gedeelten aan de mijnwerkers uitbetalen, naarmate bij hun de verzekering bestaat, dat de vordering in het werk meerdere tegemoetkoming naadzakelijk maakt.

Art. 22. De Administrateurs zijn verpligt, van alle verstrekkingen en voorschotten, om de drie maanden, aan den Resident een staat (model L^a. A) in duplo aan te bieden, waarvan één bij de driemaandelijksche verantwoordingen zal worden gevoegd; voorzien van deszelfs goedkeuring, dan wel van de noodige aanmerkingen, indien de Administrateur van de hem toegekende magt misbruik mogt hebben gemaakt; wordende de Resident almede voor deze voorschotten en verstrekkingen verantwoordelijk gesteld, indien hij, de verkeerde handelingen van eenen Administrateur ontdekkende, dezelve met stilzwijgen laat voorbijgaan, en niet de noodige middelen tot redres, voor zoo veel mogelijk, bevolen heeft en kennelijk maakt.

Art. 23. Op het door de bergbewoners te leveren tin zullen geringe voorschotten kunnen gegeven worden, echter niet dan bij gebrek aan voedsel, of voor dat eene zekere hoeveelheid erts, geëvenredigd aan het te geven voorschot, zal zijn vergaderd. De Hatin of het Hoofd, zal voor deze voorschotten personeel verantwoordelijk zijn.

Art. 24. Bij de afrekeningen zal de waarde van het geleverde tin, zoo dezelve niet meerder bedraagt, tot de geheele of gedeeltelijke afdoening der schulden moeten strekken; kunnende, na de afrekening en bijaldien dat rendement voor de vereevening der binnenrekening, (dat is: die rekening, welke de mijners onderling en met de ambachtslieden hebben, welke laatsten, op crediet werkende, bij elke smelting betaling erlangen), en om het werk te vervolgen, niet voldoende is, aan den Resident eene gemotiveerde voordragt worden gedaan, om aan de bergbewoners een zoodanig voorschot op nieuwe rekening te geven, als de Administrateur in gemoede noodig zal achten.

Art. 25. Na de ontginning eener mijn, mogen de schulden der mijnwerkers in geen geval vermeerderd worden, dan alleen bij onvoorziene ongelukken en bij overschrijving van, door mislukte ontginning, over te nemen schulden eener andere mijn. Dezelve moeten over het algemeen jaarlijks verminderen, tot dat eindelijk het bedrag derzelve vermindert tot op vijfmaal zoo veel guldens, als jaarlijks pikols tin geleverd worden, dat is, dat de schulden van een *district*, hetwelk 5,000 pikols tin levert, nimmer *f* 25,000 mogen overschrijden; zullende aan de Administrateurs, in wier district de schulden niet jaarlijks verminderen, tot

zoo lange zij tot op die hoogte zullen zijn gebragt, geen pikolgelden worden uitbetaald, dan op speciale autorisatie der Hooge Regering. Zullende daarentegen aan de Administrateurs van zoodanige districten, alwaar de schulden tot beneden driemaal zoo veel guldens zijn verminderd, als jaarlijks pikols tin geleverd worden, het een derde gedeelte der pikolgelden, hetwelk ingevolge besluit van den 20sten Januarij 1828, n°. 7, zoude moeten worden ingehouden, worden uitbetaald; moetende voor de berekening ten deze genomen worden het een derde gedeelte der gezamenlijke leveranciën, gedurende de laatste drie jaren.

Art. 26. De Administrateurs zijn verpligt om, behalve de krachtens algemeene en hierbij voorkomende bijzondere bepalingen te houden en in te dienen boeken, registers, staten, enz., nog te houden:

a. Een rekeningboek (model La. B), met de mijnwerkers en kolenbranders, waarin iedere mijn en kolenbranderij een hoofd heeft, waarop dezelve respectivelijk voor alle genoten contanten en verstrekkingen gedebiteerd, en voor het geleverde tin of kolen gecrediteerd worden; hiervan zal om de drie maanden, bij de overige verantwoordings stukken een afschrift moeten worden ingezonden.

b. De thans in gebruik zijnde maandelijksche mijn- en kolenbranders-staten (model litt. C) drie maandelijks aan den Resident in te zenden.

c. Een dagboek, waarin alleen kortelijk aanteekening zal worden gehouden van bijzondere voorvallen, aankomst en vertrek van vaartuigen, enz.

d. Eene zielsbeschrijving van hun district, waaruit, bij het einde van ieder jaar, een staat zal worden getrokken en aan den Resident ingezonden (model litt. D).

De Assistent-administrateurs zullen moeten houden een kas- en een pakhuisboek, welke maandelijks zullen moeten worden afgesloten, waaruit zij maandelijks, ter verzending aan den Administrateur, zullen opmaken restant-lijsten en, bij het einde van elk trimester, specifieke staten van in dat trimester gedane betalingen en verstrekkingen, welke dan bij de verantwoording van den Administrateur zullen worden ingenomen.

Zij zullen voorts houden de boeken en staten hiervoren sub § *a*, *b*, *c* en *d* omschreven, en de staten aan den Administrateur inzenden.

Art. 27. De Administrateurs zijn verpligt, om, bij het

begin van ieder jaar, aan den Resident in te zenden een' staat, aanwijzende de schulden der mijnwerkers en der kolenbranders op den 1sten Januarij der drie laatstvoorgaande jaren, en, op dien dag, het geleverde tin gedurende de laatste drie jaren, en de aanhanden erts of kolen (model litt. E).

Deze staten zullen door den Resident met een jaarlijksch verslag der mijnen en kolenbranderijen, overeenkomstig het reglement op de inzending der periodike stukken, aan den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen worden ingediend.

Art. 28. Ter voorkoming van alle verwarringen, en ten einde den staat der mijnen over het geheel te kunnen nagaan, en het wederbewerken van slechte en uithoofde van gegronde redenen verlaten mijnen te vermijden, zal door de Administrateurs eene behoorlijke tienjarige contrrôle over dezelve worden gehouden, overeenkomstig het, aan dit reglement, sub litt. F, gevoegd model; op deze contrôle zullen al de mijnen van elk district een doorloopend nommer hebben, hetwelk alleen om de *tien* jaren, zal mogen veranderd worden.

Art. 29. De Administrateurs zullen zorgen, dat de mijners en kolenbranders, door den Chineschen schrijver, elk van een livret worden voorzien, waarin van alle voorschotten en verstrekkingen, even als in het rekeningboek, bij art. 26 is voorgeschreven, aanteekening moet worden gehouden, en welke bij het einde van ieder jaar afgesloten en vernieuwd moeten worden.

Art. 30. De Administrateurs zullen gelijktijdig met den staat, voorgeschreven bij art. 27, aan den Resident inzenden een' staat, aantoonende de waarschijnlijke leverancie over het nieuw begonnen jaar, volgens model litt. G. Op dezen staat zullen, zonder onderscheid, alle bewerkt wordende mijnen worden gebragt, het zij dezelve in den loop van dit jaar smelten of niet; in het laatste geval zullen in de kolom van aanmerkingen hiervan de gemotiveerde redenen moeten worden opgegeven; wordende bij deze uitdrukkelijk verboden om, na het voltooijen der waterleidingen, de smeltingen twee achtereenvolgende jaren uit te stellen.

Art. 31. De kolenbranders liggen, in allen deele, onder dezelfde verpligtingen als de mijnwerkers; aan hen mogen echter hoegenaamd geene verstrekkingen gedaan of voor-

schotten gegeven worden, zonder de stellige zekerheid, dat zij bij de eerst te leveren kolen kunne geheele rekening kunnen liquideren.

De mijnen zullen, zoo veel mogelijk, hunne eigen kolenbranders moeten aanhouden; zullende geene verstrekkingen of voorschotten worden gegeven aan enkele personen, die nog als kolenbranders mogten bekend staan, of zich nader als zoodanig mogten willen aangeven.

Art. 32. De Administrateurs zijn verpligt te zorgen, dat voor de smeltingen steeds eene genoegzame hoeveelheid kolen, nabij het smelthuis, voorhanden is.

Art. 33. De mijnwerkers zijn verpligt, van de te doene smeltingen vooraf den Administrateurs kennis te geven, die dezelve dan op de geschiktste wijze zullen doen surveilleren, om zich te verzekeren, dat het gesmolten tin niet naar elders worde vervoerd; in gelijker voege zullen zij ook hunne attentie steeds gevestigd houden op den gegraven en in de bandars zijnde erts; blijvende de mijnwerkers voor het tin verantwoordelijk, tot dat hetzelve in de pakhuizen zal zijn afgeleverd.

Art. 34. De Administrateurs zijn, ieder in hun district, er voor verantwoordelijk, dat geene groote hoeveelheden tinërts in de bandars worden aangehouden, en dat het gesmolten tin niet bij de smelthuizen blijve liggen, maar dadelijk, na de smelting, naar de pakhuizen worde gebragt.

Art. 35. Er mogen geene andere smelthuizen bestaan dan de bij de Administrateurs bekend gestelde; ook zal de erts op geene andere plaatsen mogen worden gesmolten; die daarmede strijdig handelt, zal als tinsmokkelaar worden beschouwd en behandeld.

Art. 36. De smelthuizen zullen, zoo veel mogelijk, buiten bemoeijenis van den Lande, door de mijnwerkers zelven worden opgerigt en onderhouden; die, welke nog het eigendom van den Lande zijn, kunnen aan dezelve, zonder eenige betaling, worden afgestaan.

Art. 37. De algemeene, door het Gouvernement vastgestelde, prijs van het tin is ƒ 13. 50 per pikol; de toelagen aan aannemers of ter zake van verre afstanden en andere omstandigheden worden niet, dan krachtens eene bijzondere Gouvernements dispositie, toegestaan of toegezegd.

De prijzen der aan de mijnwerkers te verstrekken arti-

ken, zullen zijn als volgt:

een pikol	rijst	....	*f* 5.00
»	zout	....	- 4.00
»	olie	....	- 33.00
»	ijzer	....	- 33.00
»	staal	....	- 62.50

De betaling aan de mijnwerkers voor geleverd tin, en die van de mijnwerkers aan den Lande, voor aan hen verstrekte producten en goederen, zal in zilveren munt moeten geschieden.

De pikol olie zal gerekend worden in te houden 41¼ kan, zoodat de kan met 80 cents zal worden betaald.

Het tin zal bij voorkeur in effective spaansche matten worden voldaan, zoo die munt bij 's Lands kas voorhanden is.

Art. 38. De orangs-goenoong of andere opgezetenen van *Banka*, tinërts gravende, zijn verpligt denzelven te smelten en aan het Gouvernement te leveren; wordende hunne Hoofden daarvoor verantwoordelijk gesteld; het alzoo door deze Hoofden in 's Lands pakhuizen te leveren tin, zal worden voldaan met *f* 13.50 per pikol, waarvan 5/27 gedeelte, of *f* 2.50 voor hen, en de overige 22/27 gedeelte, of *f* 11.00 voor den gemeenen man zullen zijn.

De vormen van het door hen gesmolten tin moeten van dezelfde grootte (½ pikol het schuitje), als van de overige mijnwerkers zijn; dat is:

van boven,	lang	46	Nederlandsche duimen.
»	breed	12	»
beneden,	lang	34	»
»	breed	11	»
hoog tot aan de ooren		9	»
met de ooren		12	»

en aan de beneden zijde gemerkt, het eene oor met de letter *B*, en het andere met de initiale van het district, als, voor *Jeboes*, met *J*, enz.

Aan de voormelde Hoofden of Batins zal, in het mijnboek, mede een hoofd worden gegeven; het graven van erts en smelten van tin door particulieren, behalve de in deze bedoelde orangs goenoong, zal zoo veel mogelijk worden tegen gegaan.

Art. 39. Door de tegenwoordige bepalingen zal als vervallen worden beschouwd de Instructie voor de Inspecteurs der tinmijnen, gearresteerd bij besluit van den Gouverneur

Generaal, van den 7den Mei 1819, n°. 14, benevens alle vroegere door Commissarissen en Residenten te *Banka* gemaakte wetten en bepalingen, die niet met de sanctie van het Gouvernement bekrachtigd of strijdig zijn met de in deze gemaakte verordeningen.

Art. 40. De verantwoording- en andere periodike stukken zullen van de Administrateurs der districten, binnen den bepaalden tijd, bij den Resident te *Muntok* moeten zijn ontvangen, die aan de in gebreke blijvenden de voldoening der daarop staande boete zal opleggen.

Aldus gearresteerd bij resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 24sten September 1832, n°. 23.

Mij bekend.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

van OLPEN.

Lª. A.

RESIDENTIE BANKA.

AFDEELING

STAAT *van gedane verstrekkingen en betalingen aan de Mijnwerkers gedurende het kwartaal* 183

Afdeelingen.	der Mijnen.		Getal		Rijst.		Zout.		Olie.		Staal of IJzer.	Stalen pannen, lijnwaden, schotels, enz. enz.	Kontanten.	*Totaal.*	Schuld op ultimo.	Geldswaarde van het gedurende dit kwartaal geleverde tin.	Schuld op ultimo.	*Aanmerkingen.*
	Nº.	Namen.	Deelhebbers.	Koelies.	pikols.	waarde.	pikols.	waarde.	kannen.	waarde.	waarde.	waarde.						

den 183

De Administrateur der Tinmijnen,

L^a. B.

MODEL, (*ingevuld*).

De mijn *Tschongsing* n°. 9, afdeeling *Loemoet*, werkende kollong met 31 man, tegen *f* 13.50 zilver.

Datum.		OMSCHRIJVING.	VOORSCHOTTEN IN								Contanten.		Debet.		Credit.	
			Rijst.	Zout.	Olie.	IJzer.	Staal.	Smelt-pijpen.	Bedrag.							
			pikols.	pikols.	kannen.	ponden.	ponden.									
Jan.	1	Aan saldo											*f* 5,622	04		
»	«	» verstrekt tot de smelting .	43	6	25	129			*f* 294	31	*f* 114	70				
Feb.	1	» » » » »	50					18	- 259	00	- 140	00				
Maart	3	» » » » »	35						- 175	00	- 30	00				
		Totaal	128	6	25	129		18	*f* 728	31	*f* 284	70	- 1,013	01		
April	1	Aan saldo											*f* 6,635	05		
»	2	» verstrekt tot de smelting .	35	3	35	83		40	*f* 258	66	*f* 530	00				
»	«	» levering van 8902 pond. tin,													*f* 961	41
Mei	1	» verstrekt tot de smelting .	40	6					- 224	00	- 400	00				
Junij	1	» » » » »	70						- 350	00	- 1,000	00				
»	27	» 22 nachten kolen									- 673	20				
»	«	» levering van 109,486 pd. tin													- 11,824	49
»	30	» » » 61,514 » »													- 6,643	51
		Totaal	145	9	35	83		40	*f* 832	66	*f* 2,603	20	- 3,435	86		
		Betaald per saldo											- 9,358	50		
		Totalen . . .											*f* 19,429	41	*f* 19,429	41

MODEL, *in blanco*, (*om op de vier zijden van het vel te worden gedrukt*).

De mijn . . . . . n°. . , afdeeling . . . , werkende . . . met . . man, tegen *f* . .

Datum.	OMSCHRIJVING.	VOORSCHOTTEN IN							Contanten.	Debet.	Credit.
		Rijst.	Zout.	Olie.	IJzer.	Staal.	Smelt-pijpen.	Bedrag.			
		pikols.	pikols.	kannen.	ponden.	ponden.					

Lᵃ. C.

DISTRICT TRIMESTER 18

Recapitulatie op het Mijn- en Kolenbrandersboek.

	POSTEN DER CREDITZIJDE.	Zilver.		Koper.		*Totaal.*	

den 18

De Administrateur,

POSTEN DER DEBETZIJDE.

	MIJNEN.	Uitkeeringen in		Voorschot in contanten.	VOORSCHOT IN GELDSWAARDE.														Aanmerkingen.
	Nommers der Contrôle.	Zilver.	Koper.		Rijst à f 5 de pikol.	Zout à f 4 de pikol.	Olie à 78 cts. de kan.	IJzer à f 33 de pikol.	Staal à 60 cts. per pd.	Smeltpijpen à 50 cts.	Schotels à 20 cts.	Gerassen à f 7 per stuk.	Tjockings à f 1 per stuk.	Stalen pannen à f 4.	Stalen pannen à f 2.50.			Geleverde kolen.	Totaal.	
					Pikol.	Pikol.	Kan.	Pikol.	Pond.	Stuks.	Stuks.	Stuks.	Stuks.	Stuks.	Stuks.			Nacht.		

den 18

De Administrateur,

L. D.

STAAT *der bevolking van het district* *over* 183 .

Namen der Kampongs.	Europeanen en derzelver afstammelingen.					Bankanezen.					Chinezen.					Maleijers, Mooren, Arabieren en andere Natiën.					Slaven.					*Totaal.*	*Aanmerkingen.*
			Kinderen beneden de 12 jaren.					Kinderen beneden de 12 jaren.					Kinderen beneden de 12 jaren.					Kinderen beneden de 12 jaren.					Kinderen beneden de 12 jaren.				
	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.	Mannen.	Vrouwen.	Jongens.	Meisjes.	Totaal.		

L₂. E.

RESIDENTIE BANKA.

DISTRICT

Jaarlijksche Mijnstaat over 1831.

Nommer der Contrôle.	Afdeeling.	Namen der		Ligging der mijnen van het fort.		Aard der mijnen.	Getal.		Prijs van het Tin.	Schulden op 1 Januarij:				Geleverd Tin, in						Aanhanden erts op primo Januarij 1832.	*Aanmerkingen.*
														1829.		1830.		1831.			
		Mijnen.	Hoofden.	Palen afstand.	Rigting.		Mijners.	Koelies.		1829.	1830.	1831.	1832.	Pikol.	Pond.	Pikol.	Pond.	Pikol.	Pond.		

L^a. F.

CONTROLE *der Tinmijnen in het district* , *van* 1830 *tot en met* 1840.

Doorloopend nommer.	Afdeeling.	Namen der Mijnen.	Ligging der mijnen van het fort.		Aard der Mijnen.	Getal.		Gemiddelde jaarlijksche leverancie.	Jaarlijksche leverancie.									
			Palen afstands.	Rigting.		Mijners.	Vaste koelies.		1831	1832	1833	1834	1835	1836	1837	1838	1839	1840

Lr. G.

DISTRICT DIENSTJAAR 183 .

STAAT *van waarschijnlijke leverancie van Tin, gerekend in pikols à 125 pond.*

Nommers der Contrôle.	Afdeeling en N°.	Geleverd Tin in 1829.	Waarschijnlijke leverancie in	Tijd der smelting.	*Aanmerkingen.*
	Totaal . .				

den 183

De Administrateur,

(N°. 46.) Civiel Weduwen- en Weezenfonds.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten September 1832, n°. 4.

Gelezen eene missive van Directeuren van het Civile Weduwen- en Weezenfonds, d. d. 11 dezer, n°. 112, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan bij ampliatie op het Reglement voor het Weduwen- en Weezenfonds van Civile ambtenaren, (Staatsblad 1817, n°. 37), te bepalen,

Eerstelijk. Dat weduwen, uit gemeld fonds pensioen trekkende, welke na 1°. October aanstaande komen te hertrouwen, bijaldien zij op nieuw weduwen mogten worden, weder zullen treden in het genot van het hoogste vroeger door haar genoten pensioen.

Ten tweede. Dat, in geval zoodanige weduwen, ten gevolge van de ambtsbetrekkingen van den laatsten man, uit het Civile, dan wel uit het militaire weduwen- en weezen-, of eenig ander Gouvernements fonds, een pensioen mogt te beurt vallen, hetwelk minder bedraagt, dan hetgeen vroeger door haar uit het Civile weduwen- en weezenfonds is genoten, alsdan, voor rekening van dit laatste, het verschil zal worden gesuppleerd.

Ten derde. Dat eene hertrouwde weduwe, bij het weder vervallen in den weduwenstaat, voor hare kinderen, boven het pensioen, waarop zij zelve aanspraak heeft, het genot zal hebben der gratificatiën, bepaald bij art. 28 van het, in den hoofde dezer genoemde reglement; zullende deze gratificatiën echter berekend worden, niet achtervolgens de hoegrootheid van het pensioen, hetwelk de weduwe, krachtens het bepaalde sub art. 1 hierboven, zal te beurt vallen maar naar rato van dat, waarop zij, zonder die bepaling, zoude kunnen aanspraak maken, en dus naar gelang van het fournissement aan het Civile weduwen- en weezenfonds, door den respectiven vader.

Ten vierde. Dat telkens, bij weder hertrouwen der weduwe, de bij het voorgaande artikel genoemde kinderen in het genot zullen treden der toelage, waarop zij, ingevolge het tarief, vastgesteld bij art. 3 der resolutie van den 25sten Julij 1828, n°. 24, (Staatsblad n°. 54, aanspraak kunnen maken, overeenkomstig het regt, hun door hunnen eigen vader aangebragt, wanneer deze contribuant aan het fonds is geweest, en

Ten vijfde. Dat van het genot der gratificatiën en toelagen, bij art. 3 en 4 bedoeld, echter zijn uitgesloten de kinderen, wier vader geen deelgenoot aan het fonds is geweest; zullen deze kinderen als geheel vreemd aan het fonds blijven beschouwd worden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.
De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
van OLPEN.

(N° 47.) Intrekking der korting op den accijns in Nederland, voor de Oost-Indische suikers.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 29sten September 1832, *n°.* 9.

Gelezen de missive van den Staadsraad, ad interim belast met het Departement voor de Koloniën, de dato 30 April j. l., n°. 23/125, daarbij enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Met referte tot de, in de Javasche courant van den 28sten December 1830 en 1sten Januarij 1831 gedane mededeeling van het Koninklijke besluit van den 19den Junij te voren, n°. 91, en tot de resolutie van den 30sten Augustus 1831, n°. 33, (Staatsblad n°. 50), alsnu aan de belanghebbenden kennis te geven, dat de, bij gemeld Koninklijk besluit, *voorloopig en tot weder opzeggens*, aan de suikers, uit deze bezittingen afkomstig, in *Nederland* toegestane vermindering op den accijns van *vijftien ten honderd*, is ingetrokken volgens art. 1 van de aldaar uitgevaardigde wet van den 2den januarij 1832, en dat mitsdien ook de, bij voornoemde resolutie van 30 Augustus 1831, (Staatsblad n°. 50), voorgeschrevene bewijzen van oorsprong voor die suikers zijn vervallen.

Zullende de voormelde kennisgeving geschieden door middel van insertie van de tegenwoordige resolutie, voor zoo veel noodig, in het Staatsblad en in de Javasche courant.

En vo rts, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.
De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
van OLPEN.

(N°. 48.) Verstrekking van brandhout van Z. M. Koloniale wachtschepen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13den October 1832, *n°.* 9.

Op de voordragt van den Hoofdadministrateur der Marine, de dato 1 dezer, n°. 1412;

Is goedgevonden en verstaan:

Bij ampliatie van het besluit van den 10den Februarij 1821, n°. 10, (Staatsblad n°. 10), te bepalen, dat wanneer op Z. M. Koloniale wachtschepen meerder dan *tachtig* manschappen in schafting zijn, aan dezelve, voor elke *twintig* man, daarenboven *een halve kleine vadem brandhout* meerder per maand zal worden verstrekt, dan bij bovengenoemd besluit is toegestaan.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 49.) Overmaking van fondsen naar Nederland door de Weeskamers in Nederlandsch Indië.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 13den October 1832, *n°.* 21.

Gelezen, enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. Met intrekking van § 2, 3 en 4 der resolutie van den 16den December 1819, n°. 29, (Staatsblad n°. 85), te bepalen, dat de Weeskamers in Nederlandsch Indië in het vervolg zelve, zonder tusschenkomst van het Gouvernement, zullen moeten zorgen voor de overmaking der fondsen naar *Nederland* ten behoeve van pupillen der Kamers of van onmondigen, aldaar aanwezig, en zulks op zoodanige wijze, als de Weeskamers het meest met het belang dier pupillen of der gebenificeerden zullen overeenstemmend achten, met vrijlating nogtans, om zich tot het bekomen van wissels van het Gouvernement te adresseren, in gevallen,

waarin op geene andere wijze gelden in *Nederland* mogten kunnen worden beschikbaar gesteld.

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 50.) Extracten uit doopboeken.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 21sten October 1832, n°. 6.

Gelezen de missive van den Kerkenraad der Hervormde gemeente te *Batavia*, de dato 30 Augustus l. l., daarbij voorstellende om te bepalen, dat de extracten uit het Doopboek, nu dezelve, sedert de invoering der registers van den Burgerlijken stand, niet meer tot geboorteacten kunnen dienen, voortaan aan geen zegelregt zullen onderworpen zijn.

Gezien, enz.;

Is, goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de extracten uit doopboeken voortaan aan geen zegelregt zullen zijn onderworpen.

En zal deze bepaling in de Javasche courant en in het Staatsblad worden geïnsereerd.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,
VAN OLPEN.

(N°. 51.) Overtredingen van wetten enz. door Notarissen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 23sten October 1832, n°. 1.

Gelezen de voordragt van den Procureur Generaal, van den 28sten Augustus j. l., n°. 310, en de daarop ingewonnen consideratiën en advijs van het Hooge Geregtshof, bij missive van den 1sten dezer, n°. 342;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Bij interpretatie van art. 32 der Instructie voor de Notarissen, gearresteerd bij de resolutie van den 7den Maart 1822, (Staatsblad n°. 11), te verklaren, dat alle overtredingen van wetten, reglementen, ordonnantiën en bepalingen, door de notarissen in de uitoefening hunner functiën begaan en speciaal ook die tegen de Zegel-ordonnantie, door de Fiscaals bij de Raden van justitie respectivelijk zullen worden vervolgd, op de wijze, voorgeschreven bij het genoemde artikel en dat, bij verhuizing of verplaatsing van eenen Nataris, die eene der gemelde overtredingen heeft begaan, dezelve zal vervolgd worden overeenkomstig het bepaalde bij de resolutie van den 15den Januarij 1831, n°. 18, (Staatsblad n°. 3), en

Ten tweede. Te bepalen, dat op gelijke wijze, als hierboven is voorgeschreven, zullen worden vervolgd alle overtredingen van de Zegel-ordonnantie, door Gouvernements ambtenaren, in hunne openbare betrekkingen begaan.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 52.) Bepalingen omtrent het ter executie leggen der vonnissen van de Landraden enz.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 31sten October 1832, n°. 7.

Gelezen enz.;

Is goedgevonden en verstaan;

Eerstelijk. Met alteratie, in zoo ver, en met ampliatie van de resolutie, d. d. 20 April 1824, n°. 19, (Staatsblad n°. 21), alsmede met intrekking van het bepaalde bij art. 134 van het Reglement op de administratie der Politie en de Criminele en Civile regtsvordering onder den Inlander, d. d. 10 Januarij 1819, (Staatsblad n°. 20), voor zoo veel betreft de daarbij voorgeschreven heffing van geregtigheid, te bepalen,

a. Dat alleen bij de Landraden in het district der stad

en voorsteden van *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, Europesche Deurwaarders, ten getale van één bij iedere regtbank, zullen worden gebezigd, welke uit 's Landskas aan bezoldiging zullen genieten:

die te *Batavia* f 100 's maands.
» » *Samarang* » 40 »
» » *Soerabaija* » 40 »

terwijl, bij uitzondering, aan den Inlandschen Deurwaarder bij den Landraad in de ommelanden van *Batavia* eene bezoldiging van f 30 's maands uit 's Landskas zal worden toegelegd.

b. Dat op alle andere plaatsen op *Java* en *Madura*, bij de Landraden en Regtbanken van ommegang, de functiën van Deurwaarder zullen worden waargenomen door politie-dienaren, of andere Inlandsche beambten, zonder daarvoor eenige afzonderlijke bezoldiging te genieten.

c. Dat bij de genoemde Landraden op de drie hoofdplaatsen de Deurwaarders van hunne gedane exploiten zullen moeten doen blijken, door schriftelijke ongezegelde relazen; en dat, voor zoo verre alle andere Landraden betreft, van de personen, die functiën waarnemende, ten blijke dat zij de aan hen bevolene oproepingen of aanzeggingen behoorlijk hebben volbragt, in de zitting der regtbank slechts zal gevorderd worden mondeling relaas.

d. Dat de vonnissen van de Landraden in civile zaken, welke of door het niet gebruik maken van het middel van hooger beroep, of door de approbatie van den Raad van Justitie, kracht van gewijsde hebben verkregen, dan wel uit hoofde zij aan geen hooger beroep onderworpen zijnde, dadelijk kracht van gewijsde bezitten, na verzocht en verkregen *fiat executie* van den Voorzitter des Landsraads, op het vonnis zelf te plaatsen, ter executie zullen worden gelegd door den Secretaris van den Landraad of wel door zoodanigen anderen Europeschen of Inlandschen ambtenaar, als daartoe door het Hoofd van het Plaatselijke bestuur zal worden aangewezen*, tegen genot van zoodanig salaris, als hieronder bij § *g* is bepaald.

e. Dat de door gemelden ambtenaar te achterhalen of ontvangen wordende gelden, dadelijk door hem aan den belanghebbende zelven zullen moeten worden uitgekeerd.

f. Dat bij de Landraden in de districten der steden en voorsteden van *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, de vonnissen in civile zaken ter executie zullen worden gelegd.

door de Europesche Deurwaarders bij die Landraden, onder genot van het hieronder, bij art. 4 van § *g*, vermelde salaris, en zulks ten bijweze en onder het toezigt van de Secretarissen, bij dezelve Landraden, die, even als de Secretarissen elders, met de uitvoering der vonnissen belast, de gelden uit de executiën voortvloeijende zullen ontvangen en verantwoorden, alles tegen genot van het salaris, bij art. 3 van § *g* vastgesteld.

g. Dat bij de Landraden geene zegels zullen worden gebruikt, dan alleen voor het vonnis; en dat ook bij dezelve in den vervolge geene andere kosten, leges of jura, hoe ook genaamd, het zij die vroeger uit kracht van de wet of onwettig, het zij door uitdrukkelijke of stilzwijgende gebruiken en gewoonten, geheven wierden, zullen mogen berekend noch gevorderd worden, dan de onderstaande; zullende in het geval, dat in eene zaak geen vonnis wordt opgemaakt bij vernietiging of intrekking der actie, de gedeponeerde percents gewijze belasting moeten worden terug gegeven.

1°. Het kostende van het zegel voor het vonnis.

2°. De globale percents gewijze belasting, welke ter goedmaking der Justitiekosten, ten behoeve van den Lande, bij het indienen van eisch, door den eischer zal moeten worden gedeponeerd, berekend naar het tarief, vastgesteld bij Resolutie van den 29sten November 1825, (Staatsblad n°. 40.)

3°. Het salaris, toekomende aan den Secretaris of Ambtenaar, belast met de executie van het vonnis, te weten:

a. Voor het dirigeren van executie, het zij die vruchteloos is of niet:

Voor alle zaken tot en met *f* 500	*f* 2
En indien de verkoop der achterhaalde goederen meer dan *f* 500 tot en met *f* 1000 rendeert . .	- 4
En boven de *f* 1000	- 5

b. Voor het ontvangen of ligten, en zoo mede bij het weder uitbetalen van gelden aan den geen, die dezelve toekomen, voor sommen tot en met *f* 500 beloopende, *één precent*, boven de *f* 500 tot *f* 2000 *één half percent* over het meerdere, en boven de *f* 2000 *één kwart percent*, almede over het meerdere; welke laatstgemelde percentsgewijze kosten zullen komen ten laste van den triumphant.

4°. Het salaris, toekomende aan den Europeschen deur-

waarder bij de Landraden op ieder der drie hoofdplaatsen, te bepalen, in volgender voege:

Voor het dagvaarden van partijen en getuigen, hoegroot derzelver aantal ook zij, voor iedere zaak tot en met ƒ 100 . . . . ƒ 1

Boven ƒ 100 tot en met ƒ 500 . . . . - 2

En daar boven . . . . - 3

Voor het assisteren bij de executiën, dezelfde betaling als voor het dagvaarden.

Voor het houden der vendutiën van losse of vaste goederen, ongerekend de kosten van koelie- of praauwloon en huur van localen of bewaking . . - 3

Voor het in hechtenis brengen van ieder persoon - 5

5°. Het salaris, toekomende aan den Politie-dienaar, of Inlandschen beambte bij de Landraden op plaatsen buiten de hoofdplaatsen, voor het in hechtenis brengen van ieder persoon . . . . . . - 3

Al de gemelde kosten zullen moeten worden betaald, uitgenomen die bij lett. b van § 3 hiervoren genoemd, door dengenen, die daartoe is gecondemneerd, en voor zoo verre die kosten niet van den gecondemneerde te erlangen zijn, zullen dezelve door den triumphant moeten worden gedragen; en

h. Dat aan den translateur bij iederen der Landraden in het district der stad en voorsteden van *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, zoo voor vacatie in de zitting, als voor het translateren der vonnissen, uit de gelden der percentsgewijze belasting zal worden te goed gedaan, ƒ 25 's maands zonder meer.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

(N°. 53.) Inkomende en Uitgaande regten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 31sten October 1832, *n°*. 14.

Gelezen de missive van den Directeur van 's Lands Mid-

delen en Domeinen, van den 21sten Augustus j. l., nº. 948, daarbij enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de Controleurs der Inkomende en Uitgaande regten te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, bevoegd zullen zijn om personen, die op heeter daad worden betrapt, verboden handel te drijven, dan wel zich schuldig te maken aan sluikerijen of aan eenige andere overtredingen van de bestaande wetten op het stuk der Inkomende en Uitgaande regten, aan te houden en in verzekerde bewaring te doen nemen, doch om, in geval op de gepleegde overtreding, bij de wet, geen lijfstraf mogt zijn gesteld, de overtreders of gecalangeerden in vrijheid te laten of te ontslaan, mits, ten genoege van den Controleur, borgtogt stellende voor de betaling der boete en kosten, waartoe zij eventueel mogten kunnen worden veroordeeld; zullende de gecalangeerden, die verlangen mogten, vóór den afloop van het tegen hen, ter zake der gepleegde overtreding, te voeren regtsgeding, te vertrekken, onverminderd de borgstelling, gehouden zijn, om aan den Controleur te vertoonen, dat zij, tot de waarneming van hunne belangen in deze, de vereischte volmagt bij notariale acte hebben gepasseerd; zullende van de voorvallen van bovengemelden aard door de Controleurs, dadelijk, moeten worden kennis gegeven aan den Fiskaal bij den Raad van justitie in hunne afdeeling.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(Nº. 54.) Reis- en verblijfkosten der Auditeurs Militair.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den November 1832, *nº.* 20.

Gelezen de missive van den Generaal Majoor, Kommandant der Troepen, van den 29sten September l. l., nº. 88/9;

Gezien, enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

2°. Te bepalen, dat de Fiskaals bij de Raden van justitie, in hunne bijbetrekking van Auditeur Militair reizende, ingevolge het reglement van reis- en verblijfkosten voor Officieren, kadets en militaire ambtenaren, (besluit Commissaris Generaal, de dato 27 Mei 1828, n°. 12, Staatsblad n°. 41), zullen declareren op den voet, zoo als daarbij voor eenen *Majoor* is vastgesteld.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 55.) Verslagen der Collegien van Diakenen en Kerkmeesters.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den November 1832, *n°.* 21.

Gelezen de missive van den Kerkenraad der Hervormde Gemeente te *Batavia*, de dato 30 Augustus l. l., daarbij enz.,

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat de collegiën van Diakenen en de Kerkmeesters der Hervormde gemeenten in Nederlandsch Indië, behalve het doen van rekening en verantwoording aan de Algemeene Rekenkamer, der armen- en kerkfondsen en der goederen, onder hun beheer, zullen gehouden zijn, om aan den Kerkenraad der gemeente jaarlijks een specifiek verslag te doen van den staat der fondsen en van de ontvangen en uitgegeven gelden, van welke verslagen de kerkeraad, voor zoo veel noodig, door den druk aan de gemeente mededeeling zal doen; zullende een model van zoodanig verslag, door de generale directie van financiën, aan de respective collegiën van diakenen en aan de kerkmeesters worden gesuppediteerd, om tot leiddraad te dienen.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 56.) Verpachting van 's Lands middelen voor den jare 1833.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Alzoo, bij Resolutiën in Rade is bepaald, dat de aanstaande verpachting van 's Lands Middelen op *Java* en *Madura*, voor geen' Langeren termijn zal plaats hebben, dan over het jaar 1833, behoudens de daarop gemaakte uitzonderingen; dat de *Algemeene Voorwaarden*, voor de verpachting van die middelen, met uitzondering van het middel der amfioen, over den jare 1832, gearresteerd bij resolutie van den 2den November 1831, n°. 22, ook van verbindende kracht zullen zijn, ten aanzien van de pachtmiddelen over het jaar 1833; en dat de *Speciale Voorwaarden* voor de verpachting van die middelen, voor het loopende jaar in werking, ook voor het jaar 1833 van kracht zullen blijven, voor zoo ver geene speciale wijzigingen daarin zijn gebragt;

Zoo is goedgevonden en verstaan: daarvan, bij deze, aan een iegelijk kennis te geven, onder uitdrukkelijke verklaring dat de, ten gevolge van voorschrevene bepalingen, door de geconcerneerde Residenten en Assistent-residenten af te kondigen pachtvoorwaarden zullen worden beschouwd, als in deze Publicatie geïnsereerd en te hebben kracht van wet.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd en voorts aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen, alsmede geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Buitenzorg, den 12den November 1832.

J. VAN DEN BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. VAN SCHOOR.

(N°. 57.) Bepalingen op het verleenen van gagementen van Inlandsche militairen.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 12den November 1832, *n°.* 19.

Gelet op de resolutie van den 14den Januarij l. l., n°. 3, houdende, onder anderen, bepalingen omtrent het verleenen van gagement aan Amboinesche, Inlandsche en daarmede gelijk staande militairen;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat alsnog een extract uit de voormelde resolutie, voor zoo veel de te verleenen gagementen betreft, in het Staatsblad zal worden geïnsereerd.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 14den Januarij 1832, *n°.* 3.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten derde. Te bepalen.

1°. Enz.

2°. Dat aan manschappen (Amboinezen en Inlanders of daarmede gelijkstaande natiën) welke zich levenslang zullen hebben geëngageerd, bij het bekomen van ligchaamsgebreken, waardoor zij voor de dienst ongeschikt worden of, des verkiezende, na verloop van *twintig* achtereenvolgende jaren trouwe dienst, zal worden toegelegd een jaarlijks gagement, als:

Aan eenen sergeant	*f* 90.
» » korporaal	- 70.
» » soldaat	- 54.

3°. Dat aan Inlanders en Amboinezen, die zich niet voor levenslang hebben geëngageerd na *vijf en twintig* jaren achtereenvolgende trouwe dienst, dan wel wegens bekomene wonden voor den vijand, die hen voor de verdere dienst onbekwaam maken, gagement zal worden toegekend, als:

Aan eenen sergeant . . . . f 72 's jaars.
» » korporaal . . . . - 60 »
» » soldaat . . . . - 48 »

4°. Dat aan alle aldus gegageerde manschappen van wege den Lande vrij transport zal worden verleend naar de plaats, waar zij het aan hen toegestaan gagement wenschen te verteeren.

5°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 58.) Ankeragiegelden.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den **19***den November* **1832**, *n°.* **19.**

Gelezen de missive van de Generale Directie der Financiën, d. d. 12 October, n°. 419, daarbij enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan: bij ampliatie van art. 9 van het Algemeene Haven-reglement, (Staatsblad 1818, n°. 61), te bepalen, dat schepen of vaartuigen, die *uit nood* de reede van eenige haven in *Nederlandsch Indië* aandoen, niet zullen zijn onderworpen aan de betaling der bij gemeld artikel bepaalde ankeragie gelden, mits zich onthoudende van het drijven van handel; met uitdrukkelijke verklaring nogtans dat onder *nood*, alleen verstaan dient te worden *zware* zeeschade of zeer bijzondere urgente omstandigheden, en, alzoo niet gebrek aan water, levensmiddelen enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 59.) Civiel Weduwen- en Weezenfonds.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten November 1832, *n°.* 4.

Gelezen de missive van Directeuren van het Civile Weduwen- en Weezenfonds, de dato 8sten Mei l. l., n°. 51, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Met ampliatie en alteratie der resolutiën van den 3den Januarij 1821, n°. 7, (Staatsblad n°. 3), 4den Mei 1821, n°. 1, (Staatsblad n°. 25*a*), en 26sten Januarij 1822, n°. 16, (Staatsblad n°. 4), te bepalen,

1°. Dat de contributiepenningen, ten behoeve van het Civile weduwen- en Weezenfonds, verschuldigd door advocaten, procureurs, notarissen en translateurs, en al degenen, welke in het genot zijn van procento's op perceptiën en emolumenten, zonder onderscheid, benevens van aandeelen in boeten en confiscatiën, zullen moeten worden voldaan elke drie maanden, in diervoege dat, bij voorbeeld, de contributie over Januarij, Februarij en Maart, vóór ultimo April daaraanvolgende, zal moeten zijn aangezuiverd; bij verzuim waarvan, de contribuant zal verbeuren eene boete van 10 pCt. per maand of, bij opklimming, voor iedere maand verzuim 10 pCt. meerder, gedeelten van maanden, voor volle maanden gerekend; zoo dat, wanneer de contributie over Januarij, Februarij en Maart, ad *f* 20 's maands, bedragende te zamen *f* 60, eerst in Mei wordt voldaan, de contribuant verbeuren zal eene boete van 10 pCt. over *f* 60, en in Junij 20 pCt. over *f* 60; en dat, wanneer in Augustus het *eerste* en *tweede* kwartaal wordt voldaan; hij vier maanden in verzuim zal zijn met de betaling der contributiën over het *eerste* kwartaal, en ééne maand over die van het *tweede* kwartaal, weshalve hij alsdan zal hebben verbeurd, 40 pCt. op *f* 60.

van het *eerste* kwartaal	*f* 24.00
een 10 pCt. op *f* 60 van het *tweede* kwartaal .	- 6.00
te zamen . . .	*f* 30.00

en zoo vervolgens; met verdere bepaling, dat, wanneer de boete van 30 pCt. zal zijn geïncurreerd door eenen contribuant, die geene Lands inkomsten trekt, waarop het verschuldigde zoude kunnen worden ingehouden, bij in

handen van den Fiscaal zal worden gesteld, terwijl, hangende de procedure tegen hem, de boete, iedere maand, met 10 pCt. zal vermeerderen; en

2°. Dat de declaratoiren, bedoeld bij de resolutie van den 4den Mei 1821, n°. 1, (Staatsblad n°. 25*a*), ook zullen moeten worden ingediend door al degenen, behalve de daarbij reeds genoemde ambtenaren, welke in het genot zijn van emolumenten of buitengewone inkomsten, van welken aard ook.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 60.) Fonds der verhoogde pensioenen voor de Officieren der Landmagt in Indië.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 26sten November 1832, *n°.* 9.

Gelezen enz.;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

1°. Met referte tot de resolutie van 16 Augustus 1831, n°. 1, (Staatsblad n°. 45), te verklaren, dat alle Officieren, die in Indië gediend en aan het fonds der verhoogde pensioenen gecontribueerd hebben, wanneer zij, om welke redenen ook, worden gepensioneerd, naar gelang hunner werkelijke dienstjaren in Indië na 1814, aanspraak op de toelage uit dat fonds hebben; en dat mitsdien als beginsel moet worden aangenomen, dat 's Lands pensioen aan den Officier regt geeft op verhooging van hetzelve, en dat er geene verhooging, zonder Lands pensioen, kan genoten worden; en

2°. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 61.) Indiening van rekeningen-courant door de Fiscaals bij de Raden van Justitie.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den December 1832, *n°.* 3.

Gelezen de missive van de Generale Directie der Financiën, de dato 19 October l. l., n°. 430, daarbij enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Ten vervolge en met alteratie, in zoo ver, der resolutie van 9 Mei l. l., n°. 28, (Staatsblad n°. 22), te bepalen, dat de Fiscaals bij de Raden van justitie te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija* gehouden zullen zijn om, telken maande, die te *Batavia*, aan den Directeur van 's Lands middelen en Domeinen, en die te *Samarang* en *Soerabaija*, aan de Residenten aldaar, eene rekening courant in te dienen, zoo van hetgeen door hen is ontvangen, als van hetgeen door hen in 's Lands kas is gestort, ter zake van geïnde achterstallige belastingen, verbeurd verklaarde en verkochte goederen, boete wegens overtreding van wetsbepalingen, enz., en

2°. Te bepalen, dat die rekeningen courant, nadat daarvan bij den Directeur en de Residenten voornoemd de vereischte aanteekeningen zullen zijn gehouden, successivelijk door die autoriteiten, aan de Algemeene Rekenkamer moeten worden opgezonden.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 62.) Civiel Weduwen- en Weezenfonds.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den December 1832, *n°.* 4.

Gelezen eene missive van Directeuren van het civile weduwen- en weezenfonds, van den 22sten October l. l., n°. 135, strekkende enz.;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. Met ampliatie der resolutie van den 28sten Mei 1827, (Staatsblad n°. 56), en met alteratie van § *b*, art. 2, van het Reglement op het Civile Weduwen- en Weezenfonds, (Staatsblad 1817, n°. 37), te bepalen, dat voortaan, bij elke nieuwe aanstelling van een onbeambte, van de eerste maand tractement, in stede van het 1/10 gedeelte of 5 pCt., ten behoeve van het fonds zal worden ingehouden 8 pCt.; en

Ten derde. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

van OLPEN.

(N°. 63.) Notarisambt.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den December 1832, *n°.* 7.

Gelezen de missive van den Raad van Justitie te *Samarang*, de dato 27 Augustus l. l., n°. 110, daarbij de vraag voorstellende of een Resident, bij voorkomende gelegenheden, overeenkomstig de instructie voor de Notarissen, het notarisambt, bij vervanging van den Secretaris of den Assistent-resident, tijdelijk waarnemende, al of niet gehouden is, om aan al de voorschriften, bij die instructie vermeld, te voldoen, door het aanleggen van een afzonderlijk repertoire, depositie van een afdruksel van zijn cachet en van zijne handteekening, het presteren van den eed, enz.?

Gezien de consideratiën en het advijs van het Hooge Geregtshof, de dato 15 October, n°. 356;

En in aanmerking nemende, dat het deponeren der handteekening en van het afdruksel van het cachet van den Resident, tijdelijk belast met de uitoefening van het notarisambt, gevorderd wordt door het voorkomende bij het slot van art. 28 der instructie voor de Notarissen (Staatsblad 1822, n°. 11); doch dat voor het overige geene noodzakelijkheid bestaat, om dien ambtenaar tevens de verpligting op te leggen tot het houden van een afzonderlijk repertoire, het presteren van den eed, afgescheiden van zijnen ambtseed als Resident, en het afleggen van een examen als notaris;

Is goedgevonden en verstaan:

1°. Met referte tot art. 28 der Instructie voor de Notarissen, (Staatsblad 1822, n°. 11), te bepalen, dat de Residenten, welke, naar aanleiding van § 2 art. 1 der resolutie van den 7den Maart 1822, n°. 8, (Staatsblad, n°. 11), in het geval komen tot de uitoefening der functiën van Notaris, gehouden zullen zijn tot het deponeren van hunne handteekening en van een afdruksel van hun cachet, ter plaatse bij art. 18 dier instructie vermeld; en

2°. Enz.

Extract, enz.;

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 64.) Recherche der Inkomende- en Uitgaande regten.

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 5den December 1832, *n°.* 21.

Gelezen het rapport van den Directeur van 's Lands Middelen en Domeinen, de dato 27 Julij j. l., n°. 848, daarbij, enz.

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met intrekking of wijziging van alle zoodanige verordeningen, welke met het hieronder vastgestelde strijdig zijn, te bepalen;

a. Dat, voortaan, in alle strand-residentiën, de residentie Batavia uitgezonderd, het beheer der recherche van de Inkomende en Uitgaande regten op Java en Madura, onder het oppertoezigt van den Directeur van 's Lands Middelen, zal zijn opgedragen aan de Residenten, ieder in zijn ressort; zullende derhalve alle ambtenaren, bij dat middel in gemelde residentiën werkzaam, onmiddellijk aan den Resident zijn ondergeschikt;

b. Dat de bewaking voor de rigtige nakoming der wetten op het stuk der Inkomende- en Uitgaande regten, zal worden beschouwd als te staan in verband met de policie; weshalve de Residenten, ter verzekering van de behoorlijke naleving dier wetten, gehouden zullen zijn, om, tot dat einde,

buiten het personeel en materieel van het Departement der Inkomende en Uitgaande regten, ook nog gebruik te maken van de verdere, te hunner beschikking staande middelen, zoo als van de kruisbooten, de Europesche en Inlandsche policie beambten, enz.; zullende in het algemeen de policie en de recherche steeds zijn verpligt, elkander dáár, waar zulks mogt worden gevorderd, behulpzaam te wezen.

c. Dat de Controleurs der Inkomende- en Uitgaande regten, derhalve, ook niet meer zullen zijn belast met de recherche in de respective afdeelingen, zoo als bij art. 3 van hunne instructie is voorgeschreven, maar zich voortaan respectivelijk zullen bepalen tot de contrôle en de recherche binnen de residentiën *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija.*

d. Enz.

i. Dat alle bedienden, tot de recherche behoorende, bij de uitoefening hunner functiën, steeds zullen moeten zijn voorzien van hunne acten van aanstelling of van de bewijzen van hunne commissiën.

k. Dat, bij de aangifte van goederen tot voldoening der verschuldigde regten, de beambten bij het Departement der Inkomende- en Uitgaande regten, vrijheid zullen hebben, om de uit- en ingevoerd wordende goederen, waarvan de regten naar het gewigt worden geheven, het zij geheel of vóor een gedeelte, bij het passeren van den boom of van het kantoor, te doen nawegen, ter verzekering, dat de aangegevene hoeveelheid werkelijk met de los- of laadcedul overeenkomt; zullende nogtans moeten worden gezorgd, dat hierdoor de handel zoo min mogelijk worde bemoeijelijkt.

l. Enz.

n. Dat, als een gevolg van het bepaalde bij § *c*, de Controleurs der Inkomende- en Uitgaande regten te *Batavia*, *Samarang* en *Soerabaija*, in de boeten en confiscatiën, wegens de overtredingen der wetten op gemelde regten, in het vervolg alleen het aandeel van hun ressort zullen genieten.

Ten tweede. Enz.

Ten vijfde. In het algemeen te bepalen, dat alle civile en Militaire autoriteiten, onverschillig of deze laatsten tot Zijner Majesteits Zeemagt, het Leger, of tot de Koloniale marine behooren, zullen zijn gehouden, om dáár, waar zulks mogt worden vereischt, aan de ambtenaren en geëmploijeerden der recherche, in de uitoefening van hunne functiën, alle mogelijke hulp en bescherming te verleenen.

Ten zesde. Met wijziging, in zoo ver, van art. 16 van

het besluit van den 8sten November 1826, (Staatsblad n°. 61), te bepalen, dat het aandeel in de boeten en confiscatiën, wegens overtreding der wetten op het middel der Inkomende en Uitgaande regten, bij dat artikel aan den Fiscaal toegekend, zal komen ten voordeele van de gezamenlijke ambtenaren der recherche van de plaats, waar de aanhaling is geschied, wanneer de overtreding geene regterlijke vervolging ten gevolge heeft; en

Ten zevende. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 65.) Bezorging van brieven en paketten aan het Postkantoor te *Batavia.*

Resolutie van den Gouverneur Generaal in Rade, van den 10*den December* 1832, *n°.* 11.

Gelezen de missive van den Resident te *Batavia*, de dato 13 October l. l., n°. $^{4665}/_{3389}$, en die van den Directeur van 's Lands Producten en Civile Magazijnen, de dato 16 November l. l., n°. 4926, houdende voordragt tot verzekering eener meer spoedige aflevering aan het postkantoor te *Batavia*, van de brieven en paketten, aldaar over zee aangebragt wordende;

Gelet op het besluit van den 12den September 1818, n°. 26, (Staatsblad n°. 64), en op dat van den 18den November 1828, n°. 6;

In aanmerking nemende, dat het afgeven der bedoelde brieven en paketten aan het havenkantoor vertraging kan ondervinden, in de gevallen, dat op het oogenblik der bezorging, het gemelde kantoor reeds is gesloten, en dat het derhalve doelmatiger is, om de afgifte te doen plaats hebben, aan het kantoor der Inkomende- en Uitgaande regten, alwaar te allen tijde eenige beambten aanwezig zijn;

Zoo is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Met alteratie, in zoo ver, van art. 3 van het besluit de dato 12 September 1818, n°. 26, (Staatsblad n°. 64), te bepalen, dat alle gezagvoerders van schepen,

die te *Batavia* aankomen, verpligt zullen zijn; onmiddellijk bij derzelver aankomst, aan het kantoor der Inkomende- en Uitgaande regten af te geven de depêches en postpaketten, welke zij medegebragt hebben, en zulks tegen bewijzen van ontvangst, door den op dat kantoor aanwezigen eersten beambte te verleenen; welke bewijzen van ontvangst, wanneer de scheepsgezagvoerders zulks mogten verlangen, nader door bewijzen van den Postmeester, zullen worden vervangen.

Ten tweede. Enz.

Extract, enz.

Accordeert met het register der resolutiën van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(N°. 66.) Bepalingen op het bezit van vogelnesten in de Vorstenlanden.

PUBLICATIE.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, In Rade;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

Willende de noodige voorzieningen vaststellen tegen het ontvreemden van vogelnesten van Gouvernements klippen;

Zoo is, bij resolutie, op heden, in Rade van Indië, genomen, goedgevonden te bepalen het volgende, als:

a. Het bezitten, verkoopen of vervoeren van vogelnesten in de residentien *Soerakarta*, *Djocjocarta*, *Kadoe*, *Bagelen*, *Banjoemaas*, *Madioen* en *Kediri*, zoomede in de assistent-residentie *Patjietau*, is aan elk en een iegelijk verboden, sup pœne van confiscatie der te achterhalen vogelnesten en de bestraffing, dien onverminderd, van de bezitters, verkoopers of vervoerders der nesten als opkoopers van gestolen goed, een en ander namelijk in het geval dat het wettige bezit der vogelnesten niet mogt kunnen worden bewezen; en

b. Insgelijks is het, op straffe bij het voormeld artikel omschreven, verboden, vogelnesten, van welke plaats het

ook zijn moge, in de bovengemelde residentiën in te voeren; zullende ook de Residenten van de strand-residentiën toezien, dat aan dit verbod de hand worde gehouden;

Voor geringe hoeveelheden evenwel voor huisselijk gebruik, zullen deze laatste op daartoe gedaan, schriftelijk en door den resident van des verzoekers woonplaats voor gezien geteekend, verzoek, verlof tot invoer en passen mogen verleenen.

Lasten en bevelen voorts, dat alle hoogere en lagere collegiën en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom, waar zulks gebruikelijk is, worden afgekondigd, en voorts aangeplakt in de Nederduitsche, Inlandsche en Chinesche talen, alsmede geïnsereerd in het Staatsblad van Nederlandsch Indië.

Gegeven te Buitenzorg, den 14den December 1832.

J. van den BOSCH.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal in Rade.

De Algemeene Secretaris,

J. van SCHOOR.

(No. 67.) Nota van bijvoegingen voor het Reglement voor de militaire administratie.

Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië, van den 21sten December 1832, *no.* 4.

Gelezen de missive van den Generaal Majoor, Kommandant der Troepen, d. d. 12 dezer, no. 29/12, daarbij aanbiedende eene nota van bijvoegingen en errates in het onlangs afgedrukt Reglement voor de Militaire Administratie, gearresteerd bij besluit van den 17den October 1831, no. 4, (Staatsblad no. 56), met voorstel om de bevonden erreuren te doen herstellen door afdruk der voormelde nota en insertie van dezelve in het Staatsblad.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Enz.

Ten tweede. Te bepalen, dat de voormelde nota, bij het staatsblad zal worden opgenomen (*).

Extract, enz.

Accordeert met het register der besluiten van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië.

De Adjunct Secretaris der Indische Regering,

VAN OLPEN.

(*) De nota te vinden achter het Reglement, gearresteerd bij besluit van 17 October 1831 n°. 4, (Staatsblad n°. 56).

REGISTER

OP HET

STAATSBLAD

VAN

NEDERLANDSCH INDIË.

1832.

